

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

chisinau

BULEVARDE. STRĂZI. PIETE. PARCURI
GHID ENCICLOPÉDIC

**Primăria Municipiului Chișinău
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**

Departamentul „Memoria Chișinăului”

**CHIȘINĂU:
BULEVARDE, STRĂZI, PIETE, PARCURI
GHID ENCICLOPEDIC**

Chișinău
2017

Ediție îngrijită de dr. în șt. ale comunicării, Mariana Harjevschi

Coordonatori: conf. univ. dr. Lidia Kulikovski, Ana Răileanu

Echipa de elaborare: Taisia Foiu, Claudia Tricolici, Nadejda Mășcăuțanu, Irina Osovski

Redactor științific: acad. Andrei Eșanu

Redactor: Vlad Pohilă

Lectori: Valeriu Rață, Silvia Negru, Ghenadie Nicu

Tehnoredactare: Ion Vârlan

Coperta: Valeriu Herța

CUPRINS

Argument	5
STUDII INTRODUCATIVE	
Mariana Harjevschi. Străzile vorbesc – biblioteca comunică	9
Ana Răileanu. Chișinău: izvoarele istorice și prezentul	12
Abrevieri	19
BULEVARDE, STRĂZI, PIEȚE, PARCURI	
A-Z	21
INDEXURI AUXILIARE	
Bulevarde, străzi, stradele, piețe, parcuri	327
Străzi, piețe, parcuri noi (din 1989)	336
Denumiri de străzi vechi și noi.	338
Monumente, plăci comemorative	352
Index tematic	364
Dimensiunea străzilor	368
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	372

ARGUMENT

Ca oricare oraș, Chișinăul este împânzit de străzi – mari și mici, care s-au format pe parcursul câtorva sute de ani, dar și străzi care au apărut în ultimele decenii, de când am devenit republică independentă. Chișinăul e un oraș în creștere și, evident, iau naștere noi cartiere, noi străzi. Ești curios, dragă cititorule, să afli care este cea mai veche stradă din Chișinău? Dar care este cea mai nouă stradă și când a apărut? Curiozitatea, credem, îți va da ghes și vei citi cu plăcere această carte, plină de pagini de istorie. Estul și Vestul se întâlnesc în Chișinău. Nordul și Sudul își dau mâna aici, la intersecția străzilor, a bulevardelor, a piețelor, parcurilor, monumentelor etc. Toate sunt o mărturie vie a istoriei noastre, dar și a timpurilor care au trecut prin și peste acest oraș: de cele mai multe ori dramatice – un regim politic venea și mătura din calea sa tot ce construiseră precedentul regim, după care venea o altă putere și dărâma aproape totul, ca s-o ia de la început.

Să nu te mire, dragă cititorule, denumirile și redenumirile, atât de multe, ale unor străzi, bulevarde, piețe și parcuri. Ele sunt o dovadă a schimbărilor de regimuri prin care a trecut acest oraș, care s-au reflectat în piatra (caldarâmul) străzilor, în granitul clădirilor și al monumentelor, dar au lăsat urme și în sufletele oamenilor. Nu există generație să nu fi trăit într-o singură viață tulburătoarele schimbări de regimuri, care le-a marcat existența, inclusiv prin schimbarea denumirilor de străzi, stradele, parcuri etc. Din acest punct de vedere, Chișinăul e poate un oraș unic, cu o istorie aparte, pe care alte orașe din Europa de Est nu o cunosc.

Chișinăul a avut parte și de perioade fericite, pline de lumină, împliniri și bucurii. Și această parte a vieții locuitorilor lui și-a găsit expresie în denumirea străzilor, precum și în tot ce ține de cultura lui monumentală și arhitecturală. Orașul Chișinău a primit și a găzduit de-a lungul timpului sute, mii, zeci de mii de oameni, familii care au fugit de urgia sorții și și-au găsit aici refugiul și a doua casă. În acest oraș s-au născut personalități de vază care au devenit vestite, ducându-i faima în lume. Aici au locuit și au activat savanți, scriitori, oameni de cultură care au lăsat o amprentă vie în istoria țării noastre și nu numai. Toate aceste pagini de istorie, cultură, artă le găsești, dragă cititorule, reflectate în ghidul

enciclopedic *Chișinău: bulevarde, străzi, piețe, parcuri* – un proiect al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, prin care este continuată activitatea de identificare, cercetare și promovare a patrimoniului cultural al capitalei Republicii Moldova. Lucrarea este elaborată de Departamentul „Memoria Chișinăului”, în colaborare cu specialiștii din cadrul Primăriei Municipiului Chișinău.

Ghidul enciclopedic *Chișinău: bulevarde, străzi, piețe, parcuri* cuprinde informații succinte atât despre bulevardele, străzile, piețele și parcurile orașului, cât și despre oamenii, evenimentele, localitățile în memoria cărora au fost numite.

Această carte este prima încercare de cercetare exhaustivă și de structurare a informației despre sistematizarea urbei noastre de la începuturi și până azi. Ghidul enciclopedic înglobează 807 denumiri de bulevarde, străzi, piețe, parcuri.

Informația este sistematizată în ordine alfabetică după denumirile bulevardelor, străzilor, piețelor și parcurilor. Toate articolele au o structură identică, care include:

- **denumirea** actuală a bulevardului / străzii / pieței / parcului;
- **decizia Primăriei Municipiului Chișinău:** numărul și data documentului conform căruia a fost denumită, redenumită sau reconfirmată denumirea arterei rutiere;
- **denumiri anterioare** ale bulevardului / străzii / pieței / parcului din diferite perioade istorice, cu indicarea datelor respective; variantele traduse al denumirilor de străzi au circulat în presa periodică din RSSM, în anii '60-'90 ai sec. XX;
- **localizarea:** sectorul, cartierul / zona în care se află strada / piața / parcul; străzile cu care se intersectează, străzile paralele; lungimea străzilor, identificată prin intermediul hărților online;
- **scurt istoric / originea denumirii:** informații despre istoria străzii și date biografice despre *personalitatea*, al cărei nume îl poartă strada; date istorice despre *evenimentul*, în memoria căruia a fost denumită strada; *noțiuni geografice* (localități, regiuni, râuri etc.) și explicații referitoare la *simboluri*, *ocupații* / *profesii*, *plante*, *păsări* etc. în denumirile arterelor. La descrierea personalităților și a evenimentelor istorice, ale căror nume îl poartă străzile, s-a pus accentul pe legătură lor cu orașul Chișinău;
- **monumente, plăci comemorative** de pe stradă, cu indicarea anului amplasării / inaugurării, a autorului monumentului și a numărului imobilului.

- **adrese utile:** informație selectivă despre instituții publice, de importanță națională și locală, întreprinderi, instituții de învățământ, de cultură și agrement, localizate pe străzile respective cu indicarea numărului imobilului;
- **transport:** rutele de transport public urban (autobuz, troleibuz) ce trec pe această stradă sau pe străzile adiacente, selectate din *Rețeaua transportului public pe rute* de pe site-ul Primăriei Municipiului Chișinău, prelucrate și completate de Direcția generală transport public și căi de comunicare.

La elaborarea *Ghidului* au fost utilizate materiale de arhivă și informații de dată recentă referitoare la actuala nomenclatură urbană, oferite de Departamentul pentru reglementarea urbonimelor, Primăria Municipiului Chișinău:

- *nume de bulevarde, străzi, stradele, piețe, parcuri, scuaruri, alee;*
- *deciziile și hotărârile Primăriei și ale Consiliului Municipal din anii 1989-2016;*
- *fișa de evidență a monumentelor de for public.*

La unele străzi, nu au fost găsite datele necesare.

Lucrarea este completată cu următoarele anexe:

Index alfabetic de bulevarde, străzi, stradele, piețe, parcuri cu indicarea paginii unde sunt poziționate în lucrare.

Lista străzilor noi din 1989 – include lista străzilor noi, apărute după anul 1989.

Denumiri de străzi vechi și noi – include denumirile precedente ale străzilor cu indicarea denumirii actuale.

Index de monumente, plăci comemorative – instalate pe străzile din Chișinău cu indicarea anului, numelui sculptorilor, arhitecților și al localizării.

Index tematic – conține denumirea străzilor actuale repartizate după (conform) subiect(ului).

Dimensiunea străzilor – include lungimea străzilor (m/km).

În procesul de selectare a informației au fost examinate și consultate colecțiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (ediții enciclopedice și de referință, monografii, hărți), ediții de informare și publicitate, precum și diverse resurse electronice.

Lista bibliografică a surselor (tradiționale și electronice) din compartimentul *Referințe bibliografice* finalizează lucrarea.

Ghidul enciclopedic reprezintă un instrument util ce poate fi folosit în diverse domenii și sfere de activitate și este destinat atât comunității chișinăuene, cât și oaspeților capitalei.

Exprimăm mulțumiri colaboratorilor Bibliotecii Municipale: Natalia Ciorbă (Filiala „Mihail Lomonosov”), Natalia Cravciuc (Filiala M. Costin), Galina Guliev (DMC), Tatiana Șatravca (Filiala „Târgu-Mureș”) pentru ajutorul acordat la selectarea materialului la unele străzi; Larisa Ungureanu (DMC) pentru selectarea informației la parcurile capitalei, tuturor colaboratorilor Departamentului „Memoria Chișinăului”.

Sincere mulțumiri dlor Alexei Țurcanu, Igor Arnaut, șefi de secție din cadrul subdiviziunilor Consiliului Municipiului Chișinău, pentru completarea și precizarea informației referitoare la monumente, plăci comemorative, circulația transportului public urban.

Mulțumiri dlui Mihail Coca, membru al Uniunii Jurnaliștilor, cercetător, pentru ajutorul acordat în structurarea lucrării și precizarea unor informații.

STUDIU INTRODUCŢIV

STRĂZILE VORBESC – BIBLIOTECA COMUNICĂ

Străzile unui oraş există în timp mai mult decât locuitorii acestuia. Au primăveri, toamne... şi pot să cunoască diferite schimbări, să îmbătrânească, dar să şi întinerească. Prin Ghidul enciclopedic *Chişinău: bulevarde, străzi, pieţe şi parcuri*, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” doreşte nu numai să întipărească în memoria fiecărui chişinăuian şi oaspete al capitalei chipul oraşului de altădată – prin descifrarea semnificaţiilor vechilor denumiri ale străzilor, dar şi coloritul oraşului contemporan.

Deloc uşoară, această reconstituire a memoriei străzilor a solicitat serioase investigaţii şi analize realizate de către colaboratorii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Proiectul editorial s-a născut din dorinţa firească de a fi o continuare a blogului *Chişinău, oraşul meu*, în valorificarea trecutului oraşului, în special, ceea ce ţine de istoria denumirilor (numelor) străzilor pentru a oferi informaţii exhaustive chişinăuienilor şi vizitatorilor, precum şi celor care sunt interesaţi să cunoască mai îndeaproape trecutul capitalei Republicii Moldova şi al străzilor acesteia, deoarece este importantă nu doar conservarea patrimoniului arhitectural şi cultural, dar şi al celui toponimic.

Autorii ne conduc prin labirinturile istoriei în ordine „cronologico-alfabetică”. Cum au fost schimbate denumirile bulevardelor, străzilor, stradelor, pieţelor şi parcurilor de-a lungul timpului, care a fost semnificaţia lor, cum arată astăzi harta acestora, precum şi alte informaţii – toate acestea sunt incluse în prezenta lucrare. Din ghidul nostru mai aflaţi povestea fascinantă a primelor străzi, de la cele mai mari şi extinse, până la cele mai mici şi ascunse stradele. Proiectul de faţă urmăreşte scopul de a revigora cunoştinţele noastre despre trecutul şi prezentul oraşului prin reconstituirea, cercetarea, valorificarea specificului şi memoriei locale. Asemenea proiect nu este singurul în activitatea Bibliotecii Municipale, întrucât anterior au mai fost elaborate *Chişinăul în literatură*¹, care include până şi cele

¹ *Chişinăul în literatură: Antologie / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”* ; alcăt., coord. : Genoveva Scobioală ; idee, resp. de ed., concepţie : Lidia Kulikovski. – Chişinău : Grafema Libris, 2011. – 575 p.

mai mici fragmente ale cunoașterii acelu mozaic compus din opere literare; *Chișinăul în pictură*^{1*}, carte, în care au fost adunate în premieră creațiile artiștilor plastici axate pe un singur subiect – Chișinău, dar și *Chișinăul în teatru. Imaginea orașului Chișinău în spectacole*².

Transformările istorice și politice, sociale și culturale prin care a trecut orașul de-a lungul secolelor, au lăsat urme în denumirea străzilor, încât acestea s-au schimbat nu numai sub aspect urbanistic dar și toponimic de la o epocă la alta. În acest ghid veți regăsi străzi care mai păstrează denumirile vechi, or acestea conduc spre pagini de istorie de mult uitate. Informațiile acumulate în lucrarea de față comunică cititorului mult mai mult despre trecutul Chișinăului, decât indicatoarele rutiere ale străzilor. Acestea, în totalitatea lor, evocă mărturii despre evenimente, instituții și figuri celebre de odinioară. Lecturând istoriile străzilor, veți înțelege că numele magistralelor urbei noastre nu au fost date la întâmplare. Unele s-au înscris în istorie și provin încă de la începuturi, altele reflectă perspectiva pe care o au oamenii asupra spațiului citadin.

Denumirile străzilor sunt o mărturie fidelă a trecutului. Cititorul va descoperi străzi care poartă amintirea unor personalități ca *Gheorghe Asachi, Mihai Eminescu, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Ion Creangă, Constantin Brâncuși, George Enescu, George Coșbuc, George Bacovia, Grigore Vieru, Maria Drăgan, Doina și Ion Aldea-Teodorovici* etc., altele se referă la date importante: *27 Martie 1918, 31 August 1989, 8 Martie*.

Firește, unele denumiri ne amintesc de cadrul natural al Chișinăului (*Codrilor, Dâmbului, Dumbrăvii, Iazului, Imașului, Lacului, Luncii, Pășunilor, Podișului*), specific acestui spațiu geografic, iar altele poartă nume de arbori (*Arțarului, Nucarilor, Teilor, Perilor, Plopilor, Prunului, Salcâmiilor, Stejăreni, Vișinilor*) și de flori (*Crinilor, Crizantemelor, Florile Dalbe, Garoafelor, Ghiocelilor, Macilor, Toporașilor, Trandafirilor*). Totodată, în ghidul de față regăsim denumirile unor meserii și bresle de odinioară și de astăzi (*Cărămidarilor, Cărbunarilor, Cojocarilor, Constructorilor, Fierarilor, Grădinarilor, Navigatorilor, Pietrarilor, Plugarilor, Pompierilor*), iar altele poartă denumiri religioase (*Drumul Crucii, Duminica Mare, Înălțării, Învierii, Sfânta Parascheva, Sfânta Treime, Sfânta Vineri, Sfântul Andrei, Sfântul Gheorghe, Sfântul Ilie, Sfântul Petru ș.a.*). Chișinăul, ca oraș

¹ *Chișinăul în pictură (peisaje, portrete)*: Cat.-bibliogr. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”; Centrul de Informare și Doc. „Chișinău”; alcăt. : Taisia Foiu, Ludmila Toma. – Chișinău : S. n., 2012. – 176 p. [32] p. : fot.

² Ungureanu, Larisa. *Chișinăul în teatru: Imaginea orașului Chișinău în spectacole* / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău: Grafena Libris, 2017. – 201 p.

înfrățit și care are relații de prietenie cu multe alte localități din lume, ne spune despre acest fapt prin denumiri toponimice (Alba Iulia, București, Iași, Grenoble, Moscova, Kiev, Minsk, Odessa, Ierusalim etc.).

Acest proiect editorial nu poate să fie decât benefic din perspectiva conturării cunoașterii orașului, atât de necesară astăzi, implicit de promovare a valorilor locale. Astfel, susținerea prin eforturi instituționale conjugate, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a demonstrat că poate să devină în acest lanț o verigă mică, dar indispensabilă în cunoașterea orașului pentru generațiile viitoare.

*Cu drag de Chișinău,
dr. Mariana HARJEVSCHI,
director general, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*

CHIȘINĂU: IZVOARELE ISTORICE ȘI PREZENTUL

Vino! E un oraș încântător! Sunt sigur că o să te prindă farmecul străzilor noastre, cu nume de voievozi și ctitori. Un oraș pitoresc, cu oameni pitorești.

Cezar Petrescu,
Oraș patriarhal (1930)

Vino, dragă cititorule, la Chișinău și vei fi încântat de farmecul celor zece bulevarde, 618 străzi și 105 stradele, două grădini, opt parcuri, șase scuaruri și două alei, vei cunoaște cele trei șosele, cinci drumuri, șase căi, 16 piețe, cele peste 300 de monumente și plăci comemorative.

Dacă te vei încumeta să străbați strada Petru Rareș (sectorul Râșcani), de la Curtea Supremă de Justiție până la vale, spre râul Bâc, vei putea admira zona și casele de epocă, pentru că te vei afla pe cea mai veche stradă din Chișinău. De fapt, această stradă a fost trasată cu 300 de ani în urmă, exact pe vechiul drum al poștei, folosit de turci după ce au cucerit cetatea Hotin.

Aș dori, dragă cititorule, să-ți faci timp să te plimbi pe cea mai mică stradă din Chișinău – str. Valeri Cikalov (sectorul Botanica), care are o lungime de 41 m și pe cea mai mare arteră – șos. Muncești, care se întinde pe o suprafață de peste 13 km; să cunoști faptul că din totalul de bulevarde, străzi, stradele etc., 44 de străzi poartă nume de voievozi și personalități istorice, 84 – numele unor poeți, scriitori și cărturari, 57 – nume de actori, artiști plastici, arhitecți, istorici, pictori, medici și muzicieni, trei străzi poartă numele unor primari și viceprimari, peste 171 de străzi poartă nume de orașe și localități din peste 20 de țări, 38 – poartă numele unor academicieni, savanți și pedagogi, 10 – numele celor căzuți în războiul pentru integritatea țării (1992), 18 străzi poartă nume de femei. Chișinăul se reconstruiește și apariția, din anul 1998 până în prezent, a celor peste 120 de străzi noi este cea mai convingătoare dovadă.

Dacă vei cerceta istoria orașului Chișinău, vei rămâne surprins să afli că Chișinău este unul din puținele orașe al cărui nume nu a suferit nicio

schimbare de la origini și până în prezent. Etimologia cuvântului *Chișinău* a dat naștere la mai multe teorii, cum ar fi:

- cuvântul Chișinău ar proveni de la Keșene, ceea ce înseamnă capelă pe mormânt, sau Keșen – schit, mănăstire. Această ipoteză se sprijină pe un act din 1420, din care ar reieși că în Chișinău, în vremurile acelea, era o mănăstire, după presupunerile unora, în locul Bisericii Măzărache de astăzi;

- numele orașului ar veni din maghiara Kis+Jeno (micul izvor), pronunțat *Chișienio*, cuvânt care face referință la ostașii secui, pe care voievozii Moldovei îi stabiliseră aici în drumul tătarilor, stăpâni pe acest me-leag între anii 1224 și 1359.

Potrivit izvoarelor istorice, **pentru prima dată localitatea Chișinău este atestată la 17 iulie 1436** în hrisovul (documentul) voievodului Moldovei Ilie, dat lui Ștefan Oancea, logofăt, conducător al cancelariei domnitorului, în care sunt precizate hotarele unei așezări „...*lângă Bâc, de cealaltă parte, pe valea ce cade în dreptul Cheșenăului lui Acbaș, la Fântâna, unde este seliștea tătărească*”, care se dă lui Oancea logofătul pentru slujirea credincioasă.

În anul 1641 satul Chișinău a devenit proprietatea mănăstirii „Sf. Vineri” din Iași. În anul 1666 locuitorii Chișinăului sunt numiți târgoveți, iar în anul 1673 Chișinăul este numit târg, alături de alte 32 de târguri ale Moldovei. **Începând cu anul 1712 Chișinăul va fi numit în documentele interne exclusiv ca oraș.**

În anii dominației sovietice, începând cu 12 aprilie 1941, orașul Chișinău a fost divizat în trei raioane: Lenin (actualmente sectorul Centru), Krasnoarmeisk (actualmente sectorul Buiucani) și Stalin (actualmente sectorul Râșcani). Pe parcurs, Chișinău a fost divizat încă o dată, în actualele cinci sectoare.

În prezent, **Chișinău, capitala Republicii Moldova**, este centrul administrativ, teritorial, economic, științific și cultural al republicii. Orașul este așezat în partea de sud-est a Europei, în zona cu o climă temperat-continentala și se află la o distanță de 448 km de București (România) și de 471 km de Kiev (Ucraina).

Suprafața totală a municipiului Chișinău este de 571,64 km².

Populația municipiului Chișinău este de 836 mii locuitori (2014).

Din 25 septembrie 1991, organul executiv al orașului Chișinău devine Primăria, iar comitetele executive ale celor cinci soviete raionale de deputați ai poporului sunt reorganizate în preturi.

Din anul 1994 Chișinăul este municipiu.

Chișinăul deține acorduri de înfrățire cu 14 orașe din lume, primul fiind Grenoble (1977, ianuarie). 54 de persoane sunt deținătoare a titlului „Cetățean de onoare al Chișinăului”.

Stema Chișinăului, în varianta actuală, a fost realizată de către maestrul Gheorghe Vrabie și a fost aprobată la 8 august 1991 de către Comitetul Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului.

Drapelul actual al Chișinăului a fost elaborat de pictorii Gheorghe Vrabie și Eudochia Cojocaru-Vrabie și aprobat de către Primăria Municipiului Chișinău la 11 iunie 1998.

Innul Chișinăului este aprobat de către Primăria municipiului Chișinău, în anul 1996, cu ocazia sărbătorii a 560 de ani ai Chișinăului. Muzica aparține compozitorului Eugen Doga, versurile – poetului Gheorghe Vodă.

Actualmente, din componența municipiului Chișinău fac parte următoarele unități teritorial-administrative: un municipiu – Chișinău; cinci sectoare: Botanica, Buiucani, Centru, Ciocana, Râșcani; șase orașe – Sângera, Durlești, Vatra, Codru, Vadul lui Vodă și Cricova; 13 sate / comune cu 28 de localități în componența lor.

O scurtă istorie a sectoarelor municipiului Chișinău

Sectorul Botanica

Istoria sectorului Botanica este legată de fostul sat Muncești, prima atestare a căruia o găsim în datele recensământului din anul 1824 (46 de familii). În acest an aici se deschide Școala de Horticultură, căreia i se distribuie un teren special de 21 de desetine pentru construcția blocurilor de studii, căminelor pentru elevi și locuințelor pentru profesori. Actualmente pe acest loc este amplasat Colegiul de Informatică. Grație Școlii de Horticultură, pe terenurile virane din împrejurimile Chișinăului (Mălina Mare, Mălina Mică, Sfânta Vinere, Valea Crucii, Sprâncenoaia, Botanica propriu-zisă de azi ș.a), în scurt timp, au fost plantați pomi, arbuști fructiferi, arbori decorativi, viță-de-vie etc. și amenajat primul parc dendrologic din Basarabia, numit „Grădina engleză”, locuitorii din preajmă zicându-i „gradina botanică, parcul botanic al școlii”. Acea „Grădină engleză” este considerată prototipul multor parcuri și grădini publice, apărute ulterior pe lângă numeroase conacuri boierești.

La mijlocul secolului XIX, așezarea Botanica, apărută în jurul Școlii de Horticultură, împreună cu satele și cătunele vecine Muncești, Mălina Mare, Frumușica, Fulgulești etc. a fost inclusă în hotarele Chișinăului, formând una din suburbiile lui, cea mai animată parte a orașului rămânând

Munceștii, în special, după anul 1871, când de-a lungul acestui fost sat a fost construită calea ferată, iar în preajmă – Gara. De atunci Gara și Școala eparhială de fete, care se afla pe colina din fața Gării, vor constitui puncte distincte ce marchează hotarul suburbiei Botanica.

La începutul secolului XX și în perioada interbelică, Muncești devine o zonă industrială distinctă în viața Chișinăului. Aici se aflau mari depozite de cereale, depozite de cherestea, multe magazine, ateliere, farmacii etc. La 24 iunie 1926, pe aeroportul din preajmă, a aterizat primul avion, care a efectuat zborul pe ruta București-Galați-Iași-Chișinău.

Sectorul Botanica a fost format în temeiul decretului nr. 1494-IX, din 23.03.1977, al Prezidiului Sovietului Suprem al RSS Moldovenești și până în anul 1991 a purtat denumirea „raionul Sovietic”. Este amplasat în partea de sud-est a orașului, are o suprafață de 158,7 km² și o populație de circa 172 mii locuitori (2014).

Din componența sectorului fac parte: or. Sângera (cu localitățile din componența sa Dobrogea și Revaca) și sat. Băcioi (cu localitățile din componența sa Băcioi, Brăila, Frumușica și Străisteni).

În sector sunt patru bulevarde, peste 130 de străzi, peste 20 de stradele, 2 piețe, o grădină – Grădina Botanică, un parc, un scuar, o șosea – șoseaua Muncești, un drum – Drumul Băcioiului, o cale – Calea Moșilor.

Sectorul Buicani

Denumirea sectorului provine de la fostul sat Buiucani, întemeiat cu peste 500 de ani în urmă, pentru prima dată fiind atestat documentar într-un act din 20 august 1608. În 1774 satul Buiucani număra 52 de gospodării, față de 162 existente în târgul Chișinău.

Începând cu 12 aprilie 1941, sectorul s-a numit „raionul Krasnoarmeisk”, or, din 23 decembrie 1964, denumirea sectorului a fost schimbată în “Raionul Frunze”. Suprafața raionului era de 33,4 km², iar numărul de locuitori de circa 68 mii.

Ca unitate administrativ-teritorială cu denumirea actuală, sectorul Buicani a fost întemeiat în anul 1991. Este situat în partea de nord-vest a orașului Chișinău, are o suprafață de 134 km² o populație de peste 112 mii locuitori (2013). Din componența sectorului fac parte orașele Durlești și Vatra, comunele Trușeni și Ghidighici, precum și satul Condrîța.

În sector sunt două bulevarde, peste 120 străzi, opt stradele, trei piețe, o grădină – Grădina Publică Ștefan cel Mare și Sfânt, trei parcuri, trei scuaruri, o alee – Aleea Clasicilor, o șosea - șoseaua Balcani, două drumuri – Drumul Taberei și Drumul Crucii, două căi – Calea Ghidighici și Calea Ieșilor.

Sectorul Centru

Sectorul a luat ființă la începutul secolului al XIX-lea pe locul unor terenuri agricole și de pășunat. Documentele vremii atestă aici vechi puncte de reper: Galbena – în regiunea Universității de Stat, Șleahul Renilor – care se mai numea și Drumul Hânțeștilor, Șleahul Tighinei sau al Căușenilor – orientate spre localități cu aceleași denumiri.

Conform decretului Prezidiului Sovietului Suprem al RSS Moldovenești din 1944 *Despre crearea Comitetelor împlinitoare județene, orașenești raionale ale orașelor satești ale RSS Moldovenești*, au fost create Comitete executive raionale în orașul Chișinău: raioanele Lenin, Stalin (actualmente sectorul Râșcani), Krasnoarmeisk (actualmente sectorul Buiucani). În componența raionului Lenin se aflau sovietele satești Botanica, Melestiu și Schinoasa.

Din 25 septembrie 1991, denumirea „raionul Lenin” a fost schimbată în „sectorul Centru”.

Sectorul se învecinează cu zonele Visterniceni și Râșcani la nord-est, Ciocana și Ciocana Nouă la sud și sud-est, Botanica la sud, Buiucani la vest și nord-vest, cuprinzând în perimetrul său cartierele Mălina Mică și Telecentru, fostele mahalale Hrusca, Melestiu, Valea Dicescu, Frumoasa.

Sectorul Centru se întinde pe o suprafață de 3,4 mii ha, or, suprafața drumurilor care îl străbat este de peste 134 km. Aici locuiesc peste 110 mii locuitori (2014). Din componența sectorului face parte și orașul Codru.

În sector sunt patru bulevarde, peste 190 de străzi și 30 de stradele, patru piețe, trei parcuri, un scuar, o alee (Aleea Gării), o șosea (Muncești), două drumuri (Drumul Schinoasei și Drumul Viilor), o cale – Calea Moșilor.

Sectorul Ciocana

Din cele cinci sectoare ale Chișinăului, Ciocana este cel mai tânăr sector. Este situat în partea de est a orașului, or, denumirea sectorului fiind legată de numele fostului sat Ciocana Nouă, inclus în hotarele Chișinăului în 1959. Până atunci localitatea fusese subordonată primăriei din satul Visterniceni și era cunoscută ca un cătun pe moșia Ciocanei încă din 1910.

Înscrierile istorice mărturisesc că în trecut moșia Ciocani, pe al cărei teritoriu au apărut ulterior satele Ciocana Veche și Ciocana Nouă, a aparținut diferitor răzeși și moșieri. La est, satul Ciocana Nouă se învecina cu Ciocana Veche, care în ianuarie 1971 s-a contopit cu satul Colonița.

În anul 1800, moșia Ciocana aparținea protopopului Străvărache. Documentele atestă că moșia Ciocana se întindea pe o distanță de circa 10 km, iar la apus se învecina cu malul stâng al râului Bâc.

Sectorul Ciocana a fost întemeiat ca unitate administrativ-teritorială în august 1985. Are o suprafața de 148 km² și cuprinde o parte din teritoriul urban al municipiului (27,8 km²). Aici locuiesc peste 119 mii de locuitori (2013).

Din componența sectorului fac parte: un oraș (Vadul lui Vodă) și cinci sate / comune: Bubuieci (cu localitățile din componența sa Bubuieci, Bâc și Humulești), Budești (cu localitățile Budești și Văduleni), Colonița, Cruzești (cu localitățile din componența sa Cruzești, Ceroborta), Tohatin (cu localitățile Tohatin, Buneți, Cheltuitori).

În sector sunt un bulevard, peste 60 de străzi și peste 10 stradele, o cale – Calea Dacilor.

Sectorul Râșcani

În timpul domniei lui Alexandru cel Bun, documentele atestă existența unui sat pe malul drept al Bâcului care avea hotar comun cu moșia Chișinăului. În alte documente de mai târziu găsim și denumirea acestui sat – Visterniceni.

Originea denumirii sectorului este explicată prin numele de familie al neamului Râșcanu, unul dintre reprezentanții căruia, anume Constantin Râșcanu, a devenit în 1771 posesorul părții de sud-est a moșiei Visterniceni. Neamul Râșcanilor nu aparținea vechilor familii de boieri din Moldova, numele său nu se afla pe lista familiilor boierești alese, fixate de D. Cantemir în *Descrierea Moldovei*. Una dintre rudele lui Constantin Râșcanu, Alexandru Râșcanu, în anii 1787-1792 a fost serdar (primar) al Chișinăului, fiind în același timp și spătar în statul feudal al Moldovei. Fiul lui Constantin Râșcanu, Dumitrachi Râșcanu, în 1800, era stolnic și avea în stăpânire jumătate din moșia Visterniceni, precum și moșiile Bubuieci, Ghețoiani, Poșta Veche. Constantin Râșcanu este ctitorul bisericii „Sfinții Împărați Constantin și Elena”. În 1818 Dumitrache Râșcanu devine fruntaș al nobilimii basarabene și membru al administrației guberniale, condusă de guvernatorul A. Bahmetiev. Printre deputații aceleiași adunări a nobilimii basarabene, între anii 1818 și 1821, întâlnim și numele altui reprezentant al Râșcanilor – Ștefan Râșcanu. Cercetătorul genealogiei nobilimii basarabene și al familiilor boierești, Gheorghe Bezviconi, considera că mama cunoscutului domnitor al Principatelor Unite, iar apoi al României, Alexandru Ion Cuza, Tudosica, aparținea de asemenea spiței boierilor Râșcanu.

Istoria modernă a sectorului Râșcani începe la 12 aprilie 1941, când prin decretul Prezidiului Sovietului Suprem al RSSM orașul Chișinău a

fost divizat în trei raioane: Lenin (actualmente Centru), Krasnoarmeisk (actualmente Buiucani) și Stalin (actualmente Râșcani).

În 28 noiembrie 1961 raionul Stalin a fost redenumit în raionul Octombrie, în componența lui fiind incluse sovietele satești Râșcani și Muncești.

Din 25 septembrie 1991 sectorului i se atribuie denumirea Râșcani.

În componența sectorului intră orașul Cricova și trei sate: Ciorescu, cu localitățile Ciorescu, Făurești, Goian; Grățiești, cu localitățile Grățiești și Hulboaca; Stăuceni, cu localitățile Stăuceni, Goianul Nou.

În sector sunt trei bulevarde, peste 160 de străzi, peste 30 de stradele, patru piețe, trei parcuri, un scuar, două căi – Calea Basarabiei și Calea Orheiului.

Cu drag de tine, dragă cititorule,

*Ana RĂILEANU,
colaboratoare a Primăriei Municipiului Chișinău,
în anii 1985-2015*

ABREVIERI

acad. – academician

arh. – arhitect

aut. – autor

bd. – bulevard

cart. – cartier

cca – circa

com. – comuna

dec. – decembrie

febr. – februarie

încep. – începutul

ian. – ianuarie

ÎM – Întreprindere municipală

jud. – județul

km – kilometru

m – metru

mart. – martie

mil. – milioane

mun. – municipiu

noiem. – noiembrie

nr. (Nr.) – număr

oct. – octombrie

or. – oraș

pict. – pictor

prof. – profesor

r-nul – raionul

s. – satul

SA – Societate pe Acțiuni

sculpt. – sculptor

sec. – secol

sect. – sector

Sf. – sfântul

SRL – Societate cu Răspundere

Limitată

str. – stradă

str-la – stradelă

șos. – șosea

пер. – переулок

пр. – проспект

ул. – улица

*Se dedică Chișinăului la 580 ani
de la prima atestare documentară (1436)*

A

ACADEMIEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Академическая (str. Academiei), până la 01.07.1982; ул. Академика Я.С. Гросула (str. Academician I.S. Grosul), din 02.07.1982, când unei porțiuni din str. Akademiceskaia, de la str. Dzerjinski până la str. Novosibirskaia, i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Centru, între străzile Gheorghe Asachi și Drumul Viilor. Intersecție cu șos. Hâncești. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Strada s-a format la începutul anilor '60 ai sec. XX, odată cu construcția clădirilor Institutelor de Matematică și Informatică, Fizică aplicată, Chimie, Geofizică și Geologie, Energetică, Genetică, Microbiologie ale Academiei de Științe a Moldovei. Datorită prezenței acestor instituții de cercetare ale Academiei de Științe strada a căpătat denumirea de Academiceskaia (Academiei). Din anul 1982 până în 1991 strada a purtat numele academicianului Iachim Grosul (1912-1976), istoric, primul președinte al Academiei de Științe a Moldovei.

Monumente, plăci comemorative

- Anton Ablov* (1905-1978) – savant, chimist (placă comemorativă; str. Academiei, 3)
Boris Lazarenko (1910-1979) – academician (placă comemorativă; str. Academiei, 5)
Constantin Sibirschi (1928-1990) – matematician (placă comemorativă; str. Academiei, 5)

Dumitru Chițu – savant (placă comemorativă; str. Academiei, 3/3)

Gheorghe Lazurievski (1906-1987) – academician (1985; placă comemorativă, sculpt. I. Beldii, arh. N. Vlasov; str. Academiei, 3)

Ion Vatamanu (1937-1993) – savant și scriitor (1999; placă comemorativă, sculpt. V. Doicov, arh. V. Sava; str. Academiei, 3)

Iurie Lealicov (1909-1976) – academician (placă comemorativă; str. Academiei, 3)

Mihail Iaroșenco (1900-1985) – savant (placă comemorativă; str. Academiei, 1)

Monumentul Cărții – (2010; monument, sculpt. Ion Cojocaru; str. Academiei, 5A)

Nicolae Gărbălău (1931-2006) – academician (placă comemorativă; str. Academiei, 3)

Tadeusz Malinowski (1921-1996) – fizician, academician (placă comemorativă; fațada blocului Institutului de Fizică Aplicată al Academiei de Științe a Moldovei din str. Academiei, 5)

Vasile Coroban (1910-1984) – academician (placă comemorativă; str. Academiei, 6/2)

Vladimir Andrunachevici (1947-1997) – savant, matematician (placă comemorativă; str. Academiei, 5)

Adrese utile

- Artizana SA (nr. 13/1)
 Biblioteca Științifică Centrală „Andrei Lupan” (nr. 5A)
 Centrul de Metrologie și Metode Analitice de Cercetare al Academiei de Științe (nr. 3/2)
 Centrul Național de Transfuzie a Sângelui (nr. 11)

Institutul de Chimie (nr. 3)
 Institutul de Ecologie și Geografie (nr. 1)
 Institutul de Energetică (nr. 5)
 Institutul de Fizică Aplicată (nr. 5)
 Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie (nr. 1)
 Institutul de Inginerie Electronică și Nanotehnologii „Dumitru Ghițu” (nr. 3/3)
 Institutul de Matematică și Informatică (nr. 5)
 Institutul de Microbiologie și Biotehnologie (nr. 1)
 Institutul de Zoologie (nr. 1)
 Întreprinderea de Stat Editorial-Poligrafică „Știință” (nr. 3)
 Întreprinderea de Stat „Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale” (nr. 5A)
 Tocușor SA (nr. 15)
 Universitatea Academiei de Științe a Moldovei (nr. 3/2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 24 (de la șos. Hânțești și str. Gheorghe Asachi), nr. 2 (de la str. Gheorghe Asachi).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hânțești și str. Gheorghe Asachi).

AERODROMULUI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Аэродромная (str. Aerodromului).

Localizare: sect. Râșcani. Intersecții cu străzile Andrei Doga, Dumitru Râșcanu, Florica Niță, Tudor Vladimirescu. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Denumită „Aerodromnaia” până în anul 1991, strada era situată pe locul în care, în perioada 1944-1960, se afla aerodromul primului Aeroport din Chișinău (așa-zisul Aeroport Vechi). Aerodromul civil din Chișinău era dotat cu 15 aparate de zbor Polikarpov Po 2 sau U2 (biplan de producție sovietică, poreclit „kukuruznik” din cauza zborurilor efectuate în scop de îngrijire a culturilor agricole) și două aparate de zbor Li 2 ce efectuau curse locale regulate (la Ocnița, Ribnița, Soroca,

Taraclia, Târnova, Florești, Ceadâr-Lunga) și curse internaționale (Moscova, Odessa, Soci, Simferopol, Krasnodar). Conform planului de reconstrucție a orașului după război, semnat de arhitectul Robert Kurț, au fost construite noi cartiere peste râul Bîc, iar aerodromul a fost mutat.

Adrese utile

Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu” (nr. 5)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu); nr. 10, 11, 16, 24 (de la str. Kiev).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev).

AERODROMULUI-1, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Аэродромный пер. (str.-la Aerodromului-1).

Localizare: sect. Râșcani, în perimetrul străzilor Florica Niță, Aerodromului și Tudor Vladimirescu. Lungimea – 140 m.

Scurt istoric. Vezi: *Aerodromului, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu); 10, 11, 16, 24 (de la str. Kiev).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev).

AERODROMULUI-2, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Аэродромный тупик (Fundătura Aerodromului).

Localizare: sect. Râșcani, mărginită de str. Spartacus. Lungimea – 110 m.

Scurt istoric. Vezi: *Aerodromului, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu); 10, 11, 16, 24 (de la str. Kiev).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev).

ALBA IULIA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Ново-Буюканская (str. Buiucanii Noi), până în 1970; пр. Фридриха Энгельса (prospectul Friedrich Engels), din 26.11.1970.

Localizare: sect. Buiucani, între șos. Balcani și Piața Unirii Principatelor. Intersecții cu străzile Ion Creangă, Ion Pelivan, Ion Luca Caragiale, Paris, Sucevița, Onisifor Ghibu. Lungimea – 4,5 km.

Scurt istoric. Prima denumire a străzii – Buiucanii Noi – provine de la numele fostului sat Buiucani, atestat într-un document din anul 1608, situat în preajma localității Chișinău. Strada a luat naștere în anii '50-'60 ai sec. XX, odată cu construcția blocurilor de locuit cu multe etaje pe locurile virane și terenurile agricole din această zonă.

Actuala denumire este un toponim comemorativ, care evocă numele orașului de rezonanță istorică Alba Iulia (România), fostă așezare dacică, cunoscută și ca oraș roman (Apulum), care a existat la începutul mileniului întâi. La Alba Iulia, în anul 1600, Mihai Viteazul s-a proclamat domn al Moldovei, Transilvaniei și Țării Românești și, pentru o scurtă perioadă de timp, orașul a fost capitala acestor principate. La 1 decembrie 1918, în această urbe, a avut loc Marea Adunare Națională la care a fost proclamată Unirea provinciilor istorice române.

Orașul Alba Iulia menține relații de prietenie cu Chișinăul de la începutul anilor '90 ai sec. XX, iar la 1 decembrie 2011, primarii de Chișinău și Alba Iulia au semnat *Acordul de înfrățire* între cele două orașe.

Monumente, plăci comemorative

Ion Luca Caragiale (1893-1921) – scriitor (placă comemorativă; sculpt. Valeriu Doicov; str. Ion Luca Caragiale, colț cu str. Alba Iulia)

Adrese utile

Agenția pentru Protecția Consumatorilor (nr. 75/6)

Biblioteca „Alba Iulia”, filiala BM „B.P. Hasdeu” (nr. 202)

Biserica „Sf. Apostoli Petru și Pavel” (nr. 16)

Grădinița-creșă nr. 185 (nr. 203/3)

Liceul Internat Municipal Sportiv (nr. 200/2)

Liceul Teoretic „Anton P. Cehov” (nr. 200/2)

Societatea de distribuție a cărții „PRO NOI” (nr. 23)

Școala Profesională nr. 6 (nr. 75)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22.

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122.

ALBĂSTRELE, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 3/2 din 31.01.2002.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana, între străzile Profesor Ion Dumeniuk și Nicolae Milescu Spătarul. Lungimea – 110 m.

Originea denumirii. Plantă erbacee.

Transport

Rute de autobuz: nr. 5 (de la str. Nicolae Milescu Spătarul).

ALBIȘOARA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 26/52-1 din 28.12.1989.

Denumiri anterioare: ул. Набережная (str. Cheiului); în 1982 unei porțiuni din str. Naberejnaia i se atribuie denumirea ул. К.Ф. Ильяшенко (str. C.F. Ilișenco); din 26.12.1989 ambele străzi sunt comasate, și străzii i se atribuie denumirea „str. Albișoara”.

Localizare: sect. Râșcani, în partea de jos a orașului: între str. Mihai Viteazul și rondul de la intersecțiile bulevardelor Dimitrie Cantemir și Constantin Negruzzi, urmând pe dreapta cursul râului Bâc. Intersecții cu bd. Grigore Vieru și străzile Vasile Alecsandri, Ismail, Aleksandr Pușkin, Petru Rareș, Alexandru Botezatu, Titu Maiorescu. Lungimea – 3,8 km.

Scurt istoric. Una din primele străzi căreia i s-a schimbat denumirea în anul 1989. A luat ființă în urma reconstrucției zonei urbane din valea Bâcului, odată cu edificarea blocurilor de locuit cu multe etaje și a clădirilor pentru instituțiile administrative și publice. Pe vremuri era un drum de țară care trecea prin târgul Chișinăului, făcând legătura cu alte drumuri și șleahuri, care se împreunau la barierele de altădată ale orașelor Tighina, Hâncești, Sculeni, Orhei. În componența acestei străzi au intrat străzile Salgannaia, Ogorodnaia, Balișevskaia, Bannaia, Siriiskaia și str-la Kazațkaia. Cu str. Albișoara comunica vechile ulițe și ulicioare: Botezatu, Buna-Vestire, Fântânilor, Drumul Mare, Visterniceni, Grădinilor, Sf. Gheorghe, Ismail. Acestea, în mare parte, au dispărut sau și-au schimbat denumirile. Pe o colină din preajma străzii este situată Biserica „Măzărache” (1752), unul dintre cele mai vechi edificii ale orașului. În apropiere se află vechile izvoare ale Chișinăului, care serveau drept punct de plecare pentru schițarea așezării.

Numele *Albișoara* este un toponim istoric, menționat documentar în 1436 cu forma *Fântâna lui Acaș (Albaș)*, și se referea la un izvor sau o fântână din partea locului. Dintr-un act domnesc din 1466 aflăm că i se confirmă lui Vlaicu Pârcălab „credincios și cinstit boier... o seliște la Chișinău, la fântâna Albișoara”. Această fântână s-ar fi aflat pe valea Bâcului, în preajma izvorului dintâi al Chișinăului. Denumirea reprezintă un diminutiv al antroponimului *Albaș*, cu sufixul *-ișoara*, sau o formație toponimică pe baza adjectivului *alb* din presupusa formă inițială a numelui topic *Fântâna Albă*, interpretată și redată de pisarii documentelor slave ca *Albașeva krinița*. Oricare ar fi sorgintea toponimicului, cert e că Albișoara e o denumire cu rezonanță istorică. În 1986 pe str. Albișoara, la intersecția cu str. Aleksandr Pușkin, lângă Biserica „Măzărache”, a fost instalată „Piatra de temelie a Chișinăului”, semn comemorativ, pentru a marca locul de unde a pornit construcția orașului. Aici, în 1887, a fost un izvor bogat în apă, „Izvorul mare”, din care s-a alimentat orașul Chișinău timp de 100 de ani. Tot aici au fost atestate primele așezări umane, de unde a pornit localitatea Chișinău, atestată

documentar pentru prima dată la 1436. „Piatra de temelie a Chișinăului” a fost renovată și dezvelită la 12 octombrie 2011, cu ocazia sărbătorii „Hramului Chișinăului” și a sărbătoririi a 575 de ani de la prima mențiune documentară a orașului.

Monumente, plăci comemorative

Anatol Terteac – constructor (placă comemorativă; între str. Albișoara și Calea Moșilor, intersecție cu bd. Renașterii Naționale, Uzina de piese din beton armat nr. 4)

Locul întemeierii orașului Chișinău (1986, renovat la 12 oct. 2012; însemn comemorativ, aut. Nikon Zaporojan; str. Albișoara, intersecție cu str. Aleksandr Pușkin)

Adrese utile

Apă-Canal Chișinău SA (nr. 38)

Chișinău-Gaz SRL (nr. 38)

Complexul sportiv al Academiei de Studii Economice (nr. 86/4)

Consulatul Onorific al Slovaciei (nr. 82/8)

Grădinița-creșă nr. 127 (nr. 76)

Liceul Teoretic „Academia Copiilor” (nr. 16/3)

Liceul Teoretic „George Meniuc” (nr. 84)

Reprezentanța Consulară a Ambasadei Israelului (nr. 4)

Trezoreria Teritorială Chișinău (nr. 38)

Transport

Rute de autobuz: nr. 19, 28, 47, 48.

Rute de troleibuz: nr. 21, 23.

ALBIȚA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Декабристов (str-la Decembriștilor), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, de la șos. Muncești, 253 până în valea râului Bâc. Intersecții cu străzile Ștefan Ciobanu, Simeon Murafa, Decembriștilor. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. *Albița* este denumirea unei localități românești, punct vamal situat pe șos. Balcani. Postul vamal-auto Leușeni (Leușeni-Albița) este situat la km 41 de or. Hâncești, unul dintre cele mai

importante puncte de trecere a frontierei de vest a Republicii Moldova. Accesul spre postul vamal Leușeni se face pe două șosele importante, care leagă vama de Chișinău (77 km) și de or. Hâncești.

Transport

Ruta de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

ALCEDAR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Короткова (str. Korotkov).

Localizare: sect. Ciocana, între străzile Vadul lui Vodă și Colonița. Lungimea – 260 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii a fost atribuită în scopul comemorării numelui satului Alcedar din r-nul Șoldănești, cunoscut datorită descoperirii arheologice a unei grădiști din sec. VI-XII. Legendele moștenite de la strămoșii acestui sat arată că apariția denumirii satului se trage de la un trib slav, care se numea Ulici, ori apariția denumirii se datorează unei flori, numită Alcea. Satul Alcedar este situat la 127 km de Chișinău.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă).

DOINA ȘI ION ALDEA-TEODOROVICI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 27/27 din 11.12. 1992.

Denumiri anterioare: ул. Свободы (str. Libertății), până în 1989; ул. Чернышевского (str. Cernășevski), până în 1992.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Ion Creangă până în apropierea str. Nicolae H. Costin. Intersecții cu străzile Nicolae H. Costin, Paris, Ion Luca Caragiale, Ion Pelivan. Lungimea – 1,4 km.

Scurt istoric. Strada a fost denumită memoria soților Doina (15.11.1958 – 30.10.1992) și Ion Aldea-Teodorovici (07.04.1954 – 30.10.1992) – interpreți, muzicieni, promotori ai valorilor naționale, decedați tragic într-un accident rutier. Prin cânte-

cele lor Doina și Ion Aldea-Teodorovici au militat pentru revenirea la limba română și grafia latină, au cântat limba română, pe Mihai Eminescu, momentele cruciale din istoria neamului, suveranitatea, independența.

Monumente, plăci comemorative

Ion și Doina Aldea-Teodorovici (1954-1958-1992) – interpreți (1995; placă comemorativă; str. Doina și Ion Aldea-Teodorovici, 15/1)

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 62 (nr. 8/2)

Liceul Teoretic „Doina și Ion Aldea-Teodorovici” (nr. 13)

Școala primară a Liceului Teoretic „Dante Alighieri” (nr. 15/3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 21, 22, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 122 (de la str. Ion Creangă).

VASILE ALECSANDRI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05. 1994.

Denumiri anterioare: ул. Купеческая (str. Negustorilor), 1834-1924; str. General E. Broșteanu, 1924-1940, 1941-1944; str. Hâncești, 1940-1941; ул. Котовского (str. Kotovski), 1944-1990; str. Hâncești, până în 1994.

Localizare: sectoarele Centru și Râșcani. Intersecții cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, străzile Alexie Mateevici, Alexandru Bernardazzi, Mihail Kogălniceanu, Alexei Șciusev, București, 31 August 1989, Veronica Micle, Mitropolit Varlaam, Columna, Habad Liubavici, Alexandru cel Bun, Octavian Goga, Alexandru Hâjdău, Grigore Ureche, Cahul, Romană, Albișoara. Lungimea – 4 km.

Scurt istoric. Strada a luat ființă în prima jumătate a sec. al XIX-lea. Prima denumire a străzii (Kupeceskaia), provine de la negustorii (kupeț) care locuiau și dețineau prăvălii pe această stradă. La intersecția cu str. Veronica Micle a existat

o piață, numită „Cercul negustoresc” (Krug kup-țov). În centrul pieței se înălța primul Castel de apă din Chișinău (1864). În locul actualului cinematograf „Gaudeamus” (str. Vasile Alecsandri) se afla cimitirul luteran. A doua denumire a fost dată în cinstea generalului român Ernest Broșteanu (1869-1932), erou al bătăliei de la Mărășești în Primul Război Mondial. În ianuarie 1918 Divizia condusă de el a primit misiunea de a intra în Basarabia, pentru a garanta siguranța depozitelor militare amenințate de bandele anarhiste de soldați ruși bolșevizați. În perioada anilor 1940-1990 strada a purtat numele activistului comunist Grigori Kotovski. Timp de patru ani strada s-a numit Hâncești, după denumirea barierei Hâncești (azi piața Pantelimon Halippa), care marca intrarea în oraș la intersecția drumurilor dinspre Hâncești, Reni și Ismail. Din 1994 strada poartă numele poetului, prozatorului și dramaturgului Vasile Alecsandri (21.07.1821; ținutul Bacău, Moldova – 22.08.1890; Mircești, jud. Roman, România), om politic, ministru, diplomat, membru fondator al Academiei Române, creator al teatrului românesc și al literaturii dramatice în România, personalitate marcantă a Principatului Moldovei și apoi a României moderne după 1859.

Monumente, plăci comemorative

Emilian Coțaga (1937-1995) – medic (placă comemorativă; str. Vasile Alecsandri, 2)

Eugen Doga (1937) – compozitor (placă comemorativă; str. Vasile Alecsandri, 123)

Monumentul luptătorilor pentru puterea sovietică (1966; monument, sculpt. A. Maico, L. Poneatkovski, L. Fitov; str. Vasile Alecsandri, 4)

Adrese utile

Asociația surzilor din Republica Moldova (nr. 1)

Cinematograful „Gaudeamus” (nr. 4)

Consiliul Național de Expertiză Medicală a Vitalității (nr. 1)

Direcția poliției rutiere (nr. 42)

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei (nr. 1)

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova (nr. 2)

Moldova Apă-Canal, Asociația întreprinderilor de alimentare cu apă și canalizare (nr. 1)

Secția Consulară a Ambasadei Republicii Polone (nr. 101)

Spitalul Republican pentru Copii „Emilian Coțaga” (nr. 2)

Școala de muzică „Eugen Doga” (nr. 123)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24; nr. 30 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 11, 28, 47, 48.

ALEEA GĂRII, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Вокзальная Аллея (Aleea Gării).

Localizare: sect. Centru, începe de la str. Tiraspol și continuă prin fața pavilioanelor pentru pasageri ale Gării Chișinău până la Piața Iulius Cezar (intersecția bulevardelor Iuri Gagarin, Decebal și șos. Muncești). Intersecție cu Piața Gării. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la Gară, care se află în fața Aleei Gării. Potrivit unor date, era o clădire temporară, din lemn, similară cu garile de provincie. Clădirea nouă a gării a fost zidită spre sfârșitul anilor 1870, după planul arhitectului Henrich Lonski. Potrivit unei surse, primul tren a sosit în gara Chișinău în august 1871. Acesta a fost punctul de pornire în istoria căii ferate a Basarabiei. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial clădirea gării a fost distrusă, și în locul ei a fost zidită una nouă, de către prizonierii germani. A fost renovată în 2003, fiind adăugate acoperișurile deasupra pavilioanelor de plecare.

Monumente, plăci comemorative

În anul 1871 a fost terminată construcția căii ferate TIRASPOL CHIȘINĂU. Deschiderea circulației regulate a trenurilor a contribuit la întărirea legăturilor Basarabiei cu alte raioane ale Rusiei la dezvoltarea economiei și culturii ținutului.

Instituită la 28 august anul 1971 în cinstea aniversării a 100 de ani de la sosirea primului tren în gara Chișinău. Inscripție comemorativă.

Trenul Durerii, monument dedicat deportaților, victimelor regimului totalitar comunist (2013; monument, sculpt. Iurie Platon; Scurarul Gării)

Adrese utile

Edificiul Gării (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

GRIGORE ALEXANDRESCU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Панфилова (str-la Panfilov-1).

Localizare: sect. Buiucani, în perimetrul străzilor Anton Crihan, Alexandru Plămădeală, Vasile Lupu. Intersecție cu str. Ghiocilor. Începe de la str. Vasile Lupu și continuă spre lacul Valea Morilor. Lungimea – 950 m.

Scurt istoric. Străzii i s-a atribuit numele poetului liric român Grigore Alexandrescu (22.01.1810; Târgoviște – 25.11.1885; București). A debutat cu poezii publicate în *Curierul Românesc* condus de Ion Heliade Rădulescu. E ultimul fabulist autentic din literatura română, lăsându-ne vreo 40 de fabule, în care adevărul e mascat, din cauza cenzurii autorităților. A tradus din Lamartine și din Byron.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vasile Lupu).

ALEXANDRU CEL BUN, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Золотая (str. Aurului), 1812-1918, ул. Харлампиевская (str. Harlam-

pie), 1940-1941; str. Sf. Haralambie, 1924-1933; str. 27 Martie 1918, 1933-1940, 1941-1944; ул. Стефана Великого (str. Ștefan cel Mare), 1944-1990.

Localizare: sectoarele Centru și Râșcani, în centrul istoric al Chișinăului, de la str. Ismail până la str. Serghei Lazo. Intersecții cu străzile Sfatul Țării, Mitropolit Gavriil Bănulescu Bodoni, George Coșbuc, Maria Cebotari, Aleksandr Pușkin, Vasile Alecsandri. Lungimea – 2,2 km.

Scurt istoric. Strada este una dintre cele mai vechi din Chișinău (circa 200 de ani) și a fost denumită în memoria lui Alexandru cel Bun, domn al Țării Moldovei (1400 – 1432), fiul lui Roman I și bunicul lui Ștefan cel Mare. Potrivit cronicarului Grigore Ureche, Alexandru cel Bun a întreprins o importantă operă de organizare politică, administrativă și ecleziastică a Moldovei. A încurajat comerțul, confirmând negustorilor lioveni un amplu privilegiu în 1408, act în care sunt atestate pentru prima dată orașele Iași, Tighina ș.a. A obținut recunoașterea Mitropoliei Moldovei de către Patriarhia de la Constantinopol, și a adus moaștele Sf. Ioan cel Nou de la Cetatea Albă la Suceava (1402-1415).

Pe timpuri strada a servit drept centru comercial și s-a numit consecutiv Zolotaia (Aurului), Sf. Haralampie, 27 Martie 1918, Ștefan cel Mare. „Pe vremuri, de-a lungul străzii, se înghesuiau dughene”, în care se comercializau dulciuri orientale, articole de fierărie, postavuri, arme etc. În perioada celui de-al Doilea Război Mondial clădirile din zonă au fost puternic avariate, iar în anii postbelici acestea au fost renovate. În perioada de ocupație sovietică pe această stradă se afla Fabrica de oglinzi, Societatea Teatrală Moldovenească, Casa Republicană a Actorului, Casa Republicană de Cinema, Sala sportivă a Institutului Pedagogic și cea mai mare fabrică de mobilă. Pe stradă sunt situate monumente de arhitectură de însemnătate locală și națională: Conacul urban Zoti, fosta curte a Mănăstirii Dobrușa, clădirea fostului hotel „Petersburg”, Casa lui Emanuel Poleac, clădirea fostei școli profesionale evreiești de fete (actualmente grădiniță de copii), case de raport și particulare din sec. XIX-XX.

Monumente, plăci comemorative

Leonid Grigorașenco – academician, cetățean de onoare al Chișinăului, Artist plastic al Poporului (2004; placă comemorativă; str. Alexandru cel Bun, 35)

Adrese utile

Biserica „Sf. Mucenic Haralambie” (nr. 50)
 Direcția documentare a populației. Biroul prestări servicii urgente (nr. 56)
 Ministerul Afacerilor Externe al R.M. Direcția Servicii Pentru Corpul Diplomatic (nr. 42)
 Sala sportivă a Universității Pedagogice (nr. 69)
 Societatea interconfesionistă a medicilor creștini „Emanuel” (nr. 140)
 Școala de arte plastice pentru copii „Alexei Șciusev” (nr. 19)
 Școala de meserii nr. 2 (nr. 111)

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48.

ELENA ALISTAR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Главана (str. Glavan), din 1952.

Localizare: sect. Botanica, între șos. Muncești și str. Clopotniței, paralelă cu străzile Liuba Dimitriu și Frumușica. Intersecție cu str. Sfânta Treime. Lungimea – 220 m.

Scurt istoric. Este situată în unul dintre cele mai vechi cartiere ale Chișinăului – Muncești. Construcția străzii a început după cel de-al Doilea Război Mondial de la casele particulare ridicate de muncitori. Actuala denumire a străzii evocă amintirea Elenei Alistar (1873; Vaisal, jud. Ismail – 1955; Pucioasa, jud. Dâmbovița) – personalitate notorie a culturii naționale, pedagog, medic și om politic, prima femeie avocat din Basarabia, singura femeie membră a Sfatului Țării. Ia parte la organizarea congreselor țăranilor, învățătorilor și preoților, fondează Liga Culturală a Femeilor din Basarabia, susține formarea unor societăți culturale și profesionale. La 27 martie 1918, în calitate de deputat în Sfatul Țării,

votează Unirea Basarabiei cu România. După Unire este numită directoare a Școlii Eparhiale de Fete din Chișinău, funcție pe care a deținut-o timp de 20 de ani. La 28 iunie 1940 se refugiază în România.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
 Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

ALUNIȘ, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Roșiori până la str. Porumbrele. Lungimea – 120 m.

Originea denumirii. *Aluniș* – pădurice, desiș de aluni.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

THEODOR AMAN, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Амурская (str. Amur), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, în zona străzilor Valea Dicescu și Vasile Cheltoiială. Lungimea – 56 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii a fost dată în memoria lui Theodor Aman (20.03.1831; Câmpulung-Muscel – 19.08.1891; București), pictor, grafician, pedagog, academician. Studiază la București, apoi la Paris. Se dedică picturii, fiind influențat de maestrul Renașterii italiene. Numele lui a rămas în istoria artei românești nu doar prin valoarea operelor semnate, ci și prin contribuția avută la întemeierea primelor școli de arte frumoase, la Iași și București.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Vasile Alecsandri).

Ruta de autobuz: nr. 11 (de la str. Vasile Alecsandri).

HANS CHRISTIAN ANDERSEN, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 68-я ул. Валя Дическу (str. 68 Valea Dicescu), până în 1958; ул. Ангарская (str. Angara), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Centru, zona Valea Dicescu.

Scurt istoric. Strada poartă numele scriitorului și poetului danez Hans Christian Andersen (2.04.1805; Odense – 4.08.1875; Copenhaga), celebru pentru basmele sale. Printre cele mai cunoscute povești ale scriitorului se numără *Crăiasa zăpezilor*, *Mica sirenă*, *Hainele cele noi ale împăratului* și *Rățușca cea urâtă* etc. În timpul vieții H.Ch. Andersen a fost celebrat de regalitate și aclamat pentru că a adus bucurie copiilor din întreaga Europă. Basmele lui au fost traduse în peste o sută de limbi și continuă să fie publicate în milioane de exemplare în întreaga lume.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Vasile Alecsandri).

Ruta de autobuz: nr. 11 (de la str. Vasile Alecsandri).

NICOLAE ANESTIADI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 29/22 din 21.09.1995.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la str. Ismail și ajunge până la str. Ciuflea. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. A fost denumită în memoria profesorului Nicolae Anestiadi (1916; Sărătenii Vechi, jud. Orhei – 1968; Chișinău), chirurg, doctor habilitat în științe medicale. După absolvirea Institutului de Medicină din Alma Ata (1943), activează în calitate de medic militar până în 1947. După demobilizare este numit ca medic secundar clinic, asistent, docent, șef al Catedrei de chirurgie a Institutului de Medicină din Chișinău. A fost președinte

al Consiliului Științific al Ministerului Sănătății din Republica Moldova, președinte al Asociației Republicane a Chirurgilor, membru al Consiliului Asociației Unionale a Chirurgilor. A creat o școală de chirurgie în Republica Moldova. A publicat 50 de lucrări științifice, a pregătit 14 doctori în medicină și doi doctori habilitați.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 17 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 11, 23, 65 (de la str. Ismail).

ANKARA, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 28/57 din 05.08.2005.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Doina până la parcul *Chișinău-Ankara* (face legătura între străzile Studenților și Iazului). Lungimea – 650 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea orașului Ankara, capitala Turciei, oraș situat pe râul *Ankara*, în centrul Podișului Anatóliei. Ankara (cunoscută în perioada clasică – Ancyra; până în 1930 Angora) este al doilea, ca mărime, oraș al țării (după Istanbul), cu o populație de 3,48 mil. locuitori (2003). Ankara este și capitala provinciei cu același nume. Oraș înfrățit cu Chișinăul din 12 febr. 2004.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27.

Rute de autobuz: nr. 10, 28 (de la str. Socoleni).

FRAȚII APOSTOL, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 3/2 din 31.01.2002.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, zona Mălina Mică, între străzile Nicolae Testemițanu, Constantin Vărnăv și Mălina Mică. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele fraților Veniamin și Tudor Apostol, personalități marcante în arta teatrală și cinematografică a Republicii Moldova.

Veniamin Apostol (15.08.1938; s. Dubna, r-nul Soroca – 14.12.2000; Chișinău) – actor și regizor, Artist al Poporului din Republica Moldova. A promovat și a susținut dramaturgia națională, a montat peste 50 de spectacole și s-a produs în peste 15 roluri. Împreună cu scriitorii Dumitru Matcovschi și Ion Druță a creat o serie de spectacole de excepție, care au intrat în fondul de aur al teatrului național. A deținut pe parcursul vieții mai multe funcții: președinte al Uniunii Teatrale din Moldova, rector al Institutului de Stat al Artelor din Moldova (în prezent Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice), director și regizor la Teatrul Național „Mihai Eminescu”, regizor-șef al Teatrului Dramatic Rus „A.P. Cehov” ș.a. Cavaler al Ordinului Republicii.

Tudor Apostol – (13.08.1933; s. Dubna, r-nul Soroca – 1998, Chișinău), critic de cinema, organizator al producției cinematografice. A absolvit Facultatea de Filologie a Universității de Stat din Chișinău și Academia Științelor Sociale de pe lângă CC PCUS de la Moscova. Doctor în științe istorice. A lucrat în calitate de președinte al Comitetului cinematografic „Moldsovprom”. Începând cu anul 1973 și până în anul 1988 este locțiitorul președintelui Comitetului Cinematografic de Stat a RSSM. Este autor al unui șir de articole și eseuri despre cinematografia moldovenească. Maestru în artă (1994).

Transport

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

VENIAMIN APOSTOL, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/4-5 din 13.05.2010.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, începe de la str. Băcioii Noi și continuă până la pădurea din șos. Muncești.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Veniamin Apostol (15.08.1938; s. Dubna, Soroca – 14.12.2000; Chișinău) – actor și regizor, Artist al

Poporului din Republica Moldova. A promovat și a susținut dramaturgia națională, a montat peste 50 de spectacole și s-a produs în peste 15 roluri. Împreună cu scriitorii Dumitru Matcovschi și Ion Druță a creat o serie de spectacole de excepție, care au intrat în fondul de aur al Teatrului Național. A deținut pe parcursul vieții mai multe funcții: președinte al Uniunii Teatrale din Moldova, rector al Institutului de Stat al Artelor din Moldova (în prezent Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice), director și regizor la Teatrul Național „Mihai Eminescu”, regizor-șef al Teatrului Dramatic Rus „A.P. Cehov” ș.a., cavaler al Ordinului Republicii (1996).

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

ZAMFIR ARBORE, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Саловский пер. (str-la Salovski), până în 1937; str-la Alexandru Cotruță 1937-1940; str-la Mihai Stroescu 1941-1944; Саловский пер., 1944-1951; пер. Урицкого (str-la Urițki) din 27.03.1951.

Localizare: sect. Râșcani, în perimetrul centrului istoric al Chișinăului, limitată între străzile Sfântul Andrei și Moara Roșie. Intersecții cu străzile Colina Pușkin, Constantin Stamati, Ion Doncev. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Stradela poartă numele lui Zamfir Ralli-Arbore, cunoscut și sub numele Zamfir C. Arbore (14.11.1848; Cernăuți – 2.04.1933; București), scriitor și gazetar român. A fost Mare Maestru al Marii Loji Masonice din România. Printre numeroasele sale lucrări științifice cele mai importante sunt: *Basarabia în sec. al XIX-lea* (1899), premiata de Academia Română și *Dicționarul geografic al Basarabiei*. Pe str-lă se află câteva clădiri cu statut de monument de arhitectură de importanță locală.

Adrese utile

Grădinița „Licurici” nr. 66 (nr. 6)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

ARBORILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Армейская (str. Armatei).

Localizare: sect. Centru, zona str. Mălina Mică, de la str. Ion Inculeț până în apropierea viaductului, face legătura între centrul orașului și sect. Botanica. Lungimea – 250 m.

Originea denumirii. Plantă cu trunchi înalt și puternic, lemnos și cu mai multe ramuri cu frunze care formează o coroană; copac.

Adrese utile

Shopping Mall Dova (nr. 21)

Cinematograful „Patria-Multiplex” (nr. 21)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de pe viaduct), nr. 30 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de pe viaduct), nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

ARBORILOR, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: пер. Армейский (str-la Armatei), din 14.01.1965.

Localizare: sect. Centru, zona str. Mălina Mică, de la str. Arborilor până în apropierea străzilor Ion Inculeț și Nicolae Testemițanu. Lungimea – 120 m.

Scurt istoric. Vezi: *Arborilor, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de pe viaduct).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de pe viaduct), nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

ARHANGHELUL MIHAIL, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Екатериновская (str. Ecaterinovsk), 1812-1918; str. T. Râșcanu, 1924-1944; ул. Екатерининская (str. Ekaterininskaia), 1944-1991.

Localizare: sect. Râșcani, de la bd. Grigore Vieru până la str. Petru Rareș. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Este un fragment dintr-o stradă veche a orașului, dispărută sub construcțiile noi ale bd. Grigore Vieru, păstrându-se doar extremitatea de nord din apropierea Teatrului Național „Eugène Ionesco” până la str. Petru Rareș. Evocă hramul vechii Catedrale a Chișinăului, care a fost demolată la începutul anilor 1960. Strada a fost numită în cinstea Arhanghelului Mihail, considerat ca protectorul lui Israel și al Bisericii Catolice, îngerul păzitor al soldaților, polițiștilor și al copiilor mici, al pelerinilor și călătorilor. Este considerat aducător de noroc și răbdare, Îngerul Justiției, cel care „cântărește sufletele”.

Adrese utile

Spitalul clinic municipal nr. 2 „Sfântul Arhanghel Mihail” (nr. 38)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

ARIONEȘTI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Короткова (str-la Korotkov).

Localizare: sect. Ciocana, între străzile Haiducul Bujor și Colonița. Lungimea – 75 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Arionești din r-nul Dondușeni, atestat documentar

pentru prima dată în 1463, renumit prin rezervația peisagistică Rudi-Arionești, o arie protejată, situată pe malul drept al Nistrului, care include în limitele sale trei defileuri împădurite: Arionești, din r-nul Dondușeni, Tătărauca Veche și Rudi, din r-nul Soroca. Satul este situat la o distanță de 217 km de la Chișinău.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă).

ARMENEASCĂ, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Армянская (str. Armenească), 1810-1918; str. Cetatea Albă, 1918-1924; str. Mareșal Pietro Badoglio, 1924-1944; ул. Армянская, 1944-1991.

Localizare: sect. Centru, în partea centrală a orașului, între străzile Alexie Mateevici și Cojocarilor, Bulgară și Vasile Alecsandri. Intersecții cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, străzile Alexandru Bernardazzi, Mihail Kogălniceanu, Alexei Șciusev, București, 31 August 1989, Mitropolit Varlaam, Columna. Lungimea – 1,8 km.

Scurt istoric. Cu 200 de ani în urmă, strada Armenească a fost hotarul de est al Chișinăului. În sec. XVII-XVIII, aici a luat naștere un cimitir, zis „Armenesc”, actualmente Cimitirul Ortodox Central. Străzii i s-a atribuit această denumire datorită amplasării aici a reședinței episcopului armenilor din Basarabia și a Curții Armești (Armeanskoe podvorie), ce aparțineau Mănăstirii Ecimiadzin din Armenia. Teritoriul cuprindea două cartiere alăturate, fiind mărginit de actualele străzi Armenească, 31 August 1989, Tighina și bd. Ștefan cel Mare și Sfânt. Majoritatea populației din această zonă o alcătuiau negustorii și meseriașii armeni, care locuiau la Chișinău în primele decenii ale sec. al XIX-lea. La sfârșitul aceluiași secol, reședința episcopului, împreună cu multe case ale coloniștilor armeni, a fost mistuită de un incendiu, terenul rămânând

viran multă vreme. Din vechile clădiri s-au păstrat până astăzi doar unele, acum fiind dominate de noile blocuri de locuit cu multe etaje, de edificiile întreprinderilor industriale și ale instituțiilor administrative și publice. La începutul sec. XX strada a fost pavată, iar în 1913, de-a lungul ei, până pe actuala str. Petru Rareș, a fost instalată prima linie de tramvai, care a funcționat până în 1961.

Aspectul străzii a păstrat, în mare măsura, fondul istoric consolidat în sec. XIX – încep. sec. XX. De la str. Armenească începe partea cea mai frumoasă a orașului. Astăzi pe stradă sunt peste 25 de clădiri, construite cu peste 100 de ani în urmă, unele dintre ele fiind monumente de istorie și cultură: case de raport; edificii cu destinație publică, case de locuit și alte clădiri mai vechi și mai frumoase ale orașului, cum ar fi cea cu nr. 96, construită în 1901 (actualmente aici se află Procuratura Municipală). A fost supusă reconstrucției partea de mijloc a străzii, cartierele de la intersecția cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, unde în anii '50 ai sec. XX au fost ridicate blocuri cu patru etaje, cu apartamente de locuit și magazine la parter (arh. V. Voițehovski), cu decor în stilul arhitecturii naționale. În anii '60-'70 ai sec. XX s-au construit blocuri de locuit, având la parter magazine, căminul studenților de la Institutul de Arte, Școala muzicală (actualmente Școala de muzică „Maria Bieșu”), Biblioteca Centrală pentru Copii (actualmente Biblioteca Publică de Drept). În anii '80 a apărut complexul policlinicii nr. 1, în anii '90 – „Moldinconbank”-ul (colț cu str. București). În axa străzii se află intrarea pe teritoriul Cimitirului Central, iar mai jos de bd. Ștefan cel Mare și Sfânt – intrarea principală în Piața Centrală.

Monumente, plăci comemorative

Emanuil Gavriliță (1847-1910) – avocat, nobil basarabean (placă comemorativă; str. Armenească, 30)

Iacob Copanschi (1930-2006) – academician, savant, istoric (2010; placă comemorativă, arh. Semion Șoihet; str. Armenească, 42)

Mihail Ciachir (1861-1938) – scriitor de origine găgăuză (placă comemorativă; str. Armenească, 12)

Adrese utile

Biblioteca Publică de Drept, filiala BM „B.P. Hasdeu” (nr. 42)
 Federația de Badminton (nr. 27)
 Federația de Scrimă (nr. 43)
 Institutul de Proiectări Agroindproiect SA (nr. 55)
 MoldData (nr. 37/1)
 Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău (nr. 42)
 Procuratura Municipiului Chișinău (nr. 96)
 Școala Sportivă Specializată de scrimă (nr. 43)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28, 30 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 3, 5, 9, 11, 17, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

ARMONIEI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 3/2 din 31.01.2002.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana, cart. Budești, între străzile Gheorghe Ghimpu și Ilie Coșanu; paralelă cu străzile Albăstrele și Poienilor. Lungimea – 100 m.

Originea denumirii. Denumirea provine de la cuvântul „armonie”, ce semnifică potrivire desăvârșită a elementelor unui întreg; bună înțelegere în relațiile dintre două persoane, două colectivități etc.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 23, 24, 26 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

Rute de autobuz: nr. 5 (de la str. Nicolae Milescu Spătarul).

ARȚARULUI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й Одесский пер. (str-la Odessa-1).

Localizare: sect. Centru, perpendiculară cu str. Odessa. Lungimea – 91 m.

Originea denumirii. *Arțarul*, numit și paltin de câmp, este un arbore rezistent, cu lemnul alb și tare, care crește prin pădurile montane și este adese cultivat ca plantă ornamentală.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 28 (de la bd. Constantin Negruzzi).

Rute de autobuz: nr. 3, 5, 122 (de la bd. Constantin Negruzzi).

GHEORGHE ASACHI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Костюженское шоссе (șos. Costiujeni); ул. Дзержинского (str. Dzerjinski), din 26.11.1970, când unei porțiuni din șosea i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Centru, de la intersecția cu străzile Miorița și Grenoble până la Piața Pan Halippa. Intersecții cu străzile Vladimir Korolenko, Vasili Dokucaev, Academiei, Mitropolit Gurie Grosu, Sprâncenoaia, Gheorghe Tudor, Prof. Ion Ganea, str-la Costiujeni. Lungimea – 1,8 km.

Scurt istoric. Din anul 1970, unei porțiuni din str. Costiujeni, de la cinematograful „40 лет ВЛКСМ” (actualmente „Gaudeamus”), până la str. Bogdan Hmelnițki (actualmente Drumul Schinoasei), i s-a atribuit denumirea ул. Дзержинского (Dzerjinski). Primele case au început să se construiască în anul 1950. Alături de tradiționalele case cu cinci etaje, s-au înălțat blocuri de locuit și clădiri administrative.

Strada poartă numele scriitorului Gheorghe Asachi (1.03.1788; Herța, Dorohoi – 12.11.1869; Iași), poet, prozator și dramaturg. A fost unul dintre întemeietorii Academiei Mihăilene. A publicat prima gazetă românească din Moldova *Albina românească* (1829), a condus numeroase reviste literare. A organizat primele reprezentații teatrale în limba română (1816). Traduce și adaptează piese de teatru străine, autor de nuvele istorice (*Ruxanda Doamna*, *Petru Rareș*, *Dragoș*, *Alexandru cel Bun*), și piese teatrale. A fost o personalitate complexă, îndrumător și animator al vieții artistice și culturale, organizator

al școlilor naționale din Moldova, unul dintre pionierii picturii românești și inițiatorul învățământului artistic în școlile din Principatul Moldovei.

Monumente, plăci comemorative

Anatol Drumea (1930-2010) – academician (placă comemorativă; str. Gheorghe Asachi, 60/3)

Adrese utile

Academia „Ștefan cel Mare” a MAI (nr. 21)
 Arhiva Națională a Republicii Moldova (nr. 67B)
 Centrul de Seismologie Experimentală al Institutului de Geologie și Seismologie al AȘM (nr. 60/3)
 Centrul Național de Sănătate Publică (nr. 67A)
 Observatorul Geofizic al Institutului de Geologie și Seismologie al AȘM (nr. 60/3)
 Colegiul de Construcții din Chișinău (nr. 71)
 Direcția Medicală a MAI RM (nr. 25B)
 Grădinița nr. 78 (nr. 53)
 Grădinița nr. 8 (nr. 64/2)
 Grădinița-creșă nr. 15 (nr. 13A)
 Policlinica Ministerului Afacerilor Interne (nr. 50)
 Serviciul Protecție Civilă și Situații Excepționale (nr. 69)
 Societatea de Cruce Roșie din Moldova (nr. 67A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 13, 24.
 Rute de autobuz: nr. 11.

ASTRONAUȚILOR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, de la str. Navigatorilor până la bd. Dacia, 71/2. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Este una din cele nouă străzi ale fostei suburbii Galata, parte a sect. Botanica al Chișinăului. A fost denumită în cinstea tuturor astronautilor, printre care este și Iurie Ghidzenko, născut la Chișinău.

Transport

Rute de autobuz: nr. A, 33, 44, 65 (de la bd. Dacia).

AȘHABAD, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Ашхабадская (str. Așhabad), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, mai sus de șos. Muncești. Strada este fragmentată, limitată între străzile Dimineții și Dante Alighieri. Intersecții cu străzile Căușeni, Cetatea Albă, Pădurii. Lungimea – 2,4 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Așhabad, capitala și cel mai mare centru administrativ, politic, industrial, științific și cultural al statului Turkmenistan din Asia Centrală. Așhabadul a fost întemeiat în anul 1881. Până în 1919 sa numit *Ashabad*, iar în perioada anilor 1919-1927 *Poltorațk*. În 1927 a primit oficial denumirea de Așhabad. În 2013 orașul a fost omologat în Cartea Recordurilor Guinness, ca având cea mai mare densitate de clădiri din marmură albă din lume.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
 Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

AVIATORILOR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica. De la str. Navigatorilor până la str. Otopeni. Lungimea – 160 m.

Scurt istoric. Vezi: *Astronauților, strada*.

Adrese utile

Liceul Teoretic „Pro Succes” (nr. 127)

Transport

Rute de autobuz: nr. A, 33, 44, 65 (de la bd. Dacia).

AVICENNA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Радищева (str-la Radișcev).

Localizare: sect. Centru, cart. Mălina Mică, între străzile Ipate Soroceanu și Mălina Mică, paralelă cu străzile Constantin Vârnav, Romantica. Lungimea – 150 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele latinizat al lui Abu Ali Ibn Sina (Avicenna) (980; Afshéna, Buhara, Persia (acum Uzbekistan) -1037; Hamadan, Iran), savant, filosof, medic și cercetător al naturii, scriitor, șiiit, de origine tadjico-persană, originar din Asia Centrală. A fost interesat de mai multe domenii: medicina, astronomia, alchimia, chimia și psihologia, numit de arabi, „al treilea Aristotel”. A

scris peste 300 de lucrări, în parte pierdute. Lucrările sale au început să fie traduse în latină în prima jumătate a secolului al XII-lea.

Transport

Ruta de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

AVICENNA, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: 3-й пер. Радищева (str-la Radișcev-3).

Scurt istoric. Vezi: *Avicenna, strada*.

Transport

Ruta de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

B

IURIE BABEL, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Бестужева (str-la Bestujev-1).

Localizare: sect. Botanica, în apropierea străzilor Ștefan Ciobanu și Semion Murafa. Lungimea – 800 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele patriotului Iurie Babeli (27.09.1970, Orhei – 12.03.1993, Bubuieci, Chișinău), participant la războiul din Transnistria, anul 1992.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

BACĂU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: 7-й Загородный пер. (str-la Zagorodnâi-7), până la 05.03.1958; ул. Челюскина (str. Celiuskin) din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, paralelă cu str. Alba Iulia, cuprinsă între străzile Onisifor Ghibu și Sucevița. Lungimea – 800 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea municipiului Bacău din România, atestat documentar în 1408, ca punct vamal și oraș. Bacăul, sau „Orașul lui Bacovia”, cum a fost supranumit, este cea mai mare așezare urbană din județul Bacău. Localizat pe plaiurile pitorești ale Moldovei, pe râul Bistri-

ța. Bacăul este un important nod de comunicații, centru economic, energetic, industrial și comercial din întreaga regiune a Moldovei, traversat de numeroase artere de circulație europene, care asigură legătura cu capitala țării București, dar și cu alte orașe importante din nordul țării și din regiunea Transilvaniei.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la str. Alba Iulia).

GEORGE BACOVIA, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, în zona str. Mircea Eliade. Se mărginește cu străzile Aurel David și Pavel Boțu.

Scurt istoric. Strada este denumită în memoria scriitorului român George Bacovia (George Andone Vasiliu 17.09.1881; Bacău – 22.05.1957; București). Creația sa poetică a făcut parte din curentul cunoscut ca simbolism, dar și-a dovedit modernitatea și a rezistat probei timpului. Bacovia a fost unul din cei mai mari poeți interbelici, alături de Tudor Arghezi, Lucian Blaga sau Ion Barbu. Este autorul unor volume de versuri și proză scrise în baza unei tehnici unice în literatura română, cu influențe din marii lirici moderni francezi. A scris și proză simbolistă.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13 (de la str. Pan Halippa).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Pan Halippa), nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

VASILE BADIU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 33/49 din 26.12.1996.

Denumiri anterioare: ул. Северная (str. Nordului), din 22.01.1952; str. Poșta Veche, din 09.10.1990.

Localizare: sect. Râșcani, cuprinsă între str. Calea Orheiului și parcul silvic *Valea Gâștelor*. Intersecții cu străzile Doina, Magda Isanos, Putnei, Gheorghe Madan, 8 Martie, Constructorilor, Podgorenilor, Criuleni, Liviu Damian, Victor Crăsescu, Ecaterina Teodoroiu, Timișoara, Hotin, Lalelelor. Lungimea – 1,35 km.

Scurt istoric. Numele criticului și istoricului literar basarabean Vasile Badiu (26.09.1933; Măgurele, Ungheni – 29.05.1994; Chișinău) a fost atribuit străzii urmare a propunerii locatarilor cartierului Poșta Veche, a Uniunii Scriitorilor din Moldova, în semn de recunoaștere a activității științifice prodigioase desfășurate de protagonist. După absolvirea Facultății de Litere a Universității de Stat din Chișinău a fost repartizat în satul Borogani, r-nul Cahul, unde activează ca director de școală. Din 1964 este colaborator științific la Institutul de Limbă și Literatură al Academiei de Științe a Moldovei, unde activează până la sfârșitul vieții. Este autorul unor cercetări importante privind istoria literaturii române din Basarabia. Vasile Badiu a fost unul dintre cei care au restabilit și au menținut legăturile fraterne cu colegii din România, în special, cu instituțiile de cercetări literare și filologice „G. Călinescu” din București și „Al. Philippide” din Iași.

Monumente, plăci comemorative

Masacrul armenilor în anii 1915-1916 (1995; în-semn comemorativ, arh. S. Șoihet; str. Vasile Badiu, 8)

Adrese utile

Biserica „Sf. Diomid”/Centrul Creștin „Caterd” (nr. 17B)

Grădinița nr. 51 „Alunelul” (nr. 17A)

Grădinița nr. 57 „Vasiliok” (nr. 8/2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 10 (pe str. Vasile Badiu), nr. 2 (de la Calea Orheiului).

BAKU, strada

A fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Бакинская (str. Baku), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, între străzile Cetatea Albă și Cetatea Chilia. Este o strada fragmentată, una dintre porțiuni este intersectată de str. Învierii.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Baku, cunoscut și ca Baky sau Bakı, capitala și cel mai mare oraș din Azerbaidjan, situat în partea sudică a peninsulei Apșeron, la Marea Caspică. Centru economic și industrial, precum și tehnico-științific din regiunea Transcaucaziană, un important port maritim. Actualmente orașul Baku este compus din trei părți: orașul vechi, orașul nou și orașul construit în perioada sovietică. Populația 2,7 mil. locuitori (2003). Baku este un important centru cultural, atragând turiștii prin numeroasele monumente de istorie și cultură, de arhitectură modernă și locuri de agrement.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești), nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa).

BALCANI, șoseaua

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Полтавское шоссе (șos. Poltava), din 1960.

Localizare: sect. Buiucani. Intersecții cu șos. Hâncești, străzile Bisericii, Toma Alimoș, Codrilor, Alba Iulia, Liviu Deleanu, Calea Ieșilor, Pietrăriei, Petricani, Astronom Nicolae Donici, Mircești, Doina, str. la Tineretului. Lungimea – cca 8 km.

Scurt istoric. Trasată în partea de nord a orașului. Magistrala străbate Ucraina (prin Poltava) și Moldova (prin apropiere de Chișinău), este orientată spre țările din Peninsula Balcanică. A fost construită în scopuri strategice în anii '60-'70 ai sec. XX. Acest fapt explică originea primei denumiri – șos. Poltavskaia (până în 1992) – și denumirea actuală – șos. Balcani. Cu rețeaua stradală a Chișinăului comunică prin Calea Ieșilor, str. Petricani, șos. Mircești și str. Alba Iulia. Pe traseul ei, în apropierea Chișinăului, se desfășoară activități economice, industriale.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la str. Alba Iulia), 17, 46.

TRIFAN BALTĂ, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07. 1992.

Denumiri anterioare: ул. Курганская (str. Kurgan).

Localizare: sect. Centru, intersecții cu străzile Ciocârliei, Lech Kaczynski și stradelele Ciocârliei-1 și Ciocârliei-2. Lungimea – 850 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele unui vestit povestitor și cântăreț popular – Moș Trifan Baltă (3.08.1876; Bleșteni, Edineț – 19.01.1960), un cioban neștiutor de carte cu o memorie fenomenală. Bogatul său repertoriu de povești, cântece vechi, proverbe, zicători a fost înregistrat de scriitorii V. Roșca, L. Barschi, Ion C. Ciobanu. O parte din aceste creații au fost tipărite în volumul *Poveștile lui Moș Trifan Baltă*. Poveștile *Dumbre-Negre*, *Cheița fermecată*, *Vasile Mogorogea*, *Florin Viteazul*, *Ilieș Mălăieș* reprezintă o adevărată comoară folclorică și au fost traduse în limbile rusă, ucraineană, lituaniană, bielorusă, tadjică, spaniolă, franceză, engleză etc.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 13, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

BANATULUI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Костромская (str. Kostroma).

Localizare: sect. Botanica, în perimetrul străzilor Independenței, Teilor și bd. Traian. Intersecție cu str. Maramureș. Lungimea – 190 m.

Scurt istoric. Stradă scurtă, situată în apropierea str. Crișana. Poartă numele unei vechi provincii istorice românești – Banat, împărțită astăzi între România, Serbia (Banatul Sârbesc) și, o foarte mică parte, Ungaria. În perioada dominației Coroanei Habsburge au fost numite „banaturi” toate comitatele de frontieră, conduse de un ban: Banul de Severin, Banul de Belgrad, Banul de Sabăț. Denumirea s-a limitat mai târziu la actuala provincie „Banat” de Timișoara.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 8, 17 (de la bd. Traian), nr. 4 (de la str. Independenței).

PAVEL BARBĂLAT, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 28/44 din 05.08.2005.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Andrei Ciurunga până la str. Valentin Roșca. Lungimea – 960 m.

Scurt istoric. Denumită în memoria lui Pavel Barbălat (29.05.1935; Cioburciu, Slobozia – 2004; Chișinău), judecător, președinte al Judecătoriei Supreme a Republicii Moldova, primul președinte al Curții Constituționale a Republicii Moldova. Și-a dat concursul la elaborarea manualului *Dreptul constituțional în țările de peste hotare*, a *Enciclopediei Moldovei*, precum și a legislației naționale cu privire la funcționarea limbilor în Republica Moldova.

Este coautorul monografiilor *Constituția Republicii Moldova și Hotărârile privind interpretarea Constituției Republicii Moldova*, autorul monografiei *Actele stării civile: căsătoria, familia, legea*. A publicat numeroase articole în reviste de specialitate. Călugăr al Ordinului Republicii (1993).

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 47, 48 (de la Calea Orheiului).

BARBU LĂUTARU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Бородина (str. Borodin).

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Ioana Radu până la str. Ștefan Neaga. Intersecție cu str. Piotr Ceaikovski. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lăutarului Barbu (nume la naștere: Vasile Barbu, 17.12.1780; Iași –18.08.1860; Iași). Cântăreț și cobzar moldovean, care s-a bucurat de o faimă devenită legendară, urmaș al unei vechi familii de lăutari. Barbu Lăutaru a fost unul dintre acei mari cântăreți populari români care, prin creația și felul lor de interpretare, au contribuit la formarea și îmbogățirea muzicii populare de tip lăutăresc, născută din îmbinarea elementelor de muzică populară românească cu elemente ale muzicii orientale și elemente occidentale. A concertat la Chișinău în anii 1814 și 1822.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vissarion Bielinski).

BARIERA ORHEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Ремесленная (str. Meșteșugarilor), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Doina și Calea Orheiului, paralelă cu străzile Poștei și Solidarității. Intersecție cu str. Putna. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Numele nou al străzii provine de la bariera instalată odinioară la ieșirea din Chișinău pe drumul ce ducea spre Orhei. Barierele în Chișinău au fost amplasate la începutul sec. XIX la ieșirile din oraș, având diferite meniri: de a ști cine intră și cine pleacă din oraș, de a feri orașenii de epidemii etc.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 2 (de la Calea Orheiului), nr. 10 (de la str. Putnei).

BARIERA SCULENI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumire anterioară: ул. Перекопская (str. Perekop).

Localizare: sect. Buiucani, între străzile Vissarion Bielinski și Calea Ieșilor. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. În anii '40 ai sec. XX, str. Bariera Sculeni se întindea în continuarea str. Carol Schmidt (în prezent – str. Mitropolit Dosoftei), în direcția satului Cojușna. Orașul se termina în locul unde se află acum Fabrica de încălțăminte „Zorile”. De la această stradă spre râul Bâc se întindeau străzi și stradele care se numeau Sculeni I, II, III. Urbanonimul *Sculeanca* provine de la denumirea barierei care era instalată de administrația țaristă după 1812 pe drumul ce ieșea din Chișinău și ducea spre vama Sculeni (de pe malul Prutului), formată în urma răpirii Basarabiei de către Imperiul Rus. Barierei i se mai zice Sculeni, Bariera Sculeni ori Bariera Sculenilor (în rusă Скулянская Рогатка). La începutul sec. XIX, pe locul viitorului cartier și în împrejurul Barierei Sculeni (Sculeanca), pe fosta moșie ce aparținea cândva Mănăstirii Galata, se întemeiază un cătun, care pe la 1817 avea 26 de gospodării țărănești.

Adrese utile

Combinatului de mobilă din Chișinău (nr. 9A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

BASARABILOR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, între străzile Alba Iulia, Tudor Vladimirescu și șos. Balcani, paralelă cu str. Mușatinilor. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Denumirea provine de la Basarabi, dinastie ce a avut un rol decisiv în întemeierea Țării Românești și a ieșirii de sub tutela Regatului Ungariei. Din această familie s-au ales și primii domni ai țării. Între aceștia, și familia domnitoare a Mușatinilor din Moldova. Numele Basarab se află la originea unor toponime, cum ar fi regiunea Basarabia (astăzi în Moldova și în Ucraina) sau orașele Basarabi din România, Basarabeasca din Moldova și Basarabovo din Bulgaria. Dinastia își are numele, probabil, după Basarab I (numit și Bazarab sau Bazarab), a cărui domnie a marcat emanciparea Țării Românești.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la str. Alba Iulia).

BAZINULUI, strada

Strada a fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Бассейный пер. (str-la Bazinului), 1941-1992.

Localizare: sect. Centru. Intersecții cu străzile Tăbăcăria Veche, Scoreni și Cărbunari. Lungimea – 120 m.

Scurt istoric. Strada se află într-o zonă în care, în trecut, erau amplasate ateliere de prelucrare a pieilor și bazinul (ștrandul) cu apă sulfuroasă necesar tăbăcăriilor. Acest fapt explică proveniența denumirii străzii. Majoritatea celor care lucrau la tăbăcitură a pieilor locuiau în preajmă, formând o

localitate a tăbăcarilor numită Tăbăcăria. Tăbăcirea pieilor era considerat un proces nociv, iar din cauza mirosului specific atelierele erau situate în mahalalele sărace de la periferie sau chiar în afara orașului.

În anii 1933-1934, omul de afaceri Nicolae Bivol, fost primar de Chișinău (1923-1924; 1925-1926), a construit în zonă primul ștrand din Chișinău (denumit și Ștrandul lui Bivol). În perioada sovietică ștrandul a fost redenumit „Locomotiva”. În prezent Ștrandul lui Bivol poartă denumirea de Complexul sportiv nautic „Feroviarul”.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

BĂCIOII NOI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Новобачойская (str. Băcioii Noi).

Localizare: sect. Botanica, de la șos. Muncești până la Drumul Băcioiului. Intersecții cu străzile Aeroportului, Gheorghe Bezdviconi, stradelele Valentin Zarzăr, Băcioii Noi. Lungimea – 4,1 km.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la satul cu același nume Băcioii Noi din mun. Chișinău. Un sat foarte vechi, atestat la 8 iun. 1485. Pe teritoriul localității au fost descoperite multe obiecte arheologice. Este situat la 10 km de Chișinău și la aceeași distanță de orașul Ialoveni.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 30 (de la bd. Dacia)

Rute de autobuz: nr. 49 (pe str. Băcioii Noi), nr. 18 (de la șos. Muncești), nr. 33, 44, 65 (de la bd. Dacia).

BĂCIOII NOI, stradela

A fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: пер. Новобачойский (str-la Băcioii Noi).

Localizare: sect. Botanica. Intersecții cu străzile Băcioii Noi și Valentin Zarzăr. Lungimea – 220 m.

Scurt istoric. Vezi: *Băcioii Noi, strada*.

Transport

Rute de autobuz: 18 (de la șos. Muncești).

BĂLĂNESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Балановская (str. Balanovskaia).

Localizare: sect. Râșcani. Intersecții cu străzile Ismail, Tighina, Sf. Petru și Avram Iancu. Lungimea – 250 m.

Scurt istoric. Strada este situată în zona istorică a Chișinăului și poartă numele unui proprietar, care în sec. XIX deținea case în această zonă. Pe stradă sunt amplasate câteva clădiri cu statut de monument de arhitectură de valoare locală incluse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 17, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 11, 18, 24, 31, 33, 34, 38, 39, 65 (de la str. Ismail).

NICOLAE BĂLCESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Загородный пер. (str-la Zagorodnâi-2), până la 05.03.1958; ул. Динамовская (str. Dinamo), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, între străzile Vasile Coroban, Virtuții, Suceava, intersecție cu str. Sucevița. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Nicolae Bălcescu (1819; București – 1852; Palermo, Italia), istoric și scriitor român. A fost unul din organiza-

torii societății secrete „Frăția”, care a inițiat mișcarea revoluționară de la 1840 a lui Mitiță Filipescu. A fost unul dintre promotorii revoluției de la 1848 din Țara Românească, deținând funcția de secretar al Guvernului Provizoriu alături de Cezar Bolliac. Lucrarea sa cea mai cunoscută, care l-a consacrat ca istoric și scriitor, este *Românii supt Mihai-Voievod Viteazul*, 1849-1852, publicată postum de Al.I. Odobescu.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la str. Alba Iulia).

BĂLTAGI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Можайский пер. (str-la Mojaiski-1).

Localizare: sect. Centru, cart. Schinoasa, între șos. Hâncești și str. Sihastrului. Intersecție cu str. Aurel Vlaicu. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele unei renuinite dinastii de preoți, Baltagă din Chișinău: Alexandru Baltagă, Fiodor Baltaga, Dimitrie Baltaga, Vladimir Baltaga. Alexandru Baltagă (1861; com. Lozova, jud. Lăpușna – 1941) – unul din preoții martiri ai Basarabiei, considerat de Gala Galaction patriarh al preoților basarabeni. S-a născut în familia preotului Ștefan Baltagă. A absolvit cu mențiune Seminarul Teologic de 10 clase din Chișinău, după care a lucrat doi ani ca pedagog la Școala Spirituaală de băieți din capitala guberniei. A fost hirotonit ca preot în 1886, pe seama parohiei Călărași, jud. Lăpușna, cu hramul Sf. Alexandru Nevski. Conduce Congreșele școlare ale Basarabiei și este ales, succesiv, președinte al congreselor eparhiale anuale din Basarabia. Membru al Comitetului Eparhial din Chișinău, membru al Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Chișinăului, reprezentant eparhial în Congresul Național Bisericesc al Bisericii Ortodoxe Române. Membru în Sfatul Țării, desemnat de Congresul eparhial de la Chișinău ca reprezentant

al preoțimii basarabene, între 21 noiem. 1917 și 27 noiem. 1918. Ca deputat în Sfatul Țării, la 27 mart. 1918, votează pentru Unirea Basarabiei cu Regatul Român. I-au fost conferite mai multe distincții bisericești și laice. În oct. 1995, Adunarea Eparhială a Mitropoliei Basarabiei a propus cercetarea vieții sale în vederea canonizării.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

BĂLȚI, strada

Strada a fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Синагоговский пер. (str-la Sinagogii), 1812-1918; ул. Еврейская (str. Evreiască), 1922-1944; Синагоговский пер., 1944-27.03.1951; Бельцкий пер. (str-la Bălți), 1951-1991.

Localizare: sect. Râșcani, între două intersecții rutiere: străzile Mihai Eminescu – Alexandru cel Bun și George Coșbuc – Octavian Goga, în perimetrul străzilor Alexandru Vlahuță și Iacob Hâncu. Lungimea – 190 m.

Scurt istoric. Strada Bălți este una dintre vechile ulicioare ale fostului târg Chișinău, existentă încă în sec. XVIII-XIX, formată la început din mici case de locuit, prăvălii, dughene, ateliere meșteșugărești. Hărțile vechi fixează în această zonă a Chișinăului și alte ulicioare: Haralambie, Mincu, Cojocarilor, Lumnăriei, Capelei, Lipovenilor, Sf. Ilie. Actuala denumire reprezintă un nume topic urban cu caracter comemorativ-istoric. Bălți este un oraș cu statut de municipiu la nordul Republicii Moldova, al doilea centru urban ca mărime și ca populație în Republica Moldova. Toponimul are la bază termenul entopic *baltă*, cu forma la plural *bălți*. Șesul, de la confluența râurilor Răut cu Răuțel, expus inundațiilor, cu numeroase lacuri, heleșteie și băltoace, care nu se uscau nici pe vreme de secetă, ar servi ca factor determinant în desemnarea străvechii așezări cu numele Bălți. În 1818 localității Bălți i s-a

conferit statut de oraș. În prezent este municipiu, supranumit și „capitala de nord” a Republicii Moldova, grație ponderii sale în viața economică, culturală și socială a republicii. Este situat la 138 km la nord de Chișinău, nod de cale ferată, se învecinează cu raioanele Fălești, Glodeni, Râșcani și Sângerei.

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Alexandru cel Bun).

MITROPOLIT GAVRIIL BĂNULESCU-BODONI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Семинарская (str. Seminarului); ул. Гоголевская (str. Gogol), 1812-1918; str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni (1924-1932); str. Mareșal Constantin Prezan (între str. Ion Inculeț și bd. Regele Carol II), 1932; str. Universității, de la bd. Regele Carol II, 1932-1936; str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni (1936-1945); ул. Гоголя, 1940-1941, 1944-1990.

Localizare: sect. Buiucani. Intersecție cu străzile Ierusalim, Petru Rareș, Constantin Tănase, Alexandru cel Bun, Columna, Mitropolit Dosoftei, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 31 August 1989, București, Alexei Șciusev, Mihail Kogălniceanu, Alexie Mateevici. Lungimea – 1,8 km.

Scurt istoric. Strada a luat ființă la începutul sec. XIX, pe un loc viran, la marginea vechiului târg. Începea în partea de jos (Piața Bisericii „Sf. Ilie”, care nu s-a păstrat), încheindu-se cu viile și livezile pitorești din dealul Văii Morilor (zis și Dealul Târ-gului). Inițial s-a numit „str. Seminarului”. În partea centrală strada era întretăiată de două parcuri: Grădina Publică Orășenească (azi Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”) și Scurul Catedralei. Pe teritoriul Grădinii era situată clădirea Cazinoului (cu ieșire în str. Seminarului), iar vizavi – Pensionul Nobilimii. La sfârșitul sec. XIX aici se construiesc case de locuit cu unul sau două caturi, se pavează trotuarele și partea carosabilă a străzii. Strada a fost denumită în memoria Mitropolitului Basarabiei

Gavriil Bănulescu-Bodoni (1746; Bistrița, jud. Cluj – 30.03.1821; Chișinău, înmormântat în curtea mănăstirii Căpriana) – eminent om de cultură și pios slujitor al Bisericii. În 1814 Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni înființează la Chișinău o tipografie pentru carte religioasă. Tot din inițiativa lui la Chișinău s-au deschis *Școala Duhovnicească* și Seminarul Teologic, au fost făcute demersuri în vederea construirii unei noi reședințe mitropolitane și a unei noi catedrale. Sub auspiciile lui, la Petersburg, în 1819, a fost tipărită Biblia în limba română, care era, de fapt, o reeditare a faimoasei Biblii de la Blaj și care s-a aflat în uzul preoților și enoriașilor basarabeni până la începutul sec. XX.

Monumente, plăci comemorative

Ștefan cel Mare și Sfânt (1433-1504) – domnitor al Moldovei 1457-1504 (1928; monument, sculpt. Alexandru Plămădeală, arh. E. Bernardazzi; în 1940 demontat și evacuat la Vaslui; în 1942 readus la Chișinău și instalat în fața Arcului de Triumf; în 1944 demontat și evacuat la Craiova, în 1990, 31 August, reinstalat la locul inițial (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt – str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni; Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”)

Fiodor Șaleapin (1873-1938) – cântăreț rus (1995; placă cu chip reliefat, sculpt. V. Șuleac; str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 41, colț cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148)

Ion Casian-Suruceanu (1851-1897) – arheolog (placă comemorativă; str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 41, fostul Muzeu al Antichității)

Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni (1746-1821) (basoreliev; sculpt. Galina și Boris Dubrovin; str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 41, colț cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148).

Moneda Națională „1 Ban” (Bănuț cu defect) (2016; monument); str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 61, intersecție cu străzile Constantin Tănase și Petru Rareș).

Adrese utile

Academia de Studii Economice din Moldova (nr. 61)

ASITO SA, companie internațională de asigurări (nr. 57/1)

Biroul Național al asigurărilor de autovehicule (nr. 57/1)

Centrul de Informare și Documentare privind NATO (nr. 2A)

Galeria de artă „Alexander” (nr. 41)

Liceul Teoretic „Mircea Eliade” (nr. 33)

Procuratura Generală a RM (nr. 26)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29, 30 (pe str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni); nr. 4, 5, 8, 11, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 5, 11, 26 (pe str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni); nr. 3, 9, 17, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

BELGRAD, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 118-я ул. Ботаника (str. 118 Botanica), până la 05.03.1958; ул. Белградская (str. Belgrad), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, începe de la bd. Cuză-Vodă și continuă spre str. Sarmizegetusa. Intersecții cu străzile Varșovia și Constantin Brâncuși. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele capitalei și celui mai mare oraș al Serbiei, Belgrad (în sârbă *Београд – Beograd*). A fost fondat de celți și numit *Orașul Alb* (nume pe care, tradus în sârbă, îl poartă din 878). A devenit capitala Serbiei în 1841. În anii 1918-1991 a fost capitala Regatului, apoi a Federației socialiste Iugoslavia. Port pe Dunăre, situat la confluența dintre râurile Sava și Dunărea – două căi navigabile internaționale. Centrul economic, cultural, educațional și științific al Serbiei.

Adrese utile

Moldcell SA (nr. 3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa), nr. 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă), nr. 3, 5, 33, 44, 65, 122 (de la bd. Dacia).

VICTOR BELIKOV, piața

Denumirea pieței a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 28/44 din 05.08.2005.

Denumiri anterioare. Piață nouă.

Localizare: sect. Botanica, în fața clădirii vechi a aerogării.

Scurt istoric. Denumirea pieței a fost dată ca urmare a demersului Administrației de Stat a Aviației Civile din Moldova întru comemorarea numelui lui Victor Belikov (29.04.1923; Kopitovo, Rusia – 28.11.2002; Chișinău), aviator. A participat la cel de-al Doilea Război Mondial, după care s-a stabilit la Chișinău. După trecerea în rezervă, a activat ca dispecer la Aeroportul Chișinău.

Monumente, plăci comemorative

Eroul Uniunii Sovietice Victor Belikov – (însemn comemorativ; sect. Botanica, Orașelul aviației civile)

Victor Belikov (1923-2004) – aviator (placă comemorativă; sect. Botanica, Orașelul aviației civile)

Transport

Rute de autobuz: nr. 33, 44, 65.

VALENTIN BELOUSOV, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Белоусовская (str. Belousov), 1812-1918; str. Vasile Cârlova, 1924-1940, 1941-1944; ул. Белоусовская, 1940-1941, 1944-1989.

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Romană și Cahul. Se găsește în perimetrul străzilor Vasile Alecsandri și Aleksandr Pușkin. Lungimea – 2,7 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele matematicianului cu renume mondial din Moldova Valentin Belousov (20.11.1925; Bălți – 23.07.1988; Chișinău), doctor habilitat, membru corespondent al Academiei de Științe Pedagogice din URSS, laureat al Premiului de Stat al RSS Moldovenești. A elaborat lucrări consacrate teoriei cvasigrupurilor, teoriei ecuațiilor funcționale, analizei combinatorii și a pus bazele teoriei cvasigrupurilor și buclelor. A fondat Școala de teorie a cvasigrupurilor în cadrul profilului „Matematica teoretică și aplicată” de la Universitatea de Stat din Chișinău. Autor a peste 130 de lucrări în domeniul algebrei moderne, publicate în diferite reviste din Uniunea Sovietică și din alte țări. A îndrumat 25 de discipoli.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri).

ALEXEI BELSKI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 39/9 din 24.01.2006.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Petricani până la str. Nikolai Berzarin.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Alexei Belski (30.03.1914 – 26.02.1970; Chișinău), Erou al Uniunii Sovietice. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial a participat la Operațiunea Iași-Chișinău. Din 1962 a fost în retragere. A locuit la Chișinău și este cetățean de onoare al orașului (1964).

Transport

Ruta de troleibuz: nr. 29 (de la str. Petricani).

BELȘUGULUI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 26/7 din 17.08.1995.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, în perimetrul străzilor Nucarilor, Timiș și Nikolai Pirogov. Lungimea – 83 m.

Originea denumirii. A fost formată ca urmare a apariției unor noi cartiere de locuit. *Belșug* – cantitate îndestulătoare de bunuri (necesare traiului); abundență, bogăție, îmbelșugare.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 10, 24 (de la str. Alexie Mateevici).

Ruta de autobuz: nr. 11 (de la str. Alexie Mateevici).

ACAD. SILVIU BEREJAN, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/24 din 25.03.2008.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Constantin Constantinov până la străzile Acad. Nicolae Corlăteanu și Primar Gherman Pântea.

Scurt istoric. Strada este numită în memoria lui Silviu Berejan (30.07.1927; Bălăbănești, Criuleni – 10.11.2007; Chișinău) – lingvist, filolog, lexicolog român basarabean, membru titular al Academiei de Științe a Moldovei, specialitatea lingvistică romanică (în special română) și slavă (în special rusă), cercetător științific principal la Institutului de Lingvistică (Academia de Științe a Moldovei). Autor a peste 400 de lucrări științifice și științifico-didactice publicate în țară și în străinătate, inclusiv trei monografii. Autor de dicționare, manuale, redactor științific a cca 40 de cărți de lingvistică; traducător, redactor și editor al operelor unor somități ale lingvisticii, inclusiv studiile de lingvistică ale lui B.P. Hasdeu. A avut numeroși discipoli. Distins cu Ordinul Republicii (1996).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților), nr. 5 (de la str. Bucovinei).

PROTOIEREU MIHAIL BEREZOVSCHI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, între străzile Actor Chiril Știrbu și Grenoble.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Mihail Berezovschi (20.11.1868; Căplani, jud. Cetatea Albă – 5.11.1940; Chișinău), preot, compozitor, dirijor de cor și pictor, animator al vieții culturale naționale în Basarabia interbelică. Studii – Seminarul Teologic din Chișinău (1878-1888). Hirotonit preot la Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil”, după un an devine dirijor al prestigiosului cor al Catedralei din Chișinău. În 1917-1918 a luat parte, împreună cu corul său, la cele mai importante manifestări ale românilor basarabeni, susținând astfel lupta pentru drepturile lor naționale. La 27 martie 1918 corul lui Berezovschi a prezentat un concert festiv consacrat Actului Unirii Basarabiei cu România. Membru fondator și vicepreședinte al Asociației „Cântecul Basarabiei”, vicepreședinte al „Astrei” basarabene, profesor și director al Școlii de cântăreți din Chișinău și, concomitent, profesor la Conservator. Elevă și coristă i-a fost celebra cântăreață de operă și artistă de film Maria Cebotari. Notele muzicale ale multor lucrări ale lui Mihail Berezovschi s-au pierdut în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, altele se păstrează în fondurile bibliotecilor din Moscova. La Chișinău au fost publicate creațiile sale muzicale, apărute în șase volume. A fost unul dintre cei mai activi membri ai Societății de Arte Frumoase din Basarabia.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble).
Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Grenoble).

PROTOIEREU MIHAIL BEREZOVSKI, stradela

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Centru, între străzile Actor Chiril Știrbu și Pictor Mihai Grecu.

Scurt istoric. Vezi: *Protoiereu Mihail Berezovski, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble).
Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Grenoble).

ALEXANDRU BERNARDAZZI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Кузнечная (str. Fierarilor), 1834-1918; str. B.P. Hasdeu, 1918-1924; str. Ion Heliade Rădulescu, 1924-1940, 1941-1944; ул. Кузнечная, 1940-1941, 1944-1981; ул. Архитектора Бернардацци (str. Arhitect Bernardazzi), din 11.06. 1981.

Localizare: sect. Centru, zona istorică a orașului, situată între străzile Aleksandr Pușkin și Ismail. Intersecții cu străzile Tighina, Bulgară, Armenească, Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu și Vlaicu Pârcălab. Lungimea – 1,2 km.

Scurt istoric. Strada s-a format după anul 1830, în mahalaua numită „Partea Galbenei”, după care - „Rândurile Fierarilor”, apoi - „str. Fierarilor”, după denumirea breslei de fierari care locuiau aici. În prima jumătate a sec. XIX strada începea de lângă Piața fânului (ulterior - fostul Stadion Republican). Strada poartă numele lui Alexandru Bernardazzi (2.07.1831, Piatigorsk, Rusia – 14.08.1907, Fastov, astăzi - Ucraina) - arhitect al Chișinăului (1856-1878), Cetățean de onoare al Chișinăului (1875), membru al Societății Inginerilor Civili și al Societății Arhitecților din Sankt Petersburg. Alexandru Bernardazzi s-a născut în

familia arhitectului elvețian Giuseppe Bernardazzi. În 1843 este înscris la Școala de Construcții din Sankt Petersburg, la absolvire obținând calificarea de ajutor de arhitect. Din 1850 este numit într-o funcție tehnică în cadrul Comisiei regionale de construcții și drumuri din Basarabia. În anul 1883 se transferă la Odessa, însă continuă să proiecteze și pentru Basarabia. Moare în timpul unei deplasări la Fastov (lângă Kiev). Potrivit testamentului, a fost înmormântat la Chișinău, alături de mama sa. Alexandru Bernardazzi a fost 22 de ani (1856-1878) arhitect-șef al orașului Chișinău, a participat la planificarea și pavarea străzilor, la elaborarea proiectului pentru construirea apeductului urban, la amenajarea Parcului Orășenesc (astăzi Grădina Publică *Ștefan cel Mare și Sfânt*), la iluminarea orașului. Al. Bernardazzi a realizat circa 30 de proiecte la Chișinău, printre care: clădirea Dumei orășenești (astăzi - Primăria, colaborare cu arhitectul Mitrofan Eladi), clădirea Gimnaziului de fete „Principesa Natalia Dadiani” (astăzi - Muzeul Național de Artă al Moldovei), capela Gimnaziului de fete nr. 1 (astăzi - Biserica „Sfânta Teodora de la Sihla”), clădirea Judecătoriei de district (astăzi - Direcția Căilor Ferate din Moldova), clădirea Clubului nobilimii (actualmente cinematograful Patria Loteanu), Turnul de apă (astăzi - Muzeul orașului Chișinău) ș.a.

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 46 (nr. 70)
Penitenciarul 13 (nr. 3)
Steaua Red TCS SA, bloc administrativ (nr. 45)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 10, 24 (de la str. Alexie Mateevici); nr. 9, 13 (de la str. Ismail).
Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Alexie Mateevici și str. Ismail).

NIKOLAI BERZARIN, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 39/9 din 24.01.2006.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Alexei Belski până la sfârșit. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Strada este denumită în memoria lui Nikolai Berzarin (1.04.1904; Sankt Petersburg – 16.06.1945; Berlin), general al Armatei Roșii în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, comandant al Armatei a cincea de șoc, care a participat la operația Iași-Chișinău.

Transport

Ruta de troleibuz: nr. 29 (de la str. Petricani).

Rute de autobuz: nr. 46 (de la șos. Balcani).

GHEORGHE BEZVICONI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, de la str. Băcioii Noi. Lungimea – 440 m.

Scurt istoric. Strada a fost denumită în memoria lui Gheorghe Bezviconi (14.04.1910; Jitomir, Ucraina – 30.04.1966, București), istoric, heraldist, publicist. A făcut cursul primar și studiile liceale la Chișinău, iar la București audiază cursurile de istorie ale lui Nicolae Iorga. Debutază în presa de limbă franceză la vârsta de 14 ani. În 1927 publică primul articol de limbă rusă în presa din Chișinău. În 1933, prin contribuția financiară a familiei sale, editează revista *Din trecutul nostru*, la care au colaborat mai multe personalități marcante ale culturii românești și care a fost mult apreciată de N. Iorga. A colaborat la toate publicațiile basarabene, începând cu cele mai prestigioase – *Viața Basarabiei*, *Cuvânt Moldovenesc*. A publicat la Chișinău studii: *Cărturarii basarabeni* (Chișinău, 1940), *Educație și cercetăsie* (Chișinău, 1932), *Manuc-Bey* (Chișinău, 1938), ș.a. A fost primul cercetător basarabean care a pus accentul pe materialul autohton. În 1936 tipărește în revista *Din trecutul nostru* studiul *Semileniul Chișinăului*.

Membriu corespondent al Academiei Române și al unor institute de istorie din Franța și Belgia, membru onorific al Societății publiciștilor și scriitorilor străini din Bulgaria, membru fondator al

Societății Scriitorilor din Basarabia, membru al Comitetului de conducere și reprezentantul ei la București. Lucrările sale cuprind o gamă mare de teme cum ar fi: istorie, genealogie, heraldică, medievistică și istorie literară.

Transport

Rute de autobuz: nr. 33, 44, 49, 65 (de la bd. Dacia); nr. 18 (de la șos. Muncești).

VISSARION BIELINSKI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Белинского (str. Bielski), din 1952.

Localizare: sect. Buiucani, cuprinsă între străzile Vasile Lupu și Torino. Intersecții cu străzile Ion Creangă, Bariera Sculeni, Maria Tănase, Piotr Ceaikovski, Ioana Radu, Dumitru Caraciobanu, Dominte Timonu, Ion Neculce, Ion Pelivan. Lungimea – 2,7 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele criticului literar, publicistului și filosofului rus Vissarion Bielski (11.06.1811; Suomenlinna, Helsinki, Finlanda – 7.06.1848; Sankt Petersburg, Rusia). Colaborează la revista *Teleskop*, în al cărei supliment, ziarul *Molva*, publică prima sa lucrare de mari proporții *Reverii literare*. Conduce sectorul de critică literară al revistei *Otecestvennîe zapiski* (Sankt Petersburg), devine un animator ideologic al revistei *Sovremennik*. În 1847 apare vestita sa lucrare *Scrisoare către Gogol*. Și-a închinat viața studierii literaturii ruse. A pus bazele istoriei literare științifice, dezvăluind varietatea literaturii ruse și trasând principalele direcții ale dezvoltării ei de la Lomonosov până la Gogol. El a demonstrat pentru prima dată însemnătatea și trăsăturile specifice ale creației lui Pușkin și Gogol, a prevestit o strălucită evoluție a talentului lui Nekrasov, Herzen, Turgheniev, Dostoievski.

Adrese utile

Centrul Republican de medicină sportivă „Atlet-Med” (nr. 4)

Filiala „Bielinski” a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (nr. 59)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4.

BISERICII, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 11-я ул. Буюканы (str. 11 Buiucani), până la 05.03.1958; ул. Народная (str. Poporului), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Roșiori până la str. Gheorghe Codreanu. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Este o stradă veche din fostul sat Buiucani, cândva suburbie a Chișinăului. Atestată documentar la încep. sec. XX, când 12 străzi din s. Buiucani primesc denumiri. Strada a fost numită după vechea biserică ridicată la sfârșitul sec. XIX cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil și Sfântul Mucenic Valerie”, situată la marginea fostului sat Buiucani, lângă cimitir, fiind construită în locul alteia, mai vechi, de lemn, atestată documentar în 1773. Cimitirul „Buiucanii Vechi”, situat lângă biserică, a fost înființat în sec. XVIII-XIX. Aici s-au păstrat morminte vechi, dar predomină cele din anii '70 ai sec. XX.

Adrese utile

Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil și Sfântul Mucenic Valerie” (nr. 5)
Cimitirul „Buiucanii Vechi”

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

BISERICII, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 10-я ул. Буюканы (str. 10 Buiucani), până la 05.03.1958; Народный пер. (str-la Poporului), 1958-1991.

Localizare: sect. Buiucani. Lungimea – 150 m.

Scurt istoric. Vezi: *Bisericii, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

LUCIAN BLAGA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Уфимский пер. (str-la Ufa-2).

Localizare: sect. Centru, în apropierea str. George Meniuc, paralelă cu străzile Valeriu Cupcea și Frumoasa. Lungimea – 100 m.

Scurt istoric. Actuala denumire a străzii evocă amintirea lui Lucian Blaga (9.05.1895; Lancrăm, lângă Sebeș, comitatul Sibiu – 6.05.1961; Cluj) – filozof, poet, dramaturg, traducător, jurnalist, profesor universitar, academician și diplomat român. Personalitate impunătoare și polivalentă a culturii interbelice. Cele mai cunoscute lucrări de filosofie: *Trilogia cunoașterii*, *Trilogia valorilor*, *Trilogia culturii*; volume de poezie: *Poemele luminii*, *În marea trecere*, *Nebănuitele trepte* etc.; piese de teatru: *Zamolxe*, *Meșterul Manole*, *Avram Iancu* etc., romanul *Luntrea lui Caron*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 13, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

BOGDAN VOIEVOD, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Алёшина (str. Alioșin).

Localizare: sect. Râșcani, unește Piața Alecu Russo cu str. Tudor Vladimirescu. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Bogdan Voievod (circa 1307 – 1367; Rădăuți), primul domn al Țării Moldovei (circa 1363-1367), văzut drept întemeitorul Țării Moldovei, stat de sine stătător, cu reședința la Baia. Își trage obârșia din Maramureș, unde avea un vast domeniu cu centrul la Cuhea (azi

Bogdan Vodă). Reședința de la Cuhea era o adevărată fortăreață situată pe malul stâng al Izei, unde săpăturile arheologice au scos în vileag urmele unui mare incendiu, pus de unii istorici pe seama plecării lui Bogdan peste Carpați în Moldova, apărând-o de regele Ungariei, Ludovic I de Anjou, care încerca restaurarea supremației asupra voevodatului său, unde a fost recunoscut ca voievod și a proclamat independența țării.

Monumente, plăci comemorative

Eugen Popușoi – medic, savant (placă comemorativă; str. Bogdan Voievod, 10/1)

Adrese utile

Biserica „Sf. Mucenic Valeriu” (nr. 1/1)
Colegiul Tehnologic din Chișinău (nr. 8/1)
Grădinița-creșă nr. 5 (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 16, 21, 23, 24, 26; nr. 10, 11 (de la bd. Moscova).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev și bd. Moscova).

ALEXANDRU BOLDUR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, în zona str. Băcioii Noi, paralelă cu str. Muzelor. Lungimea – 280 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Alexandru Boldur (23(25).02.1886; Chișinău – 18.10.1988; București), istoric și jurist, cercetător de seamă al drepturilor istorice ale Basarabiei. În 1906 a absolvit Seminarul Teologic din Chișinău, iar în 1910 Facultatea de Drept a Universității din Sankt Petersburg, unde a luat examenul de magistru în drept public, devenind profesor universitar la Petrograd, Sevastopol, Chișinău și Iași. Colaborator (din 1938) și director (1943-1947) al Institutului de Istorie Națională din Iași. A scris peste 100 de lucrări privind istoria Moldovei și mai ales a Basarabiei (*Basarabia românească*, *Ștefan cel Mare, voievod al Moldovei (1457-1504) ș.a.*), studii de istorie socială și politică.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

BOTANICA VECHĂ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 120-я ул. Ботаника (str. 120 Botanica), până la 05.03.1958; ул. Закарпатская (str. Transkarpatia), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, unește străzile Sarmizegetusa și Poamei, continuă cu str. Pictor Ion Jumați. Lungimea – 650 m.

Scurt istoric. Stradă veche, ce și-a păstrat traseul inițial. Pe această stradă a fost fondată prima instituție de învățământ mediu de specialitate din Basarabia – Școala de Horticultură (1842), care mai apoi a devenit Școala de Viticultură. Datorită Școlii de Horticultură a fost înființat în Basarabia primul parc dendrologic, numit pe acele timpuri „grădina engleză”. Locuitorii din preajmă îi spuneau „grădina botanică” (probabil, pentru că era mai ușor de reținut). Această grădină (parcul botanic al școlii) este considerată prototipul multor parcuri și grădini publice, apărute ulterior pe lângă numeroase conacuri boierești din Basarabia. De la această grădină își trage numele fosta suburbie a Chișinăului – Botanica.

Actualmente, rămășițele fostului parc dendrologic se află în vecinătatea imediată a Colegiului de Informatică și a Colegiului de Transporturi din Chișinău. Denumirea Botanica a prins rădăcini în uzul curent al populației și, atunci când s-a renunțat la fosta împărțire administrativ-teritorială sovietică, sectorul a primit denumirea veche istorică – Botanica.

Adrese utile

Liceul Teoretic „Petru Movilă” (nr. 11A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 22, 30 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă); nr. 3, 33, 44, 65, 122 (de la bd. Dacia); nr. 23 (de la str. Burebista).

HRISTO BOTEV, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Христо Ботева (str. Hristo Botev).

Localizare: sect. Botanica, între bd. Dacia și str. Independenței. Lungimea – 850 m.

Scurt istoric. Trasată pe o muchie a văii Mălina Mică, a fost valorificată edilitar în anii '70-80 ai secolului trecut cu blocuri de locuit de 4-8 etaje. Strada a fost numită în memoria lui Hristo Botev (6.01.1848; Kalofer, Bulgaria – 1.06.1876; Vrața, Bulgaria), poet, publicist, luptător pentru independența Bulgariei. În iarna anilor 1866-1867 a locuit la Chișinău. Periodic mergea în sudul Basarabiei, iar în aug. 1875 a locuit din nou la Chișinău, în casa din str. Aleksandr Pușkin, colț cu str. Columna (fost hotel). Activitatea lui Hristo Botev a devenit model de unire a idealurilor și faptelor, câștigând nemurirea. În patria sa, Hristo Botev este cinstit ca erou național.

Monumente, plăci comemorative

Hristo Botev (1848-1876) – poet, om politic bulgar (1980; basorelief, aut. proiect. arh. Gr. Solominov, sculpt. V. Kuznețov; str. Hristo Botev, 2)

Ștefan Neaga (1900-1951) – compozitor, dirijor, pianist (1964; monument, sculpt. L. Dubinovschi, arh. V. Naumov; str. Hristo Botev, 4, în fața Colegiului muzical „Ștefan Neaga”)

Adrese utile

Colegiul de Muzică „Ștefan Neaga” (nr. 4)

Grădinița-creșă nr. 106 (nr. 19/4)

Institutul Internațional de Management „Imi-Novă” (nr. 9/1)

Liceul Teoretic „Liviu Rebreanu” (nr. 9/2)

Liceul-internat Republican cu Profil Sportiv (nr. 2)

Școala de Arte „Alexei Stârcea” (nr. 9/3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4.

ALEXANDRU BOTEZATU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Ботезатовская (str. Botezatu), 1812-1918; str. Pavel Botezat, 1924-1940, 1941-1944; ул. Ботезатовская, 1940-1941; ул. Грибоедова (str. Griboedov), din 1944.

Localizare: sect. Râșcani. Cuprinsă între străzile Albișoara și Petru Rareș, în apropierea str. Arhanghelul Mihail. Intersecție cu str. Romană. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele patriotului basarabean Alexandru Botezatu (1847; com. Târșiței, jud. Orhei – 1925; Chișinău). A absolvit Liceul nr. 1 din Chișinău, apoi a făcut studiile de inginer hotarnic la Kamenet-Podolski. Membru al grupului naționalist militant din Basarabia. Împreună cu Ion Pelivan, Pan Halippa, Semion Murafa, Andrei Hodorogea discută chestiunile culturale și naționale. Prieten cu avocatul Emanoil Gavriliță, directorul primului ziar românesc *Basarabia* (1906-1907) și cu Onisifor Ghibu, fost director al ziarului *Ardealul* ce se tipărea la Chișinău.

Adrese utile

Fabrica de mobilă „Viitorul” SA (nr. 13)

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Albișoara); nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

ALEXANDRU BOTEZATU, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: Ботезатовский пер. (str-la Botezatu), 1812-1918; str-la State Dragomir, 1924-1940, 1941-1944; Ботезатовский пер., 1940-1941; Грибоедовский пер. (str-la Griboedov), din 1944.

Scurt istoric. Vezi: *Alexandru Botezatu, strada*.

PAVEL BOȚU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, în perimetrul străzilor Mircea Eliade și Ion Incuț. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele poetului Pavel Boțu (14.07.1933; s. Ceamașir, jud. Ismail, astăzi în Ucraina – 17.02.1987; Chișinău), poet și publicist român basarabean, președinte al Uniunii Scriitorilor din RSS Moldovenească și prim-secretar al comitetului de conducere al aceleiași uniuni. După absolvirea Institutului Pedagogic „Ion Creangă” din Chișinău, în anul 1955, începe activitatea literară. Lucrează în calitate de redactor la ziarul *Moldova socialistă*. Debutază editorial în 1959 cu volumul *Baștina*, apoi editează culegeri de poezii, povestiri, eseuri și o carte pentru copii. A mai publicat volumele: *Zodiac* (1971), *Casă în Bugeac* (1973), *Ruguri* (1975), *Scrieri alese* (1983) ș.a. În operele lui invoca stepele Bugeacului. A colaborat cu Studioul „Telefilm-Chișinău”, a scris scenariu pentru filme documentare. Om Emerit al Artei (1983).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13 (de la str. Pan Halippa).

Rute de autobuz: nr. 9, 11 (de la str. Pan Halippa); nr. 9 (de la str. Ion Incuț).

BRADULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25 iulie 1991.

Denumiri anterioare: 6-я ул. Скулянская (str. 6 Sculeni), până la 05.03.1958; ул. Цымлянская (str. Țămleanskaia), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, cart. Sculeni. Începe de la str. Mesager.

Originea denumirii. *Brad* – Arbore din familia pinaceelor care crește în zona muntoasă, înalt până la 50 m, cu tulpina dreaptă, cu frunzele în formă de ace de culoare verde-închis, persistente, cu florile și semințele în conuri.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

BRANIȘTII, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Озерная (str. Lacului), ул. Жданова (str. Jdanov), până la data de 29.09.1964; ул. С.Д. Бурлаченко (str. S.D. Burlachenko), din 30.09.1964.

Localizare: sect. Râșcani, cuprinsă între străzile Nicolae Dimo și Dumitru Râșcanu. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Strada este trasată de-a lungul Parcului *Râșcani*. Pe o parte a străzii sunt construite blocuri de locuit cu cinci etaje, cealaltă parte fiind înfrumusețată de vegetația parcului și de un lac de acumulare, de unde vine prima denumire a străzii – Oziornaia.

Adrese utile

Centrul de activitate extrașcolară „Curcubeul” (nr. 5)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 16, 21, 23, 24, 26 (de la str. Alecu Russo).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Nicolae Dimo); nr. 5 (de la str. Alecu Russo).

BRĂILA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й Охотский пер. (str-la Ohotski-3).

Localizare: sect. Centru, cart. Schinoasa. Începe de la str. Vlad Țepeș. Intersecție cu str. Costești. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada este situată într-o zonă în care se mai întâlnesc denumiri de același gen – străzile Constanța, Focșani, Galați.

Strada poartă denumirea orașului Brăila din România. Atestat documentar la mijl. sec. XIV. Este un municipiu, reședința și cel mai mare oraș

al județului Brăila din nord-estul regiunii istorice Muntenia, în sud-estul României. Orașul este situat pe malul stâng al Dunării. Populația orașului este de 180 302 locuitori (2011). Important centru administrativ, industrial și cultural, din sudul României.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la str. Miorița); nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

CONSTANTIN BRÂNCOVEANU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Дружбы (str. Prieteniei).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, cuprinsă între străzile Criuleni și Putnei. Este intersectată de străzile Hotin, Timișoara, Ecaterina Teodoroiu, Victor Crășescu, Liviu Damian. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Constantin Brâncoveanu (1654; com. Brâncoveni, Olt, România – 15.08.1714; Istanbul (Constantinopol), Turcia), mare boier, domn al Țării Românești (1688-1714). În timpul domniei, Țara Românească a cunoscut o perioadă de înflorire culturală și de dezvoltare a vieții spirituale. A fost executat la Istanbul împreună cu cei patru fii ai săi. Cu toții sunt venerați de către Biserica Ortodoxă Română, sub numele de Sfinții Mucenici Brâncoveni.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Doina și str. Putnei); nr. 2 (de la Calea Orheiului).

CONSTANTIN BRÂNCUȘI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Гайдара (str. Gaidar).

Localizare: sect. Botanica, zona bd. Decebal și str. Sarmizegetusa. Lungimea – 720 m.

Scurt istoric. Strada a fost denumită în memoria sculptorului român Constantin Brâncuși (19.02.1876; Hobița, jud. Gorj – 16.03.1957; Paris), reprezentant de seamă al artei sec. XX. Creația sa întruchipează o viziune nouă, revoluționară despre lume. În 1902 pleacă la studii în străinătate și se stabilește la Paris. A fost ales postum membru al Academiei Române. Sculpturile sale se remarcă prin sintetizarea simbolurilor, eleganța formei și utilizarea sensibilă a materialelor, îmbinând simplitatea artei populare românești cu rafinamentul avangardei pariziene.

Adrese utile

Hypermarket „Velmart” (nr. 3)
Grădinița de copii nr. 112 (nr. 123)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 8, 17 (de la bd. Decebal); nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa).

Rute de autobuz: nr. 3, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal); nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa).

BUCOVINEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Компьютерная (str. Compiuterului).

Localizare: sect. Râșcani, în partea de nord, cuprinsă între Calea Orheiului și str. Nicolae Milescu-Spătarul. Lungimea – 2,8 km.

Scurt istoric. Denumirea inițială a străzii a fost str. Computerelor, din considerentul că strada era orientată spre Uzina de calculatoare, aflată în construcție în perioada anilor 1980. Această denumire fiind neobișnuită, s-a convenit, conform principiului tradițional de nominalizare, asupra unui nume topic comemorativ cu rezonanța istorică – str. Bucovinei. În 1775 ținuturile din nordul Moldovei, ulterior numite Bucovina, au fost anexate la Imperiul Habsburgic. Unirea Basarabiei cu România, votată în Sfatul Țării la Chișinău, la 27 mart. 1918, a stimulat lupta

de eliberare națională a românilor din Bucovina și din Transilvania, luptă ce s-a încununat cu Marea Unire și întregirea României în 22 noiembrie. – 1 dec. 1918. În 1940, prin odiosul pact Ribbentrop-Molotov, Bucovina de Nord a fost încorporată în Uniunea Sovietică, fiind inclusă în teritoriul Ucrainei.

Transport

Rute de autobuz: nr. 5.

BUCUREȘTI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașănesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Фёдорова (str. Fiodorov), 1912-1917; str. Ion C. Brătianu, 1918-1940, 1941-1944; 74-я ул. Скиносы (str. 74 Schinoasa), până la 05.03.1958; ул. Подольская (str. Podoliei), până la 18.03.1970; ул. Искра (str. Iskra), din data de 19.03.1970.

Localizare: sect. Centru – Buiucani, între Piața Ovidiu și Parcul *Dendrariu*. Intersecții cu străzile Lev Tolstoi, Tighina, Bulgară, Armenească, Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu, Vlaicu Pârcălab, Aleksandr Pușkin, Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, Nicolae Iorga, Maria Cebotari, Sfatul Țării, Serghei Lazo. Lungimea – 3 km.

Scurt istoric. Este una din străzile centrale ale orașului. A luat ființă în prima jum. a sec. XIX-lea. Aici își construiau case, de obicei, orașenii înstăriți: nobilii locali, funcționari de stat, negustori. Arhitectura clădirilor individuale a devenit simbol al valorilor istorice și culturale (din sec. XIX – încep. sec. XX). Nu s-au păstrat toate clădirile, iar din cele existente puține sunt în stare funcțională. La actuala denumire s-a revenit conform principiului tradițional-istoric în urbanismul Chișinăului. Arhitectura str. București este în stil baroc, neoclasicism, cu coloane dorice, copiind formele de arhitectură ale Greciei Antice. Pe stradă sunt amplasate monumente de arhitectură de însemnătate locală și națională incluse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală* care datează din sec. al XIX-lea începutul sec. XX: casa sculpt. A. Plămădeală, casa

în care a locuit pict. Moisei Gamburd, Clădirea fostului Gimnaziu pentru fete, fondat de Zemst-va Basarabiei, casa lui Iacob Ghinculov (Hâncu), conacul urban al familiei Cerchez, conacul urban Râșcanu-Derojinski, vila urbană a lui A.V. Mimi, clădirea fostei Clinici de oftalmologie pentru copii, fondată de medicul Iulia Kveatkovski, case cu apartamente de raport, conacuri urbane, vile urbane, case particulare.

Strada poartă numele orașului București, capitala României. Este cel mai important centru politic, economic, științific și cultural al țării. Populația de 1.883.425 de locuitori (2011). Orașul București este înfrățit cu Chișinăul din 4 noiembrie 1999.

Monumente, plăci comemorative

Alexandru Bernardazzi (1831-1907) – arhitect (placă comemorativă, sculpt. V. Doicov; str. București, colț cu str. Sfatul Țării, 23)

Fiodor Șaleapin (1873-1938) – cântăreț rus (2011; placă comemorativă; str. București, 32)

Lev Tolstoi (1828-1910) – scriitor rus (1997; basorelief, sculpt. V. Kuznețov; str. București, 32, colț cu str. Lev Tolstoi)

Moisei Gamburd (1903-1954) – artist plastic (1997; placă comemorativă, arh. Semion Șoihet; str. București, 65)

Nicolae Iorga (1871-1940) – istoric, scriitor, om politic (1993; bust, sculpt. N. Ecovici; str. București colț cu str. Nicolae Iorga)

Tipografia „Iskra” (2011; placă comemorativă; str. București, 1)

Tipografia ilegală a gazetei „Iskra” (2011; placă comemorativă; str. București, 39)

Adrese utile

Ambasada Bulgariei (nr. 92)

Ambasada României (nr. 66/1)

Biserica „Sf. Nicolai” a gimnaziului de fete (nr. 64/2)

Consulatul onorific al Republicii Arabe Siriene în Republica Moldova (nr. 14)

Consulatul onorific Libanez (nr. 60)

Direcția Cultură a Primăriei Municipiului Chișinău (nr. 68)

Direcția Generală Asistență Socială (nr. 53)
 Direcția Sănătății (nr. 35)
 Direcția Socio-Ecologică (nr. 68)
 Editura „Cartier” (nr. 68)
 Editura „Statistica ÎS” (nr. 34)
 Firma Editorial-Poligrafică „Grafema Libris SRL”
 (nr. 68)
 „Infocom” ÎM (nr. 68)
 Liceului Teoretic „Gheorghe Asachi” (nr. 64)
 Liga pentru Apărarea Drepturilor Consumatorilor
 (nr. 68)
 Mitropolia Chișinăului și a întregii Moldove (nr.
 119)
 Notograf Prim SRL / Revista „Realități culturale”
 (nr. 68)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 29.
 Rute de autobuz: nr. 23.

BUCURIEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-я Скулянская ул. (str. 2 Sculeni), până la 05.03.1958; ул. Лихачёва (str. Lihaciov), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, cart. Sculeni. Este cuprinsă între străzile Mesager și Henri Coandă. Intersecție cu străzile Ion Creangă și Prunului. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Strada a preluat denumirea de la Fabrica de cofetărie *Bucuria*, aflată în apropiere. Fabrica *Bucuria* a fost înființată în anul 1944, în baza fabricilor de manufactură mici care existau în Basarabia, fiind numită Fabrica de cofetărie nr. 1, iar din anul 1962 – „Bucuria”. Fabrica a fost reconstruită și echipată cu linii moderne mecanizate, produse în țară și peste hotare. A funcționat ca întreprindere de stat până în 1992, iar din 1994 a fost înregistrată cu statut de Societate pe Acțiuni. La momentul actual SA „Bucuria” este o întreprindere unică în ramură, specializată în fabricarea produselor zaharoase de cofetărie, volum al căror constituie aproximativ 90% din volumul

total al produselor de cofetărie fabricate în Republica Moldova.

Monumente, plăci comemorative

„În memoria colaboratorilor Direcției generale de combatere a crimei organizate a MAI” (2006; placă comemorativă, str. Bucuriei, 14)

Adrese utile

Departamentul serviciilor operative de combatere a crimei organizate (nr. 14)
 Institutul de Proiectări Drumuri Auto SA (nr. 12A)
 Sala de dans „Teodor Dans Studio” (nr. 1/6)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27 (de la str. Henri Coandă).

BUDĂI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Бульбокский пер. (str.-la Bulboaca-1).

Localizare: sect. Ciocana, cuprinsă între străzile Podul Înalt și Ciocana, în apropierea străzilor Vadul lui Vodă și Uzinelor. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea unui sat din apropierea Chișinăului, atestat documentar sub denumirea „Budăi” cu semnificație entopică de fântână, izvor cu apă potabilă. În Republica Moldova există patru localități care poartă denumirea „Budăi”: unul, în raza primăriei Țipala, r-nul Ialoveni; al doilea are statut de primărie în r-nul Cahul; alte două localități se găsesc în r-nul Orhei.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor).
 Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38, 39 (de la str. Uzinelor); 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă).

BUDEȘTI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Будештская (str. Budești).

Localizare: sect. Ciocana, între străzile Podul Înalt și Valentin Vărzaru. Paralelă cu str. Vadul lui Vodă. Intersecții cu străzile Floreni, Mereni, Coadrul Cosminului, Vaslui, Călugăreni. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Strada a preluat denumirea satului Budești din municipiul Chișinău, menționat documentar în anul 1455. Din componența comunei fac parte localitățile Vădulenii și Budești.

Localitatea se află la distanța de 10 km de municipiul Chișinău. Așezarea este înfrățită cu mai multe localități din Europa: Kaufungen (Germania), Bertinoro (Italia) etc.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38.

BUGEACULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Можайский пер. (str.-la Mojaiski-2).

Localizare: sect. Centru. Intersecție cu str. Sihastrului. Lungimea – 240 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la numele geografic Bugeac – regiune de stepă brăzdată de văi adânci și seci, lipsită de ape curgătoare situată în sudul interfluviului Prut-Nistru, întinzându-se până la Marea Neagră. Bugeacul a fost anexat la Imperiul Otoman după 1538. După anexarea Basarabiei la Rusia în 1812 Bugeacul a fost colonizat de bulgari, găgăuzi și germani. Din 1940, după ocuparea Basarabiei de către URSS, Bugeacul face parte din Republica Moldova, iar extrema de sud, cu ieșirea la Marea Neagră, este încorporată reg. Odessa a Ucrainei. Aceeași denumire – Bugeac – este atribuită unei localități din autonomia găgăuză.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

BUIUCANI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Институтская (str. Institutului); ул. Буюканская (str. Buiucani).

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Vasile Lupu până la str. Maria Tănase. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele sectorului Buiucani, în care este situată. Numele provine de la fostul sat Buiucani, care pe parcursul sec. XVII-XIX s-a integrat în Chișinăul de astăzi. Sectorul Buiucani se întinde pe o suprafață de 134 km pătrați și are o populație de circa 160 000 de locuitori. Amplasat în bună parte în zona centrală a Chișinăului, sectorul Buiucani dispune de numeroase monumente de istorie, este un important centru de cultură și istorie, cu teatre, muzee, instituții de învățământ de toate gradele. În sector se află cele mai importante instituții de stat și majoritatea sediilor misiunilor diplomatice acreditate în Republica Moldova.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vasile Lupu).

BUJORILOR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/12 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, în perimetrul străzilor Nucarilor și Timiș. Lungimea – 270 m.

Originea denumirii. Bujor – nume dat unor plante erbacee, dintre care una (numită și *bujor de grădină*) are flori mari, roșii, roz sau albe, iar alta (numită și *bujor de câmp*) are flori roșii ca sângele.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 10, 24 (de la str. Alexie Mateevici).

BULBOACA, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Mu-

nicipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Бульбокская (str. Bulboaca).

Localizare: sect. Ciocana, este cuprinsă între străzile Podul Înalt și Ciocana. Intersecții cu străzile Petrodava și Făurești. Lungimea – 650 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea satului Bulboaca din r-nul Anenii Noi, unul din cele mai mari sate de prin aceste părți, atestat documentar la 4 iunie 1711 cu denumirea de Bulboaca Tătărască. Numele satului se regăsește pe harta lui Dimitrie Cantemir. Satul este situat la o distanță de 8 km de or. Anenii Noi și la 46 km de Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor).

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Podul Înalt).

BULBOCICA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Крестьянская (str. Țăranilor).

Localizare: sect. Râșcani, în valea pârâului Bulbocica.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la Bulbocica, afluent al râului Bâc, care traversează orașul Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale).

BULBOCICA, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Крестьянский пер. (str-la Țăranilor), până în 1992.

Localizare: sect. Râșcani, începe de la str-la Pietrarilor-2 și continuă până la str. Pietrarilor. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Vezi: *Bulbocica, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale).

BULGARĂ, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Болгарская (str. Bulgară), 1812-1924; str. General Dragalina, 1924-1944; ул. Болгарская.

Localizare: sect. Centru și Râșcani, cuprinsă între străzile Alexie Mateevici și Alexandru cel Bun, întreruptă de Piața Agricolă Centrală, reprezentând două fragmente: 1 km până la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și 0,3 km mai jos. Intersecții cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, străzile București, Alexandru Bernardazzi, Mihail Kogălniceanu, Alexei Șciusev, 31 August 1989, Columna, Mitropolit Varlaam, Cojocarilor. Lungimea – 1,3 km.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la Mahalaua Bulgară, ce se afla în partea de jos a Chișinăului. Prezența bulgarilor în Chișinău datează din sec. al XVIII-lea, când în urma emigrării individuale a părții mai înstărite a bulgarilor, s-a format o colonie a emigranților transdanubieni. Ulterior, s-a stabilit un număr mare de bulgari, care au format o mahala. Orașul Chișinău treptat devine un centru comercial și meșteșugăresc, acest aspect i-a atras și pe bulgarii care căutau un adăpost, fugind de jugul otoman. În mare parte, bulgarii, care s-au stabilit în Chișinău după 1812, erau negustori, meșteșugari și cultivatori de legume. Drept urmare, datorită bulgarilor, la Chișinău au apărut grădini „industriale”. Un indiciu că bulgarii au avut un rol important în cultivarea

legumelor în Chișinău este numele dat unei părți a orașului vechi, unde au locuit bulgarii – *Bulgărie*, care, după 1834, a fost împărțită în: mahalaua Ogorodnaia (Grădinilor) și str. Bolgarskaia (Bulgară). Construcția străzii a început în anii 1795-1815, cu scopul de a lega partea orașului numită „Galbenă” (a cărei parte de jos trecea în regiunea viitoarei str. Alexie Mateevici) cu curțile bulgarilor de la care s-a format cartierul cu denumirea de „Mahalaua bulgărească”. În anul 1924, str. Bulgară a fost redenumită în „Generalul Dragalina”. După 28 iun. 1940, autoritățile sovietice au restabilit numele străzilor existente până la 1918, astfel str. Generalul Dragalina a fost redenumită în str. Bulgară. Aceasta, cu Biserica „Adormirea Maicii Domnului”, cu clădirile vechi care funcționau ca grădinițe, școli, hoteluri, uzine și fabrici, cu Piața Centrală, a fost și este o parte componentă a Chișinăului istoric. Pe stradă se află monumente de arhitectură de însemnătate locală și națională incluse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală* care datează din sec. al XIX-lea începutul sec. XX.

Monumente, plăci comemorative

Colaboratorilor Comisariatului de poliție, sectorul Centru, căzuți la datorie – Vlad Cimpoieș, Valentin Dragomir, Eugen Ungureanu (2000; placă comemorativă; str. Bulgară, 40, Comisariatul de poliție al sect. Centru)

Gheorghe Meleca – comisar de poliție (placă comemorativă; str. Bulgară, 40, Comisariatul de poliție al sect. Centru)

Tadeusz Malinowski (1921-1996) – savant de origine poloneză (2001; placă comemorativă; str. Bulgară, 24A).

Adrese utile

Biserica „Adormirea Maicii Domnului” (nr. 21)
Centrul de Cultură Germană „Hoffnung” (nr. 24B)
Comisariatul de Poliție, sectorul Centru (nr. 40)
Direcția de Poștă Municipală Chișinău (nr. 39)
Fundatia SOROS - Moldova (nr. 32)
„Ionel” SA (nr. 47)

Pretura sectorului Centru (nr. 43)
Societatea Polonezilor din Republica Moldova (nr. 24A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28, 30 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 3, 5, 9, 11, 17, 46 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

BUNA VESTIRE, strada

Denumirea străzii a fost restabilită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău nr. 11/77 din 25.07. 1991.

Denumiri anterioare: ул. Благовещенская (str. Blagoveșcensk); str. Buna Vestire, 1937-1940; ул. Благовещенская, 1940-1941, 1944-1951; ул. Тельмана (str. Thälmann), din 1951.

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Colina Pușkin și Petru Rareș. Intersecții cu străzile Moara Roșie, Bogdan Petriceicu Hasdeu. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele Bisericii „Buna Vestire”, care a fost construită în anul 1810 pe locul alteia mai vechi, incendiată și darămată de turci, în tradițiile arhitecturii medievale moldovenești cu elemente pronunțate (la exterior) ale clasicismului rus. Aceste elemente se sesizează în arhitectura clopotniței de deasupra pronaosului și a turnului cu bulb de pe naos. Pereții laterali sunt întăriți cu contraforturi. Din 1893 pe lângă biserică a funcționat o bibliotecă, iar din 1895 – o școală bisericească.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

BUREBISTA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. И.С. Кодица (str. I. Codiță) din 26.01.1982, când unei porțiuni din ул. Красносельская (str. Krasnoselskaia), de la șos. Muncești până la bd. Dacia (fostul bd. Păcii), i-a fost atribuită această denumire.

Localizare: sect. Botanica, de la șos. Muncești până la bd. Dacia. Intersecții cu str. Sarmizegetusa, Cetatea Albă și str-la Burebista. Lungimea – 1,8 km.

Scurt istoric. Strada a apărut în 1977 odată cu crearea sect. Botanica. Denumirea inițială „Krasnoselskaia” se datorează toponimului rusesc „Красное Село” (Satul Roșu) și reprezenta periferia sud-estică a orașului. În 1982 a fost redenumită în str. Codiță, în memoria președintelui Prezidiului Sovietului Suprem al RSS Moldovenești Ivan Codiță (1.05.1899; Corjova, Criuleni – 9.05.1980; Chișinău), iar din 1991 – strada Burebista, după numele faimosului rege al Daciei, care a reușit unirea triburilor dacice într-un singur regat în condițiile primejdiei externe celtice și romane.

Monumente, plăci comemorative

Eugeniu Gladun (1936-2014) – dr. habilitat în medicină (2016; placă comemorativă; str. Burebista, 93, frontispiciul Maternității din cadrul Institutului Mamei și Copilului)

Natalia Gheorghiu (1914-2001) – academician, chirurg (bust, sculpt. B. Dubrovin; str. Burebista, 93, Institutul Mamei și Copilului)

Petru Stratulat (1948-2015) – dr. în medicină, pediatru (2016; placă comemorativă; str. Burebista, 93, frontispiciul Maternității din cadrul Institutului Mamei și Copilului)

Adrese utile

Centrul Național de Sănătate a Reproducerii și Genetică Medicală (nr. 93)

Colegiul de Ecologie din Chișinău (nr. 70)

Fabrica de înghețată Drancor SRL (nr. 78)

Fabrica de pâine nr. 3 (nr. 74)

Federația de Parașutism (nr. 3/1)

Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Mamei și Copilului (nr. 93)

Școala Profesională nr. 5 (nr. 66)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (pe str. Burebista); nr. 22, 30 (de la bd. Dacia); nr. 5 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 23 (pe str. Burebista); nr. 3, 33, 44, 65, 122 (de la bd. Dacia); nr. 18 (de la șos. Muncești).

BUREBISTA, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: пер. Кодицы (str-la Codiță).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Burebista, paralelă cu străzile Sarmizegetusa și Cetatea Albă. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Vezi: *Burebista, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Burebista); nr. 5 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 18 (de la șos. Muncești).

BUSUIOCEȘTI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Халтурина (str. Halturin).

Localizare: sect. Botanica, între străzile Cetatea Albă și Sarmizegetusa. Intersecții cu străzile Cetatea Chilia, Plaiului, Hanul Morii și Istra. Lungimea – 500 m.

Originea denumirii. Denumirea străzii provine de la *busuioac*, o plantă ierboasă originară din Asia tropicală.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Burebista); nr. 5 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 18 (de la șos. Muncești); nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă).

BUTUCENI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й Бульбокский пер. (str-la Bulboaca-3).

Localizare: sect. Ciocana, între străzile Podul Înalt și Vasile Vârzaru. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea satului Butuceni din valea Răutului, din cadrul comunei Trebujeni, raionul Orhei. Satul Butuceni este situat într-un spațiu pitoresc, la 47 km de la Chișinău (direcția Nord) și la 18 km de la Orhei. Menționat documentar în anul 1616, satul este renumit prin pensiunea agroturistică „Butuceni”, Mănăstirea rupestră „Butuceni” (sec. XVII-XVIII) și Complexul Muzeistic „Orheiul Vechi”, cu urme ale civilizației antice și medievale.

Transport

Rute de autobuz: 24, 31, 34, 38 (de la str. Podul Înalt).

BUTUCULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 119-я ул. Ботаника (str. 119 Botanica), până la 05.03.1958; ул. Винницкая (str. Vinnița), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, între str. Sarmizegetusa și bd. Cuza-Vodă. Intersecție cu str. Constantin Brâncuși. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Str. Butucului este situată pe locul vechiului drum din Parcul Dendrologic din Chișinău, numit pe atunci „Grădina engleză”. În anul 1842, la colțul actualelor bd. Cuza-Vodă și str. Sarmizegetusa, a fost deschisă cea mai veche instituție de învățământ din sudul Basarabiei – Școala de horticultură, ulterior Școala de viticultură și vinificație, iar din anul 1894 – Școala de vinificație. Denumirea străzii provine de la cuvântul *Butuc* - partea de jos, mai groasă, a tulpinii viței-de-vie (de la pământ până la punctul de ramificație).

Adrese utile

Baza sportivă a Clubului de Fotbal „Zimbru” (nr. 1)
Centrul de Educație Medicală Continuă a Personalului Medical și Farmaceutic cu Studii Medii (nr. 2)

Dacia Chișinău, club de fotbal (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă și str. Sarmizegetusa).

ION BUZDUGAN, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, paralelă cu str. Basarabilor. Situată în zona străzilor Alba Iulia, Tudor Vladimirescu și șos. Balcani. Lungimea – 290 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ion Buzdugan (9.03.1887; Brâncenii Vechi, jud. Bălți – 29.01.1967; București), poet, publicist și folclorist român, deputat în Sfatul Țării. În 1917 este ales secretar al Sfatului Țării, iar în 1918, deputat de Bălți în Parlamentul României, păstrându-și mandatul pe durata a opt legislaturi. După Unire, și-a continuat studiile la Iași și Cernăuți, luându-și doctoratul în Drept și economie politică. Încă din 1913-1914, Ion Buzdugan colabora, sub pseudonimul Nică Românaș, cu versuri originale și traduceri din scriitorii ruși, la ziarul „Cuvânt moldovenesc” din Chișinău. Publicistică și producții lirice îi vor apărea în multe alte periodice („Răsăritul”, „Viața Basarabiei”, „Viața românească”, „Adevărul literar și artistic” etc.). Devine membru al Societății Scriitorilor Români (1921) și al Asociației Scriitorilor din Basarabia (1939).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

VLADIMIR BUZESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й Будештский пер. (str-la Budești-3).

Localizare: sect. Ciocana, paralelă cu străzile Vadul lui Vodă și Petrodava. Intersecții cu străzile Mereni, Floreni și Vasile Vârzaru. Lungimea – 150 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Vladimir Buzescu (1858-1931), istoric al antichității, profesor, academician, reprezentant al nobilimii Basarabiei.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Budești).

C

CAHUL, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Кагульская (str. Cahul).

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la str. Grădinilor și continuă până la str. Fantalului. Se intersectează cu străzile Alexandru Vlahuță, Grigore Ureche, Vasile Alecsandri. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Poartă numele orașului Cahul din sud-vestul Republicii Moldova, situat pe râul Prut. În anii 1812-1857 este parte componentă a Basarabiei țariste, iar în anii 1857-1878 parte a Principatului Moldovei, apoi și a României. Din 1878 este anexat din nou la Rusia țaristă. Cahul este centrul administrativ al raionului cu același nume cu o populație de 42 904 de locuitori. Este al șaselea oraș ca mărime din țară și al treilea după dezvoltarea economică și importanța socială. Se află la distanța de 175 km de Chișinău. Orașul Cahul este cunoscut prin stațiunea balneoclimaterică „Nufărul Alb”. Aici funcționează o Universitate de Stat și un Teatru de dramă, ambele purtând numele lui B.P. Hasdeu.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri); nr. 5, 26 . (de la bd. Grigore Vieru).

CAIȘILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumire anterioară: 1-й Моторный пер. (str-la Motorului-1).

Localizare: sect. Buiucani, începe de la str. Henri Coandă; paralelă cu străzile Columna și Zăvoifului. Lungimea – 130 m.

Originea denumirii. *Cais* – pom fructifer ce aparține familiei *Rosaceae*, genul *Prunus*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27 (de la str. Henri Coandă).

CALEA BASARABIEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. 2-я Объездная (str. 2 Obiezdnaia).

Localizare: sect. Râșcani și Ciocana; începe de la str. Ismail, este intersectată de străzile Tăbăcăria Veche, Negreșteni, Valea Bâcului, Haltei, str-la Haltei; se termină la intersecția străzilor Lunca Bâcului, Grădina Botanică și Vadul Bâcului. Lungimea – 5,3 km.

Scurt istoric. Calea Basarabiei este o magistrală trasată de-a lungul malului drept al râului Bâc, de la str. Ismail până la nodul de intersecție de pe șos. Muncești cu str. Grădina Botanică. Trece prin zona industrială. A luat ființă după 1970 ca drum de ocolire a zonelor dens populate ale orașului, fapt

ce explică prima denumire – Obiezdnaia-2, adică „Drumul de ocolire”. Din 1991 poartă denumirea Calea Basarabiei, în memoria evenimentelor din trecutul istoric al provinciei Basarabia.

Adrese utile

Fabrica de producere a înghețatei „Amir” (nr. 4)
Piața Agricolă Angro (nr. 8)
Piața materialelor de construcție (nr. 2)
Stadionul Federației de Rugby din Moldova (nr. 8)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 20 (de la str. Ismail).
Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Lunca Bâcului); nr. 24, 31, 34, 38, 39 (de la str. Ismail).

CALEA DACILOR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipiului Chișinău nr. 3/15 din 26.02.2008.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana. Strada este paralelă cu str. Eroii Neamului. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Dacia era în antichitate țara locuită de geto-daci, care erau împărțiți într-un număr mare de triburi ce populau un teritoriu cuprins între râul Tisa (vest), râul Nistru și Marea Neagră (est), Dunăre (sud) și Carpații Păduroși (nord). Grecii le spuneau dacilor *geți*, iar romanii *daci*. Dacii au fost un popor de origine tracă, viteji și războinici, care prin simbioza cu romanii au stat la temelia formării poporului român.

CALEA GHIDIGHICI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/24 din 25.03.2008.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, începe de la șos. Balcani până la str. Fierarilor (s. Ghidighici).

Scurt istoric. Calea Ghidighici poartă numele satului cu același nume, atestat documentar în anii '30-'40 ai sec. XVI. De la 1 oct. 1989 satul Ghidighici a trecut în subordonarea administrativă a mun.

Chișinău (pretura Buiucani). Satul se află în apropierea lacului de acumulare Ghidighici la o distanță de 7 km de Chișinău.

Adrese utile

Uzina de fabricare a asfaltului (nr. 15/1)

Transport

Rute de autobuz: nr. 46.

CALEA IEȘILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: Drumul Iașilor, în a II-a jum. a sec. XIX; 1-я Скулянская ул. (str. 1 Sculeni), până la 05.03.1958; ул. Куйбышева (str. Kuibâșev), 06.03.1958-10.06.1981; пр. Куйбышева (str.-la Kuibâșev), din 11.06.1981.

Localizare: sect. Buiucani, cart. Sculeni, cuprinsă între Piața Dimitrie Cantemir și șos. Balcani. Intersecții cu străzile Ion Creangă, Bariera Sculeni, Ghidighici, Golia, Călărași, Mesager, Ion Pelivan, Milano, Ion Neculce. Lungimea – 3,6 km.

Scurt istoric. Magistrală în partea de nord-vest a orașului. Numită astfel pentru că avea direcția spre Iași, capitala Țării Moldovei, important centru economic și cultural. Pe acest drum se mergea spre Sculeni, târg de seamă în trecut, cu post vamal și pod de trecere peste Prut, de unde se putea ajunge la Iași și în alte orașe ale Principatului Moldova, de unde vin vechile denumiri ale magistralei: Drumul Ieșilor și Șleahul Sculenilor (sec. XVIII-XIX). Actualul urbonimic reprezintă un nume topic ce evocă pagini din istoria orașului și a relațiilor lui cu alte centre economice și comerciale din trecut. Se știe că în sec. al XVII-lea, după ce Chișinăul deveni târg, vechiul Drum Moldovenesc își croi cale de la Iași spre Tighina, pe valea Bâcului, prin Chișinău, drum cu mai puține primejdii din partea tătarilor din Bugeac. Aspectul de azi l-a obținut prin reconstrucția vechii artere în ultimele decenii, prin edificarea blocurilor de locuit cu patru-cinci etaje în anii 1950, apoi cu 8-15 etaje în anii 1970-1980.

Monumente, plăci comemorative

Coloana Infinitului (1997; sculptor Constantin Brâncoveanu (copie); Parcul *La izvor*)

Columna lui Traian (2006; stelă, sculpt. Iurie Canașin; Parcul *La izvor*)

În memoria parașutiștilor căzuți în anul 1942 (complex memorial; Calea Ieșilor, 71)

Victimele pogromului evreiesc din 1903 (1993; însemn comemorativ, sculpt. N. Epelbaum, arh. S. Șoihet; str. Calea Ieșilor; Parcul *Alunelul*)

Zinaida Circov (1931-2009) – scenaristă, regizoare, scriitoare de limbă rusă (2010; placă comemorativă, Calea Ieșilor, 23)

Adrese utile

„Artima” SA (nr. 6)

Centrul Comercial „Zorile” (nr. 8)

Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (61/2)

Clubul sportiv pentru copii și tineret (nr. 19/2)

Comisariatul de poliție Buiucani (nr. 12)

Complexul creștin „Hristos pentru Moldova” (nr. 59)

Grădinița-creșă nr. 34 (nr. 25/2)

Liceul Teoretic „Elimul Nou” (nr. 59)

Liceul Teoretic „Principesa Natalia Dadiani” (nr. 21)

Parcul *La izvor*

Parcul pentru copii *Alunelul*

Piața agricolă „Gaidampas” (nr. 2/3)

„Pielart” SA (nr. 10)

Salon de mobilă „Anturaj” (nr. 91)

Școala primară „Antonin Ursu” (nr. 57/2)

„Taxi Service” SA (nr. 14)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 23.

Rute de autobuz: nr. 17, 46.

CALEA MOȘILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Объездная (str. Obiezdnaia).

Localizare: sect. Râșcani și Ciocana. Este cuprinsă între Calea Orheiului și str. Ismail. Intersec-

ție cu bd. Grigore Vieru, paralelă cu străzile Albișoara și Tudor Vladimirescu. Se află în apropierea Circului. Lungimea – 2,5 km.

Scurt istoric. Anterior, în „limbajul de lemn” al edililor, s-a numit *Obiezdnaia-1*. Actuala denumire reprezintă un toponim simbolic, semnificând recunoștința pentru faptele bune și demne ale strămoșilor, puntea de legătură în timp între generații. Drept mărturie stau vechile locașe sfinte, care se află în imediata vecinătate: „Sf. Împărați Constantin și Elena”, „Învierea Domnului”, „Buna Vestire”, „Acoperământul Maicii Domnului”, supranumită în popor Biserica „Măzărache”.

Adrese utile

Auto Gara de Nord SA (nr. 2/1)

Piața „Calea Basarabiei”

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale); nr. 9, 13, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale); nr. 24, 31, 34, 38, 39 (de la str. Ismail).

CALEA ORHEIULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Drumul Orheiului, Șlea-hul Hotinului, sec. XVIII-XIX; Calea Orheiului, 1940-1944; ул. Кантемира (str. Cantemir), din 09.07.1959, când au fost comasate două stradele: 2-й пер. Коммуны (str-la Comunei-2) și 2-й пер. Суворова (str-la Suvorov-2).

Localizare: sect. Râșcani, începe de la intersecția străzilor Petricani cu Calea Moșilor (Visterniceni). De la ea pornesc mai multe străzi: Doina, Dubăsari, Căraușilor, Poștei, Bariera Orhei, Andrei Lupan, Vasile Badiu, Ceucari, Socoleni, Studenților, Academician Eugen Coșeriu. Lungimea – cca 3,5 km.

Scurt istoric. Una din cele mai vechi străzi din cart. Poșta Veche, principala magistrală în partea

de nord a capitalei, cu direcția spre orașul Orhei. Pe acest drum circulau în permanență care cu mărfuri și diligențe, călătoreau pelerini și curieri de poștă, meseriași, târgoveți și funcționari de stat. De-a lungul ei se aflau cărciumi și hanuri, unde poposeau drumeții, se schimbau caii, se puneau în ordine mijloacele de transport. Aici, la intrarea în oraș, se găsea un post vamal unde se efectua controlul mărfurilor și al produselor alimentare aduse spre vânzare în oraș. Tot aici se afla și clădirea vechii poște, pe lângă care a luat ființă o mică așezare, cunoscută în trecut cu denumirea de Poșta Vechi. Toponimul *Calea Orheiului* evocă pagini din istoria Orheiului Vechi, așezare și cetate antică și medievală a strămoșilor noștri, astăzi monument arheologic.

Monumente, plăci comemorative

Victimelor fascismului din perioada războiului 1941-1945 (1980; monument, sculpt. A. David, arh. F. Naumov; str. Calea Orheiului, 90, Școala de hipism).

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 41 (nr. 5)
Hipodromul (nr. 88)
„Mina din Chișinău” SA (nr. 90A)
Școala Republicană Specializată de Hipism și Pentatlon Modern (nr. 90)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 25, 26, 27, 29.
Rute de autobuz: nr. 2, 10, 47, 48 (pe Calea Orheiului); nr. 26, 28 (de la str. Studenților).

ION CALLIMACHI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de deputați ai poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 4-й Загородный пер. (str-la Zagorodnâi-4), până la 05.03.1958; ул. Ухтомского (str. Uhtomski), din 06.03. 1958.

Localizare: sect. Buiucani, situată între străzile Vasile Coroban și Virtuții. Intersecție cu str. Sucevița. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele domnului Țării Moldovei Ion Callimachi (1758-1761). Callimachi este forma grezitată a numelui Călmașul. Era boier de origine moldoveană din ținutul Orheiului, a studiat la Lvov și a ajuns dragoman la Constantinopol, funcție pe care a exercitat-o timp de 16 ani până în 1758, când a fost numit domn al Moldovei, care s-a bucurat de susținerea grecilor fanarioți.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

CAMENIȚA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumirea anterioară: Подольский пер. (str-la Podoliei).

Localizare: sect. Centru, în spatele hotelului „Chișinău”. Se mărginește cu străzile Ion Vasilenco și Milești. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Camenița de pe râul Smotrîh, afluent al Nistrului, din reg. Hmelnițki, Ucraina. Numele orașului vine de la *kámin'* (în ucraineană *камінь*) sau *kamen*, în slava veche „piatră”, fiind vechea capitală a regiunii istorice Podolia. Camenița este atestată documentar din 1062 ca oraș al Rusiei Kievene. În 1241, orașul a fost distrus de invadatorii mongoli. În 1352, a fost anexat de regele Poloniei Cazimir al III-lea, devenind capitala voievodatului Podolia și sediul administrației civile și militare locale.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia).
Rute de autobuz: nr. 5, 23 (de la bd. Dacia); nr. 5, 17, 46 (de la str. Ciuflea).

DIMITRIE CANTEMIR, bulevardul

A fost redenumit prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: бул. Фрунзе (bd. Frunze).

Localizare: sect. Centru, cuprins între Piața Constantin Negruzzi și str. Ismail. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele domnului Țării Moldovei (1710-1711) Dimitrie Cantemir (26.10.1673; Silișteni, com. Fălciu – 21.08.1723; Dimitrievka, Rusia) mare cărturar român, etnograf, geograf, filozof, istoric, lingvist, muzicolog și compozitor.

A fost primul român membru al Academiei din Berlin. Opera sa, influențată de umanismul Renașterii, sunt dominante ideile obârșiei romane ale poporului român, starea grea a Țării Moldovei de pe urma stăpânirii otomane din sec. XVII-lea – XVIII-lea. Este considerat până astăzi unul dintre marii umaniști ai Europei. După șase luni de domnie, s-a alăturat lui Petru cel Mare în războiul ruso-turc. După ce au fost înfrânți de turci în lupta de la Stănilești (ținutul Fălciu pe Prut), a emigrat în Rusia, unde a rămas cu familia sa până la moarte. Din 1719 a devenit consilier de taină al lui Petru I (Petru cel Mare). A desfășurat o activitate științifică rodnică, elaborând: *Divanul sau Gâlceava înțeleptului cu lumea sau Giudețul sufletului cu trupul, Sacrosanctae scientiae indepingibilis imago, Istoria ieroglică, Istoria creșterii și descreșterii Curții Otomane, Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor, Descrierea Moldovei, Istoria moldo-vlahică ș.a.*

Monumente, plăci comemorative

Stela consacrată transportatorilor auto – (2007; monument; bd. Dimitrie Cantemir, 3/1, sediul Asociației „AITA”)

Adrese utile

Asociația Internațională a Transporturilor Auto „AITA” (nr.3/1)

Petrom-Moldova S.A (nr. 1/1)

TOPAZ SA (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 17, 20 (pe bd. Dimitrie Cantemir); nr. 9, 13 (de la str. Ismail), nr. 4, 5, 8, 28 (de la bd. Constantin Negruzzi).

Rute de autobuz: nr. 18, 33, 44, 49 (pe bd. Dimitrie Cantemir), nr. 19 (de la str. Albișoara); nr. 3, 122 (de la bd. Constantin Negruzzi).

DIMITRIE CANTEMIR, piața

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Площадь М.В. Фрунзе (Piața M.V. Frunze), din 11.06.1982.

Localizare: sect. Buiucani. Se află la intersecția bd. Ștefan cel Mare și Sfânt cu străzile Calea Ieșilor, Ion Creangă și Henri Coandă, marcând hotarul dintre centrul orașului și cartierele Buiucani, Buiucanii Noi și Sculeni.

Scurt istoric. Piața s-a profilat prin anii 1950-1960, odată cu reconstrucția acestei zone și edificarea blocurilor de locuit (cu 5, apoi și cu 9 etaje), precum și a clădirilor instituțiilor publice și întreprinderilor industriale: Universitatea Pedagogică „Ion Creangă”, uzina „Topaz” ș.a. Piața poartă numele domnului Țării Moldovei (1710-1711) Dimitrie Cantemir (26.10.1673; Fălciu, Vaslui – 21.08.1723; Rusia), personalitate proeminentă a culturii medievale românești, diplomat, istoric, filozof, savant de renume mondial. **Vezi:** *Dimitrie Cantemir, bulevardul.*

Adrese utile

TOPAZ SA (piața D. Cantemir, nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 21, 22, 23, 27, 28.

Rute de autobuz: nr. 3, 9, 11, 17, 46, 122.

CANTONULUI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 10-я ул. Старая Почта (str. 10 Poșta Veche), până la 05.03.1958; ул. Линейная (str. Lineinaia), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Râșcani și Buiucani. Intersecții cu străzile Mihai Viteazul și Petru Rareș; paralelă cu str. Albișoara. Se află în apropierea str. Petricani. Lungimea – 1,2 km.

Originea denumirii. *Cantonul* este o clădire echipată cu utilajul necesar supravegherii și întreținerii unui sector de șosea sau de cale ferată.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 29 (de la str. Mihai Viteazul).

CAPELEI, stradela

Denumirea străzii a fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: ул. Часовенная (str. Capelei), 1812-1918; str. Ion Neculce, anii 1924-1940, 1941-1944; пер. Часовенный, 1940-1941; Зеркальный пер. (str-la Oglinzilor), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Râșcani, în partea istorică a orașului, cuprinsă între străzile Alexandru cel Bun și Octavian Goga, în apropierea str. George Coșbuc.

Scurt istoric. Cuvântul *capelă* semnifică o biserică mică, izolată, fără parohie; paraclis. În bisericile catolice este partea care adăpostește un altar secundar.

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri).

CAPRICORN, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й пер. Никитина (str-la Nikitin-2).

Localizare: sect. Centru, cuprinsă între străzile Zodiac și Roguleni. Lungimea – 170 m.

Originea denumirii. *Capricorn* – numele unei constelații zodiacale din emisfera australă.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

DUMITRU CARACIOBANU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Белинского (str-la Bielinski-1).

Localizare: sect. Buiucani, cuprinsă între străzile Ștefan Neaga și Vissarion Bielinski, paralelă cu străzile Ion Creangă, Primăverii, Dominte Timonu, Ioan Livescu. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Dumitru Caraciobanu (22.04.1937; s. Satul Nou, Reni – 14.10.1980; Chișinău), actor. A urmat studii de teatru și film la Școala teatrală „Boris Șciukin” din Moscova (1955-1960). S-a afirmat pe scena Teatrului „Lucefărul” din Chișinău, interpretând o seamă de roluri comice și dramatice, fiind considerat unul din cei mai talentați actori. S-a impus prin originalitate și inovații, generând admirația publicului.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vissarion Bielinski); nr. 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

ION LUCA CARAGIALE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Октябрьская (str. Octombrie).

Localizare: sect. Buiucani, începe de la str. Nicolae H. Costin coborând până în or. Durlăști. Intersecții cu străzile Doina și Ion Aldea-Teodorovici, George Călinescu, Suceava, Sălcuța, Vișinilor, Alba Iulia, Florești și Alexandru Marinescu. Lungimea – cca 800 m.

Scurt istoric. Strada a fost numită în memoria marelui dramaturg român Ion Luca Caragiale (30.01.1852; Haimanale, Ploiești – 9.06.1912; Berlin). Și-a făcut debutul literar la revista umoristică *Ghimpele* (1873) cu schițe și versuri. A editat revistele *Claponul*, *Calendarul Claponului*, *Vatra*, *Moftul român*, redactor la ziarul *Timpul*. Ca dramaturg s-a impus cu comediiile *O scrisoare pierdută*, *O noapte furtunoasă*, *D-ale carnavalului*, drama psihologică *Năpasta* ș.a. A publicat numeroase volume de povestiri și nuvele. Post-mortem a fost ales membru

al Academiei Române. Anul 2002 a fost declarat de UNESCO *Anul I.L. Caragiale*.

Monumente, plăci comemorative

Ion Luca Caragiale (1893-1921) – scriitor (placă comemorativă, sculpt. Valeriu Doicov; str. Ion Luca Caragiale, colț cu str. Alba Iulia)

Adrese utile

Asociația Medicală Teritorială Buiucani (nr. 2)
Blocul Centrului Consultativ Diagnostic Buiucani (nr. 2)
Centrul Medicilor de Familie nr. 5 „Sfânta Maria” (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).
Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

CARIEREI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Карьерная (str. Carierei).

Localizare: sect. Râșcani; începe de la Calea Orheiului și continuă până la bd. Grigore Vieru, în apropierea str. Circului. Se intersectează cu Calea Orheiului, stradelele Carierei 2, Pietrăriei 1, Pietrăriei 2, str. Circului. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Denumirea actuală a str. Carierei provine de la mina de piatră aflată în apropierea SA „Mina din Chișinău”, fondată în 1969, în apropierea cartierului Visterniceni și care asigură necesarul de materiale pentru construcțiile din Chișinău. Până la construirea sectorului Râșcani în această zonă era produsă piatra de var prin ardere în cuptoare imense. Este o stradă a fostului sat Visterniceni. În prima jum. a sec. XV moșia satului Visterniceni aparținea pisarului Mihai Oțel, apoi – urmașilor săi. În 1517 o parte din aceasta a fost vândută vis-

tiernicului Ieremia, al cărui rang a dat denumirea viitorului sat. În 1772 proprietar al Visterniceniilor devine Constantin Râșcanu, iar denumirea satului este modificată în Râșcani. Spre sfârșitul sec. XIX satul Râșcani este încorporat în or. Chișinău. În 1950 în zonă încep să se construiască primele case cu patru-cinci etaje, iar prin 1970 – blocurile cu nouă etaje. Tot atunci străzile, piețele și bulevardele capătă un aspect modern.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 25, 26, 27, 29 (de la Calea Orheiului); nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale).

Rute de autobuz: nr. 2, 10 (de la Calea Orheiului); nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale).

CARIEREI-1, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Карьерный пер. (str-la Carierei-1).

Localizare: sect. Râșcani. Intersecție cu str-la Carierei-2. Lungimea – 120 m.

Scurt istoric. *Vezi: Carierei, strada.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la Calea Orheiului și str. Petricani).

CARIEREI-2, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumire anterioară: 2-й Карьерный пер. (str-la Carierei-2).

Localizare: sect. Râșcani, intersecții cu str. Carierei, stradelele Pietrăriei-1, Carierei-1. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. *Vezi: Carierei, strada.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la Calea Orheiului și str. Petricani).

GHEORGHE CAȘU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Виноградная (str. Viilor).

Localizare: sect. Centru, cart. Mălina Mică. Situată între străzile Nicolae Testemițanu și Ion Nistor. Intersecții cu străzile Ion Vatamanu și Mălina Mică. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Strada a fost redenumită în memoria lui Gheorghe Cașu (7.06.1970; Cărpineni, Hâncești – 14.12.1991; Dubăsari), căzut în luptele pentru apărarea independenței și integrității RM din anii 1991-1992. A învățat la Liceul „Ion Creangă” din Chișinău, a fost student al Academiei de Poliție. A participat activ la mișcarea de renaștere națională și la lupta pentru revenirea la alfabetul latin. Din 1990 a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne (sergent de poliție). Cavaler al Ordinului „Ștefan cel Mare” (post-mortem).

Monumente, plăci comemorative

Gheorghe Cașu (1970-1992) – polițist, erou al războiului din 1992 pentru independența și integritatea teritorială a Rep. Moldova (placă comemorativă; fațada imobilului din str. Gheorghe Cașu, 4)

Adrese utile

Căminele USM (nr. 10-13, 16) (nr. 32/10)
Gimnaziul internat nr. 3 (nr. 10)
Spitalul Feroviarilor (nr. 37)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Gheorghe Asachi).

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu); nr. 11 (de la str. Gheorghe Asachi).

CAUCAZ, strada

A fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Кавказская (str. Caucaz).

Localizare: sect. Centru, cart. Mălina Mică. Se află între str. 31 August 1989 și str. Odessa. Intersecție cu str-la Caucaz-1. Lungimea – 250 m.

Scurt istoric. Caucazul este o regiune între Marea Neagră și Marea Caspică, incluzând Munții Caucaz și câmpiile limitrofe. Este străbătut de râurile Kura, Terrek, Rioni, Kuban etc., bogat în zăcăminte de mineruri polimerice, mangan, petrol, izvoare minerale curative. Vârful cel mai înalt este muntele Elbrus (5642 m).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea); nr. 4, 5, 8, 28 (de la bd. Constantin Negruzzi).

Rute de autobuz: nr. 5, 17, 46 (de la str. Ciuflea); nr. 3, 122 (de la bd. Constantin Negruzzi).

CAUCAZ-1, stradela

A fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Кавказский пер. (str-la Caucaz-1)

Localizare: sect. Centru, cart. Mălina Mică. Intersecții cu străzile Dumbrăvii și Caucaz. Paralelă cu str. 31 August 1989. Lungimea – 270 m.

Scurt istoric. Vezi: *Caucaz, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea); nr. 4, 5, 8, 28 (de la bd. Constantin Negruzzi).

Rute de autobuz: nr. 5, 17, 46 (de la str. Ciuflea); nr. 3, 122 (de la bd. Constantin Negruzzi).

CAUCAZ-2, stradela

A fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Кавказский пер. (str-la Caucaz-2)

Localizare: sect. Centru, cart. Mălina Mică. Între str. Odessa și str-la Caucaz-1, paralelă cu str. Caucaz și str-la Caucaz-3. Lungimea – 160 m.

Scurt istoric. Vezi: *Caucaz, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea); nr. 4, 5, 8, 28 (de la bd. Constantin Negruzzi).

Rute de autobuz: nr. 5, 17, 46 (de la str. Ciuflea); nr. 3, 122 (de la bd. Constantin Negruzzi).

CAUCAZ-3, stradela

A fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Ленинский пер. (str-la Lenin-2), până la 18.03.1964; 3-й Кавказский пер. (str-la Caucaz-3), din 19.03.1964.

Localizare: sect. Centru, cart. Mălina Mică. Între străzile Odessa și Dumbrăvii. Paralelă cu str-la Caucaz-2. Lungimea – 120 m.

Scurt istoric. Vezi: *Caucaz, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea); nr. 4, 5, 8, 28 (de la bd. Constantin Negruzzi).

Rute de autobuz: nr. 5, 17, 46 (de la str. Ciuflea); nr. 3, 122 (de la bd. Constantin Negruzzi).

CĂLĂRAȘI, strada

Denumirea străzii fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Каларашская (str. Călărași), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Buiucani, cuprinsă între străzile Golia și Trușeni. Lungimea – 1,0 km.

Scurt istoric. Strada a primit denumirea localității Călărași din raionul omonim, Republica Moldova, atestat documentar la 1432-1433 cu denumirea de Tuzara. Etimologia toponimului Călărași: *călărași* – oșteni din unitățile de cavalerie moldovenească medievală, recrutați din boieri și din slujitorime, cărora domnitorul le acordase anumite privilegii, pentru ca să slujească în armată fără leafă.

Orașul Călărași se așterne pe ambele maluri ale râului Bâc, în regiunea Codrilor, la cam jumătate de cale între Chișinău și Ungheni, îmbrățișând cele două artere de comunicație ce duc spre frontieră –

autostrada și calea ferată. Populația localității este de 14 516 locuitori. Oraș cu industrie alimentară dezvoltată (Combinatul de vinuri și produse alcoolice care are peste 100 de ani, Fabrica de lapte Călărași „Lapmol”, Fabrica de conserve etc.).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

CĂLĂRAȘI, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Каларашский пер. (str-la Călărași).

Localizare: sect. Buiucani, între Calea Ieșilor și str. Torino. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Vezi: *Călărași, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

CĂLĂTORILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 4-я Кирпичная ул. (str. Cărâmidarilor-4), până la 05.03.1958; ул. Проезжая (str. Proiezjaia), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Ciocana, între străzile Voluntarilor și Plugarilor; paralelă cu străzile Movileni, Vladimir Maiakovski, Liviu Rebreanu. Lungimea – 950 m.

Originea denumirii. *Călător* - persoană care călătorește, care se află în călătorie.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Uzinelor); 13 (de la str. Voluntarilor și str. Uzinelor); 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Voluntarilor); nr. 39 (de la str. Uzinelor).

CĂLĂTORILOR, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumire anterioară: Проезжий пер. (str-la Proiezzii), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Voluntarilor. Lungimea – 300 m.

Originea denumirii. Vezi: *Călătorilor, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13 (de la str. Voluntarilor). Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Voluntarilor).

GEORGE CĂLINESCU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Чапаева (str. Ceapaev), din 06.03.1958, când 1-й Октябрьский пер. (str-la Octombrie-1) și a doua parte din 2-й Октябрьский пер. (str-la Octombrie-2), au fost comasate și li s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Buiucani, cuprinsă între str-la Vișinilor și str. Vasile Pogor. Intersecție cu str. Ion Luca Caragiale. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui George Călinescu (19.06.1889; București – 12.03.1965; Otopeni), critic și istoric literar, eminescolog de seamă, scriitor, publicist, academician român, personalitate enciclopedică a culturii și literaturii române. Este considerat drept unul dintre cei mai importanți critici literari români din toate timpurile. Conferențiar la Universitatea din Iași, apoi profesor al Universității bucureștene, director fondator al Institutului de Teorie Literară (care după moartea sa îi poartă numele). A consacrat studii fundamentale unor scriitori români (M. Eminescu, I. Creangă, Gr. Alexandrescu ș.a.); a fost preocupat de personalități ale literaturii universale moderne și contemporane. A scris lucrarea fundamentală *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

CĂLUGĂRENI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й Вадул-луй-Водский пер. (str-la Vadul lui Vodă-3).

Localizare: sect. Ciocana, cart. Otovasca, între străzile Vaslui și Podul Înalt. Intersecție cu str. Budești. Lungimea – 190 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele localității în care a avut loc o bătălie victorioasă a românilor împotriva turcilor, condusă de Mihai Viteazul în 1595. Bătălia de la Călugăreni face parte dintr-o mare campanie otomană, îndreptată împotriva Țării Românești. Campania s-a desfășurat între aug. și oct. 1595, având ca scop înlocuirea domnitorului Mihai Viteazul (1593-1601) și transformarea Țării Românești și a Moldovei în provincii otomane.

Transport

Rute de autobuz: 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă și str. Budești).

CĂLUȘARI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й пер. 8 Марта (str-la 8 Martie-2).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, între străzile Constructorilor și 8 Martie. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. *Călușarii* – dans popular românesc. Ca forma coregrafică este un dans ritualic și se executa în săptămâna dinaintea Rusaliilor, fiind unul dintre cele mai vechi și mai complexe dansuri autohtone, cu un mesaj mitic arhaic, care invoca vindecarea și protecția, fiind un spectacol întreg, plin de ritm și de viață. În cultura scrisă româneas-

că primele informații despre călușari aparțin lui Dimitrie Cantemir, în *Descrierea Moldovei*, scrise cu multă dragoste și admirație despre călușari și despre datinile legate de aceștia.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la str. Petricani).

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Doina).

CĂPRIANA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Куприяновская (str. Kuprianov).

Localizare: sect. Râșcani. Intersecții cu străzile Ion Doncev și Anton Pann. Se află în apropierea str. Alexandru cel Bun. Lungimea – 270 m.

Scurt istoric. Strada și-a menținut în cursul istoriei denumirea tradițională, deși aceasta a avut de suferit, fiind notată eronat și funcționând în varianta Kuprianovskaia, conform limbajului administrației ruse din fosta gubernie imperială. Astfel, denumirea străzii își pierde legătura etimologică cu denumirea localității și mănăstirii Căpriană, spre care ducea un drum mai vechi din Chișinău. La tradiționala formă a numelui topic urban s-a revenit de mai multe ori, ultima dată în anul 1991. Căpriană este numele mănăstirii din codrii Lăpușnei și al localității din preajma acestui sfânt locaș din r-nul Strășeni. Căpriană a fost menționată documentar pentru prima dată în anii 1420-1429. Circulă legende despre întemeierea mănăstirii de către Ștefan cel Mare, care a zidit aici, pe la 1491-1496, o biserică din piatră cu hramul Adormirea Maicii Domnului. Localitatea și mănăstirea se află la distanța de 14 km de or. Strășeni și la 37 km de Chișinău.

Pe strada Căpriană se află trei case individuale care datează cu sfârșitul sec. XIX, monumente de arhitectură națională care sunt parte componentă a Fondului istoric al orașului vechi.

Adrese utile

Casa cunoștințelor, Centrul cultural (nr. 50)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

CĂRĂMIDARILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-я Кирпичная ул., Отоваска-Бык (str. 1 Cărămidarilor, Otovasca-Bâc), până la 05.03.1958; ул. Кирпичная, din 06.03.1958.

Localizare: sect. Ciocana, cart. Otovasca, paralelă cu str. Uzinelor. Intersecție cu str. Movileni. Lungimea – 1,0 km.

Scurt istoric. Ținându-se cont de poziția geografică și de particularitățile fizico-geografice și naturale locale (cariera Otovasca), în această zonă au fost amplasate cele mai multe unități industriale. La sfârșitul sec. XIX în zonă funcționau mai multe întreprinderi: Fabrica de țiglă, Fabrica de ceramică arhitecturală, Cărămidaia.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor).

Rute de autobuz: nr. 23, 24, 31, 34, 38, 39 (de la str. Uzinelor).

CĂRĂMIDARILOR, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 4-й Кирпичный пер. (str-la Cărămidarilor-4), până la 05.03.1958; Кирпичный пер., din 06.03.1958.

Localizare: sect. Ciocana, cart. Otovasca, cuprinsă între străzile Ișnovăț și Liviu Rebreanu. Lungimea – 230 m.

Scurt istoric: Vezi: *Cărămidarilor, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor).

Rute de autobuz: nr. 23, 39 (de la str. Uzinelor).

CĂRĂUȘILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й Дубоссарскй пер. (str-la Dubăsari-3).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Visterniceni. Între străzile Doina și Calea Orheiului. Lungimea – 240 m.

Originea denumirii. *Cărăuș* – persoană care transporta cu căruța pasageri sau greutăți, căruțaș.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 25, 26, 27, 29 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 2, 10 (de la Calea Orheiului).

CĂRBUNARI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Коллекторная (str. Colectărilor).

Localizare: sect. Centru, lângă Gară, între linia de cale ferată și malul râului Bâc. Intersecții cu străzile Scoleni și Bazinului. Lungimea – 200 m.

Originea denumirii. Denumirea străzii provine de la cuvântul *cărbunar* – muncitor care lucrează la producerea cărbunelui de lemn; persoană care vinde cărbuni.

Adrese utile

Moldcărbune SRL (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

CĂUȘENI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 133-я ул. Ботаника (str. 133 Botanica), până la 08.07.1959; ул. Черноморская (str. Mării Negre), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Botanica, perpendiculară cu șos. Muncești. Intersecții cu străzile Cetatea Albă, Hanul Morii. Lungimea – 650 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele centrului raional Căușeni, atestat la 6 iunie 1455. Denumirea localității ne vorbește despre forma reliefului – un căuș, mărginit de dealuri. Orașul Căușeni este situat la sud-estul Republicii Moldova, în regiunea teraselor cu stepă ale Nistrului de Jos, traversat de râul Botna și afluentul lui Lunguța. Populația este de 17 757 locuitori. Industrie alimentară, de panificație și a materialelor de construcție. Distanța până la Chișinău este de 72 km.

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 99 (nr. 2A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

PIOTR CEAIKOVSKI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Чайковского (str. Ceaikovski), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Buiucani. Stradă scurtă, cuprinsă între parcul *Dendrariu* (str. Eugen Coca) și str. Ioana Radu. Intersecții cu străzile Vissarion Bielinski, Barbu Lăutaru. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Piotr Ilici Ceaikovski (7.05.1840; Votkinsk, Rusia – 6.11.1893; Sankt Petersburg, Rusia) – compozitor rus, profesor la Conservatorul din Moscova. Este unul dintre cei mai importanți compozitori de muzică clasică din perioada romantică, a cărui muzică a câștigat un prestigiu internațional. Se caracterizează prin bogăție melodică și forță dramatică. A compus simfonii, concerte, opere, balet, piese pentru pian. Unele dintre acestea fac parte din repertoriul clasic al multor spectacole populare și teatre lirice: balet (*Lacul lebedelor*, *Spărgătorul de nuci*, *Frumoasa din pădurea adormită*), opere (*Evgheeni Oneghin*, *Mazepe*, *Dama de pică*). Începând cu 1880, numele lui

Ceikovski devine din ce în ce mai cunoscut atât în Rusia cât și în alte țări.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vissarion Bielinski).

MARIA CEBOTARI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: str. Buiucani, 1834-1912; str. Haruzin, 1912-1924; str. Cuza-Vodă, 1924-1940, 1941-1944; str. Haruzin, 1940-1941, 1944-1945; ул. Горького (str. Gorki), din anul 1945.

Localizare: sect. Buiucani și Râșcani, cuprinsă între străzile Alexie Mateevici și Alexandru cel Bun. Intersecții cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, străzile Mihail Kogălniceanu, Alexei Șciusev, București, 31 August 1989, Mitropolit Dosoftei, Columna. Lungimea – 1,3 km.

Scurt istoric. Este una dintre străzile centrului istoric al Chișinăului. Construcția ei a început în sec. al XIX-lea, conform planului urbanistic al Chișinăului din 1834. A fost una dintre cele mai tihnite străzi din oraș, de altfel, ca și în zilele noastre. Aici erau amplasate case de arhitectură elevată, având curți cu grădini și palisade bine îngrijite. Pe stradă se află monumente de arhitectură de însemnătate locală și națională, incluse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală*, cum ar fi case de raport, conacuri urbane și edificii ale unor importante instituții oficiale, centre de cultură și cu destinație publică.

Denumirea străzii evocă numele distinsei cântărețe de operă Maria Cebotari (10.02.1910; Chișinău – 9.06.1949; Viena), soprana lirico-dramatică. Studiază la școala normală de fete „Florica Niță” și la Capela Metropolitană din Chișinău, condusă de Mihail Berezovschi, după care urmează Conservatorul „Unirea” din Chișinău (1924-1929). În 1929 a plecat la Berlin, unde a luat lecții de canto. A debutat în 1931 în rolul lui Mimi din opera *Boema* de Giacomo Puccini la Opera din Dresda. Aici a rămas ca solistă până în 1943; în perioada 1935-1943 a dat reprezentații și pe

scena Operei de Stat din Berlin. Ulterior a fost angajată ca solistă permanentă a Operei de Stat din Viena, unde a rămas până la moartea sa. La numai 24 de ani, Mariei Cebotari i se conferă cel mai înalt titlu onorific existent în Germania și Austria de atunci – de Kammermänglerin. A jucat în opt filme, între care „Odessa în flăcări”, turnate în Germania, Austria sau România, alături de vedete ale cinematografului de atunci, inclusiv alături de soțul ei, Gustav Diessl.

Monumente, plăci comemorative

Spiru Haret (1851-1912) – matematician, savant, pedagog român (2016; bust, sculpt. Victor Macovei, Ruslan Tihonciuc; str. Maria Cebotari, 53, în fața Liceului Teoretic „Spiru Haret”)

Adrese utile

Centrul de analiză și investigații sociologice, politologice și psihologice „Civis” (nr. 61)
Centrul de educație estetică „Lăstărel” (nr. 5)
Grădinița-creșă nr. 16 (nr. 26)
Comendatura garnizoanei Chișinău (nr. 6)
Confederația Națională a Patronatului (nr. 16)
Departamentul Expertize, Evaluare și Certificare (nr. 8)
Liceul Teoretic „Spiru Haret” (nr. 53)
Palatul Republicii (nr. 16)
Serviciul municipal de stare civilă Chișinău (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 11, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

Rute de autobuz: nr. 3, 9, 26, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 5, 11 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

CERNĂUȚI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 121-я ул. Ботаника (str. 121 Botanica), până la 05.03.1958; ул. Черновицкая (str. Cernăuți), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, începe de la str. Sarmizegetusa, în apropierea străzilor Botanica Veche și Burebista. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea orașului Cernăuți. Acum un oraș din regiunea cu același nume din Ucraina (Bucovina de Nord), situat pe râul Prut. Cunoscut din 1407 ca centru urban în componența Țării Moldovei. Atestat documentar ca punct de vamă la intrarea în Moldova, în 1408. În Evul Mediu orașul era apărat de cetatea Țețin(a), azi în ruine. În 1775 a fost anexat la Imperiul Austriac, între 1918-1940 s-a aflat în componența României, după 1940, în baza pactului Ribbentrop-Molotov, este anexat la URSS. Populația orașului este de circa 300 mii locuitori.

Astăzi este un important centru economic, industrial și cultural. Cernăuți este oraș înfrățit cu Chișinăul din 14 oct. 2014.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă).

CERNICA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 5-й Одесский пер. (str. la Odessa-5).

Localizare: sect. Centru, este o strada scurtă, cuprinsă între străzile Odessa și Copăceni. Vecine – străzile Tisa, Socilor, Oituz, în apropierea bulevardelor Decebal și Iuri Gagarin. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele Mănăstirii Cernica, de lângă București, unde sunt înmormântați câțiva membri ai Sfatului Țării. Cernica este situată în or. Pantelimon, jud. Ilfov, în apropiere de limita cu com. Cernica. A fost ridicată în anul 1608 în timpul domniei lui Radu Șerban, ctitorită de marele vornic al lui Mihai Viteazul, Cernica Știrbei și de soția sa, Chiajna. Complexul monahal de la Cernica a reprezentat o adevărată școală de educație monastică. În cadrul mănăstirii s-au construit trei biserici și trei paraclise. Mănăstirea Cernica, în ansamblul ei, este inclusă în *Lista monumentelor istorice din România*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

CETATEA ALBĂ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 132-я ул. Ботаника (str. 132 Botanica), până la 08.09.1959; ул. Краснодонская (str. Krasnodon), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, o stradă lungă, fragmentată, cuprinsă între străzile Liuba Dumitriu și Pandurilor. Intersecții cu străzile Minsk, Dimineții. Lungimea – 850 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele unei localități istorice a Țării Moldovei. Amplasată la gura de vărsare a r. Nistru în Marea Neagră, într-un loc de importanță strategică evidentă, Cetatea Albă a fost atestată arheologic încă din atichitate. Colonie milesiană (Tyras) (sec. VI î. Hr.). Cucerită de tătari (1241). Pe la 1290, aici s-a format o colonie comercială geneveză (Maurocastron sau Moncastro). De la sfârșitul sec. XIV a fost stăpânită de domnii Moldovei. Cucerită de turci (1484) și numită de aceștia Akkerman. Orașul împreună cu cetatea a fost anexat la Rusia, odată cu Basarabia, prin Pacea de la București (1812). În 1918, când Basarabia se unește cu România, orașul trece în componența acesteia. În 1940, este ocupat de Uniunea Sovietică, fiind trecut în componența Ucrainei. În 1941, după intrarea României în cel de-al Doilea Război Mondial, orașul redevine românesc. În 1944 orașul trece din nou în componența Uniunii Sovietice. Astăzi, Cetatea Albă (în ucraineană Білгород-Дністровський) este o localitate din reg. Odessa, Ucraina.

Adrese utile

Centrul municipal de instruire pentru copii și adolescenți care necesită condiții speciale de educație (nr. 55)

Grădinița-creșă nr. 98 (nr. 152)m

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

CETATEA CHILIA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-я Краснодонская ул. (str. 2 Krasnodon).

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, de la str. Dante Alighieri până la str. Căușeni (cu întreruperi). Intersecții cu șos. Muncești, străzile Nicolae Titulescu, Cetatea Albă, Andrei Mureșanu, Hanul Morii, Busuiocești, Bacu, Danubius. Lungimea – 1,6 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele fostei cetăți Chilia. O veche cetate bizantină (sfârșitul sec. X), cu un rol comercial și strategic important în Evul Mediu. Sub stăpânirea genoveză (mijl. sec. XIV), sub autoritatea Țării Românești (înainte de 1372), a Moldovei, în timpul lui Alexandru cel Bun, și din nou a Țării Românești (1447), a fost cucerită de Ștefan cel Mare în 1465, însă distrusă de turci în 1484. Cetatea, ale cărei urme se văd și azi, avea un zid de incintă cu patru turnuri la colțuri, unele pătrate, altele rotunde, și era împrejmuită cu un șanț. În interior, se afla o mică fortăreață, care reprezenta, probabil, prima formă a cetății.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești); nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

CETINII, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: село Мунчешть (s. Muncești), până 05.03.1958; ул. Ясная (str. Iasnăia), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica. Stradă scurtă, cuprinsă între șos. Muncești și str. Pădurii. Lungimea – 94 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la numele dat speciilor de arbori și de tufe din clasa coniferelor.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

CEUCARI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991. Porțiunii de stradă, de la Calea Orheiului până la str. Socoleni și în continuare, i-a fost atribuită denumirea de str. Ceucari, prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 3/2 din 31.01.2002.

Denumiri anterioare: Чевкарский пер. (str-la Cevcari), din 30.01.1986.

Localizare: sect. Râșcani, la extremitatea de est a str. Doina, de la Calea Orheiului până la str. Socoleni și în continuare. Intersecții cu străzile Moldovița, Iazului, paralelă cu str-la Studenților. Lungimea – 1,9 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele unei zone istorice a Chișinăului – Ceucari, situată în partea de nord a capitalei, la sud-est învecinându-se cu cart. Poșta Veche, iar la est – cu sect. Râșcani. Denumirea „Ceucari” îl purta un sat mic, care până în 1944 intra în componența com. Grătiești din fosta plasă Budești, jud. Lăpușna. În graiurile limbii române există apelativul *ceucă*, având semnificația de „stâncuță”, „stancă”, care se considera că provine din dialectele bulgare sau sârbești cu aceeași semnificație. De la apelativul *ceucă* în onomastica românească s-a format numele de familie *Ceuca/Ceucă* și numele de familie bulgărești *Ceavkorov* și *Ceavkarski*. Toponimicul „Ceucari” provine de la numele de familie al unui mic proprietar de pământ din Moldova.

Adrese utile

Liceul Teoretic „George Călinescu” (nr. 7)
Grădinița nr. 196 „Făguraș” (nr. 4)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27.

VASILE CHELTUIALĂ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Барнаульская (str. Barnaul), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, cart. Valea Dicescu, cuprinsă între străzile Avocat Eugenia Crușevan și Dâmbului. Intersecții cu străzile Nucarilor, Teodor Aman, George Meniuc, Lacului, paralelă cu străzile Drumul Viilor și Cireșilor. Lungimea – 900 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele savantului Vasile Cheltoi (18.09.1867; Chișinău – 6.02.1942; Leningrad, azi Sankt Petersburg), pedagog și savant, specialist în domeniul literaturii. A studiat la Liceul de băieți nr. 1 din Chișinău, după care este admis la Institutul Istorico-Filologic din Sankt Petersburg, absolvind-l cu calificarea istorie și geografie. A predat latina și greaca veche, apoi rusa la Liceul din Oloneț nordul Rusiei, mai târziu a fost profesor de limba și literatura rusă în diferite instituții de învățământ mediu din Petrozavodsk. Activează în calitate de profesor în câteva școli reale din Petersburg. Publică o serie de articole critice, semnate V. Afanasiev, C. Rumânski, C.R. Editează cărțile *Curs de istorie a literaturii ruse* și *Curs scurt de istorie a literaturii ruse*. A fost profesor la Institutul Pedagogic „N. Nekrasov”, apoi la Universitatea din Leningrad, șef al Catedrei de folclor și literatura rusă veche. A murit în timpul blocadei Leningradului, lăsând numeroase studii nepublicate.

Adrese utile

Gimnaziul nr. 53 (nr. 42)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Ale-xie Mateevici și str. Vasile Alecsandri).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Alexie Mateevici și str. Vasile Alecsandri).

CHIȘCANI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992

Denumiri anterioare: 1-й Полтавский пер. (str-la Poltava-1).

Localizare: sect. Centru, în apropierea intersecției străzilor Alexandru Bernardazzi, Ismail și Lev Tolstoi, orientată spre str. Mălina Mică. Intersecție cu str. Ion Inculeț, paralelă cu str. Coșnița. Lungimea – 260 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele unei localități de pe malul Nistrului – Chițcani, sat în valea Nistrului, pe râul Botna, la 20 km de Căușenii Noi. Atestat documentar în 1429. Este remarcabilă prin prezența aici a Mănăstirii Noul Neamț, ctitorită de ieromonahul Andronic Popovici în 1864, cu călugări veniți de la mănăstirea Neamț, pe vremea secularizării averii mănăstirești. Locașul dispune astăzi de cinci biserici (principala cu hramul Sf. Înălțări), o bibliotecă cu cărți și manuscrise din sec. XV-XIX, o tipografie, un Seminar Teologic. Clopotnița (înălțimea – 55,6 m) reprezintă un important monument de arhitectură religioasă.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13 (de la str. Pan Halippa).

Rute de autobuz: nr. 9, 11 (de la str. Pan Halippa).

MIHAIL CIACHIR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й Миргородский пер. (str-la Mirgorod-1).

Localizare: sect. Centru. Se află în apropierea străzilor Mircea Eliade, Ion Inculeț, Pan Halippa. Lungimea – 140 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele preotului-cărturar de origine găgăuză Mihail Ciachir (9.05.1861; Ceadâr-Lunga – 8.09.1938; Chișinău). Absolvent al Seminarului Teologic din Chișinău, a fost timp de mai mulți ani profesor la școala duhovnicească din Chișinău, luând parte și în conducerea diferitor așezăminte din eparhia Chișinăului. Cunosător bun al limbii române și al celei găgăuze, traducător și alcătuitor al diferitor cărți în aceste limbi. A tradus în limba română *Începuturile învățaturii creștinești* de mitropolitul Filaret, în limba găgăuză – rugăciuni,

acatiste, Evanghelia după Matei. A publicat în aceeași limbă fragmente din *Vechiul Testament*, precum și o scurtă istorie bisericească.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13 (de la str. Pan Halippa).

Rute de autobuz: nr. 9, 11 (de la str. Pan Halippa).

VALERI CIKALOV, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. 4-я, Галата (str. 4, Galata)

Localizare: sect. Botanica. De la bd. Dacia până la str. Plopilor. Lungimea – 41 m.

Scurt istoric. A fost numită în memoria aviatorului rus Valeri Pavlovici Cikalov (20.01.(2.02) 1904; s. Vasiliovo, Tatarstan – 15.12.1938; Moscova), pilotul care a executat două raiduri celebre: Moscova – Nikolaevsk peste râul Amur și peste Oceanul Înghețat (1936) și Moscova – Vancouver (Canada) peste Polul Nord (1937).

Transport

Rute de autobuz: nr. 33, 44, 65 (de la bd. Dacia).

CIMBRULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 4-й пер. Труда (str.-la Muncii-4).

Localizare: sect. Centru, de la str. Teodor Malai până la str. ????. Lungimea – 220 m.

Originea denumirii. *Cimbru* – plantă erbacee cu flori liliachii sau albe punctate cu roșu, cu frunze înguste și ascuțite, aromate, folosite drept condiment.

Transport

Rute de toleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

ȘTEFAN CIOBANU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Бестужева (str. Bestujev), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, în cart. Muncești. Situată între străzile Albița și Paul Gore (fragmentată). Intersecție cu str. Iurie Babei. Lungimea – 530 m.

Scurt istoric. Strada a fost numită în memoria lui Ștefan Ciobanu (11.11.1883; Talmaza, jud. Tighina – 28.02.1950; București), istoric literar, publicist, profesor universitar, om de stat, membru titular al Academiei Române. Face studiile la Liceul nr. 1 de băieți din Chișinău, pe care l-a absolvit în 1905, în același timp cu Școala Normală; Facultatea de Litere, secția slavistică a Universității din Kiev (1907-1911); specializări la Sankt Petersburg și Moscova. Vicepreședinte al Academiei Române; profesor la Facultatea de Teologie din Chișinău și la Universitatea din București; ministru al cultelor și artelor în guvernul lui Tătărescu. Debutază în 1912, în reviste rusești, cu studiile *Mitul lui Arachne în legenda Maicii Domnului*, *Legende românești despre Maica Domnului* etc., culminând cu volumul *Dosoftei, mitropolitul Moldovei și activitatea lui literară* (Kiev, 1915). Cercetează în arhivele din Kiev, Moscova și Sankt Petersburg, în vederea elaborării unor studii despre relațiile culturale moldo-ruse în perioada medievală: *Dimitrie Cantemir în Rusia* (1925), *Basarabia* (1926) ș.a. A colaborat la *Cuvânt moldovenesc*, *Renașterea Moldovei*, *Anuarul Comisiei monumentelor istorice* ș.a. A fost unul din primii cercetători români care a fixat obârșia, tradiția și trecutul profund românească al Basarabiei și Chișinăului, publicând monografia sa *Chișinăul în anul 1925*. Este autorul unor lucrări de sinteză despre originile culturii și limbii române: *Începuturile scrisului în limba românească* (1941), *Introducere în istoria literaturii române* (1944), *Istoria literaturii române vechi* (1947).

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești); nr. 23 (de la str. Grădina Botanică).

TAMARA CIOBANU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Глазунова (str. Glazunov), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Buiucani, între străzile Eugen Coca și Primăverii. Intersecție cu str. Ștefan Neaga. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada a fost redenumită în memoria interpretei Tamara Ciobanu (Ceban) (22.11.1914; Berezlogi, jud. Orhei – 23.10.1990; Chișinău), una din cele mai cunoscute cântărețe de operă și muzică populară ale Moldovei din a doua jumătate a sec. al XX-lea. Își face studiile la Liceul de fete „Principesa Natalia Dadiani” de la Chișinău, după care își continuă studiile la Școala de Medicină. A absolvit Conservatorul la Chișinău. Și-a început cariera ca soprană de operă (*Cio Cio San, Evgheni Oneghin*). Solistă a Orchestrei de muzică populară „Fluieraș”. A realizat numeroase turnee artistice internaționale. Activitatea pedagogică și-o începe în anul 1973 în calitate de profesoară de canto la Institutul de Arte „G. Musicescu” (azi Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău), în anul 1976 devine conferențiar universitar. Tamara Ciobanu a educat multe generații de cântăreți talentați. S-a afirmat ca ilustră interpretă de cântece populare moldovenești. Vocea ei a devenit expresia meleagului moldav. Membră a Uniunii Muzicienilor din Republica Moldova. Artistă a Popoului din URSS.

Transport

Rute de toleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vissarion Bielinski).

CIOCANA, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-я ул. Новые Чеканы (str. 1 Ciocana Nouă), până la 10.06.1981; ул. Чеканская (str. Ciocana), din 11.06.1981.

Localizare: Sect. Ciocana, de la str. Meșterul Manole până la str. Budăi. Intersecții cu străzile Bulboaca, Butuceni, Maria Dragan.

Scurt istoric. Strada poartă numele sectorului Ciocana. Denumirea sectorului vine de la numele fostului sat Ciocana Nouă, inclus în hotarele Chișinăului în 1959. Până atunci localitatea era subordonată Primăriei din satul Visterniceni și era cunoscută ca un cătun pe moșia Ciocanei încă din 1910. Toponimul moșiei Ciocana, iar mai târziu și al s. Ciocana, se trage de la numele moșierului moldovean Ciocan sau Ciocanu, care se presupune că ar fi trăit la hotarul sec. XVI-XVII. Sect. Ciocana a fost întemeiat ca unitate administrativ-teritorială la 15 aug. 1985. Astăzi, sectorul Ciocana are o suprafața de 148 km², cuprinde o parte din teritoriul urban al municipiului (27,8 km²) și șase unități administrativ-teritoriale autonome: or. Vadul lui Vodă, com. Budești (s. Văduleni), Bubuieci (s. Humulești și Bâc), Cruzești (s. Cioroborta), Tohatin (s. Buneț, Cheltuitor) și Colonița, având o populație de aproximativ 152 mii de locuitori.

Transport

Rute de toleibuz: nr. 13, 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Meșterul Manole).

CIOCÂRLIEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Popoului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Алтайская (str. Altai).

Localizare: sect. Centru, cuprinsă între străzile Lech Kaczynski și Pietrarilor, însoțită de 2 stratele amplasate între parcul Valea Morilor și Valea Dicescu.

Originea denumirii. *Ciocârlie* – pasăre cântătoare mică, cu penele pestrice, care zboară vertical la mari înălțimi.

Transport

Rute de toleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

CIOCÂRLIEI-1, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Алтайский пер. (str-la Altai).

Localizare: sect. Centru, între străzile Ciocârliei și Trifan Baltă.

Originea denumirii. Vezi: *Ciocârliei, strada*.

Transport

Rute de toleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

CIOCÂRLIEI-2, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Алтайский пер. (str-la Altai-2).

Localizare: sect. Centru, de la str-la Ciocârliei-1.

Originea denumirii. Vezi: *Ciocârliei, strada*.

Transport

Rute de toleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

IGOR CIORBĂ, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 5.05.1994.

Denumiri anterioare: 2-й пер. Бестужева (str-la Bestujev-2).

Localizare: sect. Botanica, între străzile Ștefan Ciobanu și Decembriștilor, paralelă cu străzile Iurie Babei și Albița. Intersecție cu str. Simion Murafa. Lungimea – 120 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Igor Ciorbă, născut la Chișinău, caporal în Brigada de Poliție cu Destinație Specială „Fulger”, căzut în timpul conflictului armat din Transnistria în anul 1992.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești); nr. 23 (de la str. Grădina Botanică).

TOMA CIORBĂ, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Госпитальная (str. Spitalului), 1834-1924, 1944-1965; str. Dimitrie Cantemir, 1924-1939; str. Ion Cristea, 1939-1944; ул. Тома Чорбы (str. Toma Ciorbă), din 1965.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. 31 August 1989 până la str. Columna, paralelă cu străzile Alexandru Lăpușeanu și Mitropolit Petru Movilă. Intersecție cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și str. Mitropolit Dosoftei. Lungimea – 650 m.

Scurt istoric. Prima denumire a străzii a fost Gospitalnaia, deoarece pe această stradă era orientată o latură a Spitalului urban al Zemstvei basarabene. Urbonimul actual îl evocă pe cunoscutul medic Toma Ciorbă (15.01.1864; Chișinău – 30.12.1936; Chișinău). A fost medic sanitar al or. Chișinău, ordinator la Secția psihiatrie a Spitalului gubernial de zemstvă (1893-1903), – astăzi Spitalul Clinic Republican, medic-șef al detașamentului medico-sanitar al societății „Crucea Roșie” din Basarabia (1904-1906). În 1896 a înființat Spitalul de Boli Infecțioase (astăzi Spitalul de boli infecțioase „Toma Ciorbă” – prima instituție medicală specializată din Moldova), unde a lucrat ca medic-șef până în 1932. A contribuit la pregătirea felcerilor, moașelor și asistentelor de caritate prin intermediul cursurilor de anatomie, patologie și boli contagioase. Din inițiativa lui a fost introdusă vaccinarea obligatorie a populației împotriva variolei. Toma Ciorbă a fost și inițiatorul pregătirii în Basarabia a primei societăți a surorilor de caritate a „Crucii Roșii”. Este autorul unor lucrări despre starea sanitară a Chișinăului, despre activitatea Spitalului de Boli Infecțioase și a Secției de psihiatrie a Spitalului zemstvei. A susținut editarea *Buletinului sindicatului medicilor din orașul Chișinău* (1925-1930).

Adrese utile

Ambasada Suediei, Sectia pentru cooperare cu Republica Moldova (nr. 12)
„Aroma SA” (nr. 38)

Clinica Universitară Stomatologică a USMF „Nicolae Testemițanu” (nr. 42)
 IMSP Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă (nr. 1)
 Liceul Teoretic „Antioh Cantemir” (nr. 5)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 3, 9, 17, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

CIORICEȘTI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Первомайская (str. Întâi Mai).

Localizare: sect. Botanica, între străzile Plaiului și Daniel Ciugureanu; paralelă cu străzile Pandurilor și Pantelimon Erhan.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 18 (de la șos. Muncești).

CIRCULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Крутая (str. Abruptă).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Visterniceni. Este o stradă care începe de la fațada laterală a Circului și este cuprinsă între str. Carierei și bd. Grigore Vieru. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada este situată în zona orașului vechi și în perioada sovietică a fost numită Krutaia. A apărut odată cu construcția propriu-zisă a sectorului Râșcani. La sfârșitul anului 1950, odată cu schimbarea axei centrale a orașului, podul care unește sectoarele Centru și Râșcani a fost strămutat peste strada Krutaia. Se presupune că strada a fost construită pe locul cimitirului bisericii „Sf. Împărați Constantin și Elena” a vechiului sat Visterniceni. Un cimitir preferat de nobilimea basarabeană, acolo fiind înmormântate marile familii ale Basarabiei: Donici, Russo, ctitorii Kohanovski etc. În 1961 pe această stradă a început să circule una dintre primele rute de troleibuz din Chișinău (ruta nr. 4). Din 1991 a fost numită strada Circului, datorită amplasării în regiunea Circului din Chișinău, construit în 1981, care din 2004 funcționează episodic.

Adrese utile

Biserica „Sf. Împărați Constantin și Elena” (nr. 16)

Adrese utile

Biserica „Sf. Împărați Constantin și Elena” (nr. 16)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale); nr. 21, 23, 29 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale).

CIRCULUI-1, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Крутой пер. (str-la Abruptă-1).

Localizare: sect. Râșcani. Intersecții cu str. Pietrăriei și str-la Circului-3.

Scurt istoric. Vezi: *Circului, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale).

CIRCULUI-2, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Крутой пер. (str-la Abruptă -2).

Localizare: sect. Râșcani. Se află între str-la Pietrăriei și str. Circului.

Scurt istoric. Vezi: *Circului, strada.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale).

CIRCULUI-3, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й Крутой пер. (str-la Abruptă -3).

Localizare: sect. Râșcani. Se află între str-la Pie-trăriei și str. Circului.

Scurt istoric. Vezi: *Circului, strada.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale).

CIREȘILOR, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Томская (str. Tomsk), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru. Constă din două fragmente, unul din ele începe de la str. Timiș și continuă până la Drumul Viilor, celălalt – între străzile Timiș și Vasile Cheltuială. Lungimea – 1,05 km.

Originea denumirii. *Cireș* – pom fructifer cu frunze ovale alungite, cu flori dalbe, cultivat pentru fructele sale. R. Moldova este o țara unde sunt cultivate cele mai multe soiuri de cireși.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 10, 24 (de la str. Alexie Mateevici și str. Vasile Alecsandri).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Alexie Mateevici și str. Vasile Alecsandri).

CIȘMELE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й пер. Красного Знамени (str-la Drapelul Roșu-2).

Localizare: sect. Centru, în zona str. Ialoveni. Începe de la str. Văleni. Intersecție cu str. Garoafelor, paralelă cu străzile Vâlcele și Ialoveni. Lungimea – 400 m.

Originea denumirii. *Cișmea* – izvor amenajat pentru a bea apă; instalație (exterioară) prevăzută cu o pompă sau cu un robinet, prin care este adusă pe conductă apa necesară gospodăriei.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

CIUFLEA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Свечная (str. Svecinaia), 1924; str. Alexandru Sturdza, 1924-1940; ул. Свечная, din 1940; ул. Ткаченко (str. Tkacenko), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Centru și Râșcani. De la piața Ovidiu până la bd. Dimitrie Cantemir. Este întrepruptă de clădirea fostului Hotel „Național”. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada a fost denumită *Ciuflea* întru comemorarea fraților Ciufli, ctitori ai Bisericii „Sfântul Mare Mucenic Teodor Tiron”, construită în anul 1858, în mahalaua Mălina Mică, pe piața numită de chișinăuieni „Piața Ciufli”.

Cei doi frați, Teodor (1796; Nepelova, Egipt – 1854; Basarabia) și Anastasie Ciufli (1801; Nepelova, Egipt – 1870; Basarabia) se consideră că ar fi de origine aromână. Stabilindu-se la Chișinău, ei au cumpărat moșii și au făcut averi, au ridicat case în fața pieței Târgului Nou (azi str. Mitropolit Varlaam, colț cu str. Tighina). La 1855 Anastasie Ciufli solicită autorităților permisiunea de a construi din contul

moștenirii lasată familiei o biserică la rugămintea înainte de moarte a fratelui mai mare Teodor. În apr. 1859 rămășițele funerare ale lui Teodor Ciufli sunt aduse în biserică și reînhumate în partea de sud a naosului. Mai apoi, după moarte, la 18 sept. 1870, aici este îngropat și Anastasie Ciufli. Astăzi se mai păstrează inscripția de pe peretele Bisericii: „Aici se odihnesc frații Ciufli: Teodor (1796-1854) și Anastasie (1801-1870), născuți în târgușorul Nepelova din Egipt.” Alături de mormânt este pusă și icoana Sfinților Teodor și Anastasie. Anastasie Ciuflea a lăsat toată moștenirea sa pentru instruirea copiilor orfani, pentru țărani de pe moșia sa, ca să-și achite birurile, pentru tratarea bolnavilor săraci, înzestrarea mireselor nevoiașe și pentru întemeierea școlilor.

Monumente, plăci comemorative

Anastasie Ciuflea (1801-1870) – ctitor al Catedralei „Sf. Marele Mucenic Teodor Tiron” (2011; placă comemorativă; str. Ciuflea, 11)

Piața Națiunilor Unite – (placă comemorativă, arh. A. Țurcan; str. Ciuflea colț cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 3)

Adrese utile

Blocul principal al International Organization for Migration Mission in Moldova (nr. 36/1)

Blocul principal al Academiei de Științe a Moldovei (colț cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt)

Catedrala Episcopală „Sf. Mare Mucenic Teodor Tiron” / Ciuflea (nr. 12)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 22, 30.

Rute de autobuz: nr. 5, 17, 46, 65 (pe str. Ciuflea); nr. 23 (de la str. București).

DANIEL CIUGUREANU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й Первомайский пер. (str-la Întâi Mai-1).

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, de la str. Plaiului, paralelă cu străzile Cioricești și Panteimon Erhan.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Daniel Ciugureanu (09.12.1885; Șirăuți, Hotin, Basarabia – 05.05.1950; Sighet), om politic și medic. A absolvit Medicina la Chișinău și a profesat la Chișinău, Hâncești, București (Spitalul Cantacuzino). A fost membru fondator al Partidului Național Moldovenesc, susținător al Unirii Basarabiei cu România. În 1918 a fost prim-ministru al Republicii Democratice Moldovenești. După unirea Basarabiei cu România a fost ministru pentru Basarabia în patru guverne. Ca medic a activat la spitalul de boli contagioase din Vorniceni, jud. Lăpușna, Spitalul „Regina Maria” din Chișinău, Spitalul „Ioan Cantacuzino” din București. Arestat în 1950 la București, a murit în detenție în același an.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 18 (de la șos. Muncești).

ANDREI CIURUNGA, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 22/57 din 04.05.2005.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Operațiunea Iași-Chișinău până la str. Pavel Barbălat.

Scurt istoric. Stradă denumită în memoria lui Andrei Ciurunga (20.10.1920; Cahul – 07.08.2004; București), poet. Face parte dintr-o familie de coloniști germani din sudul Basarabiei, numele la naștere fiind Robert Eisenbraun, a semnat și Robert Cahuleanu. S-a refugiat în România cu familia după 1944. A stat mai mulți ani în închisoare (1950-1954; 1958-1964), ca deținut politic. Cele mai importante lucrări: *Lacrimi pentru Basarabia*, *Poeme cu umbra de gratii*, *Memorii optimiste – evocări și versuri din închisori* etc.

Transport

Rute de autobuz: 2, 47, 48 (de la Calea Orheiului).

CLOPOTNIȚEI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Громовой (str. Gromov), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, între străzile Frumușica și Elena Alistar; paralelă cu străzile Cetatea Albă și Sfânta Treime. Lungimea – 140 m.

Originea denumirii. *Clopotniță* – turn de biserică sau construcție în formă de turn (situată lângă biserică), în care sunt instalate clopotele.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

CLOȘCA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Агрономический пер. (str-la Agronomică-2).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Petru Ungureanu până la str. Ioan Vodă Viteazul, paralelă cu străzile Vintilă Horia, Gheorghe Crișan, Grenoble.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Cloșca (1747-1785), pe numele adevărat Ion Oargă, țaran iobag din Cărpiniș, jud. Alba, unul dintre conducătorii răscoalei țaranilor români din Transilvania (1784-1785), alături de Horea și Crișan. În noiembrie 1784, a prezentat în localitatea Tibru, jud. Alba, doleanțele țaranilor răsculați și revendicările lor. Prins prin trădare (dec. 1784), a fost întemnițat la Alba Iulia, apoi executat prin frângerea cu roata (febr. 1785).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble).

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Grenoble).

HENRI COANDĂ, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 4-я Скулянская ул. (str. 4 Sculeni), până la 05.03.1958; ул. Моторная (str. Motorului), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, cart. Sculeni, de la Piața Dimitrie Cantemir. Intersecții cu străzile Ion Creangă, Columna, Mitropolit Dosoftei, Bucuriei, Caișilor, Zăvoifului. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele savantului român Henri Coandă (07.06.1886; București – 25.11.1972; București), inginer, fizician, pionier al aviației române și mondiale, inventator al primului avion cu reacție și descoperitor al efectului care îi poartă numele. La 14 decembrie 1910, Coanda a efectuat un zbor cu primul avion cu reacție din lume. A construit mai multe tipuri de avioane cunoscute sub denumirea *Bristol-Coandă*. În 1934 a descoperit efectul denumit astăzi în toată lumea *efectul Coandă*, cu importante aplicații practice în diferite domenii. Membru al Societății Regale de Aeronautică din Londra, membru al Academiei Române (1970). La împlinirea a 35 de ani de activitate aeronautică civilă în 2004, aeroportul Internațional București se înobilează cu numele acestui ilustru pionier al aviației, Henri Coandă.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27.

EUGEN COCA, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Е. Кока (str. E. Coca).

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Vasile Lupu până la str. Milano. Intersecții cu străzile Maria Tănase, Maria Lătărețu, Piotr Ceaikovski, Ioana Radu, Tamara Ciobanu, George Enescu, Primăverii, Ion Neculce. Lungimea – 1,8 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele compozitorului, vioristului și dirijorului Eugen Coca (15.04.1893; Cureșnița, Soroca – 09.01.1954; Chișinău). A absolvit Școala de Muzică din Chișinău. La vârsta de 12 ani era membru al orchestrei populare a renumitului muzician A. Poleacov, paralel ia lecții de vioară. Până în 1915 este angajat în orchestrele

din Eupatoria, Kostroma, Moscova și Rostov. Tot de atunci datează și primele sale lucrări muzicale: poemul simfonic *Noaptea în Crimeea* și valsul *Dragostea de viață*. Violonist în Orchestra simfonică „G. Enescu” de la Iași. Urmează Facultatea de Compoziție și vioară la Conservatorul de la Chișinău. În anii 1934-1940 este violonist în Orchestra Radio București și predă disciplinele: armonie, teorie și compoziție la Școala de Muzică din or. Cetatea Albă. Membru al Uniunii Compozitorilor din Moldova (1940), dirijor al Orchestrei Simfonice a Filarmonicii de la Chișinău și al Orchestrei Radio Chișinău în anul 1944. Artist Emerit din Republica Moldova (1946).

A compus o serie de lucrări muzicale: simfonice, instrumentale, de cameră, cântece. A prelucrat melodii populare și a scris muzică pentru filme.

Adrese utile

Institutul Național de Standardizare și Metrologie (nr. 28)

Parcul *Alunelul*

Parcul *Dendrariu*

Școala Sportivă Republicană specializată de tenis (nr. 59)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vasile Lupu); 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 122 (de la str. Ion Creangă).

COCIERI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Полтавская (str. Poltava).

Localizare: sect. Centru, de la str. Ion Inculeț până la str. Fierarilor, în apropierea bd. Dacia. Intersecții cu străzile Mreșeni, Coșnița, Suruceni, Sărăteni, Negureni, Gârliței. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea satului Cocieri din r-nul Dubăsari. Prima mențiune a localității datează din 1772. Este situat pe malul râului Nistru, la 52 km distanță de Chișinău. În timpul războiului din 1992, locuitorii satului au luptat

împotriva armatei ruse și a regimului separatist de la Tiraspol. Pe aici trecea linia de confruntare a apărării integrității Republicii Moldova, în care au căzut apărătorii și locuitorii localității.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de pe viaduct).

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Ion Inculeț); nr. 5, 23, 65 (de pe viaduct).

GHEORGHE CODREANU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Доватора (str. Dovatator), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, începe de la str. Vasile Lupu. Intersecții cu străzile Bisericii, Humulești, Roșiori, Grâului, Ghiocelor, Pârâului, Cornului, Toamnei, cu Drumul Taberei, și stradelele Bisericii, Dragomirna. Lungimea – 2,2 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele cărturarului și pedagogului Gheorghe Codreanu (23.04.1856, Chișinău – 1911; Chișinău). A studiat la Școala Normală din Bairamcea, a fost învățător în jud. Chișinău, iar ultimii ani de viața a activat într-o școală din Buiucani. Debutează în literatura didactică cu un *Abecedar rusesc pentru moldoveni*. Tipărește *Dicționar scurt pentru convorbiri ruso-moldovenești*, scrie și editează un nou *Abecedar*, *Proverbe moldovenești* etc.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

CODRUL COSMINULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 5-й Вадул-луй-Водский пер. (str-la Vadul lui Vodă-5).

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Vadul lui Vodă până la str. Petrodava; paralelă cu străzile Vaslui, Mereni. Intersecție cu str. Budești. Lungimea – 550 m.

Originea denumirii. Codrul Cosminului este o regiune forestieră situată între comunele Valea Cosminului și Voloca, raionul Adâncata (Hliboca) la sud de regiunea Cernăuți, Ucraina. Denumirea străzii evocă o pagină din istoria Moldovei. Pe 26 octombrie 1497, în bătălia de la Codrii Cosminului, oastea moldovenească a lui Ștefan cel Mare a învins armata poloneză condusă de regele Ioan Albert.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Budești).

SERGIU COIPAN, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 39/9 din 24.01.2006.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, în apropierea str. Petricani. Intersecții cu străzile Simion Timoșenko și Fiodor Tolbuhin. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Stradă numită în memoria locotenent-colonelului Sergiu Coipan (6.06.1971; Selemet, Cimișlia – 29.03.2005; Chișinău). După absolvirea Școlii superioare militare de aviație din Harkov, se întorce în Moldova și se angajează, la Comisariatul militar Centru din Chișinău. În 1995, în cadrul unei rețineri a unor criminali deosebit de periculoși, Sergiu Coipan a fost rănit grav. Pentru bărbăția deosebită demonstrată în reținere a fost decorat cu ordinul „Ștefan cel Mare”. Din 2000 Sergiu Coipan a lucrat în cadrul Comisariatului General al municipiului Chișinău, șef de birou, în cadrul poliției criminale. În martie 2005, în timpul reținerii a doi criminali periculoși, Sergiu Coipan a fost rănit mortal.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

COJOCARILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Матеевича (str. Mateevici).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Alexandru cel Bun, până la str. Alexandru Hâjdău. Intersecții cu străzile Armenească, Octavian Goga, Titu Maiorescu. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Strada este situată în centrul istoric al Chișinăului, în regiunea Pieței Centrale (târgul de altădată). A primit denumirea uneia dintre meseriile pe larg răspândite pe acele vremuri, cea de *cojocar* – bărbat care prelucrează piei sau vinde cojoace, căciuli etc.

Adrese utile

Societatea invalizilor din Republica Moldova (nr. 9)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 17, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri); nr. 11, 18, 33, 44, 49, 65 (de la str. Avram Iancu).

COLINA A. PUȘKIN, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Инзовская (str. Inzov); Инзовский пер. (str-la Inzov), 1812-1918; str. Principele Mihai, din 1931; str. Poetul Pușkin, din 1939; Инзовский пер., 1944-1951; Пушкина Горка (Colina Pușkin), din 27.03.1951.

Localizare: sect. Râșcani, în zona orașului istoric. Este cuprinsă între străzile Anton Pann și Moara Roșie cu câteva ramificații, intersectată de str-la Zamfir Arbore, str. Ion Pruncul. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada face parte din *țesutul* vechi al orașului. Formează o *terasă* care se înalță asupra zonei istorice. În proximitatea sa se află și Moara Roșie – clădirea fostei mori de aburi care a fost construită la sfârșitul sec. al XIX-lea. În perioada sovietică aici au fost instalate antene de bruiaj, pentru a împiedica ascultarea posturilor de radio din Occident. Strada și peisajul din jurul său trec prin transformări radicale și actualmente și-au pierdut din însemnătatea istorică. Datorită unor clădiri noi cu mai multe nivele

construite la începutul anilor 2000, Colina și-a pierdut rolul de belvedere și zonă verde de recreere. Amplasarea unei parcări alăturate a redus deja suprafața scuarului. Scurul duce lipsă de amenajare adecvată, infrastructură modernă, lipsește iluminatul public. Este o zonă deconectată de la rețeaua transportului public însă accesibilă pentru pietoni.

Colina poartă numele lui Aleksandr Pușkin (6.06.1799; Moscova, Rusia – 10.02.1837; Sankt Petersburg, Rusia), poet, prozator și dramaturg clasic rus din perioada romantică, considerat a fi cel mai mare poet rus. Poetul devine incomod din cauza popularității și scrierilor lui antidespotice – manuscrisul *Odă libertății*. Ca urmare, în același an (1820), pentru a evita deportarea în Siberia, este trimis la Chișinău, unde va rămâne până în 1823. Aici a scris poeme și a început celebrul său roman *Evgheni Oneghin*. În perimetrul Colinei Aleksandr Pușkin se află Casa-Muzeu „A.S. Pușkin”.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

COLONIȚA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Мелешина (str. Meleşin).

Localizare: sect. Ciocana. Începe în vecinătatea intersecției străzilor Industrială cu Transnistria și este orientată spre marginea orașului. Intersecții cu str. Arionești și str.-la Colonița, paralelă cu str. Vadul lui Vodă. Lungimea – 1,4 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Colonița din suburbia Chișinăului. I s-a mai spus Grecea de Jos și Ciocana Veche. Localitatea e situată la 7 km est de Chișinău, la poalele unui deal.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă).

COLONIȚA, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: пер. Мелешина (str.-la Meleşin).

Localizare: sect. Ciocana, perpendiculară cu strada omonimă. Lungimea – 190 m.

Scurt istoric. Vezi: *Colonița, strada*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă).

CRISTOFOR COLUMB, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 3-я ул. Галата (str.-la Galata-3).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Plopiilor până la str. Astronauților. Intersecție cu str. Aviatorilor. Lungimea – 120 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele celebrului navigator genovez Cristofor Columb (oct. 1451 – 20 mai 1506). Stabilizat în 1476 în Portugalia, unde încearcă să obțină sprijin pentru o expediție spre China și Japonia prin mările și oceanele din Vest. În 1485 trece în serviciul regelui Spaniei, pentru care întreprinde patru călătorii (1492-1504), descoperind majoritatea insulelor mari din America Centrală insulară (Bahamas, Cuba, Haiti ș.a.). A ajuns până la coastele Americii Centrale istmice și ale Americii de Sud, la Vest de gurile fluviului Orinoco. Data descoperirii Americii este considerată ziua de 12 oct. 1492, când Columb a ajuns în insula Warling (San Salvador) din arhipelagul Bahamas.

Transport

Rute de autobuz: nr. 33, 44, 65 (de la bd. Dacia).

COLUMNNA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Николаевская (str. Nikolaev); ул. Каушанская (str. Căușeni), 1812-1918; str. Ștefan cel Mare, 1924-1940, 1941-1944; ул. Фрунзе (str. Frunze), 1940-1941, 1944-1992.

Mențiune: din 21.09.1995, unei porțiuni din str. Columna (de la str. Ismail până la Hotelul Cosmos) i s-a atribuit denumirea str. Nicolae Starostenco (Vezi: *Nicolae Starostenco, strada*).

Localizare: sect. Centru și Râșcani. Cuprinsă între străzile Ismail și Ion Creangă. Paralelă cu străzile Alexandru cel Bun, Mitropolit Varlaam și Mitropolit Dosoftei. Intersecții cu străzile Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, Aleksandr Pușkin, Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, Armenească, Bulgară, Tighina, Mihai Viteazul, Toma Ciorbă, Mitropolit Petru Movilă, Serghei Lazo, Maria Cebotari, Tricolorului, Eugen Doga, Vlaicu Pârcălab. Lungimea – 3,6 km.

Scurt istoric. Este strada cu care a început construcția planificată a „noului oraș” în primele decenii ale sec. al XIX-lea, delimitând două sisteme urbane diferite – orașul vechi, format spontan, și orașul sistematizat – azi fiind delimitatoare a două sectoare urbane – Centru și Râșcani. Cândva pe această stradă se aflau cele mai multe hoteluri, prăvălii, cârciumi. Era și cea mai aglomerată. Pe această stradă se aflau casele boierilor Vartolomeu, Zamfir Ralli, conacul urban al lui Teodor Krupenski, edificii cu două și cu trei niveluri: casa guvernatorului regiunii, casele funcționarilor publici, clădiri ale unor instituții administrative, școli. Strada, în partea sa centrală, între str. Aleksandr Pușkin și Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, este deschisă spre Scuarul Catedralei, unde, pe sectoare aparte, în dreapta, se aflau casele guvernatorului, iar spre stânga – casele de prezență ale funcționarilor. Pe această stradă, la începutul sec. XX, a fost deschisă o linie de tramvai și s-a format un depou de tramvaie. Strada a fost reconstruită parțial la intersecția cu str. Alexandr Pușkin. Prin anii 1960-1970 au apărut și primele blocuri de locuit moderne, cu câte cinci-opt etaje. A fost creat și un centru industrial în capătul ei de nord-vest, aici fiind amplasate Uzina de tractoare, Fabrica de panificație nr. 1, Fabrica de bomboane „Bucuria” ș.a. Actuala denumire a stră-

zii reprezintă un toponim comemorativ, amintindu-ne de renumita *Columnă a lui Traian*, un monument istoric în centrul Romei, înălțat în anul 113 în cinstea victoriei oștirilor romane asupra dacilor. Pe str. Columna se află monumente de arhitectură de însemnătate locală din sec. XIX și XX: conacul urban al familiei Catargi, complexul de clădiri al spitalului evreiesc, case cu apartamente de raport, case de raport cu spațiu comercial, vile urbane, case particulare, clădiri cu funcții social-publice.

Monumente, plăci comemorative

Aleksandr Pușkin (1799-1837) – poet rus (2011; bust; str. Columna, 92)

Lesia Ukrainka (1871-1917) – poetă ucraineană (2007; placă comemorativă; str. Columna, 171, Biblioteca de carte ucraineană „Lesia Ukrainka”)

Adrese utile

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) (nr. 90)

Biblioteca „Lesia Ukrainka”, filiala BM „B.P. Hasdeu” (nr. 171)

Bucuria SA (nr. 162)

Comisia Medicală de Stat a Conducătorilor Auto (nr. 47)

Departamentul de Urmărire Penală (nr. 130)

Direcția Generală Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a Primăriei Municipiul Chișinău (nr. 106)

Dispensarul Dermatovenerologic (nr. 47)

Grădinița-creșă nr. 63 (nr. 142)

Grădinița-creșă nr. 210 (nr. 28)

Muzeul Gloria Muncii și Gestionarea Electrotransportului (nr. 169)

Scuarul Catedralei *Nașterea Domnului*

Serviciul Vamal al Republicii Moldova (nr. 30)

Spitalul Clinic Municipal nr. 4 (nr. 150)

Societatea orbilor din Republica Moldova (101)

Transport

Rute de troleibuz: 21, 23, 27 (pe str. Columna); nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 9, 13, 17, 20 (de la str. Ismail); nr. 7, 10,

11, 16, 24, 25, 29 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni și Aleksandr Pușkin).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri); nr. 11, 18, 33, 44, 49, 65 (de la str. Avraam Iancu); nr. 3, 5, 9, 11, 17, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 5, 26 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni și Aleksandr Pușkin).

CONSTANTIN CONSTANTINOV, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 11/17 din 24.12.2007.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, cuprinsă între străzile Valentin Roșca și Operația Iași-Chișinău. Intersecții cu străzile Acad. Eugen Coșeriu, Acad. Nicolae Corlăteanu, Acad. Silviu Berejan, Vasile Țepordei, Eugen Rusev.

Scurt istoric. Strada poartă numele actorului de teatru și film Constantin Constantinov (07.07.1915; s. Sucleia, r-nul Slobozia – 08.03.2003; Chișinău). Studii la Institutul Agricol din Tiraspol, apoi la Școala teatrală din Odessa, devenind actor de teatru. Din anul 1944 a jucat pe scena Teatrului Muzical-Dramatic „A.S. Pușkin” din Chișinău (azi Teatrul Național „Mihai Eminescu”). Debut în cinematografie cu filmul muzical *Leana* (1955), realizat de către studioul „Maxim Gorki” din Moscova. În teatru a jucat cu precădere roluri de comedie (circa 100 de roluri), inclusiv rolul Chirței din spectacolul „Chirița în Iași” (piesa lui Vasile Alecsandri), care i-a adus faima binemeritată. A jucat în aproximativ 50 de filme, interpretând roluri principale, episodice, de o mare densitate artistică. Artist al Poporului (1953). Deținător al Ordinului Republicii (1993).

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 47, 48 (de la Calea Orheiului).

CONSTANȚA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Охотский пер. (str. la Ohotsk-1), din 1953.

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa. Începe de la str. Costești. Lungimea – 260 m.

Scurt istoric. Strada este situată într-o zonă în care se mai întâlnesc străzi cu denumiri de orașe, centre județene românești – străzile Brăila, Focșani, Galați.

Strada poartă numele or. Constanța, aflat pe coasta Mării Negre, în partea de sud-est a României, în regiunea istorică Dobrogea. Prima atestare documentară datează din 657 î. Hr. când, pe locul actualei peninsule (și chiar sub apele de azi, în dreptul Cazinoului), s-a format o colonie greacă numită Tomis. Orașul a fost construit pe locul acestei colonii. Localitatea a fost cucerită de romani în 71 î. Hr. și redenumită Constantiana, după numele surorii împăratului Constantin cel Mare. La Tomis s-a aflat în exil unul dintre cei mai mari poeți romani, cunoscut în limba română sub numele de Ovidiu (în latină: Publius Ovidius Naso).

Constanța este principalul port al României, reședință de județ, cu o lungime de aproape 30 km, este cel mai mare port din bazinul Mării Negre (pe locul al patrulea în Europa). Centru industrial: construcții și reparații de nave maritime, prelucrarea metalelor și a lemnului, fabricarea mobilei, celulozei și hârtiei, poligrafie.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești); nr. 3, 10, 24 (de la str. Miorița)

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

CONSTITUȚIEI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 11/4 din 18.05.2000.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Vasile Lupu până la Piața Unirii Principatelor. Lungimea – 300 m.

Originea denumirii. *Constituție* – lege fundamentală a unui stat, care stabilește forma de

guvernământ și de organizare statală, precum și drepturile și obligațiile fundamentale ale cetățenilor. Constituția Republicii Moldova este legea supremă a societății statului. Este un document cu cea mai mare autoritate de reglementare în viața publică, politică și socială a țării. Constituția RM a fost adoptată la data de 29 iulie 1994. La 29 iulie în Republica Moldova este serbată Ziua Constituției.

Adrese utile

Biserica creștină „Agape” (nr. 4)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 28.

CONSTRUCTORILOR, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Строителей (str. Constructorilor).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche. Situată între str. Doina și parcul *Valea Gâștelor*.

Transport

Ruta de autobuz: nr. 10 (de la str. Doina).

COPĂCENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 13-й Одесский пер. (str.-la Odessa-13).

Localizare: sect. Centru, de la str. Fântânilor până la str. Cernica, cu ramificații paralele cu str. Oituz. Intersecții cu străzile Oituz și Socilor. Lungimea – 325 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Copăceni din r-nul Sângerei, menționat documentar în anul 1569. Localitatea este așezată pe cursul de sus al râulețului Ciulucul Mare, la distanța 91 km de Chișinău. Satul de baștină a lui Adrian Păunescu.

Adrese utile

Procuratura de Transport a Republicii Moldova (nr. 31A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

ACAD. NICOLAE CORLĂTEANU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/24 din 25.03.2008.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Primar Gherman Pântea până la str. Constantin Constantinov.

Scurt istoric. Strada a fost numită în memoria lingvistului și scriitorului, academician, doctor habilitat în filologie Nicolae Corlăteanu (15.05.1915; s. Caracui, jud. Lăpușna – 23.10.2005; Chișinău). A absolvit facultățile de Litere, Filozofie și de Drept ale Universității din Cernăuți (1939).

A activat în diferite posturi de conducere a științei filologice din republică: șef al sectorului de limbă și literatură a Academiei de Științe; director al Institutului de Limbă și Literatură al Academia de Științe a Moldovei; șef al sectorului de limbă contemporană al aceluiași institut; cercetător științific principal al Institutului de Lingvistică al AȘM. Este fondatorul școlii științifice de lexicologie și gramatică a limbii române din Republica Moldova. Membru corespondent și membru titular al Academiei de Științe a Moldovei. A publicat peste 500 de lucrări științifice (monografii, studii, dicționare, manuale, crestomații, programe didactice). Este autorul unor cărți de eseuri. Om Emerit în Știință (1975), Doctor Honoris Causa al Universității de Stat din Moldova, Premiul de Stat al RSSM (1979); „Ordinul Republicii” (1995).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

CORNEȘTI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Короткая (str. Scurtă).

Localizare: sect. Râșcani, în apropierea bd. Renașterii Naționale și str. Andrei Doga. Intersecție cu str. Pietrăriei.

Scurt istoric. Strada poartă numele localității Cornești, r-nul Ungheni. Amplasat în partea centrală a republicii, în zona Codrilor, Cornești este aproape cel mai înalt punct geografic din Moldova. Este situat pe partea stângă a căii ferate Chișinău-Ungheni, la nord de rezervația naturală „Plaiul Fagului”, care a fost creată în scopul conservării și studierii unui dintre cel mai pitoresc și mai reprezentativ ecosistem ecologic silvic din zona Codrilor. Cornești se găsește la o distanță de 80 km de Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale).

CORNULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 5-я ул. село Буюканы (str. 5 satul Buiucani), până la 08.07.1959; 3-й пер. Доватора (str-la Dovator-3), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Buiucani, între străzile Gheorghe Codreanu și Drumul Taberei, în apropierea str. Vasile Lupu. Lungimea – 400 m.

Originea denumirii. *Corn* – arbust sau arbore mic cu lemnul foarte tare, cu frunze opuse, care se întrebuințează la vopsit, cu flori galbene și cu fructe roșii comestibile.

Adrese utile

Biserica „Acoperământul Maicii Domnului” (nr. 8)
Complexul sportiv „Convoro-sport-club” (nr. 5/4)
Grădinița nr. 157 (nr. 3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vasile Lupu).

CORNULUI, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 4-я ул. село Буюканы (str. 4 satul Buiucani), până la 08.07.1959; 5-й пер. Доватора (str-la Dovator -5), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Buiucani, cart. Buiucanii Vechi, în apropiere de străzile Gheorghe Codreanu și Ghiocilor.

Originea denumirii. Vezi: *Cornului, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vasile Lupu).

VASILE COROBAN, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: 1-й Загородный пер. (str-la Zagorodnâi-1), până la 05.03.1958; ул. Оружейная (str. Armelor), din 06.03.1958, când unei porțiuni din stradela i se atribuie această denumire.

Localizare: sect. Buiucani, cart. Buiucanii Noi, în apropierea str. Alba-Iulia. Începe de la str. Alexandru Xenopol și continuă până la str. Virtuții. Intersecții cu străzile Sucevița, Suceava, Ion Callimachi, Nicolae Bălcescu. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele criticului și istoricului literar Vasile Coroban (14.02.1910; Camenca, Glodeni – 19.09.1984; Chișinău). A absolvit Facultatea de Drept a Universității din Iași (1938). După 1940 lucrează gazetar la Bălți. Din 1947 este colaborator științific la Institutul de Limbă și Literatură al AȘM din RM. A activat la Universitatea de Stat, ulterior la Universitatea Pedagogică „Ion

Creangă”. A desfășurat o prodigioasă activitate științifică. A elaborat studii și manuale pentru învățământul preuniversitar și universitar. Participă la evaluarea critică a procesului literar contemporan. Este autorul și coautorul a peste 300 lucrări de critică și istorie literară.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la str. Alba Iulia).

ANATOL COROBCEANU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Колодезный пер. (str-la Fântâniei), 1834-1918, 1944-1971/71; str. Vasile Alecsandri, 1924-1944, 1971-1992.

Localizare: sect. Buiucani, cuprinsă între străzile Mitropolit Petru Movilă și Sfatul Țării, paralelă cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și str. 31 August 1989. Intersecție cu str. Serghei Lazo. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Strada cândva începea de la Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”, fiind într-o simetrie riguroasă față de cartierul Mitropoliei cu strada corespondentă ei, Veronica Micle, ambele având piețe în partea centrală, care au fost folosite pentru instalarea fântânilor, mai apoi pentru amplasarea castelelor de apă (azi dispărute). Piața de la intersecția str. Anatol Corobceanu și Sfatul Țării a dispărut și ea odată cu edificarea de clădiri ale Parlamentului. Pe stradă se află câteva monumente de arhitectură de însemnătate locală: conacuri urbane, case particulare și o casă de raport.

Poartă numele lui Anatol Corobceanu (10.01.1922; Soroca – 16.11.1976; Chișinău), om de cultură, om politic, de stat. A activat în calitate de colaborator al ziarului *Tinerimea Moldovei*, apoi ca redactor și șef al Secției de traduceri a Institutului de Istorie. Între 1953 și 1960 exercită funcția de viceministru al culturii din RSSM. Deținând funcția de vicepreședinte a Consiliului de Miniștri al RSSM (1963-1970), Anatol Corobceanu se ocupă de problemele dezvoltării culturii, învățământului, științei și medicinei.

Adrese utile

Comisia Națională RM pentru UNESCO (nr. 24)
Liceul Teoretic „Vasile Vasilache” (nr. 16)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 11, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 3, 4, 29 (de la str. București).

Rute de autobuz: nr. 3, 9, 17, 26, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

COSAȘILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Поселковый пер. (str-la Orașelului), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești. Începe de la str. Podul de Flori, paralelă cu șos. Muncești. Intersecție cu str. Leușeni.

Originea denumirii. *Cosași* – persoane care cesc. Motivul *cosașilor* este pe larg reflectat în literatura și arta poporului român, diverși scriitori și artiști inspirându-se din această temă.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești); nr. 23 (de la str. Grădina Botanică).

ALEXANDRU COSMESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: пер. Ломоносова (str-la Lomonosov), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Centru, de la str. Pantelimon Halippa, între străzile Mihail Lomonosov și Ion Nistor. Intersecții cu străzile Mihail Lomonosov și Prof. Ion Ganea. Lungimea – 950 m.

Scurt istoric. Strada a fost numită în memoria lui Alexandru Cosmescu (24.05.1922; Vorniceni, jud. Lăpușna – 29.09.1989; Chișinău), traducător, scriitor, eseist, dramaturg, jurnalist, antologist, publicist. După absolvirea Liceului „B.P. Hasdeu” din Chișinău (1940), urmează Facultatea de Medicină a Universității din Sibiu. În 1945 revine la Chișinău,

unde lucrează ca felcer, ziarist, redactor la Editura de Stat a Moldovei, consultant literar la Uniunea Scriitorilor din Moldova. S-a impus ca un maestru al traducerii, în special din proza și dramaturgia universală. Cele mai importante opere sunt: *Dealul viei*, *Spre liman*, *Drumul diamantelor*, *Crugul lunilor*; antologiile de traduceri din proza universală: *Darurile magilor*, *Miraculoasele târâmurii* etc.

Adrese utile

Centrul de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vârstă Fragedă (nr. 51)

Centrul Național de Management în Sănătate (nr. 3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Gheorghe Asachi); nr. 9, 13 (de la str. Pan Halippa).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Pan Halippa).

COSTEȘTI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Ярославский пер. (str-la Iaroslav-2).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, de la str. Sihastrului până la str. Miorița. Paralelă cu străzile Vlad Țepeș, Focșani; intersecții cu străzile Rândunele, Vânătorilor, Schinoasa, Turturele, Brăila, Galați. Lungimea – 950 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea satului Costești din r-nul Ialoveni, atestat documentar în 1572. Este situat la o distanță de 22 km de Chișinău. Aici se află întreprinderea piscicolă „Costești”, care se ocupă de creșterea și prelucrarea peștelui.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la str. Miorița).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Miorița).

MIRON COSTIN, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: бул. Карла Маркса (bd. Karl Marx), din 16.06.1966.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Florilor până la str. Nicolae Dimo. Este paralelă cu străzile Matei Basarab, Alecu Russo și intersectată de bd. Moscova. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele cronicarului român Miron Costin (30.03.1633 – 1691). S-a născut la Roman, Moldova în familia boierului Iancu Costin, iar adolescența și-a petrecut-o în Polonia, acolo făcându-și și studiile la un colegiu iezuit. A deținut mai multe funcții dregătorești: sluger, paharnic, pârcălab de Hotin, mare comis, mare vornic, mare logofăt. Pe timpul lui Constantin Cantemir ajunge staroste de Putna. S-a distins și ca diplomat, a participat la soliile domnești trimise în Polonia și la Constantinopol. Bănuit de participare la un complot împotriva puterii domnești, este ucis din porunca lui Constantin Cantemir. Lucrările sale cele mai cunoscute sunt: *Letopisețul Țării Moldovei de la Aaron Vodă încoace*, 1595-1660, *De neamul moldovenilor*, *Viața lumii* etc.

Construcția străzii a început la sfârșitul anilor '60 ai sec. al XX-lea cu înălțarea blocurilor de locuințe cu 5-9 etaje. Pe stradă inițial a fost construită și clădirea Facultății de Economie a Universității de Stat din Chișinău. Pe o parte a străzii, între bd. Moscova și str. Nicolae Dimo, se află scuarul *Feciorilor patriei – sfânta amintire*, unde se desfășoară diverse activități culturale. Scuarul a fost amenajat la încep. anilor '70 ai sec. al XX-lea, când a început să fie construit sectorul Râșcanii de Sus, adică partea a lui care este situată de-a lungul străzilor Florilor, Dimo și al prospectului Moscovei.

Monumente, plăci comemorative

Boris Trubețkoi (1909-1998) – istoric literar, profesor (1999; placă comemorativă, sculpt. Vasile Doicov, arh. Victor Sava; str. Miron Costin, 2)

Feciorilor Patriei – sfânta amintire (2008; complex memorial, sculpt. Boris Dubrovin, arh. Vasili Eremciuc; scuarul din strada Miron Costin)

Gheorghe Osipov (1936-2010) – antrenor (2011; placă comemorativă, str. Miron Costin, 24/1, edi-

ficiul Școlii sportive specializate pentru copii și juniori a rezervelor olimpice nr. 4, polo de apă)

Taras Șevcenko (1814-1861) – poet ucrainean (1981; monument, sculpt. Petru Gherman, arh. Iuri Halupneac; str. Miron Costin, 24)

Vasile Ciocanu (1942-2003) – istoric (2004; placă comemorativă, str. Miron Costin, 21).

Adrese utile

Biblioteca "Miron Costin, filiala BM „B.P. Hasdeu” (nr. 15/2)

Centrul Medicilor de Familie nr. 12 (nr. 17/1)

Colegiul Financiar Bancar „Alexandru Diordiță” (nr. 26/2)

Gimnaziul „Ion Luca Caragiale” (nr. 19/7)

Gimnaziul nr. 8 (nr. 26)

Gimnaziul „Taras Șevcenko” (nr. 26)

Grădinița-creșă nr. 137 (nr. 4/2)

Grădinița-creșă nr. 108 (nr. 11/5)

Inspectoratul de Poliție (nr. 5/1)

Inspectoratul de Stat al Muncii (nr. 17/2)

Institutul de cercetări științifice „Eliri” SA (nr. 5)

Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro” (nr. 7)

Institutul Municipal de Proiectări „Chișinăuproiect” (nr. 17/2)

Liceul Republican de arte plastice „Igor Vieru” (nr. 24)

Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu” (nr. 3)

Liga persoanelor care trăiesc cu HIV (nr. 7)

Oficiul de Stare Civilă, sectorul Râșcani (nr. 7B)

Școala sportivă specializată pentru copii și juniori a rezervelor olimpice nr. 4, polo de apă (nr. 24/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la bd. Moscova).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Moscova).

NICOLAE H. COSTIN, strada

A fost redenumită prin hotărârea Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 26/52/4 din 28.12.1989 și prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 5/39 din 14.03.1996.

Denumiri anterioare: 4-й пер. Коммуны (str-la Comunei-4) și 4-й пер. Суворова (str-la Suvorov-4) – până la data de 08.07.1959; ул. М. Эминеску (str.

M. Eminescu), din 09.07.1959, când ambele stradele au fost comasate și li s-a atribuit această denumire; str. Drumul (Calea Izvoarelor, din 28.12.1989.

Localizare: sect. Buiucani. Cuprinsă între străzile Liviu Deleanu și Ion Pelivan, paralelă cu str. Alba Iulia. Lungimea – 2 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Nicolae H. Costin (7.04.1936; Peciște, Rezina – 16.11.1995; Chișinău), primul primar al Chișinăului de după proclamarea independenței Republicii Moldova, deputat al primului Parlament al RM, semnatar al *Declarației de independență a Republicii Moldova*. După absolvirea Facultății de Istorie a Universității de Stat din Chișinău, lucrează în calitate de conferențiar universitar la Catedra de politologie a Institutului Pedagogic „Alec Russo” din Bălți. În paralel, urmează cursuri de doctorat la specialitatea politologie, la Universitatea „M. Lomonosov” din Moscova. Lucrează apoi ca profesor la Universitatea de Stat din Chișinău (1974-1990). Este autorul a 35 de publicații științifice în domeniul sociologiei statului. N. Costin a fost unul dintre liderii mișcării de renaștere și eliberare națională din anii 1989-1995 (președinte al Comitetului Executiv al Frontului Popular din Moldova). În calitate de primar (președinte al Consiliului Municipal) al Chișinăului (1990-1994), N. Costin a realizat mai multe schimbări progresiste în capitala Republicii Moldova, inclusiv derusificarea denumirilor de străzi, piețe etc.

Monumente, plăci comemorative

Onisifor Ghibu (1883-1972) – scriitor, om politic (1999; placă comemorativă, sculpt. Gh. Adoc; str. Nicolae H. Costin, 63, Liceul „Onisifor Ghibu”)

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 26 (nr. 46)

Grădinița-creșă nr. 164 (nr. 63/7)

Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu” (nr. 63A)

Școala Profesională nr. 1 (nr. 55)

Școala sportivă nr. 8 (nr. 63)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la str. Alba Iulia).

COSTIUJENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 5/39 din 14.03.1996.

Denumiri anterioare: 48-я ул. Большая Малина (str. 48 Mălina Mare), până la 05.03.1958; ул. 157-я, Скиносы (str. 157, Skinoasa), din 06.03.1958; ул. Фруктовая (str. Fructelor), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Centru, or. Codru. Începe de la str. Grenoble, 169. Lungimea – 3,8 km.

Scurt istoric. Numele străzii se datorează localizării pe ea a Spitalului clinic de psihiatrie „Costiujeni”, instituție sanitar-curativă care se ocupă de proveniența, patologia, profilaxia și tratamentul bolilor psihice, fiind unul dintre cele mai vechi spitale ale orașului. În 1902 arh. A. Bernardazzi prezintă în proiect edificiul Spitalului clinic de psihiatrie, ulterior aprobat de către administrație și finisat în 1904. Din 1918 instituția a fost atestată drept Spitalul de Boli Mintale Costiujeni (Lăpușna).

Adrese utile

Centrul Republican HIV/SIDA și Dermatovenerologie (nr. 5/1)

Liceul „Literarum” (nr. 10)

Spitalul Clinic de Psihiatrie (nr. 3)

Spitalul Republican Dermatovenerologic și Maladii Comunicabile (nr. 5/1).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble)

Rute de autobuz: nr. 9.

ILIE COȘANU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 3/48 din 31.01.2002.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana, cart. Budești. Începe de la str. Profesor Ion Dumeniuk și continuă până la str. Nicolae Milescu Spătarul, paralelă cu str. Gheorghe Ghimpu. Lungimea – 250 m.

Scurt istoric. Prin denumirea străzii a fost înveșnicit numele lui Ilie Coșanu (20.07.1943; s. Pitușca, Calarași – 21.03.2000; Chișinău) – pedagog de un înalt profesionalism, deputat în primul Legislativ al Republicii Moldova, din 1990, semnat al *Declarației de Independență a Republicii Moldova* și viceprimar al mun. Chișinău. Absolvent al Institutului Pedagogic din Tiraspol (1960-1965), Facultatea de Fizică și Matematică. A lucrat ca profesor, director al câtorva școli din capitală, inclusiv al actualului Liceu „Iulia Hasdeu”. În 1990 a deținut funcția de vicepreședinte al Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului. Din 1992 este viceprimar pentru problemele culturii, cultelor, învățământului, medicinei, tineretului și sportului. A decedat tragic în 2000.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 23, 24, 26 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

Rute de autobuz: nr. 5 (de la str. Nicolae Milescu Spătarul).

GEORGE COȘBUC, strada

Denumirea străzii a fost restabilită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Минковская (str. Mincu), 1812-1918; str. George Coșbuc, 1924-1940, 1941-1944; str. Minkovskaia, din 1944; str. Ion Creangă, 1960-1989; str. Mincu, din 27.12.1989.

Localizare: sect. Centru și Râșcani. Cuprinsă între străzile Columna și Aleksandr Pușkin, intersecții cu străzile Alexandru cel Bun și Octavian Goga. Lungimea – 650 m.

Scurt istoric. Este una din cele mai vechi străzi din Chișinău, care lega centrul orașului cu fântâna arteziană „Fantal” de sub dealul Bisericii Măzărache, de unde se alimenta până în sec. XX tot orașul. În 1859 a fost printre primele străzi pavate cu piatră. A purtat numele primarului Chișinăului Dimitrie Mincu. În prezent poartă numele poetului român George Coșbuc (20.09.1866; Hordou, azi Coșbuc, jud. Bistrița-Năsăud – 09.05.1918; Bucu-

rești). Reprezentant de vază al școlii transilvănene de literatură. A fost ales membru corespondent, apoi membru activ al Academiei Române. A fost și rămâne unul dintre cei mai importanți traducători români din literatura universală.

Monumente, plăci comemorative

George Coșbuc (1866-1918) – poet (placă comemorativă; str. George Coșbuc, 24)

Liviu Damian (1935-1986) – poet (2000; placă comemorativă, sculpt. Valeriu Doicov, arh. Victor Sava; str. George Coșbuc, 24)

Adrese utile

Federația Națională a Fermierilor din RM (nr. 11)
Școala Profesională nr 8 (nr. 5)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25 (de la str. Aleksandr Pușkin)

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Aleksandr Pușkin).

ACAD. EUGEN COȘERIU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 11/49 din 17.04.2004.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la Calea Orheiului până la str. Primar Gherman Pântea. Cuprinsă între străzile Columna și Aleksandr Pușkin, intersecții cu străzile Alexandru cel Bun și Octavian Goga. Lungimea – 240 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Eugen Coșeriu (27.07.1921; Mihăileni, jud. Bălți, Basarabia – 07.09.2002; Tübingen, Germania), lingvist român de notorietate mondială. A plecat din Basarabia în 1940. A studiat filologia la Iași, Roma, Padova, Milano. Lector de română la Universitatea din Milano, profesor de lingvistica generală și indoeuropeană la Universitatea din Montevideo (Uruguay) și director al Institutului de Lingvistică de aici. Din 1963 devine titular al Seminarului de filologie romanică și lingvistica generală al Universității din Tübingen. Profesor cu renume, a predat

romanistica la universități celebre din Madrid, Barcelona, Rio de Janeiro, Santiago, Napoli, Bologna, Grenoble, Moscova, Tokyo ș.a. Cărțile lui E. Coșeriu sunt traduse în limbi de largă circulație ale lumii. Unul dintre cei mai originali teoreticieni ai lingvisticii, creator de noi direcții în filosofia limbajului, semanticii, geografiei lingvistice, socio- și etnolingvisticii ș.a. Membru de onoare al Academiei Române, Doctor Honoris Causa a peste 40 de universități ale lumii, membru al unor academii din diferite țări. Distins cu Ordinul Republicii (1997).

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 47, 48 (de la Calea Orheiului); nr. 26, 28 (de la str. Studenților).

COȘNIȚA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 3-й Полтавский пер. (str-la Poltava-3).

Localizare: sect. Centru, de la intersecția străzilor Ismail și Lev Tolstoi, până la str. Cocieri. Intersecție cu str-la Fierarilor, paralelă cu străzile Chițcani, Ion Inculeț. Lungimea – 270 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele localității Coșnița din r-nul Dubăsari, menționat documentar în anul 1770. Satul Coșnița este situat pe o întindere de câțiva kilometri de la nord-est spre sud-vest, și e străbătut de șoseaua ce duce spre Grigoriopol. Distanța directă până în or. Chișinău este de 33 km. În timpul conflictului armat de la Nistru din 1992 în s. Coșnița au avut loc lupte crâcene pentru integritatea Republicii Moldova.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13 (de la str. Pan Halippa); nr. 2, 17, 22 (de la viaduct).

Rute de autobuz: nr. 9, 11 (de la str. Pan Halippa); nr. 5, 23, 65 (de la viaduct).

VASILE COVRIG, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, cart. Băcioii Noi, de la str-la Gheorghe Cucereanu până la str-la Băcioii Noi.

Scurt istoric. Strada poartă numele pictorului-scenograf Vasile Covrig (30.12.1937; Târnauca, Slobozia – 18.06.1976; Chișinău). A absolvit Institutul de Cinematografie din Moscova în 1966. Pe parcursul a 10 ani a lucrat pictor - scenograf la Studioul „Moldova - film”. Primele decoruri le-a realizat pentru filmele *Mariana* (1967), *Explozie cu efect întârziat* (1970). Primul film realizat în calitate de pictor-scenograf a fost *Se caută un paznic*, în anul 1967. Una dintre cele mai reușite lucrări este filmul *Dimitrie Cantemir* (1973). Membru al Uniunii Cineaștilor. Laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova pentru filmul *Dimitrie Cantemir* – post-mortem (1976).

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

CRAMEI, strada

A fost redenumită prin Decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 3-й Безымянный пер. (str-la Fără nume-3), încep. sec. al XX-lea – 1924; str-la Teodor Vârnav, 1924–1940; str-la Carpați, 1941–1944; 3-й Безымянный пер. din 1944.

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Moara Roșie și Ivan Zaikin. Lungimea – 300 m.

Originea denumirii. *Cramă* – clădire la o vie, unde se tescuiesc strugurii, se prepară vinul și se depozitează uneltele de lucru; local în care se stă la masă într-un cadru rustic.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la str. Mihai Viteazul).

VICTOR CRĂȘESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Криковская (str. Cricova), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Socoleni și Andrei Lupan. Intersecții cu străzile Liviu Damian, Moldovița, Constantin Brâncoveanu, Vasile Badiu. Lungimea – 1,0 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele scriitorului Victor Crășescu (Ștefan Basarabeanu) (16.10.1850; Chișinău – 1917; Slănic, România), prozator. Învăță la Gimnaziul nr. 1 din Chișinău, la Seminarul Teologic din localitate, pe care apoi îl abandonează. În timpul studiilor la Universitatea din Odessa, aderă la mișcarea revoluționară. Urmărit de poliție, emigrează în străinătate. Un timp se află în Elveția, apoi în America de Nord. În 1878 revine în Basarabia și ia parte la crearea cercului narodnicist chișinăuian. Fiind din nou în vizorul poliției țariste, se refugiază în 1880 în România. A activat ca medic în localitatea Sfântul Gheorghe (jud. Tulcea), Bufta, Fierbinți și Slănic (jud. Prahova). A murit în anii Primului Război Mondial, îngrijind bolnavii de tifos.

Transport

Rute de autobuz: nr. 10, 26, 28 (de la str. Doina).

VICTOR CRĂȘESCU, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Криковский пер. (str-la Cricova).

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Socoleni și Vasile Badiu. Intersecții cu străzile Liviu Damian, Moldovița, Vasile Badiu.

Scurt istoric. Vezi: *Victor Crășescu, strada*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 10, 26, 28 (de la str. Doina).

CRÂNGULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Гастелло (str. Gastello), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la str. Dumitru Râșcanu, fiind paralelă cu str. Acad. Andrei Saharov. Intersecții cu străzile Petru Ungureanu și Ioan Vodă Viteazul.

Originea denumirii. *Crâng* – pădure de arbori tineri și de lăstari; loc acoperit cu arbuști sau cu tufie.

Monumente, plăci comemorative

Nikolai Gastello (1907-1941) – aviator rus (placă comemorativă; str. Crângului, 2).

Adrese utile

Centrul Tehnic de Creație al Copiilor (nr. 7)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu).

ION CREANGĂ, strada

Denumirea străzii fost reconfirmată prin hotărârea comitetului executiv al Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 26-52/3 din 28.12.1989.

Denumiri anterioare: Скулянский бул. (bd. Sculeni); ул. Чернышевского (str. Cernășevski), până la 27.12.1989; ул. Ион Крянгэ (str. Ion Creangă), din 28.12.1989.

Localizare: sect. Buiucani, între str. Vasile Lupu și Valea râului Bâc. Inteseții cu străzile Bucuriei, Eugen Coca, Lisabona, Ștefan Neaga, Vissarion Biełinski, Doina și Ion Aldea-Teodorovici, Ioana Radu, Alba Iulia, precum și de Piața Dimitrie Cantemir și Piața Unirii Principatelor. Lungimea – 3,5 km.

Scurt istoric. Denumirea actuală a străzii evocă numele scriitorului clasic român Ion Creangă (01.03.1837; Humulești, jud. Neamțului – 31.12.1889; Iași). Apreciat datorită măiestriei basmelor, poveștilor și povestirilor sale, Ion Creangă este considerat a fi unul dintre clasicii literaturii române, în special operei sale autobiografice *Amințiri din copilărie*. A fost introdus de Eminescu în Societatea „Junimea”, tot de el a fost îndrumat să-și publice basmele în revista *Convorbiri literare*, debu-

tând cu povestea *Soacra cu trei nurori*. A pigmentat în subsidiarul basmelor și poveștilor situații din realitatea contemporană.

În timpuri mai vechi strada reprezenta un drum care lega suburbiile Buiucani Vechi, Buiucani Noi și Sculeni, căpătând aspectul contemporan începând cu anii '50-'60 ai sec. XX, când aici se construiesc primele blocuri cu 4-5 etaje. Construcția străzii a fost efectuată în două etape. În prima etapă – după cel de-al Doilea Război Mondial – au fost construite case cu un singur nivel în regiunea fostei bariere Sculeni și străzii Eugen Coca. În anii '70 pe porțiunea de lângă parcul *Dendrariu* au fost construite blocurile Universității Pedagogice „Ion Creangă”; clădiri cu 13 și 16 etaje.

Monumente, plăci comemorative

Condrat Mursa (1935-2003) – savant (2004; placă comemorativă; str. Ion Creangă, 82/4)

Ion Creangă (1837-1889) – scriitor (1982; altorelieu, sculpt. V. Kuznețov, arh. V. Kudinov; str. Ion Creangă, 1, fațada Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”)

Ion Creangă (1837-1889) – scriitor (compoziție sculpturală; Curtea Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă din Chișinău” din str. Ion Creangă, 1)*

Lilia Filip (1950-2001) – profesor (placă comemorativă, sculpt. Valeriu Doicov; str. Ion Creangă, 8, Liceul „Dante Alighieri”)

Mihail Garaz (1930-1991) – scriitor (2000; placă comemorativă, sculpt. Valeriu Doicov; str. Ion Creangă, 82/2)

Adrese utile

Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică (nr. 45)

Centrul Comunitar „Sănătatea Mintală” (nr. 24)

Centrul Medicilor de Familie nr. 4 (nr. 24)

Cinematograful Patria-Flacăra (nr. 49)

Clubul sportiv de dans Codreanca (nr. 1/2)

Grădinița nr. 54 (nr. 4A)

Grădinița-creșă nr. 87 (nr. 62/2)

Grădinița-creșă nr. 110 (nr. 14A)

* Urmează a fi instalată prin *Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/2-5 din 22.09.2016.*

Grădinița-creșă nr. 113 (nr. 57)
 Librăria „BiblioLux” (nr. 62/4)
 Librăria „Cartea-Chișinău” (nr. 72)
 Librăria „ProNoi” (nr. 72)
 Liceul Profesional nr. 1 (nr. 59)
 Liceul Teoretic „Dante Alighieri” (nr. 80)
 Sectorul de poliție nr. 4 (nr. 82/1)
 Școala sportivă specializată „Speranța” (nr. 47/2)
 Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 21, 22, 27, 28.
 Rute de autobuz: nr. 3, 11, 122.

ANTON CRIHAN, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 8/17 din 13.03.1993.

Denumiri anterioare: ул. Бугаз (str. Bugaz); ул. Парковая (str. Parcului), din 28.11.1951.

Localizare: sect. Centru, între străzile Grigore Alexandrescu și Vasile Alecsandri. Intersecții cu str. Timiș. Lungimea – 1,4 km.

Scurt istoric. Strada a fost numită în memoria lui Anton Crihan (10.07.1893; Sângerei, Basarabia – 09.01.1993; Saint-Louis, SUA), avocat, economist, politician, profesor și publicist român, membru al Sfatului Țării. Și-a făcut studiile la Liceul de băieți din Bălți și la Universitatea din Odessa, Facultatea Economie. Fiind deputat în Sfatul Țării, a votat *Actul Unirii*, a fost deputat în Parlamentul României și conducător al Comisiei agrare și al instituției de stat „Casa noastră”, care a înfăptuit reforma agrară în Basarabia. A predat la Universitatea din Iași și la Facultatea Agronomie a Universității ieșene, cu sediul la Chișinău. A fost numit de două ori subsecretar de stat. Își susține teza de doctorat în economie la Sorbona, în 1934. În anii de după război, emigrează din România în Iugoslavia, apoi la Paris și în cele din urmă se stabilește în Statele Unite ale Americii. A decedat în străinătate, dar, la dorința sa testamentară, a fost înmormântat în Chișinău. Printre operele științifice ale lui Crihan se numără *Capitalul străin în Rusia* (1915), *Chestiunea agrară în Basarabia* (1917) ș.a.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Vasile Alecsandri).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Vasile Alecsandri).

CRINILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й пер. Труда (str-la Muncii-3).

Localizare: sect. Centru, de la str. Teodor Malai, continuă până la str. Sf. Vinere. Lungimea – 200 m.

Originea denumirii. *Crin* – plantă erbacee ornamentală din familia liliaceelor, cu flori albe strălucitoare, în formă de pâlnie și cu miros foarte puternic.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).
 Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

ALEXANDRU CRISTEA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 131-я ул. Ботаника (str. 131 Botanica), până 08.07.1959; 1-й Пограничный пер. (str-la Grăniceri-1), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, paralelă cu Căușeni; de la str. Cetatea Chilia până la strada Nicolae Titulescu.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Alexandru Cristea, (13.12.1890; Chișinău – 27.11.1942; Chișinău), preot, dirijor de cor, compozitor și profesor de muzică. A învățat la Școala de Muzică „Vasile Kormilov” și la Conservatorul „Unirea” din Chișinău. A fost maestru de muzică vocală la Chișinău, profesor de muzică și dirijor al corului Gimnaziului de băieți „Ion Heliade Rădulescu” din București și al corurilor Liceului „Regina-Mamă Elena” din Chișinău. În anul 1920 a fost hirotonisit diacon al Bisericii „Sf. Gheorghe” din Chișinău. Din 1927 până în 1941 este diacon titular al Catedrei mitropolitane din Chișinău; din 1942

- preot la capela Școlii Eparhiale din Chișinău. Absolvent al Cursurilor de inițiere a comandanților străjeri din Breaza. Se numără printre membrii Consiliului de administrație al Caselor Catedralei din Chișinău. Este autorul muzicii imnului actual al Republicii Moldova, compus în baza versurilor poeziei preotului-poet Alexie Mateevici *Limba noastră*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 18 (de la șos. Muncești).

CRISTEȘTI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й пер. Щорца (str-la Șciors-2).

Localizare: sect. Centru, în spatele Pieței Ovidiu.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Cristești din r-nul Nisporeni, menționat documentar în anul 1429. Localitatea se află la distanța 70 km de Chișinău. Există o frumoasă legendă a satului, potrivit căreia călugării, în drumul lor de la mănăstirea Vărzărești spre Căpriană și înapoi, treceau prin Cristești. Aici, au înălțat o răstignire, la răscrucea unde de fiecare dată făceau popas. Pentru a indica locul unde se întâlneau în drumul lor își ziceau: „La Crist”, adică la răstignirea lui Cristos. Locul respectiv este numit și astăzi de către localnici „În deal la Cruce”.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea).

Rute de autobuz: nr. 5, 17, 23, 46, 65 (de la str. Ciuflea).

GHEORGHE CRIȘAN, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й Агрономический пер. (str-la Agronomică-3).

Localizare: sect. Centru și Botanica. Intersecții cu străzile Petru Ungureanu și Ioan Vodă Viteazul, paralelă cu străzile Grenoble, Vasile Horea, Ion Cloșca și Dimitrie Moruzi.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Gheorghe Crișan (Marcu Giurgiu, sau Crișan) (1733 – 13.02.1785). A fost, împreună cu Horea și Cloșca, conducător al răscoalei țărănești din Transilvania, din 1784-1785. A condus acțiunile țăranilor răsculați din Zarand, activând apoi la Câmpeni, Aburd și Cricău. După reprimarea răscoalei, a fost prins (30 ian. 1785) și închis la Alba Iulia, unde a murit.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble).

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Grenoble).

CRIȘANA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Курская (str. Kursk).

Localizare: sect. Botanica, în mijlocul unui cartier mărginit de bulevardele Dacia, Traian și străzile Independenței și Teilor care, împreună cu străzile învecinate Maramureș și Banatului, amintesc de regiunile istorice ale României. Intersecții cu străzile Maramureș, Aron Pumnul și str-la Aron Pumnul. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele regiunii istorice Crișana împărțită între România și Ungaria, având ca limite naturale râul Tisa la vest, râul Mureș la sud, Munții Apuseni în est și râul Someș în nord. Pe acest teritoriu, în sec. IX-X, este menționat voievodatul românesc al lui Menumorut. După 1541, provincia a făcut parte din Principatul Transilvaniei, care, în 1918, odată cu Banatul și Maramureșul, s-a unit cu România. Este compusă din jud. Bihor (integral), cea mai mare parte a jud. Arad și Sălaj, extremitatea sudică a jud. Satu Mare și extremitatea nordică a jud. Hunedoara, pe teritoriul României; comitatele Biharia și Bichiș din Ungaria. Capitala tradițională este Oradea (Oradea Mare). Puternic centru al culturii românești în sec. XVIII-XIX (mănăstiri, biserici, școli).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 8, 17 (de la bd. Traian); nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 5, 23 (de la bd. Dacia).

CRIULENI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Криулянская (str. Criuleni), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Andrei Lupan până la str.-la Liviu Damian. Intersecții cu străzile Moldovași, Constantin Brâncoveanu, Vasile Badiu. Lungimea – 850 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Criuleni, așezat într-o regiune de coline și șes, pe malul drept al râului Nistru, la distanța de 45 km nord-est de la Chișinău. Prima atestare documentară a localității Criuleni este din 1607. Un alt document istoric din 1618 ne vorbește despre un oarecare Vasile, care donează lui Nicolae Donici partea lui din satul Criuleni. Către sfârșitul sec. XVIII în Criuleni exista un șantier naval. În alt document se precizează că localitatea este veche și că satul în formațiunea lui actuală exista în anul 1814, când a fost înălțată biserica „Sfântul Mihail”. Pe vremea aceea, comuna era legată printr-un pod de orașul Dubăsari din Podolia, situat ceva mai sus de Criuleni, pe malul stâng al Nistrului. Primii proprietari au fost familii de moldoveni: Scifos, Samoilă și Tătaru.

Transport

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Doina).

CRIULENI, stradela

Denumirea stradelei fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Криулянский пер. (str.-la Criuleni).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Vasile Badiu până la str.-la Liviu Damian. Intersecții cu str. Moldovași. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Vezi: *Criuleni, strada*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Doina).

CRIZANTEMELOR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, în zona străzilor Ialoveni și Spicului, paralelă cu str. Orhideelor. Lungimea – 410 m.

Originea denumirii. *Crizantemele*, numite și tufănele, dimitrițe, margarete de toamnă, sunt un gen de flori, format din aproximativ 30 de specii de plante perene, native Asiei și Europei de nord-est.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

AVOCAT EUGENIA CRUȘEVAN, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 26/7 din 17.08.1995.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, de la str. Mitropolit Gurie Grosu până la str. Cireșilor. Intersecție cu str. Vasile Cheltuială. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele primei femei-avocat din Basarabia Eugenia Crușevan (29.07.1889; Fălești, Basarabia – 11.03.1976; Timișoara, România). Studiile liceale le-a făcut la Chișinău, iar cele universitare la Facultatea de Drept a Universității din Moscova, pe care a absolvit-o în anul 1918. Începe cariera la Baroul Avocaților din Chișinău, jurisconsult la Consiliul Eparhial al Arhiepiscopiei Chișinăului și Hotinului, secretar al Societății „Femeile Române”. În anul 1944 s-a evacuat în România. Stabilindu-se la Buzău a salvat arhiva instituției la care activa. La începutul anilor '50 ai

sec. XX se mută la Timișoara. A practicat avocatura până la pensionare.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 10, 13, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

GHEORGHE CUCERANU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Кучерова (str. Kucarov), până în 1991.

Localizare: sect. Botanica, situată între străzile Valentin Zarzăr și Pășunilor.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

GHEORGHE CUCERANU, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992

Denumiri anterioare: пер. Кучерова (str-la Kucarov), până în 1992.

Localizare: sect. Botanica.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

CUCORILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Кустанайская (str. Kustanai).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, începe de la str. Socoleni și este orientată spre marginea de est a orașului.

Originea denumirii. *Cocor* – pasăre migratoare cu ciocul ascuțit, cu gâtul și picioarele lungi, cu penne cenușii, cu o pată roșie pe cap.

Adrese utile

IMSIA „Moldasig”, oficiul Poșta Veche (nr. 14)
Unitatea de salvatori și pompieri nr. 5 (nr. 49)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la str. Ceucari).

Rute de autobuz: nr. 26, 28 (de la str. Socoleni).

SERGIU CUJBĂ, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Суворова (str-la Suvorov).

Localizare: sect. Buiucani, cart. Buiucanii Noi. Stradă scurtă între străzile Sucevița și Onisifor Ghibu.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Sergiu Cujbă (08.04.1875; Chișinău – 08.03.1937; Chișinău), scriitor, poet, prozator, dramaturg și traducător român. Fiul scriitorului Victor Crănescu. Studii la Liceul „Matei Basarab” și la Facultatea de Drept a Universității din București. Debutează cu versuri în revista *Amicul copiilor* la vârsta de 16 ani. Este expulzat din Basarabia de autoritățile țariste (1907). În 1918 revine la Chișinău. Muzeul Literaturii Române „M. Kogălniceanu” dispune de câteva ediții rare ale operei scriitorului: *Florin. Poveste în versuri* (Brașov, 1902); *Cântări basarabene* (Chișinău, 1919); *Immuri de înfrățire, stihuri cooperatiste* (București, 1930) ș.a.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la str. Alba Iulia).

SERGIU CULAȚCHI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 14/18 din 13.06.2002.

Denumiri anterioare: Октябрьский пер. (str-la Octombrie); Красногвардейский проезд (pasajul Gărzii Roșii); str. Inești, din 25.07.1991.

Localizare: sect. Buiucani, cart. Buiucanii Noi. Se mărginește cu str. Alba Iulia, paralelă cu str. Ion Pelivan.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Sergiu Culațchi (12.01.1969; Chișinău – 21.06.1992; Tighina), erou căzut în războiul din Transnistria pentru integritatea Republicii Moldova

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la str. Alba Iulia).

VALERIU CUPCEA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 10/30-1 din 29.07.1989.

Denumiri anterioare: ул. 35-я Б (str. 35 B), până la 21.01.1952; ул. Иркутская (str. Irkutsk), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Centru, în zona Valea Dicescu. Cuprinsă între străzile Academiei și George Măniuc, intersecție cu str. Lăpușnei. Lungimea – 1 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele actorului și regizorului Valeriu Cupcea (12.03.1929; Cupcui, Leova – 15.01.1989; Chișinău). A absolvit Școală de Artă la Sankt Petersburg. Actor și prim-regizor la Teatrul Muzical-Dramatic din Chișinău (actualmente Teatrul Național „Eugene Ionesco”). A promovat dramaturgia românească, și pe cea universală, montând peste 50 de spectacole. A interpretat roluri în filmele „Singur în fața dragostei”, „Lăutarii”, „Dimitrie Cantemir” etc. Artist al Poporului din Moldova (1975). Ordinul Republicii (1993).

Monumente, plăci comemorative

Valeriu Cupcea (1929-1989) – actor (placă comemorativă; str. Valeriu Cupcea, 1)

Adrese utile

Ambasada Turciei în Republica Moldova (nr. 60)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 10, 13, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

CUZA-VODĂ, bulevardul

A fost redenumit prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de deputați ai poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Бельского (str. Belski), din 27.02.1970.

Localizare: sect. Botanica, între străzile Sarmizegetusa și Grenoble. Intersecții cu bd. Dacia și str. Independenței. Lungimea – 2,3 km.

Scurt istoric. A apărut în urma construcției primelor blocuri de locuit, cu cinci etaje, pe locul unei mahalale a vechii suburbii Botanica. Și-a primit denumirea în memoria lui Aleksei Belski, erou al Uniunii Sovietice. La mijlocul anilor 1970 s-au construit blocuri de locuit cu nouă etaje; sunt ridicate clădiri cu 16 și 20 de etaje (intersecție cu bd. Dacia), care constituie centrul de compoziție arhitecturală a bulevardului. O parte din bulevard este situată în zona fostului hotar natural (defileul Французский сад), unde în 1842 a fost construită Școala de horticultură – prima școală secundară pe teritoriul Basarabiei. Actuala denumire evocă numele lui Alexandru Ioan Cuza (1820; Bârlad – 1873; Heidelberg, Germania), marele domnitor al Principatelor Unite ale Moldovei și Țării Românești (1859-1866), care în 1859 a înfăptuit „mica Unire” a țărilor române (stat numit România, din 1862). Participant activ la mișcarea revoluționară de la 1848 din Principatul Moldovei. A desfășurat o vastă activitate politică și diplomatică pentru recunoașterea unirii de către puterile garante și pentru formarea statului unitar român. A decedat în Heidelberg (Germania), înmormântat la castelul familiei de la Ruginoasa (jud. Iași).

Monumente, plăci comemorative

Alexandru Ioan Cuza (1820-1873) – domnitor al Principatelor Unite (2012; bust, sculpt. postament Gr. Soltan, arh. Iu. Casap; bd. Cuza-Vodă, 14, colț cu bd. Dacia, 37)

Aleksei Belski (1914-1970) – erou al ex-URSS (2000; placă comemorativă, sculpt. N. Gorio-

nășev, arh. V. Mednec; bd. Dacia, 35, colț cu bd. Cuza-Vodă)

Construcții și amenajări neutilizate, având caracter decorativ (1990; compoziție decorativă, pict. Pavel Guțu, arh. Arcadie Celacu; bd. Cuza-Vodă, 14/1)

Constantin Florea – jurist (placă comemorativă; bd. Cuza-Vodă, 15/2)

Iacob Burghiu (1941-2003) – scriitor și cineast (placă comemorativă; bd. Cuza-Vodă, 30/1)

Adrese utile

Comisariatul de Poliție Botanica (nr. 9/3)

Grădinița-creșă nr. 165 (nr. 7/5)

Grădinița-creșă nr. 168 (nr. 29/7)

Grădinița-creșă nr. 182 (nr. 39/3)

Inspectoratul Supravegherii Tehnice de Stat „Intehagro” (nr. 5/1)

Institutul de proiectări „Indalproiect” ÎS (nr. 5/1)

Liceul Teatral „Театр с улицы Роз” (nr. 19/3)

Liceul Teoretic „Traian” (nr. 36)

Școala-grădiniță nr. 124 (nr. 18/4)

Școala specială nr. 12 (nr. 34)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4 (de la str. Independenței); nr. 22, 30 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 4, 5, 19 (pe bd. Cuza-Vodă); nr. 3, 23 (de la bd. Dacia).

D

DACIA, bulevardul

A fost redenumit prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пр. Мира (bd. Păcii), din 26.12.1968.

Localizare: sect. Botanica, de la intersecția străzilor Trandafirilor, Nicolae Zelinski și Hristo Botev până în cartierul Galata, în zona aeroportului. Lungimea – 13,088 km.

Scurt istoric. Este una din principalele străzi ale sectorului și una din cele mai importante artere ale capitalei. Face legătura între sect. Botanica și centrul orașului printr-un viaduct de 1600 m, construit în perioada 1979-1984. Bd. Dacia a fost înființat la începutul anilor '60 ai secolului XX, odată cu reconstrucția zonei centrale a fostei suburbii Botanica, când au fost construite primele case cu cinci etaje, completate ulterior de blocurile cu nouă etaje. În anii '70, accentul arhitectonic este creat de un complex de blocuri de locuit cu 16 și 18 etaje, precum și de infrastructura socială: magazinele „Marița”, „1000 de mărunțișuri”, „Bogatâri” (Uriașul), „Electrotehnica”, „Interior”, etc. și, de asemenea, blocul Facultății de Urbanism și Arhitectură a UTM, Institutul Mamei și Copilului. Intrarea în oraș pe bulevard din direcția Aeroportului Chișinău este marcată prin două blocuri de locuit, numite sugestiv „Porțile Orașului”. Proiectul bulevardului, realizat de arh. Ghenadie Solominov, a fost distins cu Premiul de Stat al RSSM în anul 1977.

Bulevardul poartă denumirea statului dac, cunoscut în istorie din prima jumătate a sec. I î.Hr., avându-l ca rege pe Burebista. Dacia atinge cel mai

înalt nivel de dezvoltare economică, politică și militară sub conducerea regelui Decebal. În anul 106 e.n., după mai multe războaie cu romanii, dacii sunt înfrânți, iar statul lor este transformat într-o provincie a Imperiului Roman. În hotarele vechii Dacii s-a format ulterior, în urma colonizării romane, poporul român, și pe baza limbii latine populare s-a constituit limba română.

Monumente, plăci comemorative

Alexandru Ioan Cuza (1820-1873) – domnitor al Principatelor Unite (2012; bust; sculpt. C. Ionescu, sculpt. postament Grigore Soltan, arh. Iurie Casap; bd. Cuza-Vodă 14, colț cu bd. Dacia, 37)

Alexei Belski (1914-1970) – erou al ex-URSS (2000; placă comemorativă, sculpt. N. Gorionășev, arh. V. Mednec; bd. Dacia, 35, colț cu bd. Cuza-Vodă)

Anatol Codru (1936-2010) – cineast, scriitor (2012; placă comemorativă, sculpt. M. Damian; bd. Dacia, 5)

Avionul TU-134 (compoziție spațială; originalul avionului pe postament; bd. Dacia, 80)

Grigore Grigoriu (1941-2003) – actor (placă comemorativă; bd. Dacia, 3/1)

Nicolae Degteari (1965-2002) – cineast (placă comemorativă; bd. Dacia, 5)

Scurarul „Dacia” (1997; compoziție spațial-volumetrică, stelă; arh. Iurie Casap; inaugurată la sărbătorirea celor 20 ani ai sect. Botanica; bd. Dacia, vis-à-vis de Dispeceratul de troleibuze – str. Grădina Botanică)

Stema Republicii Moldova și Tricolorul (1990; compoziție spațială, arh. V. Podolean; bd. Dacia, 62)

Victor Smirnov (1910-1975) – arhitect (2000; placă comemorativă; bd. Dacia, 39)

Adrese utile

Aeroportul Internațional Chișinău (nr. 80/3)
 AIR Moldova ÎS, Companie aeriană (nr. 80/2 Aeroport)
 Asociația Medicală Teritorială Botanică (nr. 5/2)
 Biblioteca „Mihail Lomonosov”, filiala BM „B.P. Hasdeu” (nr. 4)
 Centrul Academic „Mihai Eminescu”, filială a BM „B.P. Hasdeu” (nr. 20)
 Centrul de Medicină a Aviației Civile ÎS (nr. 60/2, Aeroport)
 Centrul Medicilor de Familie nr. 3 (nr. 5/2B)
 Complexul arhitectonic „Porțile Orașului” - unul din simbolurile capitalei (sfârșitul anilor '80)
 Dalila, Centrul Sănătății Femeii (5B)
 Facultatea de Arhitectură, Urbanism și Construcții a Universității Tehnice din Moldova (nr. 39)
 Federația body-building (nr. 31/1)
 Școala-grădiniță nr. 90 (nr. 52)
 Grădinița-creșă nr. 71 (nr. 28/2)
 Grădinița-creșă nr. 153 (nr. 36/2)
 Grădinița-creșă nr. 180 (nr. 53/3)
 Grădinița-creșă nr. 181 (nr. 53/2)
 Grădina Zoologică ÎM (nr. 50/7)
 Grădinița-creșă nr. 40 (nr. 24/2)
 Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir” (nr. 28/3)
 Magazinul „1000 de mărunțișuri” (nr. 16/1)
 Magazinul „Budapesta” (nr. 14)
 Magazinul „Sofia” (nr. 36)
 Moldatsa (nr. 80/4, Aeroport)
 Piața „Dacia”
 Sectorul de Poliție nr. 4 (nr. 37)
 Sectorul de Poliție nr. 6 (nr. 47)
 Școala-grădiniță nr. 90 (nr. 52)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 17, 22, 30.
 Rute de autobuz: nr. 3, 5, 23, 33, 44, 49, 65, 122.

LIVIU DAMIAN, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chi-

șinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Дальная (str. Îndepărtată), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, între str. Vasile Badiu și str.-la Liviu Damian, intersecții cu str. Moldovița. Lungimea – 750 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Liviu Damian (13.03.1935; Corlăteni, Bălți – 20.07.1986; Chișinău), poet, eseist, jurnalist, om de cultură, scriitor și traducător, un reprezentant de vază al generației anilor '60 ai sec. XX. Absolvent al Facultății de Litere a Universității din Chișinău, redactor-șef adjunct al revistei „Nistru” (1963-1968), redactor-șef al Comitetului de Stat pentru Edituri, Poliografie și Comerțul cu Cărți, secretar al Comitetului de conducere al Uniunii Scriitorilor din Moldova. Autor de culegeri de poezii: *Darul fecioarei* (1963) (debut), *Sânt verb* (1968, 1990), *Partea noastră de zbor, Salcâmul din prag, Coroana de umbră, Scrieri* (vol. I-II); de eseuri: *Îngânduratele porți, Pâinea, Dialoguri la marginea orașului*. Traduceri din literatura rusă și universală. Laureat al Premiului de Stat al RSSM (1984), Maestru Emerit al Artei (1985).

Transport

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Doina).

DANTE, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Каспийский пер. (str.-la Marea Caspică-2).

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești. Începe de la șos. Muncești, se intersectează cu str. Cetaea Albă și se termină în apropierea str. Sarmizegetusa. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele poetului Dante Alighieri (29.05.1265; Florența, Italia – 14.09.1321; Ravenna, Italia), scriitor italian, primul titan al Renașterii italiene, implicat și în rivalitățile politice din Florența. A scris un tratat etico-filosofic (*Banchetul*), un studiu de filologie romanică (*Despre limba populară*); un tratat politic antipapal (*Despre monarhie*). În literatură ilustrează „dulcele stil

nou” prin *Rimele* și *Viața nouă*, operă în versuri și proză, primul roman autobiografic. O capodoperă a literaturii universale și prima în literatura europeană modernă este poemul alegoric *Divina Comedie*.

Adrese utile

Gimnaziul „Galșata” (nr. 75)
Grădinița-creșă nr. 44 (nr. 7)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești);
nr. 20 (de la str. Burebista).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

DANUBIUS, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. 131-я, Ботаника (str. 131, Botanica), până la 08.07.1959; ул. Каспийская (str. Marea Caspică), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești. Se află între străzile Cetatea Albă și Cetatea Chilia. Lungimea – 230 m.

Originea denumirii. *Danubius* este denumirea în latină a cursului superior și mijlociu (apoi a întregului curs) al Dunării, utilizată în lucrările geografilor și istoricilor romani.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești);
nr. 20 (de la str. Burebista).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

AUREL DAVID, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, în perimetrul străzilor Pavel Boțu și Mircea Eliade. Lungimea – 250 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Aurel David (18.06.1935; Chișinău – 18.07.1984; Chișinău), pictor, grafician, sculptor. Fiul bibliografului Alexandru David. Studiază la Școala Republicană

de Arte Plastice din Chișinău și la Institutul de Stat de Arte Plastice „V. Surikov” din Moscova. Membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Moldova (UAP). A activat în calitate de expert în Secția Arte plastice din cadrul Ministerului Culturii al Moldovei. Debutează cu opere de pictură și grafică, expunând la expoziții de grup din Chișinău, Moscova, Sankt Petersburg, Tallinn, Vilnius și Minsk. Expoziții personale – 1994, 2004, Chișinău. Una dintre cele mai valoroase lucrări ale pictorului este considerat tabloul „Amiază”. Este autorul stampei „Mihai Eminescu” – binecunoscutul *Arbore Eminescu*. Din toate proiectele sale a fost realizat doar Monumentul victimelor războiului (Chișinău, Calea Orheiului, 1978). Post-mortem i-a fost conferit Premiul de Stat al Moldovei (1990).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13 (de la str. Pan Halippa).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Pan Halippa).

DÂMBULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Нагорная (str. Nagornaia), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, între str. Valea Dicescu și Parcul *Valea Morilor*. Intersecții cu străzile Timiș, Drumul Viilor, Vasile Cheltuială, paralelă cu străzile Anton Crihan, Lacului. Lungimea – 800 m.

Originea denumirii. *Dâmb* – formă de relief mai mică decât dealul; ridicătură mică de pământ înălțată la marginea unui șanț, a unei gropi.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Alexie Mateevici și str. Vasile Alecsandri).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Alexie Mateevici și str. Vasile Alecsandri).

DEALUL CUCULUI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 29-я ул. Скиносы (str. 29 Schinoasa), până la 05.03.1958; ул. Вишневая (str. Vișinilor), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Centru, între străzile Dragomirna și Pietrarilor.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

DECEBAL, bulevardul

A fost redenumit prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Бачойская дорога (Drumul Băcioiului), până în 1950; ул. Львовская (str. Lvov), până în 1970; ул. Маршала Тимошенко (str. Mareșal Timoșenko), din 31.03.1970.

Localizare: sect. Botanica, de la Piața Iulius Cezar până la bd. Dacia. Intersecții cu străzile Constantin Brâncuși, Nicolae Zelinski, Trandafirilor, Sarmizegetusa, Nicolae Titulescu. Se mărginește cu Parcul *Valea Trandafirilor*. Lungimea – 2,6 km.

Scurt istoric. Bulevardul face legătura directă dintre sect. Botanica și centrul capitalei. A luat ființă prin reconstrucția unei străzi a fostei suburbii Botanica. Aspectul de astăzi l-a obținut în anii 1970-1980, când au fost construite blocuri locative cu cinci, nouă și 19 etaje, a fost construită Piața Serghei Lazo. În vecinătatea bulevardului se află Parcul *Valea Trandafirilor* și Complexul Memorial „Cimitirul Eroilor” din Chișinău. Actualmente poartă numele ultimului rege al dacilor Decebal (87-106 d.Hr.). În timpul domniei lui, statul geto-dac, cu centrul în sud-vestul Transilvaniei actuale, a atins apogeul dezvoltării economice și politice. A consolidat statul dac, a reorganizat armata și a inițiat un vast program de construcții civile și militare în Munții Orăștiei. Regele Decebal a purtat mai multe războaie cu romanii, care îi vor recunoaște abilitățile militare și politice. Războaiele dacice și moartea regelui Decebal sunt reprezentate pe Columna lui Traian din Roma.

Monumente, plăci comemorative

Serghei Lazo (1894-1920) – originar din jud. Orhei, a luptat în războiul civil din Rusia (1982; monument, arh. E. Kutârev, sculpt. B. Diujev, B. Dubrovin, E. Zibrov; bd. Decebal, colț cu str. Sarmizegetusa), (Piața Decebal)

Havuz cu compoziție spațial-volumetrică „Buchet de flori” (1982; monument; bd. Decebal, 2)

Havuz (1987; sculpt. V. Podolean; bd. Decebal, fostul cinematograf „Columna”)

Havuz „Hora Fetelor” (1975; sculpt. G. Adoc; bd. Decebal, colț cu str. Nicolae Titulescu, în scuar)

Igor Sereda (1921-1988) – erou al ex-URSS (1990; placă comemorativă; bd. Decebal)

Tudor Strișcă (1953-1995) – doctor în geografie (1998; placă comemorativă, arh. Iu. Casap; bd. Decebal)

Adrese utile

Agenția Municipală de Ipotecă din Chișinău SA (72/6)

Asociația patronală profesională în domeniul metrologiei și calității produselor din Republica Moldova (nr. 139)

Biblioteca „Ștefan cel Mare”, filială a BM „B.P. Hasdeu” (nr. 91)

Centrul de Știință și Tehnică „Hidrotehnica” (nr. 3)

Centrul Sportiv de pregătire a loturilor naționale (nr. 72)

Grădinița-creșă nr. 216 (nr. P2/3)

Federația Națională de biliard (nr. 5)

Institutul de Formare continuă (nr. 139)

Liceul Teoretic cu profil de arte „Elena Alistar” (nr. 74)

Liceul Profesional nr. 2 (nr. 70)

Palatul de cultură al feroviarilor (nr. 2)

Școala-grădiniță nr. 152 „Pas cu Pas” (nr. 72/2)

Școala Sportivă Specializată de Ciclism (nr. 72/2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 8, 17, 20.

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122.

DECEBAL, piața

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumirea anterioară: Площадь Сергея Лазо (Piața Serghei Lazo), din 11.06.1981.

Localizare: sect. Botanica, la intersecția bd. Decebal cu str. Valea Trandafirilor și Sarmizegetusa. De la această piață începe str. Minsk.

Scurt istoric. Construirea pieței a început în anii '60 ai sec. XX, când au fost edificate primele blocuri cu 4-5 etaje. Are o formă trapezoidală, cu laturile formate de casele de locuit, iar bazele – de spațiile verzi ale scuarului pieței și, în partea opusă, de cele ale Parcului *Valea Trandafirilor*. Este una dintre cele mai mari piețe urbane al Chișinăului. Actualmente piața poartă numele ultimului rege al dacilor Decebal (87-106 d.Hr.). **Vezi:** *Decebal, bulevardul*.

Monumente, plăci comemorative

Serghei Lazo (1894-1920) – luptător în războiul civil din Rusia, în extremul orient (1982; monument, arh. E. Kutârev, sculpt. B. Diujev, B. Dubrovin, E. Zibrov; în Piața Decebal)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 8, 17, 20.

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122.

DECEMBRIȘTILOR, strada

Denumirea strazii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, fragmentată. Intersecții cu străzile Albița, Iurie Babei, Ștefan Holban, Paul Gore, Simion Murafa.

Scurt istoric. Strada a fost numită în memoria decembriștilor Mihail Orlov și Vladimir Raevski, cei mai reprezentativi și activi membri ai mișcării decembriste, care făceau parte din „Societatea Sudi-că” a „Uniunii prosperării” (Союз благоденствия), organizație secretă, creată în 1818. Ei au desfășurat o activitate politică în Chișinău în perioada anilor '20 ai sec. XIX.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești); nr. 23 (de la str. Grădina Botanică).

LIVIU DELEANU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin hotărârea Comitetului Executiv Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/21 din 28.06.1984.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Alba Iulia până la șos. Balcani. Intersecții cu străzile Nicolae H. Costin, Floreni. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Liviu Deleanu, născut Lipa Kligman (08.02.1911; Iași –12.05.1967; Chișinău), poet, dramaturg, traducător. A făcut studiile liceale la Iași. La vârsta de 16 ani redactează revistele literare „Prospect” și „Vitri-na literară”. A debutat editorial cu volumul de versuri *Oglinzi fermecate*, 1927, după care au urmat și alte plachete: *Ceasul de veghe*, *Glod alb*. Poezia de început a lui L. Deleanu este influențată de literatura modernistă, având accente evidente din creația lui Baudelaire, G. Bacovia, I. Pillat. În anul 1940 se stabilește la Chișinău. Publică mai multe culegeri de versuri lirice și civice *Cânturi de ieri și de azi*, *Freamăt*, *Ieșire din legendă*; *Dragostea noastră cea de toate zilele* etc. A condus mulți ani Cenaclul literar „Lucafașul” de pe lângă ziarul „Tinerimea Moldovei”. Este cunoscut și ca autor de versuri pentru copii. A tradus din scriitorii ruși I. Krilov, A. Pușkin, N. Nekrasov, M. Lermontov, S. Mihalkov, K. Ciukovski ș.a.

Monumente, plăci comemorative

Liviu Deleanu (1911-1967) – poet (placă comemorativă; str. Liviu Deleanu, 5/4, Liceul Teoretic „Liviu Deleanu”)

Liviu Deleanu (1911-1967) – poet (placă comemorativă; fațada imobilului unde a locuit poetul, str. Liviu Deleanu, 1)*

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 183 (nr. 1/1)

* Urmează a fi instalată prin *Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 176 din 16.04.2015*.

Grădinița-creșă nr. 186 (nr. 11/2)
Liceul Teoretic „Liviu Deleanu” (nr. 5/4).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3 (pe str. Liviu Deleanu); nr. 122 (de la str. Alba Iulia).

PARASCOVIA DIDĂC, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 3/49 din 31.01.2002.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, de la str. Mihail Lermontov până la str-la Mihail Lermontov. Intersecție cu str. Speranței. Lungimea – 220 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele scriitoarei și scenaristei Parascovia Didăc (05.11.1924; s. Culna Veche, r-nul Kotovsk, Ucraina (pe atunci RASSM), participantă la cel de-al II-lea Război Mondial în calitate de cercetașă-radiooperatoare în Armata Sovietică. În prima ei misiune a fost parașutată pe teritoriul Ucrainei, în regiunea Poltava, ocupată de către hitleriști, pentru ca să se instaleze acolo și să transmită informațiile necesare comandamentului sovietic. Toți cei patru ani cât a durat războiul, P. Didăc s-a aflat în ilegalitate în spatele frontului. La vârsta de 18 ani a fost decorată la Moscova cu ordinul Steaua Roșie. Este autoarea cărții *În spatele frontului*, a unei serii de eseuri și scenarii pentru filmele artistice *Mariana*, *Riscul*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).
Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

DIMINEȚII, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Космодемьянская (str. Kosmodemianskaia), din 22.01.1952; ул. Диминеций (str. Dimineții), din 06.11.1984, când

unei porțiuni din str. Kosmodemianskaia i se atribuie această denumire.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, între șos. Muncești și str. Nicolae Titulescu. Intersecții cu străzile Cetatea Albă, Plaiului, Riga, Scutari, Așhabad. Lungimea – 750 m.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

LIUBA DIMITRIU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Солтыца (str. Soltâs).

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești. Începe de la șos. Muncești și continuă în sus până la bd. Decebal, fiind intersectată de str. Cetatea Albă. Intersecții cu străzile Plaiului și Scutari, paralelă cu str. Dimineții. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele poetei basarabene Liuba Dimitriu (Dimitrov) (01.01.1901; Ciucur-Mingir, Tighina – 22.03.1930; mănăstirea Vărativ), care provine dintr-un tată bulgar și o mamă grecoaică. Lucrează ca funcționară la Arhiepiscopie (1916), la Primăria Chișinău – translatoare (1919-1923) și la Prefectura poliției (1923-1930). Scrie poezii de la 18 ani. Se stinge din viață prematur, după o boală incurabilă. Volumul *Crinii Basarabiei*, apărut postum (1931), a adus revelația unei remarcabile autoare.

Monumente, plăci comemorative

Ion Soltâs (1923-1945) – Erou al ex-Uniunii Sovietice (1970; placă comemorativă; str. Liuba Dimitriu, 2)

Liuba Dimitriu (1901-1930) – poetă (placă comemorativă; str. Liuba Dimitriu, 37)

Adrese utile

Agenția de Publicitate „Proirlan” SRL (nr. 12)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești); nr. 4, 8, 17, 20 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești); nr. 3, 19, 33, 44, 49. 122 (de la bd. Decebal).

NICOLAE DIMO, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Димо (str. Dimo).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Tudor Vladimirescu până la str. Studenților. Intersecții cu străzile Alecu Russo, Miron Costin, Acad. Andrei Saharov, Matei Basarab. Lungimea – 3,3 km.

Scurt istoric. Stradă trasată de-a lungul parcului silvic *Râșcani* și al zonei de locuit, construită în anii '60-'80 ai sec. XX. Este numită în memoria lui Nicolae Dimo (30.11.1873; or. Orhei – 15.03.1959; Chișinău) – agrolog, unul dintre fondatorii agrologiei biologice în Basarabia, cercetător și profesor universitar, academician. Studiază la Școala Reală din Chișinău, la Institutul Agricol de Silvicultură din Novo-Aleksandrovsk (gubernia Lublin), specializându-se în agrologie. Șef al Catedrei de pedologie la Institutul Agricol din Chișinău, prorector al Universității de Stat din Moldova, director al Institutului de Pedologie, Agrochimie și Ameliorare a Solurilor al Filialei Moldovenești a AȘ a URSS. A participat la elaborarea concepției de fondare a Academiei de Științe a Moldovei. Este autor a peste 150 de lucrări științifice.

Monumente, plăci comemorative

Eroii voluntari bulgari în bătălia de la Șipka (1966; stelă, arh. V. Dementiev, pict. V. Novik, I. Șehanovski; str. Nicolae Dimo, 6)

Ion Dumeniuk (1936-1992) – savant, lingvist, profesor universitar (1998; placă comemorativă; str. Nicolae Dimo, 29/3)

Nicolae Dimo (1873-1959) – academician (placă comemorativă; str. Nicolae Dimo, 1/1)

Vasili Marghelov (1908-1990) – comandant rus al trupelor de desant, erou al fostei URSS (monument; str. Nicolae Dimo, 1/1)

Adrese utile

Capela în memoria voluntarilor bulgari (nr. 6)
Fundatia de Caritate pentru Copii „Clipa siderală” (17/4)

Gimnaziul nr. 33 (nr. 7)

Grădinița nr. 76 „Aurica” (nr. 3/3)

Grădinița-creșă nr. 68 (nr. 7)

Grădinița nr. 68 „Habad-Liubavici” (nr. 7)

Hotelul „Dinamo” (nr. 30)

Liceul Teoretic „Orizont” (nr. 22/1)

Societatea Ecologică „Biotica” (17/4)

Școala sportivă specializată republicană de fotbal (nr. 13/4A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 16, 21, 23, 24, 26 (de la str. Alecu Russo).

Rute de autobuz: nr. 5 (de la str. Alecu Russo).

DOBRUȘA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 5-й Херсонский пер. (str-la Herson-5).

Localizare: sect. Botanica, în apropierea Parcului *Valea Trandafirilor*. Intersecție cu str. Mazililor, paralelă cu străzile Stolniceni și Vorniceni. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele mănăstirii de călugări „Dobrușa”, situată pe teritoriul satului Dobrușa, r-nul Șoldănești. Mănăstirea a fost ctitorită în anul 1822 pe lângă un schit de lemn ridicat în anul 1772. La 1847 s-a zidit biserica de iarnă „Schimbarea la Față”. În anul 1960, mănăstirea a fost transformată în școală-internat pentru copii cu dizabilități. Biserica de iarnă a fost transformată în club, iar cea de vară – la început în cantină, apoi în depozit alimentar. Școala auxiliară a funcționat până în anul 1994, când credincioșii satelor din zonă au solicitat redeschiderea mănăstirii. Mănăstirea a fost reactivată printr-un decret mitropolitan la 28 octombrie 1994. Are trei biserici (cea principală cu hramul „Sf. Ierarh Nicolae”), o bogată bibliotecă, cu cărți laice și religioase.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 8, 17, 20 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal).

ANDREI DOGA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Луговая (str. Câmpiei), până la 24.06.1970; ул. Хая Лившиц (str. Haia Livșiț), din 25.06.1970.

Localizare: sect. Râșcani, de la bd. Renașterii Naționale până la str. Macilor. Lungimea – 1,4 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele atletului și antrenorului Andrei Doga (11.05.1932 – 23.01.1984; Chișinău), considerat inițiatorul și promotorul luptelor sportive de judo și sambo în Moldova. A fost organizatorul mai multor competiții republicane și fondatorul Școlii Sportive Republicane Specializate de Lupte „Andrei Doga”.

Adrese utile

Agenția de Stat pentru protecția proprietății industriale AGEPI (nr. 24/1)

Crucea Roșie, Filiala Chișinău (nr. 27)

Sala Polivalentă din Chișinău / Manejul de Atletică ușoară (nr. 26)

Școala de Arte „Valeri Poleakov” (nr. 19/1)

Școala Sportivă Specializată de fotbal, atletism, înot, rugby și lupte judo (nr. 26)

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport (nr. 22)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale).

ANDREI DOGA, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: str. Andrei Doga

Localizare: sect. Râșcani, de la Calea Moșilor până la imobilul nr. 5 din str. Dumitru Râșcanu. Intersecție cu str. Pietrăriei. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Vezi: *Andrei Doga, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu); nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale).

EUGEN DOGA, strada pietonală

A fost redenumită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 3/11 din 29.10.2015.

Denumiri anterioare: ул. Павловская (str. Pavlovskaja), str. Lascăr Catargiu (până la 1940); ул. Центральный Луч (str. Raza Centrală) (1949-1959); пр. Молодежи (bd. Tineretului) (1960-1996), str. Alexandru Diordiță (1997- 28 oct. 2015).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Columna (în preajma *Parcului Catedralei*) până la str. Constantin Tănase. Intersecție cu str. Alexandru cel Bun. Lungimea – 260 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele unuia dintre cei mai cunoscuți compozitori basarabeni, Eugen Doga (01.03.1937; RSSA Moldovenească, azi r-nul Râbnița, RM), Maestru Emerit în artă, laureat al Premiului de Stat, Artist al Poporului, academician, membru titular al Academiei de Științe a Moldovei. A studiat la Școala de muzică „Ștefan Neaga” din Chișinău, la Conservatorul de stat din Chișinău (clasa violoncel a lui G. Hohlov) și la Institutul de Arte „Gavriil Musicescu” din Chișinău (clasa compoziție a profesorului Solomon Lobel). A fost violoncelist în Orchestra Radiodifuziunii de la Chișinău; profesor la Școala Medie Specială de Muzică (azi Liceul „Ciprian Porumbescu”) și profesor la Școala de Muzică „Ștefan Neaga” din Chișinău; funcționar la Ministerul Culturii. Din 1971-prezent – liber-profesionist; colaborează cu cele mai prestigioase studiouri de film de la Moscova, Kiev, Minsk, București, Tașkent, Baku, Vilnius. Creația sa, în genuri diverse, cuprinde poeme simfonice (*Mama*), cantare (*Curcubeul alb*),

muzică de cameră, instrumentală (cvartete de coarde) și vocală (lieduri și române), baletul *Luceafărul*. A realizat coloana sonoră a unor filme (*Lăutarii*, *Șatra*, *Blânda și tandra mea fiară*, *Maria-Mirabela*). Conform unei decizii speciale a UNESCO, "valsul lui Eugen Doga" a fost recunoscut drept una dintre cele patru capodopere muzicale ale sec. XX. Din 20 febr. 2007 Eugen Doga a fost desemnat cetățean de onoare a Chișinăului.

Pe strada Eugen Doga se află două monumente de arhitectură de însemnătate locală din a doua jum. a sec. XIX: casa de raport cu spații comerciale și artizanale și clădirea sinagogii.

Monumente, plăci comemorative

Ihil Șraibman (1913-2005) – scriitor de limba idiș (placă comemorativă; str. Eugen Doga, 4, fațada Bibliotecii Evreiască – Centrul Cultural „Ițic Mangher”)

Adrese utile

Biblioteca Evreiască – Centrul Cultural „Ițic Mangher”, filiala BM „B.P. Hasdeu” (nr. 4)
 Centrul cultural evreiesc „Kedem” (nr. 5)
 Centrul evreiesc de binefacere „Hasad Iehudă” (nr. 5)
 Comunitatea evreiască din R. Moldova (nr. 5)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni și bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni și bd. Grigore Vieru).

DOINA, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Дойны (str. Doina).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche. Începe de la Calea Orheiului până în apropierea șos. Balcani și se intersectează cu străzile Constructorilor, Podgorenilor, Dubăsari, Căraușilor, Poștei, Ba-

riera Orhei, Solidarității, Grădinarilor, Andrei Lupan, Vasile Badiu, Constantin Brâncoveanu, Moldovița, Liviu Damian, Socoleni; paralelă cu străzile Putna, Victor Crănescu. Lungimea – cca 4 km.

Originea denumirii. *Doină* – specie a liricii populare și a folclorului muzical românesc, care exprimă un sentiment de dor, de jale, de revoltă, de dragoste etc., preluată și de poezia cultă.

Adrese utile

Baza de transport auto nr. 6 SA (nr. 156)
 Biserica „Sfântul Lazăr” (nr. 201)
 Cimitirul „Sfântul Lazăr” (anterior, „Doina”)
 Colegiul de Poliție „Dimitrie Cantemir” (nr. 102)
 Institutul de Științe ale Educației (nr. 104)
 Profilactoriul „Pedagogul” (nr. 104)
 Unitatea Militară 1001 (nr. 102)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 25, 26, 27, 29 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 10, 26, 28.

DOINA, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: пер. Дойны (str-la Doina) din 09.07.1959, când o porțiune din str. Doina, de la nr. 1 până la nr. 9, a fost redenumită în пер. Дойны (str-la Doina).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche. Începe de la str. Doina și continuă până în apropierea str-lei Petricani-1. Intersecție cu str. Constructorilor. Lungimea – 170 m.

Scurt istoric. Vezi: *Doina, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la Calea Orheiului).

VASILI DOKUCEAEV, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Mu-

unicipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Докучаева (str. Dokucaev).

Localizare: sect. Centru, cuprinsă între străzile Drumul Viilor și Gheorghe Asachi; intersecții cu șos. Hâncești, străzile Valea Dicescu, Frumoasa, Valeriu Cupcea; paralelă cu străzile Mitropolit Gurie Grosu, Academiei. Lungimea – 750 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele eminentului savant-naturalist rus cu renume mondial Vasili Dokucaev (01.03.1846; Smolensk, Rusia – 11.08.1903; Sankt Petersburg), fondator al pedologiei științifice contemporane. În anul 1898 a organizat o expediție în Basarabia, în urma căreia a publicat lucrarea „Cu privire la solurile Basarabiei” („К вопросу о почвах Бессарабии”), editată în 1900, și în care constata că: „cernoziomul de aici este de prima calitate”.

Monumente, plăci comemorative

Nicon Zaporojan (1945-2016) – vicearhitect-șef al municipiului Chișinău (placă comemorativă; fațada imobilului din str. Vasili Dokucaev, 4)*

Adrese utile

Centrul Medicilor de Familie nr. 7 (nr. 11A)
Grădinița de copii nr. 227 (nr. 3/1).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13 (pe str. Vasili Dokucaev); nr. 2, 9, 10, 24 (de la șos. Hâncești și str. Gheorghe Asachi).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești și str. Gheorghe Asachi).

DOMNIȚEI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: Stradă nouă.

* Urmează a fi instalată prin *Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 2/5-3 din 9 martie 2017.*

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Mircești; intersecții cu străzile Vasile Harea, Gura Văii. Lungimea – 500 m.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

ION DONCEV, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 3/5 din 18.06.1990.

Denumiri anterioare: Глухой пер. (str-la Înfundată), 1812-1918; str. Nistrului, 1924-1940, 1941-1944; Глухой пер., 1944-27.03.1951; ул. Павлика Морозова (str. Pavlik Morozov), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Anton Pann până la str. Ivan Zaikin. Intersecții cu străzile Căpriană, Ion Pruncul, Zamfir Arbore. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele pedagogului și omului de cultură Ion Doncev (1821; Chișinău – 01.04.1885; Chișinău), născut într-o familie mixtă – tată bulgar și mamă româncă basarabeancă. Absolvește școala ținută din Chișinău și Liceul Regional. Activează în calitate de profesor de istorie și geografie la școala ținută din Tighina, tot aici mai predă latina și aritmetica. În anul 1847 se transferă la Chișinău la școala ținută, apoi este profesor de limba română la Liceul Regional din Chișinău. Editează manualele: *Abecedă rumână, Cursul primitiv de limba română, Convorbiri și cuvinte informative ruso-române*. Este autorul primei gramatici românești scrisă cu litere latine în Basarabia. A fost un apărător înfocat al limbii române în școala basarabeancă din sec. XIX. Este înmormântat la Cimitirul Central din Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5 (de la bd. Grigore Vieru).

ALEXANDRU DONICI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Кантемира (str. Cantemir), până la 10.06.1981; ул. Доница (str. Donici), din 11.06.1981.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Ion Pelivan continuând spre str. Ion Creangă. Intersecție cu str. Ion Neculce. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Alexandru Donici (19.01.1806; Bezin, azi Donici, Orhei – 21.01.1865; Iași), fabulist și traducător. A studiat la Sankt-Petersburg, unde și-a început cariera militară și s-a apropiat de mișcările democratice. Termină studiile în 1825, în grad de sublocotenent, și este trimis într-o unitate militară din sudul Basarabiei. Invocând motive familiale, revine la baștină și activează la început în Chișinău, apoi la Iași și Piatra-Neamț. Face cunoștința cu Constantin Negruzzi, care tocmai venise la Chișinău. În cooperare traduce și publică *Satire și alte poetice compuneri* de Antioh Cantemir. În 1835 emigrează în Moldova de peste Prut, unde aderă la mișcarea culturală patruzecioptistă. Este funcționar la Epitropia școlilor, asesor al Curții de Apel, membrul în Divanul obștesc; contribuție la dezvoltarea învățământului, presei și teatrului național. Traduce poemul *Țigani* (1837) de A. Pușkin. În anii 1840-1842 editează două cărți de *Fabule* cu opere proprii și traduceri care s-au bucurat de mare popularitate. Muzeul Literaturii Române „Mihail Kogălniceanu” din Chișinău dispune de culegerea *Fabule* (Iași, 1840), precum și alte ediții rare ale operei fabulistului.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vissarion Bielinski); nr. 3, 4, 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 122 (de la str. Ion Creangă).

ASTRONOM NICOLAE DONICI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 15/8 din 08.06.1995.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, de la șos. Balcani până la str. Voluntar Filip Lupașcu. Intersecție cu str. Voluntar Grigore Vărtosu. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele astronomului român de origine basarabească Nicolae Donici (01(13).09.1874; Chișinău – 1956; Nisa, Franța). Fiul familiei nobililor Nicolae A. Donici și Limonia Macri, strănepotul fabulistului Alexandru Donici. Urmează cursurile Liceului Richelieu din Odessa și ale Universității din Odessa. După absolvirea cu distincție a universității, în anul 1897, pleacă la Sankt Petersburg, unde își începe cariera științifică sub conducerea astronomului rus acad. F.A. Bredihin, ocupându-se în mod particular de astronomie, colaborând cu cei mai importanți astronomi ruși ai timpului: F.A. Bredihin, O.A. Baklund, A.A. Belopolski, S.N. Kostinski. Cercetările astronomice ale lui Nicolae Donici se referă la astronomia soarelui, cromosferei, planetelor, luminii zodiacale. A avut o carieră strălucită în România interbelică, meritele sale fiind apreciate și în Occident. A fost membru al Uniunii Internaționale pentru studiul Soarelui, al Uniunii Internaționale Astronomice, al societăților astronomice din Rusia, Germania și Franța. A fost membru al Comitetului astronomic român, membru de onoare al Academiei Române și *Doctor Honoris Causa* al Universității din Coimbra, Portugalia. Autor a circa 80 de publicații științifice.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

DOROBANȚI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Братъев Игнатовых (str. Fraților Ignatov).

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești. Lungimea – 220 m.

Originea denumirii. Strada a fost numită în amintirea trupelor de dorobanți care au luptat la Plevna, Vidin și Grivița, în cadrul Războiului de Independență al României. *Dorobanți* – soldați din infanterie (cu plată) sau jandarmi (cu atribuții speciale).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 8, 17, 20 (de la bd. Decebal); nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal); nr. 18 (de la șos. Muncești).

MITROPOLIT DOSOFTEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Гостинная (str. Gostinnaia), sec. al XIX-lea; ул. Шмидтовская (str. Schmidt), sec. al XIX-lea – anul 1924; str. Carol Schmidt, 1924-1940, 1941-1944; ул. Сталинградская (str. Stalingrad), 1944-1961; ул. 25 Октября (str. 25 Octombrie), din 30.11.1961.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni (Scurul Catedralei) până la str. Henri Coandă, în apropiere de Piața Dimitrie Cantemir. Intersecții cu străzile Tricolorului, Maria Cebotari, Sfatul Țării, Serghei Lazo, Mitropolit Petru Movilă, Toma Ciorbă, Mihai Viteazul și str-la Teatrului. Este paralelă cu str. Columna și cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt. Lungimea – 1,8 km.

Scurt istoric. Strada este atestată din anii '20-'30 ai sec. al XIX-lea și străbătea orașul de la str. Ismail până la Piața Dimitrie Cantemir, fiind întreruptă de *Scurul Catedralei*. După anul 1990, fiecare fragment are denumire separată. Actualmente strada cuprinde doar segmentul de nord al vechii străzi Gostinaia, care își avea începutul în apropierea actualei Piețe Constantin Negruzzi. Din fondul edilitar istoric aici s-au păstrat mai multe case de locuit, clădiri ale unor vechi instituții administrative, magazine, complexul de cazărmi militare, complexul de clădiri ale Depoului și administrației fostei societăți „Tramvaiul Chișinăului” etc.

Urbanimicul comemorează numele lui Dimitrie Barila, cunoscut mai ales pe numele său monahal Dosoftei (26.10.1624; Suceava – 13.12.1693, Żółkiew, Polonia, azi Jovkva, Ucraina), teolog și cărturar român de seamă, poet și traducător, Mitropolit al Moldovei între anii 1671-1674, 1675-1686. Primul versificator al *Psaltirei* în tot Răsăritul Ortodox, și al cărților de slujbă în românește în Moldova, a copiat documente și inscripții, unul dintre primii cunoscători și traducători din literatura patristică și postpatristică, care a contribuit la formarea limbii literare române. Mitropolitul Dosoftei a întemeiat o tipografie la Iași pentru tipărirea cărților de slujbă și învățătură în limba română, unde a editat șase cărți. A contribuit la introducerea limbii române în oficierea slujbelor bisericești.

Monumente, plăci comemorative

Primul Troleibuz (monument; str. Mitropolit Dosoftei, 146, pe teritoriul Parcului de troleibuze Nr. 1) *Sfântului Părinte Papa Ioan Paul al II-lea* (1920-2005) – Papă al Bisericii Catolice și Episcop al Romei – (2016; monument, sculpt. Veaceslav Jigličchi; str. Mitropolit Dosoftei, 85, în fața Catedralei Romano-Catolice „Providența Divină”)

Adrese utile

Ambasada Republicii Populare Chineze (nr. 124)
Catedrala Romano-Catolică „Providența Divină” (nr. 85)
Centrul de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională (nr. 124)
Direcția generală educație, tineret și sport a Consiliului municipal Chișinău (nr. 99)
Institutul pentru drepturile omului „IDOM” (nr. 95A)
Misiunea OSCE în Moldova (nr. 108)
Parcul de Troleibuze Nr. 1 (nr. 146)
Regia Transport Electric Chișinău ÎM (nr. 146)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 11, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 21, 23, 29 (de la str. Mihai Viteazul); nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

Rute de autobuz: nr. 3, 9, 17, 26, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 5, 26 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

27 MARTIE 1918, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Каховская (str. Kahovka).

Localizare: sect. Buiucani, de la Calea Ieșilor până la intersecția străzilor Ion Pelivan și Vissarion Bielinski. Intersecții cu străzile Drumul Crucii, Țarinei, Călărași și Milano.

Scurt istoric. Strada a fost numită în memoria evenimentului de la 27 martie 1918 – Actul Unirii Basarabiei cu România. Basarabia (așa cum fusese definită în cadrul administrației țariste în 1812 în Tratatul de la București) s-a constituit ca Republică Democrată Moldovenească în primăvara anului 1917 proclamându-și mai întâi autonomia, apoi independența față de Rusia, și după câteva luni unirea cu Regatul României, ca provincie istorică românească și parte componentă a Țării Moldovei de odinioară. După 22 de ani, până la 28 iunie 1940, printr-un ultimatum al guvernului sovietic conform pactului Hitler-Stalin adresat României, Basarabia a fost ocupată de Uniunea Sovietică.

Adrese utile

Detașamentul Salvatori și Pompieri nr. 3, sectorul Buiucani (nr. 17)
Regia „Autosalubritate” ÎM (nr. 14).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

DRAGOMIRNA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 13-я ул. Буюканы (str. 13 Buiucani), până la 05.03.1958; ул. Кутузова (str. Kutuzov), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani și sect. Centru, de la str. Gheorghe Codreanu. Lungimea – 1,4 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele unei mănăstiri din jud. Suceava, România. Mănăstirea *Dragomirna* este un complex monahal, construit în perioada 1602-1609 în satul *Mitocu Dragomirnei* din comuna omonimă de către mitropolitul Anastasie Crimca al Moldovei. Este situată în apropierea pădurii Dragomirna, la o distanță de 12 km nord de orașul Suceava. Biserica mănăstirii are hramul Pogorârea Sfântului Duh. Din anul 2004 Mănăstirea Dragomirna este inclusă pe Lista monumentelor istorice din România.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

DRAGOMIRNA, stradela

A fost redenumită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 10/48 din 22.10.2009.

Denumiri anterioare: пер. М. Кутузова (str.-la M. Kutuzov).

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Dragomirna până la intersecția cu străzile Schitului și Rariștei. Lungimea – 120 m.

Scurt istoric. Vezi: *Dragomirna, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

MARIA DRĂGAN, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Consiliului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 9/2 din 10.10.1990.

Denumiri anterioare: ул. Энтузиастов (str. Entuziaștilor), din 24.12.1970.

Localizare: sect. Ciocana, între străzile Vadul lui Vodă și Meșterul Manole.

Scurt istoric. Strada poartă numele cântăreței Maria Drăgan (23.08.1947; Bălăurești, Nisporeni – 06.10.1986; Bălăurești, Nisporeni), una dintre cele mai talentate interprete de cântec popular românesc și de romanțe. După terminarea școlii

medii incomplete din sat a lucrat în colhoz, apoi a studiat un an la Școala de Muzică Ștefan Neaga din Chișinău.

Artistă vocalistă într-un ansamblu tineresc de estradă și în orchestrele de muzică populară „Mugurel”, „Lăutarii”. Solistă în formația „Bucuria”, cu interpretul Ion Suruceanu, apoi la restaurantul „Beciul vechi” și la Palatul Sindicatelor din Chișinău. A înregistrat la Radio Chișinău melodiile populare: „Vai, sărmana turturică!”, „Lume, lume, soro lume!”, „Leliță Ioană”, „Inimă de-amărăciune”, „Hop, lele, hop!”, „Vino, bade!” etc.

Monumente, plăci comemorative

Victor Ștefaniuc (1947-2010) – actor și regizor (placă comemorativă; str. Maria Drăgan, 1, Teatrul Municipal de Păpuși „Guguță”)

Adrese utile

Biblioteca Maria Drăgan, filială a BM „B.P. Hasdeu” (nr. 26/3A)

Fabrica de Oglinzi (nr. 11)

Gimnaziul nr. 35 „Steliana Grama” (nr. 16/2)

Grădinița-creșă nr. 138 (nr. 6/1)

Școala primară nr. 82 (nr. 8/2)

Școala Profesională nr. 7 (nr. 3)

Teatrul Municipal de Păpuși „Guguță” ÎM (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Meșterul Manole); nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă).

DRUMUL BĂCIOIULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Костюженское шоссе (șos. Costiujeni).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Grenoble și continuă spre satul Băcioi. Drumul Băcioiului unește capitala cu satul Băcioi. Lungimea – 2,5 km.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la satul cu același nume – Băcioi din mun. Chișinău. Satul

vechi este atestat la 8 iunie 1485. Situat în partea centrală a regiunii fizico-geografice „Codru”, la 10 km de Chișinău și tot la aceeași distanță de or. Ialoveni.

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 52 (nr. 99/1)

Transport

Rute de autobuz: nr. 4.

DRUMUL CRUCII, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Пригородная (str. Prigorodnaia).

Localizare: sect. Buiucani, începe de la str. Trușeni, fiind paralelă cu Calea Ieșilor, se intersectează cu str. Ion Pelivan și str.-la Călărași. Lungimea – 680 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii ține de ultimului drum parcurs de Mântuitor spre Golgota. Drumul Crucii sau Via Dolorosa (în latină, cu sensul de „Calea durerii”, „Calea îndurerată”, „Calea suferinței” sau „Calea dureroasă”) este o stradă în Orașul Vechi din Ierusalim, despre care se spune că este drumul pe care Iisus Hristos a mers, purtând crucea, pe drumul spre crucificarea sa. Traseul de la vestul Cetății Antonia până la Biserica Sfântului Mormânt are o lungime de aproximativ 600 de metri și este un loc de pelerinaj al creștinilor. Actualul traseu a fost stabilit încă din sec. al XVIII-lea, înlocuind diferite versiuni anterioare.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

DRUMUL SCHINOASEI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Б. Хмельницкого (str. B. Hmelnițki).

Localizare: sect. Centru, începe de la intersecția străzilor Miorița, Gheorghe Asachi, Grenoble și continuă spre orașul Codru. Lungimea – 1,3 km.

Scurt istoric. Poartă denumirea populară a zonei *Schinoasa*, un cartier situat în sud-vestul Chișinăului. Ca fostă localitate, Schinoasa este cronologizată în majoritatea edițiilor enciclopedice, începând cu anul 1848, deși a existat și mai înainte ca sat mic. Denumirea cartierului provine de la denumirea văii Schinoasa, unde curge un pârâu ce se varsă în râul Ișnovăț, afluent al râului Bîc. Trece prin împrejurimile satului Băcioi. Din punct de vedere etimologic, denumirea *Schinoasă* provine de la cuvântul românesc regional *schin* (literar – *spin*). În graiul moldovenesc există și adjectivul *schinos* (*spinos*). În Moldova locurile acoperite cu spini și măracini sunt numite *schinoase*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Gheorghe Asachi); nr. 17 (de la str. Grenoble).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Gheorghe Asachi).

DRUMUL TABEREI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-я ул. Буюканы (str. 1 Buiucani), până la 05.03.1958; ул. Ватутина (str. Vatutin), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, pe teritoriul fostului sat Buiucanii Vechi. Începe de la str. Vasile Lupu și continuă prin Valea Satului până la ieșirea din nou spre magistrala Vasile Lupu. Se intersectează cu str. Gheorghe Codreanu. Lungimea – 930 m.

Scurt istoric. Denumirea Drumului Taberei este legată de trecutul acestor locuri, unde s-ar fi stabilit tabere ale ostașilor moldoveni.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

DRUMUL VIILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 35-я ул. (str. 35), până la 26.11.1951; ул. Новосибирская (str. Novosibirsk), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, zona Valea Dicescu, amplasată între străzile Pietrarilor, Anton Crihan. Se intersectează cu străzile Lacului, George Meniuc, Nucarilor, Lech Kaczynski. Lungimea – 2,7 km.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine, probabil, de la podgoriile ce se aflau cândva pe aceste locuri.

Monumente, plăci comemorative

Gheorghe Eșanu (1927-1996) – artist emerit (2006; placă comemorativă; str. Drumul Viilor, 29)

Adrese utile

Centrul Național de Informare și Reabilitare al societății orbilor (nr. 36/2)

Grădinița de copii nr. 59 (nr. 42/4)

Radiocomunicații ÎS (nr. 28/2)

Școala-grădiniță nr. 226 (nr. 38/2)

Universitatea din Tiraspol (nr. 26A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 10, 24 (de la str. Vasile Alecsandri și șos. Hâncești); nr. 13, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Vasile Alecsandri și șos. Hâncești).

DUBĂSARI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Дубоссарский пер. (str.-la Dubăsari-2).

Localizare: sect. Râșcani, zona Visterniceni, între Calea Orheiului și str. Doina. Paralelă cu str. Căraușilor. Lungimea – 170 m.

Scurt istoric. Strada a fost numită datorită amplasării ei în preajma str. Calea Orheiului, care, până în anul 1973, s-a numit str. Dubăsariilor. Poartă denumirea orașului Dubăsari, situat pe malul stâng al Nistrului, atestat din anul 1702. Este centrul administrativ al raionului cu același

nume. Populația 23 650 locuitori (2004). Are nod de comunicații, mici întreprinderi industriale. La Dubăsari funcționează o Centrală hidroelectrică. Distanța directă până la or. Tiraspol este de 65 km, până la Chișinău este de 41 km.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 26, 27, 29 (de la str. Calea Orheiului).

DUMBRAVA ROȘIE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Вадул-луй-Водэ (str-la Vadul lui Vodă-1).

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Vadul lui Vodă până la str. Nicolae Grigorescu.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea localității Dumbrava Roșie. Este un sat în raionul Adâncata din regiunea Cernăuți (Ucraina). Localitatea Dumbrava Roșie a făcut parte din Țara Moldovei. Conform unei legende după bătălia din Codrii Cosminului (1497), Ștefan cel Mare a poruncit ca prizonierii poloni să fie înjuțați și puși să are și să semene ghindă de stejari pe locul unde, ulterior numit Dumbrava Roșie, a răsărit o pădure.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor); nr. 9, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Otovasca); nr. 39 (de la str. Uzinelor).

VALERIU DUMBRĂVĂ, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 16/36 din 22.12.2004.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana, la hotar cu str. Iurie Babei (com. Bubuieci). Lungimea – 280 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Valeriu Dumbravă (31.07.1969; Ciorăști, Nisporeni – 03.04.1992; Tighina), erou căzut la datorie, în

războiul de la Nistru. În timpul războiului, Valeriu Dumbravă făcea parte din Brigada de Poliție cu destinație specială „Fulger”. La 3 aprilie 1992, Valeriu Dumbravă, împreună cu alți trei camarazi de luptă, Nicolae Țurcanu, Andrei Izbaș și Valeriu Corduneanu, îndeplinind o misiune de luptă în satul Gâsca, mun. Bender, au nimerit într-o ambuscadă, întinsă mișelește de bandele mercenarilor ruși și ale separatiștilor din Tiraspol.

DUMBRĂVII, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Очаковская (str. Oceakov). Din 08.01.1970 în componența străzii a intrat și 2-й Ленинский пер. (str-la Lenin-2).

Localizare: sect. Centru, zona Melestiu, între străzile Valea Trandafirilor, Odessa. Lungimea – 230 m.

Originea cuvântului. *Dumbravă* – pădure de stejar tânără și nu prea deasă. Dumbrava este și o localitate din apropierea Chișinăului.

Adrese utile

Cimitirul Catolic

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 28 (de la bd. Constantin Negruzzi); nr. 2, 17, 22 (de la str. Ciuflea).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la bd. Constantin Neguzzi); nr. 5, 17, 46, 65 (de la str. Ciuflea).

DUMBRĂVII, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: пер. Очаковский (str-la Oceakov).

Localizare: sect. Centru, zona Melestiu, începe de la str. Odessa. Lungimea – 50 m.

Originea denumirii. Vezi: *Dumbrăvii, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 28 (de la bd. Constantin Negruzzi).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la bd. Constantin Negruzzi).

Prof. ION DUMENIUK, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 33/51 din 26.12.1996.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Mihail Sadoveanu până la str. Nicolae Milescu Spătarul. Se intersectează cu bd. Mircea cel Bătrân și str. Gheorghe Ghimpu. Lungimea – 850 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lingvistului Ion Dumeniuk (05.05.1936; Socii Noi, Fălești – 03.11.1992; Chișinău), savant, profesor universitar, publicist și om de stat. A fost unul dintre savanții care au participat cu trup și suflet la mișcarea de renaștere spirituală a românilor din Basarabia. Este autorul unor valoroase manuale și suporturi didactice pentru învățământul superior: *Introducere în lingvistică, Lingvistica generală, Norme ortografice, ortoepice și de punctuație ale limbii române* ș.a. Este primul redactor-șef al revistei *Limba română*. Din sept. 1991 a fost director al Departamentului de Stat al Limbilor, devenind și membru al Guvernului Republicii Moldova.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 23, 24, 26 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

DUMINICA MARE, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Бакинский пер. (str-la Baku).

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, de la str. Cetatea Albă până la Hanul Morii. Lungimea – 130 m.

Originea denumirii. *Duminica Mare* – sărbătoare închinată Pogorării Duhului Sfânt, numită și „Cinzecimea”, Duminica Mare, încheie ciclul pascal, la 50 de zile după Învierea lui Iisus Hristos.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

DURLEȘTI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Дурлештская (str. Durlești).

Localizare: sect. Buiucani, în preajma străzilor Gheorghe Codreanu, Drumul Taberei, Vasile Lupu. Stradă fragmentată.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea orașului Durlești, una dintre cele mai mari suburbii ale capitalei. Situat în partea de nord-vest a orașului Chișinău, mărginindu-se cu sectorul Buiucani al capitalei și fiind despărțit de Chișinău doar de strada Hotinului. Atestat documentar la 1656. Conform legendei, denumirea de Durlești se trage de la unul din primii locuitori ai satului – Moș Durlea sau „Drulea”, și astăzi urmași ai lui poartă numele de familie Durleșteanu. Cu statut de oraș, Durleștiul, conform recensământului din 2004, avea 17.600 locuitori.

Orașul este conectat cu capitala prin mai multe rute de maxi-taxi, o rută de autobuz și o rută de troleibuz. În oraș funcționează circa 157 de întreprinderi cu diferite forme de activitate, printre care Uzina chimică „Aschim”, Uzina experimentală „Mecanica”, Moldpresa ș.a.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

E

MIRCEA ELIADE, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Молоканский пер. (str-la Molocanilor); ул. Миргородская (str. Mirgorod).

Localizare: sect. Centru; începe de la str. Pan Halippa și continuă spre cart. Mălina Mică; paralelă cu străzile George Bacovia, Aurel David, Mihail Ciachir; intersecție cu str. Ilie Geamăna. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada a fost numită în memoria scriitorului și filosofului Mircea Eliade (13.03.1907; București – 22.04.1986; Chicago, SUA). Studiază filosofia la București și la Calcutta (India). Susține doctoratul în anul 1933. Din 1945, se stabilește la Paris, unde predă istoria religiilor. În anul 1957 este invitat în SUA, țară în care se stabilește definitiv, devenind profesor titular al Catedrei de istoria religiilor a Universității din Chicago. Este autorul a 30 de volume științifice, opere literare, studii și eseuri filosofice, traduse în 18 limbi, și a circa 1 200 de articole și recenzii cu o tematică extrem de variată, foarte bine documentate. A primit mai multe titluri de Doctor Honoris Causa. Membru post-mortem al Academiei Române (1990). Opere științifice: *Tratat de istorie a religiilor, Comentarii la legenda meșterului Manole, Sacrul și profanul, Aspectele mitului, Istoria credințelor și ideilor religioase, de la Zamolxis la Genghis Han, Mitul eternei reînțineri*, ș.a. Opere literare: *Maitreyi, Înțoarcerea din rai, Nuntă în cer, Romanul adolescentului miop*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13 de la str. Pan Halippa).

Rute de autobuz: nr. 9, 11 (de la str. Pan Halippa).

MIHAI EMINESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 26/52-4 din 28.12.1989.

Denumiri anterioare: ул. Михайловская (str. Mihailovski), 1834-1924; str. Mihai Viteazul, 1924-1931; ул. Комсомольская (str. Komsomolista), din 1944.

Localizare: sect. Centru; traversează orașul de la sud-vest spre nord-est de la str. Alexie Mateevici până la str. Alexandru cel Bun. Se intersectează cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, cu străzile Columna, Mitropolit Varlaam, Veronica Micle, 31 August 1989, București, Alexei Șciusev, Mihail Kogălniceanu, Alexandru Bernardazzi. Lungimea – 1,5 km.

Scurt istoric. Este una dintre cele mai frumoase străzi din capitală. Prima denumire a străzii a fost *Mihailovskaia*, dată în numele Sfântului Arhanghel Mihail. Este o stradă ce traversează orașul istoric de la str. Alexie Mateevici până la str. Alexandru cel Bun, datând încă din prima jumătate a sec. al XIX-lea. Pe stradă s-au păstrat construcții de la începutul sec. al XIX-lea. Aici se impun, prin compoziția și elemente lor de veche arhitectură, unele din clădirile de menire socială și imobile particulare de altă dată: Direcția averilor mănăstirești de peste hotare, fosta Școala primară „Florica Niță”, azi Gimnaziul ucrainean „Mihailo Koțiubinski”, edificiul cu trei etaje al unui fost hotel, conacul urban al lui A.D.

Inglezi, conacul urban Pisarjevski, case de raport cu spațiu comercial, case particulare, vile urbane. În anul 1870, strada a fost pavată. Prima stradă din oraș unde a apărut primul sistem de iluminat stradal (1892) și unde s-a deschis primul *Institut de profesori* din istoria Basarabiei și din învățământul superior din Republica Moldova (1915). La începutul sec. al XX-lea, în partea de jos a străzii au existat câteva localuri de agrement: primul circ al orașului, cinematograful „Odeon”, deschis în anul 1912 (numit „Biruința” din anul 1945).

În 1912, după un secol de la anexarea Basarabiei la Rusia, au fost construite trei dintre cele 12 arcuri de triumf din Chișinău, unul din ele fiind amplasat pe str. Mihailovskaia. După anul 1918, strada capătă înfățișarea unui bâlci unde puteai găsi încălțăminte, tricotaj, vopsea, fructe, mezeluri, literatură de anticariat, obiecte de cult, instrumente de farmacie etc.

În anul 1924, a fost redenumită Mihai Viteazul (1558-1601). Din 1931, o parte a străzii – situată mai jos de bd. Alexandru cel Bun – a primit numele savantului român Dumitru Munteanu-Râmnic. În anul 1939, însă, se revine la vechea denumire, Mihai Viteazul. După cinci ani, în 1944, e deja *Komsomolskaia*, alungită la dimensiunea sa actuală.

Acum strada poartă numele lui Mihai Eminescu (15.01.1850; Botoșani sau Ipotești – 15.06.1889; București) – cel mai mare poet al românilor, prozator, publicist și filosof român, considerat ca cel mai important scriitor romantic din literatura națională, supranumit și „Lucefărul poeziei românești”. Opera lui este vastă și variată sub aspectul genurilor: poezie, proză, teatru, eseuri filosofice, publicistică, culegeri de folclor, traduceri. A fost ales post-mortem (28 octombrie 1948) membru al Academiei Române.

Monumente, plăci comemorative

Carol Schmidt (1846-1928) – primar de Chișinău 1877-1903 (1999; placă comemorativă, sculpt. V. Doicov, arh. V. Sava; str. Mitropolit Varlaam, 84, colț cu str. Mihai Eminescu)

Carol Schmidt (1846-1928) – primar de Chișinău 1877-1903 (bust, sculpt. V. Jiglițki; str. Mihai

Eminescu, în fața Filarmonicii Naționale „Sergei Lunchevici”)

Mihai Eminescu (1850-1889) – poet (1999; placă comemorativă cu basorelief, sculpt. Iu. Canașin; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 79, colț cu str. Mihai Eminescu, Teatrul Național „Mihai Eminescu”)

Mihailo Koțiubinski (1864-1913) – scriitor ucrainean (1993; placă comemorativă; str. Mihai Eminescu, 54, Liceul Teoretic „Mihailo Koțiubinski”)

Adrese utile

Ambasada Republicii Bulgaria (Serviciul Consular) (nr. 4)

Colegiul Național de Coregrafie (nr. 31)

Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului (nr. 63)

Consiliul Superior al Magistraturii (nr. 5)

Consulatul onorific al Letoniei (nr. 40)

Grădinița de copii nr. 12 (nr. 62)

Liceul Teoretic „Mihailo Koțiubinski” (nr. 54)

Teatrul Național „Satiricus - Ion Luca Caragiale” (nr. 55)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28, 30 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 2, 3, 10, 24, 30 (de la str. Alexie Mateevici).

Rute de autobuz: nr. 3, 5, 9, 11, 17, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Alexandru cel Bun); nr. 11 (de la str. Alexie Mateevici).

GEORGE ENESCU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й пер. Кока (str.-la Coca-2); ул. Дунаевского (str. Dunaevski), în care, din 09.07.1959, intră și stradela Coca-2.

Localizare: sect. Buiucani, între străzile Ștefan Neaga, Eugen Coca. Lungimea – 230 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele celui mai important muzician român George Enescu (19.08.1881; Liveni, Botoșani – 04.05.1955; Paris), compozitor, violonist, pedagog, pianist și dirijor. A

studiat la Viena și Paris. Profesor la Paris, la Universitățile Illinois și Harvard. Compozitor genial, a reunit într-o sinteză de un mare rafinament melosul românesc, esențializat și transfigurat, și marele tradiții ale muzicii europene.

George Enescu a compus muzică simfonică, vocal-simfonică, lucrări concertante, muzică instrumentală, vocală și de operă: rapsodii românești pentru orchestră, trei simfonii, trei suite pentru orchestră, sonate pentru vioară și pian etc. A scris și lucrări literare, publicistică, memorialistică. A efectuat multiple turnee artistice internaționale, inclusiv la Chișinău, unde a dirijat trei concerte ale Orchestrei Simfonice din Iași (martie 1918) și a dat un concert de vioară cu același colectiv, pe 27 martie 1918, în ziua în care Sfatul Țării de la Chișinău a votat Unirea cu România. Tot la Chișinău își dă concursul la concertul de binefacere al sopranei basarabene Anastasia Dicescu (12 aprilie 1918) și susține recitaluri de vioară cu pianistul Nicolae Caravia (9 octombrie 1918). Când venea în vizită la Chișinău se oprea la Hotelul „Suisse”, actualmente Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.

Adrese utile

Casa Națională de Asigurări Sociale (nr. 21)
Parcul *Dendrariu* ÎM (nr. 5)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 122 (de la str. Ion Creangă).

PANTELIMON ERHAN, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Первомайский пер. (str-la Pervomaiski-2).

Localizare: sect. Botanica, între străzile Nicolae Titulescu, Hanul Morilor. Lungimea – 310 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii a fost dată în memoria omului politic basarabean Pantelimon Erhan (1884; Tănătari, jud. Tighina, Basarabia

– 1971; București), liderul primului Guvern al Basarabiei. Prim-direc tor general în Guvernul Republicii Democratice Moldovenești și direc tor general al Agriculturii. A alcătuit, împreună cu Anton Crihan, programul reformei agrare din Basarabia. La 27 martie 1918 a votat Unirea Basarabiei cu România. După Unire, a fost director general al Învățământului din Basarabia, senator în Parlamentul României. Director la Liceul „B.P. Hasdeu” din Chișinău. În anul 1940 s-a stabilit cu traiul la București. Distincții: “Ordinul Ferdinand” în grad de Comandor, “Coroana României” în grad de Ofițer.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 18 (de la șos. Muncești).

EROII NEAMULUI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 3/15 din 26.02.2008.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana, paralelă cu Calea Dacilor.

Scurt istoric. Strada a fost numită în cinstea eroilor care au luptat în războiul din anul 1992 pentru apărarea integrității, independenței și suveranității Republicii Moldova. La început era un teren arabil, iar în urma repartizării loturilor pentru construcții pe această stradă au fost construite case particulare, inclusiv ale combatanților care au participat la acest război.

EROILOR, piața

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Площадъ Болгарских ополченцев (Piața Voluntarilor Bulgari), din 11.06.1981.

Localizare: sect. Râșcani, cuprinsă între str. Nicolae Dimo, Academician Andrei Saharov, Tudor Vladimirescu și Dumitru Râșcanu.

Scurt istoric. Pe locul acesta, unde era situat un hipodrom, la 12 aprilie 1877, a avut loc trecerea în revistă a brigăzilor de voluntari bulgari, ruși și basarabeni, care au plecat spre Balcani pentru a participa la războiul de eliberare națională a Bulgariei de sub jugul otoman. În memoria acestui eveniment, la 1882, a fost ridicată o capelă. În 1966, în scuarul de lângă piața a fost instalată o stelă comemorativă și sădită o alee de tei, printre care și unul sădit de primul cosmonaut Iuri Gagarin.

Monumente, plăci comemorative

Eroii voluntari bulgari în bătălia de la Șipca – (1966; stelă, arh. V. Dementiev, pict. V. Novic, I. Șehanovski; Piața Eroilor)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu); nr. 10, 11, 16, 24 (de la str. Kiev).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev).

F

FANTALULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Фонтанная (str. Fântânilor), 1812-1918; str. Fântâna Blanduziei, 1924-1940, 1941-1944; ул. Фонтанная, 1940-1941, 1944-1951; ул. Колхозная (str. Colhozului), din 27.03.1951.

Localizare: sect. Râșcani, zona veche a orașului, în regiunea străzilor Aleksandr Pușkin, Albișoara.

Scurt istoric. Denumirea stăzii provine de la cuvântul *fantal* – fântână mare, largă și adâncă.

Într-o descriere a târgului Chișinău de la sfârșitul sec. al XVIII-lea aflăm că „lângă o veche biserică, pe un medean de pe o stradă ce coboară spre apa Bâcului, se găsește o fântână mare pe care localnicii o numesc „Fantâl”. Fantalul de pe ulicioara vechiului târg se găsea la intersecția actualelor străzi Romană și Fantalului. Acesta alimenta cișmeaua cu cele 40 de țevi de sub dealul Bisericii Măzărache. Casele care se aflau în preajma fantalului sunt cele mai vechi în vatra Chișinăului.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Aleksandr Pușkin); nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

FĂUREȘTI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumirea anterioară: 2-й Бульбокский пер. (str-la Bulboaca-2).

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Măria Drăgan până la str. Budăi. Intersecții cu străzile Ratuș, Vaslui, Butuceni, Bulboaca. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele localității Făurești – sat în componența comunei Ciorescu (sect. Râșcani), atestată documentar din anul 1634, care se află la o distanță de 18 km de Chișinău.

Se spune din bătrâni că între dealurile în care se situează astăzi satul a locuit un boier pe nume Faur. În sătucul numit Faur (sau Făurari) locuiau cioplitori în piatră și alți meșteri. Îndeletnicirea localnicilor era extragerea și prelucrarea pietrei.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Meșterul Manole).

FĂNTÂNILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 11-й Одесский пер. (str-la Odessa-11).

Localizare: sect. Centru, în preajma Parcului Valea Trandafirilor și a Palatului Feroviarilor, de la str. Odessa până la bd. Iuri Gagarin. Intersecții cu străzile Copăceni, Mazililor, Vorniceni. Lungimea – 760 m.

Originea denumirii. *Fântână* – apă subterană care iese la suprafață printr-un jet subțire; con-

strucție de zid, de piatră etc. care adăpostește o sursă de apă (venită prin conductă).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

FECIOAREI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 3-й пер. Никитина (str. la Nikitin-3).

Localizare: sect. Centru, de la str. Tatarbuniar până la str. Mihail Lermontov. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Fecioara Maria sau Sfânta Maria sau Maica Domnului este Născătoare de Dumnezeu, mama lui Isus Hristos, un binecunoscut personaj biblic al Noului Testament.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

FEREDEULUI, strada

Strada a fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Старая Мойка (str. Staraia Moika); ул. Фабричная (str. Fabricii).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Albișoara coboară spre albia râului Bâc.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la cuvântul *feredeu* – local special amenajat pentru îmbăiere; baie. Pe vremuri, lunca Bâcului era acoperită în întregime cu grădini de zarzavaturi. Aici sunt menționate documentar câteva mori de apă, heleșteie, un loc de scăldat sau o baie și vechile izvoare ale Chișinăului. În limbajul și în tradițiile localnicilor străvechea baie s-a fixat cu denumirea de Feredeul. La actuala denumire s-a revenit pentru a restabili adevărul istoric în nomenclatura topică a orașului.

Adrese utile

Editura Bons Offices SRL (nr. 4/6)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Grigore Vieru); nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri); nr. 19 (de la str. Albișoara).

FIERARILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Черниговская (str. Cernigov).

Localizare: sect. Centru, între străzile Lev Tolstoi, Cocieri, în apropierea bd. Dacia. Se află în perimetrul Bisericii Ciuflea și Centrului Comercial „MallDova”. Intersecție cu str. la Fierarilor, paralelă cu străzile Coșnița, Negureni, Sărăteni. Lungimea – 230 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea meseriașilor de aici, care se îndeletniceau cu potcovirea cailor, strada aflându-se în preajma Oborului.

Adrese utile

Institutul de Marketing si Sondaje IMAS-INC Chișinău (nr. 6)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia); nr. 9, 13 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia); nr. 11 (de la str. Ismail).

FIERARILOR, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Черниговский пер. (str. la Cernigov).

Localizare: sect. Centru, între străzile Coșnița, Fierarilor, în apropierea bd. Dacia. Intersecții cu străzile Negureni, Sărăteni. Lungimea – 140 m.

Scurt istoric. Vezi: *Fierarilor, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia); nr. 9, 13 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia); nr. 11 (de la str. Ismail).

FLORĂRII, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Тепличный пер. (str-la Teplicinâi).

Localizare: sect. Râșcani, între străzile acad. Andrei Saharov, Dumbrava Roșie.

Originea denumirii. *Florărie* – magazin de flori; seră sau prăvălie de flori; grădină sau seră unde se cultivă flori (în scopuri comerciale).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu).

FLORĂRII-1, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Тепличный пер. (str-la Teplicinâi-1).

Localizare: sect. Râșcani, între str. Pajurii și str-la Florării-2, în apropierea str. Tudor Vladimirescu.

Originea denumirii. *Vezi: Florării, strada.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu).

FLORĂRII-2, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Тепличный пер. (str-la Teplicinâi-2).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Tudor Vladimirescu, intersecție cu str-la Florării-1.

Originea denumirii. *Vezi: Florării, strada*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu).

FLORENI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Будештский пер. (str-la Budești-1).

Localizare: sect. Ciocana, între străzile Budești, Petrodava. Intersecție cu str. Vladimir Buzescu. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele unei localități din Anenii Noi, atestată documentar în anul 1859 cu denumirea Broasca, iar în 1965 a fost redenumită în Floreni. Este situată pe partea stângă a râului Bâc, la răspântia drumurilor ce duc spre Chirca și Mereni, în apropierea căii ferate Chișinău-Odessa, situat la 9 km de Chișinău. În aceasta localitate se află întreprinderea SA “Floreni”, unul din liderii în producerea și realizarea cârnii de pasăre din Republica Moldova.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Budești).

FLOREȘTI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 5-й и 6-й Октябрьский пер. (str-lele Octombrie-5 și Octombrie-6); ул. Красногвардейская (str. Krasnogvardeiskaia) – din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, între străzile Alba Iulia, Alexandru Marinescu. Lungimea – 400 m. m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului *Florești* (centrul raionului cu același nume), atestat documentar la 20 august 1588. Denumirea istorică este *Rădiul Florilor*. Orașul Florești este situat în nord-estul Republicii Moldova, pe malul stâng al râului Răut, la intersecția căii ferate Bălți-Râbnîța cu șoseaua națională Soroca-Bălți, la 131 km

depărtare de capitala Republicii Moldova – orașul Chișinău. Populația orașului la 1 ianuarie 2011 a constituit 15.400 locuitori, centru al industriei alimentare și ușoare. Cea mai importantă întreprindere este fabrica de sticlă Cristal-Flor SA

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la str. Alba Iulia).

FLORILE DALBE, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 3-й Пригородный пер. (str-la Prigorodnâi-3).

Localizare: sect. Buiucani, zona Sculeni, între străzile Țarinei, Drumul Crucii, în apropiere de Calea Ieșilor. Lungimea – 120 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la formula „florile dalbe” – simbol al tinereții, care exprimă candoare, puritate, spectrul luminii.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

FLORILE DALBE, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 18/7 din 19.06.1997.

Denumiri anterioare: 1-й Пригородный пер. (str-la Prigorodnâi-1).

Localizare: sect. Buiucani, zona Sculeni.

Scurt istoric. Vezi: *Florile Dalbe, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

FLORILOR, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Флорилор (str. Florilor), din 16.06.1966.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Studenților până la str. Bogdan Voievod, paralelă cu bd. Moscova. Lungimea – 2 km.

Scurt istoric. Strada a luat naștere la începutul anilor '70 ai sec. XX, în zona urbană din sectorul Râșcani, odată cu construcția blocurilor de locuit cu cinci etaje și a clădirilor destinate instituțiilor de învățământ. În anii următori pe această stradă sunt construite clădiri cu mai multe etaje. Pe de o parte a străzii se află o pădure-parc. În anii '60 ai sec. XX pe această stradă erau mai multe florării și gazoane de aici denumirea străzii *Florilor*.

Monumente, plăci comemorative

Natalia Gheorghiu (1914-2001) – medic, chirurg pediatric (2004; placă comemorativă; str. Florilor, 12/1)

Nizami Ganjavi (1141-1209) – poet și scriitor persan care a trăit și activat în actualul Azerbaidjan (2003; bust; str. Florilor, 1)

Olga Coca (1922-1993) – pedagog (2002; placă comemorativă; str. Florilor, 12/1)

Ștefan cel Mare (1433-1504) – Domn al Țării Moldovei (1981; bust, sculpt. V.I. Hripunov; str. Florilor, 4)

Adrese utile

Biblioteca de cultură și literatură găgăuză „Mihail Ciachir”, filiala BM „B.P. Hasdeu” (nr. 12/1)

Cartea SA, societate editorială și comercială (nr. 1) Grădinița de copii „Florica” nr. 105 (nr. 16/4)

Liceul Teoretic „Nicolae Milescu-Spătarul” (nr. 14/3)

Liceul Teoretic „Natalia Gheorghiu” (nr. 6)

Liceul Teoretic „Svetoci” (nr. 28/1)

Liceul Teoretic „Ștefan cel Mareși Sfânt” (nr. 4)

Tipografia Centrală (nr. 1)

Universitatea Slavonă din Moldova (nr. 28/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la bd. Moscova); nr. 21, 23, 26 (de la bd. Renașterii Naționale și str. Bogdan-Voievod).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Moscova și str. Studenților); nr. 2, 10 (de la bd. Renașterii Naționale).

FOCȘANI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Совхозная (str. Sovhozului).

Localizare: sect. Centru, la extremitatea de sud a șos. Hâncești și continuă până la confluența cu str. Sihuștrului. Intersecție cu str. Aurel Vlaicu, paralelă cu străzile Băltați, Vlad Țepeș. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Focșani, municipiu în estul României, centrul administrativ al jud. Vrancea. Atestat documentar ca târg în anul 1546. Aici au avut loc numeroase evenimente ce au anticipat „Mica Unire” a principatelor Moldova și Muntenia, în 1859. Devenit municipiu în anul 1968. Toponimul provine de la numele familiei Focșa. Are o populație de 79.315 locuitori. Centru industrial, important centru viticol și pomicol.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).
Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

FRUMOASA, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й Уфимский пер. (str.-la Ufa-1); ул. Фрумоаса (str. Frumoasa), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Centru, zona Valea Dicescu, între străzile Academiei și George Meniuc. Intersecții cu străzile Vasili Duceaev, Mitropolit Gurie Grosu, Gheorghe Tudor, Lăpușnei. Lungimea – 1,2 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele Mănăstirii Frumoasa din Iași, care încă din sec. al XVII-lea avea în stăpânire pământuri în preajma Chișinău-

lui, pe care fusese întemeiat metocul (mănăstirea) Frumoasa, înglobat ulterior în târgul Chișinăului.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 13, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

FRUMUȘICA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Л. Шевцовой (str. L. Șevțova), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, cuprinsă între șos. Muncești și str. Cetatea Albă. Intersecții cu străzile Sf. Treime, Clopotniței. Lungimea – 260 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Frumușica din comuna Băcioi, suburbie a municipiului Chișinău. Distanța directă până în or. Chișinău este de 11 km. Este întemeiat la începutul sec. XX, la marginea de sud a satului Băcioi, pe malul drept al râului Ișnovăț, fiind ocrotit dinspre sud de dealul Frumușica-Oana. Denumirea de Frumușica o poartă și alte câteva localități din Republica Moldova: în raioanele Cahul, Fălești, Florești și Leova.

Adrese utile

Radio Maximum – Radio Retro FM SRL (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

FULGULEȘTI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Космодемьянская (str. Kosmodemianskaia), din 22.01.1952; ул. Диминеций (str. Dimineții), din 25.07.1991, când unei porțiuni din strada Kosmodemianskaia i s-a atribuit această denumire; altei porțiuni, în 1992, i s-a atribuit denumirea str. Fulgulești.

Localizare: sect. Botanica, de la bd. Dacia până la str. Nicolai Zelinski. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele fostei mahalale Fulgulești, ce făcea parte din vechiul cătun Botanica, care a existat până în anii 1950. Din 1960 începe construcția planificată și amenajarea în stil urban a cartierului, majoritatea edificiilor fiind blo-

curi de locuit cu 5 și 9 nivele, iar în ultimul timp cu 13 și 20 etaje.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia); nr. 4 (de la str. Nicolai Zelinski).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

G

IURI GAGARIN, bulevardul

Denumirea bulevardului a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Мунчештская (str. Muncești), de la sf. sec. al XIX-lea până în anul 1961; бул. Гагарина (bd. Gagarin), din 1961.

Localizare: sect. Centru, cuprins între piețele Constantin Negruzzi și Iulius Cezar. Unește sect. Botanica cu Gara și centrul orașului. De la bd. Iuri Gagarin pornesc patru artere importante: bd. Dimitrie Cantemir, str. Albișoara, bd. Decebal și șos. Muncești. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. La începutul sec. al XIX-lea, pe acest loc se afla Bariera Muncești, iar în imediata apropiere a teritoriului pe care în prezent este situa-tă Gara Chișinău se afla avanpostul spre care aveau ieșire văile Mălina Mică și Mălina Mare. În anul 1869, la intersecția dintre actualele șos. Muncești, bd. Iuri Gagarin și bd. Decebal, a fost construită Biserica „Sf. Treime”. La începutul sec. al XX-lea, zona bulevardului a devenit o suburbie preponde-rent muncitorească, unde au fost construite blocuri de locuințe cu 2-3 etaje. În anul 1951, după apro-barea de către autorități a Planului general pentru dezvoltarea orașului, zona a fost reconstruită, fiind ridicate blocuri de locuințe cu cinci nivele. Mai târziu, pe bulevard au fost construite Casa de Cul-tură a Feroviarilor (intersecție cu bd. Decebal) și Universitatea Cooperatist-Comercială. Bulevardul poartă numele cosmonautului sovietic Iuri Gagarin (09.03.1934; Klușino, Rusia – 27.03.1968; Kirzhach (Kirjaci?), Rusia), Erou al Uniunii Sovietice. La 12

aprilie 1961, el a realizat primul său zbor cosmic cu nava spațială „Vostok”, efectuând o rotație în jurul Pământului (1 oră și 48 de min.) Iuri Gagarin a vi-zitat Chișinăul în octombrie 1966, cu prilejul ani-versării celor 530 de ani de la întemeierea orașului.

Monumente, plăci comemorative

Alexandru Cristea (1890-1942) – preot și mu-zician, compozitor (placă comemorativă; bd. Iuri Gagarin, 4)

Elena Alistar (1873-1956) – medic, om politic (placă comemorativă; bd. Iuri Gagarin, 4)

Trenul Durerii, monument dedicat deportaților, victimelor regimului totalitar comunist (2013; mo-nument, sculpt. Iurie Platon; Aleea Gării)

Adrese utile

Centrul de creație tehnică pentru copii și adoles-cenți „Politehnic” (nr. 4)

Clubul de handbal „OLIMPUS-85” (nr. 14)

Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldo-va ÎS (nr. 8)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28.

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122.

GALAȚI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Охотский пер. (str-la Ohotsk-2), din 1953.

Localizare: sect. Centru, cart. Schinoasa, măr-ginită de magistralele: șos. Hâncești, str. Miorița și

str. Sihastrului, între străzile Costești și Schinoasa-Vale. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. La începutul sec. al XX-lea, strada se afla în suburbia orașului spre direcția sud-vest, în zona Schinoasa. Dat fiind faptul că în această zonă trăiau familii de vânători, strada a fost numită str-la Ohotsk-2.

Strada este situată într-o zonă în care se mai întâlnesc denumiri de același gen – străzile Brăila, Constanța, Focșani. Poartă numele orașului Galați, reședință de județ din sud-vestul României, port pe Dunăre.

Atestat documentar în componența Țării Moldovei din anul 1415. Este unul dintre cele mai mari centre economice din România. Plasat pe Dunăre, este cea mai importantă arteră comercial-fluvială europeană, Canalul Dunăre-Main-Rin. Viața economică s-a dezvoltat în jurul Șantierului Naval, Portului Fluvial, în jurul Combinatului Siderurgic și al Portului Mineralier.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).
Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

GALBENA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Чижевского (str-la Cijevski), până în anul 1956; пер. Скалова (str-la Skalov), din 1956.

Localizare: sect. Centru, începe de la str. Alexie Mateevici în direcția sud (zona Valea Dicescu) și este situată în perimetrul dintre străzile Universității, Vasile Alecsandri. Lungimea – 80 m.

Scurt istoric. Actuala denumire a străzii provine din vechea toponimie a orașului. Drumul Galben era unul din cele cinci drumuri poștale care veneau spre Chișinău: Galbena, Hotin, Bender, Dubăsari și Iași. La marginea orașului, lângă Drumul Galben, era situat și avanpostul cu același nume. Strada a apărut în sec. al XIX-lea. În perioada interbelică, era construită cu vile modeste înfrumusețate cu grădini. În prezent, câteva case de locuit de pe str.

Galbena sunt incluse în lista monumentelor de arhitectură de însemnătate națională.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Alexie Mateevici).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Alexie Mateevici).

PROFESOR ION GANEA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: 2-й Костюженский пер. (str-la Costiujeni-2).

Localizare: sect. Centru, între străzile Gheorghe Asachi și Ion Nistor. Este intersectată de străzile Mihail Lomonosov, Alexandru Cosmescu. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Prima denumire a străzii – str-la 2 Costiujeni – provine de la numele fostului sat Costiujeni, suburbia orașului, spre partea de sud. Astăzi strada poartă numele lui Ion Ganea (22.07.1926; Soroca – 04.04.1993; Chișinău), ornitolog, profesor universitar, academician. A fost inițiatorul ornitologiei agricole în URSS și primul savant din Republica Moldova care s-a ocupat de paleornitologie. A publicat peste 450 lucrări științifice și de popularizare în domeniu, inclusiv 35 monografii și 6 manuale, multe dintre care sunt actuale și azi. Lucrări: *Dicționarul zoologic, Păsările Moldovei* în 2 vol., *Ornitologia radară, Cartea Roșie a Moldovei*, ed. I, II etc. Membru al Societății Internaționale de Paleornitologie și Evoluție a Păsărilor. Membru titular al Academiei de Științe a Moldovei.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 13, 24 (de la str. Gheorghe Asachi).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Gheorghe Asachi).

GAROAFELOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Красного Знамени (str. Drapelul Roșu).

Localizare: sect. Centru, cart. Schinoasa. În cepe de la str. Ialoveni, intersecție cu str. Cișmele. Lungimea – 500 m.

Originea denumirii. *Garoafă* – plantă erbacee ornamentală cu frunze opuse și liniare, cu flori de culori diverse și cu miros specific, plăcut.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).
Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

GĂRII, piața

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Вокзальная площадь (Piața Gării), până la 23.10.1968; Площадь 50 лет В/ИКСМ (Piața 50 ani ai Uniunii Tineretului Comsomolului Leninist), din 24.10.1968.

Localizare: sect. Centru, în fața Gării feroviare.

Scurt istoric. Piața s-a format în anii '70 ai sec. XIX, când a fost construită Gara Chișinău. Piața avea inițial o formă circulară, cu un rond în centru, în jurul căruia se afla stația terminus a liniilor de tramvai. În partea opusă a gării era situată Școala Eparhială de fete (1865), distrusă în 1941. În perioada postbelică piața a fost reconstruită, obținând o formă dreptunghiulară. În axa longitudinală este amplasată clădirea Gării, edificată imediat după război în locul celei distruse în 1941, pe laturi – case de locuit cu magazine. Ansamblul pieței a fost definitivat în anii '70 – '80 a sec. XX, când s-a construit havuzul, s-a plantat scuarul cu pomi decorativi și a fost executat pasajul subteran, care leagă piața cu bd. Iuri Gagarin.

Monumente, plăci comemorative

Aniversarea a 100 ani de la sosirea primului tren în gara Chișinău – (placă comemorativă; Piața Gării, 1)

Călin Postolachi (1977-1998) – poet, artist plastic (placă comemorativă; Piața Gării, 1)

Havuz – (construcție cu caracter decorativ; Piața Gării)

„În memoria armatei ruse și a voluntarilor bulgari care au plecat de la gara din Chișinău la 24 aprilie 1877 pentru a participa la eliberarea popoarelor din Balcani de sub jugul otoman” (placă comemorativă; fațada clădirii Gării, str. Aleea Gării, 5)

„În memoria luptei revoluționare a muncitorilor și soldaților pentru puterea Sfatului Țării din Moldova, 1 (14) decembrie 1918” (placă comemorativă; fațada clădirii Gării, str. Aleea Gării, 5)

Miliția populară bulgară – (placă comemorativă, sculpt. Iu. Canașin, arh. L. Canașin; Aleea Gării, 5, Gara Feroviară)

Adrese utile

Gara Chișinău ÎS (nr. 1)

Poșta Moldovei ÎS /Serviciul Poștei Rapide EMS Moldova (nr. 3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28.

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122.

GĂRII, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Вокзальная (str. Gării), până în 1918; str. Vasile Lupu, 1918-1940; ул. Вокзальная, din 1944.

Localizare: sect. Centru, în spatele blocurilor ce formează latura de sud a bd. Constantin Negruzzi. Este cuprinsă între str. Odessa și Piața Constantin Negruzzi. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Denumirea actuală a străzii, identică cu cea inițială, evocă o realitate istorică din trecutul orașului. La începutul sec. al XX-lea pe aici trecea vechiul drum spre Gară (construită în anul 1870), care lega str. Alexandrovskaia (acum bd. Ștefan cel Mare și Sfânt) cu str. Munceștskaia (în prezent bd. Iuri Gagarin). Blocurile construite pe stradă erau cu un singur etaj.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 28 (de la bd. Constantin Negruzzi).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la bd. Constantin Negruzzi).

GÂRLEI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Одесский пер. (str-la Odessa-2).

Localizare: sect. Centru, în spatele Hotelului „Chișinău”, cuprinsă între străzile Odessa și Dumbrăvii, paralelă cu str. Hrusca.

Originea denumirii. *Gârlă* – curs de apă (mai mic) în lunca unui râu.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8 (de la bd. Constantin Negruzzi); nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la bd. Constantin Negruzzi); nr. 5, 17, 46, 65, 23 (de la str. Ciuflea).

GÂRLIȚEI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 6-й Полтавский пер. (str-la Poltava-6), din 1953.

Localizare: sect. Centru, în apropierea bd. Dacia. Se intersectează cu str. Cocieri, paralelă cu str. Suruceni. Lungimea – 90 m.

Originea denumirii. *Gârliță* – diminutiv al lui *gârlă*; specie de găscă sălbatică de talie mică.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 22 (de la bd. Dacia); nr. 9, 13 (de la str. Ismail); nr. 17 (de la str. București)

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia); nr. 9 (de la str. Ion Inculeț); nr. 11 (de la str. Ismail).

ILIE GEAMĂNĂ, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Миргородский пер. (str-la Mirgorod-2).

Localizare: sect. Centru, în zona străzilor Mircea Eliade, Mihail Ciachir. Lungimea – 350 m.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13 (de la str. Pan Halippa).

Rute de autobuz: nr. 9, 11 (de la str. Pan Halippa).

DUMITRU GHEORGHÎȚĂ, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/24 din 25.03.2008.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Acad. Nicolae Corlăteanu și Eugen Russev.

Scurt istoric. Strada poartă numele compozitorului Dumitru Gheorghîță (10.02.1917; Chișinău – 19.12.1987; Chișinău). A studiat trompeta la Conservatorul din Chișinău. În anii 1948-1977, a fost solist acordeonist în Orchestra de muzică populară a Comitetului de Stat pentru Televiziune și Radiodifuziune al RSSM. A scris peste 350 de cântece pe versuri de Em. Bucov, V. Rusu, A. Busuioc, Gr. Vieru, V. Roșca, P. Zadnipru, P. Darienco ș.a. A compus și lucrări pentru cor, cântece pentru copii și piese pentru orchestra populară. Artist al Popoului (1967).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

ACAD. NATALIA GHEORGHIU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 11/49 din 17.06.2004.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, de la str. Nicolae Testemițanu până la viaductul Botanica-Centru. Se intersectează cu str. Arborilor. Lungimea – 690 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii a fost atribuită în memoria academicianului Natalia Gheorghiu

(29.11.1914; s. Manzâr, jud. Tighina – 04.02.2001; Chișinău), chirurg pediatru, doctor habilitat, profesor universitar. Absolvește Facultatea de Medicină a Universității din București (1940). Face doctorantura la Academia de Științe Medicale din Moscova. A publicat peste 250 articole științifice și câteva monografii. La inițiativa ei, a fost înființat un Centru Național Științifico-Practic de Chirurgie Pediatrică, destinat pentru toate afecțiunile chirurgicale ale copilului, în prezent Centrul de Chirurgie Pediatrică „Academician Natalia Gheorghiu”. Medic Emerit din RSSM (1957), Ordinul Republicii (1995). „Cetățean de onoare al orașului Chișinău” (1977).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22, 30 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu); nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

ONISIFOR GHIBU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Сальвадора Альенде (str. Salvador Allende).

Localizare: sect. Buiucani, începe de la str. Nicolae H. Costin până la str. Dealul Morilor. Intersecții cu străzile Alba Iulia și Suceava. Lungimea – 900 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii a fost dată în memoria lui Onisifor Ghibu (31.05.1883; Săliște, Sibiu – 31.10.1972; Sibiu), profesor român de pedagogie, mare om de cultură și politician, membru corespondent al Academiei Române. A contribuit la introducerea în Basarabia, în toamna anului 1917, a învățământului în limba română cu grafie latină. Lui Onisifor Ghibu i se datorează instalarea la Chișinău a primei tipografii cu caractere latine (sept. 1917) și editarea primelor manuale școlare tipărite cu acest alfabet. La 1 oct. 1917, a scos la Chișinău ziarul politic *Ardealul*, transformat mai târziu în cotidianul *România nouă*. A desfășurat o vastă activitate politică și culturală în direcția redeschetării conștiinței naționale a românilor basarabeni. A

scris peste 100 de lucrări și 1500 de articole și studii pe teme politice, pedagogice, religioase, de istorie națională.

Monumente, plăci comemorative

Onisifor Ghibu (1883-1972) – scriitor, om politic (1993; placă comemorativă, sculpt. Gheorghe Adoc; str. Onisifor Ghibu, 1)

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 158 (nr. 2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la str. Alba Iulia).

GHICA-VODĂ, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 79-я ул. Ботаника (str. 79 Botanica), până la 05.03.1958; ул. Ферганская (str. Fergana), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, în mijlocul cartierului mărginit de bd. Dacia, străzile Independenței și Valea Crucii.

Scurt istoric. Strada poartă numele domnitorului Gheorghe Ghica (03.03.1600; Kiopru, Albania – 02.11.1664; Istanbul). Fiind albanez de origine din părțile grecești, a venit în Moldova înaintea domniei lui Vasile Lupu, ocupându-se cu negoțul. Devine apoi mare vornic al Țării de Jos. Gheorghe Ștefan, succesorul lui Vasile Lupu, îl trimite ca reprezentant permanent al său la Constantinopol. La mazilirea lui Gheorghe Ștefan i se acordă domnia Moldovei. În 1659, primește de la tătari domnia Munteniei, dar Constantin Șerban Basarab îl atacă și, în mai 1660, îl alungă peste Dunăre. Oștile turco-tătare îl reîntronează, dar Ghica nu mai stă mult pe tron, pentru că țara nu putea plăti tributul. Ghica este prins și trimis la Constantinopol, unde moare. Gheorghe Ghica a fost domnitorul Moldovei între anii 1658-1659 și al Țării Românești între anii 1659-1660, întemeietor al Dinastiei Ghiculeștilor, ai cărei reprezentanți vor ocupa periodic cea

mai înaltă dregătorie în Moldova și Țara Românească – de domn – până la Unirea Principatelor din 1859.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4 (de la str. Independenței).

Rute de autobuz: nr. 3 (de la str. Valea Crucii); nr. 5, 19 (de la bd. Cuza-Vodă); 4 (de la str. Independenței).

GHICA-VODĂ, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й Ферганский пер. (str-la Fergana-1).

Localizare: sect. Botanica, în mijlocul cartierului mărginit de bd. Dacia, străzile Independenței și Valea Crucii.

Scurt istoric. Vezi: *Ghica-Vodă, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4 (de la str. Independenței).

Rute de autobuz: nr. 3 (de la str. Valea Crucii); nr. 5, 19 (de la bd. Cuza-Vodă); 4 (de la str. Independenței).

GHIDIGHICI, strada

A fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Гидигическая (str. Ghidighici).

Localizare: sect. Buiucani, cart. Sculeni, trasată prin Parcul *La Izvor*. Începe de la Calea Ieșilor spre malul Bâcului. Lungimea – 1,2 km.

Scurt istoric. Are aceeași denumire ca și localitatea Ghidighici, atestată documetar în anul 1610. Denumirea satului Ghidighici provine, probabil, de la numele preotului Ioan Highidișu. În mai multe surse istorice numele satului este ortografiat Heghedeșani, Highidișeuți, Hidighiș, Ghidiașeni. În anul 1963, localitatea capătă statut de orașel. După amenajarea lacului de acumulare Ghidighici de pe râul Bâc, lângă orașel s-a creat o zonă de odihnă. Satul este situat la 12 km de Chișinău.

Monumente, plăci comemorative

Rugină – (compoziție sculpturală, sculpt. N. Ischimji, V. Mașcov; str. Ghidighici, 3)

Secolul XXI – (compoziție sculpturală, sculpt. N. Ischimji, V. Mașcov; str. Ghidighici, 3)

Adrese utile

Clubul Sportiv pentru Copii și Tineret (1/2)

Complexul de Cultură, Artă și Divertisment „Sala de aur” (1/2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 11, 23 (de la str. Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la str. Calea Ieșilor).

GHEORGHE GHIMPU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 3/2 din 31.01.2002

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Albăstrele până la str. prof. Ion Dumeniuk, paralelă cu bd. Mircea cel Bătrân și str. Nicolae Milescu Spătarul. Lungimea – 270 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii a fost atribuită în memoria lui Gheorghe Ghimpu (26.07.1937; com. Colonița, Basarabia – 13.11.2000; Chișinău), om politic, disident, profesor. A activat în calitate de profesor la Strășeni și profesor universitar la Universitatea din Tiraspol și Universitatea de Stat din Chișinău. În perioada sovietică, Gh. Ghimpu a fost deținut politic pentru convingerile sale românești și pentru participarea la fondarea Frontului Național Patriotic din Basarabia și Nordul Bucovinei (1972). A fost fondatorul Mișcării de Eliberare Națională, membru al Comitetului Executiv al Frontului Popular din Republica Moldova, deputat în primul Parlament al Republicii Moldova ales în mod democratic (1990), autor al proiectelor de legi privind reabilitarea victimelor regimului totalitar și coautor al proiectului de lege cu privire la cetățenie în Republica Moldova. A fost președinte al Asociației Victimelor Comunismului și Veteranilor de Război ai Armatei

Române din Republica Moldova. A fost primul care, la 27 apr. 1990, a dat jos drapelul sovietic și a arborat tricolorul pe clădirea Parlamentului. Lucrări: *Conștiința națională a românilor moldoveni; Stindardul sfintei libertăți*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 23, 24, 26 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

Rute de autobuz: nr. 5 (de la str. Nicolae Milescu Spătarul); nr. 23 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

GHIOCEILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 12-я ул. Буюканы, (str. 12 Buiucani), până la 05.03.1958; ул. Заозерная (str. Zaoziornaia), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, între lacul „Valea Morilor” și str. Gheorghe Codreanu. Lungimea – 1,3 km.

Originea denumirii. *Ghiocel* – plantă erbacee care înflorește imediat după topirea zăpezii, având o singură floare albă în formă de clopoțel. Simbol al primăverii la români și la alte popoare ale lumii.

Monumente, plăci comemorative

Basorelief cu subiecte agrare și zootehnice. Diptic (1954, monument; str. Ghiocelor 1, pe teritoriul Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo”)

Gheorghii Dimitrov – om politic bulgar (bust; inaugurat în 1979, reamplasat în 1991; sculpt. N. Gorionâșev, I. Vasilie; str. Ghiocelor, 1, pe teritoriul Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo”)

Karl Marx – economist, filosof, istoric, sociolog și jurnalist german (bust; inaugurat în 1979, reamplasat în 1991; sculpt. Alexandru Maico; str. Ghiocelor, 1, pe teritoriul Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo”)

Vladimir Ilici Lenin – revoluționar și teoretician marxist rus (monument; inaugurat în 1948, reamplasat în 1991; sculpt. S. Merkulov, arh. A.

Șciusev, D. Turceaninov; str. Ghiocelor, 1, pe teritoriul Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo”)

Adrese utile

Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” (nr. 1)

Complexul de Cultură, Artă și Divertisment „Casa sărbătorii” (nr. 1)

Parcul *Valea Morilor*

Parcul de distracții *Aventura Parc* (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vasile Lupu).

GINTA LATINĂ, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Энергетиков (str. Energeticienilor).

Localizare: sect. Ciocana, paralelă cu str. Vadul lui Vodă, cuprinsă între străzile Meșterul Manole și Mihail Sadoveanu. Este trasată de-a lungul unei zone verzi. Lungimea – 1,7 km.

Originea denumirii. *Gintă latină* – populațiile sau popoarele neolatine din Europa (portughezii, spaniolii, francezii, italienii, românii etc.).

Adrese utile

Liceul Teoretic „Ginta Latina” (nr. 7/3, Blocul A)

Biserica „Nașterea Maicii Domnului” (nr. 14)

Piața Agricolă „Agro Mondial” SRL

Stadionul de baseball

Complexul de Cultură, Artă și Divertisment „Vila Nouă” (nr. 5/3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 16, 21 (de la str. Alecu Russo și str. Meșterul Manole); nr. 13, 23, 24, 26 (de la str. Alecu Russo și bd. Mircea cel Bătrân).

Rute de autobuz: nr. 5 (de la str. Alecu Russo și bd. Mircea cel Bătrân); nr. 23 (de la str. Meșterul Manole și bd. Mircea cel Bătrân); nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă).

OCTAVIAN GOGA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Иринопольская (str. Irinopolskaia), 1812-1918, 1940-1941, 1944-1991; str. Sf. Vineri, 1924-1940, 1941-1944.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. George Coșbuc până la str. Cojocarilor. Intersecții cu străzile Vasile Alecsandri, Armenească, Alexandru Vlăhuță, Rabbi Țirilson, paralelă cu str. Alexandru cel Bun. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Este o stradă veche, care face parte din nucleul istoric al Chișinăului. Cândva servea ca legătură între str. Cojocarilor și Piața Veche. A fost întreruptă ca urmare a prelungirii str. Vasile Alecsandri, fapt care a dus la pierderea unor construcții vechi, de valoare. Strada poartă numele poetului român Octavian Goga (01.04.1881; Râșinari – 07.05.1938; Ciucea), om politic, academician. Membru, vicepreședinte al Academiei Române. Ministru în mai multe rânduri și prim-ministru al României (1937-1938). A vizitat de nenumărate ori Chișinăul, în special în perioada 1917-1918. Pe stradă se găsesc monumente de arhitectură de însemnătate locală și națională: casele administratorilor moșilor mănăstirești închinat Sf. Munte Athos, case de raport cu spații comerciale, case particulare.

Adrese utile

Direcția Poliția Rutieră MAI al Republicii Moldova (nr. 18)

Inspectoratul Național de Patrulare (MAI) (nr. 18)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri și str. Aleksandr Pușkin); nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

GOLIA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumire anterioară: ул. Песчаная (str. Nisipoasă).

Localizare: sect. Buiucani, cart. Sculeni. Cuprinsă între străzile Milano și Calea Ieșilor. Intersecții cu Drumul Crucii și str. Țarinei. Lungimea – 260 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele mănăstirii Golia – important centru religios și cultural din Iași. A fost ridicată în sec. XVI. Mănăstirea Golia poartă numele marelui logofăt Ioan Golia, primul ctitor al edificiului ecleziastic. Mănăstirea reprezintă un important centru cultural, adăpostind Centrul Cultural Misionar Doxologia al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei. Așezământul ecleziastic de la Golia se prezintă ca o fortăreață tipic medievală.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

PAUL GORE, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Трубецкого (str. Trubețkoi).

Localizare: sect. Botanica, de la șos. Muncești până la str. Decembrieștilor. Se intersectează cu străzile Ștefan Ciobanu, Simeon Murafa. Lungimea – 220 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii a fost atribuită în memoria lui Pavel (Paul) Gore (27.07.1875; Chișinău – 08.12.1927; Chișinău), istoric și publicist român basarabean, membru de onoare al Academiei Române, președinte al Partidului Național Moldovenesc. Din 1909, director al Muzeului Național din Chișinău, unde va activa până în 1918. În 1910 este ales deputat al nobilimii și vicepreședinte al zemstvei. Președinte al Comisiei școlare moldovenești, președinte al Comisiei Monumentelor Istorice Basarabene, al Ligii Culturale, secția Chișinău, membru de onoare al Societății Istoric-Arheologice Bisericești, membru al Comisiei Consultative de Heraldică și președinte al Comisiei Arhivelor Statului din Chișinău. A susținut mișca-

rea de eliberare a Basarabiei și de unire a acesteia cu România. A contribuit la studierea istoriei românilor basarabeni (*Drepturile mazililor, Notițe despre mazilii Basarabiei, Populația Basarabiei. Materiale istorico-statistice*).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

NICOLAE GRĂDESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Новая (str. Nouă), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, de la str. Prigoreni până la str. Grădina Botanică. Intersecții cu străzile Dinu Lipatti, Mihail Grebencea, paralelă cu șos. Muncești. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Nicolae Grădescu (1865 – 08.09.1941), om politic, jurist. A absolvit Secția științe ale naturii, apoi Facultatea de Drept a Universității din Harkov. În anul 1928 vede lumina tiparului cartea sa *Proveniența omului de la maimuță* cu 25 de desene executate de autor. Conceptiile cu privire la originea omului pe pământ sunt dezvoltate în monografia *Istoria culturii materiale* (Leningrad, 1930).

A activat mai bine de 50 de ani în școala superioară ca profesor și decan al Facultății de Drept în diferite universități și institute din Petersburg și Harkov. A publicat peste 300 de articole, monografii, indicații didactice, cărți de popularizare a cunoștințelor științifice.

Transport

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Grădina Botanică); nr. 18 (de la șos. Muncești).

GRĂDINA BOTANICĂ

Denumirea grădinii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 18/7 din 19.06.1997.

Denumiri anterioare: Ботанический сад (Grădina Botanică).

Localizare: sect. Botanica, în perimetrul străzilor Valea Crucii, Pădurii, Grădina Botanică și bd. Dacia.

Scurt istoric. Prima *Grădina Botanică* a fost fondată în toamna anului 1939. În perioada anilor 1950-1964 se creează colecții și expoziții de plante. Conform Hotărârii Consiliului de Miniștri al RSSM din 31.07.1950, Sectorul de Botanică al Filialei Moldovenești a Academiei de Științe a URSS se reorganizează în Grădina Botanică. Mai târziu, în toamna aceluiași an, în partea de Nord-Est a or. Chișinău, pe valea râulețului Durlești, se alocă terenul cu suprafața de 74 ha pentru construcția *Grădinii Botanice* (Vezi Parcul *Dendrariu*). În perioada anilor 1950-1964 se creează colecții și expoziții de plante.

Prin Hotărârea Consiliului de Miniștri al RSSM din 27 sept. 1965, în partea de Sud-Est a or. Chișinău, se repartizează un teren nou cu suprafața de 104 ha pentru proiectarea și construcția actualei *Grădinii Botanice* a Academiei de Științe a Moldovei. Lucrările de proiectare și construcție a Grădinii Botanice au fost efectuate sub conducerea acad. A. Ciubotaru, care a activat în calitate de director al acestei instituții mai mult de 32 de ani.

La baza proiectării și construcției *Grădinii Botanice* a fost pus principiul ecologo-sistematic cu distribuirea speciilor de plante pe familii. În majoritatea cazurilor, grupurile de plante au fost amplasate în stil de landsaft, fapt ce facilitează orientarea pe teren și studierea vegetației, totodată, corespunzând cerințelor compoziționale estetice și exigențelor ecologice ale speciilor de plante.

Pe parcursul anilor a fost construit blocul de laboratoare, create colecții și expoziții de plante, precum sunt: Dendrariul (expozițiile fam. Rosaceae, Fagaceae, Fabaceae etc.), Pinariul, Flora Moldovei (expoziția vegetației de stepă, forestieră, acvatică etc.), Grădina de trandafiri (Rozariul), Grădina de pomi cu creștere dirijată, Grădina alpină (Alpinariu); Grădina de piatră (Rocariu), Grădina de liane (Lianariul), Sectorul de floricultură, Sectorul resurse vegetale, Sectorul plan-

te tropicale și subtropicale etc. Genofondul total al Grădinii Botanice însumează 10 mii specii și varietăți.

Teritoriul *Grădinii Botanice* este străbătut de pârâul „Valea Crucii”, alimentat din izvoarele de coastă. Apele subterane se află la diferite adâncimi între 1,5 - 7,0 m.

În centrul *Grădinii Botanice* au fost construite patru rezervoare de apă, care aflându-se la nivele diferite, formează o cascadă de lacuri.

Ierbarul *Grădinii Botanice* deține 185 000 exicate, reprezentând o colecție unică de plante erbarizate din flora autohtonă și alte regiuni floristice.

Comitetul de Stat pentru Știință și Tehnică, prin Hotărârea Consiliului de Miniștri al URSS din 01 iulie 1975, atribuie *Grădinii Botanice* a Filialei Moldovenești a Academiei de Științe a URSS statutul de instituție de cercetări științifice. Cercetările se efectuează cu precădere în trei direcții: introducerea unor noi grupe de plante; cercetarea vegetației Moldovei; înverzirea orașelor și satelor Moldovei.

De la fondare, *Grădina Botanică* a fost condusă de: profesorul V. Andreev, 1947-1950, membrul corespondent T. Gheideman, 1950-1964, academicianul A. Ciubotaru, 1964-1986, doctorul I. Maiatki, 1986-1988 (interimar), academicianul A. Negru, 1988-1996, doctorul A. Teleuță, 2006 – până în prezent. Un deosebit aport la dezvoltarea Grădinii Botanice a AȘM

I-au avut academicienii N. Țișin, A. Fiodorov, N. Smolski, A. Grodzinski; profesorii S. Sokolov, P. Lapin, L. Rubțov și alții.

Pe data de 24 mart. 2017 *Grădina Botanică* a devenit membră a Clusterului „Energiei și Biomasei din Republica Moldova”.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 22, 30 (de la bd. Dacia).
Rute de autobuz: nr. 3, 23, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Dacia).

GRĂDINA BOTANICĂ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Объездная (str. Obiezdnaia), până la 10.06.1981; ул. Ботаническая (str. Botanică), din 11.06.1981.

Localizare: sect. Botanica, între bd. Dacia și șos. Muncești. Intersecții cu străzile Sarmizegetusa, Pădurii, Nicolae Grădescu, Salcânilor, Podișului. Lungimea – 2,62 km.

Scurt istoric. Strada este situată la marginea orașului Chișinău, în apropierea așa-numitelor „Porți ale orașului”.

Actuala denumire provine de la Grădina Botanică, fondată la 1 septembrie în 1950, de către T. Gheiderman (director al acesteia în 1950-1964), V. Rabin, V. Andreev și A. Negru. În 1965 a fost începută proiectarea și construirea unei grădini botanice moderne. Grădina acoperă o suprafață de 104 hectare. În prezent, grădina numără aproximativ 10 mii de specii, soiuri, forme și plante cultivate. Peisajul general al grădinii ca și cum ar reprezenta în miniatură relieful Republicii Moldova grație alternanței podișurilor cu depresiunile, lacurilor și tipurilor de soluri, de care există circa 24 de specii. În parc este creată o cascadă din patru lacuri de acumulare, care, chiar și în anii secetoși, au suficientă apă pentru a iriga vegetația grădinii.

Adrese utile

Fabrica de Covoare „Floare-Carpet” S.A (nr. 15)
Parcul de autobuze nr.1 (nr. 1).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 22 (de la bd. Dacia).
Rute de autobuz: nr. 23 (pe str. Grădina Botanică); nr. 3, 33, 44, 49, 65, 122 (de la bd. Dacia).

GRĂDINA PUBLICĂ ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: Grădina Alexandru (în cinstea împăratului Alexandru al II-lea), 1818; Grădina Publică Orașenească; Parcul Aleksandr Pușkin, din 1949.

Localizare: sect. Buiucani, în perimetrul străzilor Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 31 August 1989, Maria Cebotari și bd. Ștefan cel Mare și Sfânt. Suprafața – 7 hectare.

Scurt istoric. Este cel mai vechi parc, conceput și amenajat în manieră clasică. Construcția acestui parc se datorează soției guvernatorului Basarabiei, Anastasia Bahmetieva, care a sugerat ideea de a întemeia o grădină publică în stil francezesc. Planul parcului a fost întocmit de Ozmidov, arhitectul și inginerul cadastral al Basarabiei. Mai târziu, în 1825 încep lucrările principale, conduse de inginerul cadastral Bogdan Eitner, care a trasat aleile parcului.

În 1827 în parc au fost plantați cca 4000 de puieți sălbatici, iar în 1835 au fost create două fântâni arteziene cu adâncimea de 13 metri. Încă din acei ani, Grădina a căpătat forma pe care o are și în prezent.

La sfârșitul sec. al XIX-lea, în parc a fost amenajată scena unui teatru de vară (alături de actualul cinematograful „Patria”), precum și un teren pentru dans, o sală pentru jocurile de cărți și dame. La intersecția str. Bănulescu-Bodoni și a bd. Ștefan cel Mare și Sfânt s-a construit un turn din lemn pentru primul atelier fotografic din Chișinău.

Pe locul cinematografului „Patria” a fost construit Clubul Englez (Clubul Nobilimii), unde se întâlneau cei mai bogați oameni ai Chișinăului. Tot aici a apărut și primul teatru din oraș. Pe timp de iarnă lângă teatru era creat un patinoar. La sfârșitul sec. XIX, clădirea a fost distrusă de un incendiu și Clubul Nobilimii a fost evacuat. Din 1918 până în 1940 în clădire s-a aflat Teatrul Național, care a fost aruncat în aer o dată cu retragerea trupelor sovietice în 1941. În 1952 clădirea a fost reconstruită (arh. V. Voițehovski și M. Berber) și deschis cinematograful „Patria”. Ulterior, clădirea cinematografului „Patria” a suportat o reconstrucție, deschizându-și ușile la 29 octombrie 1999. În prezent este numit Centrul Cinematografic „Patria – Emil Loteanu”.

Pe timpuri, în grădină funcționau patru havuzuri, dar în prezent a mai rămas doar unul, cel central. Primul havuz din parc, construit în 1927, a fost proiectat de Alexandru Plămădeală și se află pe locul celui care îl avem și astăzi, iar cărările și aleile

din parc, la fel ca și în trecut, duc la el. Restul havuzurilor - unul în formă de floare, altul decorat cu pești zburători și al treilea amplasat în fața hotelului „Codru” – nu mai există în prezent.

Una din intrările în parc este păzită de doi lei din marmură. Istoria lor este un adevărat mister al parcului central. Există doar zvonuri cum că aceștia au aparținut cândva unei case bogate din capitală, iar după distrugerea acesteia, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, monumentele au fost aduse în Grădina Publică. Puțini dintre trecătorii mereu grăbiți observă că cei doi lei nu sunt identici.

În 1885 în *Grădina publică* a fost inaugurat monumentul poetului rus A.S. *Pușkin*, care a fost exilat în Basarabia în anii '20 ai sec. XIX. Bustul de bronz, realizat de Aleksandr Opekușin, a fost creat și instalat din resursele financiare ale orașenilor. Pe soclul monumentului au fost gravate versurile poetului dedicate vieții sale în Chișinău și data deschiderii monumentului: 26 mai 1884. Astăzi, monumentul dat se consideră a fi cel mai vechi păstrat în oraș, și este situat în centrul parcului, fapt care explică și numele dat *Grădinii Publice* în 1949.

În 1957 a început construcția *Aleii Clasicilor* literaturii române. Ideea de a crea un ansamblu sculptural, plasat pe raza centrală a parcului a fost lansată în anii '30 ai sec. XX de renumitul sculptor Alexandru Plămădeală, dar a devenit realitate abia în 1957 prin eforturile Uniunii Scriitorilor. La început, aleea a fost alcătuită din 12 busturi ale clasicilor literaturii române, instalate pe ambele părți ale aleii centrale a parcului, ce duce de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt până în centrul parcului. Busturile clasicilor au fost turnate din bronz și instalate pe postamente din granit roșu poleit. *Aleea clasicilor* începe cu busturile lui D. Cantemir și N. Miliescu-Spătaru, continuă cu cele ale lui Gh. Asachi, C. Stamati, Al Donici, M. Eminescu, Ion Creangă... După renașterea națională din 1989-1991, aleea s-a completat cu busturile mai multor scriitori și poeți români și basarabeni a căror activitate nu era studiată în perioada sovietică. Astfel, Aleea s-a extins în partea adiacentă str. 31 August 1989.

În zilele noastre Aleea numără 30 de busturi. Pe Alee se desfășoară diverse manifestări cultura-

le, recitaluri, întruniri cu prilejul unor importante evenimente și sărbători.

Parcul are șapte intrări pe întreg perimetrul său. În parc cresc aproximativ 50 de specii de arbori și arbuști, unii dintre ei au atins vârsta de aproape 200 de ani, printre ei fiind și un salcâm gigant.

La 9 mai 2008, de Ziua Europei, a fost amenajat un spațiu, situat la intrarea în Grădina Publică Ștefan cel Mare și Sfânt din partea bulevardului cu același nume, În centrul căruia este amplasat drapelul Uniunii Europene, iar pe pe ambele părți ale acestui spațiu sunt înălțate drapelurile Chișinăului, cel al Republicii Moldova și al Uniunii Europene. Pietricele albastre și galbene de jos redau cu exactitate fonul albastru și cele douăsprezece stele ale drapelului.

Una dintre cele mai importante capodopere ale parcului este monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt, realizat de sculptorul basarabean Alexandru Plămădeală. A fost inaugurat în 1928, când s-a celebrat aniversarea de zece ani de la Marea Unire din 1918. A domnit 47 de ani (1457-1503) și a dus 47 de bătălii, cele mai multe cu turcii, din care în 44 a ieșit învingător. Materialul utilizat pentru crearea monumentului a fost preluat din tunurile turcești, capturate în urma războiului cu otomanii. Monumentul a fost de două ori evacuat în România, în 1941 în or. Vaslui și în 1944 în or. Craiova. A fost adus înapoi la Chișinău în 1945. Statuii i-a fost schimbată locația în parc de câteva ori și doar în 1989 a revenit la locul pe care i l-a ales însuși Al. Plămădeală. Monumentul este emblematic prin faptul că Ștefan cel Mare e prezentat în statură deplină, ținând într-o mână sabia – simbol al luptei duse împotriva Imperiului Otoman, iar în cealaltă Crucea, ceea ce simbolizează că a fost apărătorul creștinătății.

Monumente

Aleea clasicilor literaturii române (complex sculptural, 30 de busturi; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, colț cu str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, Grădina Publică)

Adrian Păunescu (1943-2010) – poet român (31.08.2011; bust, sculpt. român Romi Adam din Alba Iulia; Grădina Publică)

Alecu Russo (1819-1859) – scriitor (1957; bust, sculpt. Vadim Lorcenco, arh. F. Naumov; Grădina Publică)

Aleksandr Pușkin (1799-1837) – poet rus (1885; bust, copie a monumentelor din Odessa și Moscova, sculpt. bust A. Opekușin, postamentul și coloana din granit (A. Tuzini), amplasat la intersecția axelor centrale ale Grădinii Publice, în 1954 strămutat în centrul Grădinii Publice; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, Grădina Publică)

Alexandru Donici (1806-1865) – fabulist (1957; bust, sculpt. Iosif Cheptănar, arh. F. Naumov)

Alexandru Hîjdeu (1811-1872) – savant și scriitor (1957; bust, sculpt. V. Krakoveak, arh. F. Naumov; Grădina Publică)

Alexei Mateevici (1888-1917) – scriitor (1990; bust, sculpt. Dumitru Rusu-Scvorțov; Grădina Publică)

Andrei Mureșanu (1816-1863) – poet român (2015; bust, sculpt. Alexandru Gavrița; Grădina Publică)

Bogdan Petriceicu Hasdeu (1838-1870) – savant și scriitor (1957; bust, sculpt. Iosif Cheptănar, arh. F. Naumov; Grădina Publică)

500 de ani ai orașului Chișinău (1966; însemn comemorativ; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, Grădina Publică)

Constantin Negruzzi (1808-1868) – scriitor (1957; bust, sculpt. Alexandru Maicov, arh. F. Naumov; Grădina Publică)

Constantin Stamati (1786-1869) – scriitor (1957; bust, sculpt. Leonid Fitov, arh. F. Naumov; Grădina Publică)

Constantin Stere (1865-1936) – scriitor român (1991; bust, sculpt. G. Dubrovin; Grădina Publică)

Dimitrie Cantemir (1673-1723) – savant, scriitor, enciclopedist și domnitor al Moldovei (1957; bust, sculpt. Nicolae Gorenîșev, arh. F. Naumov; Grădina Publică)

George Bacovia (1881-1957) – scriitor român (2001; bust, sculpt. română Milița Patrașcu; Grădina Publică)

George Călinescu (1899-1965) – scriitor român (1997; bust, sculpt. Serghei Ganenko; Grădina Publică)

George Coșbuc (1866-1918) – poet român (1996; bust, sculpt. Constantin Popovici; Grădina Publică) *Gheorghe Asachi* (1788-1869) – scriitor și cărturar umanist (1957; bust, sculpt. Lazăr Dubinovschi, arh. F. Naumov; Grădina Publică)

Grigore Vieru (1935-2009) – poet (11.02.2010; bust, sculpt. Ruslan Tihonciuc și Victor Macovei; Grădina Publică)

Ion Creangă (1866-1918) – scriitor (1957; bust, sculpt. Lev Averbuh, arh. F. Naumov; Grădina Publică)

Ion Luca Caragiale (1852-1912) – scriitor român (după anii 1990; bust; Grădina Publică)

Liviu Rebreanu (1885-1944) – prozator și dramaturg român (2009; bust, sculpt. română, originară din RM, Milița Pătrașcu; Grădina Publică)

Lucian Blaga (1895-1961) – poet român (1992; bust, sculpt. Alexandra Picunov; Grădina Publică)

Mihail Kogălniceanu (1817-1891) – scriitor român (1997, bust, sculpt. Gabriela Manole-Adoc, Grădina Publică)

Mihai Eminescu (1850-1889) – poet român (1957; bust, sculpt. Lazăr Dubinovschi, arh. F. Naumov; Grădina Publică)

Mihail Sadoveanu (1880-1961) – scriitor român (după anii 1990; bust, grup de artiști; Grădina Publică)

Mircea Eliade (1907-1986) – scriitor român (1997; bust, sculpt. Vasile Golea; Grădina Publică)

Nichita Stănescu (1933-1983) – poet român (după anii 1990, bust, grup de artiști; Grădina Publică)

Nicolae Iorga (1871-1940) – istoric, scriitor, cărturar, enciclopedist român (după anii 1990; bust, sculpt. Mihail Ekobici; Grădina Publică)

Nicolae Milescu-Spătaru (1638-1708) – scriitor și diplomat (1957; bust, sculpt. Lev Averbuh, arh. F. Naumov; Grădina Publică)

Octavian Goga (1881-1938) – poet român (2000; bust, sculpt. român Cornel Medrea; Grădina Publică)

Ștefan cel Mare și Sfânt (1433-1504) – domnitor al Moldovei (20.04.1928; monument, sculpt.

Alexandru Plămădeală, arh. Al. Bernardazzi, la data de 28.06.1940 demontat și evacuat la Vaslui; postamentul demolat; la 25 iun. 1942 readus la Chișinău și instalat în fața Arcului de Triumf; la 20 aug. 1944, demontat și evacuat la Craiova; la 31 aug. 1990 reînălțat la locul inițial – bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, colț cu str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni)

Tudor Arghezi (1880-1967) – scriitor român (1995; bust, sculpt. Dimitrie Verdeanu; Grădina Publică)

Vasile Alecsandri (1821-1890) – scriitor român (1957; bust, sculpt. Lazăr Dubinovschi, arh. F. Naumov; Grădina Publică)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni); nr. 4, 5, 8, 11, 22, 28 (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 5 (str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni); nr. 3, 17, 122 (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

GRĂDINARILOR, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumirea anterioară: ул. Трудовая (str. Muncii), până la 11.05.1968; str. Grădinarilor, din 12.05.1968.

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, cuprinsă între străzile Doina și Putnei. Paralelă cu străzile Andrei Lupan și Solidarității. Lungimea – 240 m.

Originea denumirii. *Grădinar* – cultivator profesionist al unei grădini; persoană angajată pentru cultivarea și întreținerea unei grădini.

Adrese utile

Oficiul Poștal nr. 59 (nr. 18)

Transport

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Doina și str. Putnei).

GRĂDINILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Огородная (str. Grădinilor), 1812-1918; str. Ecaterina Teodorescu, 1924-1940; 1941-1944, ул. Огородная, 1940-1941, 1944-1989.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Vasile Alecsandri până la str. Sf. Gheorghe. Intersecții cu străzile Titu Maiorescu, Ioan Botezătorul, paralelă cu valea râului Bâc, străzile Albișoara și Grigore Ureche. Lungimea – 700 m.

Originea denumirii. *Grădină* – suprafață de teren arabil, de obicei îngrădită, pe care se cultivă legume, flori sau pomi fructiferi; suprafață de teren plantată (amenajată cu alei, bănci) care servește ca loc de agrement sau care are rol decorativ.

Placa comemorativă

Maria Cebotari – interpretă de operă, actriță de teatru și film (1998; sculpt. V. Doicov, arh. V. Sava; str. Grădinilor, 60)

Adrese utile

Grădinița nr. 25 (nr. 69)

Grădinița nr. 38 (nr. 23/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri); nr. 19 (de la str. Albișoara).

GRĂDINILOR, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Огородный пер. (str-la Grădinilor), 1812-1918, str-la Ecaterina Teodorescu, 1924-1940; 1941-1944, Огородный пер. 1940-1941, 1944-1989.

Localizare: sect. Râșcani, centrul orașului, lângă strada cu același nume.

Originea denumirii: *Vezi: Grădinilor, strada.*

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri); nr. 19 (de la str. Albișoara).

GRĂTIEȘTI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Грәтйештская ул. (str. Grătiești).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, între Calea Orheiului și str. Socoleni. Lungimea – 370 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Grătiești, întemeiat în anul 1748. Toponimul Grătiești provine de la grățiile pe care primii locuitori le instalau la ferestrele bordeielor. Fiind situat în Valea Hulboaca, la cumpăna râurilor Bâc și Ichel, inițial satul se numea Hulboaca Nouă, dar, deoarece „noul” sat se dezvoltă mai repede decât satul vecin, de unde provenea, a fost renumit Grătiești. Localitatea se află în administrarea Municipiului Chișinău, la o distanță de 8 km de capitală.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la str. Ceucari).

Rute de autobuz: nr. 26, 28 (de la str. Socoleni).

GRĂULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 8-я ул. Буюканы (str. 8 Buiucani), până la 05.03.1958; 2-й пер. Доватора (str-la Dovator-2), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Gheorghe Codreanu, paralelă cu str. Roșiori.

Originea denumirii. *Grâu* – plantă erbacee cerealică, cu tulpina în formă de pai, cu frunze liniare și inflorescență în formă de spic, din ale cărei boabe se face făină.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

MIHAIL GREBENCEA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Новый (str-la Nouă).

Localizare: sect. Botanica, între străzile Pădurii și Nicolae Grădescu, paralelă cu str. Grădina Botanică. Lungimea – 390 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele savantului-matematician Mihail Grebencea (02.11.1897; Mălăiești, Tiraspol – 21.06.1948; Moscova). A absolvit Facultatea de Matematică la Universitatea din Moscova. A fost profesor la Institutul Pedagogic Orășenesc din Moscova și la Universitatea de Stat din Moscova. Lucrări: *Aritmetica; Teoria numerelor; Curs de analiză matematică*, 2 vol., s.a.

Transport

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Grădina Botanică); nr. 18 (de la șos. Muncești).

PICTOR MIHAI GRECU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, începe de la str. Grenoble, se intersectează cu străzile Protoieru Mihail Berezovschi, Actor Chiril Știrbu, str-la Pictor Mihai Grecu. Lungimea – 540 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele cunoscutului artist plastic și decorator din Republica Moldova Mihai Grecu (22.11.1916; Faraonovca, jud. Cetatea Albă, azi reg. Odessa – 15.04.1998; Chișinău). A studiat la Academia de Arte Frumoase din București, după care s-a stabilit la Chișinău. În timpul celui de al Doilea Război Mondial s-a refugiat în Kazahstan. După război revine la Chișinău, în același an devenind membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Moldova. Studii la Școala Republicană de Arte Plastice „Ilia

Repin” din Chișinău (în prezent, Colegiul Republican de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”). A frecventat lecții la Școala de Arte din Chișinău, atelierul lui I. Hazov. A lucrat în toate genurile picturii. Este considerat un colorist pasionat, căutător de armonii inedite. Pictura lui Mihai Grecu prezintă interes și prin inovații tehnologice (colaj, coloranți fluorescenți, efecte „metalice”). Este autorul unui număr mare de tablouri aflate în importante muzee ale fostei URSS, printre care Galeria Tretiakov din Moscova. Om Emerit în Arte, Artist al Poporului (1987). Ordinul Republicii (1992). Membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble). Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Grenoble).

PICTOR MIHAI GRECU, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Centru, începe de la str. Pictor Mihai Grecu și este paralelă cu str. Actor Chiril Știrbu.

Scurt istoric. Vezi: *Pictor Mihai Grecu, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble). Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Grenoble).

GRENOBLE, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Гренобля (str. Grenoble), din 29.03.1979, când, unei porțiuni din Костюженское шоссе (șos. Costiujeni), de la ул. Держинского (str. Dzerjinski), intersecție cu ул. Преанишников (str. Preanișnikov), până la ул. Маршала Тимошенко (str. Mareșal Timoșenko), i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Botanica, între străzile Gheorghie Asachi și Valea Crucii. De la str. Grenoble încep bulevardele Traian și Cuza-Vodă, străzile Valea Crucii, Ioan Vodă Viteazul, Petru Ungureanu, Arhitect Ion Casian Suruceanu, Pictor Mihai Grecu, Nicolae Testemițanu. Lungimea – 3,31 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului francez Grenoble, înfrățit cu orașul Chișinău în luna ianuarie 1977. Este primul acord de colaborare între capitala Moldovei și un oraș din afara spațiului sovietic. Orașul Grenoble este un prestigios centru industrial, universitar, cultural și religios. În anul 1968, la Grenoble, a avut loc cea de-a X-a ediție a Jocurilor Olimpice de Iarnă.

Monumente, plăci comemorative

Valentin Ignatenco (1944-1993) – medic (placă comemorativă; str. Grenoble, 149, Spitalul Clinic Municipal pentru Copii „Valentin Ignatenco”)

Adrese utile

Ambasada Republicii Polone (nr. 126A)
Biblioteca „Maramureș” (filiala BM „B.P. Hasdeu”) (nr. 163/5)

Biroul Național de Statistică (nr. 106)
Centrul Pentru Copilărie, Adolescență și Familie (nr. 163/5)

Centrul Republican de Reabilitare pentru copii (nr. 147)

Gimnaziul „Decebal” (nr. 191)

Grădinița nr. 151 (nr. 207)

Grădinița nr. 156 (nr. 161)

Grădinița nr. 175 (nr. 153/1)

Liceul Teoretic cu profil în arte „Nicolae Sulac” (nr. 108)

Oficiul Poștal nr. 19 (nr. 106/4)

Serviciul Hidrometeorologic de Stat (nr. 134)

Spitalul Clinic Municipal de Ftiziopneumologie (nr. 147)

Spitalul Clinic Municipal pentru Copii „Valentin Ignatenco” (nr. 149)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17.

Rute de autobuz: nr. 3, 4, 5, 9, 19.

NICOLAE GRIGORESCU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Маяковского (str. Maiakovski), pînă la 05.03.1958; ул. Серова (str. Serov), din 06.03.1985, când părții de sus din str. Maiakovski i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Ciocana, începe în apropierea str. Dumbrava Roșie și se intersectează cu str. Podul Înalt. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele pictorului român Nicolae Grigorescu (15.05.1838; Pitaru, jud. Dâmbovița – 21.07.1907; Câmpina), unul dintre fondatorii picturii române moderne. N. Grigorescu a devenit un simbol pentru tinerele generații de artiști, care, în primele decenii ale sec. al XX-lea, căutau să identifice și să aducă la lumină valorile spiritualității românești, uneori trecute prin „filtru” viziunii artistice franceze. Se dedică preponderent subiectelor rustice, pictând portrete de țărânci, care cu boi pe drumurile prăfuite de țară și numeroase peisaje cu specific românesc. Membru de onoare al Academiei Române (1899).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor); nr. 9, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Otovasca).

GRIVIȚEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 8-й Охотский пер. (str. la Ohotsk-8), din 1953.

Localizare: sect. Centru, de la str. Mărțișor până la str. Anton Ablov. Lungimea – 240 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele localității Grivița, sat în reg. Plevna, Bulgaria. Vatra satului a fost punctul unde, în sec. al XIX-lea, s-a aflat una din redutele de apărare ale cetății Plevna, locul unei

mari bătălii din timpul Războiului ruso-turc din 1877-1878.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la str. Miorița).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Miorița).

MITROPOLIT GURIE GROSU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Карпинского (str. Karpinski), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, cuprinsă între străzile Gheorghe Asachi și Trifan Baltă, în apropierea Parcului *Valea Morilor*. Intersecții cu șos. Hâncești, străzile Valea Dicescu, Frumoasa, Valeriu Cupcea, Drumul Viilor, Cireșilor. Lungimea – 1,2 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Gurie Grosu, prenumele dat la naștere Gheorghe (01.01.1877; Nimoreni, Lăpușna – 14.11.1943; București), mitropolit, primul titular al Mitropoliei Basarabiei după o sută șase ani de ocupație rusească. A absolvit Seminarul Teologic la Chișinău și Academia Duhovnicească (înființată de Petru Movilă) din Kiev. Magistru în teologie. S-a călugărit cu numele Gurie la Mănăstirea Noul Neamț (Chițcani). A obținut înființarea unei tipografii eparhiale și a ctitorit revista *Luminătorul* din Chișinău. Se numără printre fondatorii Partidului Național Moldovenesc. Ministru adjunct al Justiției în Guvernul Provizoriu de la Chișinău. Director general al Învățământului și Cultelor, în primul guvern al Republicii Democratice Moldovenești. A oficiat în Catedrala din Chișinău un Tedeum prin care a sfințit Actul Unirii. Arhiepiscop al Chișinăului și Hotinului. Lucrări: *Abecedar moldovenesc*, *Rugăciuni și lămurirea lor*, *Despre omul „trupesc”*, „*sufletesc*” și „*duhovnicesc*”, *Istoria sfântă a Vechiului și Noului Testament*, *Slujirea lui Dumnezeu a unui preot bun*, *după Părintele Ioan de Kronstadt*.

Adrese utile

Întreprinderea de Stat „Cartuș” (nr. 1)

Liceul Teoretic „Mihai Viteazul” (nr. 4).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 13, 24 (de la șos. Hâncești și str. Gheorghe Asachi).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești și str. Gheorghe Asachi).

ACAD. IACHIM GROSUL, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău 11/3 din 13.03.2003.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, de la str. Gheorghe Asachi până la accesul existent.

Scurt istoric. Strada poartă numele acad. Iachim Grosul (21.09.1912; s. Caragaș, Slobozia – 28.09.1976; Chișinău), istoric, primul președinte al Academiei de Științe a Moldovei. A absolvit Institutul Pedagogic din Tiraspol, obținând ulterior titlul științific de doctor habilitat în istorie. În perioada celui de-al Doilea Război Mondial a fost lector la Institutul Pedagogic evacuat în regiunea Orenburg, Rusia. După război, revine la Chișinău, unde este numit decan și șef de catedră la Institutul Pedagogic. Între anii 1946-1959 deține funcția de decan al Facultății de Istorie și Filologie, șeful Catedrei de istorie a URSS la Universitatea de Stat din Chișinău. În 1961 a fost ales președinte al Academiei de Științe a RSS Moldovenești, îndeplinind această funcție până la moarte. Membru corespondent al Academiei de Științe a URSS (1966). Începând din anul 1967, Iachim Grosul a fost redactor-șef al Enciclopediei Sovietice Moldovenești.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 24 (de la str. Gheorghe Asachi).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Gheorghe Asachi).

GURA VĂII, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, cart. Petricani, de la str. Ipotești până la sfârșit. Intersecție cu str. Doina.

Originea denumirii: *Vale, văi* – depresiune, adâncitură de teren alungită, străbătută (permanent sau vremelnic) de o apă curgătoare.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

VALENTIN GUȚU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 11/4 din 18.05.2000.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, de la str. Nicolae Testemițanu până la Mălina Mică. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Valentin Guțu (01.11.1942, s. Horodiște, Dondușeni – 29.08.1998, Chișinău), antrenor, decan al catedrei „Pregătire fizică și autoapărare” a Academiei de Poliție „Ștefan cel Mare și Sfânt”, unul dintre fondatorii Federației Naționale de Judo, fost vicepreședinte al Comitetului Național Olimpic. A avut o contribuție considerabilă la dezvoltarea sportului în Republica Moldova și la pregătirea multor generații de polițiști. În cariera sa de sportiv, Valentin Guțu a obținut titlul de vicecampion european la judo (1971). Antrenor emerit al Republicii Moldova.

Transport

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

H

HABAD-LIUBAVICI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Якимовский пер. (str-la Iakimovski), 1912-1918, 1940-1989; str-la General Stan Poetaș, 1924-1944.

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Vasile Alecsandri și Columna. Lungimea – 150 m.

Scurt istoric. Este o stradă veche. Denumirea străzii provine de la numele dat mișcării hasidice în sânul iudaismului ortodox *Habad-Liubavici*. *Habad-Liubavici* este o comunitate evreiască, care elaborează și realizează programe de perfecționare a activității comunităților evreiești, studierea istoriei, culturii poporului evreu.

O stradă tipic evreiască cu case de locuit, prăvălii, dughene, ateliere. Tradițional, intrarea principală în casele evreiești era din stradă și dădea în magazin, dugheană etc., iar membrii familiei intrau prin ușa din spate. Tot pe această stardă este situată Sinagoga Sticlarilor (Gleizer-șul). A fost construită pe banii corporației sticlarilor și a legătorilor de cărți în anii '80 ai sec. XIX și deschisă la 31 august 1888. Proiectul îi aparține arhitectului Țalel (Serghei) Ghingher. În timpul războiului clădirea a fost deteriorată. Reconstruită în anul 1946 pe banii comunității. În anii de regim sovietic a fost unica sinagogă care funcționa în Chișinău. Odinioară, în clădirea de pe str. Iakimovskaia, 10 se afla o brutărie, unde se cocea în exclusivitate azimă.

Adrese utile

Sinagoga (nr. 8)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri); nr. 3, 5, 9, 11, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

HAIDUCILOR, strada

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa cu trecere în comuna Codru. Începe de la str-la Sihastrului-3, orientată spre șos. Hâncești. Paralelă cu str. Sihastrului. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. *Haiduc* – bărbat (de obicei țăran) care, răzvrătindu-se împotriva asupririi, își părăsea casa și trăia în păduri, singur sau în cete, jefuind pe bogați și ajutând pe cei săraci.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

HAIDUCUL BUJOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Бужора (str. Bujor).

Localizare: sect. Ciocana, între străzile Transnistria și Alcedar.

Scurt istoric. Strada poartă numele haiducului Ștefan Bujor (? -1811), unul dintre cei mai cunoscuți căpitani de cete haiducești din spațiul românesc, cu o mare faimă în rândul moldovenilor. Acest haiduc vestit, poreclit Bujor din cauza culo-

rii părului său, a ieșit în țară pe la începutul sec. al XIX. A luptat împotriva nedreptății. Este slăvit în multe cântece populare, unul din ele a fost cules de Vasile Alecsandri (apoi tradus și publicat de el în limba franceză).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă); nr. 23 (de la str. Meșterul Manole).

PANTELIMON HALIPPA, piața

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Площадь 40 лет ВЛКМ (Piața 40 de ani ai UTCL – Uniunea Tineretului Comsomolului Leninst), din 1958.

Localizare: sect. Centru, la intersecția șos. Hânțești cu str. Vasile Alecsandri, Gheorghe Asachi și Pantelimon Halippa.

Scurt istoric. Piața a luat ființă pe locul fostei bariere a Hânțeștilor, numită în trecut și a Renilor, deoarece pe aici ieșea drumul ce ducea spre orașele respective, cunoscut de localnici ca Șleahul Renilor și Șleahul Hânțeștilor. După cel de-al Doilea Război Mondial aici era stația terminus a unei linii de tramvai, iar în apropiere, o piață alimentară. S-a format la începutul anilor 1950, odată cu construcția actualului Spital pentru copii „Emilian Coțaga” și actualului cinematograful „Gaudeamus”. În anii 1970 s-a început construcția blocurilor de locuit cu cinci etaje și a blocului cu nouă etaje al actualului Minister al Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Numele pieței comemorează distinsa figură a omului politic basarabean Pantelimon Halippa (01.08.1883; s. Cubolta, jud. Soroca – 30.04.1979; București), publicist, scriitor, istoric și om politic. *Vezi: Pantelimon Halippa, strada*

Monumente, plăci comemorative

Monumentul luptătorilor pentru puterea sovietică – scriitor, istoric (1966; sculpt. A. Maico, L.

Poneatkovski, L. Fitov; str. Vasile Alecsandri, 4, Complexul Memorial “Eternitate”)

Pan Halippa (1883-1979) – om politic, scriitor (stea-lă cu basoreliev; str. Pan Halippa, 1, Complexul Memorial “Eternitate”)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 13, 24.

Rute de autobuz: nr. 11.

PANTELIMON HALIPPA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Маршала Малиновского (str. Mareșal Malinovski), din 29.03.1979.

Localizare: sect. Centru, între străzile Vasile Alecsandri și Alexie Mateevici, începe de la Piața Pantelimon Halippa și continuă până la str. Ismail. Lungimea – 800 m.

Scurt istoric. Denumirea str. Mareșal Malinovski a fost atribuită unei porțiuni din fosta str. Измайловская, (actualmente str. Ismail), de la str. Кузнечная (actualmente Alexandru Bernardazzi) până la Piața „40 лет ВЛКМ” (actualmente Piața Pantelimon Halippa). În 1843 aici fusese construită o închisoare. În anii '50 ai sec. XX-lea în partea de est a străzii s-a construit actualul cinematograful „Gaudeamus”, iar în 1975 – Complexul memorial „Eternitate”. În anii '60 în partea de sud a străzii au fost construite mai multe cămine studențești ale Universității de Stat din Chișinău.

Actualmente, strada poartă numele lui Pantelimon Halippa (01.08.1883; Cubolta, jud. Soroca – 30.04.1979, București), publicist, scriitor, istoric, om politic român basarabean. A fost unul dintre cei mai importanți militanți pentru afirmarea spiritului românesc în Basarabia și pentru unirea ei cu România. A fost președintele Sfatului Țării care a votat Unirea la 27 martie 1918; senator în Parlamentul României (1918-1934) și ministru de stat. Este întemeietorul Universității Populare din Chișinău (1917), al Conservatorului Moldovenesc, Societății Scriitorilor și Publiciștilor Basarabeni, Societății

de Editură și Librărie „Lucașfăruș” din Chișinău. A scris peste 280 articole, schițe, traduceri, memorii, poezii. A scris și câteva studii istorice: *Bessarabia do prisoeдинeniâ k Rossii*; *Basarabia înainte de sub dominația Rusă*; B.P. Hasdeu.

Monumente, plăci comemorative

Amintire veșnică pe pământul Moldovei (monument; str. Pan Halippa)

Complexul memorial „Eternitate” (09.05.1975; sculpt. A. Maico, I. Poneatcovski, arh. A. Mi-naev; str. Pan Halippa)

În memoria eroilor căzuți în luptele pentru integritatea și independența Republicii Moldova (1992; monument; str. Pan Halippa, 2)

Mama îndurerată (1998; monument, sculpt. Iu. Canașin; str. Pan Halippa, Complexul memorial „Eternitate”)

Adrese utile

Complexul Memorial „Eternitate”
Piața Universală („Птичий рынок”)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13 (pe str. Pan. Halippa); nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Gheorghe Asachi și str. Vasile Alecsandri).

Rute de autobuz: nr. 9, 11.

HALTEI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Путьская (str. Puteiskaia).

Localizare: sect. Centru, între linia de cale ferată, Calea Basarabiei și malul râului Bâc. Lungimea – 510 m.

Originea denumirii. Este o stradă veche. Denumirea străzii provine de la cuvântul *haltă* – o stație mică de cale ferată, punct de oprire reglementată de scurtă durată a trenurilor.

Adrese utile

Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” (nr. 23)

CFM „Depoul de Locomotive” ÎS (nr. 6/1)

Meșterul Manole RBE SRL (nr. 3)

Secția Chișinău de Întreținere a Căii Ferate (nr. 6)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

HALTEI, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Путьский пер. (str-la Puteiski).

Localizare: sect. Centru, între străzile Tăbăcăria Veche și Valea Trandafirilor.

Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Vezi: *Haltei, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

HANUL MORII, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Батумская (str. Batumi), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, între străzile Minsk și Căușeni. Lungimea – 790 m.

Originea denumirii. Denumirea străzii provine de la cuvintele: *han* – clădire cu camere de dormit, cu cantină și cu grajduri, unde rămăneau peste noapte călătorii cu caii și căruțele; *moară* – instalație special amenajată pentru măcinarea cerealelor.

Adrese utile

Gimnaziul „Nicolae H. Costin” (nr. 42)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

HANUL MORII, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Батумский пер. (str-la Batumi).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Pandurilor în direcția str. Căușeni, paralelă cu străzile Hanul Morii și Cetatea Albă. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Vezi: *Hanul Morii, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

VASILE HAREA, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 33/49 din 26.12.1996.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, între străzile Mihail Lermontov și Roguleni. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Vasile Harea (13.07.1895; Susleni, Orhei – 30.01.1987; Iași), savant și publicist basarabean, deputat în Sfatul Țării. Între anii 1917-1918 devine unul dintre cei mai combativi ziariști ai presei românești din Chișinău. După Actul Unirii de la 27 martie 1918, a fost redactor la oficiosul *Sfatul Țării*, iar din toamna aceluiași an a devenit deputat în Sfatul Țării de la Chișinău și a votat necondiționat unirea. Ulterior, director al Liceului *Alexandru Donici*, al Liceului *B.P. Hasdeu* (1939-1944), profesor la Facultatea de Filologie a Universității *Alexandru Ioan Cuza* din Iași.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

BOGDAN PETRICEICU HASDEU, strada

Denumirea străzii a fost restabilită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Кациковская (str. Kațikovskaia), începutul sec. al XIX – 1937; str. B.P.

Hasdeu, 1937-1944; ул. Кошевого (str. Koșevoi), din 27.03.1951.

Localizare: sect. Râșcani, începe de la str. Petru Rareș și se intersectează cu străzile Zamfir Arbore și Buna Vestire, este paralelă cu străzile Moara Roșie și Albișoara. Lungimea – 500 m. m.

Scurt istoric. Este una dintre cele mai vechi străzi, situată în zona istorică a Chișinăului. Prima denumire provine de la numele Mihalache Cațica, negustor și fost vistier al ținutului Orhei. Actualmente poartă numele clasicului literaturii române Bogdan Petriceicu Hasdeu (26.02.1838; Cristinești, Hotin, azi Ucraina – 25.08.1907; Câmpina, România), scriitor, lingvist, folclorist și istoric român. Își face studiile liceale la Chișinău, iar cele universitare la Harkov. Spirit enciclopedic, profesor universitar la București. A fondat și condus publicațiile: *Aghiuță*, *Satyrum*, *Columna lui Traian*, *Arhiva istorică a României* și *Revista Nouă*. Director al Arhivelor Statului și membru titular al Academiei Române. A scris versuri (*Bradul*, *Poezie*, *Sarcasm și ideal*), proză (*Duduca Mamuca*, *Ursita*, *Ioan Vodă cel cumplit*, etc.) și dramă (*Răzvan și Vidra* sau *Răzvan Vodă*). Ca lingvist este considerat unul dintre primele spirite științifice care a folosit metoda comparativ-istorică: *Principii de filologie comparativă ario-europeană* și a argumentat teoria circulației cuvintelor: *Cuvenete den bătrâni*. A proiectat dicționarul limbii române *Etymologicum Magnum Romaniae*, din care au apărut primele două fascicule și a realizat prima anchetă dialectală din România. A fost unul din fondatorii folcloristicii comparate, a publicat documente în diferite limbi privind istoria Țărilor Române, *Istoria critică a românilor*. A fost membru al Societății Academice, apoi vicepreședinte al Academiei Române.

Adrese utile

Biserica „Buna Vestire” (nr. 10)

Complexul-Pilot de Pedagogie Curativă „Orfeu” (nr. 4)

Editura „Litera” (nr. 2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

ALEXANDRU HÂJDĂU, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991

Denumiri anterioare: ул. Яковлевская (str. Iakovlevskaia), în sec. al XIX-lea; ул. Петропавловская (str. Petropavlovsk), din anul 1912; str. Gheorghe Lazăr, 1924-1940; 1941-1944; ул. Петропавловская, 1940-1941; 1944-1958; ул. Хыждэу (str. Hâjdău), din 6.03.1958.

Localizare: sectoarele Centru și Râșcani, în partea centrală a orașului, mai jos de bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, între străzile Ismail și George Coșbuc. Paralelă cu străzile Grigore Ureche și Columna. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Pe parcursul vremii, strada făcea parte din perimetrul vechiului târg al Chișinăului și, până în prezent, și-a păstrat aspectul semiurban din a doua jumătate a sec. al XIX-lea. Poartă numele clasicului literaturii române Alexandru Hâjdău (30.11.1811; Miciurineț, azi Ucraina – 09.11.1872; Cristinești, Hotin, azi Ucraina), scriitor, publicist, folclorist, savant enciclopedist și cercetător în diverse domenii ale științei. Este tatăl lui Bogdan Petriceicu Hasdeu. Și-a făcut studiile la pensionul pentru copii de nobili de pe lângă Seminarul Teologic din Chișinău (1822-1828), apoi la Facultatea de Drept a Universității din Harkov, continuându-și studiile la universitățile din München și Heidelberg. În anul 1834, la Chișinău, a fost ajutor de revizor în Comitetul pentru sprijinirea coloniștilor, apoi, funcționar în cancelaria guvernatorului civil din Basarabia, după care s-a retras la moșia sa Cristinești. Profesor de limbă și literatură rusă, logică și statistică, traducător al mai multor cărți de istorie, lingvistică și jurisprudență. Scrieri: *Despre calitatea poeziei divine*, *Despre scopul filosofiei*, *Notiță asupra operei lui Cantemir Vodă*, *Literații basarabeni* etc. Membru fondator al Academiei Române (1866).

Monumente, plăci comemorative

Chiril și Metodiu (826-869 și 827-885) – iluminiști ortodocși slavi din Bulgaria (sec. IX-X), ulterior canonizați, considerați întocmai ca apostolii (placă comemorativă; str. Alexandru Hâjdău, 72)

Adrese utile

Centrul de Resurse al Organizațiilor Neguvernamentale pentru Drepturile Omului din Moldova „Credo” (nr. 95A)

Centrul Național de Sănătate Publică din mun. Chișinău (nr. 49)

Complexul-pilot de Pedagogie Curativă „Orfeu” (nr. 4)

Liceul Teoretic „Chiril și Metodiu” (nr. 72)

Universitatea Creștină „Divitia Gratiae” (nr. 94)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri); nr. 24, 31, 34, 38, 39 (de la str. Ismail).

HÂNCEȘTI, șoseaua

Denumirea străzii a fost restabilită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 3/5 din 18.06.1990.

Denumiri anterioare: str. Купеческая (str. Negustorilor), 1834-1924; str. General E. Broșteanu, 1924-1940; str. Hâncești, 1940-1941; str. General E. Broșteanu 1941-1944; ул. Котовского (str. Kotovski), din 1944.

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa. Pornește de la piața Pan Halippa spre orașul Ialoveni. Se intersectează cu străzile Lăpușnei, Gheorghe Tudor, Mitropolit Gurie Grosu, Vasili Dokucaev, Academiei, Lech Kaczynski, Sprâncenoaia, Miorița, Drumul Viilor, Mihail Lermontov. Lungimea – 5 km.

Scurt istoric. Este o stradă veche căreia, la începutul sec. al XIX-lea, i se spunea „Drumul de poștă” spre Galbena sau Ialoveni. Este magistrala care asigură intrarea în Chișinău din direcția or.

Hâncești. Până în anul 1990, str. Vasile Alecsandri și Hâncești erau o singură stradă. În anii '60 ai sec. XX, aici au început să fie construite blocuri de locuințe cu mai multe etaje, iar în anii '80 șoseaua a fost reconstruită în magistrală, cu extinderea carosabilului. Actualmente are aceeași denumire ca și or. Hâncești, atestat documentar în anul 1500, cu denumirea Dobreni. Din 1944 până în 1965 a fost denumit *Kotovsk* în cinstea lui Grigori Kotovski, un conducător al armatei roșii în timpul războiului civil, care se născuse aici. În 1965 comuna a fost declarată oraș și numele ei a fost schimbat în *Kotovsk*. Din 1990 orașul și-a reluat vechea denumire de Hâncești. Orașul Hâncești este situat în partea central-vestică a Republicii Moldova, pe valea râului Cogâlnic, în zona Codrilor, la o distanță de 35 km. de capitală.

Monumente, plăci comemorative

Mozaic (1965; lucrare de artă plastică monumentală; șos. Hâncești 230, pe fațada motelului „Struguraș”)

Steliana Grama (1974-2006) – prozatoare și poetă (2009; placă comemorativă; șos. Hâncești, 55/3)

Adrese utile

Biblioteca „Ovidius” (filială a B.M. „B.P. Hasdeu”) (nr. 32)

Biserica „Sfântul Vladimir” (nr. 14)

Direcția Generală pentru Statistică a Municipiului Chișinău (nr. 53A)

Europarc (iazul Dănceni)

Gara Auto Chișinău Sud-Vest (nr. 143).

Grădinița nr. 53 (nr. 24)

Liceul Teoretic „Titu Maiorescu” (nr. 13)

Liceul Teoretic „Universul” (nr. 136)

Ministerul Apărării al Republicii Moldova (nr. 84)

Stația de pompare a apei potabile „Telecentru” (nr. 69)

Studioul „Moldova-Film” (nr. 61)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 13, 17, 24.

Rute de autobuz: nr. 11.

IACOB HÂNCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Ланкастерская (str. Lankasteriană), până în anul 1924; str. Iacob Hâncu, în anii 1924-1940; 1941-1944; ул. Ланкастерская, 1940-1941, 1944-1991.

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Alexandru Vlahuță și George Coșbuc, paralelă cu str. Octavian Goga. Lungimea – 250 m.

Scurt istoric. Este o stradă veche din centrul orașului, poartă numele ilustrului cărturar moldovean Iacob Hâncu (1800; Ovidiopol, jud. Tiraspol – 1870), pedagog și lingvist. Studiază la Seminarul Teologic din Ekaterinoslav, apoi la Seminarul Teologic din Chișinău. În 1821, magistrul al sistemului lancasterian, profesor la Pensionul Nobilimii de pe lângă Seminarul Teologic din Chișinău. În 1824, director al primei școli lancasteriene din Chișinău, predă limbile franceză, română, latină, rusă. În 1830, translator la Ministerul Afacerilor Externe din Petersburg. În perioada 1839-1858, lector și profesor de limba română și șef al Catedrei de limba valaho-moldovenească la Universitatea din aceeași urbe. Opere: *Adunare de scrieri și traduceri în proză și versuri pentru exerciții în limba valaho-moldavă; Descrierea regulilor gramaticii valaho-moldave; Concluzii pe marginea gramaticii valaho-moldave; Carte de buzunar pentru militarii ruși din campania prin principatele Valahia și Moldavia.*

Adrese utile

Arena Tinerilor Jurnaliști (nr. 8/1)

Direcția Salvatori și Pompieri (nr. 3)

Direcția Situații Excepționale (nr. 3)

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul” (nr. 10/1)

Serviciul Tehnologii Informaționale al MAI (nr. 3A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la str. Aleksandr Pușkin și bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Aleksandr Pușkin și str. Vasile Alecsandri); nr. 5, 26 (de la str. Aleksandr Pușkin și bd. Grigore Vieru).

ALEKSANDR HERZEN, strada

Denumiri anterioare: пер. Герцена (str-la Herzen).

Localizare: sect. Centru.

Scurt istoric. Strada poartă numele scriitorului și omului politic rus Aleksandr Ivanovici Herzen (6.04.1812; Moscova – 21.01.1970, Paris), publicist, filosof, democrat-revoluționar rus, autor de povestiri cu tematică socială și caracter satiric. A promovat o ideologie prosocialistă, fiind considerat și unul dintre creatorii narodnicismului. Autorul romanului *Cine-i de vină?*, al unor cărți de nuvele satirice, eseuri filozofice și memorii.

HIPODROMULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991

Denumiri anterioare: ул. Кооперативная (str. Cooperativelor), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche. Se află în apropiere de Calea Orheiului. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Denumirea de stradă se referă la Hipodromul situat în apropiere și fondat în anul 1833. Hipodromul a fost creat cu scopul de a îmbunătăți rasele de cai pentru utilizarea în armată și era un loc de întâlnire a familiilor bogate și influente. În anii '70-'80 ai sec. XIX, acest hipodrom era unul din cele mai cunoscute și dezvoltate din regiune.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 2, 10 (de la Calea Orheiului).

ȘTEFAN HOLBAN, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07. 1992.

Denumiri anterioare: ул. Пестеля (str. Pestel).

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești. Este o stradă scurtă, între șos. Muncești și str. Decembriebriștilor. Este paralelă cu str. Paul Gore. Lungimea – 250 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ștefan Holban (01.08.1886; Cărpineni, Lăpușna – 27.08.1961; Botoșani), avocat și om politic. Fost deputat în Sfatul Țării și în Parlamentul României. Prefect de Lăpușna și președinte al Asociației învățătorilor din Lăpușna. Secretar al Biroului Camerei Deputaților, secretar al Comitetului Revoluționar Ostășesc Moldovenesc din Odessa și al Congresului General Ostășesc Moldovenesc din Chișinău, care a pus bazele Sfatului Țării. Deputat în Parlamentul României în mai multe legislaturi. După ocuparea Basarabiei, în 1940 se retrage peste Prut, unde în 1957 este arestat și condamnat la 15 ani de muncă silnică pentru opiniile sale politice. Moare în închisoarea din Botoșani.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

VASILE HOREA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991 .

Denumiri anterioare: 1-й Агрономический пер. (str-la Agronomică-1).

Localizare: sect. Botanica. Între str. Petre Ungureanu și str. Ioan Vodă Viteazul. Este paralelă cu str. Grenoble, Ioan Cloșca, Gheorghe Crișan, Dimitrie Moruzi. Lungimea – 180 m.

Scurt istoric. Poartă numele lui Horea (1730, Arada, azi Horea – 28 febr. 1785, Alba Iulia), conducător al țăranilor răsculați din Transilvania la 1784 (răscoala lui Horea, Cloșca și Crișan). Numele dat la naștere a fost Vasile Ursu Nicola. Revolta pentru recunoașterea drepturilor cetățenești ale românilor din Transilvania a început în satele Curchiu și Mestecăniș, extinzându-se apoi în părțile de vest ale Ardealului. Prins și dus la Alba Iulia, a fost tras pe roată. Numele lui Horea a rămas mobilizator nu numai pentru luptele de mai târziu ale

țărănimii, dar și pentru luptele de eliberare ale poporului român în genere.

Transport

Rută de troleibuz: nr. 17 (str. Grenoble).

Rute de autobuz: nr. 4, 9 (str. Grenoble).

HOTARUL SATULUI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Лесной проезд (Pasajul Pădurii), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, de la str. Pădurii până la șos. Muncești, intersecție cu str. Cetinii. Lungimea – 180 m.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

HOTIN, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Стахановский пер. (str.-la Stahanov-1), până la 07.08.1968; пер. Шорина (str.-la Șorin), din 08.08.1968.

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, în apropierea Stației de Cale Ferată „Visterniceni”. Începe de la str. Andrei Lupan și continuă până la Liceul Teoretic „Mihail Lomonosov”. Intersecții cu străzile Vasile Badiu, Constantin Brâncoveanu, Moldovița, str.-la Vladimir Komarov; paralelă cu străzile Doina, Putnei, Gheorghe Madan, Magda Isanos, Timișoara. Lungimea – 850 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea vechiului oraș moldovenesc Hotin, capitala județului cu același nume, situat în sud-vestul Ucrainei, în regiunea Cernăuți, pe malul drept al Nistrului. Este așezat la 38,4 km de granița României și la 287 km de Chișinău. A fost transformat în raia turcească împreună cu satele din jur (1714), apoi anexat la Rusia, împreună cu toată Basarabia (1812). S-a aflat în componența României (1918-1940), apoi inte-

grat în hotarele Ucrainei. Arhitectura orașului include Cetatea Hotinului, construită în sec. XIII-XV (o nouă fortăreață a fost construită în anul 1325, având îmbunătățiri majore în 1380 și 1460). A avut un rol important în războaiele turco-polone (sec. XVII) și ruso-turce (sec. XVIII-XIX). Fortăreața un mare interes turistic, fiind o rezervație arhitecturală de rang național.

Transport

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Doina, str. Vasile Badiu).

HRUSCA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 4-й Одесский пер. (str.-la Odessa-4).

Localizare: sect. Centru, de la str. Odessa până la str. Valea Trandafirilor. Intersecție cu str. Dumbrăvii, paralelă cu străzile Zaim, Gârlei. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea vechii așezări sătești Hrusca (sec. XVI-XVII), situată în cart. Hrusca, teritoriul de limită între sect. Centru și Botanica din Chișinău. Numele topic poate avea una din explicațiile: (1) antroponimul *Hruscă* (prim locuitor sau proprietar al moșiei); (2) apelativul dialectal *hruscă* („tină, noroi”, „mlaștină, mocirlă”), semnificație datorată locurilor mlaștinoase de la gura unor vâlcele. Primele informații asupra moșiei omonime datează încă de pe timpul lui Ștefăniță-Vodă (1517-1527). În sec. al XIX-lea localitatea își pierde independența autoadministrativă, fiind înglobată în orașul Chișinău. Aspectul edilitar și l-a schimbat în anii 1960-1970, când aici au început să se construiască primele clădiri mai mari, cu câteva etaje.

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 73 (nr. 2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 28 (de la bd. Constantin Negruzzi); nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea).

Rute de autobuz: nr. 3, 122 (de la bd. Constantin Negruzzi); nr. 5, 23, 65 (de la str. Ciuflea).

HRUSCA, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Киевский тупик (Fundătura Kiev).

Localizare: sect. Centru, de la începutul str. 31 August 1989, orientată spre grădinița nr. 73. Lungimea – 140 m.

Scurt istoric. Vezi: *Hrusca, strada*.

Adrese utile

Grădinița de copii nr. 73 (nr. 2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea).
Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la str. Ciuflea).

HUMULEȘTI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Кольцевая (str. Cercului); ул. Братьев Дьячишиных (str. Frații Diacișin), din 30.06.1965.

Localizare: sect. Buiucani, pe teritoriul Buiucanilor Vechi, între străzile Roșiori, Bisericii și Gheorghe Codreanu. Este o stradă ramificată.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Humulești din comuna Bubuieci, municipiul Chișinău, înființat în anul 1913, cu denumirea Maloharuzino. Este un sat mic. Localitatea se află la distanța de 13 km de municipiul Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 28 (str. Vasile Lupu).

I

GHENADIE IABLOCIKIN, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Кубанская (str. Kuban).

Localizare: sect. Buiucani, începe de la Calea Ieșilor și continuă spre Valea Bâcului până la str. Prunului. Lungimea – 210 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ghenadie Iablocikin (15.11.1965; Chișinău – 13.12.1991; Dubăsari), polițist, căzut în perioada conflictului transnistrean. La finele anilor '80 ai sec. XX, este transferat în Batalionul „Fulger” al Ministerului de Interne al Republicii Moldova. La 13 dec. 1991, lângă postul de poliție Dubăsari, este răpus de gloanțele separatiștilor transnistreni. A fost decorat (post-mortem) cu Ordinul „Ștefan cel Mare”.

Monumente, plăci comemorative

Ghenadie Iablocikin (1965-1991) – polițist, erou al războiului din 1992 pentru Independența și Integritatea Teritorială a Rep. Moldova (2016; placă comemorativă; fațada imobilului din str. Ghenadie Iablocikin, 2/2)

Adrese utile

Universitatea de Stat din Tiraspol (nr. 5)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

IALOVENI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Mu-

nicipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 46-я ул. Сфынта Винерь (str. 46 Sfânta Vineri), până la 05.03.1958; ул. Яловенская (str. Ialoveni), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Centru, cuprinsă între str. Caucazului și șos. Hâncești. Strada servește ca șosea de centură între sect. Botanica – or. Durlști – sect. Buiucani și face legătura dintre șos. Hâncești și or. Durlști. Lungimea – 2,3 km.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la numele orașului Ialoveni, reședință a raionului omonim. Atestat documentar în anul 1436. Denumirea orașului se trage de la primii moștenitori ai acestor locuri care au primit pământ pustiu, de țelină. E posibil ca numele localității să se tragă de aici, deoarece cuvântul *ialovița*, de proveniență slavă, are sens de pământ înțelenit.

Este situat pe râul Ișnovăț, la o depărtare de 35 km de râul Nistru, la 13 km de Chișinău. Centrul pomicol, viticol; fabrici de confecții textile și alimentare.

Adrese utile

Academia de Administrare Publică (nr. 100)

Grădinița nr. 125 (nr. 98)

Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo” (nr. 100)

Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului ÎS (nr. 100B)

Oficiul Poștal nr. 70 (nr. 96)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11.

AVRAM IANCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Остаповская (str. Ostapov), 1812-1918; str. Avram Iancu, 1924-1940, 1941-1944; ул. Остаповская, 1940-1941, 1944-1991.

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Ismail și Sfântul Gheorghe, paralelă cu străzile Alexandru cel Bun și Alexandru Hâjdeu. Intersecții cu străzile Tighina, Sfântul Petru, Bălănescu. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Este o stradă din sec. al XIX-lea, situată în zona veche a centrului orașului cu mai multe case de locuit din sec. XIX – începutul sec. XX, incluse în registrul monumentelor de arhitectură de însemnătate locală și națională. Strada poartă numele lui Avram Iancu (1824; Vidra de Sus, azi Avram Iancu, jud. Alba – 09.09.1872; Baia de Criș), jurist, democrat-revoluționar și conducător politic român, exponent de frunte al Revoluției române de la 1848-1849 din Transilvania. A fost unul dintre inițiatorii și organizatorii adunărilor naționale de la Blaj (1848), supranumit „Craiu Munților”.

Adrese utile

Centrul orașenesc de creație tehnică a elevilor (nr. 29)

Liceul Teoretic „Miguel de Cervantes Saavedra” (nr. 36)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 17, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 11, 18, 24, 31, 33, 34, 38, 39, 44, 49, 65.

IAZULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Павлодарская (str. Pavlodar).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, orientată dinspre str. Socoleni spre lacul de la marginea Chișinăului. Intersecție cu str. Socoleni. Lungimea – 1,4 km.

Originea denumirii. Denumirea actuală a străzii vine de la cuvântul „iaz”, dată fiind amplasarea ei în apropierea unui lac.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la str. Ceucari).

Rute de autobuz: nr. 26, 28 (de la str. Socoleni).

IERUSALIM, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 12/2 din 14.04.1997.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Aleksandr Pușkin și Petru Rareș. Este intersectată de bd. Grigore Vieru. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Stradă scurtă, apărută în perioada de după al Doilea Război Mondial, odată cu construirea bulevardului Tineretului. Începea din partea de sud a Vechii Piețe și se termina la intersecția str. Pavlovskaja cu străzile Antonov și Inzov. Din 1998 strada poartă numele orașului Ierusalim (Israel), atribuit cu prilejul celor 3000 de ani de la fondarea acestui oraș. Ierusalim se află în regiunea istorică Palestina, considerat și numit „orașul sfânt”, în care se întâlnesc cele trei mari religii ale omenirii: iudaismul, creștinismul și islamul.

Monumente, placi comemorative

Ierusalim - 3000 de ani – (1997; placă comemorativă; str. Ierusalim, colț bd. Grigore Vieru)

Prizonierilor ghetoului de la Chișinău (1993; monument, sculpt. N. Epelbaum, arh. S. Șoihet; str. Ierusalim, 2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Aleksandr Pușkin); nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

IMAȘULUI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Завадского (str. Zavadski).

Localizare: sect. Botanica, cart. Băcioii Noi, începe de la str-la Valentin Zarzăr și continuă spre str. Pășunilor, este paralelă cu șos. Muncești. Lungimea – 300 m.

Originea denumirii. Provine de la cuvântul *imaș* – teren necultivat, pe care crește iarbă, folosit pentru pășunat.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

IMAȘULUI, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Завадского (str-la Zavadski).

Localizare: începe de la str. Imașului și continuă spre str. Pășunilor, este intersectată de str-la Gheorghie Cucereanu.

Originea denumirii: Vezi: *Imașului, strada*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

ION INCULEȚ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Широкая (str. Largă).

Localizare: sect. Centru, de la str. Ismail și continuă în valea verde a zonei Mălina Mică, până la str. Arborilor. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Strada a fost numită în memoria lui Ion Inculeț (05.04.1884; Răzeni, jud. Lăpușna – 18.11.1940; București), învățat, om politic, ministru, membru titular al Academiei Române, deputat

în Parlamentul României. A studiat la Seminarul Teologic din Chișinău, la Facultatea de Științe Fizico-Matematice a Universității Imperiale din Sankt Petersburg. Colaborator la primul ziar basarabean în limba română *Basarabia*. La 21 noiembrie. 1917, este ales președinte al Sfatului Țării, care, la 27 mar. 1918, a votat Unirea Basarabiei cu România. Lucrări: *Spațiul și timpul în noua lumină științifică, Ma première rencontre avec Saint Aulaire, URSS*.

Adrese utile

Radio Plai S.R.L., post de radio (str. Ion Inculeț 105/4).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13 (de la str. Pan Halippa).

Rute de autobuz: nr. 9 (pe str. Ion Inculeț), nr. 11 (de la str. Pan Halippa).

INDEPENDENȚEI, piața

A fost redenumită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Площадь Воссоединения (Piața Reunirii), din 11.06.1981.

Localizare: sect. Botanica, la intersecția străzilor Independenței, Dr. Tudor Strișcă și Hristo Botev.

Scurt istoric. Vezi: *Independenței, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 30 (de la bd. Dacia).

INDEPENDENȚEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Воссоединения (str. Reunirii), din 25.06.1970, când unei porțiuni din str. Hristo Botev, până la intersecție cu str. Belski (actualmente bd. Cuza-Vodă), i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Botanica, cuprinsă între str. Hristo Botev și bd. Dacia, este intersectată de bulevardele Traian, Cuza-Vodă. Lungimea – 2,2 km.

Scurt istoric. Strada a luat ființă prin anii '60-'70 ai sec. XX, când au apărut aici primele blocuri de locuit cu multe etaje. Actuala denumire a străzii semnifică simbolic lupta poporului român pentru libertatea și independența țării, contra turcilor și tătarilor (sec. XV-XIX), împotriva regimului de ocupație a celor două imperii orientale, țarist și totalitar-sovietic (1812-1917, 1944-1991), evocă evenimentele din cadrul mișcării de renaștere națională, ziua proclamării Independenței Republicii Moldova – 27 august 1991. În capătul de nord-vest al străzii se află Piața Independenței și Stela cu stema Republicii Moldova.

Monumente, plăci comemorative

27 August 1991 – Ziua Independenței (1993; placă comemorativă, arh. I. Casap; str. Independenței, 16)

Actorul Grigore Grigoriu (monument, bust; str. Independenței, 28, Studioul artistic „Grigore Grigoriu”)

Fiodor Fulghentievici Okușko 1862-1919 – pictor (2003; placă comemorativă; str. Independenței, 1)

Stelă cu stema Republicii Moldova (2006, compoziție spațial-volumetrică, sculpt. I. Bolocan, O. Romanescu; str. Independenței - bd. Traian)

Tricolorul arborat pe Columna lui Traian (2006, compoziție spațial-volumetrică, arh. Iu. Casap; executor I. Cojocar; str. Independenței - bd. Traian)

Vasile Covrig – pictor-scenograf (placă comemorativă; str. Independenței, 7)

Adrese utile

Asociația obștească „Forța Tinerilor din Moldova” (nr. 9/1)

Camera de Comerț Moldo-Belgiană (nr. 30/4)

Centrul Medicilor de Familie nr. 2 (nr. 28);

CEXIN SRL (Centru de expertize independente) (nr. 10/1A)

Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală” (nr. 1)

Grădinița-creșă nr. 49 (nr. 32/2)

Grădinița-creșă nr. 122 (nr. 9/2)

Institutul de Cercetări Științifice în Construcție (nr. 6/1)

Școala-grădiniță nr. 120 (nr. 14)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4 (pe str. Independenței); nr. 2, 8, 17 (de la bd. Traian); nr. 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 4 (pe str. Independenței); nr. 5, 19 (de la bd. Cuza-Vodă); nr. 3, 23, 33, 44, 49, 65, 122 (de la bd. Dacia).

INDUSTRIALĂ, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 5-я ул. (str. 5), până la 10.06.1981; ул. Промышленная (str. Industriei), din 11.06.1981.

Localizare: sect. Ciocana, la marginea zonei industriale; începe de la str. Uzinelor și continuă până la sfârșitul str. Transnistria, este paralelă cu str. Meșterul Manole. Lungimea – 4,7 km.

Scurt istoric. Strada face parte din zona industrială a orașului, când în anii 1960-1980 aici au fost construite o serie de întreprinderi industriale importante.

Adrese utile

„Coca-Cola Îmbuteliere Chișinău” SRL (42)

„Consocivil” SA- Filiala de Producere și Aprovizionare Tehnologică (F.P.A.T.) (nr. 10)

„Medtehgaz” SRL (nr. 22/1)

OLDCOM SA Fabrica de încălțăminte (nr. 34/1)

„Utilajcom” SA (1968); Orhei-Vit SA; Di-onysos-Mereni SA, Vita CdC SRL (nr. 40)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13 (de la str. Voluntarilor).

Rute de autobuz: nr. 23, 39 (de la str. Uzinelor).

IOAN BOTEZĂTORUL, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Ивановский пер. (str-la Ivanov), 1812-1918; str-la Ion Creangă, 1924-1940, 1941-1944; ул. Ивановская (str. Ivanovskaia), 1940-1941, 1944-1992.

Localizare: sect. Râșcani, în zona veche a orașului, de la str. Alexandru Hâjdeu până la str. Grădinilor. Intersecție cu str. Grigore Ureche. Se află în apropierea străzilor Vasile Alecsandri și Albișoara. Lungimea – 130 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la numele Sf. Ioan Botezătorul (Ioan fiul lui Zaharia), una din figurile centrale ale creștinismului; predicator și botezător pe malurile râului Iordan; înainte-mergătorul, vestitorul și botezătorul lui Iisus, care l-a numit „cel mai mare dintre cei născuți de femei”.

Adrese utile

Grădinița creșă nr. 37 (nr. 17)

Transport

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Albișoara); nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri).

IOAN BOTEZĂTORUL, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: Ивановский пер. (str-la Ivanov).

Scurt istoric. Vezi: *Ioan Botezătorul, strada*.

Adrese utile

Centrul de zi și de plasament temporar al copiilor și tinerilor orfani în perioada postinstituțională „Vatra” (nr. 1).

Transport

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Albișoara); nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri).

IOAN VODĂ VITEAZUL, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: 1-й Агрономический пер. (str-la Agronomică-1), până la 28.09.1977; 5-й

Агрономический пер. (str-la Agronomică-5) din 29.09.1977.

Localizare: sect. Botanica, de la str. Grenoble până la str. Dimitrie Moruzi. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ioan Vodă Viteazul (alternativ Ioan Vodă cel Cumplit sau Ioan Vodă Armeanul; 1521-1574), domn al Moldovei (1572-1574). În timpul domniei sale a promovat o politică de întărire a autorității princiare, lovind necruțător în boierime, care l-a numit „Ioan Vodă cel Cumplit”. Ioan Vodă ia măsuri în favoarea oamenilor de rând, reglementează contribuțiile fiscale. Pentru a salva vistieria statului, reorganizează sistemul monetar, ordonând ca monedele să fie bătute de acum din aramă. Bani de aramă reprezintă primele monede inscripționate în limba română. Aceste monede vor stimula comerțul și vor contribui la o creștere economică semnificativă, care îi va permite să înzestreze armata și să declanșeze războiul pentru scuturarea stăpânirii otomane, război în care a suferit înfrângere și a fost omorât de turci.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble).

NICOLAE IORGA, strada

Denumirea străzii a fost restabilită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Ясская (str. Iași), 1824 – sf. sec. al XIX-lea; ул. Жуковского (str. Jukovski), sf. sec. al XIX-lea – anul 1924; str. Iașilor, 1924-1931; str. Nicolae Iorga; str. C. Argetoianu, 1931-1933; str. General Vasile Rudeanu, 1933-1939; str. Armand Călinescu (1939); str. Iașilor, 1939-1944; ул. Жуковского (str. Jukovski), din 1944.

Localizare: sect. Buiucani, se întinde de la str. Alexie Mateevici până la str. 31 August 1989.

Este intersectată de străzile București, Alexei Șciusev și Mihail Kogălniceanu. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Strada s-a format în anii 1820-1830 ca parte a străzii Iași, care lega periferia Galbena și marginea orașului cu Grădina Publică. Fondul construit al străzii s-a format în a doua jumătate a sec.

XIX și începutul sec. XX. Pe stradă erau rânduite casele de locuit ale celor bogați și instituțiile de învățământ, printre care: Școala Populară Orășenească nr. 2, Gimnaziul de Băieți nr. 2, Gimnaziul de Fete nr. 3, clădirea Azilului pentru bătrâni, fondat de principesa Eufrosinia Veazemskaia (Krupenski) (azi, blocul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Moldova). Pe această stradă au activat și instituții guvernamentale, care au jucat un rol important în dezvoltarea nu numai a orașului, dar și a provinciei. Prin anii 1960-1970, aici apar noi blocuri de locuințe cu câte 4-5-7 etaje, precum și unele edificii de menire cultural-socială. Actuala denumire a străzii reprezintă un toponim comemorativ, care evocă numele eminentului savant Nicolae Iorga (17.01.1871; Botoșani – 27.11.1940; com. Strejnic, jud. Prahova), istoric, scriitor, publicist, om politic și de stat. Nicolae Iorga și-a făcut studiile la Universitatea din Iași, doctoratul la Leipzig; studiile de documentare în Italia, Franța, Germania, Austria ș.a. Membru corespondent și membru titular al Academiei Române, membru a circa 40 de universități și academii din străinătate. A condus revista *Semănătorul*. A fondat revistele: *Neamul românesc*, *Floarea darurilor*, *Neamul românesc pentru popor*, *Cuget clar*, *Revista istorică* ș.a. Lucrări: *Studii și documente cu privire la istoria românilor*, în 25 vol., *Istoria Imperiului Otoman*, în 5 vol., *Istoria românilor*, în 10 vol., poezii, drame istorice, proze, volume memorialistice etc. A vizitat Chișinăul în 1905, fiind cazat la hotelul „Suisse” (actualmente sediul BM „B.P. Hasdeu”).

Monumente, placi comemorative

Leonida Lari (1949-2011) – poetă (placă comemorativă; fațada imobilului din str. Nicolae Iorga, 7)*
Nicolae Iorga – istoric, scriitor, om politic (1993; monument, bust, sculpt. N. Ecovici; la intersecția străzilor Nicolae Iorga și București)
Tudor Apostol – actor (placă comemorativă; sculpt. Mihai Damian; str. Nicolae Iorga, 16)
Veniamin Apostol – regizor, actor (placă comemorativă; sculpt. V. Doicov; str. Nicolae Iorga, 3 colț cu str. Mihail Kogălniceanu)

* Urmează a fi instalată prin *Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 3/13 din 29.10.2015*.

Adrese utile

Ambasada Marii Britanii în Republica Moldova (nr. 18)
 Biblioteca „Onisifor Ghibu”, filiala BM „B.P. Hasdeu” (nr. 21A)
 Consulatul Regatului Țărilor de Jos (nr. 18)
 Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Prim” (nr. 2)

Transport

Rute de troleibuz: 3, 4, 29 (de la str. București); nr. 10, 24 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

VLAD IOVIȚĂ, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 11/3 din 13.03.2003.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, de la str. Nuferilor până la str. Eugen Popușoi. Intersecție cu str. Petre Osmătescu. Lungimea – 240 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Vlad Ioviță (23.12.1935; s. Cocieri, r-nul Dubăsari – 23.06.1983; Chișinău) prozator, scenarist, regizor de film. A făcut studii la Școala coregrafică „A. Vaganova” din Leningrad, urmând apoi cursurile superioare de scenaristică din Moscova. A debutat ca scriitor, iar din anul 1966 începe colaborarea cu studioul „Moldova-film”, semnând scenariul filmului *Se caută un paznic* (după povestea „Ivan Turbincă” de Ion Creangă). Începând din anul 1969 colaborează permanent ca regizor și scenarist al mai multor filme de ficțiune sau documentare. Filmul ce i-a adus notorietate a fost documentarul *Fântâna* (1966), care a obținut Marele Premiu și Diploma Festivalului regional de filme de la Chișinău (ediția VII-a, 1967). Din filmografia sa amintim filmele istorice: *Dimitrie Cantemir* și *La porțile satanei*. Activitatea literară: *Râsul și plânsul vinului*, *Dincolo de ploaie*, *Trei proze*, *Un hectar de umbră pentru Sahara* etc. Premiul de Stat al RSSM (1976).

Transport

Rute de autobuz: nr. 3 (de la str. Valea Crucii).

IPOTEȘTI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, în zona str. Mircești. Intersecții cu străzile Zamolxe, voluntar Filip Lupașcu și Gura Văii.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea satului Ipotești (jud. Botoșani, România), baștină a poetului Mihai Eminescu. Atestat documentar în 1586. Este situat la 2 km de or. Suceava. La Ipotești se află *Casa memorială Mihai Eminescu*, muzeu memorial amenajat în locuința în care a trăit poetul.

Monumente, plăci comemorative

Filip Lupașcu (1960-1992) – participant la luptele pentru integritatea țării (2010; placă comemorativă; str. Ipotești)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

IRIȘILOR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 3/2 din 31.01.2002.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana, de la str. prof. Ion Dumeniuk până la sfârșit. Intersecții cu străzile Ilie Coșanu și Gheorghe Ghimpu. Lungimea – 220 m.

Originea denumirii. Strada poartă numele floării de *iris* – plantă erbacee decorativă cultivată pentru florile sale mari, de diferite culori, și folosită în farmaceutică, parfumerie.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 23, 24, 26 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

Rute de autobuz: nr. 5 (de la str. Nicolae Milescu Spătarul); nr. 23 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

MAGDA ISANOS, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: пер. 24 августа (str-la 24 august).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Movilița până la str. Vladimir Komarov. Intersecție cu str. Vasile Badiu. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele Magdei Isanos (17.04.1916; Iași – 17.11.1944; București) avocată, poetă, prozatoare și publicistă română. Copilăria și adolescența și le-a petrecut la Chișinău, părinții fiind medici la spitalul din Costiujeni, în apropiere de Chișinău. Tot la Costiujeni a urmat școala primară, iar liceul la Școala eparhială de fete din Chișinău. A studiat dreptul și filosofia la Iași, licențiată în drept. A profesat scurt timp avocatura la Iași. Debutează în 1932, cu versuri în revista *Licurici* a Liceului de băieți „B.P. Hasdeu” din Chișinău. Colaborează cu revistele *Viața Basarabiei* și *Pagini basarabene*.

Monumente, plăci comemorative

Vasile Badiu (1933-1994) – savant, istoric și critic literar (placă comemorativă; str. Magda Isanos, 11A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la str. Ceucari).

Rute de autobuz: nr. 2, 10 (de la Calea Orheiului).

ISMAIL, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Измайловская (str. Ismail), 1831-1918; str. Albert Thomas, str. General Averescu, str. Mareșal Averescu, în anii 1924-1940, 1941-1944; Бендерская рогатка (Bariera Bender); ул. Измайловская (str. Ismail), din 1983.

Localizare: Traversează porțiuni ale sect. Centru-Râșcani-Ciocana. Este cuprinsă între str. Alexandru Bernardazzi (sect. Centru) și se intersectează cu străzile Tudor Vladimirescu și Uzinelor (sect. Ciocana). Este intersectată de bulevardele Ștefan cel Mare și Sfânt și Dimitrie Cantemir, străzile Călea Basarabiei, Albișoara, Grigore Ureche, Alexandru Hâjdău, Avram Iancu, Bălănescu, Alexandru cel Bun, Columna, Mitropolit Varlaam, Nicolae Anestiade, 31 August 1989, București, Mihail Kogălniceanu, Lev Tolstoi. Lungimea – 3 km.

Scurt istoric. Denumirea actuală a străzii, evocă o realitate istorică din trecutul orașului. Pe aici trecea vechiul drum, care lega târgul Chișinăului cu orașul Ismail și cu alte centre comerciale din sudul Basarabiei, numit pe atunci *Șleahul Hânceștilor*, dar și al *Ismailului*, și al *Renilor*. În capătul de sus al străzii, în zona cinematografului *Gaudeamus*, se afla Bariera Hâncești, iar în cel de jos, la intersecția cu str. Albișoara - Bariera Vadul lui Vodă, denumită și a *Tighinei*. Din sec. XIX s-au păstrat până astăzi câteva case de locuit, precum și clădirea uneia dintre primele școli de meserii (1881), ulterior Școala de Meserii nr. 1. Pe locul unui medean (loc deschis, spațiu neacoperit cu clădiri), altădată Piața Oborului sau Piața de lemne, în perioada postbelică s-a construit Stadionul Republican (inaugurat în 1952). Apoi aici au apărut câteva case noi de locuit, cu câte 2-3 etaje, la intersecția cu str. Mitropolit Varlaam, iar mai târziu, la începutul anilor '80 ai sec. XX, blocurile de locuințe din partea de jos, cu câte 8-9-15 etaje, precum și edificiile unor instituții publice și centre comerciale. În anul 1968, peste râul Bâc și peste calea ferată, a fost construit un viaduct (pod), prin care s-a legat centrul orașului cu sect. Ciocana.

Strada poartă denumirea orașului Ismail, acum în regiunea Odessa din sud-vestul Ucrainei). Atestat documentar ca oraș și cetate în sec. XVI-XVII. Situat la o distanță de 192 m sud-vest de orașul Odessa și la 80 m de vărsareabrazului Chilia al Dunării în Marea Neagră. A făcut parte din componența Moldovei. Este cel mai mare port ucrainean din Delta Dunării, o bază a Marinei ucrainene și a Grănicerilor ucraineni care operează pe Dunăre. Este

un centru al industriei de prelucrare a alimentelor și o destinație turistică populară pe plan regional.

Adrese utile

Biblioteca Academiei de Teologie Ortodoxă (nr. 46)
 Federația de atletism (nr. 58/1)
 Galeria „L-Liubici” (nr. 58/1)
 Oficiul Poștal nr. 23 (nr. 116/3)
 Palatul Sporturilor al Universității de Stat din Moldova (nr. 1)
 Piele SA, fabrica de prelucrare a pielii (nr. 99)
 Tutun-CTC SA (nr. 116)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 17, 20 (pe str. Ismail); nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28, 30 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 7 (de la str. Uzinelor).

Rute de autobuz: nr. 9, 11, 23, 24, 31, 34, 38, 39 (pe str. Ismail); nr. 3, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

ISTRA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Ткаченко (str-la Tkacenko), până la 05.03.1958; пер. Пархоменко (str-la Parhomenko), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, între străzile Tomis și Danubius. Intersecție cu str. Busuiocești. Lungimea – 250 m.

Originea denumirii: *Istra* – varianta străveche daco-getică a denumirii Dunării.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
 Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

LIDIA ISTRATI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 11/4 din 18.05.2000.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Primar Gherman Pântea până la str. Petru Leșcenco. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele Lidiei Istrati (22.06.1941; Sofia, Bălți – 25.04.1997; Chișinău), prozatoare și om politic. A absolvit Institutul Agricol din Chișinău, după care și-a luat doctoratul la Academia de Științe a Moldovei în domeniul bi-ochimiei și fiziologiei plantelor. Director la Muzeul Republican de Literatură „D. Cantemir”; deputat în primul Parlament al Republicii Moldovei; președintă a Ligii Democratice a Femeilor din Moldova. A publicat volumele de proză: *Nica*, *Tot mai departe*, *Scara*, *Goană după vânt*, *Nevinovata inimă*. Decorată post-mortem cu „Ordinul Republicii” (2010).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

IȘNOVĂȚ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й пер. Маяковского (str-la Maiakovski-3).

Localizare: sect. Ciocana, cart. Otovasca. Începe de la str-la Uzinelor, urmând direcția spre străzile Voluntarilor și Vladimir Maiakovski. Lungimea – 900 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea râului Ișnovăț, afluent pe dreapta al râului Bâc. Are lungimea de 59 km. Ișnovăț izvorăște în partea centrală a Codrilor, curge spre sud și se varsă în râul Bâc în apropierea orașelului Sângera. În lunca Ișnovățului, în apropierea satului Dănceni, se află *Stațiunea Experimentală Piscicolă*. Alimentarea râului este mixtă.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13 (de la str. Voluntarilor); nr. 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Voluntarilor).

IULIUS CEZAR, piața

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Площадь Молдова Советикэ (Piața Moldova Sovietică), din 11.06.1981.

Localizare: sect. Centru, amplasată la confluența bulevardelor Decebal, Iuri Gagarin cu șos. Muncești. De la piață încep străzile Fântânilor și Aleea Gării.

Scurt istoric. Piața a fost formată în 1981 și se întindea de la bd. Iuri Gagarin până la intrarea în Parcul Valea Morilor și clădirile Universității Cooperatiste, pe locul fostei bariere Muncești, unde se intersectau drumurile din Băcioi și Muncești. La începutul sec. XX, în vestul pieței era amplasată localitatea Melestiu, iar la sud – cimitirul bisericii „Sfânta Treime” din satul Muncești. Construcția pieței a început în anii '50 ai secolului trecut, când au fost edificate blocurile unor instituții publice și întreprinderi industriale. Mai târziu a fost construit Palatul de Cultură a Feroviarilor. Actualmente piața poartă numele împăratului roman Cezar (Caius Iulius Caesar) (100 – 44 î. Hr.), om politic, general, scriitor și orator roman, unul dintre cei mai străluciți strategii ai antichității.

Adrese utile

Biserica „Sfânta Treime”

CTȘ „Hidrotehnica”

Palatul de Cultură a feroviarilor

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28.

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122.

ANDREI IZBAȘ, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Târgoviște până la str. Vadul lui Vodă. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele plutonierului Andrei Izbaș (19.08.1951; Dancu, Hâncești – 03.04.1992; Gâsca, Tighina), erou căzut în războiul din Transnistria pentru integritatea Republicii Moldova.

Monumente, plăci comemorative

Andrei Izbaș (1959-1992) – polițist, erou al războiului din 1992 pentru independența și integritatea teritorială a Rep. Moldova, decorat post-mortem cu Ordinul „Ștefan cel Mare” (2015; placă

comemorativă; Peretele de sprijin al imobilului din str. Andrei Izbaș, 17)

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă).

ÎNĂLȚĂRII, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 3-й Бакинский пер. (str-la Baku-3).

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, cuprinsă între străzile Cetatea Albă și Hanul Morii. Lungimea – 130 m.

Originea denumirii. Denumirea străzii ține de Înălțarea Domnului – o mare sărbătoare creștină, care comemorează înălțarea la cer a lui Iisus din Nazaret, la 40 de zile după Înviere.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

ÎNVIERII, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr.16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Бакинский пер. (str-la Baku-2).

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, cuprinsă între străzile Cetatea Albă și Hanul Morii. Lungimea – 260 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii semnifică Învierea lui Iisus Hristos (Învierea Domnului), un fundament doctrinar și ritual pentru credința creștină – ortodoxă, catolică și reformată. Învierea lui Iisus Hristos (Paștele) este cea mai mare sărbătoare a creștinilor. Este sărbătorită în prima duminică de după prima Lună plină de după echinocțiul de primăvară și diferă de la un cult la altul datorită calendarului adoptat de o Biserică sau alta (Calendarul gregorian sau Calendarul iulian).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

J

PICTOR ION JUMATI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, între bd. Cuza-Vodă și str. Poamei, în apropierea str. Botanica Veche. Lungimea – 430 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii a fost atribuită în memoria pictorului Ion Jumati (14.12.1909; Siniuhin Brod, reg. Odessa, Ucraina – 10.09.1997; Chișinău), plastician, pedagog, portretist. A realizat mai multe lucrări de pictură și grafică. În creația lui un loc aparte ocupă tematica războiului și perioada postbelică. Membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Moldova (1947), președinte al UAP din Moldova (1947-1950). Director al Muzeului de Stat de Arte Plastice din Moldova (1952-1962), conferențiar la Institutul Politehnic „S. Lazo” (actualmente Universitatea Tehnică din Moldova). Maestru emerit al Artei din RSSM (1975). Artist Plastic al Poporului.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă); nr. 3, 5, 23, 33, 44, 49, 65, 122 (de la bd. Dacia).

PICTOR ION JUMATI-1, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Botanica, între str. Pictor Ion Jumati și str. Poamei.

Lungimea – 70 m.

Scurt istoric. Vezi: *Pictor Ion Jumati, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 22, 30 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă); nr. 3, 5, 23, 33, 44, 49, 65, 122 (de la bd. Dacia).

PICTOR ION JUMATI-2, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Botanica, între str. Pictor Ion Jumati și str. Poamei.

Lungimea – 50 m.

Scurt istoric. Vezi: *Pictor Ion Jumati, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă); nr. 3, 5, 23, 33, 44, 49, 65, 122 (de la bd. Dacia).

JUNIMEA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Общій (str-la Comună), 1812-1924; str. Octavian Goga (prin contopirea, la 23 mai 1939, a str. Sf. Vineri cu str-la Mărășești), 1924-1944; Общій пер., din 1944.

Localizare: sect. Râșcani, în perimetrul străzilor Titu Maiorescu, Sfântul Gheorghe și străzilor Cojocarilor, Alexandru Hâjdău. Lungimea – 160 m.

Scurt istoric. Strada se află în zona istorică a orașului. A fost numită în scopul comemorării societății *Junimea* – un curent literar și cultural, dar și o asociație literară, înființată la Iași în anul 1863 de către Iacob Negruzzi, Petre Carp, Theodor Rosetti, Vasile Pogor și, în special, Titu Maiorescu. Societatea editează revista „Convorbiri literare” și publică pentru prima dată opere de mare valoare ale marilor clasici ai literaturii române: Mihai Eminescu, Ion Creangă, Ion Luca Caragiale, Ioan Slavici ș.a.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 20 (de la str. Ismail); nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri); nr. 3, 5, 9, 11, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

K

LECH KACZYNSKI, strada

A fost redenumită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/4-6 din 13.05.2010.

Denumiri anterioare: ул. Демократическая (str. Democratică); str. Sprâncenoaia, din 1991.

Localizare: sect. Centru, cart. Telecentru. În anul 2010, unei porțiuni din str. Sprâncenoaia, de la șos. Hâncești până la str. Drumul Viilor (în apropierea Bibliotecii de carte poloneză „Adam Mickiewicz”), i-a fost atribuită denumirea str. Lech Kaczynski. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada a fost denumită în memoria lui *Lech Kaczynski* (18.06.1949 – 10.04.2010) ex-președinte polonez care și-a pierdut viața în urma tragicului accident aviatic din 10 apr. 2010, lângă orașul Smolensk, Federația Rusă. Fost primar al Varșoviei în 2002, președinte al Poloniei (2005-2010). Este cunoscut și ca un susținător al tinereilor democrației, ca un luptător pentru libertate și dreptate.

Monumente, plăci comemorative

Constantin Sibirschi (1928-1990) – academician, matematician (1996; placă comemorativă; str. Lech Kaczynski, 4)

Lech Kaczynski (1949-2010) – ex-președintele Republicii Polone (2010; placă comemorativă; str. Lech Kaczynski, 13/1)

Adrese utile

Biblioteca de carte poloneză „Adam Mickiewicz”, filială a BM „B.P. Hasdeu” (nr. 2/1)
Grădinița-creșă nr.6 „Păpădie” (nr. 8)

Liceul Teoretic „Constantin Sibirschi” (nr. 4)
Oficiul Poștal nr. 28 (nr. 6/4)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

KIEV, strada

A fost redenumită prin Hotărârea Prezidiul Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Димитрова (str. Dimitrov).

Localizare: sect. Râșcani, între str. Nicolae Dimo și piața Alecu Russo. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Strada a fost formată în anii 60 ai sec. XX, primele construcții fiind clădiri de locuit cu patru-cinci etaje, cu magazine și cafenele la parter.

Astăzi strada poartă denumirea Kiev, capitala și cel mai mare oraș al Ucrainei, situat pe râul Nipru. Orașul este un important centru industrial, științific și cultural al Europei de Est. Prima atestare scrisă a Kievului datează din 482. Potrivit unei legende, numele orașului provine de la numele de Kyi – cel mai mare dintre trei frați care, conform legendei, sunt considerați fondatorii Kievului. Kievul a avut o populație numeroasă încă din sec. IX, fiind avântat de Nipru, care a reprezentat o arteră comercială importantă ce leagă estul cu vestul. Populația este de peste 2 mil. locuitori.

În Kiev se află cele mai mari lăcașuri de cult ortodox: Lavra Pecerska, catedralele „Sf. Vladimir”

„Învierea Domnului”, Biserica „Sf. Andrei”. Este oraș înfrățit cu Chișinăul din 21 dec. 1999.

Adrese utile

Agencia Națională pentru ocuparea forței de muncă, mun. Chișinău (nr. 6/1)

Liceul Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu” (nr. 1)

Palatul Republican de Cultură al Sindicatelor (nr. 7)
Pretura Sectorului Râșcani (nr. 3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11, 16, 24 (pe str. Kiev); nr. 21, 23, 26 (de la str. Alecu Russo).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48.

MIHAIL KOGĂLNICEANU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiul Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Ренийская (str. Reni), 1834; ул. Пирогова (str. Pirogov), sf. sec. XIX-1924; str. M. Kogălniceanu, 1924-1944; ул. Пирогова, din 1944.

Localizare: sect. Centru și Buiucani, între străzile Constantin Stere și Lev Tolstoi. Intersecții cu străzile Ismail, Tighina, Bulgară, Armenească, Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu, Vlaicu Pârcălab, Aleksandr Pușkin, Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, Nicolae Iorga, Maria Cebotari, Sfatul Țării, Serghei Lazo. Paralelă cu străzile Alexie Mateevici, Alexandru Bernardazzi, Alexei Șciusev. Lungimea – 2,2 km.

Scurt istoric. Strada a luat ființă în prima jumătate a sec. XIX și s-a construit după planul de dezvoltare a orașului din anul 1834, aici și până astăzi se păstrează multe din clădirile fondului edilitar istoric. În 1903 pe teritoriul străzii a avut loc expoziția agricolă și industrială pentru care a fost ridicată o cladire de piatră, acum Muzeul Național de Etnografie și Istorie Națională. Pe stradă s-au conservat istoric clădiri de 1-2 etaje. Astăzi denumirea străzii evocă numele lui Mihail Kogălniceanu (06.09.1817; Iași, România – 01.07.1891; Paris, Franța), om politic, avocat, ziarist, cercetă-

tor literar, scriitor, primul istoric român modern. Militant pentru Unirea Principatelor; ministru, prim-ministru și ministru de externe. Profesor de istorie națională la Academia Mihăileană din Iași. A fost editor al revistelor: *Dacia literară*, *Propășirea*, *Steaua Dunării*. Membru al Societății Academice. A deținut funcția de director al Teatrului Național din Iași. A publicat proză autobiografică, istorică și satirică: *Iluzii pierdute*, *Trei zile din istoria Moldovei*, *Fiziologia provincialului la Iași*, *Tainele inimii*. A tradus din franceză *Istoria Imperiului Otoman* și din germană *Descrierea Moldovei*. A vizitat de mai multe ori Basarabia și or. Chișinău.

Monumente, plăci comemorative

Gheorghe Ghimpu – luptător în mișcarea de renaștere națională (2005; placă comemorativă; str. Mihail Kogălniceanu, 52)

Ilie Untilă – savant (19.07.2011; placă comemorativă; str. Mihail Kogălniceanu, 80)

JOINT – Comitetul American-Evreească Unit de Distribuție – 80 de ani de la fondare (1995; placă comemorativă; str. Mihail Kogălniceanu, 54)
Scuarul Consiliului Europei – (02.05.1999; însemn comemorativ; arh. N. Zaporojan; str. Mihail Kogălniceanu – str. Serghei Lazo, Scuarul Consiliului Europei)

Adrese utile

Academia Teologică (nr. 67)

Ambasada Republicii Azerbaidjan (nr. 64)

Biserica Întâmpinarea Domnului (nr. 67)

Casa Limbii Române „Nichita Stănescu” (nr. 90)

Centrul de Cultură și Asistență Didactică „Casa Limbii Române” ÎM (nr. 90)

Centrul Lingvistic American (nr. 76)

Consulatul Onorific al Republicii Lituania în R.M. (nr. 61)

Curtea Supremă de Justiție (nr. 70)

Muzeul Național de Etnografie și Istorie Națională (nr. 82)

Muzeul Pedagogic Republican (nr. 60)

Școala de meserii pentru orbi (nr. 83)

Universitatea de Stat (Facultățile de Litere, de Limbi și Literaturi Străine) (nr. 65)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Ale-xie Mateevici); 10, 24 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni); nr. 3, 4, , 17, 29 (de la str. Bu-curești); nr. 9, 13 (de la str. Mihail Kogălniceanu).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Mitropolit Ga-vriil Bănulescu-Bodoni și str. Ismail).

VLADIMIR KOMAROV, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin ho-tărârea Comitetului Executiv al Consiliului Mu-nicipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Рабочая (str. Munci-torească), până la 10.05.1967; пер. Комарова (str-la Komarov), din 11.05.1967.

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, în-tre str. Doina și Calea Orheiului. Lungimea – 310 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Vla-dimir Komarov (16.03.1927; Moscova, Rusia – 24.04.1967; Regiunea Orenburg, Rusia), cosmonaut rus. A făcut parte (alături de K.P. Feoktistov și V.V. Egorov) din echipajul navei cosmice „Voshod-1” (1964). Pilot pe nava „Soiuz-1” (1967), s-a prăbușit cu aceasta la întoarcerea pe Pământ, fiind primul om care a murit în timpul unei misiuni spațiale.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 25, 26, 27 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 2 (de la Calea Orheiului); nr. 10 (de la str. Doina și Calea Orheiului).

VLADIMIR KOROLENKO, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin ho-tărârea Comitetului Executiv al Consiliului Mu-nicipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Короленко (str. Korolenko).

Localizare: sect. Centru, cart. Mălina Mică, în-tre străzile Gheorghe Asachi și Nicolae Testemița-nu. Lungimea – 950 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele scriitorului Vladimir Korolenko (27.07.1853; Jitomir, Ucrai-na – 25.12.1921; Poltava, Ucraina). Scriitor rus de origine ucraineană și polonă, jurnalist, publicist, persoană publică. Și-a câștigat recunoașterea ac-tivităților în domeniul drepturilor omului în anii regimului țarist, în timpul războiului civil și al re-gimului bolșevic. O parte considerabilă a operelor literare ale scriitorului sunt inspirate de impresiile din copilăria petrecută în Ucraina. Cele mai cunos-cute lucrări: *În compania răului*, *Brățara de granat*, *Duelul*, *Muzicantul orb*. În lucrarea *O istorie a con-temporanului meu*, amintește de călătoriile sale la Chișinău, la bunicul său, care era șef de vamă. A mai vizitat orașul în câteva rânduri (anii '90 ai sec. al XIX-lea, 1903 ș.a.), cunoscând bine realitățile basarabene, a luat o atitudine tranșantă împotriva pogromurilor antievreiești.

Monumente, plăci comemorative

Boris Șarapov – savant neurolog (placă comemora-tivă; str. Vladimir Korolenko, 2)

Adrese utile

Asociația veteranilor și invalizilor trupelor de cara-binieri (nr.7)

Batalionul nr. 3 al Trupelor de Carabinieri (nr. 7)

Centrul de Medicină Legală (nr. 8)

Grădinița de copii nr. 174 (nr. 59A)

Institutul de Neurologie și Neurochirurgie (nr. 2)

Liceul Teoretic Seral nr. 1 (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 24 (de la str. Gheorghe Asachi); nr. 17 (de la str. Grenoble).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Gheorghe Asachi); nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

VASILE KOVTUN, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 20/79 din 08.08.1990.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, în zona șos. Hâncești.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Vasile Kovtun, (15.09.1921; s. Buglai, Ucraina – 1997; Chișinău), colonel al Armatei Sovietice, participant la cel de-al Doilea Război Mondial. Erou al Uniunii Sovietice (1944). După război, Vasile Kovtun și-a continuat serviciul în armata sovietică. În 1954 a absolvit Academia Militară „M.V. Frunze”, din 1975 Vasile Kovtun devine colonel în rezervă, stabilindu-se cu traiul la Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

VASILE KOVTUN, stradela

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 20/79 din 08.08.1996.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Centru, în zona șos. Hâncești.

Scurt istoric. Vezi: *Vasile Kovtun, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

L

LACULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: 350-я ул. (str. 350), până la 26.11.1951; ул. Омская (str. Omsk), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, în apropierea lacului Valea Morilor, între străzile Timiș și Vasile Alecsandri. Intersecții cu străzile Drumul Viilor, Valea Dicescu și Vasile Cheltuială, paralelă cu străzile Dâmbului, Cireșilor, George Meniuc. Lungimea – 950 m.

Originea denumirii. *Lac* – întindere mai mare de apă stătătoare, închisă între maluri, uneori cu scurgere la mare sau la un râu. Strada a fost denumită Lacului, deoarece se află în apropierea lacului Valea Morilor.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Vasile Alecsandri).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Vasile Alecsandri).

LALELELOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetul Executiv al Consiliului Municipal de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Северный пер. (str. la Nordului-2).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Vasile Badiu până la str. la Vladimir Komarov. Paralelă cu străzile Magda Isanos și Liliacului. Lungimea – 110 m.

Originea denumirii. *Lalea* – plantă erbacee din familia liliaceelor, cu bulb alungit, ascuțit la vârf, cu frunze lanceolate, groase și late, cu tulpina înaltă, care face o singură floare mare, de diverse culori.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Vasile Badiu și Calea Orheiului); nr. 2 (de la Calea Orheiului).

SERGHEI LAZO, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Немецкая (str. Nemțească), 1834 – sf. sec. XIX; ул. Инзова (str. Inzov), sf. sec. XIX – 1914; ул. Романовская (str. Romanov), 1914-1924; str. Principele Carol, 1924-1931; str. Marele Voievod Mihai (1931-1944); ул. Инзова, 1944-1950; ул. Лазо (str. Lazo), din 1950.

Localizare: sect. Buiucani, cuprinsă între străzile Mihail Kogălniceanu și Sfântul Andrei. Intersecție cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, străzile Alexei Șciusev, București, 31 August 1989, Anatol Corobceanu, Mitropolit Dosoftei, Columna, Alexandru cel Bun și paralelă cu străzile Mitropolit Petru Movilă, Sfatul Țării. Lungimea – 1,3 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Serghei Lazo (07.03.1894; Piatra, jud. Orhei – mai, 1920; stația Muraviov-Amurskaia, Rusia), descendent al unor nobili și intelectuali basarabeni, ajuns comandant în Armata Roșie (bolșevică), erou al războiului civil din Rusia. Între 1910-1913 a locuit la Chiși-

nău, pe str. Alexei Șciusev 51. A absolvit Gimnaziul nr. 1 din Chișinău. În 1918 își satisface serviciul militar la Krasnoiarsk, după care, conform legendei participă activ, la consolidarea puterii sovietice în Siberia. În luna mai 1920 este arestat de intervenționiștii japonezi și, ars de viu în focarul unei locomotive.

Compoziția arhitecturală a străzii a început la sfârșitul sec. XIX – încep. sec. XX, clădirile fiind construite în stilul renaissance, bizantin și gotic. La începutul anilor 1920 clădirile sunt construite în stil modern. Din anul 1950 începe reconstrucția parțială a străzii, apar clădiri cu 4-5 etaje. Strada nu și-a schimbat cu mult aspectul de pe vremuri. Aici se află monumente de arhitectură de însemnătate locală și națională incluse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală*, care datează din sec. al XIX-lea – începutul sec. XX: sediul fostei școli-orfelinat, clădirea fostului dispensar al Spitalului pentru copii, conacuri și vile urbane, case de raport, case particulare.

Monumente, plăci comemorative

Dumitru Zidu (1932-2002) – pedagog, fost ministru al educației (2003; placă comemorativă; str. Serghei Lazo, 20)

Gheorghe Malarciuc (1934-1992) – scriitor și publicist (1993; placă comemorativă; str. Serghei Lazo, 13)

Gherman Pântea (1894-1968) – ex-primar al Chișinăului (1999; placă comemorativă, sculpt. V. Doicov; str. 31 August 1989 - str. Serghei Lazo, 11)

Pavel Boțu (1933-1987) – poet și publicist (placă comemorativă cu basorelief; fațada imobilului din str. Serghei Lazo, 26)*

Scuarul Consiliului Europei – (1999; însemn comemorativ, arh. N. Zaporojan; str. Mihail Kogălniceanu - str. Serghei Lazo)

Adrese utile

Centrul Național de Resurse pentru Tineri (CNRT) (nr. 15)

* Urmează a fi instalată prin *Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/2-7 din 22.09.2016*.

Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicație (nr. 18)

Institutul de cercetare, proiectare și tehnologie „Energproiect” (nr. 48)

Institutul Național al Justiției (nr. 1)

Lumteh ÎM, Rețele electrice de iluminat (nr. 48A)

Mișcarea Ecologistă (nr. 13)

Revista „Natura” (nr. 13)

Spitalul Clinic Municipal pentru Copii nr. 1 (nr. 7)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 11, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 3, 4, 29 (de la str. București).

Rute de autobuz: nr. 3, 9, 26, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

LĂMÂIȚEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetul Executiv al Consiliului Municipal de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 6-й Охотский пер. (str. la Ohotsk-6).

Localizare: sect. Centru, cart. Schinoasa, începe de la str. Vânătorilor, orientată spre valea dintre dealurile construite cu vile. Se află în apropierea str. Miorița, intersecție cu str. Mărășești, paralelă cu străzile Măceșilor și Mărțișor. Lungimea – 300 m.

Originea denumirii. *Lămâiță* – arbust ornamental cu flori mici de culoare albă, ale cărui frunze, frecate în mână, răspândesc un miros de lămâie.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la str. Miorița).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Miorița).

ALEXANDRU LĂPUȘNEANU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetul Executiv al Consiliului Municipal de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: între sec. XIX-1924 ул. Острожская (str. Ostrojskaia); 1924-1939 str. Baș, str. arhiepiscop Gurie, str. Mitropolit Gurie; 1939-1944 str. Alexandru Cotruță; str. Ostrojskaia până

la 26.03.1951, ул. Островского (N. Ostrovski), din 27.03.1951.

Localizare: sect. Buiucani, cuprinsă între str. 31 August 1989 și bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, paralelă cu străzile Alexei Șciusev, Toma Ciorbă. Lungimea – 306 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Alexandru Lăpușneanu (circa 1499-1568), fiu al lui Bogdan al III-lea și nepot al lui Ștefan cel Mare, domnitor al Moldovei în anii 1552-1561 și 1564-1568. S-a manifestat ca un bun cărmuitor și priceput gospodar al țării. Pe plan extern a promovat o politică de echilibru: căuta să fie prieten cu polonezii, plătea cu regularitate tribut turcilor, întreținea bune relații cu Muntenia. Pe plan intern, a luat măsuri de întărire a autorității centrale și a susținut dezvoltarea comerțului. A mutat reședința voievodală de la Suceava la Iași. A continuat vechea tradiție domnească de a întemeia locașuri sfinte, a finisat rezidirea Mănăstirii Bistrița (1554), ctitorie a lui Alexandru cel Bun, a construit Mănăstirea Slatina (1561), care îi adăpostește mormântul.

Strada a fost atestată documentar încă în prima jum. a sec. XIX, pe locul unor terenuri virane de la marginea vechiului târg. Printre cele dintâi clădiri apărute aici se afla și o închisoare militară, prima închisoare din Chișinău, numită „ostrog”, de la care i se trage denumirea inițială (Ostrojskaia). Tot pe această stradă s-a aflat orfelinatul fondat de Iorgu Balș (de unde și numirea străzii, în perioada interbelică), devenit mai târziu Școala Normală pentru Băieți.

Pe stradă se află mai multe monumente de arhitectură de însemnătate locală și națională, incluse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală* care datează din sec. XIX începutul sec. XX: clădirea fostului orfelinat „Balș”, case particulare. Aferent străzii este complexul Spitalului de boli infecțioase „Toma Ciorbă”.

Monumente, plăci comemorative

Gheorghe Siminel (1930-1989) – cineast (placă comemorativă; str. Alexandru Lăpușneanu, 2)

Pavel Barbălat (1935-2004) – jurist (placă comemorativă, sculpt. V. Macovei, R. Tihonciuc;

str. Alexandru Lăpușneanu, 28, clădirea Curții Constituționale)

Adrese utile

Curtea Constituțională a Republicii Moldova (nr. 28)

Tipografia Sirius SRL (nr. 2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 11, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 21, 23, 27, 29 (de la str. Mihai Viteazul).

Rute de autobuz: nr. 3, 9, 26, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

LĂPUȘNEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașănesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. 35 В (str. 35 V), până la 26.11.1951; ул. Енисейская (str. Enisei), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, începe de la șos. Hânțești până la str. Drumul Viilor. Intersecție cu străzile Valeriu Cupcea, Onești, Frumoasa, Valea Di-cescu. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea unei localități din r-nul Hânțești, situată la 55 km de la Chișinău. Lăpușna e un vechi sat din spațiul pruto-nistrean, atestat documentar în 1430-1431 ca „Lapoveșna”, în 1454 cu numele de „Lăpușna”, iar din 1456 ca centu vamal. Într-un document din anul 1489, Lăpușna este consemnată în mod expres ca târg, subliniindu-se prin aceasta importanța sa comercială și economică. Din componența comunei fac parte localitățile Lăpușna, Anini și Rusca.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 13, 24 (de la șos. Hânțești); nr. 2 (de la str. Gheorghe Asachi).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hânțești).

MARIA LĂTĂREȚU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Мусоргского (str. Musorgski).

Localizare: sect. Buiucani, în apropierea str. Eugen Coca, între străzile Ioana Radu și Maria Tănase. Intersecție cu str. Piotr Ceaikovski. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele interpretei de muzică populară românească Maria Lătărețu (Maria Borcan), (07.11.1911; Bălcești, jud. Gorj – 27.09.1972; Botoșani). Una dintre cele mai îndrăgite interprete din domeniu, fiind supranumită: *Privighetoarea Gorjului*, *Crăiasa cântecului românesc*, *Prințesa cântecului popular românesc* sau *Ella Fitzgerald a României*. În cariera sa a susținut un număr mare de concerte, a realizat numeroase înregistrări discografice și a participat la un număr mare de emisiuni de radio și TV. A promovat cu mult succes stilul oltenesc de *hăulire*, specific baștinii sale.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vasile Lupu); nr. 21, 22, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

MIHAIL LERMONTOV, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 28-я ул. Сфынта Винеръ (str. 28 Sfânta Vineri); ул. Лермонтова (str. Lermontov), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, de la șos. Hâncești până la str. Ialoveni. Intersecții cu străzile Valea Rediului, Tatarbunari, Fecioarei, Roguleni, Sfânta Vineri și str-la Mihail Lermontov. Lungimea – 1,7 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele poetului, prozatorului și dramaturgului rus Mihail Lermontov (15.10.1814; Moscova – 15.07.1841; Piatigorsk), unul dintre cei mai mari scriitorii romantici ai literaturii ruse din sec. XIX. A început să scrie la vârsta de 14 ani. Creația sa literară se bucură de popularitate până astăzi. Opere: *Poetul*, *Nu te încrede în*

tine însuși, *Borodino*, *Moartea poetului*, *Meditație*, *Trei palmieri*, poemul *Demonul*, piesa *Bal mascat*, romanul *Un erou al timpului nostru*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

MIHAIL LERMONTOV -1, stradela

A fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1- й пер. Лермонтова (str-la Lermontov -1).

Localizare: sect. Centru, de la str. Sf. Vineri până la sfârșit.

Scurt istoric. Vezi: *Mihail Lermontov, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

MIHAIL LERMONTOV -2, stradela

A fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й пер. Лермонтова (str-la Lermontov -2)

Localizare: sect. Centru, de la str. Mihail Lermontov până la str. Sf. Vineri. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Vezi: *Mihail Lermontov, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

PIOTR LEȘCENCO, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 4/13 din 25.02.1999.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Academici-an Sergiu Rădăuțanu până la str. Primar Gherman Pânte. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Petru Leșcenco (02.06.1898; Isaev, gubernia Herson, Imperiul Rus – 16.07.1954; Târgu Ocna, România), cântăreț de muzică ușoară din perioada interbelică, de origine rusă. După absolvirea Liceului nr. 2 și a Școlii Militare din Chișinău, urmează cursurile de teorie muzicală ale Capelei mitropolitane dirijate de Mihail Berezovschi. A devenit cetățean român după alipirea Basarabiei de România în 1918. În același an debutează pe scena cinematografului „Orfeum” din Chișinău, cu un program de romanețe ruse și țigănești, devenind în scurt timp unul dintre cei mai populari interpreți ai genului. Cunoscut prin tangourile sale, a fost supranumit „Regele tangoului rusec”, dar a cântat și numeroase cântece populare rusești. A efectuat multe turnee în străinătate: la Paris, Londra, Viena, Belgrad, Riga, Cairo, Ankara, Teheran etc.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

PIOTR LEȘCENCO, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 4/13 din 25.02.1999.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. acad. Sergiu Rădăuțanu până la str. Petru Leșcenco. Lungimea – 260 m.

Scurt istoric. Vezi: *Petru Leșcenco, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

LEUȘENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: село Мунчешть (satul Muncești), până la 08.07.1959; ул. Ключевая (str. Kliucevaia), din 07.1959.

Localizare: sect. Botanica, de la șos. Muncești până la str. Podul de Flori. Intersecție cu str. Cosașilor. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele localității Leușeni, situată pe două coline de pe malul râului Prut. Atestată documentar în 1425. Este prima localitate la intrarea în Republica Moldova pe la punctul de trecere a frontierei Leușeni – Albița, situată la 85 km de la Chișinău.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești); nr. 23 (de la str. Grădina Botanică).

LILIACULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetul Executiv al Consiliului Municipal de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Северный пер. (str-la Nordului-1).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Vasile Badiu până la str-la Vladimir Komarov. Paralelă cu străzile Lalelelor și Magda Isanos. Lungimea – 110 m.

Originea denumirii. *Liliac* – arbust înalt cu frunze ovale, cu flori plăcut mirositoare, albe sau colorate în diferite nuanțe de violet sau albastru-violet, crescute în formă de buchete, cultivat ca plantă ornamentală.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 2, 10 (de la Calea Orheiului).

DINU LIPATTI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Буровая (str. Burovaia), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, în apropiere de șos. Muncești. Începe de la str. Nicolae Grădescu, pa-

ralelă cu str. Mihail Grebencea. Intersecție cu str-la Dinu Lipatti. Lungimea – 180 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Dinu Lipatti (19.03.1917; București – 02.12.1950; Geneva), ilustru pianist, compozitor și pedagog. După ce studiază la Conservatorul din București, își continuă studiile de pian la *Ecole Nationale de Musique*, Paris. Tot aici ia lecții de compoziție și artă dirijorală. În 1936 își începe cariera de pianist, concertând în mai multe orașe europene. Revenit la București, dă recitaluri de pian ca solist sau acompaniindu-l pe George Enescu. Profesor de pian la Conservatorul din Geneva. În repertoriul său prevaluau operele unor compozitori ca Bach, Mozart, Chopin, Schumann etc. Membru post-mortem al Academiei Române (1997).

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești); nr. 23 (de la str. Grădina Botanică).

DINU LIPATTI, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Буровой (str-la Burovoi).

Localizare: sect. Botanica, în apropiere de șos. Muncești. Începe de la strada cu același nume. Lungimea – 110 m.

Scurt istoric. Vezi: *Dinu Lipatti, strada*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești); nr. 23 (de la str. Grădina Botanică).

LIPCANI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 5-й Загородный пер. (str-la Zagorodnâi-5), până la 05.03.1958; ул. Сибирякова (str. Sibireakov), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, în apropiere de str. Alba Iulia. Începe de la str. Bacău și continuă până la str-la Lipcani. Intersecție cu str. Sucevița. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele localității Lipcani, r-nul Briceni. Atestată documentar la 17 iunie 1429. Este situată în nord-vestul republicii, pe malul râului Prut, la granița cu România și este cea mai nordică localitate urbană din Moldova. Orașul, întemeiat, inițial, de *lipcani* (tătari stabiliți în Lituania), de unde-i vine și denumirea. În sec. XIX și începutul sec. XX devine un important centru comercial din nordul Basarabiei. În prezent la Lipcani este un punct vamal. Distanța până în Chișinău – 258 km.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

LIPCANI, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 5-й Загородный пер. (str-la Zagorodnâi-5) până la 05.06.1958; проезд Сибирякова (trecerea Sibireakov), din 06.03.1958, când unei porțiuni din str-la Zagorodnâi-5 i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Buiucani, în apropiere de str. Alba Iulia. Începe de la str. Lipcani și continuă până la str. Alexandru Marinescu. Lungimea – 90 m.

Scurt istoric. Vezi: *Lipcani, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

LISABONA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Белинского (str-la Bielinski-1); 1-й пер. Кока (str-la Coca-1), până la 08.07.1959; ул. Роза Люксембург (str. Rosa Luxemburg), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Buicani, începe de la str. Ion Creangă și continuă până la str. Ion Neculce. Intersecție cu str. Ioan Livescu, paralelă cu străzile Eugen Coca, Ștefan Neaga și str-la Ștefan Neaga. Lungimea – 230 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele capitalei Portugaliei și cel mai mare oraș al țării. Este capitala cea mai vestică a Europei, situată la vărsarea râului Tejo, pe țărmul Oceanului Atlantic. Lisabona este o metropolă, centru financiar, comercial, economic, mediatic, cultura, educațional și turistic însemnat.

Adrese utile

Grădinița nr. 75 „Lăcrămioara” (nr. 8)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 22, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

IOAN LIVESCU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Белинского (str-la Bielinski-1), până la 08.07.1959; 3-й пер. Белинского (str-la Bielinski-3), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Buiucani, începe de la str. Vissarion Bielinski și continuă până la str. Lisabona. Se intersectează cu str. Ștefan Neaga, paralelă cu străzile Ion Neculce și Dominte Timonu. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ioan Livescu (18.03.1873; Ismail – 1944; București), actor de teatru, dramaturg, publicist, scriitor. Și-a făcut studiile la liceele din București; cursuri de artă dramatică la Conservator, bursier la Viena și Paris. Angajat la Teatrul Național din București și Craiova; subdirector general al Direcției Teatrelor, profesor la Catedra de dicțiune și artă dramatică de la Conservatorul din București; președinte al Sindicatului artiștilor dramatici și lirici din România. Director al Teatrului Național din Chișinău (1926-1927; 1928-1935), sub conducerea căruia au fost montate spectacole din dramaturgia națională și universa-

lă. Opera: *Din tainele scenei, Cuvinte despre femeie, Mihail Kogălniceanu, Îngerii lui Rafael* (în 3 acte), *De-ale Teatrului la noi și-n alte țări, Treizeci de ani de teatru.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Ion Creangă, str. Vissarion Bielinski); nr. 21, 22, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

LJUBLJANA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й Белградский пер. (str-la Belgrad-1).

Localizare: sect. Botanica, în apropierea str. Belgrad.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea orașului Ljubljana, capitala Sloveniei, cel mai mare oraș din țară, situat pe râul Sava, în centrul țării. Este centrul cultural, științific, economic, politic și administrativ al Sloveniei. Orașul este plasat la confluența dintre culturile germanice, latine și slave. În centrul istoric al orașului s-au păstrat construcții antice și medievale.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 3, 5, 23, 33, 44, 49, 65, 122 (de la bd. Dacia); nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa).

MIHAIL LOMONOSOV, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Ломоносова (str. Lomonosov).

Localizare: sect. Centru, zona Malina Mică. Începe de la str. Ion Nistor și continuă, cu câteva ramificații, până la str. Vladimir Korolenko. Intersecții cu străzile Ion Ganea, Gheorghe Malarciuc,

Alexandru Cosmescu; paralelă cu str. Gheorghe Asachi. Lungimea – 1,5 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Mihail Vasilevici Lomonosov (19.11.1711; Denisovka, gubernia Arhanghelsk – 15.04.1765; Sankt Petersburg), savant, poet și filolog rus. Precursor al teoriei atomiste moderne și al teoriei cinetice a materiei. Cercetări asupra naturii aerului și a electricității. S-a preocupat de descrierea și explicarea originii cărbunelui, a petrolului, a filoanelor metalifere, a inventat mai multe aparate optice. Teoretician al literaturii ruse, este unul dintre fondatorii versificației silabo-fonice (*Epistolă despre regulile prozodiei ruse, Retorica*); poezie didactică (*Epistolă despre foloasele sticlei*), satirică (*Imnul bărbii*); tragedii (*Tamira și Selim*). A inițiat studiul științific al limbii ruse (*Gramatica rusă*), contribuind la crearea limbii literare. Autor al unei *Istории a Rusiei antice până în 1054*.

Adrese utile

Centru de dezvoltare timpurie „Fantastic” (nr. 40/2)
Spitalul Clinic Municipal de boli contagioase pentru copii (nr. 49)
Școala auxiliară internat nr. 5 (nr. 42)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 13, 24 (de la str. Gheorghe Asachi).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Gheorghe Asachi).

EMIL LOTEANU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin deciziile Consiliului Municipal Chișinău nr. 54/20 din 03.08.2006 și 11/16 din 24.12.2007.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, începe de la str. Valentin Roșca și continuă până la str. Operațiunea Iași-Chișinău. Este paralelă cu străzile Constantin Constantinov și Pavel Barbălat.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Emil Loteanu (6.11.1936; Clocușna, jud. Ocnița – 18.04.2003, Moscova), regizor de film și scriitor. Și-a

început studiile la Liceul „Sf. Sava” din București. A absolvit Institutul de Cinematografie din Moscova, secția regie. A lucrat la Teatrul Muzical-Dramatic din Chișinău, apoi la studioul „Moldova Film”. Profesor la Institutul de Arte din Chișinău, secția regie; fondator al Asociației experimentale de creație „Phoenix-M”. A regizat filme artistice și documentare. Președinte al Uniunii Cineaștilor din Moldova (1987-1992). Filmografie: *Hora mare, A fost o dată un băiat* (scenariu și regie), *Lăutarii, O șatră urcă la cer* (scenariu și regie), *Bătrâna Izerghil, Gingașa și tandra mea fiară* (scenariu și regie), numit în străinătate *O dramă la vânătoare, Anna Pavlova, Luceafărul*, etc. Opere literare: *Zbucium, Chemarea stelelor, Ritmuri, Sufletul ciocârlilor* ș.a. Maestru Emerit în Artă din RSSM (1969), Artist al Poporului din Federația Rusă (1980), laureat al Premiului de Stat al URSS (1988), Ordinul Republicii (2000).

Strada se află într-un cartier cu case la curte, adiacent străzilor Calea Orheiului și Bucovinei. Se învecinează cu alte străzi noi, care poartă numele unor personalități cum ar fi acad. Eugen Coșeriu, primarul Gherman Pântea, scriitorul Valentin Roșca, poeta Olga Vrabie și cântărețul Petru Leșcenco.

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 47, 48 (de la str. Calea Orheiului).

ȘTEFAN LUCHIAN, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й пер. Панфилова (str.-la Panfilov-2).

Localizare: sect. Buiucani, începe de la str. Vasile Lupu și continuă spre Piața Unirii Principatelor. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ștefan Luchian (01.02.1868; Ștefănești, Botoșani – 28.06.1916; București), pictor român, denumit *poetul plastic al florilor*. A studiat la Școala de Arte Frumoase din București, la Academia de Belle Arte din Berlin și la Academia Julian din Paris. Lucrări: *Ultima cursă de toamnă, Margine de crâng, Marea Neagră la Tuzla, Sălciile de la Chiajna, Dumitrițe*,

Flori de tufănică etc. Realizează o serie de naturi statice, lucrări unice în felul lor. Membru al Academiei Române, post-mortem (1948).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vasile Lupu); nr. 4, 28 (de la str. Constituției).

LUNCA BĂCULUI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 1/42 din 22.01.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana, începe de la intersecția str. Grădina Botanică și șos. Muncești și continuă până la str. Uzinelor. Intersecții cu străzile Calea Basarabiei, Varnița și Industrială. Lungimea – 1,7 km.

Scurt istoric. Denumirea străzii este un toponim, legat de râul Bâc, afluent al Nistrului.

Adrese utile

Cariera „Cobusca” SA (nr. 33/2)
Stația de epurare a Municipiului Chișinău (nr. 24)

Transport

Rute de autobuz: nr. 23.

SERGHEI LUNCHEVICI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 21/3 din 29.08.1996.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Ion Pelivan, în perimetrul străzilor Nicolae H. Costin și Vissarion Bielinski. Lungimea – 230 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Serghei Lunchevici (29.04.1934; Chișinău – 15.08.1995; Chișinău), violonist, dirijor, compozitor. Studiile muzicale le-a făcut la Conservatorul „G. Musicescu” din Chișinău. Începând cu anul 1955 este violonist în Orchestra de muzică populară a Filarmonicii din Moldova, redenumită apoi „Fluieraș”. Conducător artistic și dirijor al orchestrei „Fluieraș” (1958-1995). Turnee artistice internaționale.

Artist al Poporului din RSSM și URSS. Ordinul Republicii (1993).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

LUNCII, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Заречная (str. Zarcinaia).

Localizare: sect. Râșcani, începe de la str. Calea Moșilor și continuă spre bd. Renașterii Naționale, situată în perimetrul străzilor Albișoara, Calea Moșilor și bd. Renașterii Naționale. Lungimea – 900 m.

Originea denumirii. *Luncă* – porțiune inundabilă de teren, situată de-a lungul unei ape curgătoare și caracterizată printr-o vegetație specifică.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale).

ANDREI LUPAN, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 22/11 din 17.09.1996.

Denumiri anterioare: ул. Стахановская (str. Stahanov); ул. Резниченко (str. Reznichenko), până la 24.07.1991; str. Criuleni, 17.08.1995–16.09.1996; str. Răzeșilor, din 25.07.1991.

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, cuprinsă între străzile Calea Orheiului și Victor Crătescu. Intersecții cu străzile Putnei și Doina. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Andrei Lupan (15.02.1912; s. Mihuleni, Orhei – 24.08.1992; Chișinău), poet, dramaturg, eseist, publicist, academician, om de stat din RM. Absolvent al Școlii

Agricole din Cucuruzeni, al Școlii de Viticultură din Chișinău și al Institutului Agricol din Chișinău.

Debutază cu poezia *Biografie* în periodicul bucureștean *Adevărul literar și artistic* (1932). Președinte al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (1946-1962), secretar al Uniunii Scriitorilor din URSS (1956-1971), președinte al Sovietului Suprem al RSSM (1963-1967), locțiitor al președintelui Prezidiului Sovietului Suprem al RSSM (1967-1971). Era considerat unul dintre „fondatorii literaturii sovietice moldovenești”. Membru titular al Academiei de Științe a Moldovei.

Opera: *Frate al pământului; Legea găzduirii; Cărțile și răbojul anilor; Scrieri* (în 3 vol.); *Magistrale; Frate al pământului, Scrieri* (în 2 vol.). A tradus din Shakespeare, A. Pușkin, M. Lermontov, N. Nekrasov, T. Șevcenko etc. Scriitor al Poporului din RSSM și Erou al Muncii Socialiste. Decorat cu Premiul de Stat al RSSM și Premiul de Stat al URSS.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 2 (de la Calea Orheiului); nr. 10 (de la str. Doina și Calea Orheiului).

VOLUNTAR FILIP LUPAȘCU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Mircești până la str. Astronom Nicolae Donici, este intersectată de străzile Valea Albă, Memoriei și Tudor Pamfile. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii a fost dată în memoria lui Filip Lupașcu (23.07.1960; Hârtopol Mic, Criuleni – 18.05.1992; Coșnița, Dubăsari), comandant al unui grup de voluntari, căzut în războiul din Transnistria pentru integritatea teritorială a Republicii Moldova (1992). Filip Lupașcu a fost decorat, post-mortem, cu Ordinul „Ștefan cel Mare”.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

VASILE LUPU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Панфилова (str. Panfilov).

Localizare: sect. Buiucani, începe de la str. Eugen Coca și continuă până în or. Durlăști, str. Tudor Vladimirescu. Intersecții cu străzile: Buiucani, Ștefan Neaga, Vissarion Bielinski, Grigore Alexandrescu, Drumul Taberei, Gheorghe Codreanu, Ion Pelivan, Ion Creangă. Lungimea – 2,4 km.

Scurt istoric. Reprezintă o magistrală care conectează zona centrală a orașului cu or. Durlăști. La sfârșitul sec. XIX aici se întindea o vale cu vegetație sălbatică. După 1834, spre satul Buiucani a fost construită stradela Buiucani, pavată cu piatră cu lățime de 2 m. Imediat după această stradelă începea s. Buiucani. La încep. sec. XX pe această stradă au fost plasate cazarme ale cavaleriei române, în timpurile sovietice, până în 1980 – un regiment de tancuri. În 1950, pe stradă a fost plantată Grădina Botanică (în prezent, din 1973 – Dendrariu), iar în 1951 a fost amenajat lacul Valea Morilor (atunci Комсомольское озеро = Lacul comsomoliștilor). De la sfârșitul anilor 1950 au început să se construiască blocuri de locuit cu patru etaje. În prezent, strada poartă numele domnului Țării Moldovei Vasile Lupu (1634-1653), ctitor de locașuri sfinte și instituții culturale. În timpul domniei sale, la Iași a fost înființată prima tipografie din Moldova (1641), deschisă prima școală superioară (*Academia Vasiliană*, 1639) și zidită biserica *Trei Ierarhi*, capodoperă a arhitecturii moldovenești. În 1643 a fost tipărită prima carte din Moldova – „Cartea românească de învățătură...”, numită și *Cazania* lui Varlaam, iar în 1646 – primul cod de legi moldovenești – „Cartea românească de învățătură”, cunoscută și ca *Pravila lui Vasile Lupu*.

Adrese utile

Compania Națională de asigurări în medicină, Agenția teritorială Centru CNAM (nr. 18)
Ambasada Ucrainei în RM (nr. 17)

Brigada 2 de Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare” (nr. 37)

Directia Municipală pentru Siguranța Alimentelor (nr. 48A)

Gimnaziul nr. 86 (nr. 14)

Grădinița nr. 20 „Porumbelul” (nr. 21)

Oficiul Poștal nr. 8 (nr. 31)

Spitalul Clinic Militar Central (nr. 32)

Școala sportivă specială de șah nr. 7 (nr. 23)

Școala sportivă specială pentru copii și juniori la haltere (nr. 23)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 28.

LVOV-1, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Львовский пер. (str-la Lvov-1).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Constantin Brâncuși spre bd. Dacia, este paralelă cu bd. Decebal. Lungimea – 75 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele or. Lvov, situat în vestul Ucrainei, reședință a regiunii administrative cu același nume și cel mai important oraș din regiunea istorică Galiția, la circa 80 km de frontiera cu Polonia. Fondat în 1256, a devenit un puternic centru de comerț pe ruta Marea Neagră – Marea Baltică. A întreținut strânse legături comerciale și culturale cu țările române (mai ales cu Moldova). Centrul istoric al orașului, cu numeroase clădiri medievale, precum și din perioada habsburgică, este inclus în lista UNESCO a locurilor de patrimoniu mondial. Dintre monumentele istorice consemnăm un șir de ctitorii ale domnilor moldoveni Alexandru Lăpușeanu, Miron Barnovschi, Vasile Lupu, între care Biserica Adormirii, Biserica „Sf. Vineri” ș. a. Aceiași voievozi au acordat un mare sprijin Frăției ortodoxe din Lvov, unde au studiat fii de boieri moldoveni. Aproximativ 55% dintre monumentele de patrimoniu ale Ucrainei sunt concentrate în Lvov. Orașul este un important

nod de comunicații, centru industrial, universitar, cultural și ecleziastic. Populația este de cca 810 000 locuitori.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 8, 17 (de la bd. Decebal); nr. 2, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 3, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal); nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

LVOV-2, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Львовский пер. (str-la Lvov-2).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Constantin Brâncuși până la str. Varșovia, este paralelă cu bd. Decebal. Lungimea – 290 m.

Scurt istoric. Vezi: *Lvov-1, stradela*.

Adrese utile

Federația Națională de Bowling Sportiv din Republica Moldova (nr. 5A)

Foto studioul „Fotoland” (nr. 5)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 8, 17 (de la bd. Decebal); nr. 2, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 3, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal); nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

LVOV-3, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й Львовский пер. (str-la Lvov-3).

Localizare: sect. Botanica, de la str-la Praga-2 până la str. Varșovia, este paralelă cu bd. Decebal și se intersectează cu str. Constantin Brâncuși. Lungimea – 365 m.

Scurt istoric. Vezi: *Lvov-1, stradela*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 8, 17 (de la bd. Decebal); nr. 2, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 3, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal); nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

LVOV-4, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 18/7 din 19.06.1997.

Denumiri anterioare: 4-й Львовский пер. (str-la Lvov-4).

Localizare: sect. Botanica, de la str-la Praga 2 până la str-la Lvov-6, paralelă cu bd. Decebal, se intersectează cu str. Constantin Brâncuși. Lungimea – 305 m.

Scurt istoric. Vezi: *Lvov-1, stradela*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 8, 17 (de la bd. Decebal); nr. 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 3, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Dacia și bd. Decebal); nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia); nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă).

LVOV-5, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 18/7 din 19.06.1997.

Denumiri anterioare: 5-й Львовский пер. (str-la Lvov-5).

Localizare: sect. Botanica, de la str-la Lvov-3 până la str-la Lvov-4, este perpendiculară cu bd. Decebal. Lungimea – 89 m.

Scurt istoric. Vezi: *Lvov-1, stradela*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 8, 17 (de la bd. Decebal); nr. 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 3, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Dacia și bd. Decebal); nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia); nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă).

LVOV-6, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 18/7 din 19.06.1997.

Denumiri anterioare: 6-й Львовский пер. (str-la Lvov-6).

Localizare: sect. Botanica, de la str-la Lvov-3 până la str-la Lvov-4, este perpendiculară cu bd. Decebal. Lungimea – 83 m.

Scurt istoric. Vezi: *Lvov-1, stradela*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 8, 17 (de la bd. Decebal); nr. 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 3, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Dacia și bd. Decebal); nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia); nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă).

M

MACILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-я Малая ул. (str. 2 Mică).

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la str. Acad. Andrei Saharov și continuă spre str. Braniștii, în apropierea Parcului *Râșcani* și lacului. Lungimea – 600 m.

Originea denumirii. *Mac* – numele mai multor plante din familia papaveraceelor, cu flori de obicei roșii și cu semințe mărunte, uleioase, închise într-o capsulă; din fructele uneia dintre specii se extrage opiul, iar semințele ei se folosesc în alimentație.

Adrese utile

Grădinița nr. 136 (nr. 35)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu).

GHEORGHE MADAN, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. 24 Августа (str. 24 August).

Localizare: sect. Râșcani, cartierul Poșta Veche. Începe de la str. Bariera Orhei și continuă până la str. Socoleni. Intersecție cu str. Moldovița.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Gheorghe V. Madan (12.10.1872; Trușeni, jud. Lăpușna –

04.10.1944; Pitești, România), prozator și folclorist basarabean, actor, adept al lui B.P. Hasdeu.

Își face studiile la Seminarul Teologic din Chișinău. În 1891 se refugiază în România, unde contactează cu membrii cercurilor literare din jurul lui B.P. Hasdeu și C. Dobrogeanu-Gherea. Își continuă studiile la *Conservatorul de artă dramatică* din București, după care devine actor dramatic la Teatrul Național „I.L. Caragiale” din București. În 1898 apare primul său volum, *Suspine. Poezii populare din Basarabia*. Colaborează la periodicele „Viața”, „Literatura și arta română”, „Epoca”, „Conservatorul”, „Adevărul”, „Voința națională”.

Revenind în 1906 la Chișinău, înființează aici ziarul „Moldovanul” (1907-1908), care a avut un rol însemnat în viața culturală a ținutului. Editează volumele *Răsunete din Basarabia* și *De la noi din Basarabia*, care apar la București. Contemporanii l-au supranumit un „Creangă al Basarabiei” datorită redării tradițiilor din satul de baștină și amintirilor legate de Chișinău. A tradus din M. Lermontov, N. Nekrasov și din alți scriitori ruși.

Adrese utile

Grădinița nr. 80 „Ghiocel” (nr. 46)

Grădinița nr.159 (nr. 85/2)

Grădinița nr.160 „Dumbrăvioara” (nr.85/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la Calea Orheiului și str. Ceucari).

Rute de autobuz: nr. 26, 28 (de la str. Socoleni); nr. 2 (de la Calea Orheiului); nr. 10 (de la str. Putnei și str. Vasile Badiu).

VLADIMIR MAIAKOVSKI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Маяковский пер. (str-la Maiakovski-2).

Localizare: sect. Ciocana, zona Otovasca, începe de la str. Ișnovăț și continuă până la str. Călătorilor, paralelă cu str. Voluntarilor.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Vladimir Maiakovski (09.07.1893; Baghdati, Georgia – 14.04.1930; Moscova, Rusia), poet și dramaturg rus. A studiat pictura la Școala de Arte din Moscova. În 1912 debutează în literatură cu poeziile *Noaptea și Dimineața*, semnând totodată și manifestul colectiv al noii mișcări futuriste. Este considerat unul dintre marii creatori ai poeziei ruse. Scrieri: *Flautul vertebrelor*, *Norul în pantaloni*, *Omul*, *Ploșnița*, *Baia* ș.a. Pe 21 ianuarie 1914, Vl. Maiakovski a vizitat Chișinăul, la Clubul Nobilimii (actualmente Cinematograful Patria „Emil Loteanu”), citind din versurile sale.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13 (de la str. Voluntarilor); nr. 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Voluntarilor).

PETRU MAIOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Мариинский пер. (str-la Mariinski), 1812-1918; str. Petru Maior, 1924-1940, 1941-1944; пер. Мариновский, 1940-1941, din 1944.

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Grigore Ureche și Alexandru Hâjdău, paralelă cu str. Vasile Alecsandri, în preajma Bisericii „Înălțarea Domnului”. Lungimea – 150 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Petru Maior (1761; Târgu-Mureș – 14.02.1821; Budapesta), ilustru cărturar luminist, filolog și istoric român. Reprezentant de frunte al Școlii Ardelene. A făcut studii la Târgu-Mureș, Sibiu, Blaj, Roma, Vie-

na. Ca filolog, susținea latinitatea limbii române, adoptarea alfabetului latin și etimologismul. A publicat o serie de scrieri teologice, istorice, filologice, predici; a tradus și a prelucrat lucrări cu caracter economic. Lucrări: *Istoria pentru începutul românilor în Dachia*, *Lexiconul de la Buda*, *Istoria Bisericii românilor*.

Adrese utile

Postul de televiziune PRO TV Chișinău (nr. 7)

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri); nr. 19 (de la str. Albișoara).

TITU MAIORESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Титовская (str. Titov), până în 1937; Titu Maiorescu, 1937-1944; ул. Титовская, până la 26.03.1951; ул. Тихонова (str. Tihonov), din 27.03.1951.

Localizare: sect. Râșcani, cuprinsă între străzile Cojocarilor și Albișoara. Strada este întreruptă, reprezentând două fragmente: primul – de la str. Cojocarilor până la str. Alexandru Hâjdău și al doilea – de la str. Grigore Ureche până la str. Grădinilor. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Titu Liviu Maiorescu (15.02.1840; Craiova – 18.06.1917; București), academician, avocat, estetician, filosof, pedagog, politician, critic și istoric literar, scriitor român. Prim-ministru al României între anii 1912-1914, ministru de interne, membru fondator al Academiei Române, personalitate remarcabilă a României de la sfârșitul sec. XIX și încep. sec. XX. A studiat Literale și Filosofia la Viena, Berlin, Giesen, Paris. A fost doctor Magna Cum Laude în filosofie și doctor în drept. Maiorescu este autorul celebrei teorii sociologice a formelor fără fond, baza junimismului politic și „piatra de fundament” pe care s-au construit operele lui Mihai Eminescu, Ion Luca Caragiale și Ioan Slavici. A promovat spiritul critic în cultura română.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 17, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri); nr. 19 (de la str. Albișoara).

TEODOR MALAI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Труда (str-la Muncii-1).

Localizare: sect. Centru, de la str. Ialoveni până la str. Cimbrului. Intersecții cu străzile Văleni, Crinilor, Porumbiței.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Teodor Malai (05.10.1890; Nădușita (azi Gribova), r-nul Drochia – 20.11.1942; în gulag), poet și publicist. Își face studiile la Școala Pedagogică nr. 3 din Chișinău. În anii 1913-1914 pleacă la Odessa, unde studiază la o școală de viticultură. Se reîntoarce în satul natal, unde lucrează agronom. Ajunge corespondent la ziarul *Plugarul Roșu* de la Balta-Tiraspol, unde își publică și primele poezii lirice și satirice. Debutează cu placheta de versuri *Oțelul viu*. Activează la ziarele raionale din Râbnîța și Slobozia.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

GHEORGHE MALARCIUC, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: 1-й Костюженский пер. (str-la Costiujeni-1).

Localizare: sect. Centru, de la str. Gheorghe Asachi până la str. Mihail Lomonosov. Paralelă cu străzile Alexandru Cosmescu și Ion Ganea.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Gheorghe Malarciuc (06.06.1934; Bursuc, Soroca – 30.11.1992; Chișinău), prozator, publicist, dramaturg și scenarist. După absolvirea Universității de Stat din Chișinău, lucrează în calitate de secretar responsabil și redactor-șef la revista *Scânteia leni-*

nistă, redactor la Comitetul de Radio și Televiziune din RSSM, redactor-șef adjunct al secției scenarii la Studioul Moldova-Film. Din anul 1970, activează corespondent pentru Moldova al săptămânalului *Literaturnaia gazeta* (Moscova). Debutează cu volumul de povestiri *Revedere* (1957), după care urmează *Firicel de iarbă verde*, *Din moși-strămoși*, *La Piatra Cucului*, *Patru pași pe harta Americii*, *Scrisori din casa părintească* etc. Autor de piese montate atât la Chișinău cât și la Bălți; autor de scenarii de filme.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 13, 24 (de la str. Gheorghe Asachi).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Gheorghe Asachi).

MARAMUREȘ, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Харьковская (str. Harkov).

Localizare: sect. Botanica, în perimetrul bd. Dacia și str. Independenței. Intersecții cu străzile Banatului și Crișana. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele Maramureș – o regiune geografică și etno-culturală aflată pe teritoriul României, parțial – în Ungaria și Ucraina, pe cursul superior al văii Tisei, și versanții munților care o înconjoară. Maramureșul este și o veche provincie istorică românească, atestată documentar la 1199. Ocupată de unguri în sec. XIII, devine domeniu regal. În 1553 este inclus în Principatul Transilvaniei. Nobilii români din Maramureș au jucat un rol important la constituirea Țării Moldova. Maramureșul a devenit provincie românească odată cu unirea Transilvaniei cu România la 1 decembrie 1918. Reședința județului omonim este orașul Baia Mare.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4 (de la str. Independenței); nr. 2, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ, piața

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Плац Парадная Площадь (Piața Paradei); Соборная Площадь (Piața Soborului); Площадь Победы (Piața Biruinței) din 1951.

Localizare: sect. Buiucani, pe traseul bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, între străzile Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni și Aleksandr Pușkin.

Scurt istoric. Reprezintă cea mai spațioasă piață urbană, situată în partea centrală a orașului. A fost prevăzută de primul plan de sistematizare edilitară a Chișinăului, aprobat oficial în 1834, dar care se realizează încă din 1818. S-a format prin amenajarea maidanului din fața Catedralei „Nașterea Domnului” (1836) și a edificiului de mai târziu al Mitropoliei cu Casa Eparhială, ambele înălțate la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX, care au fost aruncate în aer în 1941 de Armata Roșie. Construcția care le-a luat locul – Casa Guvernului – a fost amplasată în axa compozițională veche a Catedralei și Porților Sfinte. Clădirile de la marginea de sud, amplasate într-o simetrie riguroasă, imprimă pieței un caracter monumental și festiv, destinația ei inițială fiind de a oferi spațiu pentru demonstrații în zilele de sărbătoare. Importanța pieței a fost subliniată și în perioadele anterioare, când porțiunea străzii în fața Mitropoliei era numită *Piața Plaț-Paradnaia*, având o mică lărgire spre Mitropolie, unde au fost instalate în diferite perioade istorice opere de artă monumentală – statuia împăratului rus Alexandru II, cea a regelui României Ferdinand I. După lărgirea pieței, un rol deosebit i-a revenit monumentului lui Ștefan cel Mare, instalat în 1928 la colțul Grădinii Publice – singurul monument artistic al pieței, accentul principal revenindu-i Arcului de Triumf (Porțile Sfinte). În perimetrul pieței sunt amplasate importante monumente istorice, Primăria Municipiului Chișinău, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, sediile unor instituții de stat și publice, librării etc. Piața a fost numită în memoria evenimentelor din 1989-1990, când devenise o imensă tribună, de la care sute de mii de cetățeni ai republicii își revendicau dreptul istoric la limbă română, alfabet latin, democrație și independență.

Spațiul este rezervat desfășurării manifestațiilor de importanță națională.

Monumente, plăci comemorative

Arcul de Triumf – (1841; monument de istorie și arhitectură, arh. L. Zaușkevici; Piața Marii Adunări Naționale)

Ștefan cel Mare (1433-1504) – domn al Moldovei (1928, 31.08.1990; monument – instalat în 1928, reinstalat în 1990, sculpt. Alexandru Plămădeală, arh. E.A. Bernardazzi; Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”, colț cu str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni.

Adrese utile

Catedrala „Nașterea Domnului” cu Clopotnița Guvernul Republicii Moldova, ministere

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 16, 22, 24, 25, 28, 29, 30.

Rute de autobuz: nr. 3, 5, 9, 11, 26, 122.

ALEXANDRU MARINESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Populului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: 7-й Октябрьский пер. (str-la Octombrie-7), până la 5.03.1958; ул. Солдатская (str. Soldățească), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Sucevița până la str. Inești, paralelă cu str. Alba Iulia.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Alexandru Marinescu (15.01.1913; Odessa – 25.11.1963; Lenin-grad), marinar sovietic, căpitanul submarinului S-13, care a torpilat vasul german *Wilhelm Gustloff* având la bord, conform unei versiuni, 7000 de ofițeri și soldați în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Erou al Uniunii Sovietice (1990, post-mortem).

Monumente, plăci comemorative

Alexandru Marinescu (1913-1963) – erou al Uniunii Sovietice (compoziție sculpturală; Scurarul din str. Alexandru Marinescu)*

* Urmează a fi instalată prin *Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 2/5-4 din 9 martie 2017.*

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 143 (nr. 15)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

MATEI BASARAB, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Бубновского (str. Bubnovski), din 24.10.1968.

Localizare: sect. Râșcani. Intersecție cu bd. Moscova, străzile Florilor, Nicolae Dimo. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Inițial, pe locul străzii era amplasat primul aeroport din Chișinău. Din 1991 strada poartă denumirea domnului Țării Românești (1632-1654), Matei Basarab (1580-1654). Epoca lui Matei Basarab a fost una de înflorire culturală, el fiind ctitor de lăcașe religioase. A avut o contribuție majoră la introducerea limbii române în locul limbii slavone în viața oficială, religioasă și civilă a Țării Românești.

Monumente, plăci comemorative

Mihai Grecu (1916-1998) – pictor basarabean (placă comemorativă; fațada imobilului din str. Matei Basarab, 5/1)*.

Adrese utile

Centrul de dezvoltare timpurie a copiilor „Happy Life” (nr. 5/1)

Colegiul de Management, Economie și Drept (nr. 2) Grădinița-creșă nr. 150 (nr. 4)

Liceul Teoretic „Matei Basarab” (nr. 14)

Oficiul Poștal nr. 45 (nr. 10)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la bd. Moscova).

* Urmează a fi instalată prin *Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 2/5-2 din 9 martie 2017.*

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Moscova).

ALEXIE MATEEVICI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Садовая (str. Livezilor), Галбинская Страница (str. Galbenă), 1834-1924; Drumul Viilor, 1924-1931; str. Ion Inculeț, 1931-1939; str. Sfatul Țării, 1939-1944; ул. Садовая, din 1944.

Localizare: sectoarele Centru și Buiucani, între str. Constantin Stere și str. Ismail, paralelă cu str. Mihail Kogălniceanu. Lungimea – 2,3 km.

Scurt istoric. Strada s-a format la sfârșitul sec. XIX – încep. sec. XX, în urma construirii blocurilor de locuințe cu 1-2 etaje în *Galbinskaia storona* pe locul la cea mai mare altitudine din oraș, după care urmau câmpurile cu grădini, livezi și vii de unde provine una din denumirile istorice. În această zonă reprezentanții aristocrației își construiau case de locuit particulare, vile și conace. Unele dintre care s-au păstrat până astăzi: un fost conac, azi *Ambasada Turciei*, vila Trapani, azi *Oficiul Stării Civile*, o casă de locuit, azi *Ambasada SUA* ș.a. Pe această stradă, la intersecția cu str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, în anul 1892, a fost construit *Turnul de Apă*, care, printr-un sistem de conducte, distribuia apă potabilă în instituțiile de stat și casele locuitorilor, azi sediul *Muzeului de Istorie a Orașului Chișinău*. Pe stradă se aflau mai multe școli și așezăminte publice: *Școala Pedagogică a Zemstvei*, *Gimnaziul de Fete*, *Gimnaziul de Băieți* nr. 3 (azi – un bloc de studii al *Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice*, clădire în care, la ședința Sfatului Țării din 27 mart. 1918, s-a votat Unirea Basarabiei cu România. În această parte a Chișinăului au locuit remarcabile personalități: poetul A. Mateevici, etnograful P. Ștefănuță, compozitorii Șt. Neaga și E. Coca, cântăreața M. Bieșu.

Astăzi strada poartă numele lui Alexie Mateevici (27.03.1888; Căinari – 24.08.1917; Chișinău), teolog, poet, publicist, autorul poeziei *Limba noastră*, devenită, din 1994, imnul Republicii Moldova.

A studiat la Seminarul Teologic din Chișinău și la Academia Teologică din Kiev. În 1914 – se întoarce la Chișinău, unde activează ca profesor de limbă grecească la Seminarul Teologic. În anul 1916 – preot militar într-un regiment de infanterie, apoi trece pe Frontul Românesc, la Mărășești. Autor de studii științifice, poezii, traduceri.

Monumente, plăci comemorative

- Alexandru Diordiță* (1911-1996) – (1998; placă comemorativă, sculpt. N. Gorionișev, I. Vasiliev; str. Alexie Mateevici, 87)
- Alexie Mateevici* (1888-1917) – poet, preot, publicist (1998; placă comemorativă, sculpt. V. Kuznețov, V. Doicov, arh. T. Coțonoagă; str. Alexie Mateevici, 33)
- Eugen Coca* (1893-1954) – compozitor (placă comemorativă; str. Alexie Mateevici, 97)
- Gavriil Musicescu* (1847-1903) – 150 ani de la naștere, compozitor (1997; placă comemorativă; str. Alexie Mateevici, 87)
- Gavriil Musicescu* (1847-1903) – compozitor (1986; bust; str. Alexie Mateevici, 87)
- George Enescu* (1881-1955) – compozitor (2005; placă comemorativă, sculpt. Valeriu Doicov; str. Alexie Mateevici, 111)
- Ion și Doina Aldea-Teodorovici* (1954/1958-1992) – artiști, compozitor și cântăreață (1999; monument, sculpt. I. Canașin, arh. N. Zaporojan, ctitor A. Josanu; str. Alexie Mateevici, 77)
- Nicolae Gărbălău* (1931-2006) – academician (2010; placă comemorativă; str. Alexie Mateevici, 84)
- Ștefan Neaga* (1900-1951) – compozitor (placă comemorativă; str. Alexie Mateevici, 37)
- Petre V. Ștefănuță* (1906-1942) – etnolog (1993; placă comemorativă; str. Alexie Mateevici, 27)

Adrese utile

- Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice (nr. 111)
- Ambasada Austriei (nr. 23A)
- Ambasada Republicii Belarus (nr. 83/1)
- Ambasada Republicii Federale Germania (nr. 82)
- Ambasada Statelor Unite ale Americii (nr. 103)

- Amnesty Internațional Moldova (nr. 14)
- Asociația de Cercetare și Dezvoltare (nr. 60)
- Asociația Farmaciștilor din RM (nr. 109/1)
- Biroul de cooperare al Elveției Reprezentanta Ambasadei Confederației Elvețiene (nr. 23B)
- Biroul Relații Interetnice al Republicii Moldova (nr. 109/1)
- Biserica „Duminica Tuturor Sfinților” (nr. 11)
- Centrul de Creație al Copiilor „Floarea Soarelui” (nr. 23)
- Centrul Național al Rromilor (nr. 109/1)
- Centrul Regional de Mediu Moldova „REC Moldova” (nr. 31)
- Combinatul Servicii Funerare ÎM (nr. 11)
- Comunitatea lituanienilor din R.M.(nr. 109/1)
- Comunitatea rusă din R.M. (nr. 109/1)
- Fundația Filantropică medico-socială „Angelus Moldova” (nr. 46)
- Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați „UNHCR” (nr. 68)
- Muzeul de Istorie a orașului (Turnul de Apă) Chișinău (nr. 60A)
- Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) (nr. 75)
- Oficiul Stare Civilă sectorul Centru mun. Chișinău (nr. 25)
- Școala auxiliară nr. 7 (nr. 15)
- Teatrul-studio Geneza Art (nr. 109/1)
- Uniunea Artiștilor Plastici din R.M. (nr. 50)
- Universitatea de Stat din Moldova (nr. 60)

Transport

- Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (pe str. Alexie Mateevici); nr. 9, 13 (de la str. Ismail).
- Rute de autobuz: nr. 9, 11.

MAZILILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Херсонская (str. Herson).

Localizare: sect. Botanica, între lacul din Parcul Valea Trandafirilor și Palatul Feroviarilor, începe de la str. Fântânilor, în apropierea bd. Dacia. Lungimea – 290 m.

Originea denumirii. Denumirea străzii provine de la cuvântul *mazil*: domn sau înalt demnitar scos din funcție, sau descendent de mic boier (fără funcție publică), sau membru al unui corp de cavalerie format din boierii scoși din funcție. Persoană însărcinată cu strângerea birurilor.

Adrese utile

Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” (nr. 34A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 8, 17 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal).

MĂCEȘILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 5-й Охотский пер. (str-la Ohotsk-5)

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, de la str. Vânătorilor. Intersecție cu str. Mărășești, paralelă cu străzile Schinoasa și Lămâiței; în apropierea str. Miorița. Lungimea – 350 m.

Originea denumirii. Denumirea străzii vine de la cuvântul *măceș*: trandafir sălbatic, gen de arbuști cu spini și flori roșii, galbene sau albe și cu fructe roșii.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la str. Miorița).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Miorița).

MĂGURELE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й пер. Красного Знамени (str-la Drapelul Roșu-3).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa.

Originea denumirii. Denumirea străzii provine de la cuvântul *măgură*: deal mare și izolat (de obicei

împădurit) sau ridicătură de pământ din regiunile de câmpie sau de podișuri, mai mică decât dealul; movilă. Poartă numele localității Măgurele din r-nul Ungheni. Atestat documentar la 29 iulie 1661. Distanța până la Chișinău este de 98 km.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17.

Rute de autobuz: nr. 11.

MĂLĂIEȘTI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Бульбокский проезд (Pasajul Bulboaca), până la 10.06.1981; ул. Папанинцев (str. Papanințev), din 11.06.1981.

Localizare: sect. Ciocana, zona Otovasca, începe de la str. Podul Înalt, paralelă cu străzile Nicolae Grigorescu și Budăi. Lungimea – 310 m.

Originea denumirii. Denumirea străzii vine de la un sat Mălăiești, care era stăpânit de un boier Malai. În Republica Moldova patru sate poartă denumirea Mălăiești, în raioanele: Criuleni, Orhei, Râșcani, Dubăsari.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor).

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Otovasca și str. Podul Înalt).

MĂLINA MARE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Керченская (str. Kerchi).

Localizare: sect. Botanica, zona Mălina Mică, începe de la străzile Melestiu și Constantin Vârnav, paralelă cu str. Hristo Botev, în apropierea bd. Dacia. Lungimea – 1 km.

Scurt istoric. Este o stradă veche ce se află în partea centrală a Chișinăului, cunoscută de populația locală cu denumirea Mălina Mare. O lungă

perioadă de timp teritoriul pe care astăzi se află strada a fost suburbia orașului, cu clădiri joase, cimitire, livezi și vii și purta numele Mălina Mare. Numele acesteia provine de la termenul „mălin” – arbust decorativ din familia rozaceelor; un fel de vișin mic care crește prin păduri și tufișuri. Locurile în care arbustul dat creștea în condiții naturale erau numite „mălina”. În anii ,60 ai sec. XX, în zona Mălina Mare încep să se construiască blocuri cu mai multe etaje și instituții de învățământ. Astăzi este ocupată de construcții doar partea de nord a străzii, partea de sud fiind acoperită de spații verzi.

În prezent, *Mălina* este denumirea cartierului locativ „împărțit” de sectoarele Centru și Botanica ale capitalei în două părți inegale (după suprafață), cunoscute de populația locală sub numele de Mălina Mică (sectorul Centru) și Mălina Mare (sectorul Botanica).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4 (de la str. Hristo Botev); nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

MĂLINA MICĂ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Коммунальная (str. Comunei), până la 11.05.1968; ул. Ушинского (str. Ușinski), în a cărei componență, din 12.05.1968 a intrat și str. Kommunalnaia.

Localizare: sect. Centru, zona Mălina Mică, cuprinsă între străzile Gheorghe Cașu și Constantin Vârnăv, paralelă cu str. Nicolae Testemițanu. Lungimea – 1,2 km.

Scurt istoric. Vezi: *Mălina Mare, strada*.

Adrese utile

Facultatea Farmacie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (nr. 66)

Grădiniță nr. 55 (nr. 60)

Laboratorul Național de Referință în Microbiologia Tuberculozei (nr. 1)

Oficiul Poștal nr. 25 (nr. 11)

Transport

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

MĂLINA MICĂ, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare пер. Ушинского (str-la Ușinski).

Localizare: sect. Centru, zona Mălina Mică, cuprinsă între străzile Constantin Vârnăv și Avicenna, paralelă cu str. Mălina Mică. Lungimea – 750 m.

Scurt istoric. Vezi: *Mălina Mare, strada*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

MĂRĂȘEȘTI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Ярославский пер. (str-la Iaroslav-1).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, cuprinsă între străzile Brăilă și Miorița, paralelă cu șos. Hâncești. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Mărășești, din județul Vrancea, Moldova, România, menționat la 1455. Orașul este situat pe valea râului *Siret*. Localitatea este cunoscută prin una din cele mai mari bătălii din timpul Primului Război Mondial, care a avut loc vara anului 1917. În orașul Mărășești se găsește Mausoleul Eroilor din Primul Război Mondial, monument istoric comemorativ și funerar de interes național, ridicat în perioada 1923–1938. Mărășești este un important nod feroviar și rutier.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la str. Miorița).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Miorița).

MĂRȚIȘOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 7-й Охотский пер. (str. la Ohotsk-7).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, cuprinsă între străzile Vânătorilor și Măceșilor, paralelă cu str. Miorița. Lungimea – 190 m.

Originea denumirii. Denumirea străzii provine de la cuvântul *mărțișor* – un mic obiect de podoba legat de un șnur împletit dintr-un fir alb și unul roșu, care apare în tradiția românilor și a unor populații învecinate. Este un simbol al reînnoirii timpului și al renașterii naturii, odată cu venirea primăverii, dar și al speranței, fiind dăruit celor dragi pentru a le aduce noroc și belșug.

Începând cu anul 1967, în perioada 1-10 martie în Republica Moldova, se desfășoară anual Festivalul Muzical „Mărțișor”, la care sunt invitați artiști și interpreți de muzică din diferite țări.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la str. Miorița).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Miorița).

MĂZĂRACHE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Мазаракиевская (str. Mazarache), 1812-1924; str. Serdarul Măzărachi, 1924-1944; ул. Мазаракиевская, 1944-1958; ул. Тульская (str. Tula), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Râșcani, cuprinsă între străzile Albișoara și Romană, paralelă cu străzile Aleksandr Pușkin și Vasile Alecsandri. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la Biserica „Nașterea Maicii Domnului” (1752), numită și Biserica Măzărache, care se află în zona istorică a orașului și începe de la str. Romană. Biserica „Nașterea Maicii Domnului” este unul dintre cele

mai vechi lăcașuri sfinte din oraș, ctitorită, după toate probabilitățile, de Vasile Măzărache, serdar și vistiernic, menționat documentar în anii 1739 și 1741. Clădirea a fost construită în anii 1752-1757, în stil vechi moldovenesc, asemenea bisericilor boierești din sec. XVIII. E cunoscută de pe timpuri cu numele popular Biserica *Măzărache*, fapt care confirmă în mod direct legătura ei cu antroponimul Măzărache. Este situată pe o colină pe dreapta râului Bâc, deasupra străvechiului izvor al Chișinăului, care a avut un rol decisiv la formarea fostului sat, devenit apoi târg și, în cele din urmă, oraș. Biserica a fost refăcută și restaurată de mai multe ori (1818, 1838, 1856 ș.a.). Funcționează fără întreruperi până în prezent. *Vasile Măzărache* – negustor moldovean, care a ocupat importante dregătorii de stat, ajungând jitnicer, vel-vistiernic și pârcălab de Chișinău, rămas în istoria orașului datorită bisericii pe care a ctitorit-o, aceasta fiind cel mai vechi monument de arhitectură din capitală.

Adrese utile

Biserica „Acoperemântul Maicii Domnului” (nr. 3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri și bd. Grigore Vieru); nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

MELESTIU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Керченская (str. Kerchi).

Localizare: sect. Centru și Botanica, cuprinsă între str. Odessa și bd. Dacia (viaduct), se intersectează cu str. Trandafirilor. Partea de sud a străzii se afla în zona Parcului *Valea Trandafirilor*. Lungimea – cca 2 km.

Scurt istoric. O lungă perioadă de timp teritoriul pe care se află astăzi strada era marginea ora-

șului, cu case la sol, cimitire, livezi și vii. În anii '60 ai sec. XX a început construcția clădirilor cu mai multe etaje. Denumirea străzii Melestiu este identică cu cea a unei suburbii a Chișinăului, cunoscută de la începutul sec. al XIX-lea. Hotarele localității Melestiu s-au contopit cu cele ale orașului Chișinău odată cu extinderea acestuia din urmă spre est, după construcția stației de cale ferată în anul 1871. În apropiere de cimitirul armean-catolic din localitatea Melestiu, a fost construită Biserica Noua armeniască (1916). Până în anii 2000, pe strada Melestiu, la hotarul cu Parcul *Valea Trandafirilor*, a existat o zonă pavată mare, iar în prezent, pe acest domeniu sunt construite locuințe de elită.

Adrese utile

Centrul de Instruire în domeniul Sănătății Reproductive (nr. 20)

Colegiul Politehnic din Chișinău (nr. 12)

Grădinița-creșă nr. 92 (nr. 18)

Maternitatea nr. 1 (nr. 20)

Spitalul Clinic Municipal pentru copii nr. 1 (nr. 20)

Școala sportivă specializată de handbal nr. 2 (nr. 21)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia și str. Ciuflea).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia și str. Ciuflea).

MELESTIU, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: Керченский пер. (str-la Kerci).

Localizare: sect. Centru și Botanica, cuprinsă între străzile Odessa și Dumbrăvii, în apropierea Parcului *Valea Trandafirilor*. Lungimea – 130 m.

Scurt istoric. Vezi: *Melestiu, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

MEMORIEI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, în apropierea șos. Balcani. Între străzile Valea Albă și Tudor Pamfile, se intersectează cu str. Zamolxe, fiind în vecinătate cu străzile Astronom Nicolae Donici și Voluntar Filip Lupașcu. Lungimea – 160 m.

Scurt istoric. Numită astfel în memoria eroilor căzuți în timpul războiului de la Nistru (1992) – contra invaziei rusești. În urma armistițiului încheiat cu Rusia, raioanele Camenca, Dubăsari, Grigoriopol, Râbnița, Slobozia și orașul Tiraspol, aflate pe malul stâng al râului Nistru, și orașul Tighina, aflat pe malul drept al aceluiași râu, au rămas sub controlul armatei ruse, imediat după proclamarea independenței Republicii Moldova și aderării ei la ONU. În perimetrul străzii Memoriei sunt câteva străzi ce poartă numele unor eroi căzuți în acest război.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

DMITRI MENDELEEV, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: ул. Менделеева (str. Mendeleev).

Localizare: sect. Centru, cuprinsă între străzile Gheorghe Tudor și Vasili Dokuceaev, intersectată de str. Mitropolit Gurie Grosu. Lungimea – 320 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Dmitri Mendeleev (08.02.(27.01)1834; Tobolsk – 02.02.(20.01)1907; Sankt Petersburg), savant chimist cu renume mondial, profesor la Institutul Tehnologic, apoi la Universitatea din Sankt Petersburg. A descoperit legea periodicității și a ordonat elementele chimice într-un tabel, numit Sistemul periodic al

elementelor (1869), care-i poartă numele. A efectuat cercetări în domeniul soluțiilor, al tehnologiei țițeiului, al gazificării subterane a cărbunelui etc. A scris peste 500 de lucrări.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 9, 10, 13, 24 (de la str. Gheorghe Asachi și șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Gheorghe Asachi și șos. Hâncești).

GEORGE MENIUC, strada

A fost redenumită prin decizia Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. 35А (str. 35А), până la 26.11.1951; ул. Уфимская (str. Ufa), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, zona Valea Dicescu. Începe de la scuarul Pantelimon Halippa și este orientată spre Parcul *Valea Morilor*. Se intersectează cu Drumul Viilor. Lungimea – 1,3 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui George Meniuc (20.05.1918; Chișinău – 8.02.1987; Chișinău), poet, prozator, eseist și traducător. A absolvit Facultatea de Litere și Filosofie din București. A fost redactor-șef al revistei *Nistru* din Chișinău. Debutează în anul 1934 cu poezia *La țară*. A scris versuri și eseuri: *Interior cosmic*; *Imaginaea în artă*; *Iarba fiarelor*, *Cadran solar*, *Eseuri*, *Toamna lui Orfeu* etc. A tradus din literatura rusă (F. Dostoievski, N. Gogol, A. Tolstoi, K. Simonov). Lucrări de George Meniuc au fost traduse în limbile franceză, spaniolă, armeană, ucraineană, rusă ș.a. Distins cu Premiul de Stat al RSSM pentru literatură (1972) și titlul *Scriitor al Poporului* (1982).

Adrese utile

Editura ARC (nr. 3)

Liceul Teoretic „Dumitru Matcovschi” (nr. 24)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 13, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

MERENI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Меренская (str. Mereni).

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Vadul lui Vodă până la str. Petrodava. Se intersectează cu str. la Mereni și străzile Budești și Vladimir Buzescu. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Mereni din r-nul Anenii Noi, atestat documentar la 1475. Se admite că numele ar veni de la un boier Mearea, socrul lui Alexandru cel Bun, domn al Moldovei (1400-1432), care ar fi stăpânit pământuri pe meleagurile unde a apărut s. Mereni. O legendă spune că oastea lui Ștefan cel Mare, întorcându-se dintr-o bătălie, a poposit într-o livadă de meri, unde au fost lăsați cu traiul câțiva oșteni, și astfel a apărut o nouă localitate numită Mereni. Satul este situat la o distanță de 21 km de Chișinău.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38.

MERENI, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: пер. Меренский (str-la Mereni).

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Mereni până la sfârșit. Lungimea – 85 m.

Scurt istoric. Vezi: *Mereni, strada*.

Adrese utile

Serviciul Piscicol al Ministerului Mediului (nr. 8)

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38.

MEREȘENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Полтавский пер. (str-la Poltava-2).

Localizare: sect. Centru, de la str. Cocieri până la sfârșit. Lungimea – 120 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Mereșeni din r-nul Hâncești, atestat documentar în 1621, în timpul domniei voievodului Iliăș. Satul este despărțit de or. Hâncești printr-un enorm masiv de pădure seculară, de unde își croiește drum spre sud pârâul Sărata, creând în preajma autostrăzii Hâncești-Leova o lungă ghirlandă de iazuri. Este situat la o distanță de 42 de km de Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

MESAGER, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Сортировочная (str. Sortirovociinaia) din 10.05.1962.

Localizare: sect. Buiucani, cart. Sculeni, în apropierea Parcului *La izvor*. Începe de la Calea Ieșilor până la sfârșit. Intersecție cu str. Bucuriei. Lungimea – 1,7 km.

Originea denumirii. *Mesager* – purtător al unui mesaj; persoană care anunță ceva din partea cuiva; trimis, sol. La Chișinău, la TV Moldova, din 1990, apare zilnic buletinul de știri „Mesager”; în anii '90 s-a publicat săptămânalul „Mesagerul”.

Adrese utile

Fabrica „Viorica Cosmetic” (nr. 1)

Fabrica de Mobilă „Confort” (nr. 19)

Tipografia „Elan Poligraf” SRL (nr. 7)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

MEȘTERUL MANOLE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Бульварная (str. Bulevardului), până la 07.07.1971; ул. Добровольского (str. Dobrovolski), din 08.07.1971.

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Voluntarilor până la rondul ce o desparte de bd. Mircea cel Bătrân. Se intersectează cu străzile Ciocana și Vadul lui Vodă. Lungimea – 2,7 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele personajului mitic Meșterul Manole. Potrivit legendei, el este cel care a proiectat și a construit Mănăstirea Curtea de Argeș (sec. al XVI-lea), pe vremea domnului Țării Românești, Negru Vodă. În perioada sovietică strada a fost una din cele mai importante zone industriale din Chișinău, cu numeroase întreprinderi industriale.

Adrese utile

„Alimentarmaș” SA (nr. 12)

Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2 din Chișinău „CET-2” SA (nr. 3)

Centrul de Stat pentru Certificarea Materialului Semincier (nr. 4)

Centrul de Știință și Tehnică „Avion” (nr. 12/2)

Colegiul „Mondostud-Art” (nr. 9)

Fabrica de Mobilă „Artmobila” (nr. 12)

Iuvas SRL (nr. 9)

Moldovahidromaș SA (nr. 7)

Școala de Meserii nr. 5 (nr. 8)

Uzina experimentală de utilaje tehnologice „Inteh” SA (nr. 18)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 16, 21.

Rute de autobuz: nr. 23.

VERONICA MICLE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Фонтанный пер. (str-la Havuzului), 1834-1924; str. Mihai Eminescu, 1924-

1940, 1941-1944; Фонтанный пер., 1940-1941, 1944-1990; str. Luceafărul, 1990-1991.

Localizare: sect. Centu, de la str. Armenească până la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni. Intersecții cu străzile Aleksandr Pușkin, Vlaicu Pârcălab, Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri. Lungimea – 580 m.

Scurt istoric. Strada a fost amenajată în anul 1830, fiind una din aleile vechiului Chișinău, tot atunci au apărut aici și primele case. Conform planului general de dezvoltare urbană (1834), strada a fost una din cele două benzi „intermediare”, care au existat în imediata apropiere a clădirii Arhiepiscopiei. Inițial a fost numită stradela Fontanului, deoarece în zonă se aflau mai multe fântâni arteziene care se colectau într-un turn de apă. Turnul era văzut din orice colț al străzii, însă în anii '60 ai sec. XX a fost demolat. În zona străzii sunt situate mai multe case particulare construite la sfârșitul sec. XIX, case de raport, vile urbane.

Actualmente, strada poartă numele Veronicăi Micle, născută *Câmpeanu*, (22.04.1850; Năsăud – 03.08.1889; Mănăstirea Văratec), poetă română. A publicat poezii, nuvele, traduceri în revistele vremii, precum și un volum de poezii. E cunoscută publicului larg în special datorită iubirii care a legat-o de Mihai Eminescu.

Adrese utile

Centrul municipal sociopsihopedagogic „Armonie” (nr. 4A)

Teatrul Republican „Luceafărul” (nr. 7)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 2, 7, 10, 11, 16, 24, 25 (de la str. Aleksandr Pușkin).

Rute de autobuz: nr. 3, 5, 9, 11, 17, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 26 (de la str. 31 August 1989).

MIHAI VITEAZUL, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Оргеевская (str. Orhei).

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Petricani până la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt. Se intersectează cu străzile Cantonului, Columna, Mitropolit Dosoftei. Lungimea – 1,5 km.

Scurt istoric. Strada se află la marginea Chișinăului istoric, fondul construit este dominat de complexe de clădiri ale unor întreprinderi industriale, ale fostului depou de tramvaie, ale fostei Uzine de Tractoare și ale Fabricii „Bucuria”. Strada a fost reconstruită în anul 1974, când s-a ridicat viaductul peste râul Bâc și peste liniile de cale ferată. Din sec. XIX – încep. sec. XX aici, la intersecție cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, s-au păstrat unele blocuri ale Spitalului de Boli Infecțioase „Toma Ciorbă”.

Strada poartă numele lui Mihai Viteazul, domn al Țării Românești (1593-1601), al Transilvaniei (1599-1600) și al Moldovei (1600). Strateg militar iscusit, obținând câteva victorii de răsunet asupra oastei otomane, a îmbinat talentul diplomatic cu acțiunile militare, a reușit să pună bazele unui sistem de alianțe antiotomane și să ridice faima Țării Românești pe plan extern. În plan intern, a urmărit întărirea autorității centrale și consolidarea pozițiilor acelei părți din boierime care îi era fidelă.

Adrese utile

Arhiva achizițiilor publice, Serviciul Stare Civilă, sect. Buiucani (nr. 11/1).

Inspectoratul Fiscal de Stat, sectorul Buiucani (nr. 2)

Judecătoria Buiucani (nr. 2)

Pretura sectorului Buiucani (nr. 2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (pe str. Mihai Viteazul); nr. 4, 5, 8, 11, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 3, 9, 17, 26, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

MILANO, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Зелёная (str. Verde).

Localizare: sect. Buiucani, cart. Sculeni. Începe de la Calea Ieșilor și continuă până la str. Golia. Intersecții cu străzile Eugen Coca, Țarinii, Trușeni, 27 Martie 1918, Bariera Sculeni, Torino, Călărași și str-la Călărași. Lungimea – 1,6 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Milano, centrul administrativ al regiunii Lombardia din nordul Italiei. Orașul a fost întemeiat în jurul anilor 400 î.H. În prezent – important centru industrial, comercial, financiar, cultural și științific, cunoscut prin faimoasele sale monumente. La Milano se află celebrul Teatru de Operă „La Scala”, cunoscuta pictură a lui Leonardo da Vinci „Cina cea de taină” (biserica Santa Maria delle Grazie) etc. Milano are aproximativ 1,3 milioane locuitori.

Adrese utile

Centrul Militar al Municipiului Chișinău (nr. 10)
Cimitirul Evreiesc (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

NICOLAE MILESCU SPĂTARUL, strada

Denumirea a fost atribuită prin hotărârea Comitetului Executiv al Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Norodului nr. 7/21 din 28.04.1989 și reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Николая Милеску Спафария (str. Nicolae Milescu Spătaru), din 28.04.1989.

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Vadul lui Vodă (în continuarea str. Transnistriei), trecând pe la marginea de est a sectorului locativ până la intersecția cu str. Bucovinei. Este paralelă cu bd. Mircea cel Bătrân. Aici se termină străzile Ginta Latină, Petru Zadnipru, Igor Vieru, Profesor Ion Dumeniuk. Lungimea – 3,6 km.

Scurt istoric. Este una din cele mai principale străzi ale sect. Ciocana, întemeiată în anul 1989.

Pe de o parte a străzii sunt case de locuit cu nouă etaje, pe cealaltă parte se află zona verde, un iaz și grădini. Poartă numele cunoscutului cărturar al Țării Moldovei și a Rusiei Moscovite, Nicolae Milescu Spătarul (1636; Milești, jud. Vaslui – 1707; Moscova), umanist, scriitor memorialist, pedagog, geograf, teolog și diplomat. A fost unul dintre cei mai importanți militanți pentru ecumenism, pentru alianța tuturor creștinilor în lupta antiotomană. A peregrinat prin Valahia, Imperiul Otoman, Germania, Franța, Suedia și s-a stabilit în Rusia (1671), devenind șef al corpului de talmaci de pe lângă Departamentul soliilor din Moscova. A tradus și compilat în limba română lucrări cu caracter istoric, religios, educativ și filologic (*Catehismul ortodox*, *Vechiul Testament*, și alte scrieri teologice și filosofice). Între anii 1675-1678, a îndeplinit, din însărcinarea țarului Alexei Mihailovici, o misiune diplomatică la Beijing, în urma căreia a scris un *Jurnal de călătorie în China și Descrierea Chinei*, opere de mare valoare geografică, etnografică și istorică.

Adrese utile

Fabrica de Mobilă „Tandem” (nr. 8/5)
Liceul Teoretic „Petru Zadnipru” (nr. 9/3)
Școala primară nr. 83 „Grigore Vieru” (nr. 13/3)

Transport

Rute de autobuz: nr. 13, 23, 24, 26 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

Rute de autobuz: nr. 5 (pe str. Nicolae Milescu Spătarul); nr. 23 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

NICOLAE MILESCU SPĂTARUL, stradela

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Милеску (str-la Milescu). Din 22.07.1992 – str-la Nicolae Milescu Spătaru.

Localizare: sect. Ciocana, în zona străzilor Industrială și Transnistriei.

Scurt istoric. Vezi: *Milescu Spătarul Nicolae, strada*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă).

MILEȘTI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Щорца (str-la Șciors-1).

Localizare: sect. Centru, începe de la str. Ion Vasilescu, în apropiere de intersecția str. Ciuflea cu bd. Dacia. Lungimea – circa 150 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Milești din r-nul Nisporeni, atestat documentar în 1439. Este un sat de codru, mare și pitoresc, situat în apropierea piscului montan Bălănești. Localitatea se află la o distanță de 95 km de Chișinău. Satul este cunoscut și prin Întreprinderea „Milești-Vin”. O localitate care a devenit faimoasă pentru colecția de vinuri a Combinatului de vinuri de calitate *Mileștii Mici ÎS* este și satul Mileștii Mici din r-nul Iașoveni, situat la 20 km la sud de Chișinău.

Adrese utile

Gimnaziul nr. 7 (nr. 34)

Școala auto „Vehicul” (nr. 34B)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia și str. Ciuflea).

Rute de autobuz: nr. 5, 17, 23, 46, 65 (de la str. Ciuflea).

MATEI MILLO, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Христо Ботева (str-la Hristo Botev).

Localizare: sect. Botanica. Începe de la bd. Dacia și duce până la Hristo Botev. Se află în perimetrul străzilor Hristo Botev, Independenței și Teilor. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Matei Millo (25.11.1814; Iași – 09.09.1896; Iași), actor, dramaturg, director al Teatrului Național din Iași.

A desfășurat la Iași și București o activitate multi-laterală de actor, director de scenă, autor dramatic, conducător de trupă și director de teatru, precum și de profesor. Printre rolurile care i-au asigurat popularitatea se numără travestiurile: Chirița, Mama Anghelușa, Baba Hârca. Concepția sa artistică a influențat puternic teatrul românesc de la sf. sec. XIX și încep. sec. XX. Ca autor dramatic a scris comedii satirice.

Adrese utile

Școala de Arte „Alexei Stârcea” (nr. 9/3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22, 30 (de la bd. Dacia); nr. 4 (de la str. Hristo Botev),

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

MINSK, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Минская (str. Minsk), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești. Începe de la șos. Muncești și continuă până la str. Sarmizegetusa. Este paralelă cu str. Pandurilor și se intersectează cu străzile Nicolae Titulescu, Plaiului, Cetatea Albă, Așhabad. De la ea încep străzile Tăbăcăria Nouă, Anatol Popovici, Tașkent, Hanul Morii, Riga. Lungimea – 900 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele capitalei Republicii Belarus, Minsk, important centru economic, cultural și comercial. Chiar dacă datează din sec. X, astăzi orașul Minsk are un aspect surprinzător de modern și o populație de 1.9 mil. locuitori.

Minskul are dezvoltată industria constructoare de mașini, industria electronică, telecomunicațiile, industria textilă, industria alimentară. Minsk este oraș înfrățit cu Chișinăul din 29 iun. 2000.

Monumente, plăci comemorative

Anatol Popovici (1962-1992) – judecător, erou al războiului din 1992 pentru independența și integritatea teritorială a Rep. Moldova, deco-

rat post-mortem cu Ordinul „Ștefan cel Mare” (placă comemorativă; fațada imobilului din str. Minsk, colț cu str. Anatol Popovici)*.

Adrese utile

Compania „Jucărie” SRL (nr. 10)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești); nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești); nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa).

MIORIȚA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Витебская (str. Vitebsk), până la 27.10.1965; ул. Д.Н. Прянишникова (str. D.N. Preanișnikov), din 28.10. 1965.

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa. Începe de la șos. Hâncești și continuă până la str. Gheorghe Asachi. Intersecții cu străzile Costești, Rovinari, Mărășești. Lungimea – 1,25 km.

Scurt istoric. Denumirea străzii vine de la balada păstorească *Miorița*, unul din cele mai valoroase monumente ale folclorului românesc. Este considerat unul din cele patru mituri fundamentale care stau la baza culturii române.

Monumente, plăci comemorative

Konstantin Țiolkovski (1857-1935) – savant rus (1965; bust; str. Miorița, 5, Uzina Experimentală a Institutului de Fizică Aplicativă al Academiei de Științe a Moldovei)

Adrese utile

Institutul de Științe Reale (nr. 3/5)

Instituția Publică Națională a Audiovizualului
Compania „Teleradio-Moldova” (nr. 1)

Întreprinderea Mixtă Centrul de Inovare Moldo-Ucrainean „CIMU-2005” SRL (nr. 5)

Parcul Științifico-Tehnologic *Academica*; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic (nr. 5)
Uzina Experimentală a Academiei de Științe a Moldovei „ASELTEH I.S.” (nr. 5)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24.

Rute de autobuz: nr. 11.

MIRCEA CEL BĂTRÂN, bulevardul

A fost redenumit prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: Кутузовский пр. (bd. Kutuzov), din 26.01.1982, când unui segment de stradă, de la ул. Вадул-луй-Водская (str. Vadul lui Vodă) până la str. Studențimii, i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Ciocana. Începe de la rondul de intersecție cu str. Alecu Russo, continuând direcția spre str. Meșterul Manole și str. Bucovinei. Se intersectează cu străzile Ginta Latină, Petru Zadnîpru, Igor Vieru, Profesor Ion Dumeniuk; paralelă cu str. Nicolae Milescu Spătarul. Lungimea – circa 3 km.

Scurt istoric. Bulevardul a apărut în anii '80 ai sec. XX, odată cu edificarea noilor blocuri de locuințe și de menire socială. Prima parte a bd. Mircea cel Bătrân, cu o lungime de 2 km, a fost inaugurată în anul 1989. Al doilea segment de 800 de metri, a fost construit în anul 2003. Actuala denumire comemorează numele unuia dintre cei mai de seamă domni români, Mircea cel Bătrân (1355 – 31.01.1418). Domn al Țării Românești (1386–1418), pe vremea căruia, Țara Românească a cunoscut cea mai mare întindere teritorială din Evul Mediu. A purtat războaie de apărare contra invadatorilor otomani. Se îngrijește de dezvoltarea puterii economice a țării; urmărește consolidarea puterii statale; organizează cancelaria domnească și dregătorii. Sprijină mai multe forțe antiimperiale din Imperiul Otoman. Este un veritabil susținător al artelor. În timpul său se construiesc Mănăstirea Cozia și Schitul Brădet, se copie cărți și se realizează prețioase opere de argintărie și broderie.

* Urmează a fi instalată prin *Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 2/5-1 din 9 martie 2017.*

Monumente, plăci comemorative

Alecu Mare (1926-1998) – președinte al Asociației Culturale „Basarabia, Bucovina, Cluj Napoca”, organizator al învățământului din Basarabia (1999; placă comemorativă; bd. Mircea cel Bătrân, 7, Biblioteca „Transilvania”)

Adrese utile

Biblioteca „Transilvania”, filială a BM „B.P. Hasdeu” (nr. 7)
 Biserica Ortodoxă „Sfântul Cuvios Ioan Iacob de la Neamț-Hozevitul” (nr. 40)
 Centrul de creație a copiilor „Ghiocel” (nr. 7)
 Grădinița nr. 197 (nr. 4/2)
 Grădinița nr. 225 (nr. 14/2)
 Liceul Teoretic „Orizont” (nr. 10/2)
 Oficiul Poștal nr. 44 (nr. 3)
 Pretura Sectorului Ciocana (nr. 4/3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 23, 24, 26.
 Rute de autobuz: nr. 5, 23.

MIRCEȘTI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Николая Грибова (str. Nicolae Gribov), din 1973.

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche. Este cuprinsă între str. Petricani și șos. Balcani. Intersecții cu străzile Domniței, Voluntar Filip Lupașcu, Zamolxe, Voluntar Grigore Vârtosu. Lungimea – 2,6 km.

Scurt istoric. Strada apare în a doua jum. a sec. XX. O parte considerabilă a ei este constituită din clădirile Universității Agrare de Stat. Strada Mircești evocă unul din locurile dragi poetului Vasile Alecsandri, moșia de la Mircești, unde poetul a locuit din copilărie. Satul Mircești, străveche așezare din județul Iași, de pe malul drept al Siretului, rămâne pentru localnici, oameni de cultură sau turiști, un reper major al istoriei și al culturii naționale. De numele localității se leagă nu numai numele lui Vasile Alecsandri, ci și evenimente social-istorice. Casa

memorială ce poartă numele poetului, mausoleul inaugurat în anul 1929, cât și obiectele din muzeu amintesc de viața și opera „bardului de la Mircești”.

Monumente, plăci comemorative

Haralampie Vasiliu (1880-1953) – primul rector al Universității Agrare (07.10.1998; bust; sculpt. S. Odainic, I. Ghitman; str. Mircești, 44, Universitatea Agrară de Stat din Moldova)

Ivan Vladimirovici Miciurin (1855-1935) – botanist rus, practician al selecției plantelor, membru de onoare al Academiei Sovietice de Științe (bust; str. Mircești, 42, Universitatea Agrară de Stat din Moldova)

Nicolae Gribov (1942-1962) – voluntar la deștelenirea pământurilor din Kazahstan (03.10.1987; placă comemorativă, sculpt. N. Gurionășev, arh. V. Mednec; str. Mircești, 44, Universitatea Agrară de Stat din Moldova)

Profesorilor, colaboratorilor și studenților căzuți în război (1941-1945) (placă comemorativă; str. Mircești, 44)

Adrese utile

Oficiul Poștal nr. 49 (nr. 44)
 Sanatoriul-profilatoriu „Esculap” (nr. 22/4)
 Unitatea de salvatori și pompieri nr. 10 (nr. 56/3)
 Universitatea Agrară de Stat din Moldova (nr. 42)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29.

MOARA ROȘIE, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Саловская (str. Salovskaia), 1812-1918; str. Alexandru Cotruță, 1924-1939; str. Pavel Svinin, 23 mai 1939; ул. Саловская, 1940-1941; ул. Урицкого (str. Urițki), din 27.03.1951.

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Petru Rareș și Ivan Zaikin, în perimetrul bd. Grigore Vieru și str. Albișoara. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Este o strada veche, situată în centrul istoric al Chișinăului. Denumirea străzii vine

de la edificiul de importanță istorică, ce s-a păstrat până în prezent pe această stradă, moara cu aburi, numită și Moara Roșie, care a fost construită din cărămidă arsă la începutul sec. XX, aparținând proprietarului Abram Levenson. Moara Roșie era cea mai grandioasă construcție de pe dealul Inzov, konkurând după înălțime cu clopotnița *Bisericii Buna Vestire*. Inițial moara avea trei nivele, iar după un incendiu, la începutul sec. XIX, a fost reconstruită, etajele superioare fiind ridicate din cărămizi roșii care atrăgeau privirile la fel ca și arhitectura în ansamblu a acestei clădiri mari. Moara Roșie a funcționat peste 100 ani. Este unicul obiectiv industrial-cultural din Moldova recunoscut ca monument de arhitectură de importanță națională, care ar putea fi reorganizat într-un muzeu de orientare industrială sau de istorie a meșteșugărilor. Acest edificiu necesită restaurare în repetate rânduri.

Adrese utile

Ambasada Republicii Cehe în Moldova (nr. 23)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru); nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Albișoara).

MOLDOVIȚA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Молдавская (str. Moldovenească).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, este cuprinsă între străzile Podgorenilor și Ceucari. Se intersectează cu străzile Doina, Gheorghe Madan și cu câteva străzi mici. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Strada poartă aceeași denumire ca și mănăstirea de lângă comuna Vatra Moldoviței din județul Suceava, România. Mănăstirea Moldovița este una din vechile așezări călugărești, cu un important și glorios trecut istoric, străjuitoare de veacuri la hotarul Moldovei de nord. Sub pașnica domnie a lui Alexandru cel Bun, ocrotită și înzes-

trată de ctitori, mănăstirea a dăinuit până la sfârșitul sec. XV când, din cauza unei alunecări de teren, s-a prăbușit. Actuala biserică (ridicată în anul 1532 de Petru Rareș), amplasată pe un alt loc, avea ziduri de incintă, cu turnuri de apărare, picturi murale interioare și exterioare, păstrează icoane împărătești. Biserica pictată a mănăstirii este înscrisă pe lista patrimoniului cultural mondial UNESCO.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la str. Ceucari).

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Doina).

MONTANĂ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й пер. 8 Марта (str-la 8 Martie-1).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, începe de la str. Călușari și continuă până în apropierea str. Poștei, paralelă cu străzile 8 Martie și Constructorilor. Lungimea – 300 m.

Originea denumirii. Denumirea străzii provine de la relieful deluros al acestei zone.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la str. Petricani).

NICOLAE MOROȘANU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Уссурийская (str. Usuriisk).

Localizare: sect. Centru, zona Valea Sprânce-noaia, cuprinsă între Drumul Viilor și str. Valeriu Cupcea. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Nicolae Moroșanu (1902; Cuconestii Vechi, jud. Edineț - 03.02.1944; Moscova), savant, geolog, paleontolog, arheolog și pedagog. A făcut studii la Liceul „B.P. Hasdeu” din Chișinău, apoi le-a continuat la Uni-

versitatea din Iași (Facultatea de Științe Naturale). Specializarea o urmează la Sorbona. Profesor la Institutul Pedagogic „Ion Creangă” din Chișinău (1940), director al Muzeului de Etnografie (astăzi Muzeul de Etnografie și Istorie Naturală al Moldovei). A fost arestat de NKVD și deportat la Novosibirsk, în Siberia. Mai târziu i se recunoaște nevinovăția, este eliberat, dar găsit decedat la Moscova, într-o cameră de hotel. Lucrări: *Contribuțiuni la cunoașterea paleoliticului din Moldova de Nord; Evoluția cercetărilor preistorice-paleolitice din România Nord-Estică și rezultatele obținute; Alimentarea orașului Chișinău cu apă...* ș.a.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 13, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de troleibuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

DUMITRU MORUZI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 4-й Агрономический пер. (str-la Agronomică-4).

Localizare: sect. Centru și sect. Botanica, în apropierea str. Grenoble. Se intersectează cu străzile Petru Ungureanu și Ioan Vodă Viteazul. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Dumitru Moruzi (02.08.1850; Iași – 09.10.1914; Iași), prozator, publicist, dramaturg, folclorist. Este fiul prințului Constantin Moruzi și al Domniței Elisabeta, nepoata domnului Moldovei Ioan Sturdza. Își face studiile la Liceul Sf. Louis din Paris. Revenit în Basarabia, ocupă diverse funcții în slujba statului: funcționar în cancelaria nobilimii din Soroca, translator de limbă română în cancelaria diplomatică a armatei ruse, administrator de plasă la Constanța, subprefect la Sulina. La vârsta de 53 de ani își începe cariera literară. Debutează în publicistică cu articolul *Basarabia și trecutul ei 1812-1905*. Tipărește în anul 1912, când se împlinesc 100 de ani de la înstrăinarea Basarabiei, volumul *Basarabia noastră*. Lucrări: *Înstrăinații; Pribegi în țară ră-*

pită; Moartea lui Cain. În anul 1877 a fost decorat de către regele Carol I cu Crucea de ofițer al *Steii României*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble); nr. 4 (de la str. Independenței).

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Grenoble).

MOSCOVA, bulevardul

Denumirea bulevardului a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Московский пр. (bd. Moscovei).

Localizare: sect. Râșcani, începe de la intersecția străzilor Bogdan Voievod, Alecu Russo și Kiev până la Piața Sankt Petersburg, str. Studenților. Este intersectată de străzile Matei Basarab, Miron Costin și paralelă cu străzile Florilor și Nicolae Dimo. Lungimea – 1,7 km.

Scurt istoric. Este principala stradă a sectorului Râșcani. A apărut în anii '60-'70 ai sec. XX, când s-au construit primele blocuri de piatră cu 5-9 etaje. În deceniile următoare au fost edificate blocuri cu 9-16 etaje, amplasate de-a lungul magistralei și la intersecțiile cu străzile perpendiculare. Perspectiva bulevardului este încheiată de blocurile de studii ale Universității Tehnice din Moldova.

Bulevardul poartă numele capitalei Rusiei – Moscova, unul dintre cele mai mari orașe ale lumii, situat pe malurile râului Moscova. Este un important centru politic, economic, cultural, științific, religios, financiar, educațional și de transport al Rusiei. Ocupă o suprafață de circa 1000 km² și are o populație de peste 11 milioane de locuitori. Prima atestare documentară a Moscovei datează din anul 1147, renumit prin monumentele sale: Kremlinul, Piața Roșie, bisericile cu cupole colorate și muzeele pline de capodopere ale picturii europene.

Monumente, plăci comemorative

Complexul memorial „Feciorilor Patriei – Sfânta Amintire” (20.05.2007; monument, sculpt. Boris

Dubrovni; bd. Moscova, scuarul din str. Miron Costin)

Adrese utile

Biblioteca „Târgu-Mureș”, filială a BM „B.P. Hasdeu” (nr. 8)

Direcția Documentare a Populației Sectorul Râșcani (nr. 8)

Federația Națională de pescuit sportiv și amatoristic (nr. 21)

Grădinița nr. 100 (nr. 3/4)

Grădinița nr. 118 (nr. 14/2)

Grădinița nr. 129 (nr. 14/2)

INVISE Centrul de susținere a businessului pentru nevăzători (nr. 11/8)

Oficiul Poștal nr. 68 (nr. 14/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (pe bd. Moscova); nr. 16, 21, 23, 26 (de la str. Bogdan-Voievod).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (pe bd. Moscova); nr. 5 (de la str. Kiev).

MOVILA LUI BURCEL, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Пурчеловская (str. Purcel), sec. al XIX-lea – anul 1924; str. Movila lui Purcel și str. Movila lui Burcel, 1924-1944; ул. Речная (str. Râului), din 1944.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Albișoara până la str. Ivan Zaikin. Intersecții cu străzile Cramei, Buna Vestire, paralelă cu străzile Albișoara, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Moara Roșie. Lungimea – 120 m.

Scurt istoric. Strada este situată în partea istorică a orașului, în apropierea râului Bâc. Pe alocuri se mai păstrează fragmente din vechea stradă, care începea de la str. Petru Rareș și continua până la str. Ivan Zaikin. Movila lui Burcel este o arie naturală de interes național, situată în județul Vaslui, România, pe teritoriul administrativ al comunei Miclești, rezervație naturală de tip floristic cu o suprafață de 12 hectare, care a fost declarată arie

protejată prin lege. Movila lui Burcel este înscrisă în lista monumentelor istorice din România cu valoarea memorială. Zona în care se află schitul mai este cunoscută și ca rezervație botanică, cu multe specii rare.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la str. Mihai Viteazul).

MITROPOLIT PETRU MOVILĂ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: Могилёвская ул. (str. Moghiliov), sec. XIX-1924; Principele Nicolae; str. Paul Dicescu, 1924-1940, 1941-1944; ул. Могилёвская, 1940-1941, 1944-13.08.1964; ул. Н. Берзарина (str. N. Berzarin), din 13.03.1964.

Localizare: sect. Buiucani, între străzile Alexei Șciusev și Columna, intersectată de bd. Ștefan cel Mare Sfânt, străzile Mitropolit Dosoftei, Anatol Corobceanu, 31 August 1989, București; paralelă cu străzile Toma Ciorbă și Serghei Lazo. Lungimea – 960 m.

Scurt istoric. Strada datează din primele decenii ale sec. XIX. La începutul sec. XX, aici apar edificiile cu două nivele ale Gimnaziului Comercial (actualmente Liceul Teoretic „A.S. Pușkin”), apoi Direcția Fiscală (astăzi, bloc de studii ale Universității Tehnice). În capătul de sus al străzii, pe locul fostei Piețe Nemțești, a fost construit un complex sportiv, transformat mai târziu în Stadionul „Dinamo”. Prin anii ’60-’70 ai secolului trecut, pe stradă au fost înălțate clădiri moderne cu multe etaje: Combinatul Poligrafic, Casa Editorilor, Tipografia „Știința” etc. Totodată, aici s-au păstrat edificii de valoare locală și națională din sec. XIX și încep. sec. XX, incluse în patrimoniul arhitectural al capitalei: case particulare, case de raport, vile urbane. Astăzi strada poartă numele Mitropolitului Petru Movilă (21.12.1596; Suceava – 22.12.1646; Kiev), teolog și om de cultură. A fost Mitropolit al Kievului. A organizat Colegiul Kievean care, mai târziu, s-a refăcut în Academia Teologică din Kiev. Sprijinitor al

tiparului și al școlii din spațiul ucrainean și Țările Române. Orator, teolog erudit, autorul unor apreciate lucrări de polemică religioasă, printre care se numără: *Lithos sau piatra adevărului*, *Mărturisirea ortodoxă*; *Evhologhiul*, *Trebnicul*, *Liturghierul*, *Evangeliarul*, *Apostolul*, *Psaltirea*.

Monumente, plăci comemorative

Józef Pilsudski (1867-1935) – revoluționar, om de stat polonez (2015; bust, sculpt. V. Jiglițki și V. Zaițev, arh. E. Bâzgu; str. Mitropolit Petru Movilă colț cu str. 31 August 1989)

Nikolai Berzarin (1904-1945) – general rus, erou al ex-URSS (1984; placă comemorativă, sculpt. V. Kuznețov, arh. V. Malahov; str. Mitropolit Petru Movilă)

Mitropolit Petru Movilă (1596-1646), *400 ani de la naștere* – (22.12.1996; monument, sculpt. Boris și Galina Dubrovin, arh. I. Halupneac; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 180 – str. Mitropolit Petru Movilă)

Adrese utile

Casa de traduceri „Berlizzo” (nr. 23/9)

Centrul de Limbă Germană „CLG Chișinău” (nr. 23/3)

Centrul Medicilor de Familie nr. 6 (nr. 6)

Combinatul Poligrafic din Chișinău (nr. 35)

Liceul Teoretic „Aleksandr Pușkin” (nr. 20)

Liceul Teoretic „Petru cel Mare” (nr. 20)

Misiunea creștină de binefacere „Armata salvării” (nr. 19)

Oficiul Poștal nr. 4 (nr. 41)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 11, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 3, 4, 29 (de la str. București).

Rute de autobuz: nr. 3, 9, 17, 26, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

MOVILENI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-я Кирпичная ул. (str. Cărămidarilor-3), până la 05.03.1958; ул. Холмистая (str. Deluroasă), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Ciocana, zona Otovasca, începe de la str. Voluntarilor, paralelă cu străzile Liviu Rebreanu și Călătorilor. Este intersectată de str-la Movileni. Lungimea – 950 m.

Originea denumirii. Denumirea redă particularitățile reliefului accidentat. *Movilă* – formă pozitivă de relief, de formă conică, mai mică decât dealul.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13 (de la str. Voluntarilor); nr. 7 (de la str. Uzinelor).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Voluntarilor); nr. 39 (de la str. Uzinelor).

MOVILENI, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: пер. Холмистый (str-la Deluroasă).

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Uzinelor până la str. Voluntarilor. Este intersectată de străzile Movileni, Liviu Rebreanu și Cărămidarilor. Lungimea – 250 m.

Originea denumirii. Vezi: *Movileni, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13 (de la str. Voluntarilor).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Voluntarilor); nr. 39 (de la str. Uzinelor).

MUNCEȘTI, șoseaua

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Drumul Muncești, 1924-1944; ул. Мунчештская (str. Muncești).

Localizare: sect. Botanica. Începe de la Piața Iulius Cezar și continuă până în orașul Sângera. Se intersectează cu bd. Dacia și străzile Frumușica, Elena Alistar, Liuba Dimitriu, Dimineții, Minsk,

Pandurilor, Căușeni, Cetatea Chilia, Dante Alighieri, Burebista, Pădurii, Paul Gore, Prigoreni, Iurie Babei, Albița, Podul de Flori, Leușeni, Grădina Botanică, Lunca Bâcului, Revaca, Băcioii Noi, Valentin Zarzăr, Pășunilor. Lungimea – 13,243 km.

Scurt istoric. Este cea mai lungă magistrală a Chișinăului care continuă în direcția or. Sângera, urmând cursul văii Bâcului și al căii ferate, traversând fostul sat Mâncești.

La încep. sec. XX spre gară mergea tramvaiul tras de cai, iar apoi – și tramvaiul electric. Acestei porțiuni de stradă i s-a dat denumirea de bd. Muncești și era unul din locurile de plimbare a locuitorilor. Din anul 1961, când a avut loc primul zbor al omului în spațiu, porțiunea bulevardului din zona gării a fost redenumită în bd. Iuri Gagarin.

În anii '60 ai sec. XX, aici, au fost construite primele blocuri cu cinci etaje, iar mai târziu, în anii '70 – '80, blocuri cu nouă etaje, dar o parte a străzii păstrează și până în prezent case particulare. Localitatea Muncești a fost inclusă în raza orașului Chișinău prin anii '20 ai sec. XX. Cel mai timpuriu act istoric cu privire la denumirea localității, după părerea lui Ion Halippa, se referă la anul 1642. Numele vechi al satului a fost *Mâncești*, după numele unui fost proprietar de terenuri în zonă sau a întregului sat Mâncești. Forma *Muncești* este o variantă fonetică ulterioară.

Monumente, plăci comemorative

Mozaic – (lucrare de artă plastică monumentală; șos. Muncești, 162, fațada farmaciei nr. 43)

Adrese utile

Academia de Transporturi, Informatică și Comunicații (nr. 121A)
 Biserica „Sfânta Treime” (nr. 47)
 Calea Ferată din Moldova (nr. 71)
 Centrul de Sănătate „Muncești” (nr. 400/1)
 Centrul Tehnologic de Prelucrare a Documentelor de Transport (nr. 15)
 Chimistul-M SA (nr. 803)
 Combinatul de Carne SA „Carmez” (nr. 121)
 Fabrica de Mobilă „Codru” (nr. 799)
 Gimnaziul nr. 31 (nr. 400)

Gimnaziul nr. 49 (nr. 780)
 Grădinița nr. 103 (nr. 798)
 Grădinița nr. 104 (nr. 402)
 Librăria SA Cartea-Chișinău (nr. 173)
 Moldcinema SA (nr. 171)
 Oficiul Poștal nr. 2 (nr. 170)
 Oficiul Poștal nr. 29 (nr. 798)
 Parcul de Troleibuze Nr. 2 (nr. 350)
 Policlinica centrală a CFM (nr. 17)
 Școala profesională nr. 4 (nr. 790)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20.
 Rute de autobuz: nr. 18, 65.

MUNCEȘTI, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 125-я ул. Ботаника (str. 125 Botanica), până la 08.07.1959; 2-й Мунчештский пер. (str-la Muncești-2), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Botanica. Începe de la șos. Muncești până la str. Decembrieștilor. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Vezi: *Muncești, șoseaua*.

Adrese utile

Centrul social pentru copii „Don Bosco” (nr. 9)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
 Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

SIMEON MURFA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Рылеева (str. Râlveev), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, zona Muncești. Este cuprinsă între străzile Podul de Flori și Decembrieștilor. Se intersectează cu străzile Paul Gore, Ștefan Holban, Iurie Babei, Igor Ciorbă, Albița, paralelă cu șos. Muncești și str. Ștefan Ciobanu. Strada este împărțită în două porțiuni, prima – de la str. De-

cembriștilor până la str. Ștefan Holban, a doua – de la str. Iurie Babei până la str. Podul de Flori. Lungimea – 800 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Simeon Murafa (24.05.1887; Cotiușenii Mari, jud. Soroca – 20.08.1917; Chișinău) jurist, om politic, publicist, cântăreț, luptător pentru unirea Basarabiei cu România. Își face studiile liceale și universitare la Kiev, unde îl cunoaște pe Alexie Mateevici, cu care se împrietenește. Întors la Chișinău, colaborează la ziarul *Cuvânt moldovenesc*, fiind un timp director al acestei publicații. În anul 1917 publică broșura *Cine-s moldovenii. Din istoria neamului*. Participă la Primul Război Mondial, fiind șef de echipă sanitară pe Frontul Românesc. Contribuie la reconstituirea Societății Culturale Moldovenești, la consolidarea bazei editoriale de la Chișinău. A fost un martir, fiind ucis în mod barbar de bande bolșevizate din ostași ruși în retragere.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

MURELOR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, în zona str. Paris – str. Constantin Brâncoveanu.

Originea denumirii. *Mur* – nume dat unor arbuști din familia rozaceelor, cu tulpini spinoase, cu frunze palmat-compuse, păroase cu flori albe sau roz și cu fructe negre comestibile. *Mure* – fructe negre, comestibile ale murului, cu gust dulce-acrișor.

Adrese utile

Centrul Republican de Diagnostică Veterinară (nr. 3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 28 (de la str. Vasile Lupu și str. Tudor Vladimirescu (or. Durlăști).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Vasile Lupu și str. Tudor Vladimirescu (or. Durlăști).

ANDREI MUREȘANU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Пограничный пер. (str-la Grănicerilor-2).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Hanul Morii și str. Cetatea Chilia. Lungimea – 170 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Andrei Mureșanu, scris și Mureșianu (16.11.1816; Bistrița – 12.10.1863; Brașov), poet român, autor al imnului național al României. Participant la Revoluția din 1848-1849 din Transilvania. A scris versuri în maniera Văcăreștilor. Autor al poeziei *Un răsuneț*, care, pe melodia lui Anton Pann, a devenit marșul revoluționarilor ardeleni și, ulterior, intitulat *Deșteaptă-te, române!*, imnul României.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 18 (de la șos. Muncești).

GAVRIIL MUSICESCU, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 3-й пер. Коммуны (str-la Comunei-3) și 3-й пер. Суворова (str-la Suvorov-3), până la 08.07.1959; ул. Г. Музическу (str. G. Musicescu), din 09.07.1959, în urma comasării acestor două stradele.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Ion Pelivan până la str. Ion Neculce. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Gavriil Musicescu (20.03.1847; Ismail, sudul Basarabiei, acum Ucraina – 21.12.1903; Iași), muzicolog, compozitor și dirijor român. Studiază la Seminarul din Huși, după care la Conservatorul din Iași. Talentat dirijor și organizator al uneia dintre cele mai impunătoare formații corale care au activat în România *Corul Metropolitan din Iași*. Director al Conservatorului din Iași. Unul dintre primii muzicologi care au pătruns în esența comorilor folcloru-

lui românesc, excelent pedagog muzician. Gavriil Musicescu a desfășurat pe cele mai diverse planuri o vastă activitate de creație, de promovare a valorilor artistice românești, de educație muzicală.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 21, 22, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 85 (nr. 2A)

MUȘATINILOR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, începe în zona str. Alba-Iulia până la str. Ion Buzdugan, paralelă cu str. Basarabilor. Lungimea – 800 m.

Scurt istoric. Este o stradă numită în memoria Mușatinilor, una dintre cele mai importante dinastii domnitoare ale Moldovei. Printre cei mai de seamă reprezentanți se numără: Alexandru cel Bun (1400-1432), Ștefan cel Mare (1457-1504), Pe-

tru Rareș (1527-1538, 1541-1546) și Ioan Vodă cel Viteaz (1572-1574).

Adrese utile

Centrul European de Educație „Fides” (nr. 1)

Fundația de Binefacere „Casa providenței” (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

MUZELOR, strada

Denumirea strazii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, de la str.-la Gheorghe Cucereanu până la sfârșit, paralelă cu străzile Vitălie Tulnic și Alexandru Boldur.

Originea denumirii. În mitologia greacă Muzele erau cele nouă fiice ale lui Zeus și ale Mnemosynei, considerate drept inspiratoare ale muzicii, ale dansului, ale poeziei și patroanele artelor în general.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

N

NAȚIUNILOR UNITE, piața

A fost redenumită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 15/9 din 08.06.1995.

Denumiri anterioare: Piața Ciuflea, sec. XIX; Площадь Освобождения (Piața Eliberării), 13.08.1964-1992; Piața Libertății, 1992-1995.

Localizare: sect. Centru, la intersecția bulevardelor Ștefan cel Mare și Sfânt și Constantin Negruzzi cu str. Ciuflea.

Scurt istoric. Piața s-a format în urma reconstrucției acestei zone în anii '50-'60 ai sec. XX, prin edificarea unor edificii de menire socială pe locul vechilor case de locuit: Clădirea Academiei de Științe a Moldovei, Hotelul „Chișinău”. Anterior aici a fost piața Ciuflea. Între anii '70-'80 piața a fost lărgită și desăvârșită prin construcția fostului Hotel „Național”, a blocurilor de locuit și a instituțiilor de infrastructură socială. Actuala denumire comemorează ziua de 2 martie 1992, când Republica Moldova a devenit membru al Organizației Națiunilor Unite.

Monumente, plăci comemorative

Eliberarea – (1969; monument, sculpt. L. Dubinovschi, N. Epelbaum, arh. N. Grițenco, A. Kolotovkin)

Adrese utile

Academia de Științe a Moldovei
Centrul expozițional „Constantin Brâncuși”

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28.

Rute de autobuz: nr. 3, 5, 17, 23, 33, 44, 46, 49, 65, 122.

NAVIGATORILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-я улица Галата (str. 1 Galata).

Localizare: sect. Botanica, de la bd. Dacia până la str. Astronauților. Lungimea – 300 m.

Originea denumirii. *Navigator* – membru al echipajului unei aeronave care conduce efectiv zborul ei.

Transport

Rute de autobuz: nr. 33, 44, 65 (de la bd. Dacia).

ȘTEFAN NEAGA, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. III. Няга (str. Ștefan Neaga), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Vasile Lupu până la str. Ion Neculce. Intersecție cu străzile Maria Tănase, Piotr Ceaikovski, Ioana Radu, Tamara Ciobanu, Ion Creangă. Lungimea – 1,4 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ștefan Neaga (07.12.1900; Chișinău – 30.05.1951; Chișinău), compozitor, pianist, dirijor și pedagog moldovean, membru de onoare al Academiei RSSM, Maestru Emerit în Artă. A studiat la școala de muzică din Chișinău, la Academia de Muzică și Arta Dramatică din București și la Paris. În anii 1940-1941 și 1944-1950, a lucrat în calitate de profesor la Conservatorul din Chișinău. În perioada 1942-1944, lector la Conservatorul din Moscova (evacu-

at la Saratov). A participat la crearea Uniunii Compozitorilor din Moldova, președinte al Uniunii în anii 1946-1948. Din anul 1947, dirijor al Orchestrei Simfonice a Filarmonicii de Stat a RSSM. Operele lui Ștefan Neaga au pus bazele școlii de compozitori din Moldova.

Adrese utile

Direcția documentare a populației, sectorul Buiucani (nr. 19)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vasile Lupu); nr. 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

ȘTEFAN NEAGA, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. III. Няги (str-la Ștefan Neaga).

Localizare: sect. Buiucani, în perimetrul străzilor Ion Creangă și Ion Neculce, paralelă cu strada omonimă. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Vezi: *Ștefan Neaga, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

ION NECULCE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 4-й пер. Белинского (str-la Bielinski-4), până la 08.07.1959; ул. Суворова (str. Suvorov), din 09.07.1959 în urma comasării acestor două stradele.

Localizare: sect. Buiucani, începe de la str. Gavriil Musicescu și continuă până la sfârșitul Parcului *Alunelul*, în apropiere de Calea Ieșilor. Intersecție

cu străzile Eugen Coca, Serghei Rahmaninov, Alexandru Donici. Lungimea – 1,3 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ion Neculce (1672-1745), cronicar și dregător român. A ocupat diferite funcții importante în perioada domniei lui Dimitrie Cantemir. După lupta de la Stănilești dintre ruși și turci (1711), s-a refugiat în Rusia. Pribegește apoi în Polonia, până în 1720, când se întoarce în țară. În 1731 este numit mare-vornic al Țării de Sus. Autor al *Letopisețului Țării Moldovei de la Dabija Vodă până la domnia lui Ioan Vodă Mavrocordat*, o continuare a cronicii lui Miron Costin, și al operei *O samă de cuvinte*, care cuprinde 44 de superbe legende istorice.

Monumente, plăci comemorative

Ludmila Erofeev (1937-2003) – cântăreață (2004; placă comemorativă, sculpt. Vl. Sauleak; str. Ion Neculce, 12/1)

Adrese utile

Parcul *Alunelul*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 21, 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

NEGREȘTENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. К. Заслонова (str. K. Zaslunov), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Centru, zona Tăbăcărie, cuprinsă între str. Pașcani și str. Calea Basarabiei, paralelă cu str. Tăbăcăria Veche și str-la Haltei. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. În sec. XIX, sub această denumire era cunoscută o mică suburbie a Chișinăului, situată ca și *Tăbăcăria*, pe malul drept al râului Bâc, în zona Gării. Despre fosta suburbie ne mai amintește doar aceasta stradă. Denumirea ar proveni de la un nume colectiv, adică un nume acordat mai multor locuitori strămutați poate prin sec. XVIII, poate la

încep. sec. XIX dintr-un alt sat *Negrești*, care ar fi avut de suferit de pe urma războaielor ruso-turce. Azi este imposibil de stabilit din care sat anume s-ar fi strămutat noii locuitori numiți *negreșteni*. În recensămintele din anii 1772-1774, constatăm un sat *Negrești* în rândul localităților Roșcani, Tătărești, Gălești, fapt ce ne dă posibilitatea de a identifica satul amintit cu localitatea actuală *Negrești* de pe teritoriul raionului Strășeni. Distanța directă până la or. Chișinău este de 31 km.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor).

Rute de autobuz: nr. 39 (de la str. Uzinelor).

ALEXANDRU NEGRU-VODĂ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 125-я ул. Ботаника (str. 125 Botanica), până la 05.03.1958; ул. Красносельская (str. Krasnoselskaia), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, cuprinsă între Drumul Băcioiului și str. Nuferilor, orientată spre Grădina Botanică. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Alexandru Negru-Vodă (13.04.1931; s. Cot, jud. Soroca – 02.11.1978; Moscova), specialist în economie agrară, om de stat, academician. A absolvit Colegiul Agricol din Saharna (Rezina), și Institutul Agricol „Mihail Frunze” din Chișinău (acum, Universitatea Agrară din Moldova). În anul 1968, susține teza de doctor habilitat în științe economice, specialitatea economie în agricultură, doctor habilitat în economie. Membru-corespondent al Academiei de Științe Agricole din URSS, șef al Secției de economie. Președinte al Congresului Mondial pentru Problemele Economiei în Agricultură, cu sediul la Rio de Janeiro, Brazilia. Viceministru al Agriculturii al URSS, responsabil de problemele științei. Membru titular al Academiei de Științe Agricole din URSS. În toate aceste funcții și demnități a fost mereu „cel mai tânăr” în URSS. A efectuat cercetări științifice în domeniul pomiculturii, propunând și imple-

mentând zonarea producției agricole, raionarea și microraiionarea pomiculturii. A scris circa 100 de articole științifice, studii și câteva monografii, tipărite la Chișinău, Moscova, Berlin.

Transport

Rute de autobuz: nr. 4 (de la Drumul Băcioiului).

CONSTANTIN NEGRUZZI, bulevard

A fost redenumit prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: ул. Вокзальная (str. Gării), în anul 1913; Мунчештский бул. (bd. Muncești), 1945-1947.

Localizare: sect. Centru, începe de la Piața Constantin Negruzzi și continuă până la Piața Națiunilor Unite și bd. Ștefan cel Mare și Sfânt. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. În sec. al XVIII-lea și al XIX-lea, această arteră urbană reprezenta un drum obișnuit, care făcea legătura între târgul de altădată al Chișinăului și cele din sudul Basarabiei. La intrarea dinspre sud a orașului exista un han, puncte de vamă și control, numite pe atunci Bariera Muncești și Bariera Tighina. Inițial actualul bulevard a fost o strada îngustă pavată cu blocuri de piatră pe care, în anul 1913, circula tramvaiul tras de cai, de la Gară până la str. Aleksandrovskaia (actualul bd. Ștefan cel Mare și Sfânt). Construcția bd. Constantin Negruzzi a început în anul 1960 și a fost una dintre primele acțiuni care s-au desfășurat în conformitate cu planul general de reabilitare și reconstrucție din Chișinău, proiectat de arh. A. Șciusev. La început au fost construite blocuri cu cinci etaje, mai târziu au apărut case cu nouă etaje, cu magazine, cafenele etc. la parter. În anul 1981 a fost reconstruită banda centrală a bulevardului și extins carosabilul.

Bulevardul poartă numele lui Constantin Negruzzi (12.04.1808; Trifești, Iași – 24.08.1868; Trifești), clasic al literaturii române, întemeietor al prozei artistice. Ocupă mai multe funcții dregătorești și administrative: spătar, agă, postelnic, vornic, primar al or. Iași, director al Vistieriei, director al Departamentului Lucrărilor Publice, director al Statisticii Generale, ministru interimar

de Finanțe ș.a. Din 1840, împreună cu Gheorghe Asachi și Alexandru Donici, activează în Comitetul de conducere al Teatrului Național din Iași, devenind și codirector, alături de Vasile Alecsandri și Mihail Kogălniceanu. Opera: nuvelele *Alexandru Lăpușneanu*, *Zoe*, *O alergare de cai*, *Regele Poloniei și Domnul Moldovei*, *Sobieski și românii*, poemul *Aprodul Purice*, volumul de proză *Păcatele tinereților*. A tradus din A. Cantemir, A. Pușkin, Lesage, Moliere, V. Hugo ș.a. A tradus din greacă, franceză și rusă. În anul 1821, în timpul Eteriei, se refugiază la Chișinău, unde a făcut cunoștință cu poetul rus A. Pușkin.

Monumente, plăci comemorative

Grigore Kotovski (1881-1925) – conducător militar (1954; monument, sculpt. L. Dubinovschi, G. Perudeev, A. Poseado, K. Kitaika; bd. Constantin Negruzzi, 2)

Robert Kurț (1911-1980) – arhitect-șef al orașului, 1944-1957 (2002; placă comemorativă; bd. Constantin Negruzzi, 7)

Vasile Gajos (1926-1998) – doctor habilitat în filozofie (1999; placă comemorativă, sculpt. V. Doicov, arh. V. Sava; bd. Constantin Negruzzi, 10)

Adrese utile

Centrul de Diagnostic German (nr. 4/2)

Centrul Stomatologic Municipal (nr. 3)

Centrul Stomatologic Municipal pentru Copii (nr. 3)

Hotelul „Chișinău” (nr. 7)

Postul de Televiziune „Noroc TV” (nr. 6)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 28 (pe bd. Constantin Negruzzi); nr. 17, 20 (de la bd. Dimitrie Cantemir); nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 33, 44, 49, 122 (pe bd. Constantin Negruzzi); nr. 5, 17, 23, 46, 65 (de la str. Ciuflea); nr. 19 (de la str. Albișoara).

CONSTANTIN NEGRUZZI, piața

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Площадь Котовского (Piața Kotovski).

Localizare: sect. Centru, la intersecția str. Albișoara cu bulevardele Constantin Negruzzi, Iuri Gagarin și Dimitrie Cantemir. În apropierea pieței încep și străzile Tiraspol și Gării.

Scurt istoric. La începutul sec. XX, pe locul unde este piața erau amplasate uzinele Mocanu și Zelițer. Piața s-a format în anii 1950, când au început să fie construite case de locuit cu 3-5 etaje, iar, mai târziu, și hotelul „Cosmos”, cu 24 de etaje. Actualmente piața poartă numele lui Constantin Negruzzi (12.04.1808; Trifești, Iași – 24.08.1868; Trifești), clasic al literaturii române, întemeietor al prozei artistice, romantice și realiste. Vezi: *Constantin Negruzzi, bulevardul*.

Monumente, plăci comemorative

Grigore Kotovski (1881-1925) – (1954; monument; sculpt. L. Dubinovschi, G. Perudeev, A. Poseado, K. Kitaika; bd. Constantin Negruzzi, 2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28.

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122.

CONSTANTIN NEGRUZZI, stradela

Stradela a fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: Молдавский пер. (str-la Moldovenească).

Localizare: sect. Centru, de la bd. Constantin Negruzzi până la str. Caucaz, în spatele Hotelului „Cosmos”.

Scurt istoric. Vezi: *Constantin Negruzzi, bulevardul*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 28 (pe bd. Constantin Negruzzi); nr. 17, 20 (de la bd. Dimitrie Cantemir); nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 33, 44, 49, 122 (pe bd. Constantin Negruzzi); nr. 5, 17, 23, 46, 65 (de la str. Ciuflea); nr. 19 (de la str. Albișoara).

NEGURENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 7-й Полтавкий пер. (str-la Poltava-7).

Localizare: sect. Centru, de la str-la Fierarilor până la str. Cocieri. Lungimea – 150 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Negureni, r-nul Telenești. Localitatea este situată în valea râului Răut, la o distanță de 88 km de Chișinău, atestată documentar în 1660. Se presupune că toponimul satului se trage de la numele boierului Negură, care avea pământuri prin acele părți.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

ION NISTOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Липованский пер. (str-la Lipoveni); ул. Тихая (str. Liniștită).

Localizare: sect. Centru, cart. Mălina Mică, de la str. Pantelimon Halippa până la sfârșit. Intersecție cu străzile Mihail Lomonosov, Alexandru Cosmescu, Ion Ganea și Gheorghe Cașu. Lungimea – 730 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ion Nistor (17.08.1876; Bivolărie, jud. Rădăuți – 11.11.1962; București), istoric și militant unionist bucovinean. Membru al comitetului de organizare al Adunării Naționale de la Cernăuți, care a hotărât unirea Bucovinei cu România, și în cadrul căreia a fost redactat Actul Unirii. Profesor la Universitățile din Viena și Cernăuți și București, rector al Universității din Cernăuți. Membru al Academiei Române, director al Bibliotecii Academiei Române. Fost ministru de stat, reprezentând Bucovina, ministru al Lucrărilor Publice, ministrul Muncii, apoi al Cultelor și Artelor. În perioada 1950-1955, s-a aflat în detenție la închisoarea Sighet, arestat în așa-zisa „noapte a demnitarilor”. Autor de valoroase monografii, studii, articole, printre care: *Istoria*

Basarabiei, Români și rutenii din Bucovina, Istoria fondului bisericesc din Bucovina.

Adrese utile

Magazinul „Neotehnolux” SRL (nr. 38A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13 (de la str. Pantelimon Halippa).

Rute de autobuz: nr. 9, 11 (de la str. Pantelimon Halippa).

FLORICA NIȚĂ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Осипенко (str. Osipenko).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Tudor Vladimirescu până la str. Sergiu Niță.

Scurt istoric. Strada poartă numele Floricăi Niță (1882 – 13.09.1933; Chișinău), profesoară și publicistă, soția avocatului Sergiu Niță. Și-a făcut studiile la București și Viena. În anul 1917, întreține la București un liceu privat, iar mai târziu se stabilește la Chișinău. Joacă un rol important în viața urbei, mai ales ca președintă a Crucii Roșii și directoare a Școlii Normale de Fete, care i-a purtat numele până în anul 1940. A tradus: *Niels Holgersson* de Selma Lagerlöf. A fost înmormântată la Cimitirul Central din Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu); nr. 10, 11, 16, 24 (de la str. Kiev).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev).

SERGIU NIȚĂ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: пер. Осипенко (str-la Osipenko).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Aerodromului până la sfârșit. Intersecție cu strada Florica Niță.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Sergiu Niță (1883; Peresecina, Orhei – 03.03.1940; București, înmormântat la Chișinău), deputat în Parlamentul României Mari, prefect, ministru de stat în Guvernul Averescu. Șef al Partidului Poporului, filiala Basarabia. Avocat, președinte al Curții Administrative din Chișinău. Cavaler al distincțiilor: *Steaua României* în grad de Ofițer; *Coroana României* în grad de Ofițer; *Ordinul Ferdinand I* în grad de Comandor.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu); nr. 10, 11, 16, 24 (de la str. Kiev).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev).

NUCARILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Дачная (str. Vilei), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, de la str. Onești până la str. Belșugului. Se intersectează cu străzile Bujorilor, Timiș, Cireșilor, Vasile Chelțuială și Drumul Viilor. Lungimea – 650 m.

Originea denumirii. *Nucari* – loc cu mulți arbori de nuci, livadă de nuci.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 13, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

NUCARILOR, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Дачный пер. (str.-la Vilei).

Localizare: sect. Centru, de la str. George Meșniuc până la sfârșit. Lungimea – 100 m.

Originea denumirii. *Vezi: Nucarilor, strada.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 13, 24 (de la str. Vasile Alecsandri).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Vasile Alecsandri).

NUFERILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 78-я ул. Ботаника (str. 78 Botanica), până la 05.03.1958; ул. Житомирская (str. Jitomir), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, de la Drumul Băcioiului până la sfârșit, în apropiere de str. Alexandru Negru-Vodă. Se intersectează cu străzile Vlad Ioviță și Nichita Stănescu. Lungimea – 1,3 km.

Originea denumirii. *Nuferi* – plante acvatice, care cuprind cca 40 de specii, cunoscute și ca flori de lotus sau crini de apă, având semnificații diferite în diverse culturi.

Transport

Rute de autobuz: nr. 4 (de la Drumul Băcioiului); nr. 3 (de la str. Valea Crucii).

O

ODESSA, strada

A fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й Ленинский пер. (str-la Lenin-1), până la 07.01.1970; ул. Одесская (str. Odessa), din 08.01.1970.

Localizare: sect. Centru, zona Mălina Mică, începe de la str. Caucaz și continuă spre parcul *Valea Trandafirilor*, în apropierea Gării. Intersecție cu străzile Fântânilor, Melestiu, Oituz, Tisa, Zaim, Cernica, Tecuci, Hrușcă, Gârlei, Gării. Lungimea – 800 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele Odessa - oraș de la Marea Neagră, situat în sudul Ucrainei, fondat în 1794 (pe locul vechii așezări turco-tătare *Hagibei* și al unei așezări populate de moldoveni). Cu o populație de 1,11 mil. locuitori. Cel mai mare port maritim din țară și o importantă stațiune turistică. Distanța dintre Chișinău și Odessa este de 171 km. Oraș înfrățit cu Chișinăul din 23 dec. 1994.

Transport

Rute de troleibuz: 4, 5, 8, 28 (de la bd. Constantin Negruzzi); nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Constantin Negruzzi); nr. 5, 17, 23, 46, 65 (de la str. Ciuflea).

OITUZ, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 9-й Одесский пер. (str-la Odessa-9).

Localizare: sect. Centru, între străzile Odessa și Copăceni, paralelă cu străzile Fântânilor și Cernica. Lungimea – 190 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orasului Oituz, care se află în sud-vestul județului Bacău, România, în zona cursului superior al râului Oituz. Trecătoarea face legătura dintre Moldova și Transilvania. În timpul Primului Război Mondial aici s-au desfășurat trei lupte importante, în care armatele române au oprit intrarea forțelor germano-austro-ungare în Moldova (1916-1917).

Transport

Rute de troleibuz: 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

ONEȘTI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Уссурийский пер. (str-la Ussuriisk).

Localizare: sect. Centru, zona Valea Dicescu, între străzile Nicolae Moroșanu și George Meniuc. Este paralelă cu străzile Valeriu Cupcea și Drumul Viilor, în apropiere de str. Vasili Dokucaev. Lungimea – 400 m.

Originea denumirii. Denumirea Onești este larg răspândită pe teritoriul Republicii Moldova și în România. Numele Onești îl poartă sate din raioanele: Strășeni, Hâncești și Edineț, din Republica Moldova. Această denumire o poartă și municipiul Onești din județul Bacău, cu o populație

de peste 39 000 de locuitori. Este un oraș industrial, cu o structură economică dezvoltată; este localitatea unde s-a lansat faimoasa gimnastă Nadia Comăneci.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 13, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

OPERAȚIUNEA IAȘI-CHIȘINĂU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 13/51 din 23.07.2004.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Primar Gherman Pântea până la str. Andrei Ciurunga. Intersecții cu străzile Academician Eugen Coșeriu, Emil Loteanu, Constantin Constantinov. Un segment de stradă este paralelă cu str. Bucovinei. Lungimea – 1,22 km.

Scurt istoric. Strada a fost denumită pentru a comemora Operațiunea Iași-Chișinău (1944) în mersul celui de-al Doilea Război Mondial. Drept urmare a luptelor (sfârșitul lunii august și începutul lunii septembrie 1944) dintre Armata Sovietică și forțele aliate germano-române, s-a produs modificarea radicală a liniei frontului, după care România a trecut de partea alianței antihitleriste. Operațiunea Iași-Chișinău, cunoscută în literatura de specialitate și ca *Bătălia pentru România*, a avut urmări importante și a schimbat radical corelația de forțe pe frontul sovieto-german. După 24 aug. 1944 s-a încheiat operațiunea, victoria aparținând armatei sovietice. Drept urmare, teritoriul dintre Prut și Nistru a fost reanexat la Uniunea Sovietică. Operațiunea Iași-Chișinău a fost una dintre operațiunile strategice în mersul celui de-al Doilea Război Mondial și a intrat în istoria artei militare drept repetare a operației de încercuire numită Cannes din antichitatea romană.

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 47, 48 (de la Calea Orheiului).

8 MARTIE, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. 8-го Марта (str. 8 Martie), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Poștei până la str. Constructorilor. Intersecție cu str. Călușarilor.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la 8 Martie – Ziua Internațională a Femeii, sărbătorită anual pentru a comemora lupta femeilor pentru libertate și echitate socială. ONU a sărbătorit pentru prima dată Ziua Internațională a femeii pe 8 martie în 1975, adoptată printr-o rezoluție a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, după ce timp de decenii se consemnase treptat în mai multe țări o zi de celebrare a femeii.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la str. Petricani).

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Doina).

ORHIDEELOR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, cuprinsă între străzile Ialoveni și Spicului. Este paralelă cu str. Crizantemelor. Lungimea – 54 m.

Originea denumirii. *Orhidee* – plantă cultivată din cele mai vechi timpuri în China, în sec. XVIII și XIX au început să fie cultivate și în Europa de vest. Orhideele sunt un simbol al purității spirituale, perfecțiunii și feminității.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

PETRE OSMĂTESCU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 11/3 din 13.03.2003.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, între străzile Vlad Ioviță și Nichita Stănescu, paralelă cu str. Valea Crucii. Lungimea – 150 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Petre Osmătescu (15.07.1925; s. Moldavca, jud. Cetatea Albă – 09.11.2001; Chișinău), profesor, dr. în științe fizico-matematice. Președinte al Asociației Matematicienilor din Republica Moldova și redactor al almanahului de matematică „*Scripta scientiarum mathematicarum*”, organizator al cercetărilor științifice în domeniul topologiei generale din Moldova. Petre Osmătescu a fost întemeietorul Simpoziunilor de Topologie – unul dintre domeniile moderne ale matematicii, organizate în Moldova pentru profesorii universitari din toate republicile din fosta URSS.

Transport

Rute de autobuz: nr. 3 (de la str. Valea Crucii).

OTOPENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 7-я ул. Галата (str. 7 Galata).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Plopilor până la str. Astronauților. Lungimea – 60 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Otopeni din România, situat în vecinătatea nordică a municipiului București, fiind un oraș-satelit al capitalei. Localitatea a fost menționată documentar în 1587, cu numele de *Hodopeni*. Cunoscut prin cel mai mare aeroport din România Aeroportul Internațional Henri Coandă. Otopeni se află la 16,5 kilometri nord-vest de București.

Transport

Rute de autobuz: nr. 33, 44, 49, 65 (de la bd. Dacia).

OTOVASCA, strada

A fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Маяковского (str. Maiakovski) din 09.01.1969.

Localizare: sect. Ciocana, zona Otovasca, între str. Vadul lui Vodă și str-la Uzinelor. Este paralelă cu str. Uzinelor. Lungimea – 2,2 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele unei foste suburbii a Chișinăului *Otovasca*, ce se învecinează la nord-est cu sectorul Râșcani, iar la est cu Ciocana Nouă.

Otovasca este denumirea unei zone locative situate în partea stânga a râului Bâc și numele ei provine de la denumirea unui fost sătișor care a luat ființă pe locul părții de sud a fostului sat Ghețoani. Localitatea Otovasca este cunoscută pe acest loc oficial din a doua jum. a sec. XIX. Ar fi intrat în raza orașului prin anii '20 ai sec. XX, însă în anii '50-'60 din nou găsim în registrele localităților din Basarabia (RSS Moldovenească) s. Otovasca ca localitate aparte, subordonată s. Colonița din fostul r-n Vadul lui Vodă. Deja în registrele anilor 1967-1968, *Otovasca*, ca și *Ceucari*, nu mai figurează ca localitate aparte, ambele fiind înglobate în Chișinău.

Adrese utile

Baza Auto „Moldcoop” (nr. 13, 15, 17,19)

Combinatul Auto nr. 7 (nr. 25)

Gimnaziul nr. 44 (nr. 26)

Grădinița de Copii nr. 67 (nr. 11)

Grădinița de Copii nr. 128 „Albinuța” (nr. 21)

Școala Profesională nr. 10 (nr. 27)

Universitatea Cooperatist-Comercială, Blocul III (nr. 15)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor).

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38.

OVIDIU, piața

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Площадь Республики (Piața Republicii).

Localizare: sect. Centru, la intersecția străzilor București și Ciuflea.

Scurt istoric. Este numită în memoria unuia dintre cei mai mari poeți romani, cunoscut în limba latină sub numele de Ovidiu (Publius Ovidius Naso) (43 î.Hr.; Sulmo (azi Sulmona, Italia) – circa 17 d.Hr.; Tomis). Datorită perfecțiunii formale a stilului, umorului fin și fanteziei creatoare, a devenit unul dintre clasicii literaturii latine. În toamna anului 8 d. Hr., împăratul Augustus îl exilează la Tomis (azi Constanța, România), unde va și muri. Opere: *Arta iubirii, Metamorfoze, Tristele, Ponticele*

ș.a. Trece drept unul dintre clasicii literaturii latine, alături de Horațiu și Vergiliu.

Adrese utile

Catedrala „Sf. Mare Mucenic Teodor Tiron” (Ciuflă, nr. 12).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22.

Rute de autobuz: nr. 5, 17, 23, 46, 65.

P

PAJURII, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Верхний пер. (str-la De Sus-1).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Academician Andrei Saharov până la str. Zimbrului.

Originea denumirii. *Pajură* – pasăre răpitoare, mai mică decât vulturul, dar mult mai puternică și mai iute în mișcări decât acesta, cu cioc puternic și tăios, cu gheare lungi și ascuțite, care trăiește în regiunile de munte.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu).

TUDOR PAMFILE, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 15/8 nr. 8.06.1995.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. voluntar Grigore Vărtosu până la sfârșit. Intersecții cu străzile Zamolxe și voluntar Filip Lupașcu. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Tudor Pamfile (11.06.1883; com. Țepu, jud. Tecuci – 31.10.1921; Chișinău), scriitor, etnolog și folclorist român. Studii la Școala fiilor de militari (Liceul Militar) din Iași și Școala de ofițeri de infanterie și cavalerie din București. După terminarea Școlii de Ofițeri, a fost repartizat la Regimentul 3 Roșiori

din Bârlad. Aici editează revistele *Ion Creangă* și *Miron Costin*. Începând cu anul 1918 Tudor Pamfile se stabilește la Chișinău și conduce, până în anul 1920, publicația *Cuvântul Moldovei*. Este unul din fondatorii Societății de Folclor, la care au aderat N. Iorga, Ion Bianu, Ovid Densusianu, Dan Simionescu, George Enescu ș.a. Intensa activitate i-a adus faima de „prim pilon al românismului în Basarabia”. Lucrări: *Mitologia poporului român, Industria casnică la români, Jocuri de copii, Cimilituri românești*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

PANDURILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Темная (str. Întune-coasă); ул. Пугачева (str. Pugaciov), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, de la șos. Muncești până la str. Sarmizegetuza. Intersecții cu străzile Nicolae Titulescu, Plaiului, Hanul Morii, Cetatea Albă, Așhabad. Lungimea – 900 m.

Scurt istoric. Trasată în anii postbelici, strada a fost construită, preponderent, cu case particulare. În anii '60 ai sec. XX, aici au apărut primele blocuri de locuit cu cinci etaje în apropierea șos. Muncești, restul străzii păstrând și azi un aspect rural. Denumirea de panduri a fost extinsă la soldații români, maghiari și sârbi din armata imperială, care au apărat granița militară, frontiera de sud a Imperiului Habsburgic, împotriva Imperiului Otoman.

Astfel, Tudor Vladimirescu a fost conducătorul pandurilor din Valahia. Actuala denumire a străzii evocă numele luptătorilor din oastea lui Tudor Vladimirescu, la începutul sec. XIX.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești); nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa).

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 35 (nr. 4)

Liceul Teoretic „Iulia Hașdeu” (clasele cu profil de arte) (nr. 66)

Oficiul Poștal nr. 15 (nr. 70)

ANTON PANN, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Антониивская (str. Antonievskaia), 1810-1924; str. Anton Pann, 1924-1944; ул. Антоновская (str. Antonovskaia), din 1944.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Alexandru cel Bun până la str. Ion Pruncul. Intersecții cu străzile Sfântul Ilie și Căpriana. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada a apărut în cea de-a II-a jum. a sec. XVII și făcea legătură cu drumurile care duceau spre satele Buiucani, Hâncești și Ismail, având o destinație comercială. Datorită acestui fapt, aici au început să se stabilească și negustorii. Unul dintre ei a fost și K. Antony, de origine armeană, strada purtându-i numele pe la înc. sec. XIX. Vizavi de casa lui Antony, a locuit un alt comerciant, pe numele său Naumov, în casa căruia, la 1820, a locuit A. Pușkin, aflat pe atunci la Chișinău. În conformitate cu planul general al orașului, în anul 1834 strada a fost parțial îndreptată. După 1944 a început reconstrucția străzii care cunoaște și o anumită dezvoltare economică. În anii '50-'60 însă întreprinderile și instituțiile din zonă au fost eliminate sau strămutate, iar strada și-a pierdut importanța de altă dată.

Denumirea actuală a străzii a fost dată în memoria lui Anton Pann, născut Antonie Pantoleon-Petroveanu (1796-1798; Sliven, Bulgaria – 02.11.1854; București), poet, autor de muzică religioasă, profesor, folclorist, literat, publicist, autor al muzicii imnului național al României. În timpul războiului ruso-turc (1806-1812), se stabilește, împreună cu mama sa, la Chișinău, unde ajunge corist bisericesc. În 1812 se retrage la București, unde pe parcursul anilor a fost cântăreț de biserică și profesor de muzică. Din 1843 devine proprietar de tipografie și tipărește lucrări de cult și lucrări proprii.

Monumente, plăci comemorative

A.S. Pușkin (1799-1837) – poet și dramaturg clasic rus (1973; bust; str. Anton Pann, 19)

Adrese utile

Asociația auditorilor și societăților de audit din Moldova „AFAM” (nr. 4)

Casa-Muzeu „A.S. Pușkin” (nr. 19)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

PARCUL ALUNELUL

A fost redenumit prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Parcul V.V. Kuibășev, până în 1992.

Localizare: sect. Buiucani, str. Calea Ieșilor, cartierul Sculeni.

Scurt istoric. Parcul *Alunelul* este situat în partea de vest a orașului Chișinău, vizavi de fabrica „Zorile” și ocupă o suprafață de 6 hectare. A luat ființă la începutul anilor '60 din sec. XX. În centrul parcului se afla un bazin mare decorat cu havuzuri. Tot aici găsim și o estradă de vară, o cafenea care au fost concepute ca parte a unui complex de divertisment. În Parcul *Alunelul* sunt spații verzi și cuprind mai multe specii de arbori: plop simpli, plop piramidali, mesteceni, brazi argintii, castani,

arțari, tei, scoruși. Sunt plantate și flori. În partea de sud se află Palatul Tenisului, având mai multe terenuri de joc.

Monumente

Victimele pogromului evreiesc din 1903 – (1993; însemn comemorativ, sculpt. N. Epelbaum, arh. S. Șoihet; Parcul *Alunelul*).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 23 (str. Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (str. Calea Ieșilor).

PARCUL CHIȘINĂU-ANKARA

Denumirea parcului a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 20/35 din 17.03.2005.

Denumiri anterioare: Parc nou.

Localizare: sect. Râșcani, în perimetrul străzilor Doina, Ankara și Ceucari.

Scurt istoric. Între Ankara, capitala Turciei și Chișinău, capitala Rep. Moldova, au fost stabilite relații de colaborare în domeniul social-economic și, din 12 febr. 2004, Chișinău și Ankara devin orașe înfrățite. În 2005 suprafața împădurită din preajma lacului Ceucari, a fost denumită Parcul *Chișinău-Ankara*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 25, 26, 27, 29 (de la str. Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 10, 26, 28 (de la str. Doina).

PARCUL DENDRARIU

A fost redenumit prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Grădina Botanică din Moldova a A.Ș. a U.R.S.S.

Localizare: sect. Buiucani, între străzile Ion Creangă, Eugen Coca și Vasile Lupu.

Scurt istoric. Parcul *Dendrariu* (*dendros* în limba greacă înseamnă copac) este situat în valea râulețului Durlăști. A fost creat în 1973, pe fostul teritoriu al *Grădinii Botanice* a AȘM, care din anul

1965 a fost transferată în sectorul Botanica (Vezi *Grădina Botanică*). Parcului *Dendrariu* i s-au atribuit următoarele sarcini: păstrarea, îngrijirea și amenajarea colecțiilor de plante, studierea, înmulțirea și cultivarea noilor specii și soiuri decorative de arbori, arbuști și plante floricole din flora mondială, crearea spațiilor verzi. În 1997 parcul a aderat la Asociația Internațională a Grădinilor Botanice de Conservare a Mediului din Virginia, SUA.

Datorită însemnătății sale științifice și practice, *Dendrariul* a fost luat, în februarie 1998, prin lege, sub ocrotirea statului.

Botaniștii de la *Dendrariu* fac schimb de semințe cu colegii lor din peste 30 de țări ale lumii. Nouă specii de plante lemnoase din cele 13 înscrise în *Cartea Roșie a Republicii Moldova* se regăsesc în acest parc. Pepinierele *Dendrariului* aprovizionează spațiile verzi ale republicii cu sute de mii de plante decorative. La *Dendrariu* activează doctori în științe, biologi, dendrologi cu o vastă experiență, participând activ la conferințe și expoziții. Parcul *Dendrariu* are statut de Înreprimdere de Stat. Intrarea în parc este cu plată. În parc este un lac în care viețuiesc pești și rațe sălbatice, pescăruși. În *Dendrariu* sunt amenajate locuri de joacă pentru copii și тренажоре pentru iubitorii de sport. Tot aici se efectuează filmarea diverselor evenimente din viață. Parcul este un adevărat Templu al Naturii și una dintre cele mai pitorești zone de odihnă din Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 22, 21, 3.

Rute de autobuz: nr. 26.

PARCUL LA IZVOR

A fost redenumit prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Parcul Drujba narodov (Prietenia Popoarelor).

Localizare: sect. Buiucani, str. Calea Ieșilor, cartierul Sculeni.

Scurt istoric. Amenajarea parcului a fost inițiată în 1972 și a durat circa zece ani. Are o suprafață de 150 hectare. Parcul *La Izvor* reprezintă o casca-

dă de iazuri, unite prin canale. Spațiile verzi sunt constituite din plopi, mesteceni, castani, arțari, tei, scoruși, precum și din arbuști și flori. În parc este un havuz, de unde pornește o alee care ajunge la un pod de o eleganță sobră. Dincolo de pod se deschide în fața ochilor o priveliște de o frumusețe aparte, numită „Insula poveștilor”, destinată pentru odihna și jocul copiilor. Pe teritoriul parcului se află o stație de bărci care se dau cu chirie doritorilor de a văslă și a se plimba pe luciul apei. Cei care vor să se relaxeze și să ia masa o pot face la restaurantul „La Izvor”. În parc mai este amplasat un orașel de distracții și un complex sportiv. În parcul *La Izvor* se desfășoară evenimente culturale și sportive. Este un loc de agrement pentru chișinăuieni și oaspeții capitalei.

Monumente

Coloana Infinitului (copie) – (1997; însemn comemorativ, sculpt. Constantin Brâncuși; Parcul *La Izvor*).

Columna lui Traian – (2006; stelă, sculpt. Iu. Canașin; Parcul *La Izvor*).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 11, 23 (str. Calea Ieșilor).
Rute de autobuz: nr. 17, 46 (str. Calea Ieșilor).

PARCUL RÂȘCANI

A fost redenumit prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Parcul Boris Glavan.

Localizare: sect. Râșcani - Ciocana, în perimetrul străzilor Nicolae Dimo, Mihail Sadoveanu, Studenților, Aleco Russo și Vadul lui Vodă.

Scurt istoric. Parcul *Râșcani* a luat ființă în anul 1970 pe locul unui masiv natural de pădure, fiind situat la hotarul a două sectoare: Râșcani și Ciocana și având o suprafață de circa 32 hectare. În centrul parcului se află un lac cu o suprafață de 12 hectare, fiind unul dintre cele mai mari lacuri din Chișinău. Parcul *Râșcani* abundă în verdeață, îndeosebi cresc aici copaci din partea locului: salcâmul alb, teiul argintiu, plopi piramidali, sălcii. Aleile sunt destinate plimbărilor, odihnei, iar în orele dimineții iubitorii

de sport au posibilitatea să alerge în voie. Este un parc liniștit și primitiv, având, în fiecare anotimp, o frumusețe aparte.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 21, 23, 24 (str. Aleco Russo)

Rute de autobuz: nr. 5 (str. Aleco Russo).

PARCUL SILVIC VALEA GÂȘTELOR

A fost redenumit prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Guseva balka (Heleşteul găștelor).

Localizare: sect. Râșcani, între cartierele locative Petricani, Ceucari și Poșta Veche.

Scurt istoric. *Valea Gâștei* este denumirea unei văi și a unui parc silvic, situat în această vale. Își are începutul în imediata apropiere a șoselei Balcani. Pe fundul văii curge un pârâu, care se varsă în râul Bâc, mai la sud de halta Visterniceni. Conform legendelor, denumirea văii provine de la stufăriile din această vale unde, pe timpuri, viețuiau stoluri imense de găște sălbatice. Mai târziu, toponimiul *Valea Gâștelor*, se pare, a fost tradus eronat (Husea balka) de băștinașii moldoveni ca să fie și pe înțelesul străinilor, vorbitori de limbă rusă, dar pare și mai eronată varianta *Гусева балка*, de asemenea preluată din limbajul unor informatori și care este prezentă în unele lucrări. În 1953 pe versantul stâng al văii a fost descoperit un complex arheologic cu vestigii din cultura Sântâna de Mureș-Cernehov (sec. II – IV î.e.n) despre care a scris arheologul E.A. Rikman. În parc se află un lac de acumulare a apelor în care viețuiesc mai multe specii de pești. Este un loc pitoresc, încărcat de istorii încă nedescoperite.

Transport

Rute de troleibuz: 25, 26, 27

Rute de autobuz: 2, 26

PARCUL VALEA MORILOR

A fost redenumit prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Parcul Central de Cultură și Odihnă Comsomolul Leninist.

Localizare: sect. Buiucani și Centru, în perimetrul străzilor Alexie Mateevici, Anton Crihan și Grigore Alexandrescu.

Scurt istoric. Parcul a fost înființat în anul 1950, din inițiativa lui Leonid Brejnev, secretar al CC al PC al Moldovei, și inițial a fost numit Parcul Central de Cultură și Odihnă *Comsomolul Leninist*. Primii copaci au fost plantați în anul 1951 pe un loc viran aflat în dreapta râulețului Durlești (afluentul drept al râului Bâc), având o suprafață de 114 hectare. Proiectul parcului a fost elaborat sub conducerea arhitectului Robert Kurtz. În centrul parcului se află lacul *Valea Morilor*, construit în anul 1952 (numit în perioada sovietică *Lacul comsomolist*), cu o suprafață de 34 hectare. Lacul a fost reconstruit și renovat după anii 2010. Lacul este populat de pești și de rațe sălbatice.

De-a lungul timpului, parcul împreună cu lacul au servit drept bază pentru diverse sporturi nautice. Pe teritoriul parcului funcționau trei școli de canotaj, au fost amenajate terenuri de sport și locuri de pescuit pentru amatori. Pe timp de iarnă, pe gheața lacului se organiza un patinoar orașenesc. A fost, de asemenea și un turn pentru salturi cu parașuta. Aici se alocu parașute, lucrau instructorii și funcționa și o secție de parașutism. În perioada sovietică a existat un restaurant pe apă („Pescăruș”), Cinematograful de zi (a funcționat în anii 1953-1990), orașelul copiilor *Andrieș*. În anul 1970, în jurul lacului circulau tramvaie mici cu vagoane, pentru a ajunge mai rapid la locul de destinație.

Parcul are 4 intrări. În jurul lacului a fost creată o alee circulară pe o întindere de 2,5 km (acum – aleea pietonală).

O bijuterie a parcului este considerată *Scara cascadei* (formată din 218 trepte) și *Rotonda* (situate în partea nordică a parcului, arh. R. Kurtz, S. Stolinscaia), inaugurate la 14 oct. 2016 după reconstrucție. Tot aici sunt construite havuzuri și un sistem de iluminare decorativ, care au păstrat aspectul arhitectural din anii 1960-1970. În partea sudică se profilează scara de granit (arh. D. Palatnic). Pe teritoriul parcului sunt situate MOLDEXPO (fosta Ex-

poziție a realizărilor economice ale RSSM), Teatrul Epic de Etnografie și Folclor „Ion Creangă (anul fondării 1989), o estradă în aer liber, numit *Teatrul de Vară*, plajă, terenuri de joacă pentru copii ș.a. La intrarea în parc din partea străzii A. Mateevici a fost instalat monumentul *Doina și Ion – Două inimi gemene* (bronz, sculpt. Iurie Canașin, 1999), care înveșnicește memoria artiștilor Doina și Ion Aldea-Teodorovici, mari patrioți ai neamului românesc. La poalele scărilor de granit a fost instalat un alt monument, care trebuie să țină trează amintirea polițiștilor căzuți la datorie: *Memorie veșnică colaboratorilor de poliție căzuți în exercițiul funcțiunii*.

Parcul *Valea Morilor* este plin de verdeață. Aici au fost plantate specii de arbori, cum ar fi: plopul canadian și cel piramidal, salcia-albă, castanul-sălbatic, mesteacănul, frasinul, pinul negru, arțarul, teiul, scorușul ș.a. specii. Parcul se numește *Valea Morilor*, fiindcă în trecut aici funcționau mai multe mori de vânt, devenite în prezent o raritate atât în municipiul Chișinău, cât și pe teritoriul Republicii Moldova. Parcul este una din cele mai frumoase zone de agrement și odihnă pentru locuitorii capitalei și oaspeții ei.

Monumente

Doina și Ion - Două inimi gemene – (1999; monument, sculpt. Iurie Canașin, arhitect N. Zaporojan, ctitor A. Josanu; str. Alexie Mateevici, 77 (intrarea în Parcul *Valea Morilor*).

Memorie veșnică colaboratorilor de poliție căzuți în exercițiul funcțiunii (Parcul *Valea Morilor*)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 10, 24 (str. Alexie Mateevici); nr. 3, 4 (str. Vasile Lupu).

PARCUL VALEA TRANDAFIRILOR

A fost redenumit prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Parcul de Cultură și Odihnă „V.I. Lenin”.

Localizare: sect. Botanica, în perimetrul străzilor Melestiu, Trandafirilor, bd. Decebal și Viaduct.

Scurt istoric. Parcul *Valea Trandafirilor* a luat naștere în anul 1968 pe teritoriul unei zone verzi,

naturale, cu plantații de trandafiri (de aici i se trage și denumirea), având suprafața de 145 hectare. Locuitorii din preajma parcului îi mai spun *Vălicica* sau *Vălișoara*. Parcul are trei lacuri cu o suprafață totală de aproximativ 9 hectare.

În anii '70 pe teritoriul parcului a fost fondat *Muzeul de sculptură în stil de grădină-parc*, în care erau expuse lucrările meșterilor din diferite țări - Republica Moldova, Lituania, Armenia, Estonia, Georgia, Tadjikistan, Belarus.

Pe teritoriul parcului a fost construit cinematograful *Iskra*, redenumit *Columna* (a funcționat din 1970, în prezent - închis pentru reconstrucție), au fost deschise restaurante în stil național - *Doina* și *Beciul Vechi*, restaurantul-navă *Neptun*, cafenele, terenuri de joacă pentru copii, parcul de distracții pentru copii *Roata Nocorcului*, instalate mai multe sculpturi. Din păcate, vechile restaurante și-au pierdut farmecul de altădată, locul lor luându-l terasele și localurile moderne. Tot în acest parc a fost construit un pod suspendat. De mare popularitate se bucurau printre copiii cafeneaua *Brosuța țeștoasă* și *Avionul*, unde puteai servi cea mai delicioasă înghețată din oraș. Ca o curiozitate poate fi și faptul că în primii ani de după cel de-al Doilea Război Mondial pe unul din lacuri mai funcționa o moară de apă. Astăzi Parcul *Valea Trandafirilor* este un loc de odihnă, copacii și aleile servind drept loc de reculegere în timpul perioadei toride a anului, iar lacurile devin cele mai căutate locuri și agrement. Parcul este plin de copaci, după unele date aici cresc circa 50 de specii de arbori și arbuști, de păsări și viețuitoare, cea mai des întâlnită fiind veverița. De remarcat că pe una din aleile parcului au fost sădiți copaci de faimoși actori ai filmului sovietic ca Ala Larionova, Alexei Batalov, Oleg Vidov ș.a. În jurul parcului au început să fie construite blocuri rezidențiale, centre comerciale, hoteluri.

Monumente

Monumentul victimelor de la Cernobâl (26.04.1986) - (1999; piatră de temelie, arhitecți N. Zaporojan, V. Sava; str. Trandafirilor (Parcul *Valea Trandafirilor*)

Sculptură de parc - (1977; Parcul *Valea Trandafirilor*)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 8 (bd. Decebal); nr. 2, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 5, 23 (de la bd. Dacia); nr. 3, 19, 33, 49, 122 (de la bd. Decebal).

PARCULUI, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 11/4 din 18.05.2000.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Centru, de la str. Drumul Viilor până la sfârșit, paralelă cu str. Dâmbului. Lungimea - cca 120 m.

Scurt istoric. Stradela a primit denumirea datorită parcului *Valea Morilor*, în apropierea căruia se și află. Parcul *Valea Morilor* și lacul din această zonă au fost amenajate în anul 1952. Suprafața întregii zone este de 102 hectare. Lacul cu o suprafață de 34 hectare reprezintă centrul compoziției peisajului. În jurul lacului este o alee circulară de o lungime de 2,5 km. Aproape o jumătate de teritoriu este acoperit de zone verzi. Parcul este de profil larg. Aici se află *Teatrul de vară* cu 5 mii locuri, o plajă, diverse atracțiuni. Pe teritoriul parcului este situată zona liberă de antreprenariat „Moldexpo”.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Vasile Alecsandri).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Vasile Alecsandri).

PARIS, strada

A fost redenumită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Невская (str. Neva).

Localizare: sect. Buiucani, între străzile Nicolae H. Costin și Murelor de la marginea or. Durești. Se intersectează la mijloc cu străzile Alba Iulia, Ion și Doina Aldea-Teodorovici, Suceava, Alexandru Marinescu, Gheorghe Tofan. Lungimea - 1 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele capitalei Franței, cel mai mare centru economic, politic și cultural al țării. Urbea este renumită prin arhitectura sa neoclasică, dar și prin influența majoră asupra literaturii, artelor, modei și chiar gastronomiei. Cunoscut și ca „Orașul Luminilor”, Parisul se bucură de faima uneia dintre cele mai romantice metropole ale lumii. Situat pe malurile Senei, în partea central-nordică a Franței, Parisul deține numeroase muzee și galerii de artă, fiind cel mai vizitat oraș din lume, cu mai mult de 30 de milioane de vizitatori anual. Simbolul orașului este Turnul Eiffel – 324 m înălțime. Orașul are o industrie dezvoltată și diversificată. Populația orașului este de 9, 32 mln. de locuitori.

Adrese utile

Grădinița nr. 116 (nr. 34)
Oficiul Poștal nr. 51 (nr. 51)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).
Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

PAȘCANI, strada

A fost redenumită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 3-й Бассейный пер. (str-la Bazinului-3).

Localizare: sect. Centru, zona Tăbăcărie, cuprinsă între străzile Tăbăcăria Veche și Haltei. Lungimea – 280 m.

Originea denumirii. Denumirea Pașcani este larg răspândită pe teritoriul Republicii Moldova și în România. Numele Pașcani îl poartă sate din raioanele: Criuleni, Hâncești și Cahul din Republica Moldova. Această denumire o poartă și municipiul Pașcani din județul Iași, România, localitate legată de memoria scriitorului Mihail Sadoveanu.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

ANGELA PĂDURARU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 4/15 din 25.02.1999.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Liviu Deleanu până la șos. Balcani. În apropierea zonei cu spații verzi. Lungimea – 230 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele Angelei Păduraru (06.06.1938; s. Nemțeni, jud. Lăpușna – 26.07.1995; Chișinău), cântăreață de muzică populară, autodidactă. Coristă în Capela Corală „Doina”, solistă în Orchestra de muzică ușoară și populară, condusă de Valentin Vilinciuc și în Orchestra de muzică populară „Folclor”; solistă în mai multe formații instrumentale ale Filarmonicii din Chișinău. A înregistrat la Radio Chișinău un bogat repertoriu de cântece populare. A devenit o legendă vie în peisajul muzicii populare românești din Basarabia. Artistă Emerită din RSSM (1976).

Monumente, plăci comemorative

Angela Păduraru (1938-1995) – interpretă (1999; placă comemorativă; str. Angela Păduraru)

Transport

Rute de autobuz: nr. 3 (de la str. Liviu Deleanu).

ANGELA PĂDURARU, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 4/15 din 25.02.1999.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, în zona str. Liviu Deleanu paralelă cu str. Angela Păduraru. Lungimea – 180 m.

Scurt istoric. *Vezi: Angela Păduraru, strada.*

Transport

Rute de autobuz: nr. 3 (de la str. Liviu Deleanu).

PĂDURII, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Лесная (str. Pădurii), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești. Este orientată de la șos. Muncești spre străzile Grădina Botanica și Aeroportului. Lungimea – 2 km.

Originea denumirii. Strada se află la marginea orașului, în vecinătate cu Grădina Botanică. Pe locul acesta cândva erau întinderi mari de pădure.

Adrese utile

Combinatul Auto nr. 4 SA (nr. 13)

Complex al Institutului de Genetică și Fiziologie a Plantelor al AȘM (nr. 20/1)

Grădina Botanică a AȘM (Blocul Administrativ, intrare la Grădina Botanica) (nr. 18)

Institutul de Genetică și Fiziologie a Plantelor al AȘM (nr. 20)

Institutul de Protecție a Plantelor și Agricultură Ecologică al AȘM (nr. 26/1)

Transport

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Grădina Botanică); nr. 18 (de la șos. Muncești).

PĂDURII, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Лесной пер. (str-la Pădurii), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, în apropierea străzii omonime. Lungimea – 230 m.

Originea denumirii. Vezi: *Pădurii, strada*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Grădina Botanică); nr. 18 (de la șos. Muncești).

PĂȘUNILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Жежеря (str. Jejera).

Localizare: sect. Botanica, de la șos. Muncești până la str. Muzelor. Intersecție cu str. Alexandru Boldur și str-la Imașului.

Originea denumirii. *Pășune* – loc acoperit cu vegetație ierboasă perenă.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

PRIMAR GHERMAN PÂNTEA, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 4/13 din 25.02.1999.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, se învecinează cu străzile: Operațiunea Iași-Chișinău, Academician Eugen Coșeriu, Valentin Roșca, Studenților, Academician Sergiu Rădăuțanu, Olga Vrabie, Petru Leșenco, Bucovinei, str-la Olga Vrabie 1 și str-la Primar Gherman Pântea. Lungimea – 1,7 km.

Scurt istoric. Denumirea străzii a fost dată în memoria lui Gherman Pântea (13.05.1894; Zăicani, jud. Bălți – 01.02.1968; București) – om politic și de stat român din Basarabia, publicist. Licențiat în drept, militar, director general (ministru) al Guvernului Basarabiei, membru în Sfatul Țării. Primar al Chișinăului (1923, 1927-1928, 1932) și primar general al Odesei în timpul ultimului război mondial. Președinte al Camerei de Comerț și Industrie din Chișinău. În iunie 1940 s-a refugiat peste Prut. Autor al mai multor lucrări și al unui set de materiale de arhivă, legate de mișcarea națională din 1917-1918, care în prezent se păstrează în România. Este unul dintre fondatorii Societății Scriitorilor din Basarabia.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

PRIMAR GHERMAN PÂNTEA, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 4/13 din 25.02.1999.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, între str. Primar Gherman Pântea, paralelă cu str. Academician Sergiu Rădăuțanu. Lungimea – 750 m.

Scurt istoric. Vezi: *Primar Gherman Pântea, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

ION PELIVAN, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Коммуны (str. Comunei).

Localizare: sect. Buiucani, de la Calea Ieșilor până la str. Vasile Lupu. Intersecție cu străzile Alba Iulia, Suceava, George Călinescu, Nicolae H. Costin, Vissarion Bielinski, Milano, Călărași, Țarinei, Drumul Crucii. Lungimea – 2,2 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ion Pelivan (01.04.1876; com. Răzeni, jud. Chișinău – 25.01.1954; închisoarea Sighet), militant de vază al mișcării de eliberare națională din Basarabia, om politic, publicist, apărător și promotor al limbii române, membru al Sfatului Țării. Absolvent al Seminarului Teologic din Chișinău și al Universității din Dorpat (Tartu, Estonia), Facultatea de Drept. A organizat apariția ziarului *Basarabia* (1906-1907), fiind redactorul principal al publicației.

Monumente, plăci comemorative

Ivan Neciu-Levițki (1838-1918) – scriitor ucrainean (1993; placă comemorativă; str. Ion Pelivan, 24)
Suceava – Cetatea de scaun a lui Ștefan cel Mare și Sfânt (1997; compoziție spațial-volumetrică,

arh. Nicon Zaporojan; str. Ion Pelivan colț cu str. Suceava)

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 119 (nr. 22)

Liceul Teoretic „Orizont” (nr. 13A)

Liceul Teoretic „Ivan Neciu-Levițki” (nr. 24)

Școala Profesională nr. 9 (nr. 30)

Școala sportivă specializată de taekwondo WTF nr. 6 (30/2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia); nr. 28 (de la str. Vasile Lupu).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia); nr. 11 (de la str. Vasile Lupu).

PERILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 6-й Октябрьский пер. (str-la Octombrie-6), până la 05.03.1958; Партизанский проезд (trecerea Partizanskii – Partizanilor), din 06.03.1958, când unei porțiuni din stradă i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Florești până la str. Alexandru Marinescu, paralelă cu strada Paris. Lungimea – 75 m.

Originea denumirii. *Păr* – pom din familia rozaceelor cu coroana piramidală, cu frunze ovale, cu flori mari, albe sau roz, cultivat pentru fructele lui comestibile.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

PESCĂRUȘILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Рыбчака (str. Râbceak), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Strășeni până la str. Petricani.

Originea denumirii. *Pescăruș* – nume dat mai multor specii de păsări din familii și ordine diferite, care trăiesc pe lângă ape și se hrănesc cu pești.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Petricani în intersecție cu str. Mircești).

PETRICANI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Prezidiului Consiliului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 9/2 din 10.10.1990.

Denumiri anterioare: 1-я и 3-я ул. Петрикань (str. 1 și 3, Petricani); ул. Петриканская (str. Petricani), din 09.07.1959, când aceste stradele au intrat în componența str. Petricani.

Localizare: sect. Râșcani, zona Petricani, de la șos. Balcani până la str. Calea Orheiului. Intersecție cu străzile Mircești, Mihai Viteazul, Poștei și Calea Moșilor. Lungimea – 4,9 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele fostului sat Petricani care, mai târziu, fiind încorporat, devine o zonă economică a Chișinăului. Satul a apărut la început. sec. XIX. Toponimul are la bază numele proprietarului de moșie, *Petrică*. Prin anii '70 ai sec. XIX părți din moșia locală stăpâna familia de nobili basarabeni Donici, din care se trage și Nicolae Donici (1874-1956), astrofizician, membru de onoare al Academiei Române.

Adrese utile

Baza de transport auto nr. 31 (nr. 94)
 Direcția chinologică al MAI (nr. 88A)
 Fabrica de conserve Alfa-Nistru – depozit (nr. 21/3)
 Piața Angro Km7 (nr. 17)
 Tipografia PRAG-3 (nr. 94/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29.

PETRICANI-1, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Петриканский пер. (str-la Petricani-1).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Petricani până la sfârșit, în apropierea str-lei Doina.

Scurt istoric. *Vezi: Petricani, strada.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la str. Petricani).

PETRICANI-2, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Петриканский пер. (str-la Petricani-2).

Localizare: sect. Râșcani, cuprinsă între str. Poștei.

Scurt istoric. *Vezi: Petricani, strada.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la str. Petricani).

PETRODAVA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Бульбокский пер. (str-la Bulboaca-2), până la 10.06.1981; ул. Чкалова (str. Cikalov), din 11.06.1981.

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Maria Drăgan până la str. Bulboaca. Intersecție cu străzile Vaslui, Codrul Cosminului, Mereni, Floreni, Vasile Vârzaru. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea cetății dacice *Petrodava*, cel mai vechi monument istoric din Piatra Neamț, România. Cetatea e situată pe muntele Bâtca Doamnei, în partea de sud-vest a orașului, la o altitudine de 457 m. Locul unde a fost

construită reprezintă ultima prelungire spre nord a Muntelui Doamnei, de unde cetatea ieșea înspre râul Bistrița.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Meșterul Manole); nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Budești).

PIETRARILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Байкальская (str. Baikal), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, zona Sprâncenoaia, începe de la șos. Hâncești până la parcul *Valea Morilor*. Lungimea – 1,6 km.

Originea denumirii. *Pietrar* – muncitor calificat, care prelucrează piatra (pentru construcții); cioplitor în piatră.

Adrese utile

Centrul Consultativ Diagnostic al Ministerului Aparării (nr. 1)

Judecătoria militară Chișinău (nr. 3)

Lumintechnica SRL, Societatea Orbilor din Moldova (nr. 2)

Oficiul Poștal nr. 21 (nr. 14/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești); nr. 3, 10, 24 (de la str. Miorița).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

PIETRĂRIEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Лётная (str. Zborului).

Localizare: sect. Râșcani, începe de la str. Nadejda Russo și intersectează str. Spartacus. Lungimea – 1,4 km.

Originea denumirii. Denumirea străzii provine de la piatra de construcție care, odinioară, se extrăgea aici în cantități mari. *Pietrărie* – carieră de piatră, grămadă, morman de pietre, loc pietros sau mulțime de pietre prețioase.

Adrese utile

Fabrica de lapte (nr. 19)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11, 16, 24 (de la de la str. Kiev și bd. Renașterii Naționale); nr. 7, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale); nr. 21, 23, 26 (de la str. Bogdan-Voievod).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev și bd. Renașterii Naționale); nr. 2,10 (de la bd. Renașterii Naționale).

PIETRĂRIEI-1, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Лётный пер. (str-la Zborului)

Localizare: sect. Râșcani, începe de la str. Carierii până str-la Pietrăriei-2. Lungimea – 140 m.

Originea denumirii. Vezi: *Pietrăriei, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 16, 21, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 28, 47 (de la bd. Renașterii Naționale).

PIETRĂRIEI-2, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Летный проезд (Pasajul Zborurilor).

Localizare: sect. Râșcani, începe de la str. Carierii până la bd. Renașterii Naționale. Lungimea – 400 m.

Originea denumirii. Vezi: *Pietrăriei, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Renașterii Naționale); nr. 21, 23, 27, 29 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Renașterii Naționale).

NIKOLAI PIROGOV, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 26/7 din 17.08.1995.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, începe de la str. Timiș și continuă până la sfârșit. Lungimea – 250 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele renumitului chirurg rus Nikolai Pirogov (13.11.1810; Moscova – 23.11.1881; s. Vișnea, provincia Podolsk), anatomist, pedagog, profesor la Academia Medico-Chirurgicală din Sankt-Petersburg. A luat parte, ca medic, la războiul din 1854, în Crimeea, la cel germano-francez (1870-1871) și româno-ruso-turc (1877-1878). A introdus numeroase inovații de ordin tehnic în operații și a publicat mai multe scrieri, referitoare la serviciul sanitar în război. A modernizat învățământul medical și a organizat perfecționarea profesională a medicilor. În 1858 a vizitat gimnaziul din Chișinău și alte școli din regiune. A sprijinit tendințele de liberalizare și democratizare a învățământului din Basarabia, în special în Chișinău, oraș pe care l-a vizitat des.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Alexie Mateevici).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Alexie Mateevici).

PITULICII, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Слободской пер. (str-la Slobodei)

Localizare: sect. Râșcani, între str-la Liviu Damian și str. Vasile Badiu, paralelă cu str. Podgorienilor. Lungimea – 510 m.

Originea denumirii. *Pitulicea* este o pasăre cântătoare călătoare, insectivoră, mai mică decât vrabia, brună-verzuie pe spate și cenușie pe pânțe.

Transport

Rute de autobuz: nr. 10, 26, 28 (de la str. Doina).

PLAIULUI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Балтийская (str. Baltică), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, între străzile Liuba Dumitriu și Pandurilor, paralelă cu străzile Nicolae Titulescu și Sarmizegetusa. Lungimea – 650 m.

Originea denumirii. *Plai* – întindere mare de pământ, meleag, regiune, ținut.

Adrese utile

Liceul Teoretic „Tudor Vladimirescu” (nr. 17)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 5, 20 (de la șos. Muncești); nr. 4, 8, 17, 20 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 18 (de la șos. Muncești); nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal).

PLAIULUI, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Балтийский пер. (str-la Baltică).

Localizare: sect. Botanica, începe de la str. Plaiului până la str. Riga, între străzile Dimineții, Riga și Minsk. Lungimea – 120 m.

Originea denumirii. Vezi: *Plaiului, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 4, 8, 17, 20 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal).

ALEXANDRU PLĂMĂDEALĂ, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Садовый пер. (str-la Grădinilor).

Localizare: sect. Buiucani-Centru, începe de la str. Alexie Mateevici orientată spre parcul *Valea Morilor* până la str. Grigore Alexandrescu. Lungimea – 360 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Alexandru Plămădeală (09.10.1888; Chișinău – 15.04.1940; Chișinău), sculptor, pictor, grafician și pedagog. Este considerat cel mai important sculptor basarabean din prima jum. a sec. XX. Capodopera lui Alexandru Plămădeală o constituie *Monumentul lui Ștefan cel Mare* din Grădina Publică din Chișinău. Lui Al. Plămădeală îi aparțin și bustul funerar al poetului Alexie Mateevici de la Cimitirul Ortodox Central din Chișinău, busturile lui Alexandru Donici și Bogdan Petriceicu-Hasdeu. Este inițiatorul fondării „Societății de Arte Frumoase” (1921). Inițiază Pinacoteca Municipală de la Chișinău (1939), alcătuită din donații ale pictorilor basarabeni. În patrimoniul cultural național al Republicii Moldova s-au păstrat 12 lucrări de sculptură aparținând lui Alexandru Plămădeală. Distincții: *Steaua României* în grad de Ofițer (1923), *Coroana României* în grad de Ofițer (1927).

Monumente, plăci comemorative

Constantin Stere (1865-1936) – scriitor și om politic (1995; placă comemorativă; str. Alexandru Plămădeală, 3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Constantin Stere).

PLEVNEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Болгарских ополченцев (str. Voluntarilor bulgari).

Localizare: sect. Râșcani, în apropierea Pieței Eroilor, paralelă cu str. Nicolae Dimo.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea orașului *Plevna (Pleven)* din Bulgaria, situat în partea centrală a Câmpiei Dunărene. Este un important centru comercial și industrial. Localitatea este cunoscută mai ales pentru rolul important pe care l-a avut în războiul ruso-româno-turc din 1877-1878, unde au avut loc lupte soldate cu capitularea armatei turcești și la care au participat voluntari din Basarabia. În 1882, la Chișinău, în onoarea paradei voluntarilor bulgari și basarabeni, a fost construită o capelă, acum *Muzeu memorial al voluntarilor bulgari*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu); nr. 10, 11, 16, 24 (de la str. Kiev).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev).

PLOPILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 6-я ул. Галата (str. 6 Galata).

Localizare: sect. Botanica, între străzile Cristofor Columb și Navigatorilor, paralelă cu str. Aeroportului. Lungimea – 150 m.

Originea denumirii. *Plop* – gen de arbori din categoria foioaselor.

Transport

Rute de autobuz: nr. 33, 44, 49, 65 (de la bd. Dacia).

PLUGARILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 5-й Кирпичный пер. (str-la Căramidarilor-5), până la 05.03.1958;

Земледельческий пер. (str-la Agricolă), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Ciocana, începe de la str. Liviu Rebreanu și se întinde până la str. Ișnovăț. Lungimea – 140 m.

Originea denumirii. *Plugar* – muncitor rural sau mic proprietar agricol, care se ocupă cu lucrarea pământului (cu plugul); agricultor; țaran.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor); nr. 13 (de la str. Voluntarilor); nr. 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Voluntarilor); nr. 39 (de la str. Uzinelor).

POAMEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 122-я ул. Ботаника (str. 122 Botanica), până la 05.03.1958; ул. Ровенская (str. Rovenskaia), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica. Începe de la intersecția străzilor Botanica Veche și Pict. Ion Jumati. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii e sugerată de Colegiul National de Viticultură și Vinificație din Chișinău – cel mai vechi „atelier” de formare a horticultorilor, viticultorilor, vinificatorilor din Republica Moldova. A fost fondat printr-un decret special al țarului Nicolae I al Rusiei în anul 1842 ca Școală de Horticultură din Basarabia, fiind situat în vecinătatea actualei străzi a Poamei.

Adrese utile

Centrul de propagandă a cunoștințelor antiincendiarie și relații cu publicul al SPC și SE (nr. 21)
Muzeul Pompierilor (nr. 21)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 22, 30 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 3, 23, 33, 44, 49, 65, 122 (de la bd. Dacia); nr. 5, 19 (de la bd. Cuza-Vodă).

PODGORENILOR, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Слободская (str. Slobodei), până la 11.05.1968; ул. Подгоренилор (str. Podgorenilor), din 12.05.1968.

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la str. Doina, orientată spre parcul silvic *Valea Gâștelor* (str. Socoleni). Intersectează străzile Moldovița, Vasile Badiu, Poștei. Lungimea – 2 km.

Originea denumirii. *Podgoreni*, derivat de la *podgorie*, *podgorii* – zonă, de obicei deluroasă, cu plantații masive de viță-de-vie (care asigură producerea unui anumit tip de vin).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 10, 26, 28 (de la str. Doina).

PODIȘULUI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Майская (str. Mai), până la 11.05.1968; пер. Салкымилор (str-la Salcânilor), din 12.05.1968.

Localizare: sect. Botanica, începând de la str. Grădina Botanica, în apropierea șos. Hâncești. Lungimea – 300 m.

Originea cuvântului. *Podiș* – formă complexă de relief, de mare întindere, aproape plană, situată la o altitudine relativ ridicată și străbătută de văi prelungi.

Transport

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Grădina Botanica); nr. 18 (de la șos. Muncești).

PODUL DE FLORI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Поселковая (str. Orașelului), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, începe de la șos. Muncești, trecând peste valea râului Bâc. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Denumirea evocă evenimentul din 6 mai 1990, când, după 50 de ani, provizoriu a fost redeschisă frontiera de la Prut. Locuitorilor din România li s-a permis atunci, între orele 13.00 și 19.00, să treacă Prutul în Moldova sovietică fără pașaport și viză. De-a lungul frontierei de 700 km de pe Prut, au fost create opt puncte de trecere. La eveniment au participat aproximativ 1.200.000 de oameni. După această acțiune, procedurile de trecere a frontierei sovieto-române au fost simplificate considerabil. În mod simbolic, la aceste evenimente au fost lansate flori pe apa Prutului, de pe ambele maluri. Acest detaliu a dat numele manifestărilor respective. Al doilea Pod de Flori, s-a desfășurat pe 16 iunie 1991. De data aceasta, locuitorii din Moldova au putut să treacă fără acte hotarul în România.

Transport

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Grădina Botanică); nr. 18 (de la șos. Muncești).

PODUL ÎNALT, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Вадул-луй-Водский пер. (str-la Vadul lui Vodă-2).

Localizare: sect. Ciocana, cuprinsă între străzile Uzinelor și Vadul lui Vodă, se intersectează cu străzile Otovasca, Nicolae Grigorescu, Bulboaca, Budești. Lungimea – 1,2 km.

Scurt istoric. Denumirea provine de la bătălia de la Podul Înalt de lângă Vaslui care a avut loc în 1475, între oastea moldoveană în frunte cu Ștefan cel Mare și cea otomană condusă de Soleiman-Pașa, în care moldovenii au reușit o strălucită victorie. Sursele moldovenești arată că oastea invadatoare număra cca 120 000 de oameni, iar domnul moldovean își aștepta adversarul cu 40 000 de oșteni la sud de Vaslui, în valea îngustă a Bârladului, într-un loc numit Podul Înalt. Valea era mlăștinoasă

și flancată de dealuri împădurite, făcând imposibilă o desfășurare largă a trupelor turcești. Lupta s-a dat în dimineața zilei de 10 ianuarie 1475, în condiții de ceață. Un detașament echipat cu buciume, trâmbețe și tobe, i-a atras pe otomani într-o mlaștină, apoi artileria moldoveană a început să tragă. La momentul potrivit, Ștefan a atacat cu cavaleria, stârnind panică și învălmășeală. Valea strâmtă a Bârladului nu a permis oștirii otomane să se desfășoare, iar atacul pedestrimii moldovene a decis soarta bătăliei. O parte însemnată a oastei inamice a fost nimicită (cca 40 000, după unele surse), fiind capturate 100 de steaguri și toată artileria. Cealaltă parte a fost urmărită timp de trei zile, provocând alte pierderi însemnate inamicilor. Biruința de la Vaslui a avut un larg ecou european.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor).
Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38.

VASILE POGOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Октябрьский пер. (str-la Octombrie-2), până la 05.03.1958; проезд Чапаева (Pasajul Ceapaev), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Vișinilor până la str. George Călinescu, paralelă cu str. Paris. Intersecții cu străzile Sălcuța, Suceava, Vasile Stroiescu. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Vasile Pogor (20.08.1833; Iași – 20.03.1906; Bucium, jud. Iași) – om politic, publicist și poet român. A studiat la pensionul Malgouverne din orașul Iași, după care și-a continuat studiile secundare, apoi cele juridice la Paris. După revenirea sa în țară, a intrat în magistratură, lucrând ca membru la Tribunalul Iași și la Curtea de Apel Iași. A deținut apoi funcția de vicepreședinte al Curții de Apel Iași. A deținut în mai multe rânduri funcția de primar al municipiului Iași. A fost unul dintre fondatorii societății *Junimea* și ai revistei *Convorbiri literare*, unde a publicat versuri, scrieri în proză și traduceri.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

POIENILOR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 3/2 din 31.01.2002.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Gheorghe Ghimpu până la str. Ilie Coșanu.

Originea denumirii. *Poiană* – suprafață de teren în interiorul unei păduri, lipsită de copaci și acoperită cu iarbă și cu flori.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 23, 24, 26 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

Rute de autobuz: nr. 5 (de la str. Nicolae Milescu Spătarul); nr. 23 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

POMILOR, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 5.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, de la str. Vasili Dokuceaiev până la str. V.R. Williams.

Originea denumirii. *Pom* – nume generic pentru arbori care produc fructe comestibile. În această regiune au existat anterior livezi de pomi fructiferi.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13 (de la str. Vasili Dokuceaiev); nr. 2, 3, 9, 10, 24 (de la str. Vasile Alecsandri și str. Gheorghe Asachi).

POMPIERILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Закарпатский пер. (str. la Zakarpatski).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Sarmizegetusa până la sfârșit. Lungimea – 150 m.

Originea denumirii. *Pompier* – persoană care face parte dintr-un corp (militar sau civil) special instruit și dotat cu utilaje speciale pentru a stinge incendiile.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa).

Rute de troleibuz: nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă); nr. 23 (de la str. Burebista).

ANATOL POPOVICI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Крымская (str. Crimeea), 22.01.1952-1992.

Localizare: sect. Botanica, începe de la str. Minsk spre str. Pandurilor.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Anatol Popovici (16.03.1962; Boghenii Noi, Ungheni – 20.06.1992), judecător în sectorul Ciocana, deputat în Consiliul Municipal Chișinău, căzut în luptele pentru integritatea teritorială a Republicii Moldova.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești); nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești); nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa).

EUGEN POPUȘOI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 11/3 din 13.03.2003.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, de la str. Nichita Stănescu până la str. Vlad Ioviță, paralelă cu str. Petre Osmățescu. Lungimea – 280 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Eugen Popușoi (26.08.1936; com. Cosăuți, jud. Soroca – 27.02.2001; Chișinău), eminent savant în domeniul sănătății publice și al managementului sanitar, profesor universitar, doctor habilitat în

medicină, membru corespondent al Academiei de Științe a Republicii Moldova. Studii la Colegiul Pedagogic din Soroca, apoi la Institutul de Stat de Medicină, Facultatea „Pediatrie”. Medic-șef al Spitalului clinic pentru copii nr. 1 din or. Chișinău, șef al Direcției ocrotirea mamei și a copilului a Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, ordonator al Clinicii Orășenești de Ftiziologie din Chișinău, șef al Catedrei „Medicină socială și management sanitar” a USMF „Nicolae Testemițanu”. Redactor-șef adjunct al revistei „Curierul Medical”, membru al colegiului editorial al „Jurnalului de medicina preventivă” (Iași). Om Emerit al Republicii Moldova.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 22 (de la bd. Dacia).
Rute de autobuz: nr. 3 (de la str. Valea Crucii).

CIPRIAN PORUMBESCU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Глинка (str. Glinka), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Buiucani, în perimetrul străzilor Vissarion Bielinski și Buiucani. Intersecție cu str. Ștefan Neaga, paralelă cu str. Vasile Lupu. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ciprian Porumbescu (14.10.1853; Șipotele, Suceava – 06.06.1883; Stupca, azi Ciprian Porumbescu, jud. Suceava), celebru compozitor impresionist român, dirijor de coruri. Studii muzicale la Suceava și Cernăuți, apoi la Conservatorul din Viena. La Cernăuți a studiat și teologia ortodoxă. Creația sa este inspirată din folclorul rural și urban românesc, de romanța și opereta austriacă. Scrie muzică simfonică, religioasă, cântece patriotice, diverse lucrări corale. Printre cele mai populare lucrări sunt opereta *Crai Nou* și muzica de cameră *Baladă pentru vioară și pian*. A fost arestat pentru activitate politică, pentru ideile de edificare a unei culturii autohtone și cele de eliberare națională ale românilor bucovineni din Imperiul Austro-Ungar. În timpul detenției și-a scris cele mai bune piese.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vasile Lupu).

PORUMBIȚEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Труда (str. Muncii).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, de la str. Teodor Malai. Lungimea – 220 m.

Originea denumirii. *Porumbel*, *porumbei* – nume dat mai multor specii de păsări sălbatice sau domestice, de talie mijlocie sau mică, cu ciocul scurt, cu penajul divers colorat.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).
Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

PORUMBRELE, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Bisericii până la str. Hotinului. Intersecție cu str. Aluniș, paralelă cu străzile Hotinului și Mircești. Lungimea – 600 m.

Originea denumirii. *Porumbrel* – arbust sălbatic cu ramuri spinoase, cu flori albe și fructe sferice, negre-vineții, foarte acre. În Republica Moldova *porumbrele* sunt larg răspândite.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).
Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Vasile Lupu).

POȘTEI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Почтовая (str. Poștei).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche. Începe de la rondul străzilor Tudor Vladimirescu, Calea Orheiului și continuă până în str. Petricani. Intersecții cu străzile Putnei, Doina, Podgorenilor, Constructorilor și str-la Petricani-2. Lungimea – 1,3 km.

Scurt istoric. Se află în zona locativă *Poșta Veche* și este denumită după o veche stație de poștă situată la periferia târgului, la intrarea dinspre Orhei. Toponimicul provine de la numele fostului sătișor moldovenesc *Poșta Chișinău*, întemeiat pe la finele sec. XVIII pe lângă o stație de poștă (*menzil*), unde călătorii își schimbau caii.

Adrese utile

Liceul Teoretic „Alexandru Ioan Cuza” (nr. 44)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26 (de la Calea Orheiului); nr. 21, 23, 27, 29 (de la Calea Orheiului și str. Petricani).

Rute de autobuz: nr. 2, 10 (de la Calea Orheiului).

POȘTEI, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Почтовый пер. (str-la Poștei).

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, între str. Petricani și strada omonimă. Lungimea – 150 m.

Scurt istoric. Vezi: *Poștei, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la str. Petricani).

PRAGA, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Пражская (str. Praga).

Localizare: sect. Botanica, situată între stradelele Lvov-2 și Lvov-3, fiind paralelă cu ele. Intersecție cu str. Constantin Brâncuși. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Praga, capitala Republicii Ceha, unul dintre cele mai frumoase orașe din Europa. Situat în partea centrală a țării, orașul este așezat pe cinci coline, de-o parte și de alta a râului Vltava. La Praga se interferează stilul gotic, baroc al epocii Renașterii și cel al artei moderne. Reședință a ducilor de Boemia (1061-1140). Orașul este cunoscut prin cea mai veche Universitate din Europa (Universitatea Carolină, 1348) și multiple monumente de arhitectură, printre care Catedrala „Sf. Vitus”, Castelul Praga, Potecile Aurite (Golden Lane), Podul Carol ș.a.

Din 1992, centrul istoric al Pragăi a fost inclus pe lista monumentelor ocrotite de UNESCO. Populația orașului este de 1,3 mil. locuitori.

Adrese utile

Grădinița nr. 139 (nr. 82)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 8, 17, 20 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal).

PRAGA, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Пражский пер. (str-la Praga).

Localizare: sect. Botanica, între stradelele Lvov-1 și Lvov-3. Paralelă cu str. Constantin Brâncuși.

Scurt istoric. Vezi: *Praga, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 8, 17, 20 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal).

PRIGORENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Новый проезд (Pasajul Noua).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Pădurii până la șos. Muncești. Intersecție cu str-la Pădurii. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele localității Prigoreni din jud. Iași. Cel mai important obiectiv turistic al localității este *Biserica de lemn din Prigoreni*, în jurul căreia au fost înmormântați cronicarul Ion Neculce și Ștefan Apetrii Ciubotaru (tatăl scriitorului clasic Ion Creangă).

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

PRIMĂVERII, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Весны (str. Primăverii).

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Eugen Coca până la str. Ioana Radu. Intersecție cu str. Ștefan Neaga. Lungimea – 600 m.

Originea denumirii. *Primăvară* – unul dintre cele patru anotimpuri.

Adrese utile

AD Art Gallery (nr. 7)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vissarion Bielinski); 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

ION PRUNCUL, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: str. Iancu Văcărescu, 1924-1944; ул. Прункуловская (str. Pruncul), 1944-1958; ул. И. Стеблецова (str. I. Steblețov), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Ion Donceț până la str-la Ion Pruncul. Intersecție cu str. Colina Pușkin. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Strada este situată în zona centrului istoric al Chișinăului și poartă numele lui Ion (Ioan) Pruncul, un mare latifundiar din Basarabia, considerat un urmaș al vornicului Bucium, care pe la 1590 a stăpânit moșia Fauri (la vest de Prut). În 1824 Ion Pruncul devine deputat al Consiliului Suprem al administrației basarabene. În Basarabia Ion Pruncul a desfășurat o activitate intensă administrativă și obștească. În sec. XIX neamul Pruncul deținea un șir de moșii și sate, însuși Ion Pruncul locuia în Chișinău, pe strada care astăzi îi poartă numele. În perimetrul străzii sunt localizate case de raport, monumente de importanță locală.

Adrese utile

Dispensarul Republican de Narcologie (nr. 8)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

ION PRUNCUL, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Стеблецова (str-la Steblețov).

Localizare: sect. Râșcani, perpendiculară cu strada omonimă.

Scurt istoric. *Vezi: Ion Pruncul, strada.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

PRUNULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 5-я Скулянская ул. (str. 5 Sculeni), până la 05.03.1958; ул. Вятская (str. Veatka), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Bucuriei până la sfârșit. Intersecție cu str. Ghenadie Iablocikin.

Originea denumirii. *Prun* – pom din familia rozaceelor, cu flori albe-verzui, cultivat pentru fructele sale comestibile.

Adrese utile

Brutăria „Pecele-Com” SRL (nr. 26)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

PUHOI, strada

Denumiri anterioare: ул. Пугойская (str. Puhoi).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Drumul Băcioiului orientată spre dreapta.

Originea denumirii. Strada poartă numele satului Puhoi, atestat pentru prima dată în 1469. Este situat în partea centrală a Republicii Moldova, r-nul Ialoveni, la o distanță de 33 km de or. Chișinău. Puhoi – toponim hidronimic, însemnând torent mare de apă, format din rezultatul ploilor sau al topirii zăpezilor.

Adrese utile

Combinatul de Instruire al Ministerului Agriculturii și Industriei nr. 7 (nr. 54)

Transport

Rute de autobuz: nr. 4 (de la Drumul Băcioiului).

ARON PUMNUL, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Владимирская (str. Vladimirskaia).

Localizare: sect. Botanica, de la bd. Traian până la str. Crișana. Lungimea – 190 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Aron Pumnul (27.11.1818; s. Cuciulata, jud. Brașov – 12.01.1866; Cernăuți), cărturar român, lingvist, filolog, profesor al lui Mihai Eminescu și istoric literar, fruntaș al Revoluției Române de la 1848 din Transilvania. Este unul dintre întemeitorii ziarelor: *Organul luminărei*, primul ziar românesc cu litere latine, și *Învățătorul poporului*. A alcătuit prima antologie de literatură românească în patru volume *Lepturariu românesc cules den scriitori rumâni*, publicată la Viena, studiată cu pasiune și de M. Eminescu.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 8, 17 (de la bd. Traian); nr. 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

ARON PUMNUL, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Владимирский пер. (str-la Vladimirski).

Localizare: sect. Botanica, cuprinsă între străzile Maramureș și Aron Pumnul. Intersecție cu str. Crișana. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Vezi: *Aron Pumnul, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 8, 17 (de la bd. Traian); nr. 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

ALEKSANDR PUȘKIN, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Архиерейская (str. Arhiereilor), 1834-1874; ул. Губернская (str. Gubernială), 1874-1879; ул. Пушкинская (str. Puș-

kinskaia), 1899-1918; str. Regele Carol I, 1924-1944; ул. Пушкина (str. Pușkin), din 1944.

Localizare: sect. Centru, cu trecere în sect. Râșcani, începe de la str. Alexie Mateevici și continuă până la str. Albișoara, paralelă cu străzile Vlaicu Părcălab și Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni. Intersecții cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, străzile Mihail Kogălniceanu, Alexei Șciusev, București, 31 August 1989, Veronica Micle, Mitropolit Varlaam, Columna, Alexandru cel Bun, Constantin Tănase, George Coșbuc, Grigore Ureche și Romană. Lungimea – 2,5 km.

Scurt istoric. Este una dintre arterele centrale ale orașului. A luat ființă în primele decenii ale sec. al XIX-lea, odată cu construcția planificată a cartierelor adiacente magistralei principale Aleksandrovskaia (azi bd. Ștefan cel Mare și Sfânt). A fost una dintre străzile principale ale orașului cu plan regulat prestabilit, construită cu edificii cu funcție socială de importanță urbană și regională, cu edificii ale instituțiilor de învățământ, între care Direcția Cărmuirii Guberniale, Casa Eparhială, Gimnaziul de Fete, fondat de Zemstva basarabeană, cu Capela Sf. Mucenic Teodor-Tiron, Gimnaziul de Fete, fondat de principesa N. Dadiani, Gimnaziul Real de Băieți, casele N. Semigradov (azi sediul Ambasadei României), case mari din piatră ale orașenilor înstăriți (funcționari, moșieri, industriași, negustori). La sfârșitul sec. XIX pe str. Pușkin au mers tramvaie trase de cai. În 1913, linia a fost electrificată și pe stradă au început a circula tramvaie în sensul modern al cuvântului (până la înlăturarea lor de pe străzile orașului în anii '60 ai sec. XIX). Până la mijl. sec. XX, str. Pușkin se termină la o intersecție cu str. Alexandru cel Bun (atunci purta numele lui Ștefan cel Mare) având aproximativ 1,4 km.

Actualul său nume strada îl poartă din 1899, când a fost marcată cea de-a 100-a aniversare a nașterii poetului rus Aleksandr Pușkin (06.06.1799; Moscova – 10.02.1837; Sankt Petersburg). Aflat în exil la Chișinău (1820-1823), A. Pușkin a locuit în casa negustorului I. Naumov (azi Casa-muzeu „A.S. Pușkin”), în casa boierului Donici, dată în folosință generalului I. Inzov (ruinată în urma cutermurelor de pământ în 1821). Aici marele exilat a scris circa

100 de opere literare, între care și poemele *Prizonierul din Caucaz*, *Frații haiduci*, *Gavriliada*, *Șalul negru* ș.a. La Chișinău poetul a avut întâlniri cu scriitorii C. Stamati și C. Negruzzi, care au fost și primii traducători ai operelor sale în limba română.

Monumente, plăci comemorative

„*Aici a fost hotelul „Victoria”. În luna august 1875 aici s-a aflat și a lucrat marele poet revoluționar bulgar Hristo Botev*” (placă comemorativă; str. Aleksandr Pușkin, 30)

Alexandru Bernardazzi (1831-1907) – arhitect (1981; basorelief, sculpt. S. Gorionășev, arh. V. Mednec; str. Aleksandr Pușkin, 20A, Biserica „Sf. Cuvioasă Teodora de la Sihla”, fosta capelă de fete)

Alexei Vasiliev (1907-1975) – pictor (placă comemorativă; str. Aleksandr Pușkin, 37)

Bunul păstor (compoziție sculpturală, sculpt. I. Canașin; str. Aleksandr Pușkin, Scuarul Catedralei „Nașterea Domnului”)

Efim Bogdanovschi (1921-2005) – muzician (placă comemorativă; str. Aleksandr Pușkin, 50A)

Gheorghe Asachi (1788-1869) – ctitor de cultură, scriitor (31.08.2001; placă comemorativă (basorelief), sculpt. I. Beldii, D. Beldii, N. Cașova; intersecția str. Aleksandr Pușkin și str. 31 August 1989, Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”)

Locul întemeierii orașului Chișinău (17.04.1436; însemn comemorativ, inaugurat în anul 1986, renovat la 12.10.2012, aut. N. Zaporojan; str. Aleksandr Pușkin, colț cu str. Albișoara)

Octavian și Onisifor Ghibu (1912-1996/1883-1972) – oameni de cultură și luptători pentru cauza națională a românilor din Basarabia (1998; stea, sculpt. Gh. Adoc; str. Aleksandr Pușkin, 31 – str. 31 August 1989)

Pavel Andreicenco (1930-2001) – actor, dansator, coreograf (2002; placă comemorativă; str. Aleksandr Pușkin, 33)

Timofei Gurtovoi (1919-1981) – dirijor (02.1994; placă comemorativă, sculpt. V. Doicov, arh. P. Răileanu; str. Aleksandr Pușkin, 35)

Vladimir Boiarințev (1921-1945) – locotenent-colonel, participant al II-lea Război Mondial, Erou

al URSS (09.05.2000; placă comemorativă; str. Aleksandr Pușkin, 44)

Adrese utile

Agencia Informațională de Stat „Moldpres” (nr. 22)
Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi ÎS (nr. 62)

Biserica „Sf. Cuvioasă Teodora de la Sihla” (nr. 20A)

Casa Mobilei SA (nr. 58)

Colegiul Pedagogic „Alexie Mateevici” (nr. 54)

Comitetul Național Olimpic al Republicii Moldova (nr. 11)

Consiliul municipal al Veteranilor (nr. 18)

Federația de Lupte (nr. 11)

Institutul Obștesc de Politici Publice (nr. 16/1)

Întreprinderea de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” (nr. 42)

Librăria „Aurora” (nr. 22)

Oficiul Consiliului European la Chișinău (nr. 4)

Palatul Național „Nicolae Sulac” (nr. 21)

Reprezentanța Băncii Mondilae în Moldova (nr. 20/1)

Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova (nr. 51)

„Studium”, centru de studiere a limbilor moderne (nr. 22)

Uniunea Teatrală din Moldova (nr. 24)

Uniunea Muzicienilor (nr. 24)

Universitatea de Stat a Republicii Moldova. (Bloc 1, Bloc 4)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 7, 10, 11, 16, 24, 25 (pe str. Aleksandr Pușkin); nr. 4, 5, 8, 22, 28, 30 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 26, 28, 47, 48 (pe str. Aleksandr Pușkin); nr. 3, 5, 9, 11, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

PUTNEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Рабочая (str. Muncitorească), 22.01.1952 - 10.05. 1967; ул. В.М. Комарова (str. V.M. Komarov), din 11.05.1967.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Poștei până la str. Socoleni. Intersecție cu străzile Moldovașița, Constantin Brâncoveanu, Vasile Badiu, Andrei Lupan, Bariera Orhei. Lungimea – 1,3 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele mănăstirii Putna, lăcaș monahal ortodox, ctitorit de Ștefan cel Mare (al cărui mormânt se află aici), important centru cultural-științific, religios și artistic românesc. Potrivit vechilor cronici moldovenești, zidirea mănăstirii a început în anul 1466 și s-a terminat în 1469. Sfințirea sa a avut loc la 3 septembrie 1469, „*find de față înaltul cler moldovenesc*”. Incinta, turnul de la intrare și fortificațiile au fost terminate în 1481. Activează neîntrerupt până astăzi, posedând o bogată arhivă și bibliotecă.

Adrese utile

Liceul Teoretic „Mihail Lomonosov” (nr. 93)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 10 (pe str. Putnei); nr. 2 (de la Calea Orheiului).

R

IOANA RADU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Скрябина (str. Skreabin), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Buiucani. Cuprinsă între străzile Ion Creangă și Eugen Coca. Intersecții cu străzile Piotr Ceaikovski, Vissarion Bielinski, Primăverii, Barbu Lăutaru, Ștefan Neaga. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele Ioanei Radu (numele adevărat Eugenia Braia) (17.02.1917; Craiova – 18.09.1990; București), interpretă de muzică populară și de romanțe, sora Miei Braia (cântăreață de romanțe). Numele de scenă i-a fost dat de compozitorul Fili Ionescu. Considerată a doua mare voce după Maria Tănase, a cântat la Radiofuziunea Română, la Teatrul de Revistă „Constantin Tănase”, la Circul de Stat și cu orchestra de muzică populară „Barbu Lăutaru” din București. Melodii interpretate: *N-ai să știi niciodată; Leliță, Ioană; Aș vrea iar anii tinereții; Cine mi te-a scos în cale; De la primărie-n sus; De dragul tău am plâns; Piatră, piatră* ș.a.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vissarion Bielinski); nr. 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

SERGHEI RAHMANINOV, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Суворова (str. la Suvorov-1); 1-й пер. Коммуны (str. la Comunei-1), până la 08.07.1959; ул. С. Рахманинов (str. S. Rahmaninov), din 09.07.1959, când au fost comasate aceste două strădele.

Localizare: sect. Buiucani. Situată între străzile Ion Pelivan și Ion Neculce. Paralelă cu străzile Vissarion Bielinski și Alexandru Donici. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Serghei Rahmaninov (01.04.1873; Novgorod, Rusia – 28.03.1943; Beverly Hills, SUA), compozitor, pianist și dirijor rus. La 18 ani a compus primul Concert pentru pian. S-a impus în lumea muzicală prin interpretările și creațiile sale (lucrări simfonice, pentru orchestră sau cor). Desfășoară o intensă activitate artistică până în decembrie 1917, când pleacă din Rusia și se stabilește în Elveția. În 1935 părăsește Elveția și se stabilește definitiv în Statele Unite. Aici continuă să dea concerte și să compună. A scris lucrări importante pentru repertoriul muzical universal. Celebru interpret al creației lui Beethoven și Skreabin.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vissarion Bielinski); nr. 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

PETRU RAREȘ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Большая (str. Mare), anii '40 ai sec. XIX; ул. Павловская (str. Pavlovskaja), anii '50 ai sec. XIX – 1924; str. Petru Rareș (de la piața Sfântul Ilie până la sfârșit), 1924-1940; str. Lascăr Catargiu, 1941-1944; ул. Павлова (str. Pavlov), din 1944.

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la intersecția străzilor Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni cu Ierusalim și continuă spre Calea Moșilor. Intersecții cu străzile Ion Pruncul, Arhanghelul Mihail, Moara Roșie, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Movila lui Burcel, Albișoara. Lungimea – 1,2 km.

Scurt istoric. Strada reprezintă o porțiune a unei dintre cele mai vechi și mai importante străzi ale orașului vechi, parte a drumului mare orientat spre podul de peste Bâc, unde se află Bariera Orhei. Partea de sus a străzii, de la str. Columna și până la str. Constantin Tănase (fosta str. Cosmonauților), a intrat în componența bd. Grigore Vieru (fostul bd. Tineretului). Reconstrucția străzii a început la sfârșitul anilor '50 ai sec. XX. Actualmente, strada poartă numele lui Petru Rareș (1483; Hârlău, România – 03.09.1546; Suceava, România), domn al Moldovei (1527-1538, 1541-1546), fiu natural al lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Pe plan intern, a desfășurat o politică autoritară față de marea boierime, susținând dezvoltarea comerțului, a structurilor de stat și întărind puterea militară a țării. A refăcut și a înzestrat mănăstirea Căpriana. A fost un mare protector al culturii și a ctitorit mai multe biserici și mănăstiri.

Monumente, plăci comemorative

M.F. Orlov (1788-1842) – general decembrist (25.12.1975; bust, sculpt. Iu. Canașin, arh. F. Naumov; str. Petru Rareș, 49)

Adrese utile

Centrul de limbi moderne „International Language Training Center” (nr. 43)
Centrul Medicilor de Familie nr. 11 (nr. 30)
Colegiul Național de Comerț al Academiei de Studii Economice a Moldovei (nr. 18)
Firma Editorial-Poligrafică „Baștina-Radog” (nr. 49)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

RARIȘTII, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 3-й Заозерный пер. (str-la Zaoziornâi-3).

Localizare: sect. Buiucani, de la str-la Dragomirna până la str. Toporașilor. Lungimea – 250 m.

Originea denumirii. *Rariște* – loc (într-o pădure) unde copacii sunt rari.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

RATUȘ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 4-й Бульбокский пер. (str-la Bulboaca-4).

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Butuceni până la str. Făurești. O parte a străzii este paralelă cu str. Vaslui, altă parte este întrecută de ea și paralelă cu str. Petrodava. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea satelor Ratuș din raioanele Criuleni și Telenești. Satul Ratuș din r-nul Criuleni face parte din comuna Drâslăeni. Este amplasat pe malul drept al râului Ichel, pe șoseaua Chișinău-Bălți și a fost întemeiat în anul 1921. Este situat la o distanță de 18 km de Chișinău. Satul Ratuș din r-nul Telenești, înființat în 1908, este în administrarea orașului Telenești. Distanța directă până în orașul Chișinău este de 65 km. *Ratușurile*, anterior, erau niște hanuri de pe lângă vechile poște, acestea fiind situate de-a lungul drumurilor mari, de-a lungul șleahurilor.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Podul Înalt).

ACAD. SERGIU RĂDĂUȚANU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 4/13 din 25.02.1999.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la sfârșitul str. Nicolae Dimo, colț cu str. Studenților și continuă până la str. Primar Gherman Pântea. Lungimea – 1 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele omului de știință Sergiu Rădăuțanu (17.06.1926; Chișinău – 06.03.1998; Sankt Petersburg), specialist în domeniul fizicii și chimiei materialelor semiconductoare, academician. A absolvit Universitatea de Stat din Chișinău. Specializare la Institutul Politehnic din Leningrad. Doctor habilitat în fizică (1964, Leningrad). Rector-fondator al Institutului Politehnic din Chișinău (1964). A susținut accesul tineretului basarabean în centrele universitare din URSS. Președinte al Sovietului Suprem al RSSM (1967-1971). Director al Centrului de materiale semiconductoare al Institutului de Fizică Aplicată al AȘM. Președinte al Uniunii Tehnico-Științifice din Chișinău, membru titular și vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei, membru al Academiei Inginerești a Federației Ruse, membru al Academiei Internaționale de Cosmonautică, președinte al Fundației „Dimitrie Gusti” din Chișinău. Autor a peste 100 de brevete de invenție. Autor și coeditor a 30 de monografii, culegeri de studii. Laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova. Membru de onoare al Academiei Române (1991). Distins cu Ordinul Republicii (1996).

Transport

Rute de troleibuz: 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

RÂNDUNELE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 10-й Охотский пер. (str-la Ohotsk-10), din anul 1953.

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa. Începe de la str. Costești și continuă până la str. Mărășești. Paralelă cu străzile Miorița și Vânătorilor. Lungimea – 300 m.

Originea denumirii. *Rândunică* – pasăre migratoare insectivoră, cu coadă adânc bifurcată, cu pene negre pe spate și albe gălbui pe pânțele, ce-și face cuibul sub streșinile caselor.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la str. Miorița).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Miorița).

DUMITRU RÂȘCANU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Школьная (str. Școlii), până la 12.08.1964; ул. Карманова А.Г. (str. A.G. Karmanov), din 13.08.1964.

Localizare: sect. Râșcani, în partea de jos, lângă lac și parcul *Râșcani*. Începe de la str. Aerodromului și continuă până la str. Branștii. Intersecții cu străzile Tudor Vladimirescu, Crângului și Acad. Andrei Saharov. Lungimea – 1 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Dumitrachi Râșcanu, fiul lui Constantin Râșcanu, care era stolnic (rang boieresc) și avea în stăpânire jumătate din moșia Visterniceni de lângă Chișinău, precum și moșiile Bubuieci, Ghețoani (actualmente cuprinsă în hotarele Chișinăului), Poșta Veche.

Monumente, plăci comemorative

Afanasie Karmanov (1907-1941) – aviator (placă comemorativă; str. Dumitru Râșcanu, 14)

Gheorghe Marcu (1934-1993) – medic (placă comemorativă; str. Dumitru Râșcanu, 5)

Adrese utile

Centrul pentru investigații juridice și apărarea drepturilor omului (nr. 18/1)
 Centrul Republican de Cercetări și Reglementări în Construcție „Cercon” (nr. 18)
 Grădinița nr. 47 (nr. 10)
 Oficiul Poștal nr. 24 (nr. 1)
 Organizația pentru drepturile omului „Promo-Lex” (nr. 11)
 Uniunea tehnico-științifică a constructorilor (nr. 18)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu); nr. 10, 11, 16, 24 (de la str. Kiev).
 Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev).

LIVIU REBREANU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-я Кирпичная ул. (str. Cărămidarilor-2), până la 05.03.1958; ул. Астраханская (str. Astrahan), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Ciocana. Începe de la intersecția str. Otovasca cu str-la Uzinelor și continuă până la str. Movileni. Lungimea – 1,7 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele scriitorului român Liviu Rebreanu (27.11.1885; Târlișua, jud. Bistrița-Năsăud – 1.09.1944; Valea Mare, jud. Argeș), prozator și dramaturg. A absolvit Școala de militari, Sopron (Ungaria) și Academia Militară Ludoviceum din Budapesta. Președinte al Societății Scriitorilor Români, director al Teatrului Național din București. Membru al Academiei Române, laureat al Premiului Național. A editat revistele *Mișcarea literară* și *România literară*. Opera: *Ion*, *Pădurea spânzuraților*, *Ciuleandra*, *Răscoala*, *Adam și Eva*, *Jar*, s.a. Liviu Rebreanu a vizitat în două rânduri Chișinăul – prima oară în 1918, în calitate de corespondent al ziarului *Lumina*, a doua oară (14 iunie 1936) – cu o conferință despre poetul George Coșbuc.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Uzinelor); 13 (de la str. Uzinelor și str. Voluntarilor); nr. 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).
 Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Voluntarilor); nr. 39 (de la str. Uzinelor).

LIVIU REBREANU, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Кирпичный пер. (str-la Cărămidarilor-2), până la 05.03.1958; 1-й Астраханский пер. (str-la Astrahan-1), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Ciocana, zona Otovasca. Începe de la str. Liviu Rebreanu și continuă până la str. Îșnovăț. Lungimea – 230 m.

Scurt istoric. Vezi: *Liviu Rebreanu, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Uzinelor); 13 (de la str. Uzinelor și str. Voluntarilor); nr. 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).
 Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Voluntarilor); nr. 39 (de la str. Uzinelor).

RENAȘTERII NAȚIONALE, bulevardul

A fost redenumit prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 1/16 din 12.02.2010.

Denumiri anterioare: ул. Центральный Луч (str. Raza Centrală), 1950-1959; пр. Молодежи (bd. Tineretului), din 1959.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Albișoara până la Calea Orheiului. Intersecții cu Calea Moșilor, străzile Circului, Andrei Doga, Spartacus, Bogdan Voievod, Tudor Vladimirescu, Florilor, stradelele Circului și Pietrăriei-2. Lungimea – 1,6 km.

Scurt istoric. Până în anul 2010 era o magistrală de importanță urbană cu o lungime de cca 2,0 km, începându-se de la str. Columna și terminându-se la rondul de la intersecția cu magistrala Tudor Vladimirescu. A apărut în perioada postbelică, în urma extinderii teritoriale a orașului spre est, fiind necesară includerea zonelor satelor Râșcani și Visterniceni, aflate dincolo de r. Bâc. A fost trasat

prin nucleul istoric al orașului conform planului de sistematizare urbană, elaborat între anii 1945 și 1947 sub conducerea lui A. Șciusev. Integrarea părților eterogene ale orașului urma să fie realizată prin străbaterea orașului vechi prin trei raze convergente cu centrul în zona străzii Columna, în axa Catedralei „Nașterea Domnului”, orientate spre podurile de peste r. Bâc. La această idee s-a renunțat în procesul realizării proiectului, păstrându-se doar raza centrală, actualul bulevard Grigore Vieru și str. Eugen Doga. În urma reconstrucției s-a schimbat radical structura edilitară a spațiilor aferente: au dispărut Piața Veche, Biserica „Sf. Ilie”, Catedrala „Sf. Arhanghel Mihail și Gavriil”, prima reședință a mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni, care a fost sediul primului muzeu din Chișinău. Bulevardul este divizat în două fragmente de r. Bâc, diferite ca aspect urban, dar întregite prin podul din beton construit peste râu și liniile de cale ferată. De la str. Constantin Tănase (fosta str. Cosmonauților) și până la splaiul Bâcului, în axa lui compozițională, a fost introdusă o zonă verde, plantată în anii 1950 cu arbori decorativi. În perimetrul bulevardului au fost construite edificii de menire socială și publică, blocuri de locuit, cu magazine la parter. La intersecția bulevardului cu strada Albișoara au fost construite cămine cu 10-12 etaje, care desăvârșesc compozițional trecerea bulevardului înspre splaiul râului Bâc. Dincolo de Bâc și de linia de cale ferată aspectul magistralei este determinat de vegetația rămasă de la fostul sat Râșcani. În anul 2010, în semn de recunoștință și omagiu aduse marelui poet Grigore Vieru, unei porțiuni din bd. Renașterii, de la str. Cosmonauților (actualmente str. Constantin Tănase) până la str. Albișoara i se atribuie denumirea „bd. Grigore Vieru”, iar altei porțiuni din bd. Renașterii, de la strada Albișoara până la intersecția cu str. Tudor Vladimirescu, și în continuare, până la Calea Orheiului, i se atribuie denumirea „bd. Renașterii Naționale”. Urbonimicul „bd. Renașterii Naționale” consemnează în istoria noastră evenimentele anilor 1989-1992: lupta pentru eliberarea națională a basarabenilor, revendicările și acțiunile întru oficializarea stătalității limbii române și a scrisului

românesc, adoptarea declarațiilor despre suveranitatea și independența Republicii Moldova.

Monumente, plăci comemorative

Anatol Terteac – constructor (placă comemorativă; Uzina de piese din beton armat, nr. 4)
Circ – (1979; basorelief; bd. Renașterii Naționale, 7, fațada Circului)

Adrese utile

Cercul (nr. 7)
 Oficiul Poștal nr. 5 (nr. 11)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 21, 23, 24, 25, 26, 29.
 Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48.

RENAȘTERII NAȚIONALE, piața

Denumirea pieței a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 1/16 din 12.02.2010.

Denumiri anterioare. Piață nouă.

Localizare: sect. Râșcani, la intersecția bd. Renașterii Naționale cu str. Tudor Vladimirescu.

Scurt istoric. Denumirea pieței consemnează în istoria noastră evenimentele anilor 1989-1992: lupta pentru eliberarea națională a basarabenilor, revendicările și acțiunile întru oficializarea stătalității limbii române și a scrisului românesc, adoptarea declarațiilor despre suveranitatea și independența Republicii Moldova.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29.
 Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 19, 26, 28, 47, 48.

RENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Краснодарский пер. (str-la Krasnodon-2).

Localizare: sect. Botanica, de la șos. Muncești până la str. Cetatea Chilia.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Reni, azi în regiunea Odessa (Ucraina), centru

administrativ al raionului omonim. Este situat la o distanță de 320 km sud-vest de orașul Odessa și la 22 km de orașul românesc Galați. Prima mențiune documentară a localității Reni datează din anul 1548, perioadă când făcea parte din regiunea istorică Bugeac a Principatului Moldovei. Întemeietorul localității este considerat voievodul moldovean Iliș al II-lea Rareș (1546-1551). Denumirea orașului provine de la cuvântul „nisip” („arena” în limba latină). În prezent, Reni este unul dintre cele trei porturi importante ale Ucrainei la Dunăre și un centru industrial al regiunii Odessa. Orașul Reni este punct de trecere a frontierei în/din România (Reni – Tulcea – punct de trafic internațional de frontieră cu specific portuar) și în/din Republica Moldova (Reni – Giurgiulești – punct internațional de trecere auto și punct internațional de trecere feroviară).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

ILIA REPIN, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Маяковского (str. Maiakovski), până la 05.03.1958; ул. Репина (str. Repin) din 06.03.1958.

Localizare: sect. Ciocana, paralelă cu străzile Otavasca și Nicolae Grigorescu. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ilia Repin (5.08.1844; Ciuguev, Ucraina – 29.09.1930; Repino, Rusia), pictor realist rus, aparținând școlii artistice *Peredvijniki* (Передвижники). Unul dintre fondatorii picturii ruse moderne. Repin este astăzi considerat unul dintre cei mai importanți pictori ruși. A ilustrat în opera sa aspecte din viața poporului rus, momente istorice, portrete etc. Picturi: *Edecarii de pe Volga* (1873), *Sadko în Regatul subacvatic* (1876), *Răspunsul cazacilor zaporojeni* (1891), *Ivan cel Groaznic și fiul său Ivan* (1885), *Vizitator neașteptat* (1888).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor); nr. 9, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Otovasca și Podul Înalt); nr. 39 (de la str. Uzinelor).

REVACA, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Ревакский пер. (str.-la Revaca).

Localizare: sect. Botanica, de la șos. Muncești, în apropierea str. Băcioii Noi. Lungimea – 130 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele localității Revaca, situată în valea râului Ișnovăț, între satele Băcioi și Sângera. Atestat documentar în 1760. Satul Revaca, subordonat primăriei orașului Sângera, este situat la o distanță de 22 km față de Chișinău. Concomitent, denumirea localității este și denumirea stației de cale ferată din apropierea capitalei. Se consideră că locuitorii din împrejurimi ar fi numit o coastă de deal ori o parte din moșia Piciorogani cu denumirea de Revaca ca o reflectare a unor caractere agricole. Pe aceste dealuri se cultiva în trecut un soi de viță-de-vie numită „cârneață ră”. Din acest soi producătorii locali obțineau doar *răvac* (vin făcut din primul must). În sec. XIX termenul *răvac*, în pronunția locală, a fost optimizat în *Răvaca* / *Revaca*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

RIGA, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Рижская (str. Riga), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, de la str. Minsk până la str. Dimineții. Intersecție cu str. Plaiului. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele or. Riga, capitala Letoniei, situat pe malul Mării Baltice, la gura de vărsare a râului Daugava. Întemeiat în anul 1201. Centrul istoric al orașului Riga a fost inclus în anul 1997 de către UNESCO pe lista locurilor din patrimoniul cultural mondial, iar orașul este remarcabil prin arhitectura lui în stil Art Nouveau, putându-se compara din acest punct de vedere cu Viena, Praga sau Barcelona. Populația orașului este de circa 900 000 locuitori. Important centru politic, economic, cultural, educațional și financiar din zonă.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 8, 17, 20 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal).

ROGULENI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Никитина (str. Nikitin).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, de la str. Mihail Lomonosov până la str. Valea Rediului. Lungimea – 300 m.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

ROMANĂ, strada

Denumirea străzii a fost restabilită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Азиатская (str. Asiatică), 1812-1918; str. Romană, 1924-1944; ул. Азиатская și пер. Азиатский (str.-la Asiatică), până în 1958; ул. Свердловская (str. Sverdlov), din 06.03.1958, când strada și stradela Aziatskaia au fost comasate și li s-a atribuit denumirea; ул. Свердлова (str. Sverdlov), din 27.02.1971.

Localizare: sect. Râșcani, începe de la str. Vasile Alecsandri și continuă până la str. Petru Rareș, paralelă cu str. Albișoara. Lungimea – 340 m.

Scurt istoric. Este una din străzile vechi ale orașului istoric, care facea legătura dintre str. Grădiniilor și Strada Mare (azi Petru Rareș). A fost divizată în două fragmente prin trasarea bd. Grigore Vieru (fostul bd. Renașterii), sub clădirile căruia a dispărut partea ei centrală. Actuala denumire a străzii provine de la cuvântul *roman* (*Romanus*) – locuitor al Romei antice și a Imperiului Roman. Populația care locuia în Imperiul Roman se bucura de cetățenie și își avea originea din Roma Antică.

Monumente, plăci comemorative

Vasile Procopișin (1934-2008) – doctor în farmaceutică, prof. univ. (placă comemorativă; fațada imobilului din str. Romană 19/1)*

Adrese utile

Asociația Presei Independente (nr. 2/2)
Centrul Republican Experimental de Protezare, Ortopedie și Reabilitare (nr. 1)
Grădinița-creșă nr. 13 (nr. 14)
Liceul „Beniamin Zeev Hertzle” (nr. 14)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la bd. Grigore Vieru și str. Vasile Alecsandri); nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

ROMANTICA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Радищева (str. Radișcev).

Localizare: sect. Botanica, zona Mălina Mică, începe de la str. Mălina Mică până la str. Ipate Soroceanu, în apropierea str. Nicolae Testemițanu. Lungimea – 130 m.

Transport

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

* Urmează a fi instalată prin *Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/2-1 din 22.09.2016.*

ROMANTICA, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: 2-й пер. Радищева (str-la Radișcev-2).

Localizare: sect. Botanica, zona Mălina Mică, începe de la str. Mălina Mare până la str. Constantin Vârnav, în apropierea cu str. Nicolae Testemițanu. Lungimea – 250 m.

Transport

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

AGNESA ROȘCA, strada

A fost redenumită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 10/48 din 22.10.2009.

Denumiri anterioare: Новосибирский пер. (str-la Novosibirsk), până în 1992; str-la Dragomirna, din 22.07.1992.

Localizare: sect. Centru, de la str. Onești până la str. Lăpușnei, paralelă cu str. Drumul Viilor. Lungimea – 230 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele Agnesei Roșca (17.10.1929; Chișinău – 30.06.2009; Chișinău) – poetă, scriitoare, eseistă, publicistă, traducătoare. A lucrat ca redactor la editurile republicane, șef al Direcției Editurilor a Comitetului de Stat al RSSM pentru Edituri, Poligrafie și Comerțul cu Cărți. Publică din 1950. Culegeri de poezii: *Mozaic, Amnar și cremene, Immuri în inimi, Cu tine, țară de mesteceni, Vis și veghe, Aerul de taină* ș.a. Traduce din opera unor scriitori clasici și contemporani, din fosta URSS. Unele din versurile poetei au devenit cântece interpretate de vocaliști (Maria Bieșu, Mihai Munteanu ș.a.). A prezentat la radio peste 300 de profiluri literare.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 13, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

VALENTIN ROȘCA, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 28/44 din 05.08.2005.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Primar Gherman Pântea până la str. Pavel Barbălat, paralelă cu str. Studenților. Lungimea – 250 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Valentin Roșca (07.01.1925; Alexăndreni, Edineț – 28.09.1987; Chișinău) – poet și prozator. A fost învățător, redactor literar la diverse reviste, secretar responsabil al Uniunii Scriitorilor din RSSM (1958-1965). Debuttează în 1952, cu placheta *Bună dimineața!* Urmează: *Descântece de dragoste, Amiaza lucrurilor* (1982), *Cu viața de-o ființă* (1982), *Mereu ucenic* ș.a. A scris cărți pentru copii și povestiri științifico-fantastice.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

ROȘIORI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-я Буюканская ул. (str. 3 Buiucani), până la 05.03.1958; ул. Нахимова (str. Nahimov), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, începe de la str. Hotinului până la str. Ghiocilor, paralelă cu str. Vasile Lupu. Lungimea – 880 m.

Originea denumirii. Denumirea străzii provine de la cuvântul *roșior* (*roșiori*) – corp de elită al cavaleriei în organizarea mai veche a Armatei Române; ostaș din corpul de cavalerie.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Vasile Lupu).

ROVINARI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й Ярославский пер. (str-la Iaroslav-3).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, între străzile Vânătorilor și Mioriței, paralelă cu străzile Costești și Mărășești. Intersecție cu str. Rândunele. Lungimea – 170 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea localității Rovinari, oraș din jud. Gorj, Oltenia, România. Este oraș minier, având ca bază economică exploatarea minieră de cărbune (de suprafață și subterană) și producerea energiei electrice în cadrul termocentralei orașului, una dintre primele din Europa ca mărime.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la str. Miorița).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Miorița).

EUGEN RUSSEV, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/24 din 25.03.2008.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Constantin Constantinov până la str. Acad. Nicolae Corlăteanu. Intersecție cu str. Dumitru Gheorghită.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Eugen Russev (24.12.1915; s. Cubei, azi Cernoarmeiskoe, jud. Bolgrad, Basarabia, azi reg. Odessa, Ucraina – 17.05.1982; Chișinău), istoric, lingvist, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei. A absolvit Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din București și s-a specializat la Institutul de Istorie al Academiei de Științe a URSS. A lucrat la Institutul de Istorie, Limbă și Literatură al AȘM. A fost director al Institutului de Istorie al AȘM. Contribuții analitice și documentare la studierea și publicarea izvoarelor cronografice medievale moldovenești, la cercetarea lexicografiei. Membru al Uniunii Scriitorilor și al Uniunii Jurnaliștilor din

Moldova. Maestru Emerit în Știință, laureat al Premiului de Stat al RSSM.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

ALECU RUSSO, piața

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Площадъ Воссоединения (Piața Reunirii), până la 10.06.1981; Площадъ Георгия Димитрова (Piața Gh. Dimitrov), din 11.06.1981.

Localizare: sect. Râșcani, la intersecția bd. Moscova cu străzile Kiev, Bogdan Voievod și Alecu Russo.

Scurt istoric. A luat ființă în anii '50-'70 ai sec. XX, odată cu edificarea blocurilor de locuit și a instituțiilor publice pe străzile apropiate. De la piața Alecu Russo își iau începutul următoarele artere importante: bd. Moscova, străzile Alecu Russo, Kiev și Bogdan Voievod. Din partea de nord-vest piața este deschisă, marginită de scuarul fostului Palat de Cultură al Sindicatelor. Actuala denumire evocă numele scriitorului clasic român Alecu Russo (17.03.1819; Strășeni, Basarabia – 05.02.1859; Iași). *Vezi: str. Alecu Russo.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11, 16, 21, 23, 24, 26.

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48.

ALECU RUSSO, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. И. Федько (str. I. Fedko).

Localizare: sect. Râșcani și Ciocana. Începe de la intersecția străzilor Bogdan Voievod și Kiev cu bd. Moscova și continuă până la rondul dintre str. Meșterul Manole și bd. Mircea cel Bătrân. Inter-

secții cu străzile Nicolae Dimo, Mihail Sadoveanu, Ginta Latină. Lungimea – 2,3 km.

Scurt istoric. Construcția străzii a început în anii '50 ai sec. XIX. Strada face legătura dintre cele două sectoare, Râșcani și Ciocana, despărțite între ele de zona verde a parcului *Râșcani*. Este divizată în două părți, construite la un interval de cca 15 ani. Pe ambele părți ale străzii sunt construite blocuri și complexe de locuit, diverse instituții de menire social-culturală. În anii 2012-2014 strada a fost reconstruită. Strada are șase benzi de circulație, sensuri giratorii, marcaje și indicatoare noi, locuri de parcare special amenajate. Actuala denumire evocă numele scriitorului clasic român Alecu Russo (17.03.1819; Strășeni, Basarabia – 05.02.1859; Iași), poet, prozator, eseist, memorialist și critic literar român (originar din Basarabia), ideolog al generației de la 1848. Este autorul poemului în proză *Cântarea României*, tipărit anonim. Este cel care a descoperit balada populară „Miorița”, încredințându-i-o spre editare lui Vasile Alecsandri.

Monumente, plăci comemorative

Alecu Russo – scriitor și critic literar clasic (2007; bust, sculpt. Ion Zderciuc; str. Alecu Russo, 63/1)

Adrese utile

Asociația Medicală Teritorială Râșcani (nr. 11)
Biblioteca „Alecu Russo”, filială a BM „B.P. Hasdeu” (nr. 22)
Consiliul Național pentru Asistență Juridică garantată de Stat (nr. 1A)
Grădinița de copii „Steluța” nr. 88 (8/3)
Grădinița de copii nr. 161 (61/3)
Institutul de Proiectare a Sistemelor de Gospodărire a Apelor „Acvaproiect” (nr. 1)
Liceul Teoretic „Alecu Russo” (nr. 10/2)
Liceul Teoretic „Lucian Blaga” (nr. 10)
Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime” nr. 3 (nr. 11)

Școala sportivă nr. 11 (nr. 57)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 16, 21, 23, 24, 26.

Rute de autobuz: nr. 5.

NADEJDA RUSSO, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Раскова (str. Ras-kov), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la rondul intersecției str. Tudor Vladimirescu cu str. Bogdan Voievod, orientată spre centrul zonei. Intersecție cu str. Pietrăriei. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele primei aviatore basarabene Nadejda Russo (17.06.1901; or. Tver, Rusia – 22.01.1988; București). S-a născut în familia generalului de cavalerie Evgheni Brjzovskii. În 1918, se refugiază în Basarabia, unde se căsătorește cu moșierul basarabean Alexandru Russo. Urmează Academia de Arte Frumoase la București. Tot la București frecventează Școala de pilotaj, participând în perioada interbelică la mai multe mitinguri și expoziții aviatice interne și internaționale. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial face parte din Escadrila Albă Sanitară, efectuează zboruri în apropierea operațiunilor militare de pe teritoriul Basarabiei, transportând răniți și materiale sanitare. După război rămâne cu traiul în România.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 16, 21, 23, 24, 26 (de la str. Bogdan Voievod).

Rute de autobuz: nr. 2, 10 (de la bd. Renașterii Naționale).

S

MIHAIL SADOVEANU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Кирова (str. Kirov).

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Igor Vieru până la str. Vadul lui Vodă. Intersecții cu străzile Ginta Latină, Alecu Russo, Petru Zadnipru; marginită de parcul *Râșcani*. Lungimea – 2,7 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Mihail Sadoveanu (05.11.1880; Pașcani, Iași – 19.10.1961; București), scriitor, academician și om politic român, membru al Academiei Române. Unul dintre cei mai prolifici prozatori români din prima jum. a sec. XX. Debutază editorial în 1904 cu patru cărți deodată: *Povestiri* (premiul Academiei), *Dureri înăbușite*, *Crâșma lui Moș Precu* și *Șoimii*. Sadoveanu a fost unul dintre primii colaboratori ai revistelor *Sămănătorul* și *Viața românească*. În 1910 este numit director al Teatrului Național din Iași. Primul președinte de onoare al Uniunii Scriitorilor după al Doilea Război Mondial, unul dintre cei mai productivi scriitori români, scriind peste o sută douăzeci de volume. Scrieri: *Baltagul*, *Dumbrava minunată*, *Frații Jderi*, *Hanu Ancuței*, *Neamul Șoimăreștilor*, *Zodia Cancerului*, *Țara de dincolo de negură*, *Viața lui Ștefan cel Mare*, *Șoimii* ș.a.

Adrese utile

Parteneriatul Internațional pentru Dezvoltare (nr. 6)

Restaurantul „Mugurel” (nr. 3)

Colegiul de Microelectronică și Tehnică de Calcul (nr. 40/2)

Diracția Documentare a Populației, sectorul Ciocana (nr. 22/1)

Grădinița nr. 135 (nr. 6/2)

Grădinița-creșă nr. 32 (nr. 2/2)

Grădinița-creșă nr. 149 (nr. 4/4)

Grădinița-creșă nr. 179 (nr. 1)

Liceul Teoretic „Ginta Latină” (nr. 4/8)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 16, 21, 23, 24, 26 (de la str. Alecu Russo).

Rute de autobuz: nr. 23 (pe str. Mihail Sadoveanu); nr. 5 (de la str. Alecu Russo); nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă).

ACAD. ANDREI SAHAROV, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Нестерова (str. Nesterov).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Nicolae Dimo până la str. Macilor. Intersecție cu str. Dumitru Râșcanu. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele academicianului Andrei Saharov (21.05.1921; Moscova – 04.12.1989; Moscova), fizician, membru al Academiei de Științe a URSS, laureat al Premiului Nobel pentru Pace (1975), disident și militant pentru drepturile omului. Strada a fost redenumită în 1991, cu ocazia împlinirii a 70 de ani de la nașterea lui Andrei Saharov. A elaborat câteva idei fundamentale în domeniul reacțiilor nucleare, a fost unul dintre creatorii bombei termonucleare sovie-

tice. Preocupat de efectele descoperirii sale asupra viitorului omenirii, el a încercat să sensibilizeze opinia publică în legătură cu pericolele cursei pentru înarmare nucleară. În 1970, a înființat un comitet pentru apărarea drepturilor omului și a victimelor proceselor politice. Parlamentul European a creat în 1988 un premiu care îi poartă numele, pentru libertatea de gândire și pentru a recompensa militanții pentru drepturile omului și disidenții din întreaga lume.

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 64 (nr. 16)
Grădinița-creșă nr. 81 (nr. 3)
Poligrafia „Valinex” SRL (nr. 11/3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu); nr. 10, 11, 16, 24 (de la str. Kiev).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev).

SALCĂMILOR, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Салкымилиор (str. Salcânilor).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Grădina Botanică până la str. Pădurii. Lungimea – 800 m.

Originea denumirii. Salcâmul este un arbore destul de răspândit pe teritoriul Republicii Moldova, precum și în Chișinăul vechi, iar poziționarea străzii în apropiere de Grădina Botanică a influențat proveniența denumirii.

Adrese utile

Direcția Documentare a Mijloacelor de Transport (nr. 28).

Transport

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Grădina Botanică); nr. 18 (de la șos. Muncești).

SANKT PETERSBURG, piața

Denumirea pieței a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 11/3 din 13.03.2003.

Denumiri anterioare. Piață nouă

Localizare: sect. Râșcani, la intersecția bd. Moscova cu str. Studenților.

Scurt istoric. Piața poartă denumirea orașului Sankt Petersburg din Federația Rusă, al doilea mare oraș rus, după Moscova, situat în delta râului Neva. A fost fondat de Petru cel Mare în 1703, ca o „ferastră către Europa”, fiind de la acea dată capitală a Imperiului Rus până în 1918. Sankt Petersburgul are o populație de peste 5 mln. locuitori și este considerat „capitala de nord” a țării. Centrul orașului este unul dintre siturile protejate de UNESCO ca parte a patrimoniului cultural universal. Sankt-Petersburg este cunoscut ca un oraș al muzeelor, palatelor, catedralelor și bisericilor cu monumente și sculpturi decorative, bulevarde lungi și drepte, grădini și parcuri. Orașul este, la fel, un important centru cultural, științific și industrial, precum și unul dintre cele mai importante porturi la Marea Baltică.

Adrese utile

Blocurile de studii și căminele Universității Tehnice din Moldova

Mezon SA (nr. 21)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11.

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48.

SARGIDAVA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Индустриальная (str. Industrială).

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Meșterul Manole până la str. Maria Drăgan. Lungimea – 800 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea cetății geto-dacice Sargidava, menționată de geograful antic grec Ptolemeu, în Moldova centrală, la est de Siret, indentificată arheologic de profesorul Vasile Ursachi pe teritoriul satului Brad (com. Negri, jud.

Bacău). Este prima așezare ce atestă începuturile urbanizării la daci, fiind dotată cu o piață centrală, un sanctuar, un palat al căpeteniei militare și o construcție deosebită privind fortificația. Acolo s-au descoperit mai multe piese arheologice.

Adrese utile

Centrul de testare și certificare a mobilierului și articolelor din lemn „Mobila-test” SRL (nr. 2/1)

Fabrica de costume speciale „Iurast-com” FPC (nr. 2/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Meșterul Manole).

SARMIZEGETUSA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. 123-я Ботаника (str. 123 Botanica), până la 05.03.1958; ул. Виноделия (str. Vinificației), 06.03.1958-29.09.1964; ул. Г. Старого (str. G. Starâi), din 30.09.1964.

Localizare: sect. Botanica, cuprinsă între Piața Decebal și str. Grădina Botanică. Intersecții cu străzile Burebista, Botanica Veche, Butucului, Nicolai Zelinski, Pandurilor și bd. Cuza Vodă. Lungimea – 2,8 km.

Scurt istoric. Strada Sarmizegetusa a fost una din primele străzi ale sectorului Botanica, unde în anii '60 ai sec. XX au început a fi construite blocuri de locuințe cu patru-cinci etaje. Strada poartă denumirea capitalei Daciei din timpul lui Burebista și Decebal, centru politic, economic, militar și religios. După războaiele daco-romane (101-106 e.n.), orașul a fost reconstruit și redenumit în Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa, devenind capitala Daciei romane.

Monumente, plăci comemorative

Serghei Lazo (1894-1920) – luptător în războil ruso-japonez (1905; monument, arh. E. Cutâriov,

sculpt. B. Diujev, B. Dubrovin, E. Zibrov; intersecție bd. Decebal cu str. Sarmizegetusa)

Adrese utile

Centrul de instruire „Inmacom-Didactic” (nr. 43)

Centrul de stat pentru atestarea și omologarea produselor de uz fitosanitar și fertilizator (nr. 16A)

Colegiul de Informatică din Chișinău (nr. 48)

Colegiul de Transporturi din Chișinău (nr. 31)

Colegiul Internațional de Administrare și Business (nr. 48/8)

Combinatul de panificație „Franzeluța” (nr. 30)

Grădinița-creșă nr. 141 (nr. 39/9)

JLC – fabrica de lactate (nr. 90)

Liceul Teoretic „Mircea cel Bătrân” (nr. 39)

Parcul Urban de Autobuze ÎM (nr. 51)

Uzina de bijuterii „Giuvaier” (nr. 16)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20.

Rute de autobuz: nr. 19, 23.

SĂLCUȚA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 4-й Октябрьский пер. (str.-la Octombrie-4), până la 05.03.1958; ул. Краснопресненская (str. Krasnopresnensk), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Vasile Pogor până în apropiere de str. Ion Pelivan. Intersecție cu str. Ion Luca Caragiale, paralelă cu străzile Alba Iulia, Vișinilor, Suceava. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea satului Sălcuța, r-nul Căușeni, atestat documentar în 1706. Este o localitate în valea râului Botna, la intersecția șoselelor care duc spre Zaim, Tocuz, Baimaclia și Căinari. Distanța pâna la Chișinău este de 59 km.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

SĂRĂTENI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 5-й Полтавский пер. (str-la Poltava-5).

Localizare: sect. Centru, între str-la Fierarilor și str. Cocieri. Paralelă cu străzile Coșnița și Negurenii. Lungimea – 150 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea a două localități Sărăteni din r-nele Hâncești și Leova. Satul Sărăteni din r-nul Hâncești, atestat documentar în 1909, este în administrarea com. Cotul Morii, situat la o distanță de 78 km pâna la or. Chișinău. Satul Sărăteni din r-nul Leova, atestat documentar în 1868, este situat la o distanță de 59 km de Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia).
Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia); nr. 9 (de la str. Ion Incuț).

SÂRBEASCĂ, strada

A fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Сербский пер. (str-la Sîrbească).

Localizare: sect. Râșcani, între străzile Cahul și Șipotelor. Lungimea – 100 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea reprezentanților etniei sârbe. În a doua jum. a sec. XVIII, în Chișinău, pe vremea războaielor ruso-turce, pe teritoriul Moldovei, încep a se stabili reprezentanți ai unor grupuri alogene, în special, sârbi, bulgari, greci, armeni, băjenari din diferite regiuni ale Imperiului Otoman. Mulți dintre aceștia s-au stabilit de-a lungul râului Bâc, formând comunitățile evreiești, armeniești, grecești, bulgare etc. Astfel, după 1812 etnicii sârbi care s-au stabilit în această parte a orașului, au format colonia sârbească. Strada datează din prima jum. a sec. XIX. Actuala strada este o porțiune din stradela Sârbească, iar strada omonimă a dispărut în urma reconstrucției orașu-

lui. Denumirea străzii pe parcursul anilor nu a fost schimbată niciodată.

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri); nr. 19 (de la str. Albișoara).

SCHINOASA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Охотская (str. Ohotsk).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, spre sud de str. Miorița, începe de la str. Costești. Intersecție cu str. Mărărești, paralelă cu străzile Turturile, Măcieșilor. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele cartierului Schinoasa din sud-vestul Chișinăului, cunoscut din sec. XIX. Numele cartierului provine de la denumirea unui fost sat (cătun), iar acesta, la rândul său, își are originea în numele văii Schinoasa. Etimologic denumirea provine de la cuvântul românesc regional *schin* (literar – *spin*) și reflectă inițial unele particularități geobotanice ale văii crescute cu mai multe specii de arbuști spinoși. Concomitent, în Moldova locurile acoperite cu spini și măcăciuni sunt numite *schinoase*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la str. Miorița).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Miorița).

SCHITULUI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Смирнова (str. Smirnov).

Localizare: sect. Buiucani. Este o stradă lungă care începe de la str. Dragomirna și continuă până la intersecția str-lei Dragomirna cu str. Rariștii. Lungimea – 650 m.

Originea denumirii. *Schit* – mănăstire mică de sinestătătoare sau subordonată altei mănăstiri mai

importante din inițiativa cărora a fost construită ori așezare de călugări, călugărițe, aflată într-un loc izolat.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

PRIMAR CAROL SCHMIDT, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, zona Valea Dicescu. Începe de la str. Ciocârliei și continuă spre Valea Morilor. Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Carol Schmidt (25.06.1846; Bălți – 09.03.1928; Chișinău), primar de Chișinău timp de 25 de ani. Este considerat cel mai longeviv și mai activ primar. Învăță la Gimnaziul Regional din Chișinău; studiază la Facultatea de Fizică și Matematici a Universității „Sf. Vladimir” din Kiev, Facultatea de Drept a Universității din Odessa, pe care o absolveste cu gradul de doctor în științe juridice. Anchetator penal al Judecătoriei de district din Chișinău, judecător de pace onorific al districtului Chișinău. În 1877 a fost ales primar al Chișinăului. După pogromul împotriva evreilor din 1903, și-a dat demisia. A contribuit la modernizarea orașului: a fost construit primul apeduct și rețeaua de canalizare a orașului; introdus iluminatul stradal; pavate străzi; trase primele linii de tramvai. Cu concursul său, a fost deschis un azil pentru pibegi, construită capela din cartierul Râșcani și Amfiteatrul popular cu o sală de spectacole, construite numeroase edificii – Școala Reală, Gimnaziul de Fete al Principesei Natalia Dadiani, Muzeul de istorie a ținutului, sediul actual al Primăriei etc.

A fost unicul primar al Chișinăului, căruia încă în timpul vieții (în 1902), când împlinea 25 de ani de conducere a orașului, o stradă din centrul Chișinăului (str. Gostinnaia), pe care locuia Carol Schmidt, a fost numită în cinstea sa, păstrându-și acest nume până în 1944. În anul 2015 a fost dezvelit un bust al lui C. Schmidt în preajma Filarmonicii Na-

ționale „Serghei Lunchevici”, vizavi de casa în care a locuit.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

NICOLAE SCLIFOS, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Коммунальный пер. (str-la Comunală), până la 11.05.1968; ул. Лебеденко (str. Lebedenko), din 12.05.1968.

Localizare: sect. Centru, zona Mălina Mică, de la str-la Ipate Soroceanu până la intersecția cu str. Mălina Mică. Paralelă cu străzile Mălina Mică, Ipate Soroceanu. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Nicolae Sclifos (Sklifosovski) (1836-1904), chirurg rus, originar din Basarabia. Studii la Gimnaziul nr. 2 din Odessa și la Universitatea din Moscova, Facultatea de Medicină. După absolvirea facultății a lucrat la spitalul orășenesc din Odessa. Profesor la Universitățile din Kiev și Moscova, la Academia Medico-chirurgicală din Petersburg. A scris peste 100 de lucrări științifice, în care a dezvoltat principiile de bază ale chirurgiei de război, prelucrate de medicul rus Pirogov. Președintele primului congres al chirurgilor din Rusia, membru de onoare al mai multor societăți de medicină atât din Rusia, cât și din străinătate.

Transport

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

SCORENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й Бассейный пер. (str-la Bazinului-1).

Localizare: sect. Centru, în apropierea Gării, cuprinsă între străzile Cărbunari și Tăbăcăria Veche. Intersecție cu str. Bazinului. Lungimea – 260 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Scoreni din r-nul Strășeni, atestat documentar în anul 1763. Este așezat într-o vale săpată de un râuleț, între două dealuri acoperite de păduri. Această localitate este faimoasă datorită practicării meșteșugului de confecționare a butoaielor. Principalul obiectiv turistic al satului este rezervația peisagistică Căpriana-Scoreni, în cadrul căreia se află unul din ștejarii lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Distanța directă până la Chișinău este de 28 km.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Albișoara); nr. 3, 18, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

SCUARUL CATEDRALEI NAȘTEREA DOMNULUI

A fost redenumit prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: Parcul Catedralei, până în 1945; Parcul Biruinței, până în 1990.

Localizare: sect. Buiucani, în perimetrul străzilor Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, Columna, Aleksandr Pușkin și bd. Ștefan cel Mare și Sfânt.

Scurt istoric. Scuarul Catedralei Nașterea Domnului este situat în centrul orașului Chișinău și are o suprafață de 9 hectare. A fost proiectat în anul 1834 de către arhitectul de atunci al orașului Osip Gasket, iar amenajarea ca atare a început în 1836, tot atunci fiind plantați și primii arbori. La început a fost îngrădit cu un gard de lemn, apoi cu o plasă de metal, trecând prin mai multe transformări. Scuarul are o formă dreptunghiulară, având opt alei care duc spre Catedrala Nașterea Domnului, edificată în perioada 1832-1836 (aut. arh. A. Melnikov). Pe teritoriul Scurului se află Catedrala Nașterea Domnului, Clopotnița, Arcul de Triumf.

La sfârșitul anului 2016 a fost restabilit Monumentul celor trei martiri basarabeni Alexie Mateevici, Simeon Murafa și Andrei Hodorocea, care a fost instalat în preajma Catedralei în anul 1923, apoi distrus în 1940, de către autoritățile sovietice.

Pe parcursul anilor 2000 municipalitatea a construit aici terenuri de joacă pentru copii, cafenele, iar în timpul sărbătorilor în spațiile care dau spre Piața Marii Adunări Naționale și str. Aleksandr Pușkin se organizează diverse târguri cu vânzare de alimente, îmbrăcăminte, rechizite școlare etc. În Scuar sunt plantate flori, arbuști. Aici cresc copaci viguroși care pe timp de vară sunt un refugiu pentru orașeni și oaspeți, la umbra cărora te poți odihni. O parte din copacii care creșteau de-a lungul PMAN au fost defrișați în iarna-primăvara anului 2017, în locul lor fiind sădiți copaci tineri.

Monumente, plăci comemorative

Bunul păstor – (compoziție sculpturală; sculpt. Iu. Canașin; str. Aleksandr Pușkin, Scuarul Catedralei „Nașterea Domnului”)

Monumentul celor trei martiri: Alexie Mateevici (1888-1917), Simion Murafa (1887-1917) și Andrei Hodorocea (1878-1917) – (2016; monument restabilit, înființat în anul 1922; arh. Eugen Bâzgu, artist popular Veaceslav Lozan, Scuarul Catedralei „Nașterea Domnului”)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni); nr. 4, 5, 8, 22, 28 (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 5 (str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni); nr. 3, 17, 122 (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

SCUARUL OCTAVIAN Ghibu

Denumirea Scurului a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 18/6 din 19.06.1997.

Denumiri anterioare: Scuar nou.

Localizare: sect. Centru, intersecția străzilor Aleksandr Pușkin și 31 August 1989.

Scurt istoric. Pentru reala contribuție a lui Octavian Ghibu la opera de renaștere a valorilor naționale, la fondarea bibliotecii de carte românească „Onisifor Ghibu”, la propagarea cărții românești în Republica Moldova scuarului i se atribuie denumirea *Octavian Ghibu*.

Este situat vizavi de Liceul „Gheorghe Asachi”, între Ambasada României și Muzeul Național de Artă al Moldovei.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 7, 10, 24, 25 (de la str. Aleksandr Pușkin).

SCUARUL NIKOLAI V. GOGOL

Denumirea scuarului a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 53/39 din 25.07.2006.

Denumiri anterioare: Scuar nou

Localizare: sect. Buiucani, în perimetrul străzilor București, Nicolae Iorga și Alexei Sciusev, în preajma Liceului „Nikolai V. Gogol”.

Transport

Rute de troleibuz: 3, 4, 29 (de la str. București); nr. 10, 24 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

SCUARUL MEMORIEI VICTIMELOR CATASTROFEI DE LA CERNOBÎL

Denumirea scuarului a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 8/4 din 13.04.1999.

Denumiri anterioare: Scuarul Memoriei victimelor catastrofei de la Cernobîl.

Localizare: sect. Botanica, str. Trandafirilor.

Scurt istoric. La 26 apr. 1986, cel de-al patrulea reactor al Centralei Atomoelectrice din Cernobîl a explodat. Explozia a provocat un incendiu care a durat zece zile și în timpul căreia, în atmosferă, au fost degajate particule radioactive. La lucrările de lichidare a accidentului au participat cca 3500 cetățeni ai Republicii Moldova. Fiecare dintre ei și-a făcut datoria, executând ordinele comandantului, fără a se gândi la sine.

În anul 1999, în memoria victimelor catastrofei de la Centrala Atomoelectrică de la Cernobîl în sect. Botanica pe str. Trandafirilor a fost amenajat *Scuarul Memoriei victimelor catastrofei de la Cernobîl*. În prezent, în scuar este construită o biserică

că mică, fiind clădită temelia unui locaș sfânt mai mare. O parte din banii necesari pentru construcție au fost donați de către locuitorii țării, participanți la lucrările de lichidare a consecințelor avariei.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4 (pe str. Trandafirilor); nr. 8, 17 (de la bd. Decebal; nr. 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal); nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

SCUARUL NOROC

Denumirea scuarului a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 4/3-1 din 15.05.2012.

Denumiri anterioare: Scuar nou.

Localizare: sect. Centru, str. Bulgară.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 3, 5, 9, 11, 17, 46 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

SCULENI, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Перекопский пер. (str. la Perekopsk).

Localizare: sect. Buiucani, în apropierea str. Bariera Sculeni.

Scurt istoric. Urbonimul Sculeni provine de la denumirea barierei care era instalată de administrația țaristă la încep. sec. XIX pe drumul ce ieșea din Chișinău și ducea spre vama Sculeni și satul cu același nume de pe malul Prutului. Localitatea a fost atestată documentar în 1437 cu denumirea Șendreni, iar actuala denumire o capătă în sec. XVII. Distanța până la Chișinău este de 130 km.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

SCUTARI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Л. Чайкиной (str. L. Ceaikina), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești. Este cuprinsă între străzile Liuba Dimitriu și Dimineții. Paralelă cu străzile Dorobanți și Plaiului. Lungimea – 230 m.

Originea denumirii. *Scutar* – cioban care administrează, conduce stâna; tânăr nobil vasal care purta scutul și celelalte arme ale cavalerului său, ale seniorului său.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 8, 17, 20 (de la bd. Decebal); nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal); nr. 18 (de la șos. Muncești).

SFATUL ȚĂRII, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Populului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Мещанская (str. Меșceanskaia), 1834 – sf. sec. XIX; ул. Голенищев-Кутузов (str. Golenișcev-Kutuzov), sf. sec. XIX – 1924; str. VI. Hertza (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt în jos și str. Unirii (mai sus de bd. Ștefan cel Mare și Sfânt), 1924-1944; ул. Мичурина (str. Miciurin), din 1944.

Localizare: sect. Buiucani. Este cuprinsă între străzile Alexie Mateevici și Sfântul Andrei. Intersecții cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, străzile Alexandru cel Bun, Columna, Mitropolit Dosoftei, Anatol Corobceanu, 31 August 1989, București, Alexei Șciusev, Mihail Kogălniceanu. Este paralelă cu străzile Serghei Lazo și Maria Cebotari. Lungimea – 1,6 km.

Scurt istoric. Strada datează din primele decenii ale sec. XIX. Era formată în mare parte din case de locuit, vile și conace de tip urban, care aparțineau reprezentanților aristocrației locale. În urma reconstrucției străzii din ultimele decenii, aici au apărut numeroase edificii moderne, blocuri de

locuit și clădiri cu destinație socială și administrativă. A fost numită astfel în memoria primului parlament basarabean, organ suprem legislativ reprezentativ și electiv al Basarabiei, constituit la 20 oct. 1917. Apogeul activității Sfatului Țării a fost atins la 27 martie 1918, când membrii Sfatului Țării au votat Unirea Basarabiei cu România. Pe stradă se află mai multe edificii incluse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală*: clădirea fostului orfelinat, complexul de clădiri ale fostei fabrici de bere „Bohemia”, Școala eparhială poloneză a bisericii romano-catolice, sediul administrației Zemstvei județene, casa în care a locuit arhitectul Alexandru Bernardazzi, case de raport, case particulare, conacuri urbane etc.

Monumente, plăci comemorative

Alexandru Bernardazzi – arhitect (placă comemorativă, sculpt. Valeriu Doicov; str. Sfatul Țării, 23, colț cu str. București)

Adrese utile

Agenția Organizației Națiunilor Unite în Republica Moldova (nr. 27)

Alianța Franceză, Centrul Internațional de Afaceri „Le Roi” (nr. 18)

Alliance Française, filme în limba franceză (nr. 18)

Centru de Analiză și Prevenire a Corupției (nr. 27)

Centrul de Cultură și Artă „Ginta Latină” (nr. 18)

Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova (nr. 16)

Librăria de carte franceză „Caligrama” (nr. 18)

Redacția săptămânalului *Literatura și Arta* (nr. 2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 11, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 3, 4, 29 (de la str. București).

Rute de autobuz: nr. 3, 9, 17, 26, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

SFÂNTA PARASCHEVA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й Кирпичный пер. (str-la Cărămidarilor-1), până la 05.03.1958; ул. Черкасская (str. Cerkasî), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Ciocana. Începe de la str-la Movileni. Este paralelă cu str. Liviu Rebreanu. Lungimea – 240 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele Sfintei Parascheva, cunoscută și sub numele de *Paraschiva*. Este o sfântă venerată în Biserica Ortodoxă Română și în alte biserici de rit oriental. Sfânta Parascheva (Sfânta Vineri în popor) este considerată ocrotitoarea Moldovei și a Bucovinei. Este cea de-a doua sărbătoare importantă a lunii octombrie, ale cărei reminiscențe au ajuns până în zilele noastre, este Vinerea Mare sau Paraschiva din 27 octombrie.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13 (de la str. Voluntarilor); nr. 7 (de la str. Uzinelor).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Voluntarilor); nr. 39 (de la str. Uzinelor).

SFÂNTA TREIME, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Тюленина (str. Tiulenin).

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești. Se află în apropierea Bisericii „Sfânta Treime”, între străzile Frumușica și Elena Alistar. Paralelă cu șos. Muncești. Lungimea – 130 m.

Originea denumirii. *Sfânta Treime* – uniune spirituală a celor trei ipostaze divine (Dumnezeu-Tatăl, Dumnezeu-Fiul și Sfântul Duh), reprezentând un singur Dumnezeu; treimea. Sărbătoarea Sfânta Treime este prăznuită a doua zi după Duminica Pogorării Sfântului Duh, adică în Lunea Rusaliilor.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

SFÂNTA VINERI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Сфынта Винерь ; ул. Кольцова (str. Kolțov).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, cuprinsă între străzile Ialoveni și Mihail Lermon-tov, intersectată de str. Valea Rediului. Lungimea – 1,8 km.

Scurt istoric. Denumirea coboară la numele unei foste suburbii a Chișinăului de la sfârșitul sec. XIX – înc. sec. XX, locuite, în fond, de urmașii unor răzeși moldoveni. Numele suburbiei, la rândul său, provine de la denumirea Mănăstirii „Sfânta Vineri” din Iași, care în sec. XVII – înc. sec. XIX stăpânea la est de Prut mult mai multe moșii, printre ele și părți din moșia Chișinăului.

Adrese utile

Institutul de Formare Profesională Continuă și Cercetări Științifice Aplicative (nr. 7)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).
Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

SFÂNTA VINERI, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 28-я ул. Сфынта Винерь (str. 28 Sf. Vineri), până la 08.07.1959; 2-й пер. Кольцова (str-la Kolțov-2), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa.

Scurt istoric. *Vezi: Sfânta Vineri, strada.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

SFÂNTUL ANDREI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Андреевская (str. Andreevskaia), 1924; str. Alexandru Donici, 1924-1940, 1941-1944; ул. Андреевская, 1940-1941, 1944-1991.

Localizare: sect. Râșcani, este cuprinsă între străzile Anton Pann și Mihai Viteazul. Lungimea – 1,2 km.

Scurt istoric. Este una dintre cele mai vechi străzi ale orașului istoric care și-au păstrat traseul și numele vechi. Spațiul construit al străzii este înviorat de spații verzi, formate la intersecțiile cu străzile înguste ale orașului istoric. Pe stradă s-au păstrat câteva case particulare și case de raport din prima jum. a sec. XIX, care sunt monumente de valoare națională, incluse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală*.

Actualmente strada poartă numele Sfântului Andrei, unul dintre cei 12 apostoli ai lui Iisus Hristos, care este considerat de ortodocși „Ocrotitorul pământurilor românești” sau „Patronul spiritual al românilor”, fiind cel care a adus și a propovăduit credința creștină în Balcani și în regiunile populate de strămoșii noștri.

Adrese utile

Caritas Moldova, misiune religioasă catolică (nr. 7)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la str. Mihai Viteazul); nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

SFÂNTUL ANDREI, stradela

Denumirea stradelei a fost restabilită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Андреевский пер. (str-la Andreevski), până în 1924; str-la Sfântul Andrei, 1924-1940, 1941-1944; Андреевский пер. (str-la Andreevski), 1940-1941, 1944-1991.

Localizare: sect. Râșcani, paralelă cu strada omonimă. Lungimea – 500 m.

Scurt istoric. Vezi: *Sfântul Andrei, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la str. Mihai Viteazul); nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

SFÂNTUL GHEORGHE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Георгиевская (str. Gheorghievskiaia), încep. sec. XIX-1918, 1924-1944; str. Sfântul Gheorghe; ул. Георгиевская, până la 26.02.1965; ул. Баженова (str. Bajenov), din 27.02.1965.

Localizare: sect. Râșcani, zona centrală a orașului, este cuprinsă între străzile Alexandru cel Bun și Grădinilor. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea hramului bisericii construite în apropiere. Cu două secole în urmă, strada era marginea de sud-est a orașului și era populată în majoritatea ei de bulgari, care au inițiat și construirea unei noi biserici. Biserica „Sf. Gheorghe” se află în partea de jos a orașului vechi, numită cândva Mahalaua de Jos sau Bulgară, are o arhitectură simplă, cu aspect gotic. A fost concepută pentru comunitatea bulgarilor și se consideră că a primit numele de la preotul bulgar Gheorghe, ca până la urmă Biserica „Sf. Gheorghe” să fie finisată și destinată pentru populația băștinașă. Biserica a fost desființată ca lăcaș sfânt în anii '60 ai sec. XX, servind ca depozit. Redeschisă în anii '90, a devenit un centru spiritual al comunității ruse din Chișinău. Lăcașul este monument de arhitectură de însemnătate națională, introdus în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală*.

Adrese utile

Biserica „Sf. Mare Mucenic Gheorghe” (nr. 4)
Centru Medical de Reabilitare ORTOPED SRL (nr. 28/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 17, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Albișoara); nr. 11, 18, 24, 31, 33, 34, 38, 39, 44, 49, 65 (de la str. Avraam Iancu).

SFÂNTUL ILIE, strada

Denumirea străzii a fost restabilită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Ильинская (str. Ilin-skaia), până în 1924; str. Sfântul Ilie, 1924-1944, 1940-1941; ул. Ильинская, 1940-1941, 1944-1991.

Localizare: sect. Râșcani, în partea centrală a orașului, situată între străzile Anton Pann și Alexandru cel Bun. Intersecții cu străzile Sfatul Țării, Căpriana și Sfântul Andrei. Lungimea – 150 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea bisericii „Sfântul Ilie”, zidită în 1805-1806, locul fiind ales lângă un stâlp de piatră, ridicat de Ștefan Nour, pe care erau încrustate numele copiilor, părinților și ale rudelor acestuia, care au pătimit în urma unei incursiuni a tătarilor în 1781. Avea o formă de navă, cu absida altarului circulară și un turn-clopotniță deasupra pronaosului, care ținea patru clopote. Biserica avea numeroase moșii, administrate de epitropi, și cărți de cult tipărite în întreg spațiul românesc, dar și în limbile greacă și slavonă. Din 1855, în preajma bisericii s-a organizat piața Sfântul Ilie. Deși avea statut de monument istoric, autoritățile sovietice în 1960 au demolat biserica. Pe stradă s-au păstrat și câteva case incluse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală*.

Adrese utile

Biserica creștină „Isus Salvatorul” (nr. 41)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

SFÂNTUL PETRU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Петровский пер. (str-la Petrovski), încep. sec. XIX – 1924; str-la Murafa, 1924-1944; Петровский пер.

Localizare: sect. Râșcani, situată între străzile Alexandru Hâjdău și Avram Iancu, paralelă cu străzile Ismail și Sfântul Gheorghe. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Simon-Petru, cunoscut ca Sfântul Petru, în folclor Sânpetru, un pescar din Betsaida, unul din primii discipoli al lui Iisus din Nazaret. Sf. Petru a fost unul dintre cei doisprezece apostoli ai lui Iisus Hristos. A fost fratele mai mare al apostolului Andrei, și unul dintre întemeietorii primei comunități iudeo-creștine la Ierusalim. Apostolul Petru a fost condamnat la moarte în Roma și executat prin crucificare cu capul în jos (la cererea lui), spre a se deosebi de modul răstignirii lui Isus, în jurul anului 67 d.Hr.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 17, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 11, 18, 24, 31, 33, 34, 38, 39, 44, 49, 65 (de la str. Avram Iancu).

SIHASTRULUI, strada

Denumirea străzii a fost restabilită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: str. Sihastrului, până 1944; 45-я ул. Скиносы (str. 45 Schinoasa), până la 05.03.1958; ул. Попова (str. Popov), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa cu trecere în com. Codru. Începe de la șos. Hânțești. Lungimea – 1,9 km.

Originea denumirii. *Sihastru* – om care trăiește retras de lume în post și rugăciuni; pustnic, schimnic.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

SIRETULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 8-я ул. Скиносы (str. 8 Schinoasa), până la 05.03.1958; ул. Гаражная (str. Garajului), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, cart. Sculeni.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea râului Siret, care izvorăște în Carpații de Nord pe teritoriul Ucrainei de azi, în Bucovina de Nord. Principalii afluenți ai Siretului sunt: pe partea dreaptă – Suceava, Moldova, Bistrița, Trotuș, Putna și Buzău; pe partea stângă – Polocin și Bârlad.

NICHITA SMOCHINĂ, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, zona Sprâncenoaia, în perimetrul străzilor Pietrarilor și Primar Carol Schmidt. Lungimea – 240 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Nichita P. Smochină (14/27.03.1894; Mahala, Dubăsari, Basarabia – 14.12.1980, București), jurist, istoric, etnograf, folclorist și om politic român. Fondator al publicației *Moldovanul* (Dubăsari). În 1920 s-a stabilit la Iași, unde a absolvit dreptul și filosofia. Director al revistei *Moldova nouă* și al ziarului *Transnistria*. A colaborat la *Cercetări istorice*, *Revista Fundațiilor Regale*, *Viața Basarabiei*. Studii despre istoria economică, socială și culturală a românilor transnistreni. Lucrări: *Anul Nou la moldovenii de peste Nistru*; *Din trecutul românesc al Transnistriei*. Membru de onoare (1942) al Academiei Române, exclus în 1948, reșus în drepturi în 1990.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

NICHITA SMOCHINĂ -1, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Centru, zona Sprâncenoaia, în apropierea str. Pietrarilor. Începe de la str. Primar Carol Schmidt. Lungimea – 80 m.

Scurt istoric. Vezi: *Nichita Smochină, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

NICHITA SMOCHINĂ -2, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Centru, zona Sprâncenoaia, în apropierea str. Pietrarilor. Începe de la str. Primar Carol Schmidt. Lungimea – 90 m.

Scurt istoric. Vezi: *Nichita Smochină, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

NICHITA SMOCHINĂ -3, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Centru, zona Sprâncenoaia, în apropierea str. Pietrarilor. Începe de la str. Primar Carol Schmidt. Lungimea – 90 m.

Scurt istoric. Vezi: *Nichita Smochină, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

NICHITA SMOCHINĂ -4, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Centru, zona Sprâncenoaia, în apropierea str. Pietrarilor. Începe de la str. Primar Carol Schmidt. Lungimea – 130 m.

Scurt istoric. Vezi: *Nichita Smochină, strada.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

SOCILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 15-й Одесский пер. (str. la Odessa-15).

Localizare: sect. Centru, în spatele Palatului Feroviarilor; începe de la str. Copăceni și continuă spre str. Fântânilor. Lungimea – 130 m.

Originea denumirii. *Soc* – nume dat mai multor specii de arbori și arbuști de dimensiuni mici, cu fructe boabe negre (socul negru, răspândit în regiunile de deal și de câmpie) sau roșii (socul roșu, răspândit pe la marginea pădurilor de munte).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal).

SOCOLENI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. В. Соколова (str. V. Sokolov), din 04.06.1986, când unei porțiuni din str. Studențimii, de la пр. Кантемира (bd. Cante-

mir), până la ул. Слободская (str. Slobodei), i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Râșcani. Intersecții cu străzile Grățiești, Ceucari, Iazului, Cucorilor, Doina, Victor Crărescu, str-lele Studenților și Victor Crărescu. Lungimea – 2 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele localității Socoleni din r-nul Anenii Noi, înființată în anul 1965. Este situată la 38 km de Chișinău. Este o așezare urbană mică, situată pe linia de cale ferată Chișinău-Tighina.

Adrese utile

Biblioteca „Liviu Rebreanu”, filială a BM „B.P. Hasdeu” (nr. 9)

Mold-Didactica ÎS (nr. 16/1)

Piața „Ceucari”

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la str. Ceucari).

Rute de autobuz: nr. 26, 28.

SOFIA, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Софийская (str. Sofia).

Localizare: sect. Botanica, de la str-la Lvov-3 până la str-la Lvov-4, paralelă cu str-lele Lvov-5 și Lvov-6, în apropierea str. Constantin Brâncuși. Lungimea – 90 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea capitalei Bulgariei, Sofia, oraș situat în partea central-vestică a țării. Are o populație de peste 1 mil. locuitori. Există urme arheologice care arată că Sofia era locuită acum șapte mii de ani, astfel că este unul dintre cele mai vechi orașe din Europa. Este cel mai mare oraș al țării, centru economic și social, științific și cultural. Este cunoscută prin cea mai veche biserică ortodoxă, biserica „Sf. Sofia”, patroana orașului, care datează de la jum. sec. VI.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 8, 17 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 3, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal); nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă).

SOLIDARITĂȚII, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Профсоюзная (str. Sindicatelor), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, de la str. Doina până la str. Putnei. Paralelă cu străzile Grădinarilor și Bariera Orhei. Lungimea – 240 m.

Originea denumirii. *Solidaritate* – sentiment care îi determină pe oameni să se ajute reciproc.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la Calea Orheiului).

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Putnei și str. Doina).

IPATIE SOROCEANU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Успенского (str. Uspenski).

Localizare: sect. Centru, zona Mălina Mică, cuprinsă între străzile Constantin Vârnav și Mălina Mică. Intersecții cu străzile Mălina Mică, Romantica, Avicenna, Nicolae Testemițanu și str-la Ipatie Soroceanu. Lungimea – 950 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ipatie Soroceanu (03.04.1900; Ciorna, reg. Odessa – 20.02.1964; Chișinău), chirurg. Absolvent al Institutului de Medicină din Odessa. A lucrat în calitate de medic la câteva instituții medicale din RASSM. În anii 1941-1944 – chirurg-șef al Bazelor chirurgicale medicale ale Armatei Sovietice 18 și 46. A depus eforturi uriașe pentru a transfera din Kislovodsk la Chișinău Institutul nr. 2 de Medicină din Leningrad, în 1945, punând astfel bazele medicinei teoretice din Republica Moldova. Medic-șef al Dispensarului Republican Oncologic, colaborator

al Catedrei de chirurgie generală a Institutului de Medicină din Chișinău, actualmente Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Devine primul director al Institutului de Medicină din Chișinău. Medic Emerit din RSSM (1961).

Adrese utile

Centrul de Plasament pentru Copii „Small Group Homes” (nr. 73)

Grădinița-creșă nr. 7 (nr. 40)

Grădinița-creșă nr. 167 (nr. 42)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 24 (de la str. Gheorghe Asachi).

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

IPATIE SOROCEANU, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Успенского (str-la Uspenski).

Localizare: sect. Centru, zona Mălina Mică, de la str. Ipatie Soroceanu până la str. Mălina Mică. Intersecție cu str. Nicolae Scifos, paralelă cu str. Romantica. Lungimea – 110 m.

Scurt istoric. Vezi: *Ipatie Soroceanu, strada*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

SPARTACUS, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Спартака (str. Spartac).

Localizare: sect. Râșcani, începe de la str. Kiev și continuă spre rondul de la intersecția str. Bogdan Voievod cu str. Tudor Vladmirescu. Intersecție cu str. Pietrăriei, paralelă cu str. Nadejda Russo. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Spartacus (? – 71 î.Hr.), gladiator, de origine tracă. Conducătorul celei mai importante răscoală a sclavilor din Antichitate (73-71 î.Hr.). Izbucnită în Imperiul Roman, mișcarea s-a extins până în partea de nord și a cuprins în rândurile ei circa 60 000 de sclavi. A murit în luptele cu armata romană, condusă de Crassus.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11, 16, 24 (de la str. Kiev).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev).

SPARTACUS-1, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Спартакa (str-la Spartak-1).

Localizare: sect. Râșcani, începe de la str. Spartacus spre str-la Aerodromului-2, paralelă cu str. Pietrăriei. Lungimea – 95 m.

Scurt istoric. Vezi: *Spartacus, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11, 16, 24 (de la str. Kiev).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev).

SPARTACUS-2, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й пер. Спартакa (str-la Spartak-2).

Localizare: sect. Râșcani, între str. Pietrăriei și str. Kiev, paralelă cu str. Spartacus. Lungimea – 140 m.

Scurt istoric. Vezi: *Spartacus, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11, 16, 24 (de la str. Kiev).

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Kiev).

SPERANȚEI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 3/49 din 31.01.2002.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, cart. Schinoasa, de la str. Mihail Lermontov până la str. Ialoveni. Intersecție cu str. Parascovia Didăc. Lungimea – 250 m.

Originea denumirii. *Speranță* – sentiment de încredere în rezolvarea favorabilă a unei acțiuni, în realizarea unei dorințe.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

SPICULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Партизанская (str. Partizanilor).

Localizare: sect. Centru, cart. Schinoasa, între str. Ialoveni și șos. Hâncești. Lungimea – 500 m.

Originea denumirii. *Spic* – inflorescență caracteristică plantelor graminee, alcătuită din mai multe flori mici cu peduncul scurt, dispuse pe o axă centrală lungă.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11.

SPRÂNCENOAIA, strada

Denumirea străzii a fost restabilită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: str. Sprâncenoaia până la 1944; ул. Демократическая (str. Democrației).

Localizare: sect. Centru, în apropierea Televiziunii Naționale, de la str. Gheorghe Asachi până la șos. Hâncești. Lungimea – 800 m.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la cuvântul *sprânceană* – creastă, coamă a unui deal, a unui munte, care, probabil, corespunde localizării străzii pe vârful unui deal. În noiembrie 2010, prin decizia Consiliului Municipal, o porțiune a str. Sprâncenoaia, de la șos. Hâncești până la Drumul Viilor, a fost redenumită, primind numele fostului președinte polonez Lech Kaczynski, după tragicul accident aviatic de la Smolensk. Cealaltă porțiune de stradă, din perimetrul str. Gheorghe Asachi până la șos. Hâncești, a rămas cu denumirea veche.

Adrese utile

Liceul Academiei de Științe a Moldovei (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

CONSTANTIN STAMATI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Кателинская (str. Katelinskaia), până în 1918; str. Traian, 1924-1940, 1941-1944; ул. Кателинская, 1940-1941, 1944-1992.

Localizare: sect. Râșcani, este o stradă scurtă, care începe de la str.-la Zamfir Arbore până la str. Ivan Zaikin. Lungimea – 290 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele clasicului literaturii române Constantin Stamati (1786; Huși sau Iași – 12.09.1869; Ocnița, jud. Hotin, azi Republica Moldova). Scriitor și traducător, a colaborat la *Albina românească*, *Dacia literară*, alte reviste. Membru fondator al Societății Literare Române, membru al Societății de Medici și Naturaliști din Basarabia și al Societății Imperiale de Istorie și Antichități din Odessa. A deținut mai multe funcții publice în Basarabia, expeditor

și referent în departamentele guvernului local, ispravnic al ținuturilor Ismail și Hotin, agent cu însărcinări speciale pe lângă guvernator ș.a. Lucrări: *Suceava și Alexandru cel Bun în sec. XV*; *Marele Ștefan și bravul său hatman Arbore*; *Neneaca, cunonașul ei și dascălul*; *Ciubăr-Vodă, Geniul vechi al romanilor și românii de astăzi*; *Despre Basarabia și cetățile ei vechi*.

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 66 (nr. 6)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

NICOLAE STAROSTENCO, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 29/22 din 21.09.1995.

Denumiri anterioare: str. Columna (o porțiune).

Localizare: sect. Centru, cuprinsă între străzile Ismail și Ciuflea, intersecție cu str. Lev Tolstoi. Lungimea – 250 m.

Scurt istoric. Porțiunea din str. Columna, dintre străzile Ismail și Ciuflea, a fost numită în memoria lui Nicolae Starostenco (04.08.1897; Kirovograd, Ucraina – 14.03.1972; Chișinău), medic-internist, profesor, doctor habilitat în medicină. Absolvent al Institutului de Medicină din Kiev. A activat la unele instituții medicale din Ucraina. Șef de catedră la Institutul de Medicină din Chișinău (1946), rector al aceleiași institut (1953-1959). Fondator al școlii terapeutice din Republica Moldova. Lucrări privind patologia tractului digestiv și sistemului cardiovascular, distrofia alimentară în Moldova, precum și studierea particularităților curative ale apelor minerale din Moldova. Om Emerit în științe din RSSM (1957). Autor a 116 lucrări științifice.

Adrese utile

Serviciul Vamal al Republicii Moldova (nr. 30)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 13, 17 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 11, 65 (de la str. Ismail).

NICHITA STĂNESCU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 11/3 din 13.03.2003.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, cuprinsă între străzile Valea Crucii și Nuferilor, în spatele Grădinii Zoologice. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Nichita Stănescu (31.03.1933; Ploiești – 13.12.1983; București), poet, scriitor și eseist român. Unul dintre cei mai importanți poeți români care s-au afirmat după cel de-al Doilea Război Mondial. După studii primare și liceale, urmează cursurile Facultății de Filologie de la Universitatea din București. A debutat în presa scrisă fiind corector la revista „Gazeta literară”. În 1969 este numit redactor-șef adjunct la revista „Lucafeărul”, între anii 1970 și 1973 este redactor-șef adjunct la revista „România literară”. A colaborat și la alte reviste literare, ale epocii, din diferite orașe ale României. Debut editorial cu volumul de versuri *Sensul iubirii* (1960). Lucrări: *O viziune asupra sentimentelor*, *11 elegii*, *Noduri și semne* (1982), *Antimetafizica* (1999) etc.

Laureat al Premiului *Herder* (Austria), al Premiului *Coroana de Aur* la Festivalul *Serile poetice de la Struga* (Macedonia fosta Iugoslavie). Membru post-mortem al Academiei Române (1990).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 3 (de la str. Valea Crucii).

STEJĂRENI, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 18/7 din 19.06.1997.

Denumiri anterioare: 3-й пер. Щорца (str-la Șciors-3).

Localizare: sect. Centru, începe de la str. Ion Vasilenko și este paralelă cu str. 31 August 1989. Lungimea – 56 m.

Scurt istoric. Străzii i s-a dat numele s. Stejăreni, din cadrul com. Lozova, r-nul Strășeni. Atestat documentar în anul 1429 cu denumirea de Cârlandi. Apărută cu circa șase secole în urmă, mica localitate este pomenită, pentru prima dată, într-un document de pe timpul lui Alexandru cel Bun, apoi într-un document datat cu 7 mai 1470, de pe timpul lui Ștefan cel Mare. Pe teritoriul satului au fost descoperite urme ale unor civilizații, datând cu 5 000 de ani în urmă. Localitatea se află la o distanță de 49 km de Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea).

Rute de autobuz: nr. 5, 17, 23, 46, 65 (de la str. Ciuflea).

CONSTANTIN STERE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: пер. Стибиковский (str-la Stibikovski), până în 1924; str-la Stibikov, 1924-1940, 1941-1944; пер. Стибиковский, 1940-1941, 1944-27.03.1951; ул. Физкультурников (str. Sportivilor).

Localizare: sect. Buiucani, este o parte a magistralei care conectează zona centrală a orașului cu sect. Buiucani și orașelul Durlești, începând de la str. Alexei Șciusev, din fața stadionului Dinamo, până la str. Alexie Mateevici. Lungimea – 240 m.

Scurt istoric. La sfârșitul sec. XIX aici era marginea orașului, după care începea satul Buiucani. Actuala denumire a străzii reprezintă un toponim comemorativ, care evocă numele lui Constantin Stere (1.06.1865; Horodiște, jud. Soroca – 26.06.1936; Bucov, jud. Prahova, România), om politic și scriitor român, ideolog al poporanismului. A studiat dreptul la Universitatea din Iași. În 1883- 1891 a fost condamnat și deportat de autoritățile țariste în Siberia. După revoluția din 1905 din Rusia s-a întors în Basarabia și a întemeiat, alături de Pan Halippa, Ion Inculeț și Alexie Mateevici, publicația *Basarabia*. Revenit la Iași, a fondat, împreună cu Paul Bujor, revista *Viața românească*. A fost prefect

de Iași. În 1918 a reprezentat la Chișinău Guvernul Marghiloman și a jucat un rol important la votarea Unirii Basarabiei cu România.

Adrese utile

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, sect. Buiucani (nr. 10)

Organizația „Salvați Copiii” (nr. 1)

Uniunea Notarilor din Republica Moldova (nr. 8)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4.

STOLNICENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 6-й Херсонский пер. (str-la Herson-6)

Localizare: sect. Botanica, între bd. Decebal și str. Mazililor, în spatele Palatului Feroviarilor, este trasată de-a lungul laturii de est a parcului *Valea Trandafirilor*. Lungimea – 250 m.

Originea denumirii. *Stolnic* – dregător care purta grija mesei domnești, fiind șeful bucătarilor, al pescarilor și al grădinarilor; șef bucătar boieresc.

Stolniceni este numele câtorva sate din Republica Moldova din r-nele Edineț, Hâncești, Ungheni.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 8, 17 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal).

STRĂȘENI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 4-я ул. Петрикань (str. 4 Petricani), până la 08.07.1959; ул. Страшенская (str. Strășeni), din 09.07.1959.

Localizare: sect. Râșcani, paralelă cu str. Petricani.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea orașului Strășeni, centru administrativ al raionului cu același nume. Atestat documentar în 1545, este situat pe malul râului Bâc, la 22 km nord-vest de Chișinău. Partea industrială a orașului este amplasată în regiunea de nord-vest a orașului și este despărțită de sectorul locativ prin calea ferată. Un punct de atracție este lacul Ghidighici situat în apropierea orașului.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Petricani)

DR. TUDOR STRIȘCĂ, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 1/42 din 22.01.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, de la str. Independenței, colț. cu str. Hristo Botev până la str. Arheolog Ion Casian-Suruceanu. Intersecție cu străzile Independenței și Petru Ungureanu. Lungimea – 1 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Tudor Strișcă (27.02.1953; Satul Nou, r-nul Cimișlia – 13.06.1995; Chișinău), geograf. Absolvește școala medie din satul natal, apoi Universitatea din Tiraspol. A activat ca profesor de geografie. Face doctorantura la Universitatea de Stat „M. Lomonosov” din Moscova. Susține teza de doctor în geografie, în domeniul infrastructurii comerciale în spațiile rurale. Docent la Catedra de geografie economică a Institutului Pedagogic din Tiraspol, șef al Direcției Economie a Departamentului pentru Protecția Mediului. După un stagiu în București, revenind la Chișinău, inspirat de marea cultură românească, începe activitatea sa în cadrul Frontului Popular din Moldova la Tiraspol, alături de Ilie Ilașcu, Iacob Cocoș, Nicolae Boboc, Ștefan Urâtu, Ion Iovcev ș.a. Inițial, a fost președintele Frontului Popular din Tiraspol, apoi președintele Frontului Popular din sect. Botanica al capitalei.

Adrese utile

Uniunea conducătorilor auto din Republica Moldova (nr. 10)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4 (de la str. Hristo Botev).

VASILE STROESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й Октябрьский пер. (str-la Octombrie-3), până la 05.03.1958; ул. Красноармейская (str. Armatei Roșii), din 1958.

Localizare: sect. Buiucani, în apropierea străzilor Alba Iulia, Paris, cuprinsă între străzile Vasile Pogor și Ion Pelivan. Intersecție cu str. Ion Luca Caragiale, paralelă cu străzile Suceava, George Călinescu. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Vasile Stroescu (11.11.1845; Trinca, jud. Hotin – 13.04.1926; București), om politic și filantrop, membru de onoare al Academiei Române. Studii la Liceul Regional din Chișinău, la școala din Kamenet-Podolski și la Liceul „Richelieu” din Odessa. A studiat dreptul la Universitatea din Moscova, Sankt Petersburg și Berlin. Întors în Basarabia în 1867, este ales judecător la Tribunalul din Hotin, unde face cunoștință cu Alexandru Hâjdău. A acordat burse pentru tineri dotați, a înființat școli și a ctitorit biserici în Basarabia și în Transilvania. În 1919 este primul președinte al Parlamentului României Mari. Până la Unire a susținut mult mișcarea națională din Basarabia și ziarul *Cuvânt moldovenesc*. A fost președintele de onoare al Partidului Național Moldovenesc.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

STUDENȚILOR, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Студенцимий (str. Studențimii), din 24.10.1968.

Localizare: sect. Râșcani, cuprinsă între Calea Orheiului și str. Nicolae Dimo, spre Parcul *Râșcani*. Intersecții cu bd. Moscovei, str. Florilor, paralelă cu străzile Matei Basarab, Miron Costin, Primar Gherman Pântea. În mijlocul străzii la intersecția bd. Moscova cu str. Studenților se află Piața Sankt Petersburg. Lungimea – 2,5 km.

Scurt istoric. Strada se află la o margine a cart. Râșcani. A fost numită str. Studențimii, în urma înălțării blocurilor de studii ale fostului Institut Politehnic „Serghei Lazo” (actuala Universitate Tehnică), prima instituție de învățământ superior de profil tehnic din Moldova, creată în anul 1964. Mai târziu au fost înălțate blocuri administrative, de studii, laboratoare și cămine studențești ale acestei instituții.

Plăcă comemorativă

Havuz „12 semne zodiacale” (2017; compoziție sculpturală, autoarea proiectului Claudia Pântea; str. Studenților, Universitatea Tehnică a Moldovei)

Vasil Levski – erou bulgar (placă comemorativă; str. Studenților, 3/3, Liceul „Vasil Levski”)

Adrese utile

Campusul C al Universității Tehnice (nr. 7)

Cinematograful „Patria Lukoil” (nr. 7/5)

Complexul sportiv al Tineretului (nr. 2/2)

Facultatea Industrie Ușoară a Universității Tehnice din Moldova (nr. 11/1)

Grădinița „Țândărică” nr. 146 (nr. 12/2)

Liceul Teoretic „Ion Creangă” (nr. 10/3)

Liceul Teoretic „Vasil Levski” (nr. 3/3)

Liceul Teoretic „Waldorf” (nr. 11)

Oficiul Poștal nr. 20 (nr. 7/2)

Parcul auto al UTM (nr. 7/2)

Terenuri sportive ale UTM (nr. 2/2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la bd. Moscova).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48.

STUDENȚILOR, stradela

A fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Озерная (str. Lacului), până la 24.06.1981; пер. Студенцимий (str-la Studențimii), din 25.06.1981.

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, de la str. Socoleni. Paralelă cu străzile Ceucari, Iazului. Lungimea – 950 m.

Scurt istoric. Vezi: *Studenților, strada*.

Adrese utile

Athletmed, Centrul Național de medicină sportivă (nr. 7/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 25, 26, 27 (de la str. Ceucari).

Rute de autobuz: nr. 26, 28 (de la str. Socoleni).

SUCEAVA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Центральная (str. Centrală); ул. Патриса Лумумбы (str. Patrice Lumumba).

Localizare: sect. Buiucani, paralelă cu str. Alba Iulia, cuprinsă între străzile Vasile Coroban și Ion Pelivan. Intersecții cu străzile Ion Luca Caragiale, Paris, Sucevița. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Suceava, România, fosta capitală a Țării Moldovei. Municipiul Suceava se numără printre cele mai vechi și mai importante așezări ale țării, atestată documentar în 1388. A fost construită pe temelile cetății Șcheia, întemeiată în sec. XIV de Petru I Mușat. Actualmente, Suceava este reședința de județ și, totodată, cel mai mare oraș al județului, situat în partea de nord-est a României, având 105,8 mii de locuitori. Este un centru industrial; nod feroviar și rutier; dispune de aeroport, în oraș activează o prestigioasă universitate.

Monumente, plăci comemorative

Suceava – Cetatea de scaun a lui Ștefan cel Mare și Sfânt (1997; compoziție spațial-volumetrică, arh. Nicon Zaporozjan; str. Suceava, colț cu str. Ion Pelivan)

Adrese utile

Centrul de creație tehnică (nr. 103)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

SUCEVIȚA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Загородная (str. Zagorodnaia).

Localizare: sect. Buiucani, cuprinsă între str. Nicolae H. Costin și or. Durlești. Intersecții cu străzile Alba Iulia, Suceava, Vasile Coroban ș.a. Lungimea – 900 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele mănăstirii Sucevița din jud. Suceava, ctitorie a mitropolitului Gheorghe Movilă și a fraților săi, construită între anii 1581-1606. Biserica mănăstirii reprezintă o capodoperă a arhitecturii medievale moldovenești. Decorația pictată a bisericii, atât în interior, cât și în exterior, realizată în 1601, constituie unul dintre cele mai valoroase ansambluri de pictură murală românească. Mănăstirea Sucevița a fost declarată monument UNESCO. Dispune de icoane și obiecte de cult din sec. XVI, de un atelier de covoare și broderie etc. Aici se află mormintele familiei domnești Movilă.

Adrese utile

Casa nunții „Noroc” (nr. 34)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

NICOLAE SULAC, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 28/44 din 5.08.2005.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Ciocana, de la bd. Mircea cel Bătrân până la str. Nicolae Milescu Spătarul. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Nicolae Sulac (9.09.1936; s. Sadâc, Cahul – 8.04.2003; Chișinău), cântăreț de muzică populară din Republica Moldova. Activitatea artistică a început-o în cadrul capelei corale „Doina”. Solist al orchestrei „Mugurel”. În 1965 Nicolae Sulac devine solist al ansamblului „Fluieraș”. În anii '70 - '80 ai sec. XX concertează în calitate de solist al ansamblului „Lăutarii” al Filarmonicii din Chișinău. A colaborat cu dirijorii Serghei Lunchevici, Victor Goia, Nicolae Botgros, Dumitru Blajinu, Petru Zaharia etc.

Artist Emerit (1964); Artist al Poporului (1967); laureat al Premiului de Stat (1982), Ordinul Republicii (1992).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 23, 24, 26 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

Rute de autobuz: nr. 5 (de la str. Nicolae Milescu Spătarul); nr. 23 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

ARHEOLOG ION CASIAN SURUCEANU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 1/42 din 22.01.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru-Botanica. De la str. Grenoble până la str. Constantin Vărnăv. Paralelă cu str. Nicolae Testemițanu. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele Ion Casian Suruceanu (13.12.1851; Chișinău – 18.11.1897; Chișinău), arheolog, fondatorul Muzeului de An-

tichități din Chișinău. A făcut liceul la Chișinău și Odessa, a studiat istoria la Nejin, Ucraina, fără a termina facultatea. A lucrat ca funcționar la Epitropia Orfelinatelor din Chișinău. A călătorit în Crimeea, Caucaz și pe tot litoralul de nord al Mării Negre, colecționând piese antice grecești și romane, monede antice. Colecția a stat la baza Muzeului Antichității Pontului Scitic din Chișinău. Este primul arheolog-autodidact din Basarabia, autor a 10 lucrări științifice. Membru al Societății Bisericești Arheologice din Kiev, al Societății de Istorie și Antichități din Odessa, al Institutului Imperial de Arheologie din Sankt Petersburg. Membru de onoare al Academiei Române (1885).

Adrese utile

Hotelul „Vila Tulip” (nr. 17/2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble).
Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Grenoble).

SURUCENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 4-й Полтавский пер. (str-la Poltava-4).

Localizare: sect. Centru, în zona Mălina Mică, în apropierea str. Cocieri și Viaductului, care duce spre sect. Botanica. Lungimea – 97 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Suruceni din r-nul Ialoveni. Atestat documentar în 1528. Denumirea satului are la rădăcină cuvântul „surici”, un pârâu cu același nume din partea locului. În apropierea satului Suruceni se află Mănăstirea Suruceni cu hramul „Sf. Mare Mucenic Gheorghe” construită în 1785. Este una din cele patru mănăstiri din preajma Chișinăului. Distanța directă până în or. Chișinău este de 22 km.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 22 (de la bd. Dacia).
Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia); nr. 9 (de la str. Ion Inculeț).

Ș

ALEXEI ȘCIUSEV, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Леовская (str. Leova), 1812-1918; str. General Berthelot, 1924-1944; ул. Шысева (str. Șciusev), din 1945.

Localizare: sect. Centru și Buiucani, cuprinsă între bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și str. Tighina, paralelă cu str. București. Intersecții cu străzile Bulgară, Armenească, Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu, Aleksandr Pușkin, Vlaicu Pârcălab, Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, Nicolae Iorga, Maria Cebotari, Sfatul Țării, Seghei Lazo. Lungimea – 3,3 km.

Scurt istoric. Una dintre cele mai frumoase străzi din Chișinău de la începutul sec. XX, care se află în zona istorică a Chișinăului. Construcția străzii a fost efectuată în conformitate cu planul orașului (1834) și finalizată la sfârșitul sec. XIX – încep. sec. XX. Pe stradă erau construite case cu un singur nivel și câteva case cu două-trei etaje. Majoritatea clădirilor și caselor s-au păstrat până astăzi și sunt incluse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală*. Printre ele se numără: clădirea Școlii de Meserii, complexul de case al medicului V. Tverdohlebov (actualmente aici se află sediul Bibliotecii pentru Copii „Ion Creangă”) și alte case de raport.

Valoare istorică prezintă și casa nr. 77 (actualmente Casă memorială-muzeu „Alexei Șciusev”), unde s-a născut și a trăit, până în 1891, A. Șciusev (26.09.1873; Chișinău – 24.05.1949; Moscova) – arhitect, academician, istoric și teoretician

al artei, al cărui nume îl poartă strada. A învățat la Gimnaziul nr. 2 din Chișinău (1883-1891). În 1897 a absolvit Academia de Arte Frumoase din Petersburg, a studiat arhitectura și pictura în Italia, Franța, Marea Britanie. A proiectat case de locuit, iconostase, biserici la Moscova, în gubernia Harkov. În 1912 este ales, ca arhitect, membru al Academiei de Arte Frumoase, apoi președinte al Societății de Arhitectură din Moscova (1919-1929). Alexei Șciusev a vegheat reconstrucția Chișinăului distrus în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Este unul dintre autorii planului de reconstrucție a Moscovei și a mai multor edificii ale capitalei fostei URSS. Autor al proiectului clădirii Gării Kazan din Moscova, al mausoleului lui V. Lenin. Fost director al Galeriei de Artă „Tretiakov”. A proiectat o serie de edificii la Tbilisi, Baku, Batumi, blocuri de locuit și o serie de poduri – la Moscova, Smolensk, Tbilisi, Tașkent, artera principală a Kievului – bd. Kreșceatik. Membru al Prezidiului Academiei de Arhitectură, membru titular al Academiei de Științe a URSS în domeniul teoriei și istoriei arhitecturii. Director al Muzeului de Arhitectură din Moscova (astăzi muzeul „A.V. Șciusev”). Profesor al Institutului de Arhitectură din Moscova, autor a numeroase lucrări științifice în domeniul teoriei și istoriei artei.

Monumente, plăci comemorative

Alexei Șciusev (1873-1949) – arhitect (1973; placă comemorativă; str. Alexei Șciusev, 77)

Anatol Kovarski (1904-1974) – savant (placă comemorativă; str. Alexei Șciusev, 101)

Constantin Constantinov (1915-2003) – actor (placă comemorativă; str. Alexei Șciusev, 71)

Valentin Guțu (1942-1998) – sportiv (placă comemorativă; str. Alexei Șciusev, 106A, Stadionul „Dinamo”)

Adrese utile

Biblioteca Națională pentru copii „Ion Creangă” (nr. 65)

Casa-muzeu „Alexei Șciusev” (nr. 77)

Centrul European de limbi străine (nr. 82)

Consulatul Federației Ruse (nr. 85/1)

Consulatul Onorific al Regatului Hașemit al Iordaniei (nr. 44)

Federația de polo pe apă (nr. 96)

Federația de șah / Clubul Republican de șah și joc de dame (nr. 111)

Liceul „Prometeu” (clasele primare) (nr. 121)

Liceul Teoretic „Nikolai Gogol” (nr. 90)

Centrul pentru jurnalism independent (nr. 53)

Serviciul de Stat de curieri speciali (nr. 85)

Stadionul „Dinamo”/Clubul sportiv Dinamo (nr. 106A)

Școala specializată de polo pe apă „Delfin” (nr. 96)

Teatrul „Alexie Mateevici” (nr. 93)

Uniunea oenologilor (nr.62/12)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 29 (pe str. Alexei Șciusev); nr. 2, 10, 24 (de la str. Aleksandr Pușkin și Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. București); nr. 11 (de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni).

ȘIPOPTELOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Ставриевский пер. (str. la Stavrievski), 1912-1918; str. Bugeac, 1924-1940, 1941-1944; ул. Ставриевская (str. Stavrievskaia), 1940-1941, 1944-1992.

Localizare: sect. Râșcani. Stradă scurtă, cuprinsă între străzile Romană și Fantalului.

Originea denumirii. *Șipot* – izvor a cărui apă tâșnește cu putere (și care este captată printr-un

jgheab sau printr-o țevă). Pe strada Șipotelor nr. 2, s-a păstrat clădirea Morii cu aburi, datată din 1908, monument de arhitectură de valoare locală, inclus în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală*.

Adrese utile

Societatea vânătorilor și pescarilor din Republica Moldova (nr. 2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 26, 28, 47, 48 (de la bd. Grigore Vieru).

ȘOIMARI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Разина (str. Razin), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, cuprinsă între străzile Minsk și Pandurilor, paralelă cu străzile Sarmizegetusa și Nicolae Titulescu. Lungimea – 250 m.

Originea denumirii. *Șoimar* – crescător sau dresor de șoimi pentru vânătoare; persoană care vânează cu ajutorul șoimilor.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa).

ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT, bulevardul

A fost redenumit prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 15/53 din 16.07.1998.

Denumiri anterioare: ул. Миллионная (str. Millionnaia), încep. sec. XIX; ул. Московская (str. Moskovskaia), 1840-1877; ул. Александровская (str. Alexandrovskaia), 1877-1924; str. Alexandru cel Bun, 1924-1944; bd. Regele Carol II din 22 mai 1931 (sectorul străzii Alexandru cel Bun, de la str. Mareșal Badoglio până la Spitalul Central), iar porțiunea străzii de la str. Mareșal Bado-

glio și până la Gară, va continua să se numească str. Alexandru cel Bun; ул. Александровская, 1940-1941; ул. Ленина (str. Lenin), 1944-1952; пр. Ленина (bd. Lenin), 1952-1990; bd. Ștefan cel Mare, 1990-1998.

Localizare: sect. Centru – Buiucani, cuprins între Piața Națiunilor Unite și Piața Dimitrie Cantemir. Intersecție cu străzile Alexie Șciusev (porțiune), Mihai Viteazul, Alexandru Lăpușeanu, Toma Ciorbă, Mitropolit Petru Movilă, Serghei Lazo, Sfatul Țării, Maria Cebotari, Tricolorului, str-la Teatrului, Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, Aleksandr Pușkin, Vlaicu Pârcălab, Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, Armenească, Bulgară, Tighina, Ismail, Ciuflea. Paralelă cu străzile 31 August 1989, București, Columna, Alexandru cel Bun. Lungimea – 3,8 km.

Scurt istoric. Este cea mai importantă arteră urbană, axa principală a orașului. De-a lungul ei au fost amplasate, pe parcursul anilor, cele mai importante obiective ale vieții sociale și politice, economice și culturale orășenești. Inițial era un drum de-a lungul târgului Chișinău care venea dinspre Iași și ducea spre Tighina și Cetatea Albă. În primele decenii ale sec. XIX, mai cu seamă după aprobarea planului general de construcție urbană din 1834, devine stradă principală a „orașului nou”. Până la aprobarea planului general pe această stradă au apărut Seminarul Teologic, Mitropolia cu Biserica „Acoperământul Maicii Domnului”, Hotelul „Suisse” (actuala BM „B.P. Hasdeu”), Curtea armenească (anii 1920 ai sec. XIX), Grădina Publică (numită acum „Ștefan cel Mare și Sfânt”), o piață alimentară nouă, Spitalul Orășenesc și cel Militar. Pe această stradă și-au construit palate și case de locuit elita societății basarabene de atunci: Iorgu Balș, Victor Sinadino, D. Krupenski, Dimitrie Russo, V. Hertza etc. S-au construit: Catedrala „Nașterea Domnului” cu Clopotnița și „Porțile Sfinte” (Arcul de Trumf), Biserica Luterană, Clubul Nobilimii, Gimnaziul pentru băieți nr. 2, Capela „Sf. Împărați Constantin și Elena”, Camera Fiscală, Biserica „Sf. Nicolae” – Capela Spitalului Orășenesc, Spitalul de boli contagioase, fondat de medicul Toma Ciorbă, Banca Orășenească, Duma Orășenească (acum Primăria), Casa Eparhială, hoteluri și multe case de locuit. În

1888, pe strada principală, a fost instalată prima linie pentru tramvaiul cu cai (*konka*), înlocuit mai târziu, în 1913, cu tramvaiul electric. La încep. sec. XX construcția străzii este încheiată. În iunie 1941 cele mai valoroase clădiri au fost aruncate în aer, de către sovietici, supraviețuind foarte puține, porțiunea centrală a străzii fiind ulterior reconstruită totalmente. Edificiile din această zonă care și-au păstrat aspectul vechi își datorează existența reconstrucției lor imediat după război cu redarea formelor arhitecturale vechi: Primăria Municipiului Chișinău, reconstruită între anii 1945 și 1948, repetându-se formele Dumei Orășenești, Sala cu Orgă, până în 1978 Banca Orășenească. Pe același loc au fost reconstruite o seamă de clădiri, ale căror arhitectură și destinație funcțională au fost modificate: cinematograful „Patria”, fostul Club al Nobilimii; casa de locuit, cunoscută ca hotelul „Suisse”; Teatrul Național „Mihai Eminescu”, început ca Palatul Culturii; Hotelul „Moldova”, fostul Club al ofițerilor; Universitatea Tehnică din Moldova, fosta Camera Fiscală. În locul caselor de locuit cu caracter comun și al unor obiective de menire socială au fost construite edificii de mare importanță pentru viața politică și urbană: Casa Guvernului, construită pe locul fostei Mitropolii și al Casei Eparhiale. Clădirea Ministerului Securității Naționale a RM a fost înălțată pe locul fostului Gimnaziu de Băieți nr. 2 (fostul Liceu Militar „Mihai Viteazul”); Ministerul Alimentației Publice (sediul vechi), a fost construit în 1952, pe locul Curții Armenești. În locul unor clădiri vechi au fost construite sediul Academiei de Științe a Moldovei și hotelul „Chișinău”, iar în centrul orașului – Oficiul Poștal nr. 12 (actualmente Poșta Moldovei), Magazinul universal „Gemenii”. Piața Centrală a fost izolată de bulevard prin clădirile cu patru etaje, construite cu decor în spirit național. Au rezistat, fără intervenții distructive, câteva clădiri, dintre care pot fi enumerate: vilele urbane ale lui M. Cligman și V. Hertza (azi sediul Muzeului Național de Arte Plastice); complexul Spitalului de boli infecțioase „Toma Ciorbă”; Biserica „Schimbarea la Față a Domnului” (fosta capelă „Sf. Împărați Constantin și Elena”); Biserica „Sf. Nicolae” (fosta capelă a Spitalului Orășenesc); Spitalul Militar etc.

Bulevardul s-a construit în perioada anilor 1970-1980, cu clădiri moderne, majoritatea cu domina-rea înălțimii. Dintre acestea fac parte: Sediul Parla-mentului RM; Hotelul „Național”; Opera Națională „Maria Bieșu”; Președinția Republicii Moldova; Casa Editurilor; clădirea Ministerului Telecomuni-cațiilor etc. Spre spațiul străzii se deschid intrările din *Grădina Publică Ștefan cel Mare și Sfânt*, și *Scua-rul Catedralei*, unde se află Catedrala Mitropolitană „Nașterea Domnului”. Spațiul bulevardului este lăr-git de Piața Marea Adunare Națională. Spre bulevard este orientată cu axa longitudinală Aleea Clasicilor din Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Bulevardul poartă numele lui Ștefan cel Mare (cca 1437; Borzești – 02.07.1504; Suceava) și Sfânt (canonizat în 1992) – domn al Țării Moldovei între anii 1457 și 1504. Fiu al voievodului Moldovei Bog-dan al II-lea din dinastia Mușatinilor. Remarcabilă personalitate istorică, comandant de oști și strălucit diplomat. A stabilit relații diplomatice cu Sfântul scaun (de la Roma), cu dogele Venetiei, cu Ungaria, Polonia, Lituania, Rusia, Moravia, Persia, Hanatul Crimeii. Geniu politic și negociator, a reușit să pă-s-treze tronul Moldovei 47 de ani. I-a asigurat țării independență față de Țara Leșească și Regatul Un-gariei, Imperiul Otoman, precum și cea mai mare înflorire culturală și economică, mai ales sub aspect comercial. A susținut dezvoltarea culturii, în speci-al a arhitecturii, fiind ctitor a peste 40 de mănăstiri și biserici, între care și Biserica „Adormirii” de la mănăstirea Căpriana. Pe bulevard se află monu-mente de arhitectură și istorie de însemnătate loca-lă și națională introduse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală* care datează din sec. XIX – încep. sec. XX.

Monumente

- 500 de ani ai orașului Chișinău* (1966; însemn co-memorativ; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, Grădi-na Publică)
- Aleea clasicilor literaturii române* (complex sculp-tural, 30 de busturi; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt)
- Aleksandr Pușkin* (1799-1837) – poet rus (1885; bust, copie a monumentelor din Odessa și Mos-cova, sculpt. bust A. Opekușin, postamentul și coloana din granit (A. Tuzini), amplasat la in-tersecția axelor centrale ale Grădinii Publice, în 1954 strămutat în centrul Grădinii Publice; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, Grădina Publică „Ște-fan cel Mare și Sfânt”)
- Cele patru muze* (1987-1989; sculpturi, sculpt. Beldii, Vlasova; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 3 (Centrul Expozițional „Constantin Brâncuși”)
- Constantin Stere* (1865-1936) – scriitor roman, om politic (bust; Scuarul din fața blocului adminis-trativ al Universității de Studii Politice și Econo-mice Europene „Constani Stere” din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200)
- Emil Loteanu* (1936-2003) – regizor (06.11.2011; bust, sculpt. Ion Zderciuc; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 103, Cinematograful „Patria”)
- Hora* – (compoziție spațial-volumetrică compusă din nouă piese, sculpt. D. Rusu-Scvorțov; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 152 (în fața Operei Na-ționale „Maria Bieșu”)
- Kilometrul 0 (zero)* (însemn comemorativ; bd. Ște-fan cel Mare și Sfânt, 132, Oficiul Poștal Central)
- Memoriei celor căzuți în evenimentele din aprilie 2009* (monument; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 105, pe platoul din fața Parlamentului Republi-cii Moldova)
- Mihai Eminescu* (1850-1889) – poet (1996, monu-ment, sculpt. T. Cataraga, arh. M. Rusu; bd. Ște-fan cel Mare și Sfânt, 79-81 (scuarul de lângă Teatrul Național *Mihai Eminescu*)
- Mitropolit Petru Movilă* (1596-1646), *400 ani de la naștere* – (1996; monument, sculpt. Boris și Ga-lina Dubrovin, arh. I. Halupneac; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 180, str. Mitropolit Petru Movilă, în fața librăriei „Lucașfăruș”)
- Nicolae Testemițanu* (1927-1986) – profesor (2010; bust, sculpt. V. Doicov, arh. S. Ciocanu; bd. Ște-fan cel Mare și Sfânt, 165, Blocul central al Uni-versității de Stat de Medicină și Farmacie „Ni-colae Testemițanu”)
- Nicolai H. Costenco* (1913-1993) – scriitor (2001; bust, sculpt. V. Doicov, arh. V. Sava; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 64)
- Ștefan cel Mare și Sfânt* (1433-1504) – domnitor al Moldovei (20.04.1928; monument, sculpt.

- Alexandru Plămădeală, arh. Al. Bernardazzi, la data de 28.06.1940 demontat și evacuat la Vaslui; postamentul demolat; la 25 iun. 1942 readus la Chișinău și instalat în fața Arcului de Triumf; la 20 aug. 1944, demontat și evacuat la Craiova; la 31 aug. 1990 reinstalat la locul inițial – bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, colț cu str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni)
- Toma Ciorbă* (1864-1936) – medic umanist (1965; stelă, restaurată în 1996, sculpt. N. Gorionășev; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 163, Spitalul de boli infecțioase „Toma Ciorbă”)
- Victor Ciutac* (1938-2009) – actor (bust; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 79, în incinta Teatrului Național „Mihai Eminescu”)
- Plăci comemorative**
- Alexandru Bernardazzi* (1831-1907) – arhitect, cetățean de onoare al Chișinăului, la 170 de ani de la naștere (01.07. 2001; arh. V. Modârcă; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 83)
- Alexei Stârcea* (1919-1974) – compozitor (1989; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 62)
- Anatol Zubcov* (1900-1967) – profesor, savant (2001; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 165, curtea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”)
- Bogdan Petriceicu Hasdeu* (1838-1907) – scriitor (1988; sculpt. Mircea Spinei; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148, colț cu str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, clădirea BM „B.P. Hasdeu”, fostul hotel “Suisse”)
- Constantin Brâncuși* (1876-1957) – sculptor, la 125 de ani de la naștere (2001; arh. Nicon Zaporozjan; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 3, Centrul Expozițional „Constantin Brâncuși”)
- Emil Loteanu* (1936-2003) – poet, cineast (sculpt. Matei Levenzon; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 3)
- Eugen Russev* (1915-1982) – savant (2000; sculpt. Valeriu Doicov, arh. Victor Sava; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 159)
- Evenimentului formării la Chișinău a detașamentelor de voluntari bulgari în anul 1877* – (1980; sculpt. Vasile Spinei; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, pe locul fostei Curți Armenești)
- Gheorghe Vodă* (1934-2007) – poet (2010; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 64)
- Henri Barbusse* (1873-1935) – scriitor francez (sculpt. V. Epelbaum-Marcenco, arh. Semion Șoihet; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148, clădirea BM „B.P. Hasdeu”)
- I.F. Fedco* (1897-1939) – participant al războiului civil (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 196)
- Iachim Grosul* (1912-1976) – academician, primul președinte al Academiei de Științe a Moldovei (1980; sculpt. V. Kuznețov, arh. V. Mednec; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 1, fațada clădirii Academiei de Științe a Moldovei)
- În memoria colaboratorilor organelor afacerilor interne căzuți la datorie* (1996; stelă și placă comemorativă, sculpt. G. Dubrovin; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 75)
- Leonid Cobâleanschi* (1939-1994) – profesor (1996; sculpt. Iurie Canașin; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 192, Blocul nr. 1 al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”)
- Mihai Dolgan* (1942-2008) – compozitor, interpret (sculpt. Valeriu Doicov; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 71)
- Mihai Eminescu* (1850-1889) – poet (1999; placă comemorativă cu basorelief, sculpt. Iurie Canașin; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 79, Teatrul Național „Mihai Eminescu”)
- Mihai Viteazul* (1558-1601) – domnitor al Moldovei (1992; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 192)
- Nicolae Corlăteanu* (1915-2005) – academician (sculpt. Valeriu Doicov; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 159)
- Nicolae Costin* (1936-1995) – promotor al renașterii naționale, primar de Chișinău în anii 1990-1994 (2010; sculpt. Valeriu Doicov; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 132)
- Nicolae Testemițanu* (1927-1986) – medic, profesor universitar (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 69)
- Nicolae Testemițanu* (1927-1986) – medic, profesor universitar (1989; sculpt. Mircea Spinei, arh. Galina Sluris, meșter Anatol Ciobanu; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 192, Blocul nr.1 al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”)

Nicolai Costenco (1913-1993) – poet (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 64)

Petre Cruceniuc (1917-1988) – poet (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 64)

Piața Națiunilor Unite – (arh. Alexei Țurcan, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 3, colț cu str. Ciuflea)

Semion Șoihet (1931-2010) – arhitect (sculpt. Serghei Ganenco, M. Deseatnicov; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162)

Serghei Lunchevici (1934-1995) – violonist, dirijor (2004; sculpt. Mihail Levenzon, arh. Victor Sava, executant Serghei Ganenco; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 6)

Sergiu Rădăuțanu (1926-1998) – academician (1999; sculpt. Valeriu Doicov, arh. Victor Sava; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 168, Blocul nr. 1 al Universității Tehnice din Moldova)

Sergiu Rădăuțanu (1926-1998) – fizician, membru de onoare al Academiei Române (1999; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 132)

Silviu Berejan (1927-2007) – savant, filolog, lingvist (2010; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 64)

Tamara Ciobanu (1941-1990) – interpretă de muzică populară (sculpt. Lazăr Dubinovschi; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 132)

Valentin Mednec (1910-2003) – arhitect, Maestru Emerit al Artei (2000; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 134, clădirea „Poșta Moldovei”)

Valentin Roșca (1925-1987) – scriitor (1994; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 64, librăria „Universul”)

Valentin Voițehovschi (1907-1977) – arhitect emerit, doctor în arhitectură, profesor (1999; sculpt. V. Macovei, R. Tihonciuc, V. Șuleac, arh. I. Halupneac; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73)

Valeriu Găgiu (1938-2010) – cineast (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 6)

Vasile Anestiade (1928-2014) – dr. habilitat în medicină (placă comemorativă; fațada blocului morfologic al Univ. de Stat de Medicină și Farmacie din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 192)*

Vasile Ceban (1917-2008) – savant (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 159)

Vladimir Țăganco (1882-1934) – arhitect (sculpt. Valeriu Doicov; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 190, fațada Bisericii „Sf. Ierarh Nicolae”)

Adrese utile

Primăria Municipiului Chișinău (nr. 83)

Academia de Științe a Moldovei (nr. 1)

Adevărul Media SRL (nr. 202)

Agența „Moldsilva” (nr. 124)

Ambasada Federației Ruse (nr. 153)

Ambasada Ungariei (nr. 131)

Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” (nr. 148)

Biserica „Schimbarea la față a Mântuitorului” (nr. 164A)

Biserica „Sf. Ierarh Nicolae” (nr. 190)

Bloc de oficii KENTFORD (nr. 202)

Camera de Comerț și Industrie (nr. 151)

Camera de Licențiere (nr. 124)

Camera Înregistrării de Stat (nr. 73)

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova (nr. 180)

Casa Științei și Tehnicii (nr. 200)

Centrul Comercial „Gemenii” (nr. 136)

Centrul Comun de Vize (nr. 131)

Centrul de Business și Turism (nr. 126)

Centrul Expozițional „Constantin Brâncuși” (nr. 3)

Centrul Național de Acreditare (nr. 162)

Centrul Național Anticorupție (nr. 198)

Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico” (nr. 169)

Cinematograful Patria „Emil Loteanu” (nr. 103)

Complexul istorico-arhitectural Catedrala „Nașterea Domnului” și Clopotnița (Piața Marii Adunări Naționale, nr. 2)

Consulatul Onorific al Republicii Elene (nr. 1)

Curtea de Conturi a Republicii Moldova (nr. 69)

Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului Municipal Chișinău (nr. 83)

Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar (nr. 180)

Fondul Monetar Internațional (Piața Marii Adunări Naționale (nr. 1)

* Urmează a fi instalată prin *Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/2-8 din 22.09.2016.*

Guvernul Republicii Moldova (Piața Marii Adunări Naționale (nr. 1)
 Inspectoratul Principal de Stat pentru supraveghere tehnică a obiectelor industriale periculoase (nr. 162)
 Institutul Integrare Europeană și Științe Politice al AȘM (nr. 1)
 Institutul Patrimoniului Cultural al AȘM (nr. 1)
 Kenford, Centru de Buisness (nr. 200)
 Magazinul universal „Unic” (nr. 8)
 Ministerul Afacerilor Interne (nr. 75)
 Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (nr. 162)
 Ministerul Culturii (Piața Marii Adunări Naționale, 1)
 Ministerul Economiei (Piața Marii Adunări Naționale, 1)
 Ministerul Educației (Piața Marii Adunări Naționale, 1)
 Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (nr. 134)
 Ministerul Tineretului și Sportului (nr. 162)
 Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor (nr. 162)
 Moldtelecom SA (nr. 10)
 Opera Națională „Maria Bieșu” (nr. 152)
 Poșta Moldovei ÎS (nr. 134)
 Parlamentul Republicii Moldova (nr. 105)
 Președinția Republicii Moldova (Aparatul Președintelui Republicii Moldova) (nr. 154)
 Sala cu Orgă (nr. 81)
 Serviciul de Informații și Securitate (nr. 166)
 Spitalul Clinic de traumatologie și ortopedie (nr. 190)
 Spitalul Clinic de boli infecțioase „Toma Ciorbă” (nr. 163)
 Școala de Management în Sănătate Publică (nr. 194B)
 Teatrul Național „Mihai Eminescu” (nr. 79)
 Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (nr. 165)
 Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” (nr. 200)
 Universitatea Tehnică din Moldova (nr. 168)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 5, 8, 11, 21, 22, 23, 27, 28, 30.

Rute de autobuz: nr. 3, 5, 9, 11, 17, 18, 23, 26, 33, 44, 46, 49, 65.

PETRE ȘTEFĂNUCĂ, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Спортивная (str. Sportivă).

Localizare: sect. Buiucani, în perimetrul străzilor Ion Creangă, Eugen Coca, Ion Neculce și Calea Ieșilor, în apropierea Parcului *Alunelul*. Lungimea – 190 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Petre Ștefănuță (14.09.1906; Ialoveni, Basarabia – 12.07.1942; Republica Autonomă Tătară, Rusia), etnolog și folclorist basarabean. Absolvent al Liceului „Alexandru Donici” din Chișinău și al Facultății de Litere a Universității din București. Adept al școlii sociologice a profesorului Dimitrie Gusti cu privire la rolul satului în civilizația românească. Profesor la liceele din Tighina, Cetatea Albă și ulterior Chișinău. Director al Institutului Social Român din Basarabia. Arestat de NKVD în 1940, a fost condamnat la moarte și a murit în detenție în Republica Autonomă Tătară. A scris peste două sute de studii și articole teoretice, cronici, recenzii etc. Opera științifică a lui P. Ștefănuță include lucrări de folclor și etnografie: *Folclor din județul Lăpușna, Cercetări folclorice pe Valea Nistrului de Jos, Folclor și tradiții populare, Datinele de Crăciun și Anul Nou pe Valea Nistrului de Jos* etc.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

ACTOR CHIRIL ȘTIRBU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, începe de la str. Pictor Mihai Greuc (este situată în apropierea străzilor Grenoble și Nicolae Testemițanu). Lungimea – 400 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Chiril Știrbu (15.03.1915; com. Broșteni, Râbnița – 27.08.1997; Chișinău), actor, Artist al Poporului din URSS. După absolvirea Școlii teatrale din Odessa este angajat în trupa Teatrului Moldovenesc Muzical-Dramatic din Tiraspol. Începând cu anul 1940 este actor la Teatrul Moldovenesc „A.S. Pușkin” (în prezent Teatrul Național „Mihai Eminescu”). Participant la cel de-al Doilea Război Mondial. Galeria rolurilor create de Chiril Știrbu este foarte variată, incluzând personaje de esență comică, tragică și dramatică: Pârlea-Vodă în *Sânzeana și Pepelea* de V. Alecsandri, Șvandia în *Liubov Iarovaia* de C. Treniov și Bersenev în *Ruptura* de B. Lavreniov, Neznamov în *Vinovați fără vină* de A.

Ostrovski, Orgon în *Tartuffe* de Molière, Primarul în *Revizorul* de N. Gogol. A evoluat și în spectacole după piese ale dramaturgilor moldoveni. Ordinul Republicii (1993).

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble).

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Grenoble).

ACTOR CHIRIL ȘTIRBU, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 16/5 din 23.07.1998.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Centru, începe de la str. Actor Chiril Știrbu până la str. Pictor Mihai Greuc.

Scurt istoric. Vezi: *Actor Chiril Știrbu, strada*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble).

Rute de autobuz: nr. 3 (de la str. Grenoble).

T

TALLINN, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Дамская (str. Danelor); ул. Таллиннская (str. Tallinn), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, cuprinsă între străzile Riga și Plaiului; este paralelă cu str. Minsk. Lungimea – 120 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Tallinn, capitala Estoniei. Atestat documentar în 1154, sub numele de *Reval*. Orașul-port se întinde de-a lungul Golfului Finic și se află în districtul Harju din nordul țării, având o populație de 426.503 locuitori. Este un oraș al contrastelor, unde farmecul medieval se îmbină armonios cu arhitectura modernă. Centrul orașului, numit „Orașul Vechi”, înscris pe lista patrimoniului cultural mondial UNESCO, este foarte frumos și atractiv din punct de vedere turistic, cu multe porțiuni medievale.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

TAȘKENT, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Ташкентская (str. Tașkent), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, de la str. Minsk până la str. Pandurilor. Este paralelă cu șos. Muncești. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Tașkent (Toșkent), capitala Uzbekistanului, situată pe valea râului Circik, la poalele munților Tian-Șan. Până în sec. XIX, a făcut parte din diferite state central-asiatice, fără a fi însă un oraș deosebit de important. Este fondat încă din antichitate și cunoscut sub numele actual din sec. X. Este cel mai mare oraș din Asia Centrală, cu o populație de 2,31 milioane locuitori. Tașkentul este un important centru politic, industrial, științific și cultural.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).
Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

TATARBUNAR, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Татарбунарская (str. Tatarbunar).

Localizare: sect. Centru, cuprinsă între str. Mihail Lermontov și șos. Hâncești, intersecție cu str. Sf. Vineri. Lungimea – 430 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Tatarbunar, regiunea Odessa, Ucraina. Centru administrativ al raionului omonim. Este situat la o distanță de 33 km nord de Delta Dunării. Așezarea Tatar-Bunar a fost fondată în sec. al XVI-lea. Acolo se afla o cetate construită pe o stâncă, la poalele

căreia curgea un pârâu. Denumirea provine de la expresia turcească „Tatar Piunar”, ceea ce în traducere înseamnă „fântâna tătarului”. Până în sec. XIX, a făcut parte din diferite state: Principatul Moldovei, Imperiul Otoman, Imperiul Rus, Regatul României. În anul 1978, Tatarbunarul a obținut statutul de oraș.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

TĂBĂCĂRIA NOUĂ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Южная (str. Sudică), din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, între străzile Nicolae Titulescu și Pandurilor. Este intersectată de str. Minsk. Lungimea – 320 m.

Originea denumirii. *Vezi: Tăbăcăria Veche, strada.*

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa și bd. Decebal); nr. 4, 8, 17 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa și bd. Decebal); nr. 3, 18, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal).

TĂBĂCĂRIA VECHE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Негриштены (str. Negrișteni); ул. Бассейная (str. Bazinului).

Localizare: sect. Centru și sect. Ciocana, începe de la pasarella de lângă Gara și continuă până la Calea Basarabiei, râul Bâc. Lungimea – 600 m.

Originea denumirii. *Tăbăcărie* – meseria tăbăcarului; atelierul tăbăcarului sau secție industrială în care se argăsesc pieile. Strada poartă numele unui cartier vechi, aflat în această zonă, unde erau concentrate atelierele de prelucrare a pieilor (tăbăcăriile).

Adrese utile

Aqua Parc, centru de agrement (nr. 23)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

CONSTANTIN TĂNASE, strada

A fost redenumită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 3/12 din 29.10.2015.

Denumiri anterioare: ул. Ново-Ильинская (str. Novo-Ilinskaia), 1946-1962; ул. Космонавтов (str. Cosmonauților), 1962-2015.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni până la str. George Coșbuc. Paralelă cu străzile Alexandru cel Bun și Ierusalim, intersecții cu bd. Grigore Vieru, străzile Aleksandr Pușkin, Eugen Doga. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada a apărut în urma traducerii în viață a proiectului de sistematizare urbană a Chișinăului, elaborat în 1946 sub conducerea arh. A. Șciusev. Reconstrucția a dus la dispariția parțială a unor străzi vechi. Primele case pe stradă au fost construite în anii '50 ai sec. XX – blocurile căminelor Universității Agrare din Moldova și case de locuit cu trei-patru etaje. În 1962 strada a fost redenumită în str. Cosmonauților, la aniversarea unui an de la primul zbor al omului (Iuri Gagarin, Rusia) în spațiul cosmic. Din 29 noiem. 2015 strada a fost redenumită în str. Constantin Tănase – (24.06.1949; Nemțeni, Hâncești – 30.10.2014; Chișinău) ziarist, analist politic, lingvist, scriitor și lider de opinie din Republica Moldova, deputat în primul Parlament al Republicii Moldova, semnatar al Declarației de independență a Republicii Moldova. În 1996 a fost consilier al președintelui țării, Mircea Snegur, iar între anii 1997-2001 redactor-șef adjunct, redactor-șef și director al ziarului *Flux*. În 2001 a fondat ziarul *Timpul*, devenind director și redactor-șef al publicației.

Monumente, plăci comemorative

Semion Șoihet – arhitect (placă comemorativă; str. Constantin Tănase, 9)

Adrese utile

Acvacultura-Moldova ÎS (nr. 6)
 Asociația „Piscicola” (nr. 6)
 Centrul Informațional de mediu (nr. 9)
 Fertilitatea Chișinău SA (nr. 6)
 Inspectoratul Ecologic de Stat (nr. 9)
 Inspectoratul Fiscal Principal de Stat (nr. 9)
 Institutul Național de Cercetări și Proiectări în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și arhitecturii „Urbanproiect” (nr. 9)
 Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (nr. 9)
 Ministerul Finanțelor (nr. 7)
 Ministerul Mediului al Republicii Moldova (nr. 9)
 Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor (nr. 9)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29.
 Rute de autobuz: nr. 5, 26.

MARIA TĂNASE, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Балакирева (str. Balakirev).

Localizare: sect. Buiucani, cuprinsă între străzile Eugen Coca și Vissarion Bielinski. Se intersectează cu str. Ștefan Neaga.

Scurt istoric. Strada poartă numele Mariei Tănase (25.09.1913, București – 22.06.1963, București) – celebră interpretă de muzică populară românească de cele mai diverse genuri (doine, balade, romanțe etc.). S-a evidențiat prin profunzimea și puritatea vocii. Pe parcursul activității artistice a efectuat mai multe turnee în Europa, Asia și America. A concertat și în Basarabia, inclusiv la Chișinău. Unele dintre piesele interpretate de Maria Tănase (*Ciuleandra*, *Lung îi drumul Gorjului*, *Trenule, mașină mică*, *Lume, lume...* etc.) au devenit adevărate șlagăre mondiale. A cântat în filmele: *Se aprind făcliile*, *Ciulinii Bărăganului* și *Mic album muzical*; a jucat roluri în spectacole de teatru. În anul 1955, i s-a decernat Premiul de Stat, iar în anul 1957 i s-a conferit titlul de Artistă Emerită a României.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vissarion Bielinski).

TÂRGOVIȘTE, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Кокарева (str. Kokarev).

Localizare: sect. Ciocana. Este paralelă cu str. Vadul lui Vodă. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele fostei capitale a Țării Românești, Târgoviște, reședința județului Dâmbovița. Este un oraș vechi, care datează din anul 1413, din timpul domniei lui Mircea cel Bătrân. Însăși denumirea sa semnifică funcția de târg, care i-a asigurat existența. Are o populație de aproximativ 89.930 de locuitori. Între anii 1396-1714, a fost reședință domnească și capitală. Târgoviște a deținut mai bine de trei secole statutul de cel mai important centru economic, politico-militar și cultural-artistic al Țării Românești. Este bine cunoscut prin luptele lui Vlad Țepeș cu turcii, dar mai ales din timpul domniei lui Matei Basarab.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă).

TEATRULUI, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Варфоломеевская (str. Bartolomeu), 1812-1918; str-la Mărăști și str-la Bartolomeu, 1924-1944; пер. Варфоломеевский, din 1944; пер. Театральный (str-la Teatrală).

Localizare: sect. Buiucani, centrul orașului. Este o stradă scurtă, începe de la intersecția cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și ajunge până la str. Mitropolit Dosoftei. Lungimea – 214 m.

Scurt istoric. Denumirea a fost atribuită la sfârșitul anilor '40, începutul anilor '50 ai sec. XX. Această denumire neideologizată se potrivea bine acestei stradele cu construcții modeste, datate din

sec. XIX. Acum 25-30 ani, această stradă era foarte liniștită, aproape fără transport și trecători. Toate casele cu numere pare erau de locuit și aveau curți comune cu casele ale căror fațade priveau către str. Gogol (azi str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni). În prezent, la parterul acestor case sunt amplasate saloane, magazine, agenții turistice etc.

Cea mai prețioasă și interesantă este casa de raport nr. 4, cu atenansă în curte, în care a locuit arheologul Ion Casian Suruceanu (azi str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 41). Tocmai acolo, în 1887, a fost deschis primul muzeu din Basarabia, care nu s-a păstrat.

Monumente, plăci comemorative

Aleksei Belski (1914-1970) – erou al URSS (2000; placă comemorativă cu basorelief, sculpt. Vl. Șuleac; str-la Teatrului, colț cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148, clădirea BM „B.P. Hasdeu”)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 11, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 3, 9, 17, 26, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

TECUCI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 3-й Одесский пер. (str-la Odessa-3).

Localizare: sect. Centru. Începe de la str. Odesa, în zona Gării Feroviare și Parcului *Valea Trandafirilor*. Lungimea – 85 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Tecuci din județul Galați, România, atestat documentar în anul 1435. Orașul este situat într-o zonă de câmpie, pe malul râurilor Bârlad și Tecucel. Amplasată la o răspântie de drumuri vechi comerciale, localitatea s-a dezvoltat în vatra unei așezări geto-dacice și apoi daco-romane. Târgul Tecuci era un important centru de tranzit și de schimb pentru negustorii din nordul și vestul Moldovei, ca și pentru cei din regiunile limitrofe. În prezent acesta este un oraș mijlociu, cu un comerț în continuă dezvoltare,

unul dintre puținele noduri feroviare ale țării care dispune de patru direcții de orientare a liniilor ferate. Centru de vinificație.

Adrese utile

Complexul locativ „Tecuci” (nr. 3/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

TEILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Пловдива (str. Plovdiv), din 19.06.1969.

Localizare: sect. Botanica, cuprinsă între bd. Dacia și str. Independenței, în apropiere de bd. Traian. Lungimea – 720 m.

Scurt istoric. Construcția străzii a început în anii '60 ai sec. XX, în principal cu case de cinci etaje. În anul 1981, teritoriul adiacent str. Independenței a fost transformat în piață, împreună cu clădirea administrativă a actualei Preturi a sectorului Botanica. Strada este largă, având spații verzi destul de extinse, alcătuite din câteva rânduri de castani și peluze mari.

Monumente, plăci comemorative

Vlad Ioviță (1935-1983) – scriitor și cineast (1994; placă comemorativă, arh. Victor Sava; str. Teilor, 11)

Pavel Ciurmac – erou al ex-URSS (placă comemorativă; str. Teilor, 11)

Adrese utile

Curtea de Apel Chișinău (nr. 4)

Federația de Baschet (nr. 7)

Liceul Teoretic cu Profil Sportiv „Gloria” (nr. 7)

Pretura Sectorului Botanica (nr. 10)

Oficiul Poștal nr. 43 (nr. 6)

Serviciul Municipal de Arhivă Chișinău (nr. 7/2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22, 30 (de la bd. Dacia); nr. 4 (de la str. Independenței).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

ECATERINA TEODOROIU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й пер. Стахановский (str-la Stahanov-2), până la 07.08.1963; пер. Зарвы (str-la Zarva), din 08.08.1963.

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche. Începe de la str-la Vladimir Komarov. Se intersectează cu străzile Vasile Badiu, Constantin Brâncoveanu, Moldovița și este paralelă cu străzile Doina, Timișoara și Gheorghe Madan.

Scurt istoric. Strada poartă numele Ecaterinei Teodoroiu (14.01.1894; Vădeni, azi Ecaterina Teodoroiu, Târgu Jiu – 22.08.1917; Muncelu, Vrancea), sublocotenent român care a participat la Primul Război Mondial. A studiat la Școala de Fete la București. A fost înrolată ca soră medicală, mai târziu primind gradul de sublocotenent. A căzut eroic în timpul luptelor de la Varnița și Muncelu, când victoria românilor asupra armatei austro-ungare s-a soldat cu pierderi grele. În anul 1917, a fost decorată post-mortem de regele Ferdinand cu Medalia *Virtutea Ostășească de Aur*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Doina).

NICOLAE TESTEMIȚANU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Степная (str. Stepei), până la 25.07.1976; ул. Кубинской Революции (str. Revoluției cubaneze), din 26.07.1976.

Localizare: sect. Centru, cuprinsă între străzile Grenoble și Ion Inuleț, este intersectată de str. Constantin Vârnav. Lungimea – 2 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele renumitului medic Nicolae Testemițanu (01.08.1927; Ochiul Alb,

Drochia – 20.09.1986; Chișinău), chirurg, organizator al ocrotirii sănătății în RSSM. A absolvit Institutul de Stat de Medicină din Chișinău și s-a specializat în chirurgie. A fost medic-șef al Spitalului Clinic Republican, profesor și rector al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, poziție din care deschide facultățile de Stomatologie, de Medicină Profilactică, de Farmacie. Pune bazele serviciului traumatologic-ortopedic. A introdus predarea majorității disciplinelor de specialitate în limba română. A fost ministru al Sănătății al RSSM (1963–1968). Fondator al revistei *Ocrotirea sănătății*. Autor al mai multor lucrări științifice din domeniul medicinei.

Monumente, plăci comemorative

Nicolae Testemițanu – profesor universitar, medic (1995; monument, sculpt. M. Spinei, arh. G. Spinei, meșter A. Ciobanu; str. Nicolae Testemițanu, 27)

Vasile Procopișin – profesor universitar, doctor habilitat, decan al Facultății Farmacie a USMF (placă comemorativă; str. Nicolae Testemițanu, 22, Centrul farmaceutic universitar „Vasile Procopișin”)

Adrese utile

Biblioteca Științifică Medicală a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (nr. 29)

Centrul de Excelență „Raisa Pacalo”(nr. 28)

IMSP Institutul de Cardiologie (nr. 29/1)

IMSP Institutul Oncologic (nr. 30)

IMSP Spitalul Clinic Republican (nr. 29)

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din RM (Facultatea Reziendențiat și Secundariat Clinic, nr. 13/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble).

Rute de autobuz: nr. 9.

TIGHINA, strada

Denumirea străzii a fost restabilită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Бендерская (str. Bender), 1812-1918; str. Tighina; str. I.G. Duca; 1940-1944; ул. Бендерская, din 1944.

Localizare: sect. Centru, situată între străzile Avram Iancu și Alexie Mateevici, Bulgară și Ismail. Se intersectează cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, străzile Alexandru Bernardazzi, Mihail Kogălniceanu, București, 31 August 1989, Mitropolit Varlaam, Columna, Alexandru cel Bun. Lungimea – 1,6 km.

Scurt istoric. Strada, una dintre principalele artere din centrul orașului, a luat ființă prin anii '20-'30 ai sec. al XIX-lea, fiind formată la început din case de locuit a câte 1-2 nivele, din tot felul de prăvălii, depozite și beciuri. Autoritățile ruse au denumit-o *Benderskaia*, după numele orașului și cetății Bender. Ulterior s-a mai numit: *str. Tighina*, *str. I.G. Duca* și, din nou, *Benderskaia*. În anul 1991, s-a revenit la denumirea *Tighina*, această schimbare fiind motivată de faptul că în trecut strada ducea spre Bariera Tighina (Vadul lui Vodă), de la marginea de sud-est a târgului Chișinău. În cartierul de pe laterala nordică a străzii, cuprins între actualele străzi Tighina, 31 August 1989, Armenească și bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, se afla Curtea Armenească, destinată reședinței episcopului armenilor din Basarabia. Pe locul actualei piețe agroalimentare, se găsea un medean care, mai apoi, a fost transformat în hală, numită în limbajul administrației de atunci *Gostinâi Dvor* sau *Krasnâie Readî*, aceste denumiri având, de asemenea, semnificația de „piață”, „bazar”. Pe laterala sudică, vizavi de actuala autogară, se afla un mare han – *Zaezji Dvor*, unde poposeau târgoveții și staționau carele ce aduceau mărfuri și produse alimentare spre vânzare la piețele și iarmaroacele din târg.

Pe această stradă a existat și un portal – edificiu monumental, căruia localnicii îi ziceau *Arcul străzii Bender* (*Arcul de Triumf*), dispărut ulterior. Mai jos de bd. Ștefan cel Mare și Sfânt se află una dintre intrările în Piața Centrală. În anii '60-'70 ai sec. al XX-lea, vizavi de piață, a fost construit un hotel pentru țăranii care veneau să-și vândă marfa la piață. Această clădire există și acum, însă nu mai e hotel, ci un centru comercial. Mai jos de piață se află autogara, urmând clădirea fabricii de mobilă

(actualmente Fabrica de mobilă ICAM) și fostul cinematograf „Chișinău”, devenit, pe la mijlocul anilor '70 ai sec. XX, Teatrul actorilor de cinema. La ora actuală, în clădirea respectivă se află Uniunea Cineaștilor din Moldova. Pe partea străzii cu numere pare s-au păstrat case care au peste 100 de ani.

Strada și-a modernizat aspectul începând cu anii 1950-1960, când au fost înălțate primele blocuri cu locuințe cu mai multe nivele, precum și clădirile unor întreprinderi și instituții cu destinație socială: Fabrica de Mobilă nr. 1, Fabrica de Tricotaje „Steaua”, Casa Centrală a Armatei Naționale (fosta *Casa Ofițerilor*), Casa Cineaștilor, Hotelul „Vierul”, Stadionul Central, care nu mai este funcțional ș.a.

Pe stradă se află monumente de arhitectură și istorie de însemnătate locală, introduse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală*.

Monumente, plăci comemorative

Alexie Mateevici (1888-1917) – 100 ani de la naștere (1998; bust, sculpt. B. Dubrovin, arh. V. Nița; str. Tighina, 47, Casa Armatei Naționale)

Grigore Adam (1914-1946) – scriitor (1999; placă comemorativă, sculpt. V. Vărtosu; str. Tighina, 2)

Nicolae Testemițanu (1927-1986) – savant (2005; placă comemorativă; str. Tighina, 55)

Adrese utile

Casa Armatei Naționale (nr. 47)

Centrul de cultură și istorie militară (nr. 47)

Comisariatul general Poliție a Municipiului Chișinău (nr. 6)

Fabrica de mobilă ICAM (nr. 65)

Federația de Handbal (nr. 12)

Muzeul de Istorie Militară (nr. 47)

Unitatea Militară 1002 (nr. 34)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28, 30 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 9, 11, 18, 24, 31, 33, 34, 38, 39, 44, 49, 65 (pe str. Tighina); nr. 3, 5, 9, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

TIMIȘ, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. 36 Валя Дическу (str. 36 Valea Dicescu), până la 26.03.1951; ул. Тимирязева (str. Timireazev), când, din 27.03.1951, str. 36 Valea Dicescu intră în componența acestei străzi.

Localizare: sect. Centru, în partea de sud a Parcului *Valea Morilor*, cuprinsă între străzile Bujorilor și Universității. Este intersectată de străzile Anton Crihan și Nucarilor. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Denumirea străzii provine de la numele județului Timiș, situat în vestul României, la confluența a trei state: Ungaria, Serbia și România. Reședința județului este municipiul Timișoara, iar denumirea lui provine de la râul Timiș. Este unul dintre cele mai dezvoltate județe din România. Potențialul agricol al județului este foarte ridicat, pentru că o mare suprafață a județului este formată din terenuri arabile. Aici este dezvoltat turismul datorită vestigiilor istorice, stațiunilor balneoclimatice și rezervațiilor naturale existente.

Adrese utile

Hotelul „Budapesta” (nr. 19)
Les parqueteurs de France SRL (nr. 15)
Sudzucker-Moldova SA (nr. 19)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Alexie Mateevici).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Alexie Mateevici).

TIMIȘOARA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 3-й пер. Стахановский (str-la Stahanov-3), până la 07.08.1963; ул. Колбинского (str-la Kolbinski), din 08.08.1963.

Localizare: sect. Râșcani, cart. Poșta Veche, în cepe de la str. Vasile Badiu și continuă spre str. So-

coleni. Este paralelă cu str. Doina și se intersectează cu străzile Constantin Brâncoveanu și Moldovița. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele municipiului Timișoara – reședința și cel mai mare oraș al județului Timiș, situat în regiunea istorică Banat din vestul României. Numele localității vine de la râul Timiș. Patrimoniul său cultural este întregit de numeroase muzee, teatre, galerii de artă, monumente de arhitectură (sec. XIV – XVIII), biblioteci, instituții de învățământ superior etc. Are aeroport internațional și observator astronomic. Este al treilea oraș ca populație în România cu 319 279 locuitori. Revolta populară în urma căreia a fost înlăturat regimul comunist din România a început la Timișoara, în zilele de 16-17 decembrie 1989.

Transport

Rute de autobuz: nr. 10 (de la str. Vasile Badiu și str. Doina).

DOMINTE TIMONU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й пер. Белинского (str-la Bielinski-2).

Localizare: sect. Buiucani, cuprinsă între străzile Ștefan Neaga și Vissarion Bielinski, paralelă cu str. Ion Creangă. Lungimea – 280 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele scriitorului din stânga Nistrului, Dominte Timonu (06.08.1911; s. Mahala, r-nul Dubăsari, Republica Moldova – 18.01.1972; București), prozator și publicist. A studiat la Conservatorul de Artă Dramatică din Chișinău. Din anul 1926, debutează la revista *România nouă*, publică versuri proprii și povești transnistrene în *Cuvânt moldovenesc*, *Dreptatea*, *Tribuna tineretului*, *Tribuna românilor transnistreni*, *Viața Basarabiei* etc. A fost redactor la gazeta *Gând basarabean* și proprietarul revistei *Pagini basarabene*. Din anul 1937, devine redactor al cotidienei *Curentul* și *Evenimentul* pentru Basarabia. Figurează între membrii fondatori ai Societății Scriitorilor din Basarabia (1939). A fost director al Teatrului Național din Tiraspol, actor la Teatrul Municipal din Chiși-

nău (1933-1937). Între anii 1945–1949, 1956–1964, este angajat în diferite trupe teatrale din București. În anii 1964-1966 – regizor la Teatrul de Copii și Tineret din București. Printre lucrările sale se numără: *Al nimănuui*, *Ulița păcatelor*, *Satul Mahala* (micromonografie) etc.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

SEMION TIMOȘENKO, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 39/9 din 24.01.2006.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, începe de la str. Petricani și continuă până în apropierea str. Astronom Nicolae Donici. Intersecții cu străzile Nicolai Berzarin și Fiodor Tolbuhin. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Semion Timoșenko (18.02.1895; Furmanca, Basarabia – 31.03.1970; Moscova), comandant în Armata Roșie, participant la cele două războaie mondiale. Mareșal al Uniunii Sovietice, de două ori Erou al URSS. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, S. Timoșenko a fost reprezentant al Marelui Cartier General, comandant-șef al Direcțiilor de Vest și de Sud-Vest.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

TIRAS, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й Каспийский пер. (str-la Caspică-1).

Localizare: sect. Botanica. Este formată din două fragmente, aflate în mijlocul sectorului ce este mărginit de străzile Busuiocești, Dante, Cetatea Chilia și Sarmizegetusa, intersectate de str. Danubius. Lungimea – 700 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea veche a râului Nistru. Pe timpuri, grecii antici și romanii numeau acest râu *Tiras*. Este cel mai mare râu din Moldova, are lungimea de 1362 km. Își are izvoarele în Carpații ucraineni și se varsă în Marea Neagră, trasând, pe o bună porțiune de cale, hotarul între Republica Moldova și Ucraina. Apele Nistrului sunt utilizate pentru asigurarea populației locale cu apă, în irigație, pentru producerea energiei electrice, pescuit, transportul masei lemnoase pe cursul superior și pentru navigație, pe cursul de mijloc și cursul inferior. Albia râului formează o vale îngustă și fertilă, cu terenuri agricole și păduri, deseori separate de versanți înalți cu stânci greu accesibile.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa); nr. 5 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă); nr. 18 (de la șos. Muncești).

TIRASPOL, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Тираспольская (str. Tiraspol).

Localizare: sect. Centru, în apropierea Gării; începe de la Aleea Gării și continuă până la bd. Iuri Gagarin. Lungimea – 230 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea orașului Tiraspol, centrul administrativ al regiunii, fondat în anul 1792. Situat pe malul stâng al Nistrului, la 71 km sud-est de Chișinău. Denumirea orașului provine de la *Tiras*, denumirea antică și medievală a Nistrului. Tiraspolul are aproximativ 133 807 de locuitori. Este un important centru industrial, comercial și cultural.

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 60 (nr. 4/1)

Serviciul poliție rutieră al mun. Chișinău (nr. 11)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

TISA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 7-й Одесский пер. (str. la Odessa-7).

Localizare: sect. Centru; începe de la str. Odesa. Lungimea – 90 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele râului Tisa, care curge prin România, Ucraina, Slovacia, Ungaria și Serbia. Izvorăște din Carpații Păduroși (Ucraina), apoi se varsă în Dunăre. Este cel mai mare afluent al Dunării și are o lungime de 960 km.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

NICOLAE TITULESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Пограничная (str. Grănicerilor), până la 28.04.1965; ул. Маршала Толбухина (str. Mareșal Tolbuhin), 29.04.1965-1991. Din data de 14.04.1983, în componența str. Mareșal Tolbuhin a intrat și ул. Александра Матросова (str. Alexandru Matrosov), care exista din 22.01.1952.

Localizare: sect. Botanica; începe de la bd. Decebal și continuă până la str. Cetatea Chilia; se intersectează cu străzile Minsk, Pandurilor, Nicolai Zelinski; este paralelă cu str. Sarmizegetusa. Lungimea – 1,6 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Nicolae Titulescu (04.03.1882; Craiova, România – 17.03.1941; Cannes, Franța), om politic român de notorietate mondială, academician, profesor

universitar. Președinte al Academiei Diplomatice Internaționale, în repetate rânduri ministru al afacerilor străine, ministru plenipotențiar, fost președinte al Ligii Națiunilor, unul dintre cei mai de seamă diplomați din perioada interbelică. În activitatea sa diplomatică, a optat pentru consolidarea securității României, inclusiv pentru recunoașterea pe plan internațional a Unirii Basarabiei cu Regatul României în 1918. A fost îndepărtat din Guvern în urma unor insinuări de la Curte, după care a emigrat în Franța, unde și-a continuat activitatea de promovare a păcii și buneii înțelegeri în lume. A protestat împotriva cedării Basarabiei în urma ultimatumului sovietic din iunie 1940. Membru de onoare al Academiei Române (1930).

Monumente, plăci comemorative

Havuzul „Hora Fetelor” – (1975; monument, sculpt. Gheorghe Adoc; bd. Decebal, colț cu str. Nicolae Titulescu, în scuar)

Adrese utile

Biblioteca „Nicolae Titulescu”, filială a BM „B.P. Hasdeu” (nr. 49/1)

Centrul Medicilor de Familie nr. 1 (nr. 37)

Departamentul Instituțiilor Penitenciare (nr. 35)

Direcția asistență socială, sectorul Botanica (nr. 47)

Grădinița-creșă nr. 9 (nr. 10A)

Liceul Teoretic „Julia Hasdeu” (nr. 18)

Oficiul Poștal nr. 32 (nr. 32)

Secția pentru ocuparea forței de muncă, sectorul Botanica (nr. 8)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 20 (de la str. Sarmizegetusa și bd. Decebal); nr. 4, 8, 17 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 19 (de la str. Sarmizegetusa și bd. Decebal); nr. 3, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal).

TOAMNEI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Доватора (str. la Dovator-1).

Localizare: sect. Buiucani; cuprinsă între străzile Gheorghe Codreanu și Drumul Taberei. Este paralelă cu str. Vasile Lupu. Lungimea – 120 m.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4 (de la str. Vasile Lupu).

GHEORGHE TOFAN, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Оники (str. Onica).

Localizare: sect. Buiucani, începe de la str. Sucevița și continuă până la str. Paris. Este paralelă cu străzile Alba Iulia și Alexandru Marinescu. Lungimea – 270 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Gheorghe Tofan (05.02.1880; Bilca, jud. Rădăuți – 15.07.1920; Cernăuți), publicist, critic și istoric literar. A absolvit liceul din Suceava și Universitatea din Cernăuți. În perioada 1912-1914, a înființat în diferite sate 14 școli particulare și o Școală Normală de fete. În anul 1917, făcând parte din Comitetul Executiv al Refugiaților Bucovineni, a organizat cursuri de limbă română pentru învățătorii din Basarabia la Bălți și la Chișinău. A colaborat activ cu presa locală din Chișinău și a participat la reorganizarea învățământului din Basarabia. În anul 1919, a fost numit secretar-șef al Instrucțiunii publice din Bucovina. A colaborat activ cu revistele *Convorbiri literare*, *Viața românească*. Lucrări: *Școala primară în Bucovina*; *Învățământul public în Bucovina de la anexare până la izbucnirea războiului*.

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 145 (nr. 2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

FIODOR TOLBUHIN, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 39/9 din 24.01.2006.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Petricani până la str. Semion Timoșenko; se intersectează cu străzile Sergiu Coipan și Nikolai Berzarin. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Strada este denumită în memoria lui Fiodor Tolbuhin (16.06.1894; Iaroslavl, Rusia – 17.10.1949; Moscova), mareșal rus, unul dintre comandanții militari sovietici din timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Erou al Uniunii Sovietice (post-mortem). A fost șef al Statului-Major pe diferite fronturi, comandant de armată al Frontului de Sud, precum și al Fronturilor Ucrainene 3 și 4. A participat la Operațiunea Iași-Chișinău din anul 1944, în urma căreia i s-a conferit gradul de Mareșal al Uniunii Sovietice. A condus trupele Armatei Roșii în bătălia de la Stalingrad, a participat la luptele de pe teritoriul României, Bulgariei, Iugoslaviei, Ungariei, Austriei.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

LEV TOLSTOI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Килийская (str. Chilia), 1812-1918; str. Chilia; str. Albert Thomas, 1927; ул. Килийская; ул. Толстого (str. Tolstoi), din 1944.

Localizare: sect. Centru. Este întreruptă de clădirile moderne înălțate pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, fiind împărțită în două fragmente: de la începutul str. Ismail și până în apropiere de bd. Ștefan cel Mare și Sfânt (750 m.); între bulevardele Ștefan cel Mare și Sfânt și Dimitrie Cantemir (300 m.). Lungimea – cca 1 km.

Scurt istoric. Este o stradă a orașului vechi, denumită în memoria lui Lev Tolstoi (09.09.1828; Ias-

naia Poliana – 20.11.1910; Astapovo, Rusia), mare scriitor rus. Lev Tolstoi este considerat unul dintre cei mai importanți romancieri ai lumii, a abordat în scrierile sale o mare varietate tematică, insistând pe investigarea psihologiei personajelor și pe reflectarea evenimentelor în conștiința acestora.

Operele sale *Război și pace*, *Învieerea*, *Anna Karenina* etc. au avut o influență hotărâtoare asupra dezvoltării romanului mondial.

La începutul lui martie 1854, sublocotenentul de artilerie Lev Tolstoi, în vârstă de 26 de ani, încadrat în armata rusă dunăreană, sosește la Chișinău, unde se va afla timp de două luni. Tolstoi a păstrat legătura cu chișinăuienii toată viața (purta corespondență cu persoane particulare).

Monumente, plăci comemorative

L.N. Tolstoi – scriitor rus (1997; placă comemorativă cu basorelief, sculpt. V. Kuznețov; str. Lev Tolstoi, 23, colț cu str. București)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 17 (de la str. București); nr. 2, 22, 30 (de la str. Ciuflea, viaduct); nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. București); nr. 9, 11 (de la str. Ismail); nr. 3, 5, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

TOMIS, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Ткаченко (str. Tkacenko), până la 05.03.1958; ул. Пархоменко (str. Parhomenko), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, începe de la str. Cetatea Albă și este orientată spre str. Plaiului. Se intersectează cu străzile Hanul Morii și Istra. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea orașului Tomis, fondat în a II-a jum. a sec. VI î. Hr. de către coloniștii greci din Milet, pe țărmul dobrogean al Mării Negre (azi în municipiul Constanța). Orașul intră sub stăpânire romană în timpul împăratului August. Fortificat de împăratul Dioclețian (în peri-

oada 284-305), devine capitala provinciei Scythia, distrusă de avari și bulgari (anul 680). În sec. XI, a fost menționat ca port bizantin, Constantia, apoi cu numele Constanța. Vestigiile arheologice ale orașului sunt: statuia „Șarpele fantastic”, ruinele unui edificiu cu mozaic din sec. al II-lea și al III-lea). Aici a fost exilat (în anii 8-17 d.Hr.) poetul latin Ovidiu.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

GEORGE TOPÂRCEANU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 5-й пер. Белинского (str.-la Bielinski-5).

Localizare: sect. Buiucani, începe de la str. Ion Neculce și este orientată spre Cimitirul evreiesc. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui George Topârceanu (21.03.1886, București – 07.05.1937, Iași), poet, prozator, memorialist și publicist român. Debutează editorial cu două volume de poezie *Balade vesele și triste* și *Parodii originale*. A publicat și în alte reviste: *Duminica*, *Spiruharetul*, *Sămănătorul*, *Neamul românesc literar*, *Viața socială* etc.

Împreună cu Sadoveanu redactează revista *Însemnări literare*, până la reparația *Vieții românești*, al cărei prim-redactor va fi. În anul 1926 obține *Premiul Național*. În anul 1936 este ales membru corespondent al Academiei Române. Lucrări: *Balade vesele și triste*, *Migdale amare*, *Scrisori fără adresă*; parodii spirituale (*Parodii originale*); proza umoristică (*Minunile Sfântului Sisoie*); memorialistică (*Pirin-Planina*). În anii '20 ai sec. XX a activat la Teatrul Național din Chișinău, contribuind la diversificarea repertoriului și la consolidarea trupei.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 21, 21, 22, 27, 28 (de la str. Ion Creangă).

Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122 (de la str. Ion Creangă).

TOPORAȘILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Заозерный пер. (str-la Zaoziornâi-2).

Localizare: sect. Buiucani, cart. Buiucanii Vechi, orientată pe malul lacului „Valea Morilor”. Lungimea – 220 m.

Originea denumirii. *Toporași (pl.)* – numele mai multor plante erbacee din familia violaceelor, cu flori albastre-violete, rar roșietice sau albe.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4 (de la str. Vasile Lupu).

TORINO, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Зеленый (str-la Verde).

Localizare: sect. Buiucani, cart. Bariera Sculeni, începe de la str. Milano și este paralelă cu str. Bariera Sculeni. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Torino, un important centru industrial în nord-vestul Italiei. Este situat pe malul stâng al râului Pad, la mai puțin de 100 de kilometri de frontiera cu Franța. Cu mai bine de 870 702 locuitori, este cel mai mare oraș și, totodată, capitală a regiunii Piemont, dar și a provinciei omonime. Torino a găzduit Jocurile Olimpice de iarnă din anul 2006. Are o industrie dezvoltată, o cultură bogată și este cunoscut pentru numeroasele muzee, galerii de artă, palate, biserici.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

TRAIAN, bulevardul

A fost redenumit prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: бул. Советской Армии (bd. Armatei Sovietice), din 22.02.1968.

Localizare: sect. Botanica, de la str. Grenoble și până la bd. Dacia. Se intersectează cu str. Independenței. Lungimea – 1,3 km.

Scurt istoric. Bulevardul poartă numele împăratului roman Marcus Ulpius Nerva Traianus (18.09.53, Italica-Spania – 09.08.117, Selinus Cilicia). A fost primul împărat provenit din afara Italiei. Pentru refacerea economică a imperiului, Traian a hotărât să cucerească Dacia, recunoscută în antichitate pentru bogăția ei în aur. În două campanii militare (101-102 și 105-106) a înfrânt rezistența dacilor în provincie, colonizând-o. A fost onorat cu titlul *Dacicus*. În amintirea victoriei asupra lui Decebal, a fost ridicată la Roma, în anul 113, *Columna lui Traian*. La moartea sa, Imperiul Roman cunoaștea cea mai mare întindere teritorială.

Monumente, plăci comemorative

Ion Gheorghiuță (1939-1991) – poet (1997; placă comemorativă; bd. Traian, 21/3)

Ion Vatamanu (1937-1993) – poet, 80 ani de la naștere, (placă comemorativă; bd. Traian, 23/1)

Nicolae Apostolidi (1934-1989) – scenograf la Studioul *Moldova-film* (placă comemorativă; bd. Traian, 18/1)

Stelă cu stema Republicii Moldova – (2006; compoziție spațial-volumetrică; sculpt. I. Bolocan – bronz, O. Romanescu – piatră; arh. Iu. Casap; str. Independenței - bd. Traian)

Tricolorul arborat pe Columna lui Traian – (2006; compoziție spațial-volumetrică, arh. Iu. Casap, executor I. Cojocar; str. Independenței, colț cu bd. Traian)

Adrese utile

Biblioteca „Traian”, filială a B.M. „B.P. Hasdeu” (nr. 23/1)

Biserica „Sfântul Mare Mucenic Dumitru” (nr. 3)

Centrul de zi „Speranța” (nr. 12/2)

Centrul Orășenesc al Tinerilor Naturaliști (nr. 3)

Creșa-grădiniță nr. 142 (nr. 19/1)

Direcția educație, tineret și sport sectorul Botanica (nr. 21/2)

Liceul Teoretic Seral nr. 2 (nr. 11/2)
 Pomul vieții, Asociația pentru protecția și restabilirea echibrului ecologic (nr. 17/1)
 Școala-grădiniță nr. 120 (nr. 14)
 Uniunea Chinologică din Moldova (nr. 1/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 8, 17 (pe bd. Traian); nr. 22 (de la bd. Dacia); nr. 4 (de la str. Independenței).
 Rute de autobuz: nr. 4 (pe bd. Traian); nr. 3, 5, 23, 33, 44, 49, 65, 122 (de la bd. Dacia).

TRANDAFIRILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Поз (str. Trandafirilor).

Localizare: sect. Botanica, amplasată de-a lungul marginii de sud a Parcului *Valea Trandafirilor*, începând de la bd. Decebal și continuând până la intersecția cu bd. Dacia. Lungimea – 1,5 km.

Scurt istoric. Este una dintre primele străzi din acest sector. Partea de nord a străzii formează o zonă verde a Parcului *Valea Trandafirilor*, unde sunt amplasate mai multe compoziții sculpturale și decorative. Partea de sud, unde sunt amplasate blocuri de locuințe cu cinci etaje, a fost construită între anii 1960-1970. În partea de mijloc a străzii și la intersecția cu bd. Dacia se înalță două clădiri cu 16 etaje. Casele de locuit sunt izolate de partea carosabilă cu spații verzi, bine amenajate pentru odihnă și agrement.

Monumente, plăci comemorative

Piatră de temelie „Monumentul victimelor de la Cernobil” 26.04.1986 (1999; arh. Nikon Zaporozhan, Victor Sava; str. Trandafirilor, Parcul *Valea Trandafirilor*)

Iosif Balțan (1923-1975) – scriitor (placă comemorativă; str. Trandafirilor, 31/1)

Serghei Grigoriev (1910-1988) – erou al ex-URSS (1994; placă comemorativă; str. Trandafirilor, 15)

Vasile Pascaru (1937-2004) – cineașt (placă comemorativă; str. Trandafirilor, 29/1)

Adrese utile

Complexul sportiv (nr. 13/2)
 Federația de Acrobatică din Republica Moldova (nr. 13/2)
 Federația de Baschet din Republica Moldova (nr. 13/2)
 Restaurantul „Doina” (nr. 6)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4 (pe str. Trandafirilor); nr. 8, 17 (de la bd. Decebal); nr. 22 (de la bd. Dacia).
 Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal); nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

TRANSNISTRIA, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumirea anterioară: 4-я ул. (str. 4), până la 07.07.1971; ул. В. Пацаев (str. V. Pațaev), din 08.07.1971, când unei porțiuni din str. 4, de la ул. Волкова (str. Volkov, actualmente str. Voluntariilor), până la ул. Вадул-луй-Водская (actuala str. Vadul lui Vodă), i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Ciocana, cart. Ciocana Nouă. Începe de la str. Vadul lui Vodă și este trasată prin zona industrială. Lungimea – 2,7 km.

Scurt istoric. Regiune istorică din componența Republicii Moldova, Transnistria este situată la răsărit de râul Nistru. Așezările moldovenești în Transnistria se extind numeric în sec. XVI – XVIII. La sfârșitul sec. XVIII și în cursul sec. XIX, teritoriul dintre Nistru și Bug este colonizat de Imperiul țarist cu ruși, ucraineni, germani ș. a. La 24 octombrie 1924, în Transnistria este formată RASS Moldovenească, din care Guvernul Sovietic include, la 2 august 1940, șapte raioane în componența RSS Moldovenești. După proclamarea Independenței de Stat a Republicii Moldova, la 27 august 1991, raioanele din stânga Nistrului, susținute de armata rusă, proclamă așa-numita *Republică Moldovenească Nistreană*. Nerecunoscută, este percepută la nivel internațional, dar și de către Guvernul Republicii Moldova ca fiind o regiune a Moldovei, în pofida declarării „inde-

pendenței” acesteia la 25 august 1991, fapt care a și provocat declanșarea în anul 1992 a războiului de la Nistru.

Adrese utile

Combinatul de Articole din Carton SA (nr. 16)

Fabrica de sticlă din Chișinău ÎS (nr. 20)

Liftservice ÎMS (nr. 10)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13 (de la str. Voluntarilor); nr. 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Voluntarilor și str. Meșterul Manole); nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă).

TREI CRAI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Пригородный пер. (str-la Prigorodnâi-2).

Localizare: sect. Buiucani, cart. Sculeni. Începe de la Drumul Crucii, este paralelă cu str. Florile Dalbe și se intersectează cu str. Țarinei. Lungimea – 200 m.

Originea denumirii. În simbolistica românească *Craiul* este stăpânul lumesc, seducător și misterios. La români, magii vestitori ai nașterii Mântuitorului sunt numiți *Cei trei crai de la răsărit*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17 (de la Calea Ieșilor).

31 AUGUST 1989, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: пр. Императора Николая II (bd. Împăratul Nicolai II), 1912-1917; ул. Митрополита Киева (str. Mitropolitul Kievului), 1918; str. Regele Ferdinand I, 1924-1940, 1941-1944; ул. Киевская (str. Kiev), 1940-1941, 1944-1990.

Localizare: sect. Buiucani și Centru, între străzile Mihai Viteazul și Ciuflea. Intersecții cu străzile Ismail, Tighina, Bulgară, Armenească, Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu, Vlaicu Pârcălab, Aleksandr Pușkin, Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, Nicolae Iorga, Maria Cebotari, Sfatul Țării, Serghei Lazo, Mitropolit Petru Movilă, Toma Ciorbă, Alexandru Lăpușeanu. Lungimea – 3 km.

Scurt istoric. Strada a apărut într-o perioadă de avânt economic caracterizată prin intensificarea construcțiilor în orașul Chișinău, conform planului inspectorului M. Ozmidov (1817-1820). Una dintre primele străzi pavate din Chișinău. Denumire a străzii – Kievskaja – reflectă faptul că pe această stradă era dislocat pe vremuri regimentul Kiev al armatei ruse.

Din 1918, strada poartă numele Mitropolitul Kievului, Petru Movilă, iar din 1924 este redenumită în Regele Ferdinand I al României. Din anul 1944 până în iulie 1990 strada s-a numit din nou Kievskaja.

Denumirea actuală a străzii evocă un eveniment important din istoria contemporană a Republicii Moldova – adoptarea de către Parlament, la 31 august 1989, a legilor cu privire la revenirea la grafia latină și funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul țării.

Cele mai importante clădiri vechi care au supraviețuit pe această stradă sunt: clădirea Gimnaziului nr.1 de băieți „B.P. Hasdeu” (astăzi – Muzeul Național de Istorie), clădirea Gimnaziului de fete „Natalia Dadiani” (astăzi – Muzeul Național de Arte) și clădirea Seminarului Teologic (astăzi – atașament al Bibliotecii Naționale).

Monumente, plăci comemorative

Agasi Ambarțumian (1918-1997) – arhitect (1999; placă comemorativă, sculpt. Iu. Canașin, arh. N. Zaporojan, ctitor A. Josanu; str. 31 August 1989, 78A)

Alexandru Diordiță (1911-1996) – om de stat (1997; placă comemorativă, sculpt. Iu. Canașin, arh. S. Șoihet; str. 31 August 1989, 141, fațada BC „Victoriabank”)

- Alexandru Conunov* (1912-1992) – cineașt (placă comemorativă, sculpt. V. Covaliov, arh. S. Garconița; str. 31 August 1989, 151)
- Doi copilași pe o bancă, care privesc doi porumbei* – (2016; sculptură, sculpt. V. Jiglițchi; str. 31 August 1989, 103)
- Ghenadie Solominov* (1937-1977) – arhitect (1998; placă comemorativă; str. 31 August 1989, 80)
- Gheorghe Asachi* (1788-1869) – scriitor (2001; altorelief, sculpt. I. Beldii, D. Beldii, N. Cașova; intersecția str. Aleksandr Pușkin și 31 August 1989, fațada Liceului „Gheorghe Asachi”)
- Gheorghe și Paul Gore* (1839-1909/1875-1927) – istorici (2010; placă comemorativă; str. 31 August 1989, 96)
- Gherman Pântea* (1894-1968) – ex-primar de Chișinău (1999; placă comemorativă, sculpt. V. Doicov; str. 31 August 1989 colț cu str. Serghei Lazo, 11)
- Lupoanca cu Romulus și Remus* – (monument, sculpt. Ion Baldorea; prima executare în anul 1921; în 1940 – topită; reînălțată la 03.12.1990, în 2004 – demontată pentru restaurare, reinstalată în 2009; str. 31 August 1989, 121A)
- Mihai Eminescu* (1850-1889) – poet (1996; monument, sculpt. Gh. Adoc; str. 31 August 1989, 98)
- Revenirea neamului la limba română și alfabetul latin* (1995; placă comemorativă; str. 31 August 1989, 98)
- Scriitorilor căzuți în războiul din 1941-1945* (1989; însemn comemorativ; str. 31 August 1989, 98)
- Tudor Gheorghiuță* (1947-2004) – microbiolog (2002; placă comemorativă; str. 31 August 1989, 137A)
- Vasile Alecsandri* (1821-1890) – poet (1997; monument, sculpt. Ion Zderciuc; str. 31 August 1989, 78A)
- Centrul Internațional de Promovare a Femeilor în Business (nr. 98)
- Clinica Universitară de Asistență Medicală Primară (137A)
- „Clipa Siderală” SRL, revistă de cultură și creație literară (nr. 98)
- Confederația Națională a Sindicatelor (nr. 129)
- Direcția Construcției Capitale a Primăriei municipiului Chișinău (nr. 100)
- Filiala de carte românească a BN pentru Copii „Ion Creangă” (Chișinău) și BJ „Gheorghe Asachi” (Iași), (nr. 121)
- Filiala Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (nr. 137)
- Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) (nr. 131)
- Grădinița „Mărțișor” nr. 215 (nr. 94)
- Hotelul „Dacia” (nr. 135)
- Liceul Teoretic „Minerva” (nr. 50)
- Ministerul Afacerilor Externe și al Integrării Europene (nr. 80)
- Ministerul Justiției (nr. 82)
- Mitropolia Basarabiei (nr. 161)
- Muzeul de Arheologie și Istorie a Moldovei (nr. 121A)
- Muzeul Național de Artă al Moldovei (nr. 115)
- Muzeul Literaturii Române „Mihail Kogălniceanu” (nr. 98)
- Procuratura sectorului Buiucani (nr. 96)
- Sindicatul Educației și Științei (nr.129)
- Teatrul Republican de Păpuși „Licurici” (nr. 121)
- Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor (nr. 153)
- Uniunea Națională a Studenților și Tineretului (nr. 15)
- Uniunea Scriitorilor din Moldova (nr. 98)

Adrese utile

- Academia Națională de Șah (nr. 100)
- Asociația Medicală Teritorială Centru (nr. 63)
- Biblioteca Națională a Republicii Moldova (nr. 78A)
- Centrul de Informații Juridice (nr. 82)

Transport

- Rute de troleibuz: nr. 7, 11, 16, 25, 30 (pe str. 31 August 1989); nr. 2, 4, 5, 8, 11, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 10, 24, 29 (de la str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni); nr. 9, 13, 17 (de la str. Ismail).
- Rute de autobuz: nr. 26 (pe str. 31 August 1989); nr. 3, 5, 9, 11, 26, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 11 (de la str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni).

31 AUGUST 1989, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Киевский пер. (str-la Kiev).

Localizare: sect. Centru, intersecție cu străzile Caucaz și 31 August 1989.

Scurt istoric. Vezi: 31 August 1989, strada.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 22 (de la str. Ciuflea).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la str. Ciuflea).

TRICOLORULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Ясская (str. Iași), 1824 – sf. sec. XIX; ул. Жуковского (str. Jukovski), sf. sec. al XIX-lea – anul 1924; str. Iașilor, 1924-1931; str. Constantin Argetoianu, 1931-1933; str. General Vasile Rudeanu, 1933-1939; str. Iașilor, 1939-1944; ул. Жуковского (str. Jukovski), din 1944.

Localizare: sect. Buiucani, centrul orașului. Este o stradă scurtă, cuprinsă între bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și str. Columna. Se intersectează cu str. Mitropolit Dosoftei și este paralelă cu str. Maria Cebotari și str-la Teatrului. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada evocă Drapelul de Stat al Republicii Moldova, oficializat la 27 aprilie 1990, care are trei culori: albastru, galben și roșu, benzii-le fiind dispuse vertical. La încep. sec. XIX, această stradă era parte a străzii, ce se întindea din zona suburbiilor (acum str. A. Mateevici). Până la apariția în anul 1980 a Teatrului de Operă și Balet (actualmente Opera Națională „Maria Bieșu”), care ocupă întreg cartierul str. Tricolorului, se înălța pavilionul „Focșor”, iar pe partea opusă a străzii erau gherete. Astăzi, cartierul de lângă Teatrul de Operă și Balet începe cu clădirea fostei Bănci Comerciale Române (construcție de la sfârșitul sec. XX). Pe stradă se află monumente de arhitectură de valoare locală și națională, construite în stil *Art Nouveau* și în stil eclectic (în baza stilului neocla-

sic), incluse în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală*, care datează din sec. al XIX-lea – începutul sec. al XX-lea: un conac urban, case de raport, case de raport cu spațiu comercial, case particulare.

Perla actualei străzi a Tricolorului este casa nr. 36, realizată în stil eclectic, în cea de-a doua jum. a sec. XIX – proprietate privată a arhitectului Vladimir Țiganko.

Adrese utile

Federația Națională de Fotbal a Republicii Moldova (nr. 39)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 11, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

Rute de autobuz: nr. 3, 9, 17, 26, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

TRUȘENI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Трушенская (str. Trușeni).

Localizare: sect. Buiucani, cart. Schinoasa. Este o stradă scurtă, cuprinsă între străzile Milano și Drumul Crucii, care se intersectează cu străzile Țarinei, Călărași și este paralelă cu str. Ion Pelivan. Lungimea – 220 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele comunei Trușeni, suburbie a mun. Chișinău, atestată documentar în anul 1545. Trușeni este situat în partea de nord-vest a municipiului Chișinău, la distanța de 14 km. Centru pomicol, viticol și de vinificație.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

GHEORGHE TUDOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Сеченова (str. Sece-nov), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, cuprinsă între străzile Gheorghe Asachi și Frumoasa. Se intersectează cu șos. Hâncești și str. Valea Dicescu. Este paralelă cu str. Mitropolit Gurie Grosul. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Gheorghe (Iorgu) Tudor (01.02.1885; s. Stâncăuți, jud. Bălți – 07.12.1974; București), poet, prozator, publicist și traducător. A făcut școala primară în satul de baștină, apoi studii medii la Chișinău. A colaborat la revista *Luminătorul*, la editarea revistei de limbă română *Făclia Țării*, apoi la gazeta, ulterior revista *Cuvânt Moldovenesc*. A mai redactat revistele și ziarele: *Lira Basarabiei*, *Pământ și Voie*, *Soldatul Moldovean*, *Moldova de la Nistru*. În anul 1917, a fost ales deputat în Sfatul Țării, a votat pentru Unirea Basarabiei cu România. A fost consilier municipal și județean, ajutor de primar de Chișinău (1920, 1932-1933); vicepreședinte al Societății Scriitorilor și Publiciștilor din Basarabia. A semnat cu diferite pseudonime: Iuriu Iujnâi, Gh. Stâncă, Iorgu Vârtej etc. A fost unul dintre traducătorii operelor lui Mihai Eminescu în limba rusă. Cea mai însemnată lucrare a autorului este *Mișcarea cultural-socială a Basarabiei după Unire. 1918-1940*.

Adrese utile

Agenția „Apele Moldovei” (nr. 5)
Casa Națională de Asigurări Sociale (nr. 3)
Institutul de Proiectări „Iprocom” IS (nr. 5)
Institutul de Stat de Proiectări „Industrialproiect” (nr. 5)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 13, 24 (de la str. Gheorghe Asachi și șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Gheorghe Asachi și șos. Hâncești).

VITALIE TULNIC, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, zona șos. Muncești, începe de la str.-la Gheorghe Cucereanu până la sfârșit, paralelă cu străzile Muzelor și Alexandru Boldur, în apropiere de șos. Muncești.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Vitalie Tulnic (numele adevărat Manolescu, 09.03.1931; Ienicioi, Ismail – 03.12.1973; Chișinău), poet, eselist, traducător. Absolveste Școala de Literatură *Mihai Eminescu* din București. Colaborează un timp la Radio București și la revista de satiră și umor *Urzica*. În anul 1953, în același timp cu Emil Loteanu, revine la Chișinău. Redactor la ziarul *Tinerimea Moldovei* și la săpt. *Cultura*, apoi la revista *Moldova*. Debutează editorial cu volumul de versuri *Caiet liric* (1958). Lucrări: *Trezirea viorilor*, *Drum deschis*, *Bucuria întâlnirilor*, *Dor de cuvinte*, *Flăcări pe comori* ș.a.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

ANDREI TUPOLEV, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 8-я ул. Галата (str. 8 Galata).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Navigatorilor până la sfârșit, în apropierea bd. Dacia și str. Aeroport.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Andrei Tupolev (10.11.1888 – 23.12.1972), inginer rus, academician, specialist în aerodinamică. În anul 1918, a construit un monoplan și, ulterior, mai multe aparate de zbor, printre care „Maxim Gorki” (1933) – cel mai mare avion din acele timpuri. A proiectat și a condus lucrările de construcție a peste 100 de tipuri de avioane civile și militare (bombardierul supersonic TU-22 și TU-104, apărut în 1955, primul avion de transport civil cu reacție). Cu avioanele de tip TU s-au stabilit 78 de recorduri mondiale.

Transport

Rute de autobuz: nr. 33, 44, 65 (de la bd. Dacia).

TURTURELE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 4-й Охотский пер. (str. la Ohotsk-4).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, de la str. Mărășești până la str. Costești, între străzile Brăila și Schinoasa. Lungimea – 140 m.

Originea denumirii. *Turturea* – pasăre călătoare asemănătoare cu porumbelul, brună-roșcată pe spate și cu pete negre mărginite cu alb pe laturile gâtului.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la str. Miorița).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Miorița).

T

ȚARINEI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Сельская (str. Satului)

Localizare: sect. Buiucani, cart. Bariera Sculeni, de la str. Milano până la str. Ghidighici. Se intersectează cu străzile Trușeni, Ion Pelivan, Călărași, Golia, Bariera Sculeni. Lungimea – 1,7 km.

Originea denumirii. *Țarină* – pământ arabul din hotarul unui sat, pământ nelucrat; imaș, toloacă.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 8, 11, 23 (de la Calea Ieșilor).

Rute de autobuz: nr. 17, 46 (de la Calea Ieșilor).

VLAD ȚEPEȘ, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 43-я ул. Скиносы (str. 43 Schinoasa), până la 05.03.1958; ул. Смоленская (str. Smolensk), din 06.93.1958.

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, de la str. Sihastrului până la intersecția str. Miorița cu șos. Hâncești. Se intersectează cu străzile Aurel Vlaicu, Brăila, Vânători. Lungimea – 650 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele domnului Țării Românești Vlad Țepeș (noiem./dec. 1431 – dec. 1476), denumit și Vlad Drăculea sau Dracula, de către străini. A domnit în anii 1448, 1456-1462 și 1476. Pe timpul său, Țara Românească și-a obținut temporar independența față de Imperiul Otoman.

Pe plan intern, a consolidat domnia, a susținut dezvoltarea economică și a întărit puterea militară. L-a sprijinit pe Ștefan cel Mare în luarea tronului Țării Moldovei, în aprilie 1457. În 1462 este înlăturat de la domnie de fratele său, Radu cel Frumos, sprijinit de turci. După 14 ani revine la domnie cu ajutorul lui Ștefan cel Mare, însă este asasinat în decembrie 1476. Vlad Țepeș a devenit vestit prin severitate și pentru că obișnuia să își tragă inamicii în țeară.

Adrese utile

Asociația Expeditorilor și Brokerilor Vamali din Republica Moldova (nr. 1)

Centrul de Instruire a Personalului pentru Transporturi Internaționale (nr. 1)

Uniunea Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova (nr. 3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești și str. Miorița); nr. 3, 10, 24 (de la str. Miorița).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești și str. Miorița).

VASILE ȚEPORDEI, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 11/16 din 24.12.2007.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. acad. Nicolae Corlăteanu până la str. Constantin Constantinov.

Scurt istoric. Strada poartă numele preotului și ziaristului basarabean Vasile Țepordei (05.02.1908; Cârpești, jud. Cahul – 16.05.2002; București). Stu-

dii la Seminarul Teologic, la Facultatea de Teologie din Chișinău și la Seminarul Pedagogic Universitar din Iași. Profesor de religie la diferite licee din Chișinău și din București. Arestat în sept. 1948 și condamnat la 25 de ani muncă silnică în mai multe lagăre siberiene. Eliberat în 1956, a fost reintegrat în preoție, ca paroh în Islaz, jud. Ilfov (1956-1966) și la biserica „Mărcuța” din București (din 1966). A scris sute de articole, note, cronici, recenzii în diferite ziare și reviste din Chișinău și București, precum și lucrările *Preotul poet Alexei Mateevici, Amintiri din Gulag*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

ȚICĂU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: пер. Пестеля (str-la Pestel).

Localizare: sect. Botanica, începe de la str. Decembriștilor până la șos. Muncești, în valea râului Bâc.

Scurt istoric. Strada poartă numele mahalalei Țicău, pitoresc cartier de case din orașul Iași. Țicăul este renumit prin faptul că aici se află *bojdeuca* scriitorului Ion Creangă, actualmente muzeu.

Transport

Rute de troleibuz:

nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

RABBI ȚIRILSON, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Consiliului Orașenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/3 din 05.03.1991.

Denumiri anterioare: Поповский пер. (str-la Popov), 1812-1918; str. Miron Costin, 1924-1944; ул. Советская (str. Sovietică).

Localizare: sect. Râșcani. Strada este împărțită în două porțiuni: prima – de la str. Octavian Goga până la str. Alexandru Hâjdău, și a doua – de la str. Vasile Alecsandri, până la str. Grigore Ureche.

Scurt istoric. Strada este situată în centrul istoric al Chișinăului. S-a păstrat doar partea sudică a vechii stradele, unde sunt situate un conac urban din sec. XIX, clădirea fostei școli „Heder” pentru băieți, clădirea fostei sinagogi cu azil. O parte a străzii cu numere impare a cedat locul unui gazon, iar casele au dispărut în anul 1983, când a fost extinsă str. Kotovski (astăzi str. Vasile Alecsandri). Pentru a transforma str. Kotovski în una dintre magistralele strategice ale orașului, s-au operat dezvoltări din contul str. Sovetskaia, până la str. Ilișenco (acum str. Albișoara). Așa că la ora actuală casele 2-8 ale străzii Rabbi Tirlson sunt amplasate pe fosta Popovskaia, iar 1-5 – pe fosta Kotovski, unde inițial, la începutul sec. XIX, a fost strada Văduvelor.

Actualmente, strada poartă numele rabinului Leib Țirlson (1859; Kozeleț, regiunea Cernigov, Ucraina – 1941; Chișinău), scriitor, om de stat. Devine rabin în tinerețe, la Prilukî (Podolia), din 1908 – rabin principal al guberniei Basarabia. A condus Comisia rabinilor din întreaga Rusie (1910-1917). A primit titlul de Cetățean de Onoare al Imperiului Rus și de general-duhovnic. După unirea Basarabiei cu România în anul 1918 și până la moarte a rămas rabin principal al Basarabiei. În acest timp, a fondat la Chișinău grădinițe pentru copiii evrei, un șir de instituții de învățământ, printre care Liceul evreesc și Seminarul „Maghen David”. Din 1922 îi reprezintă pe evreii basarabeni în Parlamentul României, iar în 1926 a fost numit senator. În anii '30 ai sec. XX, a fost ales ca membru de onoare în Marea Sinagogă de la Viena. A fost autorul a patru cărți cu subiect religios, publicate în ebraică.

Adrese utile

Construct Grup SRL (nr. 4)

Transport

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri).

U

PETRU UNGUREANU, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Агрономическая (str. Agronomică), până la 01.07.1982; ул. П. Унгуряну (str. P. Ungureanu), din 02.07.1982.

Localizare: sect. Botanica și sect. Centru. Începe de la Piața Independenței și continuă până la str. Grenoble. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Petru Ungureanu (26.08.1894; s. Boghicieni, jud. Lăpușna – 12.12.1975; Chișinău), oenolog, doctor în științe tehnice, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei. A absolvit Institutul Agricol din Novocerkassk, Rusia. A lucrat la diferite întreprinderi de vinificație din Novocerkassk, Rostov pe Don, Tașkent. Specialist principal la Combinatul de Șampanie din Chișinău (1944-1956), șef al Secției de Vinificație a Institutului de Cercetări Științifice în Domeniul Pomiculturii, Viticulturii și Vinificației din Moldova (1956-1960). A elaborat, pentru prima dată, tehnologia vinurilor albe cu aciditate scăzută. A scris lucrări despre bazele științifice ale producerii șampaniei și a publicat cca 100 lucrări științifice. Este considerat fondatorul Școlii Moldave Oenologice. Vinificator Emerit, laureat al Premiului de Stat.

Adrese utile

Liceul Teoretic „Vasile Lupu” (nr. 14)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17 (de la str. Grenoble).
Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Grenoble).

UNIRII PRINCIPATELOR, piața

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Площадь Советской Конституции (Piața Constituției Sovietice), din 29.09.1977.

Localizare: sect. Buiucani, la intersecția străzilor Ion Creangă, Alba Iulia și Constituției.

Scurt istoric. Construcția pieței a început în anii 1960, odată cu edificarea blocurilor locative cu 5 etaje, la parterul cărora au fost create spații pentru diverse instituții social-culturale. Mai târziu s-au construit blocuri cu 9 și 16 etaje. Conform planului piața are o formă triunghiulară. Actuala denumire comemorează actul politic istoric al unirii Moldovei cu Țara Românească (1859). Adunările electivă din Moldova și Țara Românească au proclamat ca domn al țării pe colonelul Alexandru Ioan Cuza. Unirea din 1859 a fost prima etapă în formarea statului național unitar român, desăvârșită în 1918 prin Unirea cu România a Basarabiei, Bucovinei și a Transilvaniei.

Adresă utile

Centrul de cultură și agrement „Flacăra”

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 4, 21, 22, 27, 28.
Rute de autobuz: nr. 3, 11, 26, 122.

UNIVERSITĂȚII, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Mu-

unicipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Университетская (str. Universității).

Localizare: sect. Centru, pe versantul sudic al zonei *Valea Dicescu*, paralelă cu străzile Alexie Mateevici și Anton Crihan. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Numele străzii vine de la denumirea Universității de Stat din Moldova, situată în apropiere, care a fost fondată în anul 1946, având denumirea inițială *Universitatea de Stat din Chișinău*. Este una dintre primele instituții de învățământ superior din Republica Moldova. Din anul 1969, Universitatea de Stat este membru al Asociației Internaționale a Universităților. Cu începere din 19 ianuarie 1990 se numește Universitatea de Stat din Moldova (USM).

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 133 (nr. 1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 10, 24 (de la str. Alexie Mateevici).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Alexie Mateevici).

ACAD. ILIE UNTILĂ, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Municipiului Chișinău nr. 3/2 din 31.01.2002

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Centru, de la str. Mălina Mică până la str. Nicolae Testemițanu. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele acad. Ilie Untilă (20.07.1935; s. Codreanca, azi r-nul Strășeni – 26.07.2000; Chișinău), savant, doctor habilitat în științe agricole. A studiat la Facultatea de Agronomie a Institutului Agricol din Chișinău (actualmente Universitatea Agrară), apoi a urmat aspirantura la Odessa. A activat în domeniul selecției, devenind autor și coautor al mai multor soiuri de culturi cerealiere. Director general al Asociației de Producție „Selecția” din or. Bălți. A activat în cadrul AȘM în

funcția de coordonator al Secției de Științe Agricole. A efectuat cercetări științifice privind genetica aplicativă a culturilor spicoase, inclusiv ameliorarea grâului de toamnă, elaborarea tehnologiilor complexe de producere a grâului de calitate. Semnează cca 230 de lucrări științifice. I s-a conferit titlurile de „Om emerit”, laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova și al Premiului de Stat al Ucrainei. A fost decorat cu Ordinul Republicii (1995).

Transport

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

GRIGORE URECHE, strada

Denumirea străzii a fost restabilită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Вознесенская (str. Voznesensk), 1812-1918; str. Grigore Ureche, 1924-1944; ул. Вознесенская, până la 10.06.1964; ул. Якира (str. Iachir), din 11.06.1964.

Localizare: sect. Râșcani, în centrul orașului. Este cuprinsă între străzile Aleksandr Pușkin și Ismail. Se intersectează cu str. Vasile Alecsandri. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Grigore Ureche (cca 1590-1647), fiul lui Nestor Ureche, dregător și cronicar român. A studiat la Mănăstirea Secu, la Școala Frăției Ortodoxe din Lvov și la un colegiu iezuit. Întors în Țara Moldovei, ocupă diferite funcții: logofăt, mare spătar, sol la Poarta Otomană, mare vornic al Țării de Jos, devenind cel mai influent dregător din Sfatul Domnesc. I s-a atribuit redactarea primei cronici scrise în limba română, *Letopisețul Țării Moldovei*. În literatura modernă cronicarul a influențat mai mulți scriitori români: C. Negruzzi, V. Alecsandri, B. Ștefănescu-Delavrancea, M. Sadoveanu.

Adrese utile

Catedrala „Înălțarea Domnului” (nr. 58)
Corpul Păcii SUA în Republica Moldova (nr. 12)
Secția Consulară a Ambasadei României (nr. 2)

Stația orașenească a tinerilor turiști (nr. 56)
Școala auxiliară nr. 6 (nr. 30)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Vasile Alecsandri și bd. Grigore Vieru); nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

UZINELOR, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Заводская (str. Uzinelor).

Localizare: sect. Ciocana, în zona industrială a orașului, cuprinsă între str. Ismail și șos. Muncești. Lungimea – 5 km.

Scurt istoric. Numele străzii este legat de destinația zonei în care aceasta se află, unde sunt amplasate diverse întreprinderi industriale. Este cea mai industrializată stradă din oraș, aici fiind construite unele dintre primele și cele mai importante întreprinderi ale capitalei.

Adrese utile

Agromașina SA (nr. 21)
Baza Direcției Construcții Capitale a Primăriei municipiului Chișinău (nr. 14)
Beton Armat SA (nr. 12)
Centrul de Standadizare și Testare a Calității producției de conserve (nr. 19)

Combinatul de produse cerealiere din Chișinău SA (nr. 2)

Fabrica de drojdii din Chișinău SA (nr. 1)

Franzețuța SA Fabrica de pâine nr. 4 (nr. 1/1)

Întreprinderea „Efes Vitanta Moldova Brewery” (nr. 167)

Lapmol SRL (nr. 17)

Macon SA (nr. 104)

Monolit SA (nr. 169)

Vismos SA (nr. 5)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13.

Rute de autobuz: nr. 23, 24, 31, 34, 38, 39.

UZINELOR, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 6-й Кирпичный пер. (str-la Cărămidarilor-6), până la 05.03.1958; Заводской пер. (str-la Uzinei), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Ciocana, în zona industrială a orașului, cuprinsă între străzile Uzinelor și Maria Drăgan. Se intersectează cu str. Otovasca. Lungimea – 360 m.

Scurt istoric: Vezi: *Uzinelor, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor); nr. 13, 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 39 (de la str. Uzinelor); nr. 23 (de la str. Meșterul Manole).

V

VADUL BĂCULUI, strada

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Botanica, de la str. Lunca Băcului până la Centrala Termică de Est, paralelă cu șos. Muncești. Lungimea – 1,8 km.

Originea denumirii. *Vad* – loc în albia unui râu, unde apa e puțin adâncă, permițând trecerea prin apă de pe un mal pe altul; albie, matcă (a unei ape curgătoare). Denumirea străzii vine, probabil, de la proximitatea cu albia râului Bâc. Este al treilea ca mărime fluviu interior al Republicii Moldova, după Răut și Kogîlnik. Curge prin trei raioane ale republicii – Călărași, Strașeni și Anenii Noi, precum și prin municipiul Chișinău. Izvorul râului se află pe versantul pădurii de fagi din apropierea satului Temeleuți, raionul Călărași, gura de vărsare – între satul Gura Bîcului, r-nul Anenii Noi și localitatea Varnița.

Transport

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Lunca Băcului); nr. 18 (de la șos. Muncești).

VADUL LUI VODĂ, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Вадул-луй-Водская (str. Vadul lui Vodă).

Localizare: sect. Ciocana, începe de la rondul confluenței străzilor Uzinelor, Ismail și Tudor Vla-

dimirescu, continuând în direcția orașului Vadul lui Vodă. Se intersectează cu străzile Otovasca, Nicolae Grigorescu, Podul Înalt, Vaslui, Codrul Cosminului, Mereni, Mihail Sadoveanu, Vasile Vârzaru, Maria Drăgan, Meșterul Manole, Transnistria, Arionești, Colonița și str-la Colonița. Lungimea – cca 5 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Vadul lui Vodă, subordonat municipiului Chișinău, situat pe malul drept al Nistrului, la 23 km de capitală. Vadul lui Vodă este cea mai mare stațiune balneară, de odihnă și agrement din Republica Moldova. În cronicile istorice, localitatea „Vadu lui Vodă” este pomenită pentru prima dată în 1432. De-a lungul timpului în această zonă pitorească din Lunca Nistrului au fost ridicate plaje, sanatorii, locuri de odihnă, tabere de vară pentru copii și multe alte astfel de instituții ce au transformat întreaga regiune într-o veritabilă destinație de agrement, apreciată atât de turiștii autohtoni, cât și de cei sosiți aici de peste hotare. Astfel, localitatea a evoluat la statutul de oraș balnear, pe care l-a obținut în anul 2007.

Adrese utile

Asociația Medicală Teritorială Ciocana (nr. 80)
Centrala Electrică cu Termoficare Nr. 1 (nr. 5)
Farmaco SA (nr. 2)
Institutul de proiectări „Gazproiect” SA (nr. 68)
Stația de Stat pentru Încercarea Mașinilor ÎS (nr. 100)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38.

VALEA ALBĂ, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, în zona str. Mircești. Începe de la str. Voluntar Grigore Vârtosu până în apropierea str. Gura Văii. Se intersectează cu străzile Zamolxe și Voluntar Filip Lupașcu, paralelă cu străzile Mircești, Memoriei. Lungimea – 370 m.

Scurt istoric. Denumirea imortalizează vitejia ostașilor lui Ștefan cel Mare căzuți în număr mare în timpul bătăliei invadatorilor otomani de la Valea Albă din 26 iulie 1476. Valea Albă este un platou împădurit lângă comuna Războieni, județul Neamț, unde în 1496 a fost ridicată o biserică, întru comemorarea eroismului ostașilor căzuți pe câmpul de luptă, ctitorită de marele voievod.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

VALEA BĂCULUI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Кучурганская (str. Cuciurgan).

Localizare: sect. Botanica. Începe de la podul cu două nivele, unde se intersectează șos. Muncești cu Calea Basarabiei, și continuă în paralel cu linia de cale ferată, în valea râului Bâc, până la Combinatul de carne „Carmez”.

Scurt istoric. Strada poartă numele râului Bâc, în a cărui apropiere este situată. Râul este un afluent de dreapta al Nistrului și are o lungime de 155 km. Este al treilea, râu interior, ca mărime, în Republica Moldova, după Răut și Cogâlnic. Curge prin trei raioane ale republicii – Călărași, Strășeni și Anenii Noi, precum și prin municipiul Chișinău. De la vest la est râul Bâc străbate orașul Chișinău, împărțindu-l în malul drept și cel stâng. În râul Bâc se varsă râurile Bucovăț (la Bucovăț) și Ișnovăț (în apropiere

de satul Floreni, Anenii Noi), ambele fiind afluenți de dreapta.

Adrese utile

Montajcom SA (nr. 1/2)
Filiala nr. 1 a ÎS „Moldresurse” (nr. 5/1)

Transport

Rute de autobuz: nr. 23 (de la str. Lunca Băcului).

VALEA CRUCII, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Consiliului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 9/2 din 10.10.1990.

Denumiri anterioare: ул. Зоологическая (str. Zoologică), din 28.05.1987.

Localizare: sect. Botanica, de la bd. Dacia până la intersecția str. Grenoble cu Drumul Băcioiului. Se intersectează cu str. Nichita Stănescu. Lungimea – 1,7 km.

Scurt istoric. Prima denumire a străzii vine de la Grădina Zoologică, situată în apropiere, care a fost deschisă în anul 1977. Geografic, strada trece pe partea de sus a versantului nordic (din stânga) al văii cu același nume, partea sa dreaptă (versantul sudic și însăși valea) reprezintă, parțial, o zonă virană, plantată cu arbori și arbuști de diferite specii.

Adrese utile

Centrul de creație a copiilor „Lucafărul” (nr. 2)
Liceul Teoretic „Mihai Greucă” (nr. 4/2)
Liceul Teoretic „Nicolae Iorga” (nr. 4/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 22, 30 (de la bd. Dacia).
Rute de autobuz: nr. 3 (pe str. Valea Crucii); nr. 4 (de la str. Grenoble); nr. 3, 33, 44, 49, 65, 122 (de la bd. Dacia).

VALEA DICESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Красноярская (str. Krasnoiarsk), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, între străzile Anton Crihan și Academiei. Se intersectează cu străzile Dâmbului, Lacului, George Meniuc, Lăpușnei, Gheorghe Tudor, Mitropolit Gurie Grosu, Vasili Dokucaev; este paralelă cu str. Vasile Alecsandri și șos. Hâncești. Lungimea – 1,4 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele foștilor proprietari ai moșiei de la sud-vestul Chișinăului. În sec. XVIII – încep. sec. XX, în Basarabia era destul de cunoscut neamul Dicescu, posesor al mai multor moșii, inclusiv terenuri în valea care, din a doua jum. a sec. XIX, a început să fie numită Valea Dicescu. Neamul Dicescu a avut în sânul său câteva figuri proeminente, care s-au manifestat în viața publică și culturală a Basarabiei de la sfârșitul sec. XIX – încep. sec. XX: Pavel Dicescu, boier de viță veche, mare demnitar și membru al Dumei de Stat din Rusia; Iulia Dicescu, profesoară de muzică, folcloristă și promotoare a artei și culturii în Basarabia; Anastasia Dicescu cântăreață de operă, profesoară și directoare a Operei basarabene, directoare și profesoară la Conservatorul „Unirea” din Chișinău, profesoară la Conservatorul Național din Chișinău, la Academia Regală de Muzică și Artă Dramatică din București, solistă a Operei din Cluj.

Adrese utile

Societatea obștească a invalizilor din Moldova „Aoris” (nr. 45)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 13, 24 (de la str. Vasile Alecsandri și șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Vasile Alecsandri și șos. Hâncești).

VALEA DICESCU, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: Красноярский пер. (str. la Krasnoiarsk) din 09.01.1969.

Localizare: sect. Centru, în perimetrul străzilor Valea Dicescu, Lăpușnei, George Meniuc și șos. Hâncești.

Scurt istoric. Vezi: *Valea Dicescu, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 13, 24 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

VALEA PODULUI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Полтавский 8 пер. (str. la Poltava-8).

Localizare: sect. Centru. Se află în apropierea bd. Dacia.

Scurt istoric. Denumirea străzii vine de la numele râului Valea Podului, afluent al râurilor Mara și Someșul Mare. *Valea Podului* se mai întâlnește și în județele Argeș și Sibiu, România.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

VALEA REDIULUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Куприна (str. Kuprin).

Localizare: sect. Centru, de la șos. Hâncești până la str. Mihail Lermontov. Se intersectează cu str. Sf. Vineri. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele unor sate din mai multe localități ale Republicii Moldova: Fălești, Dondușeni, Ocnița. Această denumire o găsim și în România, în județele Iași și Galați.

Adrese utile

Azilul Republican pentru Invalizi și Pensionari (nr. 16)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

VALEA TRANDAFIRILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Consiliului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 9/2 din 10.10.1990

Denumiri anterioare: ул. Азовская (str. Azov).

Localizare: sect. Centru. Face legătura dintre bd. Dacia și str. 31 August 1989, traversând Parcul *Valea Trandafirilor*. Se intersectează cu str. Melestiu. Lungimea – 1,8 km.

Scurt istoric. Denumirea străzii vine de la numele Parcului *Valea Trandafirilor*, care se întinde pe o suprafață de 145 de hectare, 9 dintre care sunt ocupate de apă. A fost amenajat în anul 1968 pe locul unui deal plantat cu trandafiri, fiind trasate alei și diguite malurile apelor. În interiorul parcului sunt amplasate compoziții decorative și sculpturi, se află restaurante, terenuri de joacă pentru copii și de sport. În mijlocul parcului sunt trei lacuri. Aleea principală a parcului continuă pe str. Valea Trandafirilor.

Adrese utile

Capela „Învierea Mântuitorului” (nr. 11)
Capela familiei Oganowici (nr. 11)
Cimitirul Armeano-Catolic (nr. 11)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 17, 22 (de la bd. Dacia); nr. 8, 17, 20 (de la bd. Decebal); nr. 4 (de la bd. Decebal, str. Trandafirilor).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia); nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal); nr. 17, 46 (de la str. Ciuflea).

MITROPOLIT VARLAAM, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 5/4 din 20.07.1990.

Denumiri anterioare: ул. Гостинная (str. Gostinnaia), sec. XIX; Шмидтовская ул. (str. Schmidt), sec. al XIX-lea-1924; str. Carol Schmidt, 1924-1940, 1941-1944; ул. Сталинградская (str. Stalingrad), 1944-30.11.1961; ул. 25 Октября (str. 25 Octombrie), din 30.11.1961.

Localizare: sect. Centru, trasată în vecinătatea Pieței Centrale, între străzile Ismail și Aleksandr Pușkin. Se intersectează cu străzile Vasile Alecsandri, Vlaicu Pârcălab, Mihai Eminescu, Armenească, Bulgară, Tighina. Paralelă cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și str. Columna. Lungimea – 1,2 km.

Scurt istoric. Este o stradă a planului regulat prestabilit al Chișinăului și reprezintă fragmentul sudic al vechii străzi Gostinnaia. A fost una din primele străzi cu care a început construcția „noului oraș”, prevăzută de planul edilitar al Chișinăului din anul 1834. În partea centrală a străzii și-au construit case comercianții, funcționarii de stat, orașenii înstăriți. Pe la periferii se găseau mai multe prăvălii, dughene, cârciumi. Între timp s-au construit și edificii mai importante: Școala de Contabilitate, grădiniță de copii, Circul, transformat apoi în Cinematograful *Expres* (azi Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”); Sinagoga Mare (pe locul căreia s-a construit Teatrul Dramatic Rus „A. Cehov”) ș.a. Pe această stradă se află mai multe centre comerciale, inclusiv Piața Centrală, numită un timp, după 1812, *Gostinâi Dvor*, de unde și provine denumirea inițială a străzii (*Gostinnaia*). Pe laterala de est, vizavi de piață, se află Gara Chișinău Centru, în preajma căreia în trecut era situat un han (*Zaezjii Dvor*) pentru negustori, cărăuși, călători. Pe stradă mai sunt amplasate monumente de arhitectură de valoare locală din sec. XIX – încep. sec. XX: Casa primarului Carol Schmidt, case de raport cu unități comerciale, case particulare.

Actualmente, strada poartă numele Mitropolitului Varlaam (cca 1590; Vrancea – 18.08.1657; Mănăstirea *Secu*, Moldova), scriitor și traducător de cărți religioase, Mitropolit al Moldovei între anii 1632 și 1653. A contribuit la înființarea Mănăstirii *Trei Ierarhi*, a primei școli superioare din Moldova – *Academia slavo-greco-latină din Iași*, a tipografiei de la *Trei Ierarhi*, unde au fost tipărite și capătă răspândire largă în întreg spațiul românesc cărți religioase și laice în limba română. Cea mai însemnată lucrare a Mitropolitului Varlaam, este prima carte românească tipărită în Moldova *Cartea românească de învățătură...* sau *Cazania*, apărută la Iași, în

1643. Prin activitatea sa, Varlaam a contribuit la propășirea culturii românești.

Monumente, plăci comemorative

Alexandru Cosmescu (1922-1989) – scriitor (1992; placă comemorativă, sculpt. M. Spinei, V. Vârtoșu, I. Bolocan, arh. V. Sava; str. Mitropolit Varlaam, 75)

Carol Schmidt (1846-1928) – primar de Chișinău 1877-1903 (12.05.1999; placă comemorativă, sculpt. V. Doicov, arh. V. Sava; str. Mitropolit Varlaam, 84, colț cu str. Mihai Eminescu, casa în care a locuit)

Carol Schmidt (1846-1928) – primar de Chișinău 1877-1903 (2014; bust, sculpt. V. Jiglițki; str. Mihai Eminescu, colț cu str. Mitropolit Varlaam, în fața Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici”)

Vladimir Salaghinov – arhitect, om emerit (placă comemorativă; str. Mitropolit Varlaam, colț cu str. Al. Pușkin, Sun City)

Adrese utile

Agenția națională pentru ocuparea forței de muncă (nr. 90)

Agenția pentru ocuparea forței de muncă „Bursa muncii” – Filiala Centru (nr. 74)

Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova (nr. 65)

Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” (nr. 78)

Gara Auto Chișinău Centru (nr. 58)

Gara Auto Chișinău Suburban (nr. 58)

Întreprinderea de confecționare a articolelor de artizanat „Casa Cristea” (nr. 80)

Întreprinderea Municipală „Piața Centrală” (nr. 63)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25 (de la str. Aleksandr Pușkin); nr. 9, 13, 17 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Alexandru cel Bun); nr. 3, 5, 9, 11, 17, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 18, 24, 31, 33, 34, 38, 39, 44, 49 (de la str. Tighina).

VARNIȚA, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: Коммунаров ул. (str. Comunarzilor).

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Ismail și continuă până la str. Lunca Bâcului. Este paralelă cu Calea Basarabiei, ambele fiind separate de râul Bâc. Lungimea – 5,5 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Varnița din raionul Anenii Noi, așezat pe malul Nistrului, în apropierea orașului Tighina. Atestat documentar în 1560, satul este legat de Tighina printr-o linie de cale ferată, care duce spre portul de pe Nistru, unde se încarcă și se descarcă mărfuri. Distanța directă pâna în or. Chișinău este de 69 km.

Numele satului vine de la cuvântul „varniță” – ladă de scânduri deschisă în partea de sus și îngropată pe jumătate în pământ, folosită la stingerea varului sau la prepararea manuală a mortarului pe un șantier. Varul se extrăgea aici pentru construirea fortăreței Tighina. Satul Varnița este cunoscut prin numeroasele izvoare de apă minerală.

Adrese utile

Departamentul Vamal al Republicii Moldova (nr. 6)
Depozitul - Fabrică de produse de patiserie SA „Bucuria” (nr. 12)

Fabrica de producere a biscuiților „Daron-Lux” SRL (nr. 14/1)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 13 (de la str. Uzinelor); nr. 9, 20 (de la str. Ismail).

Rute de autobuz: nr. 39 (de la str. Uzinelor); nr. 23 (de la str. Lunca Bâcului); nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Ismail).

VARȘOVIA, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Варшавская (str. Varșovia).

Localizare: sect. Botanica, cuprinsă între str-la Lvov-2 și str. Belgrad. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele capitalei Poloniei, Varșovia, situată în Marea Câmpie Poloneză pe râul Vistula. Orașul datează din sec. al XIII-lea. Populația Varșoviei este estimată la 1.708.491 locuitori. Distrus aproape în totalitate în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, orașul a fost reconstruit. Este al treilea centru industrial al țării, după Katowice și Wrocław, contribuind la crearea venitului național. Cele mai dezvoltate ramuri ale industriei sunt: industria constructoare de automobile și industria poligrafică. Aici se află principalul nod al comunicațiilor feroviare și rutiere, precum și al celor aeriene. Are, de asemenea, și port fluvial. Este și cel mai important centru politic și cultural-științific al țării. Principala atracție turistică și inima orașului este cartierul istoric *Orașul Vechi (Stare Miastro)*, care a fost inclus în lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

Adrese utile

Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” (nr. 2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 8, 17 (de la bd. Decebal); nr. 2, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 3, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal) nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia); nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă).

VARȘOVIA, stradela

Denumirea stradelei a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: Варшавский пер. (str-la Varșovia).

Localizare: sect. Botanica. Este paralelă cu strada omonimă.

Scurt istoric. Vezi: *Varșovia, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 8, 17 (de la bd. Decebal); nr. 2, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 3, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal) nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia); nr. 19 (de la bd. Cuza-Vodă).

ION VASILENCO, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Кировская ул. (str. Kirov), sec. XIX - anul 1924; str. Constantin Negruzzi, 1924-1944. ул. Щорца (str. Șciors), până în anul 1992.

Localizare: sect. Centru, în apropiere de Piața *Ovidiu*. Începe de la bd. Dacia și se intersectează cu str. 31 August 1989. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ion Vasileenco (20.01.1926 ; Pașcani, România – 13.03.1977 ; Chișinău), critic și istoric literar. După absolvirea Universității de Stat din Chișinău, urmează aspirantura la Institutul de Literatură Universală „M. Gorki” al Academiei de Științe a URSS. Doctor în științe filologice, colaborator științific la Institutul de Limbă și Literatură al Academiei de Științe a Moldovei. Și-a adus contribuția la valorificarea moștenirii literare a lui Alecu Russo. A scris, de asemenea, studii și articole referitoare la creația lui Constantin Stere, Andrei Lupan, George Meniuc. Cele mai cunoscute lucrări sunt: *Alecu Russo, viața și opera; Istoria literaturii moldovenești* (coaut.); *Schiță asupra istoriei sovietice moldovenești* (coaut.); *Din trecutul cultural și literar al poporului moldovenesc* (coaut.).

Adrese utile

Ambasada Republicii Lituania în Moldova (nr. 24/1)

Gimnaziul nr. 7 (nr. 34)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 22 (de la bd. Dacia și str. Ciuflea); nr. 17 (de la str. București).

Rute de autobuz: nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia și str. Ciuflea); nr. 17, 46 (de la str. Ciuflea).

VASLUI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 4-й пер. Вадул-луй-Водэ (str-la Vadul lui Vodă-4).

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Vadul lui Vodă și până la str. Făurești. Se intersectează cu străzile Budești și Petrodava. Lungimea – 900 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele municipiului Vaslui din estul României, situat pe valea Bârladului, la confluența cu râul Vaslui, menționat documentar ca oraș și punct de vamă în anul 1375. Reședință a lui Ștefan cel Mare, vechi centru administrativ de ținut și de județ. Reședința județului Vaslui din regiunea istorică Moldova, aproape de frontiera cu Republica Moldova. Centru administrativ, industrial și cultural al județului.

Transport

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Budești, str. Podul Înalt).

ION VATAMANU, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: ул. Герцена (str. Herzen).

Localizare: sect. Centru, la colțul dintre străzile Ipatie Soroceanu și Mălina Mică. Lungimea – 350 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Ion Vatamanu (01.05.1937; Costiceni, actuala reg. Cernăuți – 09.08.1993; Chișinău), doctor în chimie, poet, publicist, om politic. A absolvit Facultatea de Chimie a Universității de Stat din Chișinău. Șef de laborator la Institutul de Chimie al Academiei de Științe a Moldovei. Deputat în primul Parlament al Republicii Moldova și președinte al Comisiei pentru Cultură și Culte. S-a alăturat echipei formate de poeta Leonida Lari, care a fondat revista *Glasul* (ulterior *Glasul Națiunii*) – prima publicație cu caractere latine, din Republica Moldova, tipărită, inițial clandestin în Letonia. Director al revistei literare pentru tineret *Columna* (1991-1993). Autor de poeme, de cărți pentru copii, de eseuri și publicistică. Traduce din poezii ruși, ucraineni și, de asemenea, din poezia americană. Lucrări: *Monologuri*, *La mijlocul ierbii*, *De ziua frunzei*, *Atât de mult al pământului* etc. Distins cu Medalia Mihai Emi-

nescu (post-mortem) și Ordinul Republicii (2010, post-mortem).

Transport

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Testemițanu).

VĂLENI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й пер. Труда (str-la Muncii-2).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa. Începe de la șos. Hâncești și se intersectează cu străzile Ialoveni, Teodor Malai, Cișmea, Vâlcele, este paralelă cu străzile Crinilor, Porumbiței. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Strada poartă denumirea satului Văleni, r-nul Cahul, atestat documentar în anul 1430 cu denumirea de Balintești. Este situat la o distanță de 195 km de Chișinău. Pâinea a devenit exponat de muzeu în satul Văleni, raionul Cahul. De mai mult timp aici funcționează o expoziție permanentă, unde sunt vernisate peste 20 de exemple de produse de panificație, iar grație numărului mare de vizitatori, administrația locală, cu susținerea viitorilor specialiști în turism, intenționează s-o transforme într-un muzeu.

Văleni este localitatea de baștină a poetului Gheorghe Vodă, autorul versurilor imnului orașului Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

VASILE VĂRZARU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 2-й Будештский пер. (str-la Budești-2).

Localizare: sect. Centru, de la str. Petrodava până la str. Vadul lui Vodă, în apropiere de str. Ma-

ria Drăgan. Se intersectează cu str-la Mereni, străzile Budești, Vladimir Buzescu și este paralelă cu străzile Mereni, Floreni. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Vasile Vărzaru (1851–29.11.1940), economist rus de origine moldovenească, fondatorul statisticii industriale din Rusia. S-a născut în familia nobilului moldovean Egor Vărzaru. A activat în instituții de învățământ superior din Rusia. Autorul primului manual de statistică industrială din Rusia *Studii cu privire la bazele statistice* (1925-1927), precum și al broșurii *Mecanica ingenioasă*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 16, 21 (de la str. Meșterul Manole).

Rute de autobuz: nr. 24, 31, 34, 38 (de la str. Vadul lui Vodă); nr. 23 (de la str. Meșterul Manole).

VĂLCELE, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Красного знамени (str-la Drapelul roșu-1).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, de la str. Ialoveni până la str. Văleni. Lungimea – 550 m.

Originea denumirii. *Vâlcea* – vale mică, scurtă și nu prea adâncă. Formă mică de relief, răspândită pe larg pe teritoriul Republicii Moldova.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Ialoveni).

VĂLCOV, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Краснодарский 3-й пер. (str-la Krasnodon-3).

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, de la str. Cetatea Albă până la str. Bacu. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului basarabean Vâlcov, actualmente aflat în reg. Odessa,

Ucraina, situat pe malul Dunării. Întemeiat în anul 1746 de un grup de lipoveni veniți din Rusia, pe locul unui sat moldovenesc părăsit, Gura Lupului. Turcii „l-au recunoscut” ca localitate în anul 1762. În anul 1812, orașelul a trecut în stăpânirea Rusiei, iar între 1856-1878 a făcut parte, în mod succesiv, din Principatul Moldovei, Principatele Unite și România, revenind apoi la Rusia, ca urmare a Tratatului de la Berlin, 1878. În perioada românească din sec. al XX-lea (1918-1940 și 1941-1944), a făcut parte din județul Ismail și era considerat, datorită pitorescului său (numeroase canale), ca o „Veneție Estului”.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 5, 20 (de la șos. Muncești).

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

VĂNĂTORILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Охотский 9-й пер. (str-la Ohotsk-9).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, de la str. Vlad Țepeș până la sfârșit. Lungimea – 700 m.

Originea denumirii. *Vânător* – persoană care vânează, care practică vânătoarea.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 9, 10, 17, 24 (de la str. Miorița).

CONSTANTIN VĂRNAV, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Макаренко (str. Makarenko).

Localizare: sect. Centru, zona Mălina Mică. Începe de lângă Spitalul Clinic Republican și continuă până în valea Mălina Mare. Se intersectează cu str. Mălina Mică și str. Nicolae Testemițanu. Lungimea – 2 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Constantin Vârnav (21.08.1806; Hilișeu, jud. Botoșani – 21.08. 1877; Iași), medic român, protomedic al Moldovei între anii 1849-1855, organizator al sistemului sanitar în Moldova. Lui i se datorează o serie de proiecte și unele măsuri de îmbunătățire sanitară în perioada modernizării Moldovei. Militant pentru unirea Moldovei cu Muntenia, a fost ales de mai multe ori ca deputat în Parlamentul României. Tot lui i-a revenit meritul de a fi primul profesor de medicină populară la Seminarul Teologic de la Socola, din anul 1842 până în anul 1845. A fost unul dintre cei mai activi membri ai Societății de medici și naturaliști din Iași, al cărei secretar și vicepreședinte a fost timp de șase ani. Principalele lucrări: *Despre holera epidemiască* (1848); *Despre holera asiatică* (1872).

Adrese utile

Centrul Republican de Diagnosticare Medicală (nr. 13)

Dispensarul IMSP Institutul Cardiologie (nr. 20)

IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească (nr. 7)

IMSP Spitalul Clinic Republican, Policlinica (nr. 20)

Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” (nr. 13)

Transport

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Tesemițanu).

CONSTANTIN VÂRNAV, stradela

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: пер. Макаренко (str.-la Makarenko).

Localizare: sect. Centru, zona Mălina Mică. Începe de la str. Mălina Mică. Lungimea – 130 m.

Scurt istoric. Vezi: *Constantin Vârnav, strada*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 9 (de la str. Nicolae Tesemițanu).

VOLUNTAR GRIGORE VÂRTOSU, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la str. Mircești până la str. astronom Nicolae Donici. Lungimea – 360 m.

Scurt istoric. Strada a fost numită în memoria eroului combatant Grigore Vârtosu (1961, s. Cârnațeni, Căușeni – 1992, Coșnița, Dubăsari), comandant al unui grup de voluntari, căzut în iulie 1992, în timpul conflictului de pe Nistru. Decorat, post-mortem, cu Ordinul „Ștefan cel Mare”.

Transport

Rute de troleibuz: 29 (de la str. Mircești).

GRIGORE VIERU, bulevardul

A fost redenumit prin decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 1/16 din 12.02.2010.

Denumiri anterioare: ул. Центральный Луч (str. Raza Centrală), 1950-1959; пр. Молодежи (bd. Tineretului), 1959-1991; din 24.10.1968 în componența bulevardului intră o porțiune din str. Petru Rareș (fosta str. Pavlov), de la str. Constantin Tănase (fosta str. Cosmonauților) până la str. Columna (fosta str. Frunze); bd. Renașterii, 1991-2010.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Constantin Tănase până la str. Albișoara. Se intersectează cu străzile Ierusalim, Romană, Arhanghelul Mihail. Lungimea – 550 m.

Scurt istoric. Bulevardul a luat ființă în perioada postbelică, în conformitate cu planul de sistematizare urbană, elaborat de un grup de arhitecți în frunte cu acad. A. Șciusev. Ca urmare a reconstrucției acestei zone au fost demolate clădiri vechi de mare valoare și importanță istorico-culturală, ca, de exemplu, Biserica „Sf. Ilie”, Catedrala „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” ș.a. Au fost desființate *Piața Catedralei (Piața Veche)* și *Piața Sf. Ilie*. S-a realizat, de fapt, vechiul plan de urbanizare, care

prevedea extinderea orașului și amplasarea centrului său în perspectiva a două raze principale – de-a lungul fostei străzi Moskovskaia (actualmente bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, inițial drum al taberelor militare rusești și, pe perpendiculară, în direcția suburbiei Râșcanilor, unde, la limita dintre cele două secole (al XVIII-lea și al XIX-lea), pe o colină din stânga Bâcului, se afla o întăritură a unităților armate rusești. De aici denumirea inițială a magistralei – *Țentralnâi Luci* („Raza Centrală”), cea de mai târziu, până în anul 1991, fiind *Prospekt Molo-dioji* (Bd. Tineretului).

Actuala denumire a fost dată în semn de omagiu adus poetului Grigore Vieru. Astfel, în anul 2010, denumirea „bd. Renașterii”, de la str. Cosmonauților până la str. Albișoara, se schimbă în denumirea „bd. Grigore Vieru”, iar celelalte porțiuni a bd. Renașterii – de la str. Albișoara până la intersecția cu str. Tudor Vladimirescu și de aici până la Calea Orheiului – i se atribuie denumirea „bd. Renașterii Naționale”. Între cele două benzi carosabile ale bulevardului Grigore Vieru este amenajat un spațiu verde îngust, compus dintr-o alee cu bănci și pomi pe margini, care însoțește bulevardul pe toată lungimea lui. În perimetrul bulevardului sunt construite edificii de menire socială și publică, blocuri de locuințe cu patru etaje și cu magazine la parter. La intersecția cu str. Albișoara, au fost construite cămine cu 10-12 etaje, care desăvârșesc compozițional trecerea bulevardului înspre splaiul Bâcului.

Bulevardul poartă numele lui Grigore Vieru (14.02.1935; Pererâta, jud. Hotin – 18.01.2009; Chișinău), scriitor român, poet liric, autor de manuale școlare. A absolvit Facultatea de Filologie a Institutului Pedagogic „Ion Creangă” din Chișinău. A lucrat redactor la editurile „Școala Sovietică” și „Cartea Moldovenească”, a fost consultant la secția de poezie a Uniunii Scriitorilor. Autor al unor plachete de poezii extrem de populare și în timpul apariției și în prezent, în întreg spațiu românesc. A excelat prin versuri pentru copii; a scris maxime și cugetări, eseuri, arealizat traduceri din lirica diferitor popoare. A fost ales deputat în Sovietul Suprem al URSS (1989). A îndeplinit func-

ția de consilier la Ministerul Culturii din România pentru problemele Basarabiei, membru al Comisiei de Stat a Moldovei pentru problemele limbii oficiale de stat.

Membru de onoare al Academiei Române (1990), Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe din Moldova (2008), Maestru Emerit al Artei (1985), Scriitor al Poporului din Republica Moldova (1992), distins cu Ordinul Republicii (1996), Ordinul Steaua României în grad de Comandor (1996) și, post-mortem, Ordinul Steaua României în grad de Mare Cruce (2009).

Monumente, plăci comemorative

Eroilor comsomoliști (1959; monument, sculpt. Lazăr Dubinovski, arh. Fiodor Naumov; bd. Grigore Vieru, 13 – str. Ierusalim)

Ierusalim - 3000 de ani – (1997; str. Ierusalim, colț cu bd. Grigore Vieru)

Jocurile Delfice – (2004; compoziție sculpturală, sculpt. V. Suleac, V. Nița, arh. V. Sava; bd. Grigore Vieru, aleea pietonală)

Liviu Deleanu (1911-1967) – poet (placă comemorativă; bd. Grigore Vieru, 16)

Adrese utile

Banca Națională a Moldovei (nr. 1)

Biblioteca „Hristo Botev”, filială a BM „B.P. Hasdeu” (nr. 27)

Centrul de Investigații Jurnalistice (nr. 21)

Compania Națională de Asigurări în Medicină (nr. 12)

Grădinița nr. 56 (nr. 21)

Grădinița nr. 74 (nr. 22/9)

Liceul Teoretic Agricol (nr. 6/2)

Maternitatea Municipală nr. 2 (nr. 12)

Școala sportivă specializată de atletism nr. 3 (nr. 11)

Teatrul „Eugène Ionesco”, fostul cinematograful „Moscova” (nr. 15)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29.

Rute de autobuz: nr. 2, 5, 10, 26, 28, 47, 48.

IGOR VIERU, strada

A fost redenumită prin Hotărârea Prezidiului Consiliului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 9/2 din 10.10.1990.

Denumiri anterioare: Лучевой проезд (Lucevoi proezd), până la 23.04.1986; ул. Сердюка (str. Serdiuk), din 24.03.1986, când părții de nord din Lucevoi proezd (Budești), i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Ciocana, de la str. Mihail Sadoveanu până la str. Nicolae Milescu-Spătarul. Se intersectează cu bd. Mircea cel Bătrân. Lungimea – 1,2 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele pictorului Igor Vieru (23.12.1923; s. Cernoleuca, r-nul Dondușeni – 24.05.1988; Chișinău). Studii la Școala Republicană de Arte Plastice „I. Repin” din Chișinău. Profesor de desen la Școala Pedagogică din Călărași (1949-1953). Din anul 1957, se stabilește la Chișinău. Redactor artistic la revista *Chipăruș*. Director al Muzeului de Arte Plastice din Chișinău, profesor la Școala Republicană de Arte Plastice „I. Repin” și la Școala Internat de Pictură. Aparține generației de mijloc a pictorilor moldoveni, care a pus bazele unor tendințe moderne în pictura moldovenească. Este considerat, alături de Mihai Grecu și Valentina Rusu-Ciobanu, unul dintre fondatorii școlii de pictură a Moldovei din a doua jum. a sec. XX. Maestru în Arte (1963). Artist al Poporului (1983).

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 188 (nr. 8/2)

Grădinița-creșă nr. 211 (nr. 3)

Liceul Teoretic „Mihail Berezovschi” (nr. 15)

Liceul Teoretic „Constantin Negruzzi” (nr. 6/2)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 23, 24, 26 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

Rute de autobuz: nr. 23 (pe str. Igor Vieru); nr. 5 (de la str. Nicolae Milescu Spătarul).

VIRTUȚII, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Загородный пер. (str-la Zagorodnâi-1) până la 05.03.1958; Оружейный проезд (Pasajul Armelor), din 06.03.1958.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Alexandru Xenopol până la str. Vasile Coroban, paralelă cu str. Paris. Lungimea – 300 m.

Originea denumirii. *Virtute* – însușire dominantă a caracterului, care îl face mai bun pe individul uman, din punct de vedere moral, intelectual sau al unui tip specific de activitate.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

VISTERNICENI, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й Дубоссарский пер. (str-la Dubăsari-1).

Localizare: sect. Râșcani, cuprinsă între str-la Pietrăriei-1 și Cimitirul Bisericii „Sf. Împărați Constantin și Elena”.

Scurt istoric. Strada poartă numele fostului sat apoi și suburbie Visterniceni din preajma Chișinăului. Este situat în partea de nord a orașului, între râul Bâc, cartierul Poșta Veche și sectorul Râșcani. Moșia Visterniceniilor e cunoscută documentar încă din sec. al XV-lea, în 1437 aceste pământuri aparțineau pisarului M. Oțel. La 1517, jumătate din moșie este cumpărată de vistiernicul Ieremia, după a cărui dregătorie a fost desemnată localitatea. La 1525, Ieremia vistiernicul donează o parte din moșia sa Mănăstirii Moldovița, iar cealaltă parte este vândută. La 1772 o parte din moșia Visterniceni trece în stăpânirea lui Constantin Râșcanu. Aici ia

ființă mai târziu satul Râșcani, denumit astfel după numele proprietarului. În perioada postbelică, cartierul nu a cunoscut schimbări mari în plan edilitar, și a rămas să poarte faima de străveche așezare umană, aidoma urbei Chișinăului.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27, 29 (de la str. Petricani).

VIȘINILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: 1-й и 2-й Октябрьские переулки (str-lele Octombrie-1 și 2), până în 1958; ул. Пролетарская (str. Proletară), din 06.03.1958, când str-la Okteabrski-1 și o porțiune din str-la Okteabrski-2 sunt comasate și li se atribuie această denumire.

Localizare: sect. Buiucani, de la str. Ion Luca Caragiale până la str. Vasile Pogor. Este paralelă cu str. Sălcuța. Lungimea – 220 m.

Originea denumirii. *Vișin* – pom roditor din familia rozaceelor, cu frunze lucioase, dințate pe margine, cu flori albe, cultivat pentru fructele sale.

Adrese utile

Vofruct SRL (nr. 20A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

VIȘINILOR, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Пролетарский пер. (str-la Proletară).

Localizare: sect. Buiucani.

Originea denumirii. Vezi: *Vișinilor, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

TUDOR VLADIMIRESCU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Калинина ул. (str. Kalinin).

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Uzinelor și până la bd. Renașterii Naționale. Se intersectează cu străzile Ismail, Vadul lui Vodă, Dumitru Râșcanu, Aerodromului, Florica Niță, Andrei Doga și stradelele Florării-2 și Aerodromului-2. Lungimea – 3 km.

Scurt istoric. Este o magistrală de însemnătate urbană, stradă cu construcții eterogene, în partea de sud fiind dominată de construcțiile CET-1 și diverse edificii industriale. Actualmente strada poartă numele conducătorului mișcării revoluționare de la 1812, Tudor Vladimirescu (1770 sau 1780, Vladimiri, jud. Gorj – 27.05.1821, lângă Târgoviște). A învățat carte grecească și germană în casa boierului aromân Ioniță Glogoveanu din Craiova, la care a fost apoi administrator de moșie. A devenit pandur și a participat la războiul ruso-turc (1806-1812), fiind decorat cu Ordinul Sf. *Vladimir*. A aderat la mișcarea antiotomană, devenind conducător al răsculaților din Țara Românească. A susținut acțiunile Eteriei, mișcare de eliberare a grecilor de sub dominația otomană. Victimă a unei trădări din partea unor falși tovarăși de luptă.

Adrese utile

Compania „Renaissance-Perfect” (nr. 18)
Termocom SA (nr. 6)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24.

Rute de autobuz: nr. 5, 19, 26, 28, 47, 48.

ALEXANDRU VLAHUȚĂ, strada

Denumirea străzii a fost restabilită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: Теобашевская ул. (str. Теобашевскаиа), sec. al XIX-lea – anul 1924; str. Alexandru Vlahuță, 1924-1944; ул. Теобашевская, din 1944.

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la str. Grigore Ureche și continuă până la str. Alexandru cel Bun. Lungimea – 600 m.

Scurt istoric. Este o stradă a orașului vechi. Numele istoric provine de la numele de familie al proprietarului Taiobaș. Actualmente, poartă numele lui Alexandru Vlahuță (05.09.1858; Pleșești, azi Alexandru Vlahuță – 19.11.1919; București), scriitor român și avocat. A urmat școala primară și liceul la Bârlad și, timp de un an, cursurile Facultății de Drept din București. Profesor la diverse instituții de învățământ bucureștene. Revizor școlar pentru județele Prahova și Buzău. A debutat în literatură cu versuri tipărite în *Convorbiri literare*. În colaborare cu Alecu Urechia, editează revista *Viața*, iar în colaborare cu George Coșbuc săptămânalul *Sămănătorul*. A fost unul dintre apropiații lui M. Eminescu, căruia i-a dedicat o poezie emblematică. Membru de onoare al Academiei Române (1948, post-mortem). Lucrări: *Nuvele, Poezii, Din goana vieții, Icoane Șterse*, romanul *Dan*.

Adrese utile

Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului (nr. 3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 2, 10, 28, 47, 48 (de la str. Alexandru cel Bun); nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

AUREL VLAICU, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991

Denumiri anterioare: ул. Можайского (str. Mojaiski).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa. Începe de la șos. Hâncești (stația terminus a troleibuzelor) și continuă până la str. Vlad Țepeș. Se intersectează cu străzile Focșani și Baltagi. Lungimea – 200 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele aviatorului român Aurel Vlaicu (19.11.1882; Bințișni, azi Aurel Vlaicu, lângă Orăștie – 13.09.1913; Bănești, lângă Câmpina), inginer și inventator. După 8 clase de liceu, continuă studiile la Budapesta și München. A fost angajat la Uzina *Opel* din Rüsselsheim. A proiectat și a construit două avioane monoplan: *Vlaicu I* (1910) și *Vlaicu II* (1911). În anii 1912-1913, a proiectat și a realizat primul avion de construcție metalică din lume – *Vlaicu III*. Câștigător al mai multor premii memorabile. A murit într-un accident de aviație, conform legendei, când încerca să străbată spațiul aerian peste Carpați, „de la frați [transilvăneni] până la frați” [românii din Regat]. Membru de onoare post-mortem al Academiei Române.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la șos. Hâncești).

VLAICU PÂRCĂLAB, strada

A fost redenumită prin hotărârea Prezidiului Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 3/5 din 18.06.1990.

Denumiri anterioare: Синадиновская ул. (str. Sinadinov), 1893-1924; str. Regina Maria, 1924-1944; ул. 28 июня (str. 28 iunie), din 1944.

Localizare: sect. Centru. Începe de la str. Alexie Mateevici și continuă până la str. Columna. Este paralelă cu străzile Mihai Eminescu și Aleksandr Pușkin; se intersectează cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, străzile Mitropolit Varlaam, Veronica Micle, 31 August 1989, București, Alexei Șciusev, Mihail Kogălniceanu, Alexandru Bernardazzi. Lungimea – 1,4 km.

Scurt istoric. Este una dintre cele mai vechi străzi ale Chișinăului, care și-a păstrat arhitectura. Printre casele construite aici se evidențiază

conacul familiei Semigradov la nr. 55A și câteva vile urbane. Au fost înălțate și edificii cu destinație publică și socială: Banca Urbană (actualmente Sala cu Orgă); Biserica „Sfântul Pantelimon” a comunității grecești; Primăria orașului, la intersecția cu actualul bd. Ștefan cel Mare și Sfânt; Camera Gubernială de Revizie (actualmente Policlinica Stomatologică Republicană); clădirea fostei Judecătorii de district (actualmente ÎS Calea Ferată a Moldovei). Reconstrucția străzii a început în perioada postbelică, când au fost înălțate câteva clădiri noi la intersecția cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt în locul celor distruse: Oficiul Poștal, Teatrul Dramatic Rus „A. Cehov”, case de locuit cu 4 etaje și magazine.

Strada poartă numele fostului proprietar al Chișinăului, pârcălabul Vlaicu, căruia, la 17 iunie 1466, Ștefan cel Mare i-a „întărit” cumpărătura sa, satul Chișinău. A fost unchiul lui Ștefan cel Mare, fratele mamei acestuia. Înalt demnitar la curtea domnească, făcând parte, între anii 1457 și 1484, din Sfatul Domnesc și deținând importante dregătorii în aparatul militar și administrativ de stat al Țării Moldovei. Vlaicu a fost unul dintre cei mai apropiați și mai fideli sfetnici și comandanți militari ai lui Ștefan cel Mare. A deținut funcții de pârcălab de Cetatea Albă, Hotin și Orhei. A participat la campaniile de apărare a țării împotriva ungarilor, tătarilor și otomanilor.

Monumente, plăci comemorative

Kilometrul 0 (zero) – (22.12.1996; însemn comemorativ; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 132, colț cu str. Vlaicu Pârcălab, Oficiul Poștal Central)

Piața Jean Monnet (1888-1979) – arhitect (însemn comemorativ; blocul de studii al ULIM din str. Vlaicu Pârcălab, 52)*

Adrese utile

Ambasada Franței în Republica Moldova (nr. 6)
Biroul de promovare comercială al Ambasadei României în Republica Moldova (nr. 39)
Biserica „Sfântul Pantelimon” (nr. 42)

* Urmează a fi instalată prin *Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/2-3 din 22.09.2016.*

Calea Ferată din Moldova ÎS (nr. 48)
Consiliul Coordonator al Audiovizualului (nr. 46)
Editura „Universul” (nr. 45)
Hotel Jazz (nr. 72)
Liceul cu profil tehnologic pentru copii cu vederea slabă (nr. 32)
Oficiul Consular al Ambasadei Italiei la Chișinău (nr. 63)
Policlinica Stomatologică Republicană (nr. 17)
Școala de limbi străine „Linguata” (nr. 52)
Teatrul Dramatic Rus „A.P. Cehov” (nr. 75)
Universitatea Liberă Internațională din Moldova (nr. 52)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 4, 5, 8, 22, 28 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt); nr. 3, 7, 10, 11, 16, 24, 25 (de la str. Aleksandr Pușkin).

Rute de autobuz: nr. 3, 5, 9, 11, 17, 46, 122 (de la bd. Ștefan cel Mare și Sfânt).

VOIEVOZILOR, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 7-я ул. Буюканы (str. 7 Buiucani), până la 05.03.1958; 2-й пер. Ватутина (str.-la Vatutin-2), din 06.03.1958, când unei porțiuni din str. 7, i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Buiucani, cart. Buiucanii Vechi. Începe de la Drumul Taberei și continuă până la str. Grâului.

Originea denumirii. *Voievod* – conducător, căpetenie militară a unor comunități statale de tip medieval, existente pe teritoriul românesc înainte și după formarea principatelor.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

VOLUNTARILOR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991

Denumiri anterioare: ул. Промузловская (str. Promuzlovskaja), până la 07.07.1971; ул. В. Волкова (str. V. Volkov), din 08.07.1971.

Localizare: sect. Ciocana, cart. Otovasca. Începe de la str. Meșterul Manole și continuă până la str. Uzinelor. Lungimea – 1,8 km.

Originea denumirii. *Voluntar* – persoană care se oferă să facă un serviciu din proprie inițiativă și dezinteresat.

Adrese utile

Centrul Medicilor de Familie nr. 8 (nr. 3)

Colegiul Tehnic al Universității Tehnice a Moldovei (nr. 1)

Comisariatul de Poliție sectorul Ciocana (nr. 3/1)

Grădinița-creșă nr. 177 (nr. 14/3)

Grădinița de copii nr. 276 (nr. 14/3)

Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată (nr. 8/3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13.

Rute de autobuz: nr. 23.

VORNICENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 4-й Херсонский пер. (str-la Herson-4).

Localizare: sect. Botanica. Începe de la str. Mazililor și continuă până la bd. Decebal. Se află în apropierea Palatului de Cultură al Feroviarilor.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Vorniceni, r-nul Strășeni, atestat documentar în 1420 pe timpul domniei lui Alexandru cel Bun. Distanța directă până la Chișinău este de 50 km.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 8, 17, 20 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 3, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal).

VOVINȚENI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 7-я ул. Буюканы (str. 7 Buiucani), până la 05.03.1958; 1-й пер. Ватутина (str-la Vatutin-1), din 06.03.1958, când unei porțiuni din stradă i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Buiucani, cart. Buiucanii Vechi. Începe de la str. Gheorghe Codreanu și continuă până la Drumul Taberei.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Vovințeni, înglobat odinioară în orașul Chișinău. Acest nume vizează o zonă istorică a orașului, localizată aproximativ între vechile sate Buiucani și Durllești. În sec. XVII – XVIII a existat ca sat și moșie, aflate în stăpânirea unor proprietari (Nicolae Vornicul ș.a.), iar mai târziu aparținând Mănăstirii Galata din Iași. Prin actul din 15 martie 1818, administrația mănăstirii donează orașului moșiile Buiucani și Vovințeni pentru necesitățile edilitare și de reconstrucție a urbei. Vechiul toponim ar fi putut să aibă la bază antroponimul *Vovință*, cu sufixul patronimic local *-eni*, însemnând la origine „oameni de pe moșia (din satul) lui *Vovință*”.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 28 (de la str. Vasile Lupu).

OLGA VRABIE, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la str. Primar Gherman Pântea și continuă până la str. Acad. Sergiu Rădăuțanu. Paralelă cu str. Petru Leșcenco. Lungimea – 450 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele poetei Olga Vrabie (11.11.1902; Chișinău – 14.09.1928; Mănăstirea Vărațic). Descendentă dintr-o familie de nobili. A absolvit școala primară cu predare în limba rusă și liceul de fete din Bălți. În anul 1920, se în-

scrie la Facultatea de Litere a Universității din Iași, pe care nu o termină din motive de sănătate. Debutează cu versuri în revista *Viața Românească*. A mai colaborat la *Însemnări ieșene*, *Adevărul literar și artistic*, *Viața Basarabiei*. A făcut parte din asociația literară de pe lângă revista *Viața României*. Versurile sale scrise în limba română au fost incluse în volumul *Poezii* și în *Opera completă*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

OLGA VRABIE -1, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la str. Olga Vrabie și continuă până la str. Primar Gherman Pântea. Intersecție cu str. Acad. Sergiu Rădăuțeanu.

Scurt istoric. Vezi: *Olga Vrabie, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

OLGA VRABIE -2, stradela

Denumirea stradelei a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare. Stradelă nouă.

Localizare: sect. Râșcani. Începe de la str. Olga Vrabie și continuă până la str. Primar Gherman Pântea.

Scurt istoric. Vezi: *Olga Vrabie, strada*.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 10, 11 (de la str. Studenților).

Rute de autobuz: nr. 19, 26, 28, 47, 48 (de la str. Studenților).

W

V. WILLIAMS, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: ул. Вильямса (str. Williams), din 27.11.1951.

Localizare: sect. Centru, zona Telecentru. Începe de la str. Gheorghe Asachi și este paralelă cu străzile Academiei și Vasili Dokucaev.

Scurt istoric. Williams Vasili Robertovici (27.09.1863–11.11.1939), agronom rus, academician, membru al Academiei de Științe a URSS, unul din primii cercetători ai științei solului, deț-

nător al titlului Eroul Muncii și Ordinului Lenin. Autor la peste 450 de lucrări științifice.

În Chișinăul de după independență, pe motiv că în timpul sovietic în denumirea străzii nu au fost indicate inițialele, iar în arhivele Municipality nu au fost găsite nici un fel de explicații despre această personalitate au fost făcute plăcuțele cu inițialele R. Williams.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 2, 3, 9, 10, 13, 24 (de la str. Gheorghe Asachi).

Rute de autobuz: nr. 11 (de la str. Gheorghe Asachi).

X

ALEXANDRU XENOPOL, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й Загородний пер. (str-la Zagorodnâi-1), până la 05.03.1958; ул. Красина (str. Krasin), din 06.03.1958, când unei porțiuni din stradelă i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Buiucani, cuprinsă între străzile Vasile Coroban și Virtuții. Se intersectează cu str. Sucevița și este paralelă cu străzile Alba Iulia și Ioan Callimachi. Lungimea – 420 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Alexandru Dimitrie Xenopol (24.03.1847; Iași – 27.02.1920; Iași), economist, filosof, istoric. Filosof de talie mondială, cel mai mare istoric român după Nicolae Iorga. A făcut studii de filosofie, drept și

istorie la Iași, obținând doctoratul în drept la Berlin și a celui în filosofie la Giessen. A fost profesor și rector la Universitatea din Iași. Membru titular al Academiei Române, membru de onoare al Societății de Arheologie din Bruxelles, membru al Institutului Internațional de Sociologie, membru titular al Academiei de Științe Morale și Politice din Paris, vicepreședinte al Societății de Sociologie din Paris. Cele mai cunoscute lucrări: *Istoria românilor din Dacia Traiană*; *Mișcarea literară în România liberă*; *Amintiri de călătorie*; *Tablouri din natură*, ș. a.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 3, 21, 22 (de la str. Alba Iulia).

Rute de autobuz: nr. 3, 26, 122 (de la str. Alba Iulia).

Z

PETRU ZADNIPRU, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: Лучевой проезд (Lucevoi proezd), până la 25.01.1982; ул. Петру Заднипру (str. Petru Zadnipru), din 26.01.1982, când segmentului de nord din Lucevoi proezd i s-a atribuit această denumire.

Localizare: sect. Ciocana, cart. Budești, între străzile Mihail Sadoveanu și Nicolae Milescu Spătarul. Se intersectează cu bd. Mircea cel Bătrân. Lungimea – 1,5 km.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Petru Zadnipru (13.01.1927; Sauca, Ocnița – 23.09.1976; Chișinău), poet și traducător. A absolvit Facultatea de Filologie a Universității de Stat din Chișinău. A ocupat diverse funcții de conducere la Uniunea Scriitorilor din Moldova. A debutat cu proză și versuri pentru copii, apoi s-a dedicat poeziei. Printre cele mai cunoscute lucrări se numără: *Luminile câmpiei*, *Tabloul fără un colț*, *Însetat de depărtări*, *Lume, dragă lume!*, *Gustul pâinii* etc. Traduce din S. Esenin, A. Tvardovski, E. Evtușenko, K. Simonov etc.

Monumente, plăci comemorative

Anatol Popovici (1962-1992) – judecător (placă comemorativă; str. Petru Zadnipru, 2/4, Școala primară nr. 12 „Anatol Popovici”)

Petru Zadnipru (1927-1976) – poet (bust; str. Petru Zadnipru, 9/3, Liceul „Petru Zadnipru”)

Adrese utile

Grădinița-creșă nr. 130 „Foișor” (nr. 6/2)

Grădinița-creșă nr. 184 (nr. 3/1)

Grădinița-creșă nr. 30 (nr. 7/1)

Liceul Teoretic „Dacia” (nr. 16)

Liceul Teoretic „Gaudeamus” (nr. 14/4)

Liceul Teoretic „Olimp” (nr. 7/1)

Școala primară nr. 12 „Anatol Popovici” (nr. 2/4)

Școala primară nr. 95 (nr. 2/3)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 13, 23, 24, 26 (de la bd. Mircea cel Bătrân).

Rute de autobuz: nr. 5, 23.

ZAGREB, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Белградский пер. (str-la Belgrad-2).

Localizare: sect. Botanica, de la str. Belgrad până la str-la Lvov-4, paralelă cu str. Constantin Brâncuși. Lungimea – 100 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele orașului Zagreb, capitala Croației, situat pe malul râului Sava. Atestat documentar în anul 1094. Este cel mai important centru industrial (metalurgie, industrie textilă etc.), comercial și cultural al țării cu o populație de 868 mii de locuitori. Zagreb este foarte atractiv pentru vizitatori, deoarece s-au păstrat până în zilele noastre fragmente din fortificațiile vechiului oraș, biserici gotice (sec. al XIII-lea – al XV-lea), palate și alte monumente în stil baroc și neoclasic.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 8, 17 (de la bd. Decebal).

Rute de autobuz: nr. 3, 4, 5 (de la bd. Cuza-Vodă); 33, 44, 49 (de la bd. Decebal).

IVAN ZAIKIN, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Prezidiului Consiliului Orășenesc Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 9/2 din 10.10.1990.

Denumiri anterioare: ул. Каменоломная (str. Kamenolomnaia), sec. al XIX-lea – anul 1924; str. Dragoș-Vodă, 1924-1940, 1941-1944; ул. Каменоломная, 1940-1941, 1944-1954; ул. Заикина (str. Zaikin), din anul 1954.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Sfântul Andrei și continuă până la str. Albișoara. Se intersectează cu străzile Ion Donceț, Constantin Stamati, Moara Roșie, Cramei, Movila lui Burcel. Lungimea – 1,1 km.

Scurt istoric. Este o stradă veche, ce mărginește teritoriul orașului dinspre nord, situată în zona carierelor de piatră, ceea ce a și determinat prima sa denumire. În prezent, poartă numele lui Ivan Zaikin (05.11.1880; reg. Nijni Novgorod, Rusia – 22.11.1948; Chișinău), atlet, aviator, artist de circ, campion mondial la lupte greco-romane din Paris (1908) și Petersburg (1913). În anul 1906, devine campion al Rusiei la ridicarea greutăților. Se ocupă de aviație demonstrativă și activități de circ. Se stabilește la Chișinău în anul 1927. Aici creează o trupă ambulată de circ cu care întreprinde turnee prin toată România. A contribuit la formarea multor artiști de circ și luptători cu renume mondial. Casa în care a locuit atletul este monument de arhitectură de importanță locală și este inclusă în *Registrul monumentelor de importanță națională și municipală*.

Monumente, plăci comemorative

Ivan Zaikin (1880-1948) – atlet, campion mondial (placă comemorativă; str. Ivan Zaikin, 7, casa în care a locuit atletul)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7, 10, 11, 16, 24, 25, 29 (de la bd. Grigore Vieru).

Rute de autobuz: nr. 5, 26 (de la bd. Grigore Vieru).

ZAIM, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 8-й Одесский пер. (str. la Odesski- 8).

Localizare: sect. Centru, de la str. Odessa până la str. Dumbrăvii, paralelă cu str. la Meleștiu și str. Hruscă. Lungimea – 140 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele satului Zaim, r-nul Căușeni, atestat ca localitate în anul 1535. Comuna Zaim este o localitate veche, înființată cu denumirea *La Oale*. Actuala denumire *Zaim* provine de la cuvintele de origine arabo-turcească *zeamet*, care reprezenta o categorie socială în Imperiul Otoman și înseamnă posesor de feudă, mare moșier care aducea un venit anual important. *Zaim* este cunoscut și prin faptul că aici a copilărit poetul-preot Alexie Mateevici și unde, în anul 1988, a fost deschisă Casa-muzeu „Alexie Mateevici”. Este situat la 74 km de Chișinău.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4, 5, 8, 17, 20, 28 (de la bd. Iuri Gagarin).

Rute de autobuz: nr. 3, 18, 19, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Iuri Gagarin).

ZAMOLXE, strada

Denumirea străzii a fost atribuită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare. Stradă nouă.

Localizare: sect. Râșcani, de la str. Mircești, până la str. Astronom Nicolae Donici. Se intersectează cu străzile Tudor Pamfile, Memoriei, Valea Albă, este paralelă cu străzile Voluntar Grigore Vârtoșu, Voluntar Filip Lupașcu. Lungimea – 360 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Zamolxe, zeul pământului (al fertilității și al vegetației). Zamolxe este considerat divinitatea supremă în religia geto-dacilor. Potrivit legendelor transmise de Herodot și Strabo, era get, fusese sclav al lui Pitagora și era inițiat în fenomenele cerești. Profet și legiuitor, înțeleptul Zamolxe predica virtuțile morale, axul doctrinei sale constituindu-l nemurirea sufletului.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 29 (de la str. Mircești).

VALENTIN ZARZĂR, strada

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Шестакова (str. Șestakov).

Localizare: sect. Botanica, cart. Băcioii Noi. Începe de la șos. Muncești și continuă până la str. Vitalie Tulnic. Lungimea – 300 m.

Scurt istoric. Strada poartă numele lui Valentin Zarzăr (28.02.1899; or. Chilia, Basarabia – 05.09.1933; Moscova) aviator, comandant de corp de armată. A absolvit Școala Superioară de Artilerie și Facultatea de Drept a Universității „M.V. Lomonosov” din Moscova. În anul 1929, a condus expediția aeriană transeuropeană. Colaborator la diferite reviste de specialitate, șef al Secției de știință și tehnică la ziarul *Izvestia*. Autor de lucrări științifice privind dezvoltarea aviației sovietice.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

VALENTIN ZARZĂR, stradela

A fost redenumită prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: пер. Шестракова (str-la Șestakov).

Localizare: sect. Botanica, cart. Băcioii Noi. Începe de la str. Zmeurei și ajunge până la str. Revaca. Este paralelă cu șos. Muncești.

Scurt istoric. Vezi: *Valentin Zarzăr, strada*.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18 (de la șos. Muncești).

ZĂVOIULUI, strada

Strada a fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-й Моторный пер. (str-la Motornâi- 2).

Localizare: sect. Buiucani. Este o stradă mică, începe de la str. Henri Coandă și este paralelă cu str-la Caișilor. Lungimea – 300 m.

Originea denumirii. *Zăvoi* – pădurice pe malul unei ape, formată din diverse specii de salcie, de plop, de arin etc.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 21, 23, 27 (de la str. Henri Coandă).

NICOLAI ZELINSKI, strada

Denumirea străzii a fost reconfirmată prin hotărârea Comitetului Executiv al Consiliului Municipal Chișinău de Deputați ai Poporului nr. 11/77 din 25.07.1991.

Denumiri anterioare: ул. Зелинского (str. Zelinski).

Localizare: sect Botanica, între bd. Dacia și str. Nicolae Titulescu. Se intersectează cu bd. Decebal și str. Sarmizegetusa. Lungimea – 1,4 km.

Scurt istoric. Este o stradă apărută la mijlocul sec. XX, când a început construcția acestui cartier cu case de 4-5 etaje, grădinițe de copii, școli, înreprinderi industriale și comerciale. Este una din primele străzi apărute în sector. Din 1959 strada poartă numele lui Nicolai Zelinski (1861; Tiraspol – 31.07.1953; Moscova, Rusia), savant chimist, profesor universitar. A învățat la școala județeană din Tiraspol, la Gimnaziul Richelieu din Odessa. Studii la Universitatea de la Novorosiisk. Lucrează în domeniul chimiei organice la universitățile din Leipzig și Goettinghen, Germania. Profesor extraordinar la Universitatea din Moscova. Este creatorul măștii antigaz cu cărbune și unul dintre organizatorii Institutului de Chimie Organică al Academiei de Științe din fosta URSS, care astăzi la Moscova îi poartă numele. A scris aproximativ 600 de lucrări științifice. Decorat cu multe distincții de Stat. Erou al Muncii Socialiste.

Monumente, plăci comemorative

Olga Ulițki (1902-1978) – cineaș și regizor de teatru (placă comemorativă; str. Nicolai Zelinski, 10/2)

Femeie cu fructe în poală – sculptură de parc (1977; monument; str. Nicolai Zelinski, 15, scuar)

Adrese utile

Centrul Comercial „Busuioac” (nr. 36)
 Clinica oftalmologică „Microchirurgia ochiului” (nr. 15)
 Fabrica de Tricotaj „Dalia” (nr. 7/1)
 Grădinița de copii nr. 77 (nr. 32/7)
 Grădinița de copii nr. 17 „Scufița Roșie (nr. 33/3)
 Grădinița de copii nr. 89 „Rândunica” (nr. 26/3)
 Grădinița de copii nr. 91 (nr. 36/6)
 Grădinița de copii nr. 96 (nr. 12/2)
 Judecătoria sect. Botanica (nr. 13)
 Liceul Teoretic „Bogdan Petriceicu Hasdeu” (nr. 34)
 Oficiul Poștal nr. 38 (nr. 24)
 Sanatoriul-Preventoriu de Bază „Constructorul” ÎS (nr. 15)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 4 (pe str. Nicolai Zelinski); nr. 8, 17, 30 (de la bd. Decebal); nr. 17, 22 (de la bd. Dacia).

Rute de autobuz: nr. 19 (pe str. Nicolai Zelinski); nr. 3, 33, 44, 49, 122 (de la bd. Decebal); nr. 5, 23, 65 (de la bd. Dacia).

ZIMBRULUI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 2-я Верхняя ул. (str. De Sus-2).

Localizare: sect. Râșcani, la marginea de sud-vest a Parcului *Râșcani*, începând de la str. Pajurii, paralelă cu str. Macilor.

Originea denumirii. Strada poartă numele *zimbrul* – specie de bovin sălbatic, pe cale de dispariție, ocrotit în rezervațiile naturale. Animal din timpuri străvechi, bourul apare ca simbol al întemeierii Moldovei și ca element preluat și în stema Principatelor Unite. În Rezervația Naturală „Pădurea Domnească” au fost aduși și reaclimatizați trei zimbri din rezervațiile Poloniei.

Adrese utile

Complexul turistic „Doina” (nr. 10)
 Institutul Muncii al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (nr. 10)
 Universitatea „Școala antropologică superioară” (nr. 10A)

Transport

Rute de troleibuz: nr. 7 (de la str. Tudor Vladimirescu).

ZMEUREI, strada

A fost redenumită prin decizia Primăriei orașului Chișinău nr. 13/10 din 05.05.1994.

Denumiri anterioare: ул. Кучеров (str. Kucеров).

Localizare: sect. Botanica, cart. Muncești, de la str. Imașului până la str-la Imașului.

Originea denumirii. *Zmeur* – arbust din familia rozaceelor, cu ramuri ghimpoase, flexibile, cu flori albe și fructe roz, aromate, comestibile.

Transport

Rute de autobuz: nr. 18, 44 (de la șos. Muncești).

ZODIAC, strada

Strada a fost redenumită prin decizia Primăriei Orașului Chișinău nr. 16/21 din 22.07.1992.

Denumiri anterioare: 1-й пер. Никитина (str-la Nikitin-1).

Localizare: sect. Centru, zona Schinoasa, în cartierul format din străzile Sf. Vineri, Valea Rediului, Tatarbunar și Mihail Lomonosov. Lungimea – 450 m.

Originea denumirii. *Zodiac* – zonă circulară a sferei cerești în care se află cele douăsprezece constelații corespunzătoare lunilor anului, prin fața cărora trece diurnul aparent al Soarelui în cursul unui an.

Transport

Rute de troleibuz: nr. 9, 17 (de la șos. Hâncești).

INDEXURI AUXILIARE

Bulevarde, străzi, stradele, piețe, parcuri

- Academiei, strada 21
Aerodromului, strada 22
Aerodromului-1, stradela 22
Aerodromului-2, stradela 22
Alba Iulia, strada 23
Albăstrele, strada 23
Albișoara, strada 23
Albița, strada 24
Alcedar, strada 25
Aldea-Teodorovici Doina și Ion, strada 25
Alecsandri Vasile, strada 25
Aleea Gării, strada 26
Alexandrescu Grigore, strada 27
Alexandru cel Bun, strada 27
Alistar Elena, strada 28
Aluniș, strada 28
Aman Theodor, strada 28
Andersen Hans Christian, strada 29
Anestiade Nicolae, strada 29
Ankara, strada 29
Apostol, frații, strada 29
Apostol Veniamin, strada 30
Arbore Zamfir, stradela 30
Arborilor, strada 31
Arborilor, stradela 31
Arhanghelul Mihail, strada 31
Arionești, strada 31
Armenească, strada 32
Armoniei, strada 33
Arțarului, strada 33
Asachi Gheorghe, strada 33
Astronauților, strada 34
Așhabad, strada 34
Aviatorilor, strada 34
Avicenna, strada 35
Avicenna, stradela 35
Babei Iurie, strada 36
Bacău, strada 36
Bacovia George, strada 36
Badiu Vasile, strada 37
Baku, strada 37
Balcani, șoseaua 37
Baltă Trifan, strada 38
Banatului, strada 38
Barbălat Pavel, strada 38
Barbu Lăutaru, strada 39
Bariera Orhei, strada 39
Bariera Sculeni, strada 39
Basarabilor, strada 40
Bazinului, strada 40
Băcioii Noi, strada 40
Băcioii Noi, stradela 40
Bălănescu, strada 41
Bălcescu Nicolae, strada 41
Băltagi, strada 41
Bălți, strada 42
Bănulescu-Bodoni Gavriil, Mitropolit, strada 42
Belgrad, strada 43
Belikov Victor, piața 44
Belousov Valentin, strada 44
Belski Alexei, strada 44
Beșugului, strada 44
Berejan Silviu, acad. strada 45
Berezovschi Mihail, protoiereu, strada 45
Berezovschi Mihail, protoiereu, stradela 46
Bernardazzi Alexandru, strada 46
Berzarin Nikolai, strada 46
Bezviconi Gheorghe, strada 47
Bielinski Vissarion, strada 47
Bisericii, strada 48
Bisericii, stradela 48
Blaga Lucian, strada 48
Bogdan Voievod, strada 48
Boldur Alexandru, strada 49
Botanica Veche, strada 49
Botev Hristo, strada 50
Botezatu Alexandru, strada 50
Botezatu Alexandru, stradela 50
Boțu Pavel, strada 50
Bradului, strada 51

- Braniștii, strada 51
 Brăila, strada 51
 Brâncoveanu Constantin, strada 52
 Brâncuși Constantin, strada 52
 Bucovinei, strada 52
 București, strada 53
 Bucuriei, strada 54
 Budăi, strada 54
 Budești, strada 54
 Bugeacului, strada 55
 Buiucani, strada 55
 Bujorilor, strada 55
 Bulboaca, strada 55
 Bulbocica, strada 56
 Bulbocica, stradela 56
 Bulgară, strada 56
 Buna Vestire, strada 57
 Burebista, strada 57
 Burebista, stradela 58
 Busuiocești, strada 58
 Butuceni, strada 59
 Butucului, strada 59
 Buzdugan Ion, strada 59
 Buzescu Vladimir, strada 60
 Cahul, strada 61
 Caișilor, strada 61
 Calea Basarabiei 61
 Calea Dacilor 62
 Calea Ghidighici 62
 Calea Ieșilor 62
 Calea Moșilor 63
 Calea Orheiului 63
 Callimachi Ion, strada 64
 Camenița, strada 64
 Cantemir Dimitrie, bulevardul 64
 Cantemir Dimitrie, piața 65
 Cantonului, strada 65
 Capelei, stradela 66
 Capricorn, strada 66
 Caraciobanu Dumitru, strada 66
 Caragiale Ion Luca, strada 66
 Carierei, strada 67
 Carierei-1, stradela 67
 Carierei-2, stradela 67
 Cașu Gheorghe, strada 68
 Caucaz, strada 68
 Caucaz-1, stradela 68
 Caucaz-2, stradela 68
 Caucaz-3, stradela 69
 Călărași, strada 69
 Călărași, stradela 69
 Călătorilor, strada 69
 Călătorilor, stradela 70
 Călinescu George, strada 70
 Călugăreni, strada 70
 Călușari, strada 70
 Căpriană, strada 71
 Cărămidarilor, strada 71
 Cărămidarilor, stradela 71
 Cărăușilor, strada 72
 Cărbunari, strada 72
 Căușeni, strada 72
 Ceaikovski Piotr, strada 72
 Cebotari Maria, strada 73
 Cernăuți, strada 73
 Cernica, strada 74
 Cetatea Albă, strada 74
 Cetatea Chilia, strada 75
 Cetinii, strada 75
 Ceucari, strada 75
 Cheltuială Vasile, strada 76
 Chițcani, strada 76
 Ciachir Mihail, strada 76
 Cikalov Valeri, strada 77
 Cimbrului, strada 77
 Ciobanu Ștefan, strada 77
 Ciobanu Tamara, strada 78
 Ciocana, strada 78
 Ciocârliei, strada 78
 Ciocârliei-1, stradela 79
 Ciocârliei-2, stradela 79
 Ciorbă Igor, strada 79
 Ciorbă Toma, strada 79
 Cioricești, strada 80
 Circului, strada 80
 Circului-1, stradela 80
 Circului-2, stradela 80
 Circului-3, stradela 81
 Cireșilor, strada 81
 Cișmele, strada 81

- Ciuflea, strada 81
Ciugureanu Daniel, strada 82
Ciurunga Andrei, strada 82
Clopotniței, strada 83
Cloșca, strada 83
Coandă Henri, strada 83
Coca Eugen, strada 83
Cocieri, strada 84
Codreanu Gheorghe, strada 84
Codrul Cosminului, strada 84
Coipan Sergiu, strada 85
Cojocarilor, strada 85
Colina A. Pușkin, strada 85
Colonița, strada 86
Colonița, stradela 86
Columb Cristofor, strada 86
Columna, strada 86
Constantinov Constantin, strada 88
Constanța, strada 88
Constituției, strada 88
Constructorilor, strada 89
Copăceni, strada 89
Corlăteanu Nicolae, acad., strada 89
Cornești, strada 90
Cornului, strada 90
Cornului, stradela 90
Coroban Vasile, strada 90
Corobceanu Anatol, strada 91
Cosașilor, strada 91
Cosmescu Alexandru, strada 91
Costești, strada 92
Costin Miron, strada 92
Costin Nicolae H. , strada 93
Costiujeni, strada 94
Coșanu Ilie, strada 94
Coșbuc George, strada 94
Coșeriu Eugen, acad., strada 95
Coșnița, strada 95
Covrig Vasile, strada 95
Cramei, strada 96
Crăsescu Victor, strada 96
Crăsescu Victor, stradela 96
Crângului, strada 96
Creangă Ion, strada 97
Crihan Anton, strada 98
Crinilor, strada 98
Cristea Alexandru, strada 98
Cristești, strada 99
Crișan Gheorghe, strada 99
Crișana, strada 99
Criuleni, strada 100
Criuleni, stradela 100
Crizantemelor, strada 100
Crușevan Eugenia, avocat, strada 100
Cucereanu Gheorghe, strada 101
Cucereanu Gheorghe, stradela 101
Cucorilor, strada 101
Cujbă Sergiu, strada 101
Culațchi Sergiu, strada 101
Cupcea Valeriu, strada 102
Cuza-Vodă, bulevardul 102
Dacia, bulevardul 104
Damian Liviu, strada 105
Dante, strada 105
Danubius, strada 106
David Aurel, strada 106
Dâmbului, strada 106
Dealul Cucului, strada 106
Decebal, bulevardul 107
Decebal, piața 107
Decembriștilor, strada 108
Deleanu Liviu, strada 108
Didâc Parascovia, strada 109
Dimineții, strada 109
Dimitriu Liuba, strada 109
Dimo Nicolae, strada 110
Dobrușa, strada 110
Doga Andrei, strada 111
Doga Andrei, stradela 111
Doga Eugen, strada 111
Doina, strada 112
Doina, stradela 112
Dokuceaev Vasili, strada 112
Domniței, strada 113
Doncev Ion, strada 113
Donici Alexandru, strada 114
Donici Nicolae, astronom, strada 114
Dorobanți, strada 114
Dosoftei, Mitropolit, strada 115
27 Martie 1918, strada 116

- Dragomirna, strada 116
 Dragomirna, stradela 116
 Drăgan Maria, strada 116
 Drumul Băcioiului 117
 Drumul Crucii 117
 Drumul Schinoasei 117
 Drumul Taberei 118
 Drumul Viilor 118
 Dubăsari, strada 118
 Dumbrava Roșie, strada 119
 Dumbravă Valeriu, strada 119
 Dumbrăvii, strada 119
 Dumbrăvii, stradela 119
 Dumeniuk Ion, prof., strada 120
 Duminica Mare, strada 120
 Durlești, strada 120
 Eliade Mircea, strada 121
 Eminescu Mihai, strada 121
 Enescu George, strada 122
 Erhan Pantelimon, strada 123
 Eroii Neamului, strada 123
 Eroilor, piața 123
 Fantalului, strada 125
 Făurești, strada 125
 Fântânilor, strada 125
 Fecioarei, strada 126
 Feredeului, strada 126
 Fierarilor, strada 126
 Fierarilor, stradela 126
 Florării, strada 127
 Florării-1, stradela 127
 Florării-2, stradela 127
 Floreni, strada 127
 Florești, strada 127
 Florile Dalbe, strada 128
 Florile Dalbe, stradela 128
 Florilor, strada 128
 Focșani, strada 129
 Frumoasa, strada 129
 Frumușica, strada 129
 Fulgulești, strada 129
 Gagarin Iuri, bulevardul 131
 Galați, strada 131
 Galbena, strada 132
 Ganea Ion, prof., strada 132
 Garoafelor, strada 132
 Gării, piața 133
 Gării, strada 133
 Gârlei, strada 134
 Gârliței, strada 134
 Geamănă Ilie, strada 134
 Gheorghiu Dumitru, strada 134
 Gheorghiu Natalia, acad., strada 134
 Ghibu Onisifor, strada 135
 Ghica-Vodă, strada 135
 Ghica-Vodă, stradela 136
 Ghidighici, strada 136
 Ghimpu Gheorghe, strada 136
 Ghiocilor, strada 137
 Ginta Latină, strada 137
 Goga Octavian, strada 138
 Golia, strada 138
 Gore Paul, strada 138
 Grădescu Nicolae, strada 139
 Grădina Botanică 139
 Grădina Botanică, strada 140
 Grădina Publică *Ștefan cel Mare și Sfânt* 140
 Grădinarilor, strada 143
 Grădinilor, strada 144
 Grădinilor, stradela 144
 Grătiești, strada 144
 Grâului, strada 144
 Grebencea Mihail, strada 145
 Grecu Mihai, pictor, strada 145
 Grecu Mihai, pictor, stradela 145
 Grenoble, strada 145
 Grigorescu Nicolae, strada 146
 Griviței, strada 146
 Grosu Gurie, Mitropolit, strada 147
 Grosul Iachim, acad., strada 147
 Gura Văii, strada 147
 Guțu Valentin, strada 148
 Habad-Liubavici, strada 149
 Haiducilor, strada 149
 Haiducul Bujor, strada 149
 Halippa Pantelimon, piața 150
 Halippa Pantelimon, strada 150
 Haltei, strada 151
 Haltei, stradela 151
 Hanul Morii, strada 151

- Hanul Morii, stradela 152
Harea Vasile, strada 152
Hasdeu Bogdan Petriceicu, strada 152
Hâjdău Alexandru, strada 153
Hâncești, șoseaua 153
Hâncu Iacob, strada 154
Herzen Aleksandr, stradela 155
Hipodromului, strada 155
Holban Ștefan, strada 155
Horea Vasile, strada 155
Hotarul Satului, strada 156
Hotin, strada 156
Hrusca, strada 156
Hrusca, stradela 157
Humulești, strada 157
Iablocikin Ghenadie, strada 158
Ialoveni, strada 158
Iancu Avram, strada 159
Iazului, strada 159
Ierusalim, strada 159
Imașului, strada 160
Imașului, stradela 160
Inculeț Ion, strada 160
Independenței, piața 160
Independenței, strada 160
Industrială, strada 161
Ioan Botezătorul, strada 161
Ioan Botezătorul, stradela 162
Ioan Vodă Viteazul, strada 162
Iorga Nicolae, strada 162
Ioviță Vlad, strada 163
Ipotești, strada 164
Irișilor, strada 164
Isanos Magda, strada 164
Ismail, strada 164
Istra, strada 165
Istrati Lidia, strada 165
Ișnovăț, strada 166
Iulius Cezar, piața 166
Izbaș Andrei, strada 166
Înălțării, strada 168
Învierii, strada 168
Jumati Ion, pictor, strada 169
Jumati Ion -1, pictor, stradela 169
Jumati Ion -2, pictor, stradela 169
Junimea, strada 169
Kaczynski Lech, strada 171
Kiev, strada 171
Kogălniceanu Mihail, strada 172
Komarov Vladimir, strada 173
Korolenko Vladimir, strada 173
Kovtun Vasile, strada 173
Kovtun Vasile, stradela 174
Lacului, strada 175
Lalelelor, strada 175
Lazo Serghei, strada 175
Lămâitei, strada 176
Lăpușeanu Alexandru, strada 176
Lăpușnei, strada 177
Lătărețu Maria, strada 177
Lermontov Mihail, strada 178
Lermontov Mihail -1, stradela 178
Lermontov Mihail -2, stradela 178
Leșcenco Petru, strada 178
Leșcenco Petru, stradela 179
Leușeni, strada 179
Liliacului, strada 179
Lipatti Dinu, strada 179
Lipatti Dinu, stradela 180
Lipcani, strada 180
Lipcani, stradela 180
Lisabona, strada 180
Livescu Ioan, strada 181
Ljubljana, strada 181
Lomonosov Mihail, strada 181
Loteanu Emil, strada 182
Luchian Ștefan, strada 182
Lunca Bâcului, strada 183
Lunchevici Serghei, strada 183
Luncii, strada 183
Lupan Andrei, strada 183
Lupașcu Filip, voluntar, strada 184
Lupu Vasile, strada 184
Lvov-1, stradela 185
Lvov-2, stradela 185
Lvov-3, stradela 185
Lvov-4, stradela 186
Lvov-5, stradela 186
Lvov 6, stradela 186
Macilor, strada 187

Madan Gheorghe, strada 187
Maiakovski Vladimir, strada 188
Maior Petru, strada 188
Maiorescu Titu, strada 188
Malai Teodor, strada 189
Malarciuc Gheorghe, strada 189
Maramureș, strada 189
Marea Adunare Națională, piața 190
Marinescu Alexandru, strada 190
Matei Basarab, strada 191
Mateevici Alexie, strada 191
Mazililor, strada 192
Măceșilor, strada 193
Măgurele, strada 193
Mălăiești, strada 193
Mălina Mare, strada 193
Mălina Mică, strada 194
Mălina Mică, stradela 194
Mărășești, strada 194
Mărțișor, strada 195
Măzărachi, strada 195
Meleștiu, strada 195
Meleștiu, stradela 196
Memoriei, strada 196
Mendeleev Dmitri, strada 196
Meniuc George, strada 197
Mereni, strada 197
Mereni, stradela 197
Mereșeni, strada 198
Mesager, strada 198
Meșterul Manole, strada 198
Micle Veronica, strada 198
Mihai Viteazul, strada 199
Milano, strada 199
Milescu Spătarul Nicolae, strada 200
Milescu Spătaru Nicolae, stradela 200
Milești, strada 201
Millo Matei, strada 201
Minsk, strada 201
Miorița, strada 202
Mircea cel Bătrân, bulevardul 202
Mircești, strada 203
Moara Roșie, strada 203
Moldovița, strada 204
Montană, strada 204
Moroșanu Nicolae, strada 204
Moruzi Dumitru, strada 205
Moscova, bulevardul 205
Movila lui Burcel, strada 206
Movilă Petru, Mitropolit, strada 206
Movileni, strada 207
Movileni, stradela 207
Muncești, șoseaua 207
Muncești, stradela 208
Murafa Simeon, strada 208
Murelor, strada 209
Mureșanu Andrei, strada 209
Musicescu Gavriil, strada 209
Mușatinilor, strada 210
Muzelor, strada 210
Națiunilor Unite, piața 211
Navigatorilor, strada 211
Neaga Ștefan, strada 211
Neaga Ștefan, stradela 212
Neculce Ion, strada 212
Negreșteni, strada 212
Negru-Vodă Alexandru, strada 213
Negruzzi Constantin, bulevard 213
Negruzzi Constantin, piața 214
Negruzzi Constantin, stradela 214
Negureni, strada 215
Nistor Ion, strada 215
Niță Florica, strada 215
Niță Sergiu, strada 215
Nucarilor, strada 216
Nucarilor, stradela 216
Nuferilor, strada 216
Odessa, strada 217
Oituz, strada 217
Onești, strada 217
Operațiunea Iași-Chișinău, strada 218
8 Martie, strada 218
Orhideelor, strada 218
Osmățescu Petre, strada 218
Otopeni, strada 219
Otovasca, strada 219
Ovidiu, piața 219
Pajurii, strada 221
Pamfile Tudor, strada 221
Pandurilor, strada 221

- Pann Anton, strada 222
Parcul Alunelul 222
Parcul Chişinău-Ankara 223
Parcul Dendrariu 223
Parcul La izvor 223
Parcul Râşcani 224
Parcul silvic Valea Gâştelor 224
Parcul Valea Morilor 224
Parcul Valea Trandafirilor 225
Parcului, stradela 226
Paris, strada 226
Paşcani, strada 227
Păduraru Angela, strada 227
Păduraru Angela, stradela 227
Pădurii, strada 228
Pădurii, stradela 228
Pășunilor, strada 228
Pântea Gherman, primar, strada 228
Pântea Gherman, primar, stradela 229
Pelivan Ion, strada 229
Perilor, strada 229
Pescăruşilor, strada 229
Petricani, strada 230
Petricani-1, stradela 230
Petricani-2, stradela 230
Petrodava, strada 230
Pietrarilor, strada 231
Pietrăriei, strada 231
Pietrăriei-1, stradela 231
Pietrăriei-2, stradela 231
Pirogov Nicolai, strada 232
Pitulicii, strada 232
Plaiului, strada 232
Plaiului, stradela 232
Plămădeală Alexandru, strada 233
Plevnei, strada 233
Plopilor, strada 233
Plugarilor, strada 233
Poamei, strada 234
Podgorenilor, strada 234
Podişului, strada 234
Podul de Flori, strada 234
Podul Înalt, strada 235
Pogor Vasile, strada 235
Poienilor, strada 236
Pomilor, strada 236
Pompierilor, strada 236
Popovici Anatol, strada 236
Popușoi Eugen, strada 236
Porumbescu Ciprian, strada 237
Porumbiței, strada 237
Porumbrele, strada 237
Poștei, strada 237
Poștei, stradela 238
Praga, strada 238
Praga, stradela 238
Prigoreni, strada 239
Primăverii, strada 239
Pruncul Ion, strada 239
Pruncul Ion, stradela 239
Prunului, strada 240
Puhoi, strada 240
Pumnul Aron, strada 240
Pumnul Aron, stradela 240
Puşkin Aleksandr, strada 240
Putnei, strada 242
Radu Ioana, strada 243
Rahmaninov Serghei, strada 243
Rareş Petru, strada 243
Rariştii, strada 244
Ratuş, strada 244
Rădăuţanu Sergiu, acad., strada 245
Rândunele, strada 245
Râşcanu Dumitru, strada 245
Rebreanu Liviu, strada 246
Rebreanu Liviu, stradela 246
Renaşterii Naţionale, bulevardul 246
Renaşterii Naţionale, piaţa 247
Reni, strada 247
Repin Ilia, strada 248
Revaca, strada 248
Riga, strada 248
Roguleni, strada 249
Romană, strada 249
Romantica, strada 249
Romantica, stradela 250
Roşca Agnesa, strada 250
Roşca Valentin, strada 250
Roşiori, strada 250
Rovinari, strada 251

- Russev Eugen, strada 251
 Russo Alecu, piața 251
 Russo Alecu, strada 251
 Russo Nadejda, strada 252
 Sadoveanu Mihail, strada 253
 Saharov Andrei, acad., strada 253
 Salcânilor, strada 254
 Sankt-Petersburg, piața 254
 Sargidava, strada 254
 Sarmizegetusa, strada 255
 Sălcuța, strada 255
 Sărăteni, strada 256
 Sârbească, strada 256
 Schinoasa, strada 256
 Schitului, strada 256
 Schmidt Carol, primar, strada 257
 Sclifos Nicolae, strada 257
 Scoreni, strada 257
 Scuarul Catedralei Nașterea Domnului 258
 Scuarul Octavian Ghibu 258
 Scuarul Nikolai V. Gogol 259
 Scuarul Memoriei Victimelor Catastrofei de la Cernobil 259
 Scuarul Noroc 259
 Sculeni, stradela 259
 Scutari, strada 260
 Șfatul Țării, strada 260
 Sfânta Parascheva, strada 260
 Sfânta Treime, strada 261
 Sfânta Vineri, strada 261
 Sfânta Vineri, stradela 261
 Sfântul Andrei, strada 261
 Sfântul Andrei, stradela 262
 Sfântul Gheorghe, strada 262
 Sfântul Ilie, strada 263
 Sfântul Petru, strada 263
 Sihastrului, strada 263
 Siretului, strada 264
 Smochină Nichita, strada 264
 Smochină Nichita -1, stradela 264
 Smochină Nichita -2, stradela 264
 Smochină Nichita -3, stradela 264
 Smochină Nichita -4, stradela 265
 Socilor, strada 265
 Socoleni, strada 265
 Sofia, strada 265
 Solidarității, strada 266
 Soroceanu Ipatie, strada 266
 Soroceanu Ipatie, stradela 266
 Spartacus, strada 266
 Spartacus-1, stradela 267
 Spartacus-2, stradela 267
 Speranței, strada 267
 Spicului, strada 267
 Sprâncenoaia, strada 267
 Stamati Constantin, strada 268
 Starostenco Nicolae, strada 268
 Stănescu Nichita, strada 269
 Stejăreni, stradela 269
 Stere Constantin, strada 269
 Stolniceni, strada 270
 Strășeni, strada 270
 Strișcă Tudor, dr., strada 270
 Stroescu Vasile, strada 271
 Studenților, strada 271
 Studenților, stradela 272
 Suceava, strada 272
 Sucevița, strada 272
 Sulac Nicolae, strada 273
 Suruceanu Ion Casian, arheolog, strada 273
 Suruceni, strada 273
 Șciusev Alexei, strada 274
 Șipotelor, strada 275
 Șoimari, strada 275
 Ștefan cel Mare și Sfânt, bulevardul 275
 Ștefănuță Petre, strada 280
 Știrbu Chiril, actor, strada 280
 Știrbu Chiril, actor, stradela 281
 Tallinn, strada 282
 Tașkent, strada 282
 Tatarbunar, strada 282
 Tăbăcăria Nouă, strada 283
 Tăbăcăria Veche, strada 283
 Tănase Constantin, strada 283
 Tănase Maria, strada 284
 Târgoviște, strada 284
 Teatrului, stradela 284
 Tecuci, strada 285
 Teilor, strada 285
 Teodoroiu Ecaterina, strada 286

- Testemițanu Nicolae, strada 286
Tighina, strada 286
Timiș, strada 288
Timișoara, strada 288
Timonu Dominte, strada 288
Timoșenko Semion, strada 289
Tiras, strada 289
Tiraspol, strada 289
Tisa, strada 290
Titulescu Nicolae, strada 290
Toamnei, strada 290
Tofan Gheorghe, strada 291
Tolbuhin Fiodor, strada 291
Tolstoi Lev, strada 291
Tomis, strada 292
Topârceanu George, strada 292
Toporașilor, strada 293
Torino, strada 293
Traian, bulevardul 293
Trandafirilor, strada 294
Transnistria, strada 294
Trei Crai, strada 295
31 August 1989, strada 295
31 August 1989, stradela 297
Tricolorului, strada 297
Trușeni, strada 297
Tudor Gheorghe, strada 297
Tulnic Vitalie, strada 298
Tupolev Andrei, strada 298
Turturele, strada 299
Țarinei, strada 300
Țepeș Vlad, strada 300
Țepordei Vasile, strada 300
Țicău, strada 301
Țirilson Rabbi, strada 301
Ungureanu Petru, strada 302
Unirii Principatelor, piața 302
Universității, strada 302
Untilă Ilie, acad., strada 303
Ureche Grigore, strada 303
Uzinelor, strada 304
Uzinelor, stradela 304
Vadul Bâcului, strada 305
Vadul lui Vodă, strada 305
Valea Albă, strada 306
Valea Bâcului, strada 306
Valea Crucii, strada 306
Valea Dicescu, strada 306
Valea Dicescu, stradela 307
Valea Podului, strada 307
Valea Rediului, strada 307
Valea Trandafirilor, strada 308
Varlaam Mitropolit, strada 308
Varnița, strada 309
Varșovia, strada 309
Varșovia, stradela 310
Vasilenco Ion, strada 310
Vaslui, strada 310
Vatamanu Ion, strada 311
Văleni, strada 311
Vârzaru Vasile, strada 311
Vâlcele, strada 312
Vâlcov, strada 312
Vânătorilor, strada 312
Vârnav Constantin, strada 312
Vârnav Constantin, stradela 313
Vârtosu Grigore, voluntar, strada 313
Vieru Grigore, bulevardul 313
Vieru Igor, strada 315
Virtuții, strada 315
Visterniceni, strada 315
Vișinilor, strada 316
Vișinilor, stradela 316
Vladimirescu Tudor, strada 316
Vlahuță Alexandru, strada 317
Vlaicu Aurel, strada 317
Vlaicu Pârcălab, strada 317
Voievozilor, strada 318
Voluntarilor, strada 318
Vorniceni, strada 319
Vovințeni, strada 319
Vrabie Olga, strada 319
Vrabie Olga -1, stradela 320
Vrabie Olga -2, stradela 320
Williams Vasile, strada 321
Xenopol Alexandru, strada 322
Zadnipru Petru, strada 323
Zagreb, strada 323
Zaikin Ivan, strada 324
Zaim, strada 324

Zamolxe, strada 324
 Zarzăr Valentin, strada 325
 Zarzăr Valentin, stradela 325
 Zăvoiuului, strada 325

Zelinski Nicolai, strada 325
 Zimbrului, strada 326
 Zmeurei, strada 326
 Zodiac, strada 326

Străzi, piețe, parcuri noi (din 1989)

Albăstrele, strada
 Aluniș, strada
 Nicolae Anestiadi, strada
 Ankara, strada
 Frații Apostol, strada
 Veniamin Apostol, strada
 Armoniei, strada
 Astronauților, strada
 Aviatorilor, strada
 George Bacovia, strada
 Pavel Barbălat, strada
 Basarabilor, strada
 Victor Belikov, piața
 Alexei Belski, strada
 Belșugului, strada
 Acad. Silviu Berejan, strada
 Protoiereu Mihail Berezovschi, strada
 Protoiereu Mihail Berezovschi, stradela
 Nikolai Berzarin, strada
 Gheorghe Bezviconi, strada
 Alexandru Boldur, strada
 Pavel Boțu, strada
 Bujorilor, strada
 Ion Buzdugan, strada
 Calea Dacilor, strada
 Calea Ghidighici, strada
 Andrei Ciurunga, strada
 Sergiu Coipan, strada
 Constantin Constantinov, strada
 Constituției, strada
 Acad. Nicolae Corlăteanu, strada
 Ilie Coșanu, strada
 Acad. Eugen Coșeriu, strada
 Vasile Covrig, strada
 Crizantemelor, strada
 Avocat Eugenia Crușevan, strada
 Aurel David, strada

Decembriștilor, strada
 Liviu Deleanu, strada
 Parascovia Didăc, strada
 Domniței, strada
 Astronom Nicolae Donici, strada
 Valeriu Dumbravă, strada
 Prof. Ion Dumeniuk, strada
 Eroii Neamului, strada
 Dumitru Gheorghită, strada
 Acad. Natalia Gheorghiu, strada
 Gheorghe Ghimpu, strada
 Pictor Mihai Grecu, strada
 Pictor Mihai Grecu, stradela
 Acad. Iachim Grosul, strada
 Gura Văii, strada
 Valentin Guțu, strada
 Haiducilor, strada
 Vasile Harea, strada
 Ierusalim, strada
 Vlad Ioviță, strada
 Ipotești, strada
 Irișilor, strada
 Lidia Istrati, strada
 Andrei Izbaș, strada
 Pictor Ion Jumati, strada
 Pictor Ion Jumati-1, stradela
 Pictor Ion Jumati-2, stradela
 Vasile Kovtun, strada
 Vasile Kovtun, stradela
 Petru Leșcenco, strada
 Petru Leșcenco, stradela
 Emil Loteanu, strada
 Lunca Băcului, strada
 Serghei Lunchevici, strada
 Voluntar Filip Lupașcu, strada
 Memoriei, strada
 Murelor, strada

Mușatinilor, strada
Muzelor, strada
Operațiunea Iași-Chișinău, strada
Orhideelor, strada
Petre Osmățescu, strada
Tudor Pamfile, strada
Parcului, stradela
Angela Păduraru, strada
Angela Păduraru, stradela
Primar Gherman Pântea, strada
Primar Gherman Pântea, stradela
Nikolai Pirogov, strada
Poienilor, strada
Pomilor, strada
Eugen Popușoi, strada
Porumbrele, strada
Acad. Sergiu Rădăuțanu, strada
Renașterii Naționale, piața
Valentin Roșca, strada
Eugen Russev, strada
Sankt Petersburg, piața
Primar Carol Schmidt, strada
Nichita Smochină, strada
Nichita Smochină -1, stradela
Nichita Smochină -2, stradela
Nichita Smochină -3, stradela
Nichita Smochină -4, stradela
Speranței, strada
Nichita Stănescu, strada
Dr. Tudor Strișcă, strada
Nicolae Sulac, strada
Arheolog Ion Casian Suruceanu, strada
Actor Chiril Știrbu, strada
Actor Chiril Știrbu, stradela
Semion Timoșenko, strada
Fiodor Tolbuhin, strada
Vitalie Tulnic, strada
Vasile Țepordei, strada
Acad. Ilie Untilă, strada
Vadul Bâcului, strada
Valea Albă, strada
Voluntar Grigore Vârtosu, strada
Olga Vrabie, strada
Olga Vrabie -1, stradela
Olga Vrabie -2, stradela
Zamolxe, strada

Denumiri de străzi vechi și noi

Denumiri vechi	Denumiri noi
27 martie	Alexandru cel Bun
Albert Thomas (1927)	Lev Tolstoi
Albert Thomas (1924-1927)	Ismail
Alexandru cel Bun	Ștefan cel Mare și Sfânt, bd.
Alexandru Cotruță	Moara Roșie
Alexandru Cotruță, str-la	Zamfir Arbore, str-la
Alexandru Donici	Sfântul Andrei
Alexandru Sturdza	Ciuflea
Arhiepiscop Gurie	Alexandru Lăpușneanu
Armand Călinescu	Nicolae Iorga
Avram Iancu	Avram Iancu
B.P. Hasdeu (1918-1924)	Alexandru Bernardazzi
Balș	Alexandru Lăpușneanu
Bartolomeu, str-la	Teatrului, str-la
Bugaz	Anton Crihan
Bugeac	Șipotelor
Buiucani	Maria Cebotari
Constantin Argetoianu	Tricolorului
Carol Schmidt (1924-1940, 1941-1944)	Mitropolit Varlaam, Mitropolit Dosoftei (separate în 1990)
Carpați, str-la	Cramei
Cetatea Albă	Armenească

Denumiri vechi	Denumiri noi
Chilia	Lev Tolstoi
Constantin Negruzzi	Ion Vasilenco
Cuza-Vodă	Maria Cebotari
Dimitrie Cantemir	Toma Ciorbă
Dimitrie Cantemir, bd.	Calea Orheiului
Drumul (Calea) Izvoarelor	Nicolae H. Costin
Drumul Iașilor	Calea Ieșilor
Drumul Orheiului	Calea Orheiului
Drumul Sculeni	Calea Ieșilor
Drumul Viilor	Alexie Mateevici
Dubăsarilor	Calea Orheiului
Dumitru Munteanu-Râmnic	Mihai Eminescu
Ecaterina Teodoroiu	Grădinilor
Ecaterina Teodoroiu, str-la	Grădinilor, str-la
Evreiască, str-la	Bălți
Fântâna Blanduziei	Fantalului
Fecioarei	Vasile Harea
General Berthelot	Alexei Șciusev
General Dragalina	Bulgară
General E. Broșteanu (1924-1940)	Vasile Alecsandri, Hâncești (separate în 1994)
General Stan Poetaș, str-la	Habad-Liubavici
Hâncești (1940-1941, 1990-1994)	Vasile Alecsandri

Denumiri vechi	Denumiri noi
I.G. Duca	Tighina
Iancu Văcărescu	Ion Pruncul
Iașilor (1924-1931)	Tricolorului
Ieșilor (1939-1944)	Nicolae Iorga
Imperatorul Nikolai al II-lea	31 August 1989
Inești	Sergiu Culațchi
Ion C. Brătianu	București
Ion Creangă	George Coșbuc
Ion Creangă, str-la	Ioan Botezatorul
Ion Cristea	Toma Ciorbă
Ion Heliade Rădulescu	Alexandru Bernardazzi
Ion Incuț	Alexie Mateevici
Ion Neculce	Capelei, str-la
Lascăr Catargiu	Petru Rareș
Leova	Alexei Șciusev
Marele Voievod Mihai	Serghei Lazo
Mareșal Averescu	Ismail
Mareșal Pietro Badoglio	Armenească
Mareșal Constantin Prezan	Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni
Mărăști, str-la	Teatrului, str-la
Mihai Eminescu (1959-1989)	Nicolae H. Costin
Mihai Eminescu (1924-1940, 1941-1944)	Veronica Micle
Mihai Viteazul	Mihai Eminescu
Mihail Stroescu, str-la	Zamfir Arbore, str-la
Mincu	George Coșbuc
Miron Costin	Rabbi Țirilson
Mitropolit Gurie	Alexandru Lăpușneanu

Denumiri vechi	Denumiri noi
Murafa, str-la	Sfântul Petru
Nistrului	Ion Doncev
Octavian Goga	Junimea
Paul Dicescu	Mitropolit Petru Movilă
Pavel Botezat	Alexandru Botezatu
Pavel Svinin	Moara Roșie
Piața Ciuflea	Piața Națiunilor Unite
Poetul Pușkin	Colina Al. Pușkin
Poșta Veche	Vasile Badiu
Princepele Carol	Serghei Lazo
Princepele Mihai	Colina Al. Pușkin
Principele Nicolae	Mitropolit Petru Movilă
Pușkin, str-la	Colina Al. Pușkin
Răzeșilor	Andrei Lupan
Regele Carol	Aleksandr Pușkin
Regele Carol II, bd.	Ștefan cel Mare și Sfânt, bd.
Regele Ferdinand I	31 August 1989
Renașterii, bd.	Grigore Vieru, bd.
Sculeni	Ion Creangă
Serdarul Măzărachi	Măzărachi
Sf. Haralambie	Alexandru cel Bun
Sf. Vineri	Octavian Goga
Sfatul Țării	Alexie Mateevici
Sprâncenoaia (o porțiune)	Lech Kaczynski
Șleahul Hotinului	Calea Orheiului
Ștefan cel Mare (1944-1990)	Alexandru cel Bun
Ștefan cel Mare (1990-1998)	Ștefan cel Mare și Sfânt, bd.

Denumiri vechi	Denumiri noi
Ștefan cel Mare (1924-1940, 1941-1944)	Columna
T. Râșcanu	Arhanghelul Mihail
Teodor Vârnav, str-la	Cramei
Universității	Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni
Vasile Alecsandri	Anatol Corobceanu
Vasile Cârlova	Valentin Belousov
Vasile Lupu	Gării
Vasile Rudeanu	Tricolorului
Vl. Hertza	Sfatul Țării
24 Августа	Gheorghe Madan
24 Августа пер.	Magda Isanos
25 Октября	Mitropolit Dosoftei
25 Октября	Mitropolit Varlaam
3-я улица	Cristofor Columb
4-я улица	Valeri Cikalov
7-я улица	Otopeni
8 Марта 1 пер.	Montana
8 Марта 2 пер.	Călușari
Агрономический 1-й пер.	Vasile Horea
Агрономический 2-й пер.	Cloșcă
Агрономический 3-й пер.	Gheorghe Crișan
Агрономический 4-й пер.	Dumitru Moruzi
Агрономический 5-й пер.	Ioan Vodă Viteazul
Азиатская	Romană
Азовская	Valea Trandafirilor

Denumiri vechi	Denumiri noi
Александровская	Ștefan cel Mare și Sfânt, bd.
Алешина	Bogdan-Voievod
Алтайская	Ciocârliei
Алтайский пер.	Ciocârliei-1, str-la
Алтайский 2-й пер.	Ciocârliei-2, str-la
Амурская	Theodor Aman
Ангарская	H.C. Andersen
Андреевская	Sf. Andrei
Андреевский пер.	Sf. Andrei, str-la
Антониева	Anton Pann
Антониевская	Anton Pann
Антоновская	Anton Pann
Армейская	Arborilor
Армейский пер.	Arborilor, str-la
Архирейская	Aleksandr Pușkin
Архитектора Бернардацци	Alexandru Bernardazzi
Астраханская	Liviu Rebreanu
Астраханский	Liviu Rebreanu, str-la
Аэродромный тупик	Aerodromului-2, str-la
Баженова	Sfântul Gheorghe
Байкальская	Pietrarilor
Бакинский 2-й пер.	Învierii
Бакинский 3-й пер.	Înălțării
Бакинский пер.	Duminica Mare
Балакирева	Maria Tănase
Балановская	Bălănescu
Балтийская	Plaiului
Балтийский пер.	Plaiului, str-la
Барнаульская	Vasile Cheltuială
Бассейная	Tăbăcăria Veche

Denumiri vechi	Denumiri noi
Бассейный 1-й пер.	Scoreni
Бассейный 3-й пер.	Pașcani
Батумская	Hanul Morii
Батумский пер.	Hanul Morii, str-la
Бачойская дорога	Decebal, bd.
Безымянный 3-й пер.	Cramei
Белградский 1-й пер.	Ljubljana
Белградский 2-й пер.	Zagreb
Белинского 1-й пер.	Dumitru Caraciobanu
Белинского 2-й пер.	Dominte Timonu
Белинского 3-й пер.	Livescu, Ioan
Белинского 5-й пер.	George Topârceanu
Бельского	Cuza-Vodă, bd.
Бельского пер.	Bălți
Бендерская	Tighina
Берзарина	Mitropolit Petru Movilă
Бестужева	Ștefan Ciobanu
Бестужева пер.	Iurie Babei
Бестужева 2-й пер.	Igor Ciorbă
Благовещенская	Buna Vestire
Болгарских ополченцев	Plevnei
Большая	Petru Rareș
Бородина	Barbu Lăutaru
Ботаническая	Grădina Botanică
Ботезатовская	Alexandru Botezatu
Братьев Игнатовых	Dorobanți
Бубновского	Matei Basarab
Будештский 1-й пер.	Floreni
Будештский 2-й пер.	V. Vărzaru

Denumiri vechi	Denumiri noi
Будештский 3-й пер.	Vladimir Buzescu
Бужора	Haiducul Bujor
Бульбокский 1-й пер.	Budăi
Бульбокский 2-й пер.	Făurești
Бульбокский 3-й пер.	Butuceni
Бульбокский 4-й пер.	Ratuș
Бульварная	Meșterul Manole
Бурлаченко	Braniștii
Буровая	Dinu Lipatti
Буровой пер.	Dinu Lipatti, str-la
Вадул-луй-Водский 1-й	Dumbrava Roșie
Вадул-луй-Водский 2-й пер.	Podul Înalt
Вадул-луй-Водский 3-й пер.	Călugăreni
Вадул-луй-Водский 4-й пер.	Vaslui
Вадул-луй-Водский 5-й пер.	Codrul Cosminului
Варфоломеевский пер.	Teatrului, str-la
Вагутина	Drumul Taberei
Вагутина 1-й пер.	Vovințeni
Вагутина 2-й пер.	Voievozilor
Верхний 1-й пер.	Pajurii
Верхняя 2-я	Zimbrului
Вильямса	V.R. Williams
Винницкая	Butucului
Виноградная	Gheorghe Cașu
Виноделия	Sarmizegetusa

Denumiri vechi	Denumiri noi
Витебская	Miorița
Вишневая	Dealul Cucului
Владимирская	Aron Pumnul
Владимирский пер.	Aron Pumnul, str-la
Вознесенская	Grigore Ureche
Вокзальная (rânnă în 1918; 1941-1991)	Gării
Вокзальная (1913)	Constantin Negruzzi
Волкова	Voluntarilor
Воссоединения	Independenței
Вятская	Prunului
Гайдара	Constantin Brâncuși
Галата 8-ая	Andrei Tupolev
Галата, 6-я улица	Plopilor
Гаражная	Siretului
Гастелло	Crângului
Георгиевская	Sfântul Gheorghe
Герцена	Ion Vatamanu
Главана	Elena Alistar
Глазунова	Tamara Ciobanu
Глинки	Ciprian Porumbescu
Глухой пер.	Ion Doncev
Гоголя	Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni
Голенищева-Кутузова	Sfatul Țării
Горького	Maria Cebotari
Госпитальная	Toma Ciorbă
Гостиная (sec. al XIX-lea)	Mitropolit Dosoftei, Mitropolit Varlaam (separate în 1990)
Грибова	Mircești
Грибоедова	Alexandru Botezatu

Denumiri vechi	Denumiri noi
Громовой	Clopotniței
Гросула	Academiei
Губернская	Aleksandr Pușkin
Дальняя	Liviu Damian
Дачная	Nucarilor
Дачный пер.	Nucarilor, str-la
Декабристов пер.	Albița
Демократическая	Sprâncenoaia
Дзержинского	Gheorghe Asachi
Димитрова	Kiev
Динамо́вская	Nicolae Bălcescu
Добровольского	Meșterul Manole
Доватора	Gheorghe Codreanu
Доватора 1-й пер.	Toamnei
Доватора 2-й пер.	Grâului
Доватора 3-й пер.	Cornului
Доватора 5-й пер.	Cornului, str-la
Дружбы	Constantin Brâncoveanu
Дубоссарский 1-й пер.	Visterniceni
Дубоссарский 2-й пер.	Dubăsari
Дубоссарский 3-й пер.	Cărăușilor
Дунаевского	George Enescu
Дьячишиных	Humulești
Екатерининская	Arhanghelul Mihail
Екатери́новская	Arhanghelul Mihail
Енисейская	Lăpușnei
Жданова	Braniștii
Жежеря	Pășunilor
Житомирская	Nuferilor

Denumiri vechi	Denumiri noi
Жуковского (sfârșitul sec. al XIX-lea – anul 1924; 1944-1991)	Tricolorului, Nicolae Iorga (separate în 1991)
Завадского	Imașului
Завадского пер.	Imașului, str-la
Заводская	Uzinelor
Заводской пер.	Uzinelor, str-la
Загородная	Sucevița
Загородный-7 пер.	Bacău
Заднипру	Petru Zadnipru
Закарпатская	Botanica Veche
Закарпатский пер.	Pompierilor
Заозерная	Ghioceilor
Заозерный 2-й пер.	Toporașilor
Заозерный 3-й пер.	Rariștii
Зарвы	Ecaterina Teodoroiu
Заречная	Luncii
Заслонова	Negreșteni
Зеленая	Milano
Зеленый пер.	Torino
Земледельческий пер.	Plugarilor
Зеркальный пер.	Capelui, str-la
Золотая	Alexandru cel Bun
Зоологическая	Valea Crucii
Ивановская	Ioan Botezatorul
Ивановский пер. (1812-1918)	Ioan Botezatorul
Ивановский пер.	Ioan Botezatorul, str-la
Измайловская	Ismail
Ильинская	Sfântul Ilie
Ильяшенко	Albișoara

Denumiri vechi	Denumiri noi
Индустриальная	Sargidava
Инзова	Serghei Lazo
Инзовская	Colina Al. Pușkin
Инзовский пер.	Colina Al. Pușkin
Иринопольская	Octavian Goga
Иркутск	Valeriu Cupcea
Искра	București
Калинина	Tudor Vladimirescu
Каменоломная	Ivan Zaikin
Карла Маркса	Miron Costin
Карманова	Dumitru Râșcanu
Карпинского	Mitropolit Gurie Grosu
Каспийская	Danubius
Каспийский 1-й пер.	Tiras
Каспийский 2-й пер.	Dante
Кателинская	Constantin Stamati
Каушанская	Columna
Каховская	27 martie 1918
Кациковская	B.P. Hasdeu
Керченская	Mălina Mare, Melestiu (separate în 1991)
Керченский пер.	Melestiu, str-la
Киевская	31 August 1989
Киевский пер.	31 August 1989, str-la
Киевский тупик	Hrusca, str-la
Килийская	Lev Tolstoi
Кирова	Mihail Sadoveanu
Кировская	Ion Vasilescu
Кирпичная	Cărămidarilor
Кирпичный пер.	Cărămidarilor, str-la
Ключевая	Leușeni

Denumiri vechi	Denumiri noi
Кодицы	Burebista
Кодицы пер.	Burebista, str-la
Кокарева	Târgoviște
Колбинского	Timișoara
Коллекторная	Cărbunari
Колодезный пер.	Anatol Corobceanu
Колхозная	Fantalului
Кольцова	Sfânta Vineri
Кольцова пер.	Sfânta Vineri, str-la
Комарова	Putnei
Коммунальная	Mălina Mică
Коммунаров	Varnița
Коммуны	Ion Pelivan
Компьютерная	Bucovinei
Комсомольская (1944-1989)	Mihai Eminescu
Комсомольская (până în 1992)	Codrilor
Кооперативная	Hipodromului
Короткая	Cornești
Короткова	Alcedar
Короткова пер.	Arionești
Космодемьянская	Fulgulești
Космонавтов	Constantin Tănase
Костромская	Banatului
Костюженская	Drumul Băcioiului
Костюженский 1-й пер.	Gheorghe Malarciuc
Костюженский 2-й пер.	Profesor Ion Ganea
Костюженское шоссе	Gheorghe Asachi

Denumiri vechi	Denumiri noi
Котовского (1944-1990)	Vasile Alecsandri, Hâncesti (separate în 1990)
Кошевого	B.P. Hasdeu
Красина	Alexandru Xenopol
Красноармейская	Vasile Stroescu
Красногвардейская	Florești
Красногвардейский проезд	Sergiu Culațchi
Красного знамени	Garoafelor
Красного знамени 1-й пер.	Vâlcele
Красного знамени 2-й пер.	Cișmele
Красного знамени 3-й пер.	Măgurele
Краснодон	Cetatea Albă
Краснодонская 2	Cetatea Chilia
Краснодонский 2-й пер.	Reni
Краснодонский 3-й пер.	Vâlcov
Краснопресненская	Sălcuța
Красносельская (până în 1982)	Burebista
Красносельская (până în 1991)	Alexandru Negru-Vodă
Красноярская	Valea Dicescu
Красноярский пер.	Valea Dicescu, str-la
Крестьянская	Bulbocica
Крестьянский пер.	Bulbocica, str-la
Криковская	Victor Crăsescu
Криковский пер.	Victor Crăsescu, str-la
Крутая	Circului
Крутой 1-й пер.	Circului-1, str-la

Denumiri vechi	Denumiri noi
Крутой 2-й пер.	Circului-2, str-la
Крутой 3-й пер.	Circului-3, str-la
Крымская	Anatol Popovici
Кубанская	Ghenadie Iablocikin
Кубинской Революции	Nicolae Testemițanu
Кузнечная	Alexandru Bernardazzi
Куйбышева	Calea Ieșilor
Купеческая (1834-1924)	Vasile Alecsandri, Hânțești (separate în 1990)
Куприна	Valea Rediului
Куприяновская	Căpriană
Курганская	Trifan Baltă
Курская	Crișana
Кустанайская	Cucorilor
Кутузова	Dragomirna
Кутузова пер.	Dragomirna, str-la
Кутузовский пр.	Mircea cel Bătrân, bd.
Кучерова	Zmeurei, Gheorghe Cucereanu
Кучурганская	Valea Bâcului
Ланкастерская	Iacob Hâncu
Лебеденко	Nicolae Scifos
Ленина пр.	Ștefan cel Mare și Sfânt, bd.
Ленинский 2-й пер.	Caucaz-3, str-la
Лесной проезд	Hotarul Satului
Летная	Pietrăriei
Летный пер.	Pietrăriei-1 str-la
Летный проезд	Pietrăriei-2 str-la
Линейная	Cantonului
Лихачева	Bucuriei

Denumiri vechi	Denumiri noi
Ломоносова пер.	Alexandru Cosmescu
Луговая	Andrei Doga
Лучафэрул	Veronica Micle
Львовская	Decebal, bd.
Майская	Podișului
Макаренко	Constantin Vârnav
Макаренко пер.	Constantin Vârnav, str-la
Малая 2-ая	Macilor
Мариинский пер.	Petru Maior
Мариновский пер.	Petru Maior
Маршала Малиновского	Pantelimon Halippa
Маршала Тимошенко	Decebal, bd.
Матеевича	Cojocarilor
Маяковского	Otovasca
Маяковского 1-й пер.	Călătorilor
Маяковского 2-й пер.	Vladimir Maiakovski
Маяковского 3-й пер.	Ișnovăț
Мелешина	Colonița
Мелешина пер.	Colonița, str-la
Мещанская	Sfatul Țării
Миллионная	Ștefan cel Mare și Sfânt, bd.
Минковская	George Coșbuc
Мира пр.	Dacia, bd.
Миргородская	Mircea Eliade
Миргородский 1-й пер.	Mihail Ciachir
Миргородский 2-й пер.	Ilie Geamăna

Denumiri vechi	Denumiri noi
Митрополита Києва	31 August 1989
Михайловская	Mihai Eminescu
Мичурина	Sfatul Țării
Могилёвская	Mitropolit Petru Movilă
Можайского	Aurel Vlaicu
Можайского 1-й пер.	Băltagi
Можайского 2-й пер.	Bugeacului
Молдавский пер.	Constantin Negruzzi, str-la
Молодежи, пр. (1959-2010)	Grigore Vieru, bd. (separate în 2010)
Московская	Ștefan cel Mare și Sfânt, bd.
Моторная	Henri Coandă
Моторный 1-й пер.	Caișilor
Моторный 2-й пер.	Zăvoiului
Мунчештская	Iuri Gagarin, bd.
Мунчештский бул.	Constantin Negruzzi
Мусоргского	Maria Lătărețu
Набережная	Albișoara
Нагорная	Dâmbului
Народная	Bisericii
Народный пер.	Bisericii, str-la
Нахимова	Roșiori
Невская	Paris
Немецкая	Serghei Lazo
Нестерова	Andrei Saharov
Никитина	Roguleni
Никитина 1-й пер.	Zodiac
Никитина 2-й пер.	Capricorn
Никитина 3-й пер.	Fecioarei

Denumiri vechi	Denumiri noi
Николаевская	Columna
Ново Буюканская	Alba Iulia
Новая	Nicolae Grădescu
Ново-Ильинская	Cosmonauților
Новосибирская	Drumul Viilor
Новосибирский пер.	Agnesa Roșca
Новый пер.	Mihail Grebencea
Новый проезд	Prigoreni
Общий пер.	Junimea
Объездная	Calea Moșilor
Объездная-2	Calea Basarabiei
Огородная	Grădinilor
Огородный пер.	Grădinilor, str-la
Одесский 1-й пер.	Arțarului
Одесский 2-й пер.	Gârlei
Одесский 3-й пер.	Tecuci
Одесский 4-й пер.	Hrusca
Одесский 5-й пер.	Cernica
Одесский 7-й пер.	Tisa
Одесский 8-й пер.	Zaim
Одесский 11-й пер.	Fântânilor
Одесский 13-й пер.	Copăceni
Одесский 15-й пер.	Socilor
Озерная	Braniștii
Октябрьская	Ion Luca Caragiale
Октябрьский 1-й пер.	George Călinescu
Октябрьский 2-й пер.	George Călinescu
Омская	Lacului
Оники	Gheorghe Tofan
Оргеевская	Mihai Viteazul
Оружейная	Vasile Coroban

Denumiri vechi	Denumiri noi
Оружейный пер.	Virtuții
Осипенко	Florica Niță
Осипенко пер.	Sergiu Niță
Остаповская	Avram Iancu
Островского	Alexandru Lăpușneanu
Острожская	Alexandru Lăpușneanu
Охотская	Schinoasa
Охотский 1-й пер.	Constanța
Охотский 2-й пер.	Galați
Охотский 3-й пер.	Brăila
Охотский 4-й пер.	Turturele
Охотский 5-й пер.	Măceșilor
Охотский 6-й пер.	Lămâiței
Охотский 7-й пер.	Mărțișor
Охотский 8-й пер.	Griviței
Охотский 9-й пер.	Vânătorilor
Охотский 10-й пер.	Rândunele
Очаковская	Dumbrăvii
Очаковский пер.	Dumbrăvii, str-la
Павлика Морозова	Ion Doncev
Павлова	Petru Rareș
Павловская	Petru Rareș
Павлодарская	Iazului
Панфилова	Vasile Lupu
Панфилова 1-й пер.	Grigore Alexandrescu
Панфилова 2-й пер.	Ștefan Luchian
Папанинцев	Mălăiești
Парковая	Anton Crihan
Партизанская	Spicului
Партизанский проезд	Perilor

Denumiri vechi	Denumiri noi
Пархоменко	Tomis
Пархоменко пер.	Istra
Патриса Лумумбы	Suceava
Пацаева	Transnistria
Первомайская	Cioricești
Первомайский 1-й пер.	Daniel Ciugureanu
Первомайский 2-й пер.	Pantelimon Erhan
Перекопская	Bariera Sculeni
Перекопский пер.	Sculeni
Пестеля	Ștefan Holban
Пестеля пер.	Țicău
Песчаная	Golia
Петровский пер.	Sfântul Petru
Петропавловская (Petropavlovskaia)	Alexandru Hâjdău
Пирогова	Mihail Kogălniceanu
Плацпарадная	Piața Marii Adunări Naționale
Пловдив	Teilor
Площадь 40 лет ВЛКСМ	Piața Pantelimon Halippa
Площадь 50 лет ВЛКСМ	Piața Gării
Площадь Болгарских ополченцев	Piața Eroilor
Площадь Воссоединения	Piața Independenței
Площадь Конституции	Piața Unirii Principatelor
Площадь Котовского	Piața Constantin Negruzzi
Площадь Молдовой Советиче	Piața Iulius Cezar

Denumiri vechi	Denumiri noi
Площадь Победы	Piața Marii Adunări Naționale
Площадь Республики	Piața Ovidiu
Площадь Фрунзе	Piața Dimitrie Cantemir
Пограничный 1-й пер.	Alexandru Cristea
Пограничный 2-й пер.	Andrei Mureșanu
Подольская	București
Подольский пер.	Camenița
Полтавская	Cocieri
Полтавский 1-й пер.	Chițcani
Полтавский 2-й пер.	Mereșeni
Полтавский 3-й пер.	Coșnița
Полтавский 4-й пер.	Suruceni
Полтавский 5-й пер.	Sărăteni
Полтавский 6-й пер.	Gârliței
Полтавский 7-й пер.	Negureni
Полтавский 8-й пер.	Valea Podului
Полтавское шос.	Balcani, șos.
Попова	Sihastrului
Поповский пер.	Rabbi Țirilson
Поселковая	Podul de Flori
Поселковый пер.	Cosașilor
Пригородная	Drumul Crucii
Пригородный 1-й пер.	Florile Dalbe, str-la
Пригородный 2-й пер.	Trei Crai
Пригородный 3-й пер.	Florile Dalbe
Проезжая	Călătorilor

Denumiri vechi	Denumiri noi
Проезжий пер.	Călătorilor, str-la
Пролетарская	Vișinilor
Пролетарский пер.	Vișinilor, str-la
Профсоюзная	Solidarității
Прункуловская	Ion Pruncul
Прянишниковая	Miorița
Пугачева	Pandurilor
Пурчеловская	Movila lui Burcel
Путейская	Haltei
Путейский пер.	Haltei, str-la
Радищева	Romantica
Радищева пер.	Avicenna
Радищева 2-й пер.	Romantica, str-la
Радищева 3-й пер.	Avicenna, str-la
Разина	Șoimari
Раскова	Nadejda Russo
Резниченко	Andrei Lupan
Ремесленная	Bariera Orhei
Ренийская	Mihail Kogălniceanu
Речная	Movila lui Burcel
Ровенская	Poamei
Роз	Trandafirilor
Розы Люксембург	Lisabona
Рыбчака	Pescărușilor
Рылеева	Simeon Murafa
Садовая	Alexie Mateevici
Садовый пер.	Alexandru Plămădeală
Саловская	Moara Roșie
Саловский пер.	Arbore Zamfir, str-la
Сальвадора Альенде	Onisifor Ghibu
Свердлова	Romană
Свечная	Ciuflea

Denumiri vechi	Denumiri noi
Свободы	Ion și Doina Aldea-Teodorovici
Северная	Vasile Badiu
Северный 1-й пер.	Liliacului
Северный 2-й пер.	Lalelelor
Сельская	Țarinii
Семинарская	Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni
Сербский пер.	Sârbească
Сердюка	Igor Vieru
Серова	Nicolae Grigorescu
Сеченова	Gheorghe Tudor
Сибирякова	Lipcani
Сибирякова пер.	Lipcani, str-la
Синагоговский пер.	Bălți
Синадиновская	Vlaicu Pârcălab
Скалова пер.	Galbena
Скрябина	Ioana Radu
Слободской пер.	Pitulicii
Смирнова	Schitului
Смоленская	Vlad Țepeș
Соборная	Piața Marii Adunări Naționale
Советская	Rabbi Țirilson
Советской Армии, бул.	Traian, bd.
Совхозная	Focșani
Соколова	Socoleni
Солдатская	Alexandru Marinescu
Солтыса	Liuba Dimitriu
Сортировачная	Mesager
Спортивная	Petre Ștefănuță
Ставриевская	Șipotelor
Ставриевский пер.	Șipotelor

Denumiri vechi	Denumiri noi
Сталинградская (1944-1961)	Mitropolit Dosoftei, Mitropolit Varlaam (separate în 1990)
Старого	Sarmizegetusa
Старостенко	Columna
Стахановский 3-й пер.	Timișoara
Стеблецова (1958-1992)	Ion Pruncul
Стеблецова (până în 1992)	Ion Pruncul, str-la
Стибикова пер.	Constantin Stere
Стибиковский пер.	Constantin Stere
Суворова	Ion Neculce
Суворова пер.	Sergiu Cujbă
Тельмана	Buna Vestire
Теобашевская	Alexandru Vlahuță
Тепличный пер.	Florării
Тепличный 1-й пер.	Florării-1, str-la
Тепличный 2-й пер.	Florării-2, str-la
Тимирязева	Timiș
Титовская	Titu Maiorescu
Тихая	Ion Nistor
Тихонова	Titu Maiorescu
Ткаченко (până în 1958)	Tomis
Ткаченко (1958-1990)	Ciuflea
Толбухина	Nicolae Titulescu
Томская	Cireșilor
Трубецкого	Paul Gore
Труда	Porumbiței
Труда 1-й пер.	Teodor Malai
Труда 2-й пер.	Văleni

Denumiri vechi	Denumiri noi
Труда 3-й пер.	Crinilor
Труда 4-й пер.	Cimbrului
Тульская	Măzărachi
Тюленина	Sfânta Treime
Урицкого	Moara Roșie
Урицкого пер.	Zamfir Arbore, str-la
Успенского	Ipatie Soroceanu
Успенского пер.	Ipatie Soroceanu, str-la
Уссурийская	Nicolae Moroșanu
Уссурийский пер.	Onești
Уфимская	George Meniuc
Уфимский 2-й пер.	Lucian Blaga
Ухтомского	Ion Callimachi
Ушинского	Mălina Mică
Ушинского пер.	Mălina Mică, str-la
Фабричная	Feredeului
Фёдорова	București
Федько	Alecu Russo
Ферганская	Ghica-Vodă
Ферганский 1-й пер.	Ghica-Vodă, str-la
Физкультурников	Constantin Stere
Фонтанная	Fantalului
Фонтанный пер.	Veronica Micle
Фруктовая	Costiujeni
Фрунзе	Columna
Фрунзе, бул.	Dimitrie Cantemir, bd.
Халтурина	Busuiocești
Харлампиевская	Alexandru cel Bun
Харузина	Maria Cebotari
Харьковская	Maramureș
Хая Лившиц	Andrei Doga

Denumiri vechi	Denumiri noi
Херсонская	Mazililor
Херсонский 4-й пер.	Vorniceni
Херсонский 5-й пер.	Dobrușa
Херсонский 6-й пер.	Stolniceni
Хмельницкого	Drumul Schinoasei
Холмистая	Movileni
Холмистый пер.	Movileni, str-la
Христо Ботева пер.	Matei Millo
Центральный Луч (1950-1959)	Renașterii Naționale, bd., Grigore Vieru, bd. (separate în 2010)
Цимлянская	Bradului
Чайкиной	Scutari
Чапаева	George Călinescu
Чапаева пер.	Vasile Pogor
Часовенная	Capelei, str-la
Часовенный пер.	Capelei, str-la
Челюскина	Bacău
Черкаская	Sfânta Parascheva
Черниговская	Fierarilor
Черниговский пер.	Fierarilor, str-la
Черновицкая	Cernăuți
Черноморская	Căușeni
Чернышевского (1989-1992)	Ion și Doina Aldea-Teodorovici
Чернышевского (până în 1989)	Ion Creangă
Чижевского пер.	Galbena
Чирешилор	Cireșilor
Чкалова	Petrodava
Шевцова	Frumușica
Шестакова	Valentin Zarzăr
Широкая	Ion Inculeț
Школьная	Dumitru Râșcanu

Denumiri vechi	Denumiri noi
Шмидтовская (sec. al XIX-lea – 1924)	Mitropolit Dosoftei, Mitropolit Varlaam (separate în 1990)
Шорина	Hotin
Щорса	Ion Vasilenko
Щорса 1-й пер.	Milești
Щорса 2-й пер.	Cristești
Щорса 3-й пер.	Stejăreni
Энгельса пр.	Alba Iulia
Энергетиков	Ginta Latină
Энтузиастов	Maria Drăgan
Южная	Tăbăcăria Nouă

Denumiri vechi	Denumiri noi
Якимовский пер.	Habad-Liubavici
Якира	Grigore Ureche
Яковлевская	Alexandru Hâjdău
Ярославский 1-й пер.	Mărășești
Ярославский 2-й пер.	Costești
Ярославский 3-й пер.	Rovinari
Ясная	Cetinii
Ясская (1824 – sfârșitul sec. al XIX-lea)	Nicolae Iorga, Tricolorului (separate în 1991)

Monumente, plăci comemorative

<i>Ablov Anton</i> , savant, placă comemorativă	str. Academiei, 3
<i>Adam Grigore</i> , scriitor, placă comemorativă	str. Tighina, 2
<i>Aici a fost hotelul „Victoria”. În luna august 1875 aici s-a aflat și a lucrat marele poet revoluționar bulgar Hristo Botev</i> , placă comemorativă	str. Aleksandr Pușkin, 30
<i>Aldea-Teodorovici Ion și Doina</i> , interpreți, placă comemorativă	str. Doina și Ion Aldea-Teodorovici, 15/1
<i>Aldea-Teodorovici Ion și Doina</i> , interpreți, monument	str. Alexie Mateevici, 77
<i>Alecsandri Vasile</i> , poet, monument	str. 31 August 1989, 78A
<i>Aleea clasicilor literaturii române</i> , complex sculptural, 30 de busturi	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt
<i>Alistar Elena</i> , medic, om politic, placă comemorativă	bd. Iuri Gagarin, 4
<i>Ambarțumean Agasi</i> , arhitect, placă comemorativă	str. 31 August 1989, 78A
<i>Amintire veșnică pe pământul Moldovei</i> , monument	str. Pan Halippa
<i>Andreicenco Pavel</i> , actor, dansator, coreograf, placă comemorativă	str. Aleksandr Pușkin, 33
<i>Andrunachevici Vladimir</i> , savant, matematician, placă comemorativă	str. Academiei, 5
<i>Anestiadi Vasile</i> , medic, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 192
<i>Anii 1930-1990</i> , placă comemorativă	str. Ion Creangă
<i>Aniversarea a 100 ani de la sosirea primului tren în gara Chișinău</i> , placă comemorativă	str. Piața Gării, 1
<i>Apostol Tudor</i> , actor, placă comemorativă	str. Nicolae Iorga, 16
<i>Apostol Veniamin</i> , regizor, actor, placă comemorativă	str. Nicolae Iorga, 3 colț cu str. Mihail Kogălniceanu
<i>Apostolidei Nicolae</i> , scenograf, placă comemorativă	bd. Traian, 18/1
<i>Arcul de Triumf (Porție Sfinte)</i> , monument de istorie și arhitectură	Piața Marii Adunări Naționale
<i>Asachi Gheorghe</i> , scriitor, altorelief	intersecția str. Aleksandr Pușkin și 31 August 1989
<i>Avionul TU-134</i> , compoziție spațială	bd. Dacia, 80
<i>Badiu Vasile</i> , savant, istoric și critic literar, placă comemorativă	str. Magda Isanos, 11A

<i>Balțan Iosif</i> , scriitor, placă comemorativă	str. Trandafirilor, 31/1
<i>Barbălat Pavel</i> , jurist, placă comemorativă	str. Alexandru Lăpușeanu
<i>Barbusse Henri</i> , scriitor francez, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148
<i>Basorelief cu subiecte agrare și zootehnice. Diptic</i> , monument	str. Ghiocelor, 1
<i>Bănulescu-Bodoni Gavriil</i> , Mitropolit, basorelief	str. Mitropolit Gavriil Bănulescu Bodoni, 41 colț cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148
<i>Belikov Victor</i> , aviator, placă comemorativă	Orășelul aviației civile
<i>Belski Alexei</i> , erou al ex-URSS, placă comemorativă	bd. Dacia, 35 colț cu bd. Cuza-Vodă
<i>Belski Alexei</i> , erou al ex-URSS, placă comemorativă	str-la Teatrului colț cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148
<i>Berejan Silviu</i> , savant, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 64
<i>Bernardazzi Alexandru</i> , arhitect, placă comemorativă	str. Sfatul Țării, 23 colț cu str. București
<i>Bernardazzi Alexandru</i> , arhitect, basorelief	str. Aleksandr Pușkin, 20A
<i>Bernardazzi Alexandru</i> , arhitect, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 83
<i>Berzarin Nikolai</i> , general rus, erou al ex-URSS, placă comemorativă	str. Mitropolit Petru Movilă
<i>Bogdanovschi Efim</i> , muzician, placă comemorativă	str. Aleksandr Pușkin, 50A
<i>Boiarințev Vladimir</i> , erou al ex-URSS, placă comemorativă	str. Aleksandr Pușkin, 44
<i>Botev Hristo</i> , poet, om politic bulgar, basorelief	str. Hristo Botev, 2
<i>Boțu Pavel</i> , poet, placă comemorativă cu basorelief	str. Serghei Lazo, 26
<i>Brâncuși Constantin</i> , sculptor, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 3
<i>Bunul păstor</i> , compoziție sculpturală	str. Aleksandr Pușkin
<i>Burghiu Iacob</i> , scriitor și cineast, placă comemorativă	bd. Cuza-Vodă, 30/1
<i>Caragiale Ion Luca</i> , scriitor, placă comemorativă	str. Ion Luca Caragiale colț str. Alba-Iulia
<i>Casian-Suruceanu Ion</i> , arheolog, placă comemorativă	str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 41
<i>Cașu Gheorghe</i> , polițist, placă comemorativă	str. Gheorghe Cașu, 4
<i>Ceban Vasile</i> , savant, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 159
<i>Cebotari Maria</i> , cântăreață, placă comemorativă	str. Grădinilor
<i>Cele patru muze</i> , sculptură	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt
<i>Chiril și Metodiu</i> , iluminiști ortodocși slavi din Bulgaria, placă comemorativă	str. Alexandru Hâjdău
<i>Chițu Dumitru</i> , savant, placă comemorativă	str. Academiei, 3/3

<i>Ciachir Mihail</i> , scriitor, placă comemorativă	str. Armenească, 12
<i>500 de ani ai orașului Chișinău</i> , însemn comemorativ	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt
<i>Ciobanu Tamara</i> , interpretă de muzică populară, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 132
<i>Ciocanu Vasile</i> , istoric, placă comemorativă	str. Miron Costin, 21
<i>Ciorbă Toma</i> , medic umanist, stelă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 163
<i>Circ</i> , basorelief	bd. Renașterii Naționale, 7
<i>Circov Zinaida</i> , scenaristă, regizoare, placă comemorativă	str. Calea Ieșilor, 23
<i>Ciuflea Anastasie</i> , ctitor, placă comemorativă	str. Ciuflea, 11
<i>Ciumac Pavel</i> , erou al ex-URSS, placă comemorativă	str. Teilor
<i>Ciutac Victor</i> , actor, bust	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 79
<i>Cobâleanski Leonid</i> , profesor, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 192
<i>Coca Eugen</i> , compozitor, placă comemorativă	str. Alexie Mateevici, 97
<i>Coca Olga</i> , pedagog, placă comemorativă	str. Florilor, 12/1
<i>Codru Anatol</i> , cineast, scriitor, placă comemorativă	bd. Dacia, 5
<i>Colaboratorilor Comisariatului de poliție, sectorul Centru; căzuți la datorie – Vlad Cimpoieș, Valentin Dragomir, Eugen Ungureanu</i> , placă comemorativă	str. Bulgară, 40
<i>Coloana Infinitului</i> , stelă	Parcul „La izvor”
<i>Columna lui Traian</i> , stelă	Parcul „La izvor”
<i>Complexul memorial „Eternitate”</i>	str. Pan Halippa
<i>Constantinov Constantin</i> , actor, placă comemorativă	str. Alexei Șciusev, 71
<i>Construcții și amenajări neutilizate, având caracter decorativ, compoziție decorativă</i>	bd. Cuza-Vodă, 14/1
<i>Conunov Alexandru</i> , cineast, placă comemorativă	str. 31 August 1989, 151
<i>Copanski Iacob</i> , academician, savant, istoric, placă comemorativă	str. Armenească, 42
<i>Corlăteanu Nicolae</i> , academician, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 159
<i>Coroban Vasile</i> , academician, placă comemorativă	str. Academiei, 6/2
<i>Cosmescu Alexandru</i> , scriitor, placă comemorativă	str. Mitropolit Varlaam, 75
<i>Costenco Nicolai</i> , poet, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 64
<i>Costenco Nicolai</i> , poet, bust	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 64
<i>Costin Nicolae</i> , primar de Chișinău 1990-1994, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 132
<i>Coșbuc George</i> , poet, placă comemorativă	str. George Coșbuc, 24
<i>Coțaga Emilian</i> , medic, placă comemorativă	str. Vasile Alecsandri, 2

<i>Covrig Vasile</i> , pictor-scenograf, placă comemorativă	str. Independenței, 7
<i>Creangă Ion</i> , scriitor, altorelief	str. Ion Creangă, 1
<i>Creangă Ion</i> , scriitor, compoziție sculpturală	str. Ion Creangă, 1
<i>Cristea Alexandru</i> , preot și muzician, placă comemorativă	bd. Iuri Gagarin, 4
<i>Cruceniuc Petre</i> , poet, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 64
<i>Cupcea Valeriu</i> , actor, placă comemorativă	str. Valeriu Cupcea, 1
<i>Cuza Alexandru Ioan</i> , domnitor al Principatelor Unite, bust	bd. Cuza-Vodă, 14 colț cu bd. Dacia, 37
<i>Damian Liviu</i> , poet, placă comemorativă	str. George Coșbuc, 24
<i>Degteari Nicolae</i> , cineast, placă comemorativă	bd. Dacia, 5
<i>Deleanu Liviu</i> , poet, placă comemorativă	str. Liviu Deleanu, 5/4
<i>Deleanu Liviu</i> , poet, placă comemorativă	str. Liviu Deleanu, 1
<i>Deleanu Liviu</i> , poet, placă comemorativă	bd. Grigore Vieru, 16
<i>Dimitriu Liuba</i> , poetă, placă comemorativă	str. Liuba Dimitriu, 37
<i>Dimitrov Gheorghe</i> , om politic bulgar, bust	str. Ghiocelor, 1
<i>Dimo Nicolae</i> , academician, placă comemorativă	str. Nicolae Dimo, 1/1
<i>Diordiță Alexandru</i> , om de stat, placă comemorativă	str. Alexie Mateevici, 87
<i>Diordiță Alexandru</i> , om de stat, placă comemorativă	str. 31 August 1989, 141
<i>Doga Eugen</i> , compozitor, inscripție comemorativă	str. Vasile Alecsandri, 123
<i>Doi copilași pe o bancă, care privesc doi porumbei</i> , sculptură	Str. 31 August 1989, 103
<i>Dolgan Mihai</i> , compozitor, interpret, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 71
<i>27 august 1991 – Ziua Independenței</i> , placă comemorativă	str. Independenței, 16
<i>Drumea Anatol</i> , academician, placă comemorativă	str. Gheorghe Asachi, 60/3
<i>Dumeniuk Ion</i> , savant, placă comemorativă	str. Nicolae Dimo, 29/3
<i>Eliberarea</i> , monument	piața Națiunilor Unite
<i>Eminescu Mihai</i> , poet, placă comemorativă cu basorelief	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 79 colț cu str. Mihai Eminescu
<i>Eminescu Mihai</i> , poet, monument	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 79-81
<i>Eminescu Mihai</i> , poet, monument	str. 31 August 1989, 98
<i>Enescu George</i> , compozitor, placă comemorativă	str. Alexie Mateevici, 111
<i>Erofeev Ludmila</i> , cântăreață, placă comemorativă	str. Ion Neculce, 12/1
<i>Eroii voluntari bulgari în bătălia de la Șipka</i> , însemn monumental	str. Nicolae Dimo, 6
<i>Eroilor comsomoliști</i> , monument	bd. Grigore Vieru, 13
<i>Eroului Uniunii Sovietice Victor Belikov</i> , însemn comemorativ	Piața Victor Belikov

<i>Eșanu Gheorghe</i> , artist emerit, placă comemorativă	str. Drumul Viilor, 29
<i>Evenimentului formării la Chișinău a detașamentelor de voluntari bulgari în anul 1877</i> , placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73
<i>Feciorilor Patriei – Sfânta Amintire</i> , complex memorial	str. Miron Costin
<i>Fedco I.F.</i> , participant al războiului civil, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 196
<i>Femeie cu fructe în poală</i> , sculptură de parc	str. Nicolai Zelinski, 15
<i>Filip Lilia</i> , profesor, placă comemorativă	str. Ion Creangă, 8
<i>Florea Constantin</i> , jurist, placă comemorativă	bd. Cuza-Vodă 15/2
<i>Gagiu Valeriu</i> , cineast, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 6
<i>Gajos Vasile</i> , doctor habilitat în filosofie, placă comemorativă	bd. Constantin Negruzzi, 10
<i>Gamburd Moisei</i> , artist plastic, placă comemorativă	str. București, 65
<i>Ganjavi Nizami</i> , poet și scriitor persan, bust	str. Florilor, 1
<i>Garaz Mihail</i> , scriitor, placă comemorativă	str. Ion Creangă, 82/2
<i>Gastello Nikolai</i> , aviator rus, placă comemorativă	str. Crângului, 2
<i>Gavriliță Emanuil</i> , avocat, nobil basarabean, placă comemorativă	str. Armenească, 30
<i>Gărbălău Nicolae</i> , academician, placă comemorativă	str. Alexie Mateevici, 84
<i>Gărbălău Nicolae</i> , academician, placă comemorativă	str. Academiei, 3
<i>Gheorghiuță Ion</i> , poet, placă comemorativă	bd. Traian, 21/3
<i>Gheorghiuță Tudor</i> , microbiolog, placă comemorativă	str. 31 August 1989, 137A
<i>Gheorghiu Natalia</i> , academician, chirurg pediatru, bust	str. Burebista, 93
<i>Gheorghiu Natalia</i> , academician, chirurg pediatru, placă comemorativă	str. Florilor, 12/1
<i>Ghibu Octavian</i> și <i>Onisifor</i> , oameni de cultură și luptători pentru cauza națională a românilor din Basarabia, stelă	str. Alexandr Pușkin, 31 colț cu str. 31 August 1989
<i>Ghibu Onisifor</i> , scriitor, om politic, placă comemorativă	str. Onisifor Ghibu, 1
<i>Ghibu Onisifor</i> , scriitor, om politic, placă comemorativă	str. Nicolae H. Costin, 63
<i>Ghimpu Gheorghe</i> , luptător în mișcarea de renaștere națională, placă comemorativă	str. Mihail Kogălniceanu, 52
<i>Gladun Eugeniu</i> , medic, placă comemorativă	str. Burebista, 93
<i>Gore Gheorghe</i> și <i>Paul</i> , istorici, placă comemorativă	str. 31 August 1989, 96
<i>Gramă Steliana</i> , prozatoare și poetă, placă comemorativă	șos. Hâncești, 55
<i>Greco Mihai</i> , pictor, placă comemorativă	str. Matei Basarab, 5/1
<i>Gribov Nicolae</i> , voluntar la deștelenirea pământurilor din Kazahstan, placă comemorativă	str. Mircești, 44
<i>Grigorașenco Leonid</i> , pictor, placă comemorativă	str. Alexandru cel Bun, 35

<i>Grigoriev Serghei</i> , erou al ex-URSS, placă comemorativă	str. Trandafirilor, 15
<i>Grigoriu Grigore</i> , actor, placă comemorativă	bd. Dacia, 3/1
<i>Grigoriu Grigore</i> , actor, bust	str. Independenței, 28
<i>Grosul Iachim</i> , academician, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 1
<i>Gurtovoi Timofei</i> , dirijor, placă comemorativă	str. Aleksandr Pușkin, 35
<i>Guțu Valentin</i> , sportiv, placă comemorativă	str. Alexei Șciusev, 106A
<i>Halippa Pan</i> , ilustru om politic, scriitor, stelă cu basorelief	str. Pantelimon Halippa, 1
<i>Haret Spiru</i> , matematician, astronom, pedagog român, bust	Str. Maria Cebotari, 53
<i>Hasdeu Bogdan Petriceicu</i> , scriitor, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148 colț cu str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni
<i>Havuz</i> , construcție cu caracter decorativ	Piața Gării
<i>Havuz</i> cu compoziție spațial-volumetrică „Buchet de flori”, monument	bd. Decebal, 2
<i>Havuz</i> „12 semne zodiacale”, compoziție sculpturală	str. Studenților, Universitatea Tehnică a Moldovei
<i>Havuz</i> „Hora Fetelor”, compoziție sculpturală	bd. Decebal colț cu str. Nicolae Titulescu
<i>Hora</i> , compoziție spațial-volumetrică compusă din nouă piese	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 152
<i>Iablocichin Ghenadie</i> , polițist, placă comemorativă	str. Ghenadie Iablocichin, 2/2
<i>Iaroșenco Mihail</i> , savant, placă comemorativă	str. Academiei, 1
<i>Ierusalim – 3000 de ani</i> , placă comemorativă	str. Ierusalim colț cu bd. Grigore Vieru
<i>Ignatenco Valentin</i> , medic, placă comemorativă	str. Grenoble, 149
<i>Iorga Nicolae</i> , istoric, om politic, bust	str. București colț cu str. Nicolae Iorga
<i>Ioviță Vlad</i> , scriitor și cineast, placă comemorativă	str. Teilor, 11
<i>Izbaș Andrei</i> , polițist, placă comemorativă	str. Andrei Izbaș
<i>În anul 1871 a fost terminată construcția căii ferate TIRASPOL CHIȘINĂU...</i> , inscripție comemorativă	str. Aleea Gării, 5
<i>În memoria colaboratorilor Direcției generale de combatere a crimei organizate a MAI</i> , placă comemorativă	str. Bucuriei, 14
<i>În memoria colaboratorilor organelor afacerilor interne căzuți la datorie</i> , stelă și placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 75
<i>În memoria eroilor căzuți în luptele pentru integritatea și independența Republicii Moldova</i> , monument	str. Pan Halippa, 2

<i>În memoria luptei revoluționare a muncitorilor și soldaților pentru puterea Sfatului Țării din Moldova, 1 (14) decembrie 1918, placă comemorativă</i>	str. Aleea Gării, 5
<i>În memoria parașutiștilor căzuți în anul 1942, complex memorial</i>	str. Calea Ieșilor, 71
<i>În onoarea plecării armatei ruse și voluntarilor bulgari care au plecat de la gara din Chișinău, placă comemorativă</i>	str. Aleea Gării, 5
<i>Jocurile Delfice, compoziție sculpturală</i>	bd. Grigore Vieru
<i>JOINT – Comitetul American-Evreesc Unit de Distribuție – 80 de ani de la fondare, placă comemorativă</i>	str. Mihail Kogălniceanu, 54
<i>Karmanov Afanasie, aviator, placă comemorativă</i>	str. Dumitru Râșcanu, 14
<i>Kilometrul 0, semn comemorativ</i>	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 132
<i>Kotovski Grigore, conducător militar, monument</i>	bd. Constantin Negruzzi, 2
<i>Koțiubinski Mihailo, scriitor ucrainean, placă comemorativă</i>	str. Mihai Eminescu, 54
<i>Kovarski Anatol, savant, placă comemorativă</i>	str. Alexei Șciusev, 101
<i>Kurț Robert, arhitect-șef al orașului, 1944-1957, placă comemorativă</i>	bd. Constantin Negruzzi, 7
<i>Lari Leonida, poetă, placă comemorativă</i>	str. Nicolae Iorga, 7
<i>Lazarenko Boris, academician, placă comemorativă</i>	str. Academiei, 5
<i>Lazo Serghei, luptător în războiul ruso-japonez, monument</i>	Piața Decebal
<i>Lazurievski Gheorghii, academician, placă comemorativă</i>	str. Academiei, 3
<i>Lealicolv Iurie, academician, placă comemorativă</i>	str. Academiei, 3
<i>Lenin Vladimir, revoluționar și teoretician marxist rus, monument</i>	str. Ghiocilor, 1
<i>Levski Vasil, erou bulgar, placă comemorativă</i>	str. Studenților, 3/3
<i>Locul întemeierii orașului Chișinău, însemn comemorativ</i>	str. Aleksandr Pușkin colț cu str. Albișoara
<i>Loteanu Emil, regizor, placă comemorativă</i>	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 3
<i>Loteanu Emil, regizor, bust</i>	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 103
<i>Lunchevici Serghei, violonist, dirijor, placă comemorativă</i>	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 6
<i>Lupașcu Filip, participant la luptele pentru integritatea țării, placă comemorativă</i>	str. Ipotești
<i>Lupoica cu Romulus și Remus, monument</i>	str. 31 August 1989, 121A
<i>Luptătorilor pentru puterea sovietică, monument</i>	str. Vasile Alecsandri, 4
<i>Malarciuc Gheorghe, scriitor și publicist, placă comemorativă</i>	str. Serghei Lazo, 13
<i>Malinowski Tadeusz, savant, placă comemorativă</i>	str. Academiei, 5
<i>Malinowski Tadeusz, savant, placă comemorativă</i>	str. Bulgară, 24A

„ <i>Mama îndurerată</i> ”, monument	str. Pan Halippa
<i>Marcu Gheorghe</i> , medic, placă comemorativă	str. Dumitru Râșcanu, 5
<i>Mare Alecu</i> , organizator al învățământului din Basarabia, placă comemorativă	bd. Mircea cel Bătrân, 7
<i>Marghelov Vasili</i> , erou al ex-URSS, monument	str. Nicolae Dimo, 11
<i>Marinescu Alexandru</i> , erou al ex-URSS, compoziție sculpturală	str. Alexandru Marinescu
<i>Marx Karl</i> , economist, filosof, istoric, sociolog și jurnalist german, bust	str. Ghiocelilor, 1
<i>Masacrul armenilor în anii 1915-1916</i> , însemn comemorativ	str. Vasile Badiu, 8
<i>Mateevici Alexie</i> , 100 ani de la naștere, bust	str. Tighina, 47
<i>Mateevici Alexie</i> , poet, preot, publicist, placă comemorativă	str. Alexie Mateevici, 33
<i>Mednec Valentin</i> , arhitect, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 134
<i>Meleca Gheorghe</i> , comisar de poliție, placă comemorativă	str. Bulgară, 40
<i>Memoriei celor căzuți în evenimentele din aprilie 2009</i> , monument	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 105
<i>Miciurin Ivan</i> , botanist rus, bust	str. Mircești, 42
<i>Mihai Viteazul</i> , domnitor al Moldovei, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 192
<i>Miliția populară bulgară</i> , placă comemorativă	str. Aleea Gării, 5
<i>Moneda Națională „1 Ban” (Bănuț cu defect)</i> , monument	str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 61, intersecție cu străzile Constantin Tănase și Petru Rareș
<i>Monumentul Cărții</i> , monument	str. Academiei, 5A
<i>Monumentul celor trei martiri</i> (Alexie Mateevici, Simion Murafa, Andrei Hodoroșca), monument	Scuarul Catedralei „Nașterea Domnului”
<i>Monumentul victimelor de la Cernobîl</i> , piatră de temelie	Parcul Valea Trandafirilor
<i>Movilă Petru, Mitropolit</i> (1596-1646), 400 ani de la naștere, monument	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 180 colț cu str. Mitropolit Petru Movilă
<i>Mozaic</i> , lucrare de artă plastică monumentală	șos. Hâncești, 230
<i>Mozaic</i> , lucrare de artă plastică monumentală	șos. Muncești, 162
<i>Mursa Condrat</i> , savant, placă comemorativă	str. Ion Creangă, 82/4
<i>Musicescu Gavriil</i> , compozitor, bust	str. Alexie Mateevici, 87
<i>Musicescu Gavriil</i> , compozitor, placă comemorativă	str. Alexie Mateevici, 87
<i>Neaga Ștefan</i> , compozitor, placă comemorativă	str. Alexie Mateevici, 37
<i>Neaga Ștefan</i> , compozitor, monument	str. Hristo Botev, 4
<i>Neciui-Levițki Ivan</i> , scriitor ucrainean, placă comemorativă	str. Ion Pelivan, 24

<i>Okușko Fiodor</i> , pictor, placă comemorativă	str. Independenței, 1
<i>Orlov Mihail</i> , general decembrist, bust	str. Petru Rareș, 49
<i>Osipov Gheorghe</i> , antrenor, placă comemorativă	str. Miron Costin, 24/1
<i>Pascaru Vasile</i> , cineast, placă comemorativă	str. Trandafirilor, 29/1
<i>Păduraru Angela</i> , interpretă, placă comemorativă	str. Angela Păduraru
<i>Pântea Gherman</i> , ex-primar de Chișinău, placă comemorativă	str. 31 August 1989 colț cu str. Serghei Lazo, 11
<i>Piața Jean Monnet</i> , însemn comemorativ	str. Vlaicu Pârcălab, 52
<i>Piața ONU</i> , placă comemorativă	str. Ciuflea colț cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 3
<i>Pilsudski Józef</i> , revoluționar polonez, bust	str. Mitropolit Petru Movilă colț cu str. 31 August 1989
<i>Popovici Anatol</i> , judecător, placă comemorativă	str. Petru Zadnipru, 2/4
<i>Popovici Anatol</i> , judecător, placă comemorativă	str. Minsk
<i>Popușoi Eugen</i> , medic, savant, placă comemorativă	str. Bogdan Voievod, 10/1
<i>Postolachi Călin</i> , poet, artist plastic, placă comemorativă	Str. Piața Gării, 1
<i>Primul Troleibuz</i> , monument	str. Mitropolit Dosoftei, 146
<i>Prizonierilor ghetoului de la Chișinău</i> , monument	str. Ierusalim, 2
<i>Procopișin Vasile</i> , profesor universitar, placă comemorativă	str. Nicolae Testemițanu, 22
<i>Procopișin Vasile</i> , profesor universitar, placă comemorativă	str. Romană, 19/1
<i>Profesorilor, colaboratorilor și studenților căzuți în război (1941-1945)</i> , placă comemorativă	str. Mircești, 44
<i>Pușkin Aleksandr</i> , poet rus, monument	str. Anton Pann, 19
<i>Pușkin Aleksandr</i> , poet rus, bust	str. Columna, 92
<i>Pușkin Aleksandr</i> , poet rus, bust	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt
<i>Rădăuțanu Sergiu</i> , academician, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 168
<i>Rădăuțanu Sergiu</i> , academician, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 132
<i>Revenirea neamului la limba română și alfabetul latin</i> , placă comemorativă	str. 31 August 1989, 98
<i>Roșca Valentin</i> , scriitor, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 64
<i>Rugină</i> , compoziție sculpturală	str. Ghidighici, 3
<i>Russev Eugen</i> , savant, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 159
<i>Russo Alecu</i> , scriitor și critic literar clasic, bust	str. Alecu Russo, 63/1
<i>Salaghinov Vladimir</i> , arhitect, om emerit, placă comemorativă	str. Mitropolit Varlaam, colț cu str. Aleksandr Pușkin

<i>Schmidt Carol</i> , primar de Chișinău 1877-1903, placă comemorativă	str. Mitropolit Varlaam, 84 colț cu str. Mihai Eminescu
<i>Schmidt Carol</i> , primar de Chișinău 1877-1903, bust	str. Mihai Eminescu
<i>Scriitorilor căzuți în războiul din 1941-1945</i> , însemn comemorativ	str. 31 August 1989, 98
<i>Scuarul Consiliului Europei</i> , însemn comemorativ	Mihail Kogălniceanu, str. colț cu str. Serghei Lazo
<i>Scuarul „Dacia”</i> , compoziție spațial-volumetrică, stelă	str. Grădina Botanică
<i>Sculptură de parc</i> , sculpturi	Parcul Valea Trandafirilor
<i>Secolul XXI</i> , compoziție sculpturală	str. Ghidighici, 3
<i>Sereda Igor</i> , erou al ex-URSS, placă comemorativă	bd. Decebal
<i>Sfântului Părinte Papa Ioan Paul al II-lea</i> , Papă al Bisericii Catolice și Episcop al Romei	str. Mitropolit Dosoftei, 85
<i>Sibirschi Constantin</i> , academician, matematician, placă comemorativă	str. Lech Kacizynski
<i>Sibirschi Constantin</i> , academician, matematician, placă comemorativă	str. Academiei, 5
<i>Siminel Gheorghe</i> , cineast, placă comemorativă	str. Alexandru Lăpușneanu
<i>Smirnov Victor</i> , arhitect, placă comemorativă	bd. Dacia, 39
<i>Solominov Ghenadie</i> , arhitect, placă comemorativă	str. 31 August 1989, 80
<i>Soltâs Ion</i> , Erou al ex-Uniunii Sovietice, placă comemorativă	str. Liuba Dimitriu, 2
<i>Stârcea Alexei</i> , compozitor, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 62
<i>Stema Republicii Moldova</i> , compoziție spațial-volumetrică, stelă	bd. Traian
<i>Stema Republicii Moldova și Tricolorul</i> , compoziție spațială	bd. Dacia, 62
<i>Stere Constantin</i> , scriitor, bust	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200
<i>Stere Constantin</i> , scriitor, placă comemorativă	str. Alexandru Plămădeală, 3
<i>Stratulat Petru</i> , medic, placă comemorativă	str. Burebista, 93
<i>Strișcă Tudor</i> , doctor în geografie, placă comemorativă	bd. Decebal, 82
<i>Suceava – Cetatea de scaun a lui Ștefan cel Mare și Sfânt</i> , compoziție spațial-volumetrică	str. Suceava colț cu str. Ion Pelivan
<i>Șaleapin Fiodor</i> , cântăreț rus, placă comemorativă	str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 41 colț cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148
<i>Șaleapin Fiodor</i> , cântăreț rus, placă comemorativă	str. București, 32
<i>Șarapov Boris</i> , savant neurolog, placă comemorativă	str. Vladimir Korolenko, 2

<i>Șciusev Alexei</i> , arhitect, placă comemorativă	str. Alexei Șciusev, 77
<i>Șevcenko Taras</i> , poet ucrainean, monument	str. Miron Costin, 24
<i>Șoihet Semion</i> , arhitect, placă comemorativă	str. Constantin Tănase, 9
<i>Șoihet Semion</i> , arhitect, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162
<i>Șraibman Ihil</i> , scriitor de limba idiș, placă comemorativă	str. Eugen Doga, 4
<i>Ștefan cel Mare și Sfânt</i> , Domn al Țării Moldovei, monument	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt
<i>Ștefan cel Mare și Sfânt</i> , Domn al Țării Moldovei, bust	str. Florilor, 4
<i>Ștefaniuc Victor</i> , actor, placă comemorativă	str. Maria Drăgan, 1
<i>Ștefanucă Petre</i> , etnolog, placă comemorativă	str. Alexie Mateevici, 27
<i>Terteac Anatol</i> , constructor, placă comemorativă	bd. Renașterii Naționale, 7
<i>Testemițanu Nicolae</i> , medic, profesor universitar, monument	str. Nicolae Testemițanu, 27
<i>Testemițanu Nicolae</i> , medic, profesor universitar, placă comemorativă	str. Tighina, 55
<i>Testemițanu Nicolae</i> , medic, profesor universitar, bust	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 165
<i>Testemițanu Nicolae</i> , medic, profesor universitar, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 69
<i>Testemițanu Nicolae</i> , medic, profesor universitar, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 192
<i>Tipografia ilegală a gazetei „Iskra”</i> , placă comemorativă	str. București, 39
<i>Tipografia „Iskra”</i> , placă comemorativă	str. București, 1
<i>Tolstoi Lev</i> , scriitor rus, placă comemorativă cu basorelief	str. Lev Tolstoi, 23 colț cu str. București, 32
<i>Transportatorilor auto</i> , stelă	bd. Dimitrie Cantemir 3/1
<i>Trenul Durerii</i> , monument	Scuarul Gării
<i>Tricolorul arborat pe Columna lui Traian</i> , compoziție spațial-volumetrică	bd. Traian
<i>Trubețkoi Boris</i> , istoric literar, placă comemorativă	str. Miron Costin, 2
<i>Țăganco Vladimir</i> , arhitect, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 190
<i>Țiolkovski Konstantin</i> , savant rus, bust	str. Miorița, 5
<i>Ukrainca Lesia</i> , poetă ucraineană, placă comemorativă	str. Columna, 171
<i>Ulițki Olga</i> , cineast și regizor de teatru, placă comemorativă	str. Nicolae Zelinski, 10/2
<i>Untilă Ilie</i> , savant, placă comemorativă	str. Mihail Kogălniceanu, 80
<i>Vasiliev Alexei</i> , pictor, placă comemorativă	str. Aleksandr Pușkin, 37
<i>Vasilii Haralampie</i> , primul rector al Universității Agrare, bust	str. Mircești, 44

<i>Vatamanu Ion</i> , poet, placă comemorativă	bd. Traian, 23/1
<i>Vatamanu Ion</i> , poet, placă comemorativă	str. Academiei, 3
<i>Victimele pogromului evreiesc din 1903</i> , însemn comemorativ	Parcul „Alunelul”
<i>Victimelor fascismului din perioada războiului 1941-1945</i> , monument	str. Calea Orheiului, 90
<i>Vodă Gheorghe</i> , poet, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 64
<i>Voițehovschi Valentin</i> , arhitect, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73
<i>Zadnipru Petru</i> , poet, bust	str. Petru Zadnipru, 9/3
<i>Zaikin Ivan</i> , atlet, campion mondial, placă comemorativă	str. Ivan Zaikin, 7
<i>Zaporojan Nikon</i> , arhitect, placă comemorativă	str. Vasili Dokuceaev, 4
<i>Zidu Dumitru</i> , pedagog, placă comemorativă	str. Serghei Lazo, 20
<i>Zubcov Anatol</i> , profesor, savant, placă comemorativă	bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 165

Index tematic

Academicieni, savanți, pedagogi	Anestiade Nicolae, Belousov Valentin, Berejan Silviu, Cheltuială Vasile, Coandă Henri, Corlăteanu Nicolae, Corobceanu Anatol, Coroban Vasile, Coșeriu Eugen, Crihan Anton, Dimo Nicolae, Dokuceaev Vasili, Dumeniuk Ion, Ganea Ion, Gheorghiu Natalia, Ghibu Onisifor, Core Paul, Grădescu Nicolae, Grebencea Mihail, Grosul Iachim, Harea Vasile, Hâncu Iacob, Lomonosov Mihail, Mendeleev Dmitri, Moroșanu Nicolae, Negru-Vodă, Alexandru, Niță Florica, Osmătescu Petre, Pirogov Nicolai, Popușoi Eugen, Rădăuțanu Sergiu, Russev Eugen, Saharov Andrei, Testemițanu Nicolae, Ungureanu Petru, Untilă Ilie, Vărzaru Vasile, Williams Vasile, Zelinski Nicolai
Actori, regizori	Apostol Veniamin, Caraciobanu Dumitru, Constantinov Constantin, Cupcea Valeriu, Frații Apostol, Ioviță Vlad, Livescu Ioan, Loteanu Emil, Millo Matei, Știrbu Chiril
Arhitecți	Bernardazzi Alexandru, Șciusev Alexei
Artiști plastici	Aman Theodor, Brâncuși Constantin, Covrig Vasile, David Aurel, Grecu Mihai, Grigorescu Nicolae, Jumati Ion, Luchian Ștefan, Plămădeală Alexandru, Repin Ilia, Vieru Igor
Avocați, juriști, judecători	Barbălat Pavel, Crușevan Eugenia, Popovici Anatol, Smochină Nichita
Aviatori, astronomi, cosmonauți	Cikalov Valeriu, Donici Nicolae, Gagarin Iuri, Komarov Vladimir, Russo Nadejda, Vlaicu Aurel, Zarzăr Valentin
Denumiri religioase, divinități	Arhanghelul Mihail, Bisericii, Boteaza, Buna Vestire, Capelei, Catedralei, Clopotniței, Drumul Crucii, Duminica Mare, Frumoasa, Golia, Ioan Botezătorul, Înălțării, Învierii, Moldovița, Sfânta Parascheva, Sfânta Treime, Sfânta Vineri, Sfântul Andrei, Sfântul Gheorghe, Sfântul Ilie, Sfântul Petru, Schitului, Sihastrului, Valea Crucii, Zamolxe
Evenimente, sărbători	31 August 1989, Constituției, Independenței, 27 Martie 1918, Marea Adunare Națională, Memoriei Victimelor Catastrofei de la Cernobil, 8 martie, Operațiunea Iași-Chișinău, Podul de Flori, Podul Înalt, Renașterii Naționale, Tricolorului, Unirii Principatelor
Faună	Ciocârliei, Cornului, Cucorilor, Dealul Cucului, Gârliței, Gârlă, Pajurii, Pescărușilor, Pitulicii, Porumbiței, Rândunele, Turturele, Valea Gâștelor, Zimbrului

Fețe bisericești	Bănulescu-Bodoni Gavriil, Băltagi, Berezovschi Mihail, Ciachir Mihail, Cristea Alexandru, Dosoftei, Grosu Gurie, Habad-Liubavici, Movilă Petru, Țepordei Vasile, Țirilson Rabbi, Varlaam
Floră	Albăstrele, Alunelul, Aluniș, Arborilor, Arțarului, Bradului, Braniștii, Bujorilor, Busuiocești, Butucului, Caișilor, Cetinii, Cimbrului, Cireșilor, Codrilor, Codrul Cosminului, Crângului, Crinilor, Crizantemelor, Dâmbului, Drumul Viilor, Dumbrăvii, Florării, Florilor, Florile Dalbe, Garoafelor, Ghiocelor, Grâului, Grădinilor, Imașului, Irișilor, Lalelelor, Lămâiței, Liliacului, Luncii, Macilor, Măceșilor, Măgurele, Mălina Mare, Mălina Mică, Movila lui Burcel, Movileni, Murelor, Nucarilor, Nuferilor, Orhideelor, Parcului, Pădurii, Pășunilor, Perilor, Plopilor, Poamei, Podgorenilor, Podișului, Poienilor, Pomilor, Porumbrele, Plaiului, Prunului, Rariștii, Salcâmilor, Socilor, Spicului, Sprincenoaia, Teilor, Toporașilor, Trandafirilor, Țarinei, Valea Trandafirilor, Vâlcele, Vișinilor, Zăvoiuului, Zmeurei
Instituții	Academiei, Aerodromului, Cantonului, Carierei, Circului, Cramei, Dendrariu, Gării, Grădina Botanică, Hanul Morii, Hipodromului, Moara Roșie, Pietrăriei, Poștei, Sfatul Țării, Teatrului, Universității, Uzinelor
Istorici, arheologi	Bălcescu Nicolae, Bezviconi Gheorghe, Buzescu Vladimir, Ciobanu Ștefan, Nistor Ion, Strișcă Tudor, Suruceanu Ioan Casian, Xenopol Alexandru
Localități, orașe, așezări	Alba-Iulia, Albița, Alcedar, Arionești, Armenească, Așhabad, Bacău, Balcani, Banat, Baku, Băcioii Noi, Bălți, Belgrad, Brăila, Bubuieci, Bucovinei, București, Bugeacului, Buiucani, Budăi, Budești, Bulboaca, Bulbocica, Bulgară, Butuceni, Cahul, Calea Basarabiei, Calea Ieșilor, Calea Orheiului, Camenița, Caucaz, Călărași, Călugăreni, Căpriană, Căușeni, Cernica, Cernăuți, Cetatea Albă, Cetatea Chilia, Ceucari, Chițcani, Ciocana, Cioricești, Cișmele, Cocieri, Colonița, Constanța, Copăceni, Cornești, Cornului, Costești, Costiujeni, Coșnița, Cristești, Criuleni, Dacia, Dobrușa, Dorobanți, Dragomirna, Drumul Băcioiului, Drumul Schinoasei, Dubăsari, Dumbrava Roșie, Durlăști, Făurești, Floreni, Florești, Focșani, Frumușica, Fulgulești, Galați, Galbena, Ghidighici, Grătiești, Grenoble, Griviței, Gura Văii, Hâncești, Hotin, Hrusca, Humulești, Ialoveni, Ierusalim, Ipotești, Ismail, Kiev, Lăpușnei, Leușeni, Lipcani, Lisabona, Ljubljana, Lvov, Maramureș, Mălăiești, Mărășești, Melestiu, Mereni, Mereșeni, Milano, Milești, Minsc, Mircești, Moscova, Muncești, Negurenii, Odessa, Oituz, Onești, Otopeni, Otovasca, Paris, Pașcani, Petricani, Petrodava, Plevnei, Praga, Prigoreni, Puhoi, Putnei, Ratuș, Râșcan, Reni, Revaca, Riga, Roguleni, Roșiori, Rovinari, Sankt Petersburg, Sargidava, Sarmizegetusa, Sălcuța, Sărăteni, Schinoasa, Scoreni, Sculeni, Socoleni, Sofia, Stejăreni, Strășeni, Suceava, Sucevița, Suruceni, Tallinn, Tașkent, Tatarbunar, Târgoviște, Tecuci, Tighina, Timiș, Timișoara, Tiraspol, Tomis, Torino, Transnistria, Trușeni, Țicău,

	Vadul lui Vodă, Valea Dicescu, Valea Rediului, Varnița, Varșovia, Vaslui, Văleni, Vâlcov, Visterniceni, Vorniceni, Vovinteni, Zagreb, Zaim
Medici	Ciorbă Toma, Ciugureanu Daniel, Sclifos Nicolae, Soroceanu Ipatie, Vârnav Constantin
Militari, eroi	Coipan Sergiu, Didăc Parascovia, Belikov Victor, Belski Alexei, Berzarin Nikolai, Kovtun Vasile, Kutuzov Mihail, Lazo Serghei, Marinescu Alexandru, Teodoroiu Ecaterina, Timošenko Semion, Tolbuhin Fiodor, Tupolev Andrei
Muzicieni, compozitori, interpreți	Aldea-Teodorovici Doina și Ion, Barbu Lăutarul Ceaikovski Piotr, Cebotari Maria, Ciobanu Tamara, Coca Eugen, Doga Eugen, Drăgan Maria, Enescu George, Gheorghită Dumitru, Lătărețu Maria, Leșcenco Petru, Lipatti Dinu, Lunchevici Serghei, Musicescu Gavriil, Neaga Ștefan, Păduraru Angela, Porumbescu Ciprian, Radu Ioana, Rahmaninov Serghei, Sulac Nicolae, Tănase Maria
Oameni politici	Alistar Elena, Erhan Pantelimon, Ghimpu Gheorghe, Halippa Pantelimon, Holban Ștefan, Inculeț Ion, Kaczynski Lech, Murafa Simeon, Niță Sergiu, Pelivan Ion, Pogor Vasile, Stroiescu Vasile, Titulescu Nicolae
Orașe înfrățite	Alba Iulia, Ankara, București, Grenoble, Iași, Kiev, Minsk, Odessa
Personalități istorice	Alexandru cel Bun, Avicenna, Basarab Matei, Basarabilor, Bălănescu Nicolae, Bogdan Voievod, Boldur Alexandru, Brâncoveanu Constantin, Burebista, Callimachi Ion, Cantemir Dimitrie, Ciuflea, Cloșca, Columb Cristofor, Costin Miron, Crișan Gheorghe, Cuza-Vodă, Decebal, Dosoftei, Ghica-Vodă, Haiducul Bujor, Horea Vasile, Iancu Avram, Ioan Vodă Viteazul, Iulius Cezar, Lăpușeanu Alexandru, Lupu Vasile, Matei Basarab, Măzărachi, Melestiu, Mihai Viteazul, Mircea cel Bătrân, Mușatinilor, Neculce Ion, Niță Vasile, Pruncul Ion, Rareș Petru, Râșcanu Dumitru, Spartacus, Ștefan cel Mare și Sfânt, Traian, Țepeș Vlad, Vladimirescu Tudor, Vlaicu Pârcălab
Primari, viceprimari de Chișinău	Costin Nicolae H., Coșanu Ilie, Pântea Gherman, Schmidt Carol
Profesii, meserii, îndeletniciri	Astronauților, Aviatorilor, Călătorilor, Căramidarilor, Căraușilor, Cărbunari, Cojocarilor, Constructorilor, Cosașilor, Fierarilor, Grădinarilor, Industrială, Mazililor, Mesager, Meșterul Manole, Navigatorilor, Pandurilor, Pietrarilor, Plugarilor, Pompierilor, Roșiori, Scutari, Stolniceni, Studenților, Șoimari, Tăbăcăria Nouă, Tăbăcăria Veche, Vânătorilor
Râuri (hidronime)	Albișoara, Bazinului, Danubius, Fantalului, Fântânilor, Feredeului, Gârlei, Iazului, Istra, Ișnovăț, Lacului, Lunca Bâcului, La izvor,

	Siretului, Șipotelor, Tiras, Tisa, Vadul Bâcului, Valea Bâcului, Valea Podului
Scriitori, poeți, cărturari, povestitori	Alecsandri Vasile, Alexandrescu Grigore, Alighieri Dante, Andersen Hans Christian, Arbore Zamfir, Asachi Gheorghe, Bacovia George, Badiu Vasile, Baltă Trifan, Bielinski Vissarion, Blaga Lucian, Botev Hristo, Boțu Pavel, Buzdugan Ion, Caragiale Ion Luca, Călinescu George, Ciurunga Andrei, Codreanu Gheorghe, Colina Al. Pușkin, Cosmescu Alexandru, Coșbuc George, Crăsescu Victor, Creangă Ion, Cujbă Sergiu, Damian Liviu, Dimitriu Liuba, Deleanu Liviu, Doncev Ion, Donici Alexandru, Eliade Mircea, Eminescu Mihai, Goga Octavian, Gogol Nikolai, Hasdeu Bogdan Petriceicu, Hâjdău Alexandru, Herzen Aleksandr, Isanos Magda, Istrati Lidia, Kogălniceanu Mihail, Korolenko Vladimir, Lermontov Mihail, Lupan Andrei, Madan Gheorghe, Maiakovski Vladimir, Maiorescu Titu, Maior Petru, Malai Teodor, Malarciuc Gheorghe, Mateevici Alexie, Meniuc George, Micle Veronica, Milescu Nicolae Spătarul, Moruzi Dumitru, Mureșanu Andrei, Neculce Ion, Negruzzi Constantin, Ovidiu, Pamfile Tudor, Pann Anton, Pumnul Aron, Pușkin Aleksandr, Rebreanu Liviu, Roșca Agnesa, Roșca Valentin, Russo Alecu, Sadoveanu Mihail, Stamati Constantin, Starostenco Nicolae, Stănescu Nichita, Stere Constantin, Ștefănuță Petre, Tănase Constantin, Timonu Dominte, Tolstoi Lev, Topârceanu George, Tudor Gheorghe, Tulnic Vitalie, Ureche Grigore, Vasilenko Ioan, Vatamanu Ion, Vieru Grigore, Vlahuță Alexandru, Vrabie Olga, Zadnipru Petru
Simboluri	Armoniei, Bucuriei, Belșugului, Capricorn, Călușari, Columna, Decembrieștilor, Domniței, Doina, Fecioarei, Haiducilor, Mărțișor, Memoriei, Miorița, Muzelor, Națiunilor Unite (piața), Romantica, Solidarității, Speranței, Trei Crai, Virtuții, Voievozilor, Zodiac
Sportivi	Doga Andrei, Guțu Valentin, Zaikin Ivan
Toponime diverse	Bariera Orhei, Bariera Sculeni, Botanica Veche, Calea Dacilor, Calea Moșilor, Junimea, Ginta Latină, Romană, Sârbească
Voluntari, eroi	Babei Iurie, Cașu Gheorghe, Ciorbă Igor, Coipan Sergiu, Culațchi Sergiu, Dumbravă Valeriu, Eroii Neamului, Eroilor, Iablocikin Ghenadie, Izbaș Andrei, Lupașcu Filip, Vârtosu Grigore, Voluntarilor
Altele	Cucereanu Gheorghe, Botezatu Alexandru, Dimineții, Drumul Taberei, Hotarul Satului, Geamână Ilie, Memoriei, Noroc, Primăverii, Toamnei, Valea Albă, Valea Morilor

Dimensiunea străzilor

Lungimea	Denumire stradă, stradelă
0-100 (m)	Cikalov Valeri - 41 m; Dumbrăvii, Jumati Ion-2 - 50 m; Orhideelor - 54 m; Aman Theodor, Stejăreni - 56 m; Otopeni - 60 m; Jumati Ion-1 - 70 m; Arionești, Lvov-1, Perilor - 75 m; Galbena - 80 m; Smochină Nichita-1, Belșugului, Lvov-6 - 83 m; Mereni, Tecuci - 85 m; Lvov-5 - 89 m; Gârliței, Lipcani, Smochină Nichita-2, Smochină Nichita-3, Sofia, Tisa - 90 m; Arțarului - 91 m; Cetinii - 94 m; Spartacus-1 - 95 m; Suruceni - 97 m; Armoniei, Nucarilor, Blaga Lucian, Sârbească, Zagreb - 100 m
100-500 (m)	Aerodromului-2, str-la, Albăstrele, Lalelelor, Liliacului, Lipatti Dinu str-la, Soroceanu Ipatie - 110 m; Aluniș, Arborilor, Bazinului, Carierei-1, Caucaz-3, Ciorbă Igor, Columb Cristofor, Dragomirna, Florile Dalbe, Mereșeni, Movila lui Burcel; Parcului, Plaiului, Tallinn, Toamnei - 120 m; Caișilor, Duminica Mare, Ioan Botezătorul, Înălțării, Melestiu, Revaca, Romantica, Sfânta Treime, Smochină Nichita-4, Socilor, Vârnava Constantin - 130 m; Aerodromului-1, Ciachir Mihail, Clopotniței, Fierarilor, Hrusca, Plugarilor, Spartacus-2, Turturele, Zaim - 140 m; Avicenna, Bisericii, Buzescu Vladimir, Habad-Liubavici, Maior Petru, Milești, Negureni, Osmățescu Petre, Plopilor, Pompierilor, Poștei, Sărăteni, Sf. Ilie - 150 m; Aviatorilor, Caucaz-2, Junimea - 160 m; Capricorn, Doina, Dubăsari, Murelor Rovinari - 170 m; Horea Vasile, Hotarul Satului, Lipatti Dinu, Păduraru Angela - 180 m; Banatului, Bălți, Călugăreni, Colonița, Mărțișor, Oituz, Pumnul Aron; Ștefănuță Petre - 190 m; Apostol frații, Cărbunari, Cernica, Cocieri, Crinilor, Crușevan Eugenia, Dobrușa, Guțu Valentin, Harea Vasile, Luchian Ștefan, Măzărachi, Porumbiței, Sfântul Petru, Tașkent, Tomis, Trei Crai, Vâlcov, Vlaicu Aurel - 200 m; Iablocikin Ghenadie - 210 m; Teatrului - 214 m; Alistar Elena, Cimbrului, Băcioii Noi, Didăc Parascovia, Dorobanți, Gore Paul, Irișilor, Toporașilor, Trușeni, Vișinilor - 220 m; Căramidarilor, Danubius, Dumbrăvii, Enescu George, Fierarilor, Lisabona, Lunchevici Serghei, Păduraru Angela, Pădurii, Rebreanu Liviu, Roșca Agnesa, Scutari, Tiraspol - 230 m; Bugeacului, Grădinarilor, Ioviță Vlad, Coșeriu Eugen, Griviței, Sfânta Parascheva, Smochină Nichita, Solidarității, Stere Constantin - 240 m; Arborilor, Bălănescu, Caucaz, Coșanu Ilie, David Aurel, Hâncu Iacob, Holban Ștefan, Istra, Movileni, Pirogov Nicolai, Rariștii, Romantica,

Lungimea	Denumire stradă, stradelă
	<p>Roșca Valentin, Speranței, Starostenco Nicolae, Stolniceni, Șipotelor - 250 m; Alcedar, Chițcani, Constantinov Constantin, Doga Eugen, Frumușica, Golia, Învierii, Leșcenco Petru, Scoreni - 260 m; Bujorilor, Caucaz-1, Căpriana, Coșnița, Ghimpu Gheorghe, Tofan Gheorghe - 270 m; Boldur Alexandru, Dumbravă Valeriu, Pașcani, Popușoi Eugen, Timonu Dominte - 280 m; Buzdugan Ion, Lvov-2, Mazililor, Stamati Constantin - 290 m; Anestiade Nicolae, Arhanghelul Mihail, Bulbocica, Călătorilor, Coipan Sergiu, Constituției, Cramei, Fecioarei, Floreni, Gării, Hanul Morii, Hrusca, Ierusalim, Imașului, Lămâitei, Montană, Navigatorilor, Podișului, Pogor Vasile, Praga, Pruncul Ion, Pumnul Aron, Rândunele, Roguleni, Sălcuța, Sulac Nicolae, Topârceanu George, Varșovia, Văleni, Virtuții, Zarzăr Valentin, Zăvoifului - 300 m; Lvov-4 - 305 m; Lăpușneanu Alexandru - 306 m; Erhan Pantelimon, Komarov Vladimir, Mălăiești - 310 m; Mendeleev Dmitri - 320 m; Copăceni - 325 m; Romană - 340 m; Băltagi, Botezatu Alexandru, Buiucani, Carierei-2, Ciobanu Tamara, Circului, Eliade Mircea, Fulgulești, Geamănă Ilie, Grădescu Nicolae, Haltei, Iancu Avram, Ioan Vodă Viteazul, Kaczynski Lech, Leușeni, Lipcani, Lupașcu Filip, Maiorescu Titu, Măceșilor, Negreșteni, Prigoreni, Scîlfos Nicolae, Stănescu Nichita, Timošenko Semion, Torino, Tricolorului, Vatamanu Ion - 350 m; Plămădeală Alexandru, Uzinelor, Vărtosu Grigore, Zamolxe - 360 m; Lvov-3 - 365 m; Grătiești, Valea Albă - 370 m; Grebencea Mihail - 390 m; Albița, Bariera Orhei, Basarabilor, Cișmele, Coandă Henri, Cornului, Corobceanu Anatol, Doga Andrei, Florești, Hipodromului, Istrati Lidia, Moruzi Dumitru, Onești, Ratuș, Repin Ilia, Schinoasa, Schmidt Carol, Știrbu Chiril - 400 m; Crizantemelor - 410 m; Xenopol Alexandru - 420 m; Jumati Ion pict., Tatarbunar - 430 m; Bezviconi Gheorghe - 440 m; Aerodromului, Bălcescu Nicolae, Bogdan Voievod, Boțu Pavel, Brăila, Buna Vestire, Butucului, Calea Dacilor, Callimachi Ion, Caraciobanu Dumitru, Călinescu George, Ciuflea, Crișana, Făurești, Ganea Ion, Haiducilor, Izbaș Andrei, Lătărețu Maria, Leșcenco Petru, Livescu Ioan, Maramureș, Millo Matei, Neaga Ștefan, Pann Anton, Poamei, Rahmaninov Serghei, Stroescu Vasile, Tănase Constantin, Târgoviște, Vasilenco Ion, Vrabie Olga, Zodiac - 450 m.</p>
500-1000 (m)	<p>Arbore Zamfir, Barbu Lăutaru, Budăi, Budești, Burebista, Busuiocești, Butuceni, Călușari, Cojocarilor, Domniței, Doncev Ion, Focșani, Garoafelor, Grigorescu Nicolae, Hasdeu Bogdan Petriceicu, Isanos Magda, Negruzzi Constantin, Russo Nadejda, Sf. Andrei, Spicului - 500 m; Haltei, Pitulicii - 510 m; Ciobanu Ștefan - 530 m; Grecu Mihai - 540 m; Astronauților, Brâncoveanu C., Cahul, Camenița Codrul Cosminului, Colina Al. Pușkin, Criuleni, Dante, Lăpușnei, Lupan Andrei, Mereni, Muncești, Riga, Sf. Gheorghe, Spartacus, Timișoara - 550 m; Micle Veronica - 580 m; Aleea Gării, Belgrad, Berzarin</p>

Lungimea	Denumire stradă, stradelă
	<p>Nikolai, Bisericii, Donici Alexandru, Gagarin Iuri, Galați, Gheorghiu Natalia, Goga Octavian, Iorga Nicolae, Kiev, Macilor, Moroșanu Nicolae, Negru-Vodă Alexandru, Podul de Flori, Porumbescu Ciprian, Porumbrele, Primăverii, Tăbăcăria Veche, Tolbuhin Fiodor - 600 m; Ungureanu Petru, Untilă Ilie, Valea Rediului, Vlahuță Alexandru - 600 m; Ankara, Botanica Veche, Bulboaca, Căușeni, Ciorbă Toma, Coșbuc George, Nucarilor, Plaiului, Schitului, Țepeș Vlad - 650 m; Drumul Crucii - 680 m; Bariera Sculeni, Braniștii, Cantemir Dimitrie, Cașu Gheorghe, Călărași, Ceaikovski Piotr, Cernăuți, Coroban Vasile, Dimitriu Liuba, Donici Nicolae, Grădinilor, Moara Roșie, Pamfile Tudor, Saharov Andrei, Tiras, Vânătorilor - 700 m; Brâncuși Constantin, Teilor - 720 m, Nistor Ion - 730 m, Damian Liviu, Dimineții, Dokuceaev Vasili, Mălina Mică, Pântea Gherman - 750 m, Fântânilor - 760 m, Hanul Morii - 790 m; Babei Iurie, Bacău, Caragiale Ion Luca, Dâmbului, Halippa Pantelimon, Murafa Simeon, Mușatinilor, Odessa, Salcânilor, Sargidava, Sprâncenoaia - 800 m, Baltă Trifan, Botev Hristo, Cetatea Albă, Criuleni, Dumeniuk Ion, Hotin - 850 m, Roșiori - 880 m; Cheltuială Vasile, Ghibu Onisifor, Ișnovăț, Luncii, Minsk, Sucevița, Vaslui, Pandurilor - 900 m, Drumul Taberei - 930 m, Alexandrescu Grigore, Călătorilor, Cosmescu Alexandru, Costești, Korolenko Vladimir, Lacului, Movileni, Sorocceanu Ipatie, Studenților - 950 m, Barbălat Pavel, Movilă Petru, Mitr. - 960 m.</p>
1-1,5 km	<p>Călărași, Cărămidarilor, Crăsescu Victor, Cupcea Valeriu, Mălina Mare, Paris, Rădăuțanu Sergiu, Râșcanu Dumitru, Strișcă Tudor, Tolstoi Lev - 1 km; Cireșilor - 1,05 km; Academiei, Bucuriei, Carierei, Costin Miron, Deleanu Liviu, Hâjdău Alexandru, Inculeț Ion, Matei Basarab, Moldovița, Radu Ioana, Suceava, Suruceanu Ion Casian, Timiș, Ureche Grigore, Zaikin Ivan - 1,1 km; Bernardazzi Alexandru, Cantonului, Frumoasa, Ghidighici, Grosu Gurie, Mălina Mică, Operațiunea Iași-Chișinău, Podul Înalt, Rareș Petru, Sfântul Andrei, Varlaam Mitropolit, Vieru Igor - 1,2 km; Miorița - 1,25 km; Bulgară, Cebotari Maria, Drumul Schinoasei, Ghiocelilor, Lazo Serghei, Meniuc George, Neculce Ion, Nuferilor, Poștei, Putnei, Traian, Badiu Vasile - 1,35 km; Aldea-Teodorovici Doina și Ion, Colonița, Crihan Anton, Doga Andrei, Dragomirna, Iazului, Neaga Ștefan, Pietrăriei, Valea Dicescu, Vlaicu Pârcălab, Zelinski Nicolai - 1,4 km; Eminescu Mihai, Lomonosov Mihail, Mihai Viteazul, Trandafirilor, Zadnipru Petru - 1,5 km.</p>
1,5-2 km	<p>Cetatea Chilia, Milano, Pietrarilor, Renașterii Naționale, Sfatul Țării, Tighina, Titulescu Nicolae - 1,6 km; Mesager, Moscova, Pântea Gherman, Ginta Latină, Lermontov Mihail, Lunca Băcului, Țarinei, Valea Crucii, Rebreanu Liviu - 1,7 km; Armenească, Asachi Gheorghe, Bănulescu-Bodoni Gavriil, Mitr., Burebista, Coca Eugen, Dosoftiei,</p>

Lungimea	Denumire stradă, stradelă
	Mitr., Sfânta Vineri, Vadul Bâcului, Valea Trandafirilor, Voluntarilor - 1,8 km; Ceucari, Sihastrului - 1,9 km; Costin Nicolae H., Florilor, Melestiu, Pădurii, Podgorenilor, Socoleni, Testemițanu Nicolae, Vârnav Constantin - 2 km.
2-3 km	Alexandru cel Bun, Independenței, Codreanu Gheorghe, Kogălniceanu Mihail, Otovasca, Pelivan Ion - 2,2 km; Cuza-Vodă, Ialoveni, Mateevici Alexie, Russo Alecu - 2,3 km; Așhabad, Lupu Vasile - 2,4 km; Calea Moșilor, Drumul Băcioiului, Pușkin Aleksandr, Studenților - 2,5 km; Decebal, Mircești, Grădina Botanică - 2,6 km; Belousov Valentin, Bielinski Vissarion, Drumul Viilor, Meșterul Manole, Sadoveanu Mihail, Transnistria - 2,7 km; Bucovinei, Sarmizegetusa - 2,8 km; București, Ismail, Mircea cel Bătrân, 31 August 1989, Vladimirescu Tudor - 3 km.
3-4 km	Șciusev Alexei, Dimo Nicolae, Grenoble - 3,3 km; Calea Orheiului, Creangă Ion - 3,5 km; Calea Ieșilor, Columna, Milescu Spătarul Nicolae - 3,6 km; Albișoara, Costiujeni, Ștefan cel Mare și Sfânt - 3,8 km.
4-5 km	Alecsandri Vasile, Doina - 4 km, Băcioii Noi - 4,1 km; Alba Iulia - 4,5 km; Industrială - 4,7 km; Petricani - 4,9 km.
5- > km	Hâncești, Uzinelor, Vadul lui Vodă - 5 km; Calea Basarabiei - 5,3 km; Varnița - 5,5 km; Balcani - 8 km; Dacia - 13,088 km; Muncești - 13,243 km.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. ARBORE, Zamfir. *Dicționarul geografic al Basarabiei*. Chișinău; București: Museum; Fundația Culturală Română, 2001. 235 p. ISBN 9975-906-33-8.
2. BEZVICONI, Gheorghe. *Semimileniul Chișinăului*. Chișinău: Museum, 1996. 96 p. ISBN 9975-906-11-7.
3. *Calendar Național 2003-2015*. Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Chișinău: BNRM, 2003-2015. ISSN 1857-1549.
4. *Centrul istoric al Chișinăului la începutul secolului al XXI-lea*: Reperatoriul monumentelor de arhitectură. Aut. Tamara NESTEROV, Boris GANGAL, Eugenia RÂBALCO [et al.]. Chișinău: Ed. ARC, 2010. 568 p.: il. ISBN 978-9975-61-599-0.
5. *Chișinăul în 1941*. Ed. îngr. de Dinu POȘTARENCU. Chișinău: Museum, 1996. 78 p. ISBN 9975-906-13-3.
6. CHIRIAC, Alexandru. *Membrii Sfatului Țării (1917-1918)*: Dicționar. București: Ed. Fund. Culturale Române, 2001. 174 p. ISBN 973-577-325-2.
7. *Chișinău = Chisinau = Кишинев: Chișinăul vechi și nou = The old Chisinau = Старый и новый Кишинев*: Souvenir book. Chișinău: Litera, 1998. 184 p.: fot. Text: lb. rom., engl., rusă.
8. *Chișinău*: encicl. Ed. Iurie COLESNIC. Chișinău: Museum, 1997. 569 p.: il. ISBN 9975-906-16-8.
9. CIOBANU, Ștefan. *Chișinăul*. Chișinău: Museum, 1996. 79 p. ISBN 9975-906-0905.
10. COLESNIC, Iurie. *Basarabia necunoscută*: în 10 vol. Chișinău: Ulysse; Universitas; Epigraf SRL. 1993-2015. ISBN 5-362-00871-4.
11. COLESNIC, Iurie. *Chișinăul din amintire*. Chișinău: „Grafema Libris” SRL; Ulysse, 2011. 516 p. ISBN 978-9975-52-120-8.
12. COLESNIC, Iurie. *Chișinăul din inima noastră*. Chișinău: S. n., 2013. 636 p.: fot. ISBN 978-9975-120-17-3.
13. COLESNIC, Iurie. *Chișinăul și chișinăuienii*. Chișinău, 2012 (Tip. „Elena –VI.”). 600 p. ISBN 978-9975-4432-0-3.
14. COLESNIC, Iurie. *Colegiul Republican de Arte Plastice „Al. Plămădeală”*. Chișinău: Museum, 2008. 254 p.: il. ISBN 978-9975-906-27-2.
15. COLESNIC, Iurie. *Generația Unirii*. Chișinău: Muzeum, 2004. 543 p. ISBN 9975-906-85-0.
16. COLESNIC, Iurie. *Timp și Istorie*: Autori de la „Viața Basarabiei”. Chișinău: „Grafema Libris” SRL; Ulysse, 2011. 440 p. ISBN 978-9975-52-117-8.

17. *Cultura românească în Basarabia sub stăpânirea rusă*. Chișinău: Ed. Encicl. „Gheorghe Asachi”, 1992. 272 p.: il. ISBN 5-88550-045-2.
18. CURBET, Vladimir. *Țara horelor și a doinelor*. Chișinău: Pontos, 2007. 270 p.: portr., il. ISBN 978-9975-102-83-4.
19. *Dicționar de simboluri*: Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere. Coord. Jean CHEVALIER, Alain GHEERBRANT. Iași: Polirom, 2009. 1072 p. ISBN 978-973-46-1286-4.
20. *Dicționar enciclopedic*: în 7 vol. București: Ed. Enciclopedică, 2001-2009. ISBN 973-45-0143-7
21. *Dicționar enciclopedic*. Chișinău: Cartier, 2001. 1696 p. ISBN 9975-79-080-1.
22. *Dicționar enciclopedic ilustrat*. Chișinău: Cartier, 1999. 1808 p.: il. ISBN 9975-949-64-9.
23. *Dicționar enciclopedic ilustrat Junior*: nume proprii. Aut. Florin FAIFER, Gabriela E. DIMA, Laura MANEA. Chișinău: Cartier, 2004. 1704 p. ISBN 9975-79-253-7.
24. *Dicționarul explicativ al limbii române*. Ed. rev. și ad. București: Univers Enciclopedic Gold, 2009. 1230 p. ISBN 978-606-92159-7-5.
25. *Dicționar explicativ ilustrat al limbii române*. Chișinău: Arc; Gunivas, 2007. 2240 p.: il. ISBN 978-9975-61-155-8.
26. *Dicționarul scriitorilor români din Basarabia*: 1812-2010. Ed. a 2-a, revăzută și completată. Chișinău: Prut Internațional, 2010. 600 p.: fot. ISBN 978-9975-69-563-3.
27. DRIMBA, Ovidiu. *Scriitori, cărți, personaje*: Dicționar. de lit. universală. Ed. definitivă, revăzută și amplificată. București: Saeculum I. O., 2002. 239 p.: il., fot. ISBN 973-9399-98-3.
28. DRON, Ion. *Chișinău*: schițe etnotoponimice. Chișinău: Ed. Ulysse, 2001. 111 p.
29. *Enciclopedia bătrânilor din istoria românilor*. București: Ed. Meronia, 2011. 345 p.: il. ISBN 978-973-7839-64-0.
30. *Enciclopedia Sovietică Moldovenească*: în 8 vol. Chișinău: Red. Principală a Encicl. Sov. Moldovenești, 1970-1981.
31. EREMIA, Anatol. *Chișinău: Istorie și actualitate*: Ghidul străzilor. Chișinău: AȘM, 2012. 204 p. ISBN 978-9975-43194-1.
32. EREMIA, Anatol. *Chișinău*: Ghidul străzilor = *Кишинэу*: Справочник улиц города. Chișinău: Ed. Iulian, 2000. 104 p. ISBN 9975-922-40-6.
33. EREMIA, Anatol. *Chișinău*: străzile orașului Chișinău = *Кишинэу*: улицы нашего города. Chișinău: Ed. Minerva, 1993. 64 p. ISBN 5-86892-079-1.

34. EREMIA, Anatol. *Dicționar explicativ și etimologic de termeni geografici*. Chișinău: Știința, 2006. 236 p. ISBN 978-9975-67-549-9.
35. EREMIA, Anatol. *Dicționar geografic universal*. București; Chișinău: Litera Internațional, 2008. 567 p. ISBN 978-973-675-347-3.
36. EȘANU, Andrei. *Chișinău: file din istorie: Cercetări, documente, materiale*. Chișinău: Museum, 1998. 216 p. ISBN 9975-905-14-5.
37. EȘANU, Andrei. *Vlaicul Pârcălab – unchiul lui Ștefan cel Mare*. Chișinău: Prut Internațional, 2001. 110 p. ISBN 9975-69-254-0.
38. EȘANU, A., EȘANU, V. *Bogdan al II-lea și Maria-Oltea – părinții lui Ștefan cel Mare și Sfânt*. Chișinău, 2007. 160 p. ISBN 978-9975-69-863-4.
39. *Eugen Doga: Compozitor, academician*. AȘM. Coord. ed. Ana-Maria PLĂMĂDEALĂ. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2007. 416 p.: note muz., fot. + 2 CD. (Col. Academica). ISBN 978-9975-67-572-7.
40. *Fapte trecute și basarabeni uitați*. Chișinău: Universitas, 1992. 362 p. ISBN 5-362-00850-1.
41. *Femei din Moldova: Encicl.* Ed. Iurie COLESNIC. Chișinău: Museum, 2000. 311 p. ISBN 9975-905-42-0.
42. *Ghidul străzilor municipiului Chișinău*. Primăria municipiului Chișinău. Chișinău: Centrul editorial-poligrafic Chișinău-Prim, 2004. 57 p.
43. GHINEA, Eliza. *Localitățile din România: Dicționar*. București: Ed. Encicl., 2000. 620 p. ISBN 973-45-0337-5.
44. *Identitățile Chișinăului: Materialele conf.*, 12-13 sept. 2011, Chișinău. Coord. Sergiu MUSTEAȚĂ, Alexandru CORDUNEANU. Chișinău: Pontos, 2012. 224 p.: il. ISBN 978-9975-51-308-1.
45. *Literatura română: dicționar-antologie de istorie și teorie literară*. Ed. a IV-a rev și ad. Chișinău: Museum, 2005. 524 p. ISBN 9975-906-47-8.
46. *Literatura și arta Moldovei: Encicl.* În 2 vol. Chișinău: Red. Principală a Encicl. Sov. Moldovenești. 1985-1986.
47. *Localitățile Republicii Moldova: Itinerar documentar-publicistic ilustrat*. În volume. Chișinău, 1999-2015. ISBN 9975-78-030-X.
48. *Locașuri sfinte din Basarabia*. Red.-coord.: Iurie BABII. Red. artistic Igor BELEI. Chișinău: Ed. Alfa și Omega, 2001. 288 p.: il. ISBN 9975-9618-1-9.
49. *Membrii Academiei de Științe a Moldovei: (1961-2006): Dicționar*. Chișinău: Știința, 2006. 432 p.: fot. ISBN 978-9975-67-556-7. ISBN 978-9975-67-572-7.
50. NEMERENCO, Valeriu. *Administrația municipiului Chișinău: Model european*. Chișinău: Prut Internațional, 2009. 238 p. ISBN 978-9975-69-120-8.

51. NEMERENCO, Valeriu. *Buiucani*: File din istoria satului și a sectorului Buiucani, municipiul Chișinău. Chișinău: Prut Internațional, 2002. 200 p. ISBN 9975-69-341-5.
52. NEMERENCO, Valeriu. *Buiucani – retrospectivă și perspectivă*: (50 de ani de la înființare). Chișinău, 2014. 372 p.: fot. ISBN 978-9975-906-89-0.
53. *Nicolae Costin, promotor al renașterii naționale*. Sel. text. și fot. Iuliana Gorea Costin și Corneliu Costin. Chișinău: Litera, 2010. 128 p.: fot. ISBN 978-9975-74-061-6.
54. NICU, Vladimir. *Localitățile Moldovei în documente și cărți vechi*. În 2 vol. Chișinău: Universitas, 1991. ISBN 5-362-008.42-0.
55. *Noul dicționar universal al limbii române*. Ed. a 2-a. Chișinău; București: Litera Internațional, 2006. 1676 p. ISBN 973-675-307-7.
56. *100 de scriitori notorii ai lumii*: Viața. Activitatea. Opera. Chișinău: Epigraf, 2006. 400 p.: il. ISBN 978-9975-924-81-8.
57. ODAINIC, I. Gh. *Almanah enciclopedic*. Vol.1. Perioada de tranziție: anii 1989-2008. Chișinău: Pontos, 2009. 684 p. ISBN 978-9975-51-060-8.
58. ORLOV, N.A. *Chișinău. Străzile povestesc...: Îndreptar-călăuză = Кишинев. Улицы рассказывают...: Справочник путеводитель = Кишинев. Улиците разказват...* Chișinău: Timpul, 1983. 208 p.
59. *Pagini de Aur'10. Moldova = Золотые страницы Молдовы*. Chișinău, 2010. (Harta Chișinăului).
60. POHILĂ, Vlad. *Mic dicționar de nume proprii străine*. Chișinău: Ed. ARC, 1998. 263 p. ISBN 9975-61-056-0.
61. POPESCU, Marin Matei. *100 de personalități din evul mediu românesc*. București: Ion Creangă, 1981. 196 p.
62. POȘTARENCO, Dinu. *Străzile Chișinăului: denumiri vechi și actuale*. Chișinău: Civitas, 1998. 16 p.
63. PREDESCU, Lucian. *Enciclopedia României Cugetarea: Material românesc. Oameni și înfăptuiri*. București: Saeculum; Vestala, 1999. 960 p. ISBN 973-9399-03-7.
64. *Prezențe basarabene în spiritualitatea românească (sec. al XIX-lea – prima jumătate a sec. al XX-lea)*: Dicționar. Alcăt. Gheorghe BOBĂNĂ [et al.]; Chișinău: Civitas, 2007. 312 p.: portr. ISBN 978-9975-928-95-3.
65. RUȘTI, Doina. *Dicționar de teme și simboluri din literatura română*. Ed. a 2-a rev. și ad. Iași: Polirom, 2009. 454 p. ISBN 978-973-46-1512-4.
66. *Sfatul Țării*: Encicl. Aut. și ed. Iurie COLESNIC. Chișinău: Museum, 1998. 348 p.: il. ISBN 9975-906-24-9.

67. *Spitalul Clinic de Psihiatrie Chișinău – 110 ani de activitate*. Ed. Constantin Iacob ȚURCAN. Chișinău: Tip. AȘM, 2005. 292 p.: fot. ISBN 9975-62-140-6.
68. *Statele lumii*: Dicționar. Aut. Anatol EREMIA, Tatiana CONSTANTINOV, Stanislav VIERU. Chișinău: Cartier, 2000. 448 p. ISBN 9975-949-85-1.
69. STAVILĂ, Veaceslav, POSTICĂ, Gheorghe. *Mereni*: Monografia unui sat răzeșesc. Coord. Gh. POSTICĂ. Chișinău: Atelier, 2004. 356 p.: il., fot. ISBN 9975-9574-8-X.
70. STOICESCU, Nicolae. *Matei Basarab*. București: Ed. Acad. Române, 1988. 222 p: il.
71. ȘĂINEANU, Lazăr. *Dicționar Universal al Limbii Române*. Ed. rev. și ad. Chișinău: Litera, 1998. 1362 p. ISBN 9975-74-082-0.
72. ȚARĂLUNGĂ, Ecaterina. *Enciclopedia identității românești*. București: Litera Internațional, 2011. 864 p. ISBN 978-606-600-246-2.
73. *История Кишинева (1466-1966)*. Кишинев: Картя Молдовеняскэ, 1966. 564 с. : ил.
74. *Кишинев*: энцикл. Кишинев: Главная ред. Молд. Сов. энциклопедии, 1984. 576 с.
75. *Кишинев*: краткий справочник. Кишинев: Картя Молдовеняскэ, 1970. 223 с.
76. *Кишинев*: краткий справочник. Изд. 2-е, испр. и доп. Кишинев: Картя Молдовеняскэ, 1972. 190 с.
77. *Советская Молдавия*: краткая энцикл. Кишинев, 1982. 712 с.
78. *Юбилейный сборник города Кишинева (1812-1912)*. Кишинев, 1913.

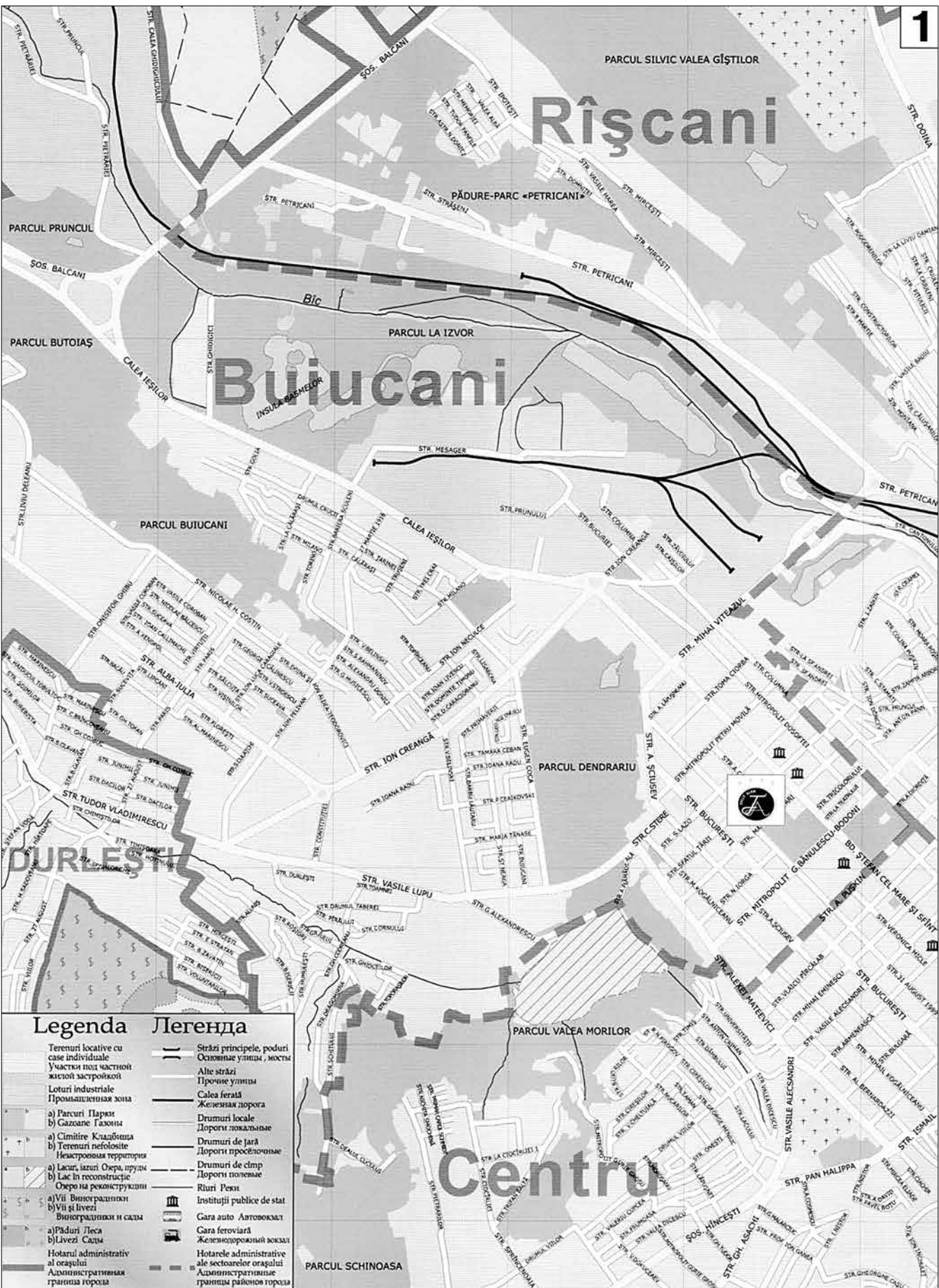
RESURSE ELECTRONICE:

79. <http://www.babylon.com/definition / Strada Albi% C5%A3a din Chi% C5%9 Fin% C4%83u / Romanian>
80. <https://orasulmeuchisinau.wordpress.com/>
81. <http://www.chisinaucentru.md/?pag=istoric#1>
82. <http://www.chisinau.md/tabview.php?l=ro&idc=534>
83. <http://www.crispedia.ro/>
84. <http://cultura.inmures.ro/biografie-petru-maior.html>
85. <http://dexonline.ro/>
86. <http://fest.md/ro/harta#lon=28.83414&lat=47.02604&zoom=12>
87. http://www.free-time.md/rus/news/str_all/
88. <http://md.geoview.info/>
89. <https://www.google.com/maps/>

90. <http://istoria.md/>
91. <http://istoriabasarabiei.wordpress.com>
92. <http://istoria-romaniei.blogspot.com/>
93. <http://www.livelib.ru/authors>
94. <http://localitati.casata.md/index.php?l= ro&action= viewraion&id=100>
95. <http://map.chisinau.md>
96. <http://www.md4ever.com/maps/index.html>
97. <http://www.moldova.org/>
98. <http://www.moldovenii.md/>
99. <http://www.monument.sit.md/>
100. <http://nmuseum.blogspot.com/p/personalia.html>
101. <http://www.newmoldova.com/streets-chisinau>
102. <http://old.kp.md/freshissue/culture/260404/>
103. <http://oldchisinau.com/>
104. <http://www.ortodox.md>
105. <http://www.ortodoxia.md>
106. <http://personalitatibasrabene.info/>
107. <http://point.md/ru/map/>
108. <http://statulmoldovenesc.blogspot.com/>
109. <http://www.turismland.ro/>
110. <http://www.webdex.ro/online/dictionar>
111. <http://wikimapia.org/>
112. <http://ro.wikipedia.org/wiki/Wikipedia>
113. <http://www.vipmagazin.md/>

Legenda	Легенда
Terenuri locale cu case individuale	— Străzi principale, poduri
Участки под частной жилой застройкой	— Основные улицы, мосты
Loturi industriale	— Alte străzi
Промышленная зона	— Прочие улицы
a) Parcuri Парки	— Calea ferată
b) Gazoaie Газоны	— Железная дорога
a) Cimitire Кладбища	— Drumuri locale
b) Terenuri nefolosite	— Дороги локальные
Неустроенная территория	— Drumuri de jară
a) Lacuri, izari Озера, пруды	— Дороги просёлочные
b) Lac în reconstrucție	— Drumuri de câmp
Озеро на реконструкции	— Дороги полевые
a) Viț Viноградники	— Rîuri Речи
b) Viț și livezi	— Институții publice de stat
Виноградники и сады	— Gara auto Автовокзал
a) Păduri Леса	— Gara feroviară
b) Livezi Сады	— Железнодорожный вокзал
Notarati administrativi ale orașului	— Notarele administrative ale sectoarelor orașului
Административная граница города	— Административные границы районов города

